

EPSOG vadovybės ataskaita 2024

Konsoliduota metinė vadovybės ataskaita, konsoliduotos ir bendrovės finansinės ataskaitos, parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus Europos Sąjungoje, už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius finansinius metus

Turinys

Valdybos pirmininko žodis	3
Vadovo žodis	4
1. „EPSO-G“ įmonių grupė – kas mes esame.....	7
1.1 Įmonių grupės struktūra.....	7
1.2 Įmonių grupės vykdoma veikla	8
1.3 Įmonių grupės valdoma infrastruktūra	9
1.4 Įmonių grupės teikiamos paslaugos	10
1.5 Grupės įmonių vieta verslo vertės grandinėje	11
2. Veiklos aplinka ir reguliavimas.....	13
2.1. Veiklos aplinka	13
2.2. Reguliacinė aplinka – reguliuojamų ir kitų paslaugų kainodara.....	14
2.3. Svarbiausi reguliavimo ir kiti teisiniai pasikeitimai	16
2.4. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai	18
2.5. Svarbūs įvykiai po ataskaitinio laikotarpio pabaigos.....	21
3. Veiklos strategija ir planuojamos investicijos	24
3.1. „EPSO-G“ grupės strategija.....	24
3.2. Svarbiausi „EPSO-G“ grupės projektai iki 2035 m. ir jų kuriama vertė	27
3.3. Planuojamos investicijos iki 2035 m.....	29
3.4. 2025 m. „EPSO-G“ tikslai.....	30
3.5. 10 metų tinklo plėtros planai	30
3.6. Strategijos ir kitų planavimo dokumentų atnaujinimo procesas	31
4. Metinių rezultatų ataskaita.....	33
4.1. Strateginių rodiklių pasiekimo ataskaita	33
4.2. Rezultatai pagal aktualius energetinės veiklos sektorius	36
4.3. Bendrovės metinių tikslų įgyvendinimas	38
4.4. Svarbiausi įgyvendinti projektai.....	38
4.5. Tyrimų ir plėtros veikla	39
4.6. Finansų ataskaita.....	42
4.7. Sandoriai su susijusiomis šalimis	52
5. Valdysenos ataskaita	54
5.1. „EPSO-G“ veiklos vykdymo dokumentai	54
5.2. „EPSO-G“ valdymo, priežiūros ir organizacinė sistema ir funkcijos.....	56
5.3. „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas.....	57
5.4. „EPSO-G“ valdyba ir komitetai	58
5.5. Kolegialių organų savo veiklos įvertinimas ir rezultatai	68
5.6. Bendrovės vadovas ir vadovų komanda	69
5.7. Papildoma informacija apie vyriausiąjį finansininką ir vidaus audito padalinio vadovę	70
5.8. Narystė organizacijose	72
5.9. Rizikų valdymo sistema.....	73
5.10. Atitiktis, antikorupcinė veikla ir interesų konfliktų valdymas	80
5.11. Informacija apie auditą.....	84
5.12. Informacija apie akcininkus ir dividendus	85
5.13. Teisiniai ginčai ir neapibrėžtumai	86
6. Informacija apie darbuotojus ir atlygio politiką.....	88
6.1. Darbuotojai ir jų sudėtis.....	88
6.2. Atlygio politikos formavimas ir stebėsena.....	91
6.3. Informacija apie darbuotojų darbo užmokestį.....	93
6.4. Informacija apie atlygį kolegialių organų nariams.....	93
7. Informacija apie specialiuosius įpareigojimus	98
7.1. VIAP lėšų administravimo veikla	98
7.2. Fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimo projekto vykdytojo funkcijų įgyvendinimas	99
8. Tvarumo ataskaita	102
8.1. 2 ETAS Bendroji informacija.....	102
8.2. Aplinkosaugos sritis	117
8.2.1. Informacijos atskleidimas pagal ES Taksonomijos reglamentą	117
8.3. Socialinė dalis.....	158

8.4. Valdysena	176
8.5. Priedai	181
9. Papildoma informacija	193
9.1. Informacija apie skaidrumo gairių laikymąsi.....	193
9.2. „EPSO-G“ pranešimas apie „NASDAQ Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi	195
9.3. Rekvizitai ir kita bendroji informacija apie UAB „EPSO-G“	211
9.4. „EPSO-G“ grupės įmonių rekvizitai	213
10. Atsakingų asmenų patvirtinimas	215
12. Konsoliduotos ir bendrovės finansinės ataskaitos	216

Valdybos pirmininko žodis

Gerbiamieji,

2024-ieji pasaulyje pažymėti svarbiais įvykiais, kurie, tikimės, lydės prie taikių ir tvarių sprendimų. Energetika yra ypatingai veikiamą regioninės aplinkos faktorių ir geopolitikos. Tad situacija skatino ir 2024 m. susitelkti ties svarbiausiais tikslais – stiprinti Lietuvos energetinį saugumą, o kartu ir nacionalinį saugumą.

Šiuo metu visas Baltijos šalis vienija sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais. Elektros tinklų sinchronizavimas, kurį įgyvendinant itin reikšmingas vaidmuo tenka „EPSO-G“ grupės įmonėms, didelis žingsnis link Lietuvos, Latvijos ir Estijos energetinės nepriklausomybės.

Praėjusiais metais patvirtinta „EPSO-G“ grupės naujosios energetikos strategija iki 2035 metų, kurioje įvardinome kryptis, formuosiančias ateities energetiką. Etapas, kuriam neišvengiamai reikia suformuoti bendrą Baltijos šalių energetinio vystymosi viziją. Sinchronizacija elektros perdavimo jungtimi su Vakarų Europa, integracija į Europos žaliojo vandenilio tinklą yra sėkmingi pavyzdžiai, kaip kartu su kolegomis iš Šiaurės ir Baltijos šalių perdavimo sistemų operatorių bendrai sprendžiame regiono energetikos klausimus.

Lietuvos saugumas yra bendras mūsų visų rūpestis, todėl Grupė 2024-aisiais pradėjo dalyvauti nacionalinio saugumo projekte. „EPSO-G“ grupės įmonė „EPSO-G Invest“ su Vokietijos gynybos technologijų kompanija „Rheinmetall“ ir Giraitės ginkluotės gamykla pasirašė bendrovės „Rheinmetall Defence Lietuva“, kuri statys 155 mm artilerijos šaudmenų gamyklą, akcijų įsigijimo ir akcininkų sutartis. Į šį projektą „EPSO-G Invest“ investuoja kartu su kita valstybės valdoma įmone „Valstybės investicinis kapitalas“. Grupei nacionalinio saugumo sritis tikrai nėra nauja. Iki šiol „EPSO-G“ buvo atsakinga už Lietuvos saugumui svarbų projektą – fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimą.

„EPSO-G“ grupės įmonės atsakingos už strateginės svarbos energetikos infrastruktūrą. Priešiškomis valstybėms Baltijos jūroje keliant pavojų ir rengiant hibridines atakas, Grupės prioritetas užtikrinti patikimą ir nepertraukiamą energijos perdavimą ir kartu dar labiau stiprinti tiek fizinę, tiek ir kibernetinę objektų apsaugą. „EPSO-G“ grupės įmonės skiria investicijų infrastruktūros saugumo stiprinimui, bendradarbiaudamos su atsakingomis institucijomis stiprina objektų apsaugą, dalyvauja specializuotose pratybose.

Didžiuojusi, kad „EPSO-G“ grupės įmonės, stiprindamos Lietuvos energetinę nepriklausomybę, suranda galimybių padėti kolegomis iš Ukrainos. 2024-aisiais karo siaubiamos šalies energetikos įmonės perdavėme itin reikalingos infrastruktūros, taip pat Ukrainą pasiekė daugiau nei pusšimtis transporto priemonių.

Nuoširdžiai dėkoju visiems „EPSO-G“ grupės įmonių darbuotojams, kurie kasdien stiprina Lietuvos energetinę nepriklausomybę ir užtikrina energetinį saugumą.

Robertas Vyšniauskas,

„EPSO-G“ valdybos pirmininkas

Vadovo žodis

Gerbiamieji,

2024-ieji – kupini reikšmingų įvykių Lietuvos ir regiono energetikai. Vienas iš esminių pokyčių – vietinė elektros energijos gamyba pasiekė 60 proc. ir viršijo importą, pakeitusi anksčiau vyravusią sistemos poreikio padengimo proporciją. „EPSO-G“ grupė ir ypač „Litgrid“ dar labiau didino susitelkimą užbaigiant paskutinius pasirengimo darbus ir koncentravo jėgas į istorinio reikšmingumo projektą – sinchronizaciją su kontinentinės Europos tinklais. Žengėme ir dar vieną svarbų žingsnį – patvirtinome ilgalaikę naujosios energetikos strategiją iki 2035-ųjų, kuri taps mūsų kelrode siekiant tvarios ir saugios ateities. Be to, aktyviai įsitraukėme į naują veiklą – dalyvaujame nacionalinio saugumo bei gynybos pramonės projektuose, stiprindami šalies atsparumą ir nepriklausomybę.

2025 metų vasario 9-oji įeis į istoriją kaip vienas reikšmingiausių energetikos įvykių – Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais. Istorinis žingsnis ne tik Lietuvai, tačiau ir visam regionui; ypatingas etapas, kuris nutraukia paskutinius pančius ir galutinai įtvirtina Baltijos šalių energetinę nepriklausomybę. Grupės ir kitos regiono įmonės intensyviai ruošėsi šiam žingsniui ir praėjusiais metais, o užtikrinant stabilų ir patikimą tęstinumą paskutiniai darbai tęsiami ir 2025-aisiais.

Dar vienas svarbus žingsnis Grupei – įsitraukimas į projektą, kuris turi didelę reikšmę tiek nacionaliniam, tiek visos Europos saugumui. Bendradarbiaudami su Vokietijos gynybos technologijų lydere „Rheinmetall“, Giraitės ginkluotės gamykla, Grupės investicijai pritraukė ir valstybės valdomą įmonę „Valstybės investicinis kapitalas“, plėtosime 155 mm artilerijos amunicijos gamyklos projektą Baisogaloje.

Šiuo metu Baltijos jūros regionas pirmauja Europoje pagal atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų augimą, tenkantį vienam gyventojui. Tokios lyderystės rezultatas, kad Lietuvoje pasigaminame rekordinius kiekius – 41 proc. metinio suvartojimo – vietinės žalios elektros, o bendras vietinės generacijos kiekis siekia 60 proc. 2025 metų pradžioje prie elektros tinklų prijungtų saulės ir vėjo elektrinių galia siekė 3,7 GW arba 60 proc. daugiau, nei prieš metus. Augant elektros energijos generacijai iš atsinaujinančių energijos išteklių, rinka planuoja energijos kaupiklių sistemas. Šiuo metu vystytojams, planuojantiems projektus prie perdavimo tinklo, rezervuoti 2,7 GW galios ir beveik 5,5 GWh talpos pralaidumai. Tikimės, rinka suskubs pasinaudoti kaupikliams atsiveriančiomis galimybėmis ir jau po metų turėsime pirmuosius komercinius kaupimo įrenginius, prijungtus prie „Litgrid“ tinklo. Didėjantys lankstumo įrenginių pajėgumai ir galimybės papildomai paskatins ir tolimesnius AEI augimo tempus.

Gamtinės dujos ir toliau išlieka svarbiu resursu šalies energetikos sistemos stabilumui bei pramonei. Per 2024 metus Lietuvoje ūgtelėjo ne tik gamtinių dujų suvartojimas, tačiau didėjo ir perdavimo tinklų tiekiamų biudujų apimtys. Baltijos šalims įgyvendinus elektros sistemos sinchronizacijos tikslus, augant vietinei žaliajai elektros generacijai, patikimi dujų transportavimo pajėgumai išlieka svarbūs sistemos adekvatumui. 2025 metais tikimasi ir tolimesnio biudujų segmento augimo.

Sėkmingus rodiklius pasiekė Grupės valdoma biokuro birža „Baltpool“, prisidedanti prie konkurencingų biokuro ir šilumos kainų. Įmonė užsienio rinkose, nepaisant itin aktyvios konkurencijos, veikė stabiliai. Lietuvoje prekybos apimtys augo beveik dešimtdaliu, daugiausia dėl aktyvesnės Vilniaus kogeneracinės jėgainės veiklos. Svarbu paminėti ir Grupės įmonę „Energy cells“, kuri teikia „Litgrid“ izoliuoto darbo rezervo paslaugą ir iki sinchronizacijos teikė techninių nuostolių optimizavimo funkcionalumą. 2025-aisiais po sinchronizacijos didžiausią Europoje kaupimo sistemą pasitelkta teikti balansavimo paslaugą, o tai prisidės prie patrauklios elektros energijos kainos galutiniams vartotojams išlaikymo. Teigiamus rezultatus per 2024-uosius pasiekė ir infrastruktūrą energetinei nepriklausomybei kurianti Grupės įmonė „Tetas“.

2024-aisiais pristatėme Grupės naujosios energetikos strategiją iki 2035 metų. Energetinį saugumą stiprinsime ir projektais, kurie įgyvendami pirmą kartą ne tik Baltijos jūros regione, tačiau ir Europoje. Jau dabar aktyviai dalyvaujame Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus projekte, įsitraukėme į anglies dioksido tinklo vystymą, pradedame paruošiamuosius darbus ilgalaikio energijos saugojimo ir energetinio centro infrastruktūrai. Artimiausių dešimtmetį investicijų skirsime esamų energijos perdavimų tinklų stiprinimui, modernizavimui ir jungčių plėtrai. Išskirtinis dėmesys ir toliau bus skiriamas Grupės įmonių darbuotojų kompetencijoms ir naujų talentų ugdymui, siekiant tapti ateities energetikos centru.

Grupei tenka ne tik svarbus vaidmuo užtikrinti energetinį saugumą, tačiau kurti naudą valstybei ir visuomenei. Pagrindiniai Grupės

įmonių veiklos ir finansiniai rodikliai rodo stabilią grąžą, kuri leidžia užtikrinti finansinį tvarumą. Reitingų agentūra „Moody's Investors Service“, atlikusi kredito reitingo periodinę peržiūrą, patvirtino „EPSO-G“ turėtą Baa1 kredito reitingą su stabilia perspektyva. Esame tarp stipriausiųjų įmonių regione – Grupės finansinė padėtis stipri, saikingas ir subalansuotas skolų lygis bei stabilus, diversifikuotas pajamų srautas.

Reikšmingas investicijas – 236,1 mln. eurų – „EPSO-G“ grupė skyrė Lietuvos energetinę nepriklausomybę stiprinantiems projektams. Didžioji – 229,1 mln. eurų – investicijų dalis skirta elektros perdavimo tinklo modernizavimui, sinchronizacijos programos projektams. Per 2025 m. „EPSO-G“ grupė planuoja investicijoms skirti apie 270 mln. eurų – maždaug ketvirtadaliu daugiau, nei 2024 metais. Reikšmingiausia investicijų dalis bus skirta elektros perdavimo sistemos patikimumui ir plėtrai.

Grupės prioritetinė sritis – mažinti veiklų poveikį klimatui. 2024-aisiais pradėtas svarbus etapas – prisijungėme prie Mokslu grįstų tikslų iniciatyvos (angl. *Science Based Targets initiative, SBTi*) ir įsipareigojome išsikelti mokslu grįstus šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų mažinimo tikslus iki 2030 metų. Iki 2026 metų 30 proc. sumažinti įmonių veikloje susidarantių ŠESD emisijų kiekį, lyginant su 2019 m. – toks tikslas numatytas ir 2022 metais „EPSO-G“ išplatintoje su tvarumu susietų obligacijų emisijoje.

Nuoširdžiai dėkoju „EPSO-G“ grupės įmonių kolegoms už jų kasdienį atsидavimą prasmingam darbui, už priiimamą atsakomybę padaryti tai, ko dažnai iki tol niekas nėra daręs. Taip pat esu dėkingas valdybai, akcininkui ir jo atstovams bei partneriams už palaikymą, postūmį ir sklandų bei rezultatyvų bendradarbiavimą. Tegul 2025-ieji atneša mums visiems ryžto ir vienybės įveikiant iššūkius, kurie dar labiau sutvirtins Lietuvos energetinę nepriklausomybę!

Mindaugas Keizeris,

„EPSO-G“ vadovas

01

„EPSO-G“ įmonių grupė – kas mes esame

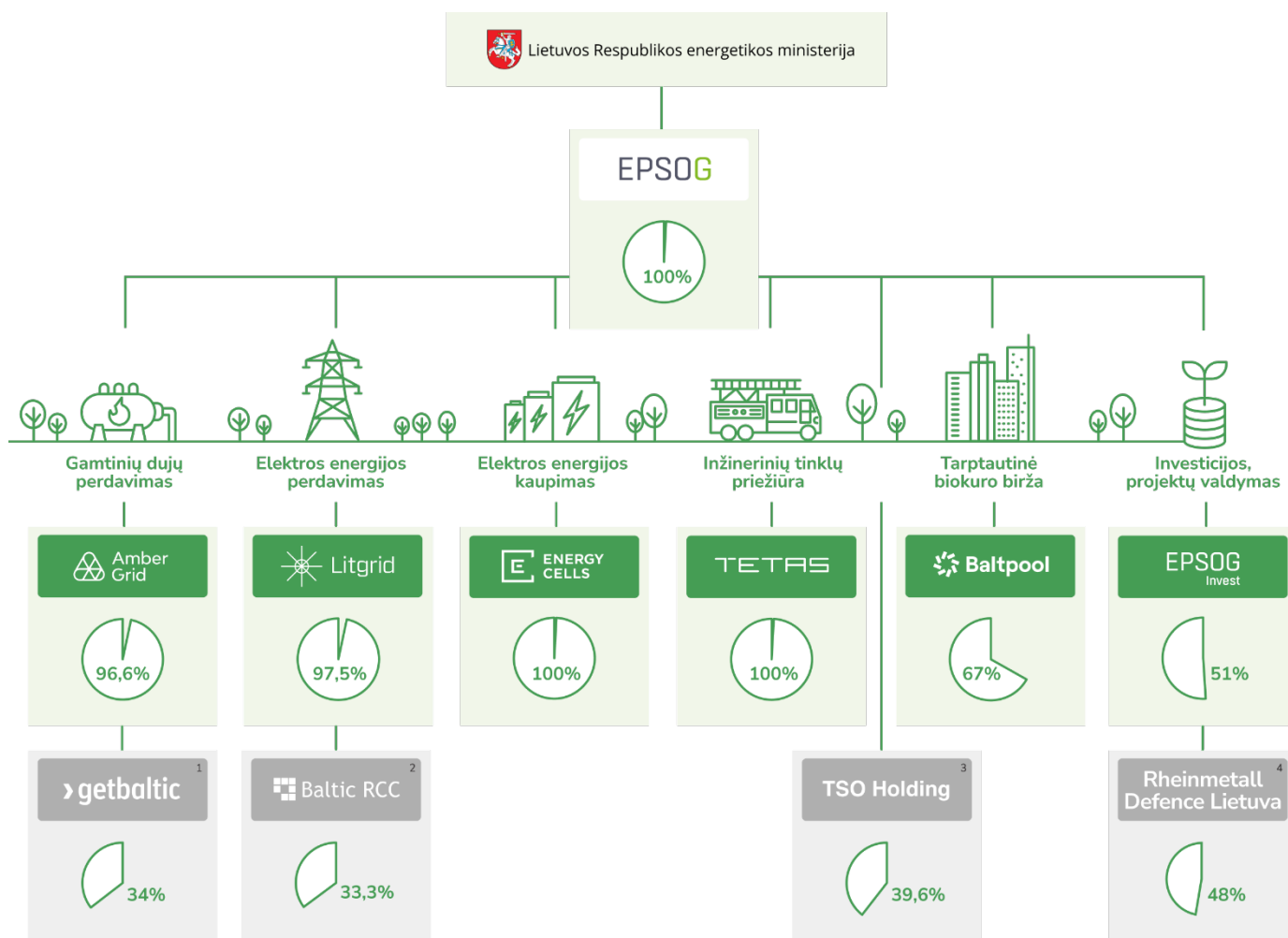

- 1.1. Įmonių grupės struktūra
- 1.2. Įmonių grupės vykdoma veikla
- 1.3. Įmonių grupės valdoma infrastruktūra
- 1.4. Įmonių grupės teikiamos paslaugos
- 1.5. Grupės įmonių vieta verslo vertės grandinėje

1. „EPSO-G“ įmonių grupė – kas mes esame

1.1 Įmonių grupės struktūra

„EPSO-G“ yra 100 proc. valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė (toliau – Grupė). Valdymo bendrovės „EPSO-G“ (toliau „EPSO-G“, Bendrovė) akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. „EPSO-G“ vykdo Grupės bendrovių valdymo, priežiūros ir kontrolės funkciją, įgyvendina ir užtikrina akcininko lūkesčių rašte nubrėžtų veiklos kryptių įgyvendinimą Grupėje, koordinuoja Grupės įmonių valdysenos taikymą ir priima svarbias sritis reglamentuojančias bendras veiklos politikas; įgyvendina funkcinių sričių kuravimą įmonėms ir vykdo kitas valdymo veiklas.

¹UAB GET Baltic yra dujų didmeninės prekybos birža, kuri veikia Baltijos šalyse ir Suomijoje. Įmonės 34 proc. akcijų priklauso „Amber Grid“ ir 66 proc. – EEX AG. „GET Baltic“ yra EEX AG grupės dalis.

²Baltic RCC OÜ yra Baltijos šalių elektros perdavimo sistemos operatorių įmonė įkurta 2022 m. Jos paskirtis - elektros energetinės sistemos saugumo ir patikimumo paslaugų tiekimas bei koordinavimas tarp Baltijos regiono perdavimo tinklo operatorių.

³TSO HOLDING AS yra Norvegijoje įsikūrusios bendrovės „Nord Pool Holding“ mažasis akcininkas, valdantis 34 proc. akcijų. „Nord Pool Holding“ valdo 100 proc. elektros energijos biržos „Nord Pool“ akcijų. „Nord Pool“ elektros energijos biržos paslaugas teikia Centrinėje ir Vakarų Europoje, Jungtinėje Karalystėje, Šiaurės ir Baltijos šalyse. Birža vykdo elektros energijos prekybą bei teikia kliringo ir atsiskaitymų paslaugas.

⁴Rheinmetall Defence Lietuva, UAB, vysto 155 mm artilerijos šaudmenų gamyklos Baisogaloje projektą. 51 proc. akcijų priklauso „Rheinmetall Waffe Munition GmbH“, 48 proc. – UAB „EPSO-G Invest“ ir 1 proc. akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla.

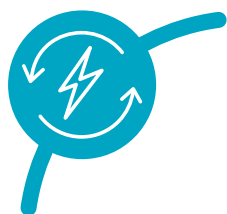
1.2. Įmonių grupės vykdoma veikla

Mūsų pagrindinė veikla – užtikrinti energetikos transformaciją ir tiekimo saugumą

Grupės įmonių teikiamos paslaugos atitinka teisės aktų reikalavimus ir nėra ribojamos kitose rinkose.

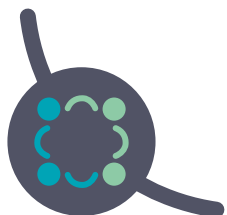
Perdavimo infrastruktūra

Plėtodami ir valdydami kritinės svarbos infrastruktūrą, užtikriname energetikos sistemos saugumą ir tvarumą

Sistemų valdymas

Užtikriname saugų ir patikimą integruotos energetikos sistemos veiklą

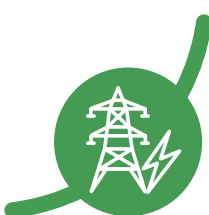
Biržos paslaugos

Įgalindami prekybą aplinkai draugišku kuru, prisidedame prie energetinio saugumo ir dekarbonizacijos tikslų

Inžinerinės ir konsultacinės paslaugos

Teikiame inžinerines ir konsultacines paslaugas, diegiant aplinkai draugiškas technologijas ir vystant infrastruktūrą

GRUPĖS TEIKIAMŲ PASLAUGŲ KLIENTŲ GRUPĖS

Sistemos valdymas:

efektyvios veiklos ir AEI įsisavinimo užtikrinimas

Elektros energijos gamintojai ir skirstytojai, atsakingi už tinklo balansavimą/išbalansavimą, didelės Lietuvos elektros, centralizuotos šilumos gamybos įmonės, taip pat pramonės įmonės ir vidutinės Lietuvos verslo įmonės, Baltijos šalių ir trečiųjų šalių energetikos ir dujų tiekimo gamtinių dujų perdavimo paslaugų įmonės.

Biržos paslaugos:

įsitvirtinta Lietuvoje ir tęsiama tarptautinė plėtra

Biokuro pirkėjai (centrinio šildymo įmonės (šilumos tinklai), nepriklausomi šilumos gamintojai ir kitos biokurą naudojančios įmonės) ir biokuro pardavėjai (medienos granulių ir drožlių gamintojai ir platintojai); taip pat medienos pirkėjai/pardavėjai, kuro tiekėjai, elektros vartotojai, šilumos tiekėjai.

Perdavimo infrastruktūra:

didžiausias perdavimo tinklas
Baltijos šalyse

Skirstomųjų tinklų operatoriai; elektros/dujų vartotojai, tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos; elektros energijos gamintojai, tiesiogiai prisijungę prie perdavimo sistemos; žemės sklypų savininkai ir valdytojai; AEI (biometano, vandenilio ir kt.) vystytojai; baterijų parkų vystytojai.

Inžinerinės ir konsultacinės paslaugos:

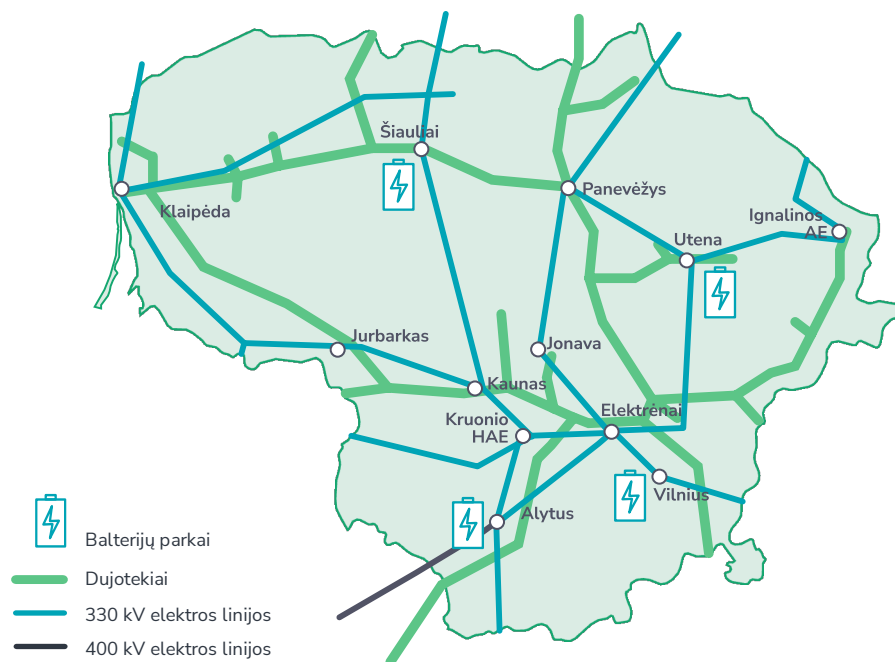
patikimas ir strategiškai reikšmingas verslas,
užtikrinantis ilgalaikį rinkos augimą

Elektros perdavimo sistemos operatorius, elektros skirstymo sistemos operatorius, AEI parkų vystytojai.

Planuojama plėtra į tarptautines rinkas ir naujų paslaugų, pavyzdžiui CO₂ ir H₂ transportavimas, vystymas. Tai turėtų ateityje (per artimiausius 10 metų) išplėsti paslaugų ir klientų grupes.

1.3. Įmonių grupės valdoma infrastruktūra

Pagrindinė „EPSO-G“ įmonių grupės valdoma energetinė infrastruktūra Lietuvoje (2024 gruodžio 31 d.)

7410 km

Aukštos įtampos elektros perdavimo oro linijų ir kabelių, iš jų:

103 km 400 kV
2222 km 330 kV
5086 km 110 kV

246

Transformatorių pastotės ir skirstyklos, iš jų:

2 yra 400 kV
18 yra 330 kV
226 yra 110 kV

2288 km

Aukšto slėgio dujų vamzdynų

68

Dujų skirstymo stotys ir dujų apskaitos stotys

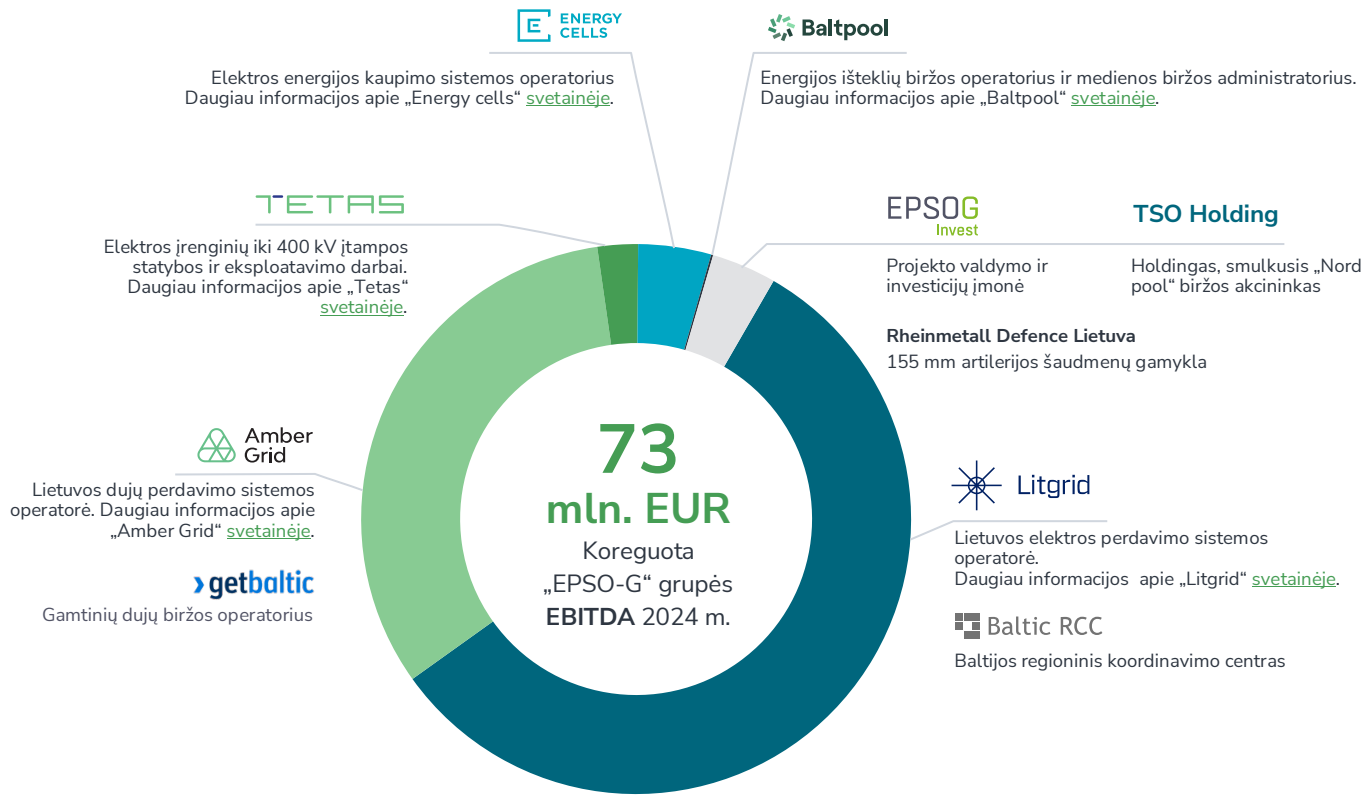
4 lokacijos

Baterijų parkų

200 MW

Baterijų parkų suminė instaliuota galia

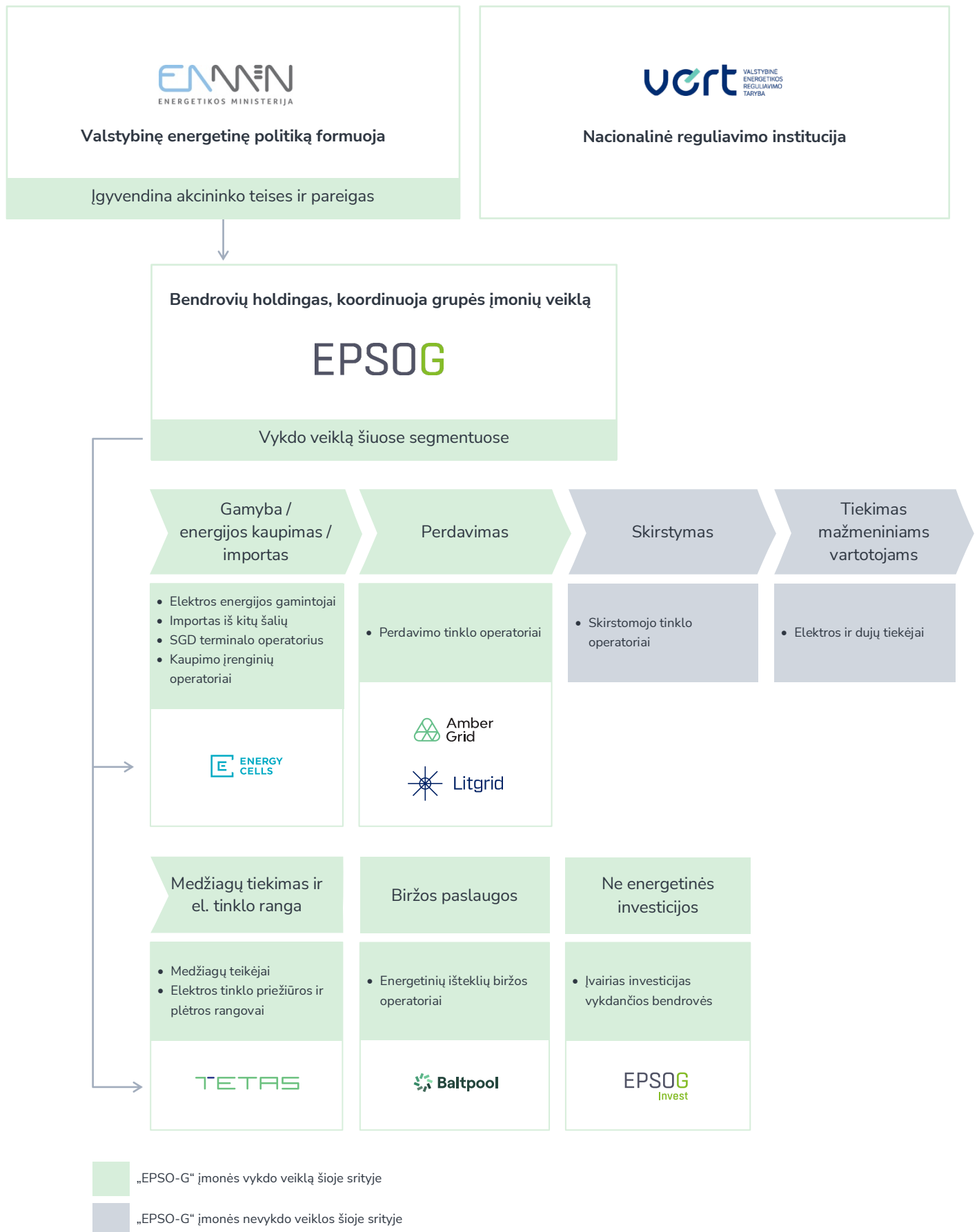
1.4. Įmonių grupės teikiamos paslaugos

„EPSO-G“ grupės įmonių pagrindinės teikiamos paslaugos

Litgrid	Amber Grid	ENERGY CELLS	TETAS	EPSOG Invest	Baltpool
Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius	Lietuvos dujų perdavimo sistemos operatorius	Energijos kaupimo sistemos operatorius	Elektros tinklo statyba ir priežiūra	Projekto valdymas ir investicijos	Biokuro ir medienos birža
• Elektros perdavimo infrastruktūros palaikymas ir techninė priežiūra • Elektros energijos perdavimas • Papildomos paslaugos sistemos darbui palaikyti • Balansavimo ir reguliavimo elektros energija prekyba	• Dujų perdavimo infrastruktūros palaikymas ir techninė priežiūra • Dujų perdavimas • Dujų srautų balansavimas perdavimo sistemoje • AEI dujų kilmės garantijų registro administravimas • SGD terminalo palaikymo sąnaudų kompensavimo lėšų administravimas	• Izoliuoto elektros energijos sistemos darbo rezervo paslauga • Elektros PSO technologinių nuostolių sąnaudų mažinimo funkcija • Energetikos konsultacinės paslaugos	• Elektros įrenginių iki 400 kV įtampų statyba ir eksploatavimas • Elektros tiekimo ir skirstymo įrenginių montavimas • Elektros tinklo tiesimas • Techninė priežiūra ir rekonstravimas • Įrenginių bandymas ir diagnostika	• Projekto valdymas • Investicijos į artilerijos gamyklą	• Biokuro biržos operavimas • Medienos aukcionų administravimas • Šilumos aukcionų organizavimas • VIAP lėšų administravimas • DAEL apskaitos vienetų administravimas • Skubios intervencijos lėšų administravimas

1.5. Grupės įmonių vieta verslo vertės grandinėje

02

Veiklos aplinka ir reguliavimas

2.1. Veiklos aplinka

2.2. Reguliacinė aplinka – reguliuojamų ir kitų paslaugų kainodara

2.3. Svarbiausi reguliavimo ir kiti teisiniai pasikeitimai

2.4. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai

2.5. Svarbūs įvykiai po ataskaitinio laikotarpio pabaigos

2. Veiklos aplinka ir reguliavimas

2.1. Veiklos aplinka

Stabilumas energetinių išteklių rinkose

2024 m. pagrindinių energetinių išteklių kainos, kaip ir 2023 m., išliko stabilios. „GET Baltic“ biržoje gamtinių dujų kaina buvo 39,53 Eur/MWh (19 proc. mažesnė, lyginant su 2023 m., kai dujų kaina siekė 48,97 Eur/MWh). Didmeninė elektros energijos kaina „Nord pool“ biržoje Lietuvos prekybos zonoje buvo 87,34 Eur/MWh (7,5 proc. mažesnė, nei 2023 m., kai kaina siekė 94,44 Eur/MWh). Tokios tendencijos rodo stabilumą po energetinės krizės ir pastarųjų metų gebėjimą susidoroti su trumpalaikiais energetinių išteklių kainų šokais. Vis tik pastaraisiais metais išteklių kainos nepasiekia iki 2021 m. buvusio kainų lygio. Tuo pačiu 2024 m., lyginant su 2023 m., stebima tendencija didesniems kainų svyravimams skirtingomis valandomis didmeninėje elektros dienos prieš rinkoje.

1

Reikšmė: stabilesnės energetinių išteklių kainos užtikrina labiau prognozuojamas pajamas, tačiau didesnė elektros energijos valandinių kainų skirtumai skatina rinką ieškoti sprendinių, kurie leistų užtikrinti kainų stabilumą ir dienos eigoje.

2

Reikšmė: Grupei, kuri valdo itin svarbius dujų ir elektros perdavimo įrenginius bei operuoja „Nordbalt“ povandeninę elektros jungtį su Švedija, saugumo tendencijos kelia poreikį investuoti į apsaugą ir aktyviau bendradarbiauti su institucijomis dėl saugumo priemonių diegimo. Valstybės dėmesys krašto apsaugai sudaro galimybes investicijoms į naujas verslo rūšis.

Saugumo iššūkiai ir naujos veiklos galimybės

Rusijos invazijos į Ukrainą metu nuolat vykdomi puolimai prieš kritiškai svarbią karo niokojamos šalies energetinę infrastruktūrą (ypač elektros energijos gamybą ir perdavimą). Tai kelia susirūpinimą ir poreikį stiprinti energetinių įmonių valdomos infrastruktūros apsaugą nuo galimų priešiško veiksmų. 2024 m. pabaigoje įvykę interneto ir elektros kabelių („Estlink 2“) nutraukimai, fiksuoti inkarų tempimo požymiai prie „Nordbalt“ jungties Baltijos jūroje kreipia viso regiono dėmesį į povandeninės infrastruktūros apsaugą taikos metu. Tuo pačiu ES, NATO šalyse ir kartu Lietuvoje vis didesnis dėmesys kreipiamas į krašto apsaugą, o tai sudaro galimybes plėtoti naujas verslo rūšis, prisidedančias prie šalies nacionalinio saugumo stiprinimo.

Spartus AEI augimas

Per 2024 m. Lietuvoje fiksuotas rekordinis AEI išteklių leistinos generuoti galios pajėgumų augimas – prie elektros perdavimo ir skirstymo tinklų prijungta 1404 MW saulės ir vėjo jėgainių (palyginti su 803 MW per 2023 metus). Didžiausią augimo dalį sudarė perdavimo tinklo vėjo (prijungta 459 MW) ir skirstomojo tinklo saulės (prijungta 735 MW) pajėgumų augimas. Tai atsispindi ir vis dažniau fiksuotomis valandomis, kai Lietuvoje elektros energijos pagaminama daugiau, nei suvartojama. 2024 m. Lietuvos elektros sistemos poreikio padengimas iš AEI siekė 41 proc. (2023 m. sudarė 30 proc.).

3

Reikšmė: sparti AEI plėtra didina vietinę elektros generaciją, tačiau iš mažiau prognozuojamų šaltinių, nei tradicinė gamyba. Tai ilgainiui reiškia didesnę balansavimo pajėgumų poreikį elektros sistemos stabilumui užtikrinti.

4

Reikšmė: stabilus augimas ir žema infliacija tiksliau leidžia prognozuoti ekonomikos pokyčius ir medžiagų bei paslaugų kainų kitimą, turintį įtaką finansiniam stabilumui, išlaidų ir investicijų planams. Esami globalūs neapibrėžtumai ir jų efektai išlieka.

Mažėjanti infliacija ir pastovus ekonomikos augimas

Remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2024 m. fiksuotas 2,4 proc. BVP augimas. Pagal 2024 m. gruodžio mėn. Lietuvos banko makroekonominės prognozes, 2025 ir 2026 m. toliau numatomas 3,1 proc. augimas. Tai rodo pozityvesnę ir stabilesnę ekonominę padėtį Lietuvoje, lyginant su 2023 m., kuomet dėl energetinės krizės įtakos vis dar kilo infliacija. Kita vertus, BVP augimas fiksuotas daugiau dėl paslaugų sektoriaus įtakos, nei gamybos atsigavimo. Infliacija 2024 m. turėtų siekti apie 0,8 proc. – žema, žemesnė nei centrinių bankų siektina 2 proc. infliacija. Tai lėmė aukštą bazę suformavęs 2022-2023 m. vyravęs didelis kainų kilimas, o suvaldyti jį padėjo išaugusios (ir pastaruoju metu mažėjančios) Europos centrinio banko nustatomos paskolų palūkanų normos. Reikšmingą neapibrėžtumą prognozėms sukuria JAV ekonominių veiksmų galimi efektai.

2.2. Reguliacinė aplinka – reguliuojamų ir kitų paslaugų kainodara

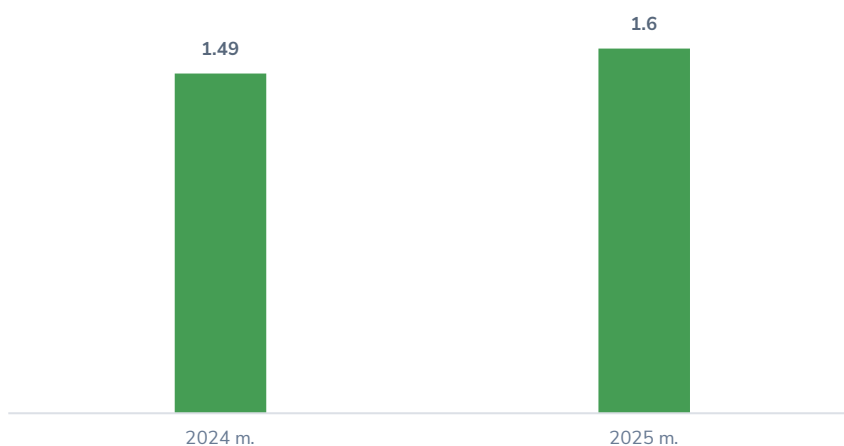
„EPSO-G“ grupės įmonių vykdomos elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo bei energijos kaupimo veiklos, taip pat energijos išteklių rinkos operatoriaus veiklos yra licencijuojamos ir (ar) suteikiami leidimai veiklai vykdyti. Licencijos suteikia išskirtines teises teikti perdavimo ir rinkų operatorių paslaugas Lietuvos Respublikos teritorijoje.

„EPSO-G“ įmonių grupei priklausantys elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo sistemų operatoriai bei paskirtasis kaupimo sistemos operatorius yra vieninteliai Lietuvoje, galintys teikti šias paslaugas. Jie veikia natūralios monopolijos sąlygomis, todėl jų vykdomų veiklų kainos yra valstybės reguliuojamos. „EPSO-G“ grupei priklausančio energijos išteklių rinkos operatoriaus nustatomi prekybos biržoje įkainiai yra derinami su reguliuojančia institucija. Reguliavimo funkciją ir licencijuojamos veiklos vykdymo priežiūrą Lietuvoje atlieka Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT).

Nuo reguliuojančios institucijos priimamų sprendimų priklauso reguliuojamų „EPSO-G“ grupės įmonių finansiniai rezultatai, skiriamos lėšos būtinoms veiklos sąnaudoms, investicijoms elektros ir dujų perdavimo sistemų patikimumui užtikrinti, taip pat galimybės strateginius projektus finansuoti nuosavomis ar skolintomis lėšomis.

„Amber Grid“ reguliuojamos veiklos kainos

VERT patvirtinta „Amber Grid“ vidutinė dujų perdavimo paslaugų kaina Lietuvos vartotojų poreikiams, Eur/MWh

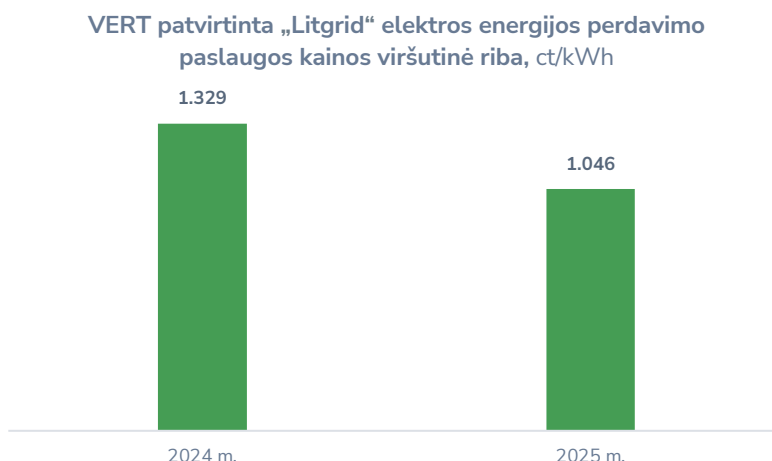
Vidutinė 2024 m. „Amber Grid“ taikyta dujų perdavimo paslaugų kaina Lietuvos vartotojų poreikiams, palyginti su 2023 m. taikyta vidutine (1,39 Eur/MWh) kaina, didėjo 7 proc. ir sudarė 1,49 Eur/MWh. 2024 m. kainos pokytį nulėmė 2024 m. VERT patvirtinta 4,4 proc. didesnė gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų viršutinė riba. Jos augimą lėmė visų veiklos sąnaudų kategorijų padidėjimas. Pajamų viršutinę ribą mažino rinkai grąžinamos lėšos (surinktų iš anksto neplanuotų pajamų grąžinimas už 2021 bei 2022 m., pagal reguliacinius principus) bei anksčiau nustatytos kompensacijos Lenkijai už bendro intereso GIPL projekto įgyvendinimą dalis, kuri 2024 m. yra gerokai mažesnė, nei 2023 m. Įtakos 2024 m. kainoms turėjo ir tai, kad 2024 m. per Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemą planuota transportuoti 66,2 TWh gamtinių dujų – 1 proc. mažiau nei buvo vertinta, nustatant 2023 m. kainas.

2024 m. gegužės 30 d. VERT patvirtino „Amber Grid“ vadovo 2024 m. gegužės 23 d. patvirtintas gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas, įsigaliojusias nuo 2025 m. sausio 1 d.

Patvirtinta, kad vidutinė dujų perdavimo paslaugų kaina Lietuvos vartotojų poreikiams 2025 m., palyginti su 2024 m. taikoma vidutine (1,49 Eur/MWh) kaina, didės 7,4 proc. ir sudarys 1,60 Eur/MWh. 2025 m. kainos pokytį nulėmė 2025 m. kainoms nustatyti naudotas besitraukiantis perduodamų dujų poreikis Lietuvoje, kuris, kaip prognozuota, 2025 m. mažėja labiau, t. y., 19,6 proc. (nuo 21 TWh, vertintų 2024 m. kainose, iki 16,9 TWh – vertintų, nustatant kainas 2025 m.), nei VERT 2024 m. gegužės 10 d. patvirtinta 4,75 proc. mažesnė (lyginant su nustatyta 2024 m.) „Amber Grid“ pajamų viršutinė riba 2025 m. Pajamų viršutinės ribos mažėjimą 2025 m. iš esmės lėmė nustatytos 41,7 proc. mažesnės sąnaudos technologinėms reikmėms (labiausiai dėl mažėjančių gamtinių dujų kainų rinkoje).

2024 m. lapkritį VERT, atsižvelgiant į „Amber Grid“ prašymą, pakoregavo gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas 2025 m. Siekiant didesnės Baltijos šalių ir Suomijos gamtinių dujų rinkų integracijos į Vakarų ir Centrinės Europos rinkas, VERT buvo patvirtintos 2025 m. perdavimo paslaugų kainos, taikytinos Kiemėnų įleidimo ir išleidimo taške už paros ir einamosios paros pajėgumus, jas suapvalinant į artimiausią įkainį, atitinkantį energijos biržos „European Energy Exchange“ taisykles (kainos turi atitikti kainos pokyčio vienetą – 0,025 Eur/MWh). Detalesnė informacija pateikiama VERT [tinklalapyje](#).

„Litgrid“ reguliuojamos veiklos kainos

2024 m. taikyta vidutinė „Litgrid“ nediferencijuota elektros energijos perdavimo paslaugos kaina – 1,329 ct/kWh, palyginus su 2023 m. kaina (0,654 ct/kWh), buvo 103 proc. didesnė ir atitiko VERT 2023 m. rugsėjo 29 d. patvirtintą pakoreguotą kainos viršutinę ribą 2024 m. Šiam pokyčiui didžiausią įtaką turėjo tai, kad 2023 m. perdavimo kainos augimui amortizuoti buvo panaudotos sukauptos perkrovų valdymo įplaukos. Nevertinant perkrovų valdymo įplaukų panaudojimo įtakos, 2024 m. kainos viršutinė riba, palyginti su nustatyta 2023 m., buvo 32 proc. mažesnė. Taip pat įtakos turėjo ir 2024 m. prognozuotas apie 15 proc. mažesnis (nei prognozuota 2023 m. kainoms) perduodamas elektros energijos kiekis Lietuvos vartotojams (kainos viršutinę ribą didinantis veiksnys).

2024 m. galiojo 2023 m. spalį VERT patvirtinta nediferencijuota papildomų paslaugų įsigijimo dedamoji prie perdavimo paslaugos kainos 2024 m. – 1,3091 ct/kWh. 2024 m. kaina, lyginant su 2023 m. (0,239 ct/kWh), didėjo apie 5,5 karto, o lyginant su 2022 m. antruoju pusmečiu nustatyta kaina (1,723 ct/kWh) – mažėjo apie 1,3 karto. Esminė kainos 2024 m. pokyčio (lyginant su 2023 m.) priežastis – pernelyg konservatyvi 2023 m. kainos prognozė, nes elektros energijos gamybos įrenginių prieinamumo paslaugos sąnaudos 2023 m. augo (lyginant su prognozuotomis 2023 metams gamybos įrenginių prieinamumo paslaugos sąnaudomis papildomų paslaugų kainoje) net apie 3 kartus.

2024 m. spalio 1 d. VERT patvirtino pakoreguotą „Litgrid“ elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2025 m. – 1,046 ct/kWh. Ji, palyginus su 2024 m. riba (1,329 ct/kWh), yra 21,3 proc. mažesnė. Šį pokytį labiausiai lėmė sąnaudų technologinėms reikmėms sumažėjimas (daugiausia dėl apie 12 proc. mažesnės elektros energijos įsigijimo kainos dėl mažėjančių didmeninės elektros energijos kainų rinkoje), 2025 m. perdavimo kainos pokyčiui amortizuoti sukaupytų perkrovų valdymo įplaukų panaudojimas ir investicijų grąžos neatitikties korekcija už 2024 m. pirmąjį pusmetį (kainos viršutinę ribą mažinantys veiksniai). Įtakos taip pat turėjo ir 2025 m. prognozuotas apie 5,8 proc. didesnis (nei prognozuota 2024 m. kainoms nustatyti) perduodamas elektros energijos kiekis Lietuvos vartotojams (kainos viršutinę ribą mažinantis veiksnys).

2024 m. spalį VERT patvirtinta papildomų paslaugų nediferencijuota dedamoji (kaina) 2025 m. – 1,6816 ct/kWh, kuri, palyginus su 2024 m. kaina (1,3091 ct/kWh), didėjo apie 28 proc. Esminės kainos pokyčio (lyginant su 2024 m.) priežastys – 2025 m. kainoje įvertintos 2023 m. faktiškai „Litgrid“ patirtos ir nesusigrąžintos sąnaudos tokių paslaugų teikimui, Baltijos elektros energetikos sistemų (EES) izoliuoto darbo bandymo (sklandžiam Baltijos EES sinchronizavimui su KET užtikrinti 2025 m. vasarį) sąnaudos, „Litgrid“ perkamų papildomų paslaugų kainų dereguliavimas. 2025 m. vasario mėn. įgyvendinus Baltijos EES sinchronizaciją su kontinentinės Europos tinklais (KET) ir pradėjus veikti bendrai Baltijos šalių balansavimo pajėgumų rinkai, dažnio atkūrimo rezervų – automatinio dažnio atkūrimo rezervų (aFRR), rankinio dažnio atkūrimo rezervų (mFRR), dažnio išlaikymo rezervų (FCR) – kainos nebus reguliuojamos, po Baltijos EES sinchronizacijos su KET didės ir tokių papildomų paslaugų apimtys.

„Baltpool“ reguliuojamos ir licencijuojamos veiklos

2024 m. buvo toliau taikyti dar ankstesniais metais įsigalioję ir taikyti šie „Baltpool“ paslaugų įkainiai (be PVM):

2024 m. prekybos biokuro biržoje įkainis sandoriams, pagal kuriuos biokuras tiekiamas Lietuvoje – 41,27 Eur/1000 MWh (taikomas abiem biržoje sudaryto sandorio šalims: tiek pirkėjui, tiek pardavėjui). Pastarasis VERT 2020 m. rugpjūčio 31 d. priimtu sprendimu nustatytas ir nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. taikomas įkainis atitinka iki 2020 m. rugsėjo 1 d. taikytą 0,48 Eur/tne įkainį. T. y., nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. buvo pratęstas VERT 2019 m. spalio 18 d. nutarimu nustatyto įkainio taikymas, jį konvertuojant iš tonos naftos ekvivalento (tne) į kitus energetinės vertės vienetų – megavatvalandes (MWh).

2024 m. buvo tęsiamas 2018 m. nustatyto prekybos medienos biržoje įkainio taikymas – 0,12 proc. nuo EMPS (Elektroninėje medienos prekybos sistemoje) sudaryto medienos pirkimo-pardavimo sandorio vertės (įkainis taikomas abiem EMPS sudaryto sandorio šalims: tiek pirkėjams, tiek pardavėjams).

2024 m. buvo taikomas 2021 m. gruodžio 1 d. nustatytas prekybos šilumos aukcionų segmente įkainis – 15,65 Eur/1000 MWh už pateiktame pavedime parduoti (įskaitant gaminti) nurodytą šilumos kiekį. „Baltpool“, įvertinusi poreikį šio įkainio koregavimui, 2024 m. kreipėsi į VERT dėl šio įkainio peržiūros ir perskaičiavimo suderinimo. Minėtas suderinimas 2024 m. baigtas nebuvo ir bus tęsiamas 2025 m.

Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių (DAEI) apskaitos sistemos dalyviams 2024 m. buvo taikomas nuo 2022 m. sausio 15 d. taikomas įkainis – 0,017 Eur/1000 DAEI apskaitos vienetų.

„Baltpool“ nereguliuojamos veiklos

2024 m. galiojo prekybos biokuro biržoje įkainis, kai biokuras tiekiamas ne Lietuvoje – 0,5 proc. nuo sandorio vertės (taikomas abiem biržoje sudaryto sandorio šalims: tiek pirkėjui, tiek pardavėjui).

Už „Baltpool“ teikiamas papildomas paslaugas 2024 m. tai pat buvo taikomi šie, 2023 m. liepos 10 d. nustatyti, įkainiai: už biržos ribų sudarytų biokuro pirkimo-pardavimo sandorių registravimo biržoje įkainis – 0,5 proc. nuo faktiškai pagal tokį sandorį patiekto biokuro vertės (taikomas tik vienai sandorio šaliai – pirkėjams), ir elektroninės biržos prekybos sistemos naudojimo informaciniais tikslais įkainis – 2 500 Eur už kalendorinius metus.

Išsami informacija apie „Baltpool“ teikiamų paslaugų įkainius skelbiama „Baltpool“ [tinklalapyje](#).

„Energy cells“

„Energy cells“ – paskirtojo energijos kaupimo sistemos operatoriaus (KSO) – veikla paskyrimo laikotarpiu iki Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos su kontinentinės Europos elektros tinklais projekto įgyvendinimo pabaigos, įskaitant paslaugų kainas, yra reguliuojama valstybės.

2024 m. galiojo „Energy cells“ izoliuoto darbo rezervo paslaugos kaina – 4,19 Eur/MW/val. (be PVM) – kuri buvo apie 12 proc. mažesnė, lyginant su nustatyta 2023 m. 2024 m. taikyta kaina atitiko 2023 m. lapkritį VERT patvirtintą „Energy cells“ izoliuoto darbo rezervo paslaugos kainos viršutinę ribą 2024 m. – 4,19 Eur/MW/val. (be PVM). Kainos mažėjimą 2024 m. lėmė atitinkamai VERT bendrovei „Energy cells“ 2024 m. nustatytas 12 proc. mažesnis leistinas pajamų lygis (7,37 mln. Eur) nei 2023 m. (8,37 mln. Eur). Esminė izoliuoto darbo rezervo paslaugos kainos mažėjimo 2024 m. priežastis – 2024 m. prognozuotos mažesnės „Energy cells“ su elektros energijos įsigijimu susijusios sąnaudos, lyginant su sąnaudomis, naudotomis nustatant paslaugos kainą 2023 m. (2024 m. – 1,03 mln. Eur, 2023 m. – 3,03 mln. Eur).

Nuo 2025 m. sausio 1 d. taikoma 4,17 Eur/MW/val. (be PVM) izoliuoto darbo rezervo paslaugos kaina, kuri atitinka 2024 m. lapkritį VERT patvirtintą pakoreguotą „Energy cells“ izoliuoto darbo rezervo paslaugos kainos viršutinę ribą – 4,17 Eur/MW/val. (be PVM) – apie 0,5 proc. mažesnę, lyginant su nustatyta 2024 m., ir VERT bendrovei „Energy cells“ 2025 m. nustatytą atitinkamai kiek mažesnę leistiną pajamų lygį (7,31 mln. Eur) nei 2024 m. (7,37 mln. Eur). Leistino pajamų lygio mažėjimui įtakos turėjo VERT įmonei „Energy cells“ nustatytos kiek mažesnės veiklos sąnaudos ir mažesni kapitalo kaštai dėl KSO valdomų kaupimo įrenginių nusidėvėjimo reguliacinėje apskaitoje, kas tiesiogiai lemia „Energy cells“ reguliuojamojo turto vertę (RAB) ir leistiną pajamų lygį.

Izoliuoto darbo rezervo paslaugos kainos (kainų prognozės) 2023-2025 metams buvo ir yra įtrauktos į VERT atitinkamiems 2023-2025 m. patvirtintą „Litgrid“ papildomų paslaugų įsigijimo dedamąją prie pardavimo paslaugos kainos.

2.3. Svarbiausi reguliavimo ir kiti teisiniai pasikeitimai

„EPSO-G“ grupės veiklai bei strateginėms kryptims reikšmingos įtakos turinčios 2024 m. nacionalinio ir ES lygmens teisėkūros iniciatyvos, energijos rinkų reglamentavimo pokyčiai bei strateginio planavimo dokumentai:

- 2024 m. kovą VERT patvirtino visas esmines taisykles Baltijos balansavimo rinkų veikimui: į lietuvių kalbą išverstą pasiūlymą (metodiką) dėl Baltijos balansavimo pajėgumų rinkos pagal 2017 m. lapkričio 23 d. Komisijos Reglamento (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės (toliau – Balansavimo gairės (EBGL)) 33 straipsnio 1 dalį ir 38 straipsnio 1 dalį; taisyklės dėl taikomos išimties, kuria balansavimo paslaugų teikėjams neleidžiama perduoti savo įsipareigojimų teikti rankinio dažnio atkūrimo rezervo (mFRR) ir automatinio dažnio atkūrimo rezervo (aFRR) balansavimo pajėgumus tarp Baltijos šalių prekybos zonų pagal EBGL 34 straipsnio 1 dalį; Baltijos pralaidumų apskaičiavimo regiono (PSR) perdavimo sistemos operatorių balansavimo laikotarpio tarpzoninio pralaidumo skaičiavimo metodiką pagal EBGL 37 straipsnio 3 dalį.

- 2024 m. balandį Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu buvo patvirtintos Vandenilio plėtros Lietuvoje 2024–2050 m. gairės. Tai pirmasis vandenilio sektoriaus plėtrą reglamentuojantis dokumentas Lietuvoje, kuriame numatytos strateginės kryptys, kaip vandenilio sektorius bus vystomas Lietuvoje.
- Nuo 2024 m. gegužės 1 d. įsigaliojo naujos elektros energijos perdavimo paslaugų sutartys, kurias rinkos dalyviai sudaro su „Litgrid“. Vienas svarbiausių pokyčių – elektros gamyba ir vartojimas skaičiuojami ne vienos valandos, bet 15 minučių periodais. Laiko vieneto į 15 minučių keitimu įgyvendinamos Balansavimo gairių (EBGL) nuostatos.
- 2024 m. birželį VERT patvirtino atnaujintą pasinaudojimo „Litgrid“ perdavimo tinklais tvarkos aprašą. Pagrindinis atnaujinimo tikslas – padėti AEI vystytojams sklandžiai ir sėkmingai įgyvendinti pradėtus projektus, o naujai pradedantiems – supaprastinti reikalingas procedūras. Todėl buvo patikslintos aktualiausios aprašo nuostatos, sumažinta rizika vystytojams ir finansuotojams, detalizuojant elektrinių valdymo procesus, atsiskyta tarpinių žingsnių ar reikalavimų, supaprastinant AEI vystymo eigą.
- Atsižvelgiant į ACER 2019 m. priimtą sprendimą dėl vieningos einamosios paros (angl. *intraday*) tarpzoninio elektros energijos pralaidumo kainodaros metodikos taikymo ES mastu ir siekiant glaudesnės elektros energijos prekybos bei toliau vystant ES elektros energijos vidaus rinką, nuo 2024 m. birželio 13 d. pradėti organizuoti atskiri einamosios paros elektros energijos produktų aukcionai, kuomet kiekvieną dieną po diena prieš (angl. *day-ahead*) elektros energijos rinkos aukcionų bus prekiaujama dar tris kartus – 16 val., 23 val. ir 11 val. (Lietuvos laiku).
- 2024 m. birželį ES oficialiai priimtas teisės aktų paketas, kuriuo siekiama dekarbonizuoti ES dujų rinką, palengvinant atsinaujinančių ir mažai anglies dioksido išskiriančių (angl. *low-carbon*) dujų, įskaitant vandenilį, įsisavinimą, mažinti išmetamo metano kiekį ir užtikrinti energijos tiekimo saugumą visiems Europos piliečiams: 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1789 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų, 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1788 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1787 dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo. Reglamente dėl metano išmetamo kiekio mažinimo energetikos sektoriuje nustatomos taisyklės dėl ES energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio tikslaus matavimo, kiekybinio vertinimo, stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo, taip pat dėl išmetamo metano kiekio mažinimo, įskaitant nuotėkių aptikimo ir remonto tyrimus, remonto pareigas ir taikomus dujų išleidimo bei dujų deginimo apribojimus, nustatomos taisyklės dėl priemonių, kuriomis užtikrinamas informacijos apie išmetamą metano kiekį skaidrumas. Šie pokyčiai turės įtakos Grupės ir „Amber Grid“ veiklai bei sprendimams.
- Siekiant ateityje išvengti elektros kainų reikšmingų svyravimų, 2023 m. pradėta ES elektros rinkos dizaino (angl. *Electricity Market Design, EMD*) reforma. 2024 m. birželio 26 d. ES oficialiajame dokumente paskelbtas priimtas EMD paketas (2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1747 dėl ES elektros energijos rinkos modelio tobulinimo ir 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1711 dėl ES elektros energijos rinkos modelio tobulinimo). Šie pokyčiai turi įtakos Grupės veiklai, „Litgrid“ ir „Energy cells“ sprendimams.
- 2024 m. birželį patvirtinta Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija (NENS), vienas reikšmingiausių ilgalaikio energetikos sektoriaus planavimo dokumentų. NENS viešai prieinama per [čia](#).
- 2024 m. spalio 2 d. Europos Komisijai pateiktas ir 2024 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1069 patvirtintas atnaujintas Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas 2021–2030 m. (toliau – NEKSVP). NEKSVP viešai prieinama per [čia](#).
- 2024 m. spalio 9 d. „Litgrid“ kartu su kitomis Baltijos šalių elektros perdavimo sistemos operatorėmis – Latvijos „Augstsprieguma tīkls“ ir Estijos „Elering“ – prisijungė prie bendros Europos rankinio dažnio atkūrimo rezervo (mFRR) balansavimo energijos platformos MARI. Atitinkamai, nuo 2024 m. spalio 9 d. mFRR balansavimo energija užsakoma bendroje Europos balansavimo rinkoje, Baltijos šalių prekybos zonose. „Litgrid“ prisijungimas prie Europos automatinio dažnio atkūrimo rezervo (aFRR) balansavimo energijos mainų platformos PICASSO dėl techninių (ne nuo „Litgrid“ ir Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų operatorių priklausančių) priežasčių atidėtas (vertinama, kad prisijungimas prie PICASSO galėtų įvykti 2025 m. pirmąjį ketvirtį).
- 2024 m. gruodžio 12 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XV-54 patvirtinta Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa bei 2025 m. sausio mėnesį viešajai konsultacijai skelbtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planas dėl pagrindinių prioritetų ir veiksmų prioritetams įgyvendinti energetikos veikloje. Tai turės įtakos „EPSO-G“ grupės veiklai nacionaliniu lygiu.

- 2024 m. gruodžio mėn. VERT viešajai konsultacijai (iki 2025 m. vasario 14 d.) paskelbė projektą dėl Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus „Amber Grid“ teikiamų paslaugų kainų nustatymo metodikos ir preliminarinių 2026–2028 m. kainų derinimo, atsižvelgiant į 2017 m. kovo 16 d. Europos Komisijos reglamento (ES) Nr. 2017/460, kuriuo nustatomas suderintos gamtinių dujų perdavimo tarifų struktūros tinklo kodeksas (TAR NC), 26 straipsnio 1 dalį. Daugiau informacijos prieinama VERT [tinklalapyje](#).

Svarbiausi reguliavimo ir kiti teisiniai pasikeitimai po ataskaitinio laikotarpio pabaigos:

- 2025 m. sausio 1 d. įsigaliojo ir LR Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai, įtvirtinant standartinį pelno mokesčio tarifą Lietuvoje – 16 proc. (iki šiol taikytas 15 proc.). Šie pakeitimai gali turėti įtakos VERT sprendimams dėl „Amber Grid“, „Energy cells“ ir „Litgrid“ investicijų grąžos normos nustatymo. Vadovaujantis VERT Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, investicijų grąžos normai apskaičiuoti naudojamas Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas (16 proc. pelno mokesčio tarifo taikymas investicijų grąžos normą, kuri nustatoma iki mokesčių, turėtų veikti teigiamai – ją didinant).
- 2025 m. sausio 9 d. VERT patvirtino atsiskaitymo už elektros energijos disbalansą sutarties standartines sąlygas, įsigaliosiančias nuo 2026 m. sausio 1 d. Sąlygos patvirtintos atsižvelgiant į ES reglamentų nuostatas ir augantį balansavimo pajėgumų poreikį. Pakeitimais siekiama paskatinti geresnę už balansą atsakingų šalių (BRP) elektros energijos gamybos ir vartojimo planavimo kokybę. Pagal naująją tvarką, rezervų užtikrinimo dedamąją BRP bus perkeliama balansavimo pajėgumų įsigijimo kaštai, priklausantys nuo planavimo kokybės. Kaštai bus skaičiuojami pagal principą: 50 proc. kaštų bus priskiriami pagal disbalansą, o likusieji 50 proc. – pagal BRP vartojimo portfelį. Toks modelis skatins BRP efektyviau planuoti ir mažinti disbalansą. Balansavimo pajėgumų kaštų perkėlimas BRP bus vykdomas laipsniškai: nuo 2026 m. sausio 1 d. – 30 proc., nuo 2027 m. sausio 1 d. – 60 proc., o nuo 2028 m. sausio 1 d. – 100 proc. kaštų.
- 2025 m. sausio 17 d. įsigaliojo LR Elektros energetikos įstatymo bei LR Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo pakeitimai, priimti LR Seimo 2024 m. gruodžio 19 d., kurie sudarys sąlygas „Litgrid“ po sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais (po 2025 m. vasario 9 d.) ribotą laikotarpį įsigyti dalį elektros perdavimo sistemos valdymui reikalingų balansavimo paslaugų iš energijos kaupimo sistemos operatorės „Energy cells“. Atitinkamai, 2025 m. sausio 30 d. priimtas ir Europos Komisijos sprendimas, sudarantis galimybę „Energy cells“ ribotą laikotarpį teikti balansavimo paslaugas, bei 2025 m. sausio 30 d. priimtas VERT sprendimas dėl izoliuoto darbo rezervų pirkimo-pardavimo sutarties (jos sąlygų) tarp „Litgrid“ ir „Energy cells“ suderinimo. Šie sprendimai suteikia teisę „Litgrid“ laikinai, iki kol rinka galės užtrinti pakankamą balansavimo paslaugų pasiūlymą rinkoje, įsigyti dalį balansavimo paslaugų iš „Energy cells“. Sutartyje numatyta, kad „Energy cells“ 2025 m. suteiks 40 MW aFRR balansavimo pajėgumą, taip pat dalyvaus ir balansavimo energijos (aFRR) rinkoje, kurioje jos pasiūlymas bus pateikiamas aukciono eilės gale – „Energy cells“ įrenginiai būtų aktyvuojami tik tuomet, kai šių paslaugų negali suteikti kiti rinkos dalyviai.
- 2025 m. sausio 30 d. VERT priėmė ir kitus, sinchronizacijai su KET svarbius sprendimus – pritarė Baltijos (Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Suomijos, Švedijos) pralaidumo skaičiavimo regiono perdavimo sistemų operatorių pasiūlymui pakeisti kitos paros ir einamosios paros pralaidumų skaičiavimo metodiką (nauja pralaidumų skaičiavimo metodika įsigalios nuo Baltijos šalių sinchronizacijos su KET pradžios), suderino Baltijos balansavimo pajėgumų rinkos pradžios datą – 2025 m. vasario 5 d. (daugiau informacijos apie balansavimo pajėgumų rinką prieinama „Litgrid“ [tinklalapyje](#)).

2.4. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai

01

SAUSIS

Sausio 3 d. Europos dujų perdavimo sistemos operatoriai „Gasgrid Finland“ (Suomija), „Elering“ (Estija), „Conexus Baltic Grid“ (Latvija), „Amber Grid“ (Lietuva), „GAZ-SYSTEM“ (Lenkija) ir „ONTRAS“ (Vokietija), dalyvaujantys tarptautiniame Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus projekte, pasirašė sutartį dėl žaliojo vandenilio koridoriaus galimybių studijos.

Sausio 12 d. „Litgrid“ ir KTU baigė inovatyvius baterijos ir šiluminio kaupiklio testus.

Sausio 15 d. „Litgrid“ pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl elektros perdavimo tinklo parengimo elektrifikuoti „Rail Baltica“.

Sausio 26 d. „Amber Grid“ ir Latvijos dujų operatorius „Conexus Baltic Grid“ baigė įgyvendinti strateginį dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų didinimo projektą ELLI.

02

VASARIS

Vasario 1 d. veiklą pradėjo „Amber Grid“ administruojama nauja elektroninė žalių dujų kilmės garantijų registro sistema.

Vasario 8 d. „Litgrid“ pabaigė 8 sinchronizacijos projektą: elektros perdavimo tinklą sustiprino nauja Automatinio generacijos valdymo sistema.

03

KOVAS

Kovo 12 d. „EPSO-G“ nepriklausoma valdybos narė Asta Sungailienė dėl asmeninių priežasčių informavo apie savo atsistatydinimą iš „EPSO-G“ valdybos narės bei Atlygio ir skyrimo komiteto pirmininkės pareigų nuo 2024 m. kovo 27 d.

Kovo 15 d. Juridinių asmenų registre buvo įregistruota nauja „EPSO-G“ įstatų redakcija.

04

BALANDIS

Balandžio 9 d. „Litgrid“ prie tinklo prijungė Molėtų rajone statomą saulės elektrinių parką, kurio leistina generuoti galia – 80 MW, instaliuota galia – 100 MW.

Balandžio 25 d. „Litgrid“ užbaigė 330 kV linijos Klaipėda–Šyša rekonstrukciją.

Nuo 2024 m. balandžio 30 d. į „EPSO-G“ grupės įmonių „Amber Grid“, „Baltpool“ ir „Litgrid“ valdybas naujai 4 (ketverių) metų kadencijai išrinkti valdybų nariai.

Balandžio 30 d. „EPSO-G“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu buvo priimtas sprendimas dėl paskirstytinojo pelno. Dividendams išmokėti skirta 196 tūkst. eurų.

05

GEGUŽĖ

Gegužės 9 d. „Litgrid“ planuojamai šiaurės vakarų elektros perdavimo tinklo plėtrai suteiktas ypatingos valstybinės svarbos statusas.

Gegužės 10 d. vykusiam „Amber Grid“ valdybos posėdyje nauju valdybos pirmininku išrinktas „EPSO-G“ grupės plėtros ir inovacijų vadovas Paulius Butkus.

Gegužės 22 d. vykusiam „Litgrid“ valdybos posėdyje valdybos pirmininku antrajai kadencijai išrinktas „EPSO-G“ grupės infrastruktūros ir projektų valdymo vadovas Tomas Varneckas.

Gegužės 23 d. vykusiam „Baltpool“ valdybos posėdyje nauja valdybos pirmininke išrinkta „EPSO-G“ grupės organizacijos vystymo ir kultūros vadovė Simona Grinevičienė.

Gegužės 28 d. „EPSO-G“ grupė prisijungė prie Mokslu grįstų tikslų iniciatyvos (angl. *Science Based Targets initiative, SBTi*). Prisijungdama Grupė įsipareigojo išsikelti mokslu grįstus šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų mažinimo tikslus iki 2030 metų.

06

BIRŽELIS

Birželio 6 d. „Tetas“ tapo pasaulinio transformatorių sprendimų lyderio „Maschinenfabrik Reinhausen GmbH“ atstovais Baltijos šalims.

Birželio 20 d. „EPSO-G“ grupės įmonės „Amber Grid“ ir „Litgrid“ perdavė Ukrainos energetikos sektoriui humanitarinės pagalbos paketus. „Litgrid“ išsiuntė trečiąjį paramos paketą, kurį sudarė autotransformatoriai ir perdavimo tinklo įrenginiai. „Amber Grid“ antrą kartą siunčiamą paramą sudarė penki generatoriai ir dešimt dujotiekį stiprinančių movų. Bendra vertė siekia daugiau nei 4,1 mln. eurų.

07

LIEPA

Liepos 4 d. „Litgrid“ įjungė naują 330 kV skirstyklą Tytuvėnuose, kuri leis vėjo jėgainių parkus prijungti prie perdavimo tinklo. Per šią skirstyklą bus perduodama didžiausia iš AEI pagaminta elektros galia Lietuvoje – virš 600 MW.

Liepos 11 d. „EPSO-G“ grupės įmonės skyrė 156 tūkst. Eur būsimų energetikų stipendijoms. Ilgalaikes skatinamąsias stipendijas pažangiems ir motyvuotiems inžinerijos studentams įsteigė „Amber Grid“ ir „Litgrid“.

Liepos 15 d. Vilniuje keturios Lietuvos bendrovės – „Amber Grid“, „Elektros skirstymo operatorius“ (ESO), „Ignitis gamyba“ ir „Tetas“, pasirašė humanitarinės paramos teikimo Ukrainai sutartis bei numatė priemones, kuriomis padės atstatinėti sugriautą kariaujančios šalies energetinę infrastruktūrą.

Liepos 16 d. Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų operatorės išsiuntė pranešimą Rusijos ir Baltarusijos atstovams dėl pasitraukimo iš Rusijos kontroliuojamos elektros sistemos 2025 metų vasarį ir BRELL sutarties

nepratęsimo.

Liepos 18 d. „EPSO-G“ įsteigė naują įmonę „EPSO-G Invest“, kurios pagrindinės veiklos yra projekto valdymas ir investicijos.

Liepos 25 d. „EPSO-G“ įmonių grupei reitingų agentūra „Moody's Ratings“, atlikusi kredito reitingo periodinę peržiūrą, patvirtino turėtą Baa1 kredito reitingą su stabilia perspektyva. Reitingas atspindi stiprią Grupės finansinę padėtį, saikingą ir subalansuotą skolų lygį bei stabilų ir diversifikuotą pajamų srautą.

Liepos 29 d. VERT paskelbė duomenis dėl „Amber Grid“, „Energy cells“ ir „Litgrid“ leistinos investicijų grąžos normos 2025 m. VERT, įvertinusi VERT Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos nuostatas ir situaciją finansų rinkose, savo tinklalapyje paskelbė, kad taikytina investicijų grąžos norma (nuo reguliuojamos turto vertės, RAB) „Amber Grid“, „Energy cells“ ir „Litgrid“ reguliuojamoms kainoms 2025 m. skaičiuoti atitinkamai sieks 5,63 proc., 5,69 proc. ir 5,72 proc. (2024 m. atitinkamai siekė 5,04 proc., 4,97 proc. ir 5,00 proc.).

08

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 14 d. „Litgrid“ po rekonstrukcijos įjungė 110 / 27,5 kV Lentvario traukos transformatorių pastotę – pirmąją iš 6 pastotų, kurios bus prijungtos prie „Litgrid“ perdavimo tinklo ir tieks elektros energiją „LTG Infra“ kontaktiniam tinklui geležinkelio ruože Vilnius–Klaipėda.

Rugpjūčio 23 d. „Litgrid“ prie tinklo prijungė Kaišiadorių rajone statomą saulės elektrinių parką, kurio leistina generuoti galia – 50 MW, instaliuota galia – 60 MW. Tai vienas didžiausių šalyje saulės elektrinių parkų, prijungtas prie elektros perdavimo tinklo.

09

RUGSĖJIS

Rugsėjo 9 d. Lietuvos, Suomijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos ir Vokietijos „Ontras“ dujų perdavimo sistemos operatoriai sėkmingai užbaigė Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus (angl. Nordic Baltic Hydrogen Corridor, NBHC) išankstinę galimybių studiją. 2024 m. sausį pradėtoje reikšmingoje studijoje nagrinėjamos pagrindinės NBHC projekto vystymo sąlygos. Projektu siekiama sukurti žaliojo vandenilio transportavimo tarp šešių šalių galimybes.

Rugsėjo 19 d. „EPSO-G“ nepriklausoma valdybos nare paskirta Rasa Balevičienė, kuri atsakinga už finansų ir investicijų sritį. R. Balevičienė pakeitė iki kovo 27 d. įmonės valdyboje dirbusią A. Sungailienę.

Rugsėjo 23 d. „Litgrid“ prie šalies perdavimo tinklo prijungė 105,4 MW galios vėjo parką Kelmės rajone, vystomą bendrovės „Ignitis renewables“.

Rugsėjo 27 d. „EPSO-G“ įmonių grupė didžiųjų įmonių kategorijoje įvertinta aukščiausiu gerosios valdysenos rodikliu A+.

Rugsėjo 27 d. „EPSO-G“ valdybos sprendimu Robertas Vyšniauskas paskirtas „EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komiteto nariu bei išrinktas komiteto pirmininku.

10

SPALIS

Spalio 7 d. Lietuvoje pradėjo veikti antrasis biometano įleidimo taškas – Radviliškio rajone „Amber Grid“ perdavimo sistema buvo papildyta nauju biometano įleidimo tašku, prie kurio buvo prijungta „Agrokoncerno“ įmonių grupės biometano jėgainė.

Spalio 10 d. Baltijos šalių perdavimo sistemos operatorės „Litgrid“, „Augstsprieguma tīkls“ ir „Elering“ prisijungė prie bendros Europos perdavimo sistemų operatorių balansavimo energijos platformos MARI.

Spalio 18 d. „Litgrid“ prie šalies perdavimo tinklo prijungė 85 MW galios vėjo parką Jurbarko rajone, vystomą įmonės „Green Genius“. Tai vienas didžiausių vėjo parkų Lietuvoje.

Spalio 23 d. naują ketverių metų kadenciją pradėjo „EPSO-G“ Audito komiteto nariai: Vytenis Lazauskas – nepriklausomas narys; Rasa Balevičienė – nepriklausoma komiteto narė ir nepriklausoma „EPSO-G“ valdybos narė; Dainius Bražiūnas – komiteto narys, „EPSO-G“ valdybos narys, nominuotas vienintelio akcininko.

Spalio 24 d. viešai pristatyta „EPSO-G“ grupės naujosios energetikos strategija 2035.

Spalio 25 d. Telšių transformatorių pastotėje pradėjo veikti pirmasis iš trijų Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorės „Litgrid“ įrengiamų sinchroninių kompensatorių. Sinchroninių kompensatorių paleidimas yra svarbiausias žingsnis, siekiant kitų metų vasarį užtvirtinti Lietuvos energetinę nepriklausomybę – atsijungti nuo rusijos elektros sistemos ir įgyvendinti sinchronizaciją su kontinentinės Europos tinklais.

11

LAPKRITIS

Lapkričio 7 d. Lietuvoje pradėjo veikti antrasis biometano įleidimo taškas – Radviliškio rajone „Amber Grid“ perdavimo sistema buvo papildyta nauju biometano įleidimo tašku, prie kurio buvo prijungta „Agrokoncerno“ įmonių grupės biometano jėgainė.

12

GRUODIS

Gruodžio 3 d. gauta „Litgrid“ ir „Energy cells“ kartu su Lietuvos energetikos institutu (LEI) atliktos virtualaus tinklo, kaip elektros rinkos produkto, studijos ataskaita, gruodžio 19 d. pasirašytas studijos užbaigimo aktas.

Gruodžio 12 d. neeiliniame visuotiniame „EPSO-G Invest“ akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas atšaukti pirmumo teisę „EPSO-G“ įsigyti visas naujai išleidžiamas „EPSO-G Invest“ akcijas ir suteikti teisę „EPSO-G“ įsigyti 1 812 500 naujai išleistų „EPSO-G Invest“ akcijų, o „Valstybės investicinis kapitalas“ įsigyti 1 837 500 naujai išleistų „EPSO-G Invest“ akcijų.

Gruodžio 20 d. „EPSO-G“ vienintelio akcininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Energetikos ministerija – atšaukė valdybos narį Tomą Daukantą iš „EPSO-G“ valdybos ir Atlygio ir skyrimo komiteto narių.

Gruodžio 20 d. Vokietijos gynybos technologijų kompanijos „Rheinmetall“, „EPSO-G“ grupės įmonės „EPSO-G Invest“ ir Giraitės ginkluotės gamyklos atstovai oficialiai pasirašė Rheinmetall Defence Lietuva, UAB, kuri statys 155 mm artilerijos šaudmenų gamyklą, akcijų įsigijimo bei akcininkų sutartis.

Gruodžio 23 d. „EPSO-G“ pagal obligacijų sąlygas paskelbė 2023 m. audituotą darnumo rodiklių pažangos ataskaitą ir patikslino ir patikslino ŠESD rodiklio bazinę reikšmę rodiklio bazinę reikšmę.

Gruodžio 23 d. Lenkijos elektros energijos perdavimo sistemos operatorė PSE patvirtino finansinį investicinį sprendimą dėl „Harmony Link“ jungties statybos sausumoje. Pagal operatorių pasirašytą bendradarbiavimo sutartį, kartu įsigalioja ir rugsėjį „Litgrid“ priimtas finansinis investicinis sprendimas. Tai patvirtina operatorių įsipareigojimus finansuoti ir įgyvendinti jungties projektą.

2.5. Svarbūs įvykiai po ataskaitinio laikotarpio pabaigos

01

SAUSIS

Sausio 13 d. Lietuvos Karinės jūrų pajėgos (KJP) ir Lietuvos elektros perdavimo operatorė „Litgrid“ pasirašė ilgalaikio bendradarbiavimo sutartį. Abi organizacijos glaudžiau bendradarbiaus užtikrinant „NordBalt“ aukštos įtampos nuolatinės srovės kabelio į Švediją saugumą.

Sausio 13 d. „Amber Grid“ paskelbė viešą vadovės (-o) atranką.

Sausio 17 d. įgyvendinant VERT įpareigojimą patikrinti GIPL dujotiekių jungties saugumą, patikrą atlikę ekspertai nustatė ir patvirtino, kad GIPL dujotiekį saugu eksploatuoti. GIPL saugumo patikrinimas buvo atliekamas 2024 m. lapkričio – gruodžio mėnesiais, jį atliko viešąjį pirkimą laimėjusi AS „Inspecta Latvia“, kuri nedalyvavo GIPL statyboje.

Sausio 31 d. „Litgrid“ įjungė paskutines 330 kV elektros perdavimo linijos Darbėnai–Bitėnai atkarpas. Baigus visus linijos statybos darbus, įjungta viena iš dviejų grandžių ir atkurtas elektros energijos perdavimas tarp Latvijos ir Lietuvos per liniją Gruobinia–Klaipėda.

Sausio 31 d. vykusiame Rheinmetall Defence Lietuva, UAB, neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime nuspręsta padidinti šios įmonės įstatinį kapitalą, nustatant, kad UAB „EPSO-G Invest“ turi teisę įsigyti 36 500 000 vnt. įmonės akcijų, kurių bendra vertė 36 500 000 Eur.

02

VASARIS

Vasario 4 d. „Litgrid“ prie šalies perdavimo tinklo prijungė 80 MW galios vėjo parką Kelmės rajone, vystomą atsinaujinančios energijos įmonės „Enefit Green“.

Vasario 5 d. pradėjo veikti Baltijos šalių balansavimo pajėgumų rinka.

Vasario 8 d. Baltijos šalių elektros sistemos sėkmingai atjungtos nuo Rusijos elektros tinklų.

Vasario 9 d. Baltijos šalių elektros sistemos sėkmingai sinchronizavosi su kontinentine Europa.

Vasario 10 d. „Energy cells“ pradėjo teikti balansavimo paslaugas „Litgrid“.

Vasario 25 d. „Litgrid“ pastatė naują transformatorių pastotę ir prijungė VMG grupės įmonę.

Vasario 26 d. „Litgrid“ baigė du sinchronizacijos programos projektus: dažnio stabilumo vertinimo sistemos diegimą

ir 330 kV elektros linijos Darbėnai–Bitėnai statybą.

03

KOVAS

Kovo 4 d. „EPSO-G“ paskelbė Grupės įmonės „Tetas“ akcininko nominuojamo valdybos nario atranką.

Kovo 4 d. akcininko teises įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija – pradėjo parinkimo procedūrą į akcininko nominuojamo UAB „EPSO-G“ valdybos nario – valstybės tarnautojo, vietą.

Kovo 4 d. „Litgrid“ prisijungė prie Europos balansavimo energijos mainų platformos PICASSO.

03

Veiklos strategija ir planuojamos investicijos

- 3.1. „EPSO-G“ grupės strategija
- 3.2. Svarbiausi Grupės projektai iki 2035 m. ir jų kuriama vertė
- 3.3. Planuojamos investicijos iki 2035 m.
- 3.4. 2025 m. „EPSO-G“ tikslai
- 3.5. 10 metų tinklo plėtros planai
- 3.6. Strategijos ir kitų planavimo dokumentų atnaujinimo procesas

3. Veiklos strategija ir planuojamos investicijos

3.1. „EPSO-G“ grupės strategija

Vizija, misija ir paskirtis

2024 m. „EPSO-G“ grupė, siekdama prisidėti prie patikimos ir klimatui neutralios energetikos sistemos plėtros, skatinti aukštą pridėtinę vertę kuriančios pramonės augimą ir padėti plėtoti žaliosios energijos bei jos produktų eksportą, atnaujiną strategiją iki 2035 m. Išsamią informaciją apie „EPSO-G“ grupės naujosios energetikos strategiją iki 2035 m. galite rasti [tinklalapyje](#).

Mes esame

MŪSŲ PASKIRTIS

Žalia ir užtikrinta ateitis
nuolat kintančiame
pasaulyje

Mes siekiame

MŪSŲ VIZIJA

Ilgalinti žaliąją transformaciją,
kartu užtikrinant energetinio ir
nacionalinio saugumo interesus

Mūsų
veiksmai

MŪSŲ MISIJA

Spartinti energetinę
nepriklausomybę ir didinti
sistemos patikimumą

Vertybės

Misijos įgyvendinimas, vizijos siekimas ir visa „EPSO-G“ grupės veikla yra grindžiama pamatinėmis žmogiškosiomis ir profesinėmis vertybėmis: atvirumu, atsakingumu ir patikimumu. „EPSO-G“ grupės komandos elgsena atspindi vertybėse.

Atviri

- Priimu** žmonių skirtumus, įsiklausau į kitų nuomonę ir išsakau savo, su kiekvienu (-a) elgiuosi pagarbiai.
- Tobulėju**, domiuosi, mokausi, padedu augti kitiems.
- Dalinuosi** žiniomis ir patirtimi, bendradarbiauju ir siekiu bendro sutarimo.

Atsakingi

- Gerbiu** kitų laiką, pastangas ir sukurtą rezultatą.
- Imuosi** iniciatyvos, veikiu įvertinęs (-usi) įtaką žmogui ir gamtai.
- Padarau** tai, ką įsipareigoju, ir daugiau, veikiu efektyviai.

Patikimi

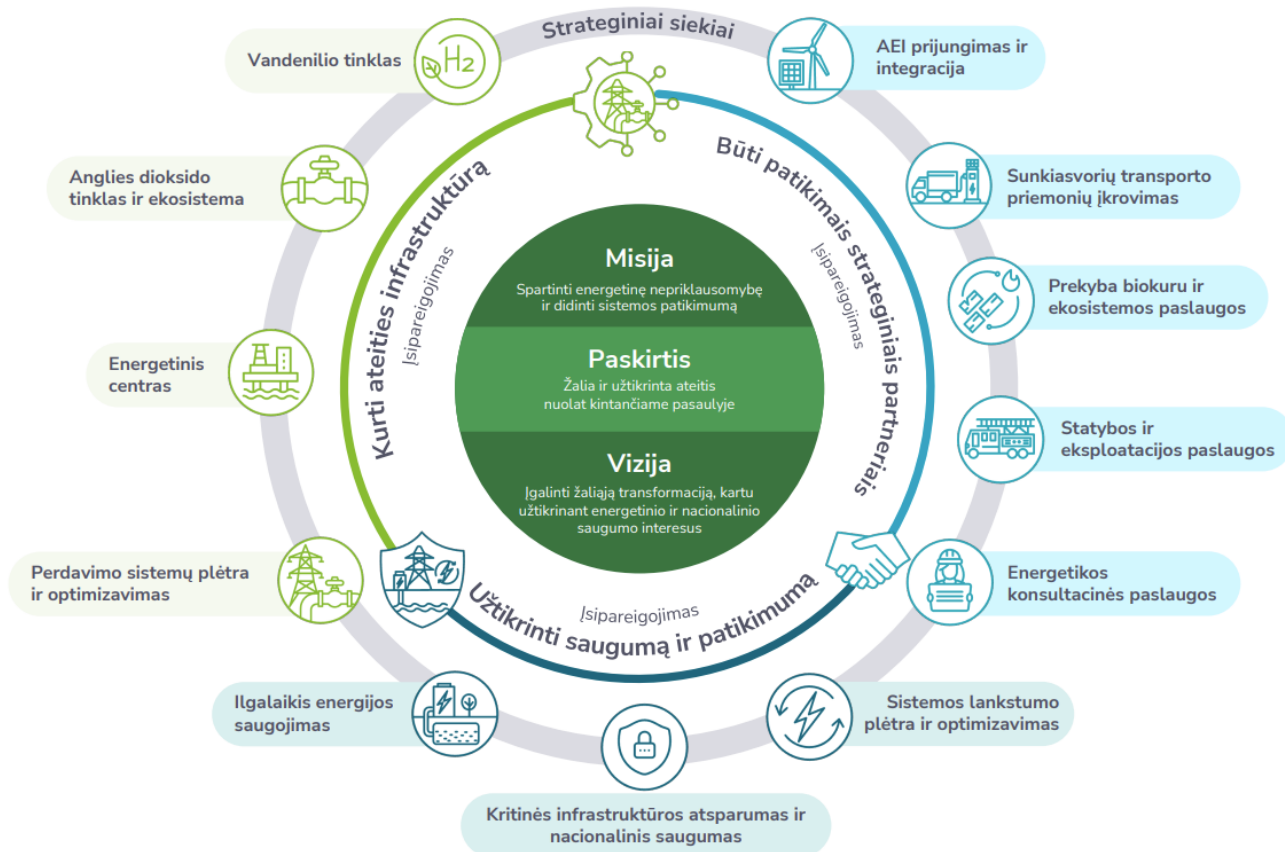
- Veikiu** profesionaliai, dirbu saugiai, vadovaujuosi geriausia praktika.
- Kuriu** vertę klientams, kolegoms ir partneriams siūlydamas (-a) ir įgyvendindamas (-a) sprendimus.
- Man rūpi** mūsų klientai ir partneriai, kolegos ir visuomenė.

Trys pagrindiniai įsipareigojimai ir strategijos struktūra

„EPSO-G“ grupės strategija 2035 remiasi trimis pagrindiniais įsipareigojimais, kuriais Grupė planuoja vystyti savo tolimesnę veiklą.

Grupės strateginiai įsipareigojimai susideda iš numatytų pagrindinių šiuo metu vykdomų veiklų plėtos ir naujų veiklų vystymo. Jų sąsajas parodo strategijos struktūra.

Neatsiejama strategijos dalis yra susijusi su tvarumo įsipareigojimais. „EPSO-G“ grupės strategija ir planai yra atskleidžiami šiame dokumente esančioje Tvarumo ataskaitos 8.1 skyriuje „2 ETAS Bendroji informacija“.

Grupės kuriama vertė

„EPSO-G“ grupės strategija remiasi kuriama verte pagrindinėms suinteresuotosioms šalims. Sukuriamą vertę Grupė yra nusistačiusi iškeliant strateginius rodiklius (finansinius, tvarumo ir veiklos (operacinius)), kurie sugrupuoti pagal kuriamą naudą suinteresuotosioms šalims. Tai yra „EPSO-G“ pagrindiniai siekiai iki 2035 m., kuriais vadovaujantis bus vertinama Grupės strategijos sėkmė.

„EPSO-G“ sėkmė iki 2035 m. – vertė suinteresuotosioms šalims

1

Visuomenė
stiprėja tvarioje ekonomikoje

-50%

iki 2030 m. sumažintos su 1 ir 2 apimtimis susijusios ŠESD emisijos, iki 2050 m. pasiektas nulinis ŠESD emisijų balansas

2

Klientai
naudojasi sklandžiomis ir kokybiškomis paslaugomis

AIT ≤ 0,93 min ENS ≤ 27,25 MWh

išlaikytas patikimas elektros energijos perdavimas ir užtikrintas greitas gedimų šalinimas

≥ 80 balų

Pasaulinis klientų pasitenkinimo indeksas (GCSI) – tarp pirmaujančių įmonių pasaulyje

0 neplanuotų dujų tiekimo sutrikimų

išlaikytas nepertraukiamas dujų perdavimas ir užtikrintas greitas gedimų šalinimas

3

Mūsų žmonės
yra įgalinti veikti

Saugi ir pozityvi darbo aplinka ir kultūra

0 sunkių ir mirtinų nelaimingų atsitikimų, nutikusių mūsų darbuotojams ir (arba) rangovams

≥ 70%

išlaikytas aukštas darbuotojų įsitraukimo lygis

„Geriausio darbdavio“ sertifikatas

4

Akcininkai ir investuotojai
atranda naujas galimybes ir gauna naudą

≥ 270 mln. EUR

Grupės koreguota EBITDA 2035 m.

90–110%

CAPEX plano vykdymas

Aukštas vienaženklis – žemas dviženklis skaičius

Grupės vid. koreguota ROE

Finansinė padėtis ≥ Baa3

Kredito reitingas (arba lygiavertis)

5

Partneriai
glaudžiai bendradarbiauja, siekdami reikšmingų rezultatų

≥ 12 GW

prie elektros tinklo prijungtas AEI pajėgumų kiekis sausumoje

≥ 1,4 GW

įrengta jūros vėjo jėgainių galia

~2,4 TWh

į dujų tinklą pateiktų AEI dujų kiekis

≥ 3,5 GW

išvystyti tarpsisteminių jungčių pajėgumai

≥ 26 TWh per metus

išvystyti tarptautiniai žaliojo H₂ perdavimo pajėgumai

≥ 1,6 Mt

išvystyti tarptautiniai CO₂ dujų transportavimo tinklo pajėgumai

≥ 12,2 GW

lanksčiųjų išteklių pajėgumai

3.2. Svarbiausi „EPSO-G“ grupės projektai iki 2035 m. ir jų kuriama vertė

Igyvendinant naują Grupės strategiją, numatyta plėtoti daug ambicingų projektų, leidžiančių pasiekti strateginių tikslų.

Svarbiausi iš numatomų vystyti projektų:

Sinchronizacijos projektai rinkų integracijai

3 vnt.

Iš viso įrengtų sinchroninių kompensatorių Lietuvoje

700 MW

Numatoma „Harmony Link“ jungties instaliuota galia

Sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais įvyko 2025 m. vasario 9 d., tačiau sinchronizacijos programos užbaigimui toliau vykdomi projektai. Jie leis sustiprinti elektros energijos rinkų integraciją ir didinti elektros sistemos stabilumą. 2025 m. planuojama prijungti trečiąjį – Neries sinchroninį kompensatorių, užbaigti 330 kV Vilnius–Neris ir Kruonio HAE–Bitėnai oro linijų statybas bei užbaigti 330 kV Neries transformatorių pastotės, 330 kV Darbėnų ir Mūšos skirstyklų rekonstrukcijas.

Tęsimas 2024 m. perplanuotas „Harmony Link“ jungties statybos projektas, leisiantis padidinti elektros prekybos apimtis su Vakarų Europa. Planuojama jau 2025 m. pradėti jungties projektavimo darbus ir jį išvystyti iki 2031 m. Projekte dalyvaujančioms šalims patvirtinus sprendimą šią jungtį vystyti sausuma, ieškoma galimybių projektą užbaigti greičiau, iki 2030 m.

Vandenilio tinklas

~500 km

Numatomas bendras vandenilio tinklo ilgis Lietuvoje

≥26 TWh / m.

Išvystyti tarptautiniai žaliojo H₂ pajėgumai iki 2035 m., pasiekiantys 100 TWh iki 2050 m.

„EPSO-G“ grupė siekia išvystyti naujo energijos vektoriaus – vandenilio – perdavimo tinklą Lietuvoje ir jį sujungti su kaimyninėmis ES šalimis. Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus projektas buvo pripažintas ES bendro intereso projektu (BIP). Juo siekiama sukurti vandenilio koridorių, skirtą žaliajam vandeniliui transportuoti iš Suomijos ir Baltijos šalių į Vidurio ir Šiaurės Vakarų ES rinkas, sudaryti sąlygas plėtoti atsinaujinančio vandenilio rinką Baltijos jūros regione. Taip pat siekiama paspartinti žaliąją transformaciją, kuriant vandenilio infrastruktūrą ir sudarant sąlygas konkurencingai visos Europos mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančio vandenilio rinkai. Lietuvos vandenilio tinklo kūrimas yra labai svarbus, siekiant sudaryti sąlygas vandenilio tranzitui Šiaurės ir Baltijos šalių koridoriais ir šių išteklių panaudojimui šalies poreikiams. Tinklo veiklos pradžia planuojama po 2030 m.

Anglies dioksido tinklas

≥1,6 Mt CO₂

planuojamas CO₂ transportavimo tinklo pajėgumų poreikis

2030 m. +

Prijungtas pirmasis cemento gamintojas prie CO₂ tinklo

„CCS Baltic Consortium“ – pirmasis projektas Baltijos šalyse, skirtas surinkti anglies dvideginį (CO₂) cemento gamybos metu. Projektu siekiama sukurti CO₂ surinkimo ir transportavimo vertės grandinę Lietuvoje ir Latvijoje, kuria būtų galima transportuoti CO₂ iki uostų ir vėliau į nuolatinio saugojimo jūroje vietą. Vienas pirmųjų žingsnių – atlikti galimybių studiją, kuri apims efektyviausio CO₂ transportavimo būdo parinkimą. Vienas iš galimų sugauto CO₂ transportavimo būdų yra vamzdynais, kurių vystyme ir operavime „EPSO-G“ grupė mato savo rolę. Iškastinio kuro CO₂ ir biogeninio CO₂ surinkimas svarbus, siekiant sukurti neutralaus poveikio klimatui ekonomiką ir užtikrinant ES nulinės taršos tikslus pramonės, transporto, elektros energijos gamybos ir kituose sektoriuose tiek Europoje, tiek Lietuvoje iki 2050 m. „CCS Baltic Consortium“ projektas yra pripažintas ES bendro intereso projektu (BIP). Tinklas galėtų pradėti veikti po 2030 m.

Energetinis centras

≥4,5 GW

Įrengta jūros vėjo jėgainių galia 2050 m.

≥2 GW

Planuojama naujos jungties su Vakarų Europa galia

Energetinis centras yra ilgesnio laikotarpio projektas, kurio įgyvendinimas peržengs 2035 m., tačiau pirmieji darbai centro atsiradimui pradedami jau dabar. Siekiant atverti visą atsinaujinančių energijos išteklių potencialą ir įgyvendinti energetikos sektoriaus transformacijos tikslus, būtina remtis regioniniais bendradarbiavimo principais. Koordinuotas energijos perdavimo infrastruktūros ir jūros vėjo generacijos planavimas bei vystymas leidžia optimizuoti galimus sprendinius ir didinti sukuriamas socialines ir ekonomines naudas. Regioninis bendradarbiavimas sudaro sąlygas Baltijos jūros vėjo potencialo vystymui, tarp sisteminių jungčių plėtrai, elektros ir vandenilio sektorių integracijai. Siekiant konkrečių regioninių susitarimų, Grupė įgyvendina technines ir ekonomines studijas bei ieško optimalaus regioninio energetinio centro sprendinio.

Ilgalaikis energijos saugojimas

Iki 2029 m.

Bandomojo ilgalaikio energijos saugojimo projekto rezultatų įvertinimas

Energiją kaupiančios technologijos yra būtinos užtikrinant AEI plėtrą ateities energetikos sistemose. Siekiant užtikrinti tinklo stabilumą, tiekimo saugumą, pakankamumą ir atsparumą bei mažinti elektros kainų svyravimus, ieškoma sprendimų saugoti generuojamą perteklinę energiją ar amortizuoti jos trūkumą. Ilgalaikio energijos saugojimo sprendimai leidžia kaupti energiją per ilgesnį laikotarpį (nuo kelių dienų), subalansuojant energijos gamybos ir kainų svyravimus. „EPSO-G“ grupė vertina suslėgto oro energijos kaupimo sistemos įrengimo galimybes naudojant geologines struktūras Lietuvoje. Tokiu projektu siekiama padidinti sistemos atsparumą ir tiekimo saugumą bei užtikrinti sklandų perėjimą prie AEI grįstos energetikos sistemos Lietuvoje ir Baltijos regione.

Pirmuoju bandomojo projekto etapu planuojama atlikti galimybių studiją ir ilgalaikio suslėgto oro energijos saugojimo modeliavimą siekiant nustatyti potencialius pajėgumus ir ištirti geologinės struktūros panaudojimo galimybes.

„EPSO-G Invest“ ir „Rheinmetall“ partnerystė

2027 m.

Numatoma komercinė artilerijos gamybos veiklos pradžia

260 mln. €

Bendra planuojama investicija į artilerijos gamyklą

„EPSO-G“ grupė dalyvauja nacionalinio saugumo bei gynybos pramonės projektuose, stiprindami šalies atsparumą ir nepriklausomybę. 2024 m. gruodį „Rheinmetall“, „EPSO-G Invest“ ir Giraitės ginkluotės gamyklos atstovai oficialiai pasirašė Rheinmetall Defence Lietuva, UAB, kuri statys 155 mm artilerijos šaudmenų gamyklą, akcijų įsigijimo ir akcininkų sutartis. Šiuo metu 51 proc. įmonės „Rheinmetall Defence Lietuva“ akcijų priklauso „Rheinmetall“, 48 proc. valdo „EPSO-G Invest“, o 1 proc. – Giraitės ginkluotės gamykla. Į šį projektą „EPSO-G“ grupė investuoja kartu su kita valstybės valdoma įmone „Valstybės investicinis kapitalas“.

Energetikos infrastruktūros atsparumo stiprinimas

Sustiprinta

fizinė ir kibernetinė sauga
„EPSO-G“ grupėje

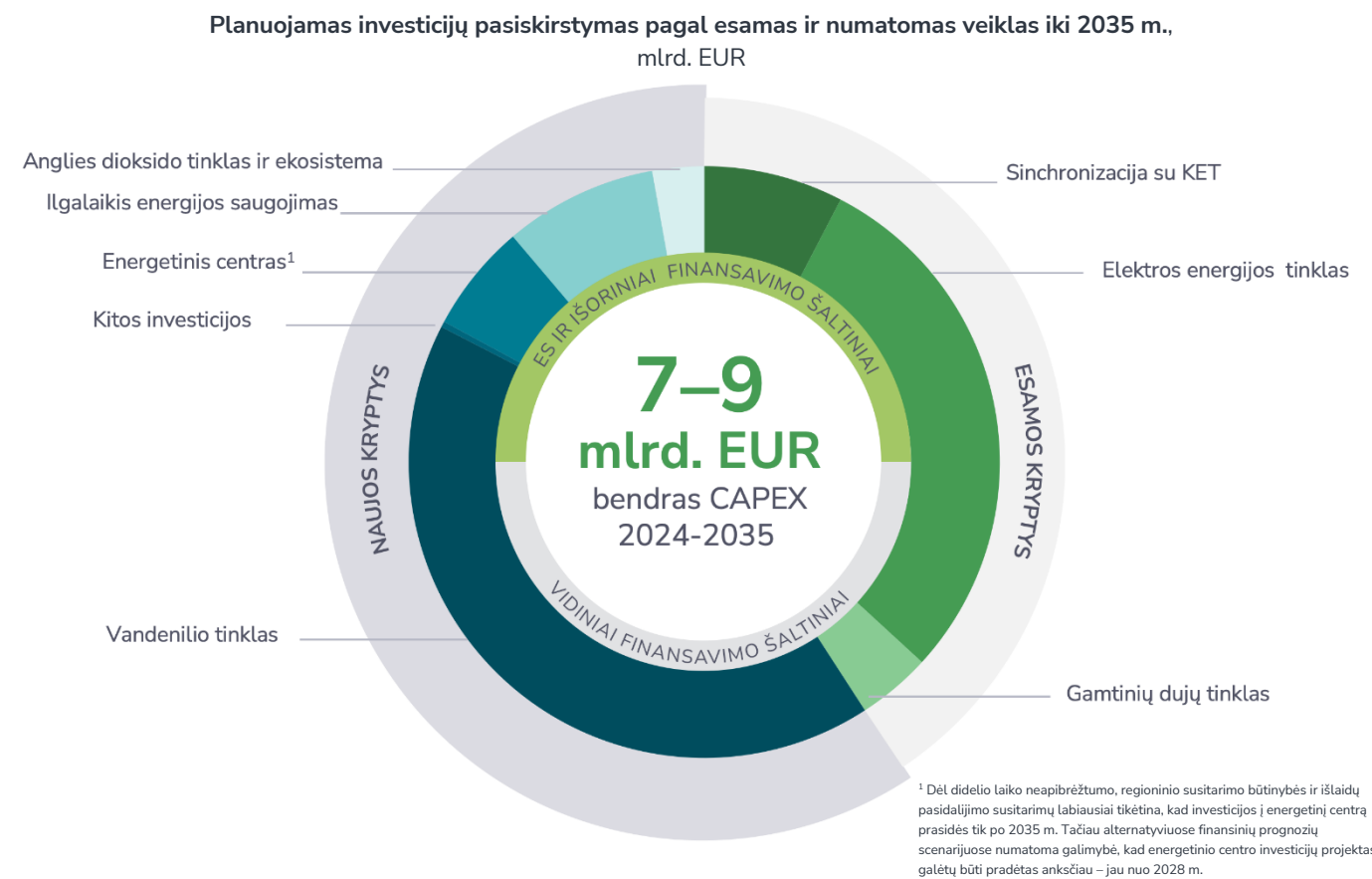
Nuo 2022 m. vasario vykstančios plataus masto Rusijos invazijos į Ukrainą kontekste, reaguojant į strateginės energetinės infrastruktūros naikinimo mastus bei regione egzistuojančias geopolitines aplinkybes, priimtas sprendimas stiprinti Lietuvos strateginę ir svarbią reikšmę turinčių energetikos infrastruktūros objektų apsaugą nuo hibridinių grėsmių. Programos įgyvendinimu siekiama užtikrinti svarbiausių Grupės įmonių valdomų elektros, dujų ir energijos kaupimo sistemos infrastruktūros objektų apsaugą nuo sunaikinimo ar veikimo sutrikdymo, diegti reikiamas priemones energetikos sistemų atsparumui, grėsmių prevencijai ir pasirengimui galimoms krizėms.

3.3. Planuojamos investicijos iki 2035 m.

Įgyvendinant esminius projektus ir Grupės strategiją iki 2035 metų, numatomos didelės investicijos į naujos infrastruktūros vystymą. Pagrindiniai šaltiniai, kuriais tikimasi padengti naujas investicijas, yra ES parama ir kitas išorinis finansavimas; pritraukiant partnerių investicijas; optimizuojant skolos ir nuosavo kapitalo struktūrą.

Strateginių investicijų paskirstymas mūsų strategijai įgyvendinti

3.4. 2025 m. „EPSO-G“ tikslai

„EPSO-G“ valdyba, remdamasi atnaujintomis Grupės strategijoje nustatytais veiklos kryptimis ir planuojamomis iniciatyvomis, bendrovei iškėlė 2025 m. tikslus. Jie apima tęstinius 2024 m. vykdytus projektus ir naujas unikalias iniciatyvas (detaliau su 2025 m. prioritetais galima susipažinti tinklalapyje – „[EPSO-G 2025 m. prioritetai](#)“).

Nr.	Metinis tikslas	Metinio tikslo rezultatai	Tikslo svoris, proc.
1.	Ateities infrastruktūra	Synchronizacijos įgyvendinimas	45
		Plėtra ir optimizavimas	
		Energetinio centro (HUB) vystymas	
		H ₂ ir CO ₂ ekosistemos vystymas	
2.	Patikimi strateginiai partneriai	AEI plėtra ir integracija	15
		Paslaugų plėtra	
3.	Užtikrintas saugumas ir patikimumas	Lankstumo ir adekvatumo kūrimas	17,5
		Suslėgto oro energijos kaupimo vystymas Lietuvoje	
		Strateginės infrastruktūros atsparumo didinimas	
4.	Įgalintas tvarus ir efektyvus progresas	Tvarūs finansai	22,5
		Tvarus veiklos vystymas	
		Vieningo identiteto kūrimas	

3.5. 10 metų tinklo plėtros planai

3.5.1. Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus 10 m. tinklo plėtros planas

Pagal LR Gamtinių dujų įstatymo nuostatas, dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ kas dvejus metus iki einamųjų

metų liepos 1 d., pasikonsultavęs su suinteresuotaisiais subjektais, VERT nustatyta tvarka parengia ir Tarybai pateikia perdavimo sistemos operatoriaus dešimties 10 (dešimties) metų tinklo plėtros planą, kuris yra grindžiamas esama ir numatoma pasiūla bei paklausa. Tinklo plėtros plane nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos sistemos pajėgumų pakankamumui ir tiekimo saugumui užtikrinti.

„Amber Grid“ dešimties metų (2024–2033 m.) tinklo plėtros plane numatytų planuojamų investicijų suma – apie 214 mln. eurų. Iš jų – investicijos per penkerius artimiausius metus sudarys apie 150 mln. eurų. Jas numatoma nukreipti į projektus, susijusius su perdavimo sistemos pritaikymu vandenilio ir dujų mišinio transportavimui, esamos perdavimo sistemos infrastruktūros atnaujinimui ir modernizavimui.

2024 m. spalį VERT suderino [„Amber Grid“ 10 metų tinklo plėtros planą](#).

[VERT konsultacijos dokumentas](#)

3.5.2. Elektros perdavimo sistemos operatoriaus 10 m. tinklo plėtros planas

Pagal LR Elektros energetikos įstatymo nuostatas, elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ ne rečiau nei kas dvejus metus iki einamųjų metų liepos 1 d., pasikonsultavęs su suinteresuotomis elektros energetikos sektoriaus veiklos valdymo srities institucijomis ir kitais suinteresuotais asmenimis, VERT pateikia 10 metų perdavimo tinklų plėtros planą. Jame pateikiamas esamos ir numatomos elektros energijos pasiūlos ir paklausos vertinimas, atlikto tikimybinio elektros energetikos sistemos adekvatumo vertinimo išvados, nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos sistemos pajėgumų pakankamumui ir tiekimo saugumui užtikrinti.

„Litgrid“ Lietuvos elektros energetikos sistemos 400-110 kV tinklų dešimties metų (2024–2033 m.) plėtros plane numatyta, kad per ateinančius 10 metų perdavimo tinklo atstatymui ir vystymui gali reikėti apie 2,7 mlrd. eurų (nevertinant elektros tinklo naudotojų projektų, investicijos siektų apie 2,3 mlrd. eurų). Šias orientacines investicijas planuojama panaudoti strateginių valstybės projektų įgyvendinimui, Bendrovės valdomo elektros perdavimo tinklo efektyviam panaudojimui ir sistemingam atnaujinimui, įvertinant ir gamintojų bei vartotojų poreikius, sistemos patikimumo rodiklių (END ir AIT) užtikrinimui.

2024 m. spalį VERT suderino [„Litgrid“ 10 metų 400-110 kV tinklų plėtros planą](#).

3.6. Strategijos ir kitų planavimo dokumentų atnaujinimo procesas

2024 m. spalį viešai pristatyta iš esmės atnaujinta „EPSO-G“ grupės naujosios energetikos strategija 2035.

Strategija, veiklos planas, metiniai tikslai ir kiti su planavimu susiję dokumentai yra peržiūrimi kiekvienais metais, vadovaujantis Grupės Integruoto planavimo ir stebėsenos [politikos](#) nustatytais terminais. Vykdam planų atnaujinimą, vadovujamasi Energetikos ministerijos, kaip „EPSO-G“ akcininko teisių įgyvendintojos, lūkesčių raštu (naujausias – 2023 m. liepos 18 d. [lūkesčių raštas](#)); [Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos](#) (NENS, atnaujinta 2024 m. birželio 28 d.); kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais bei strategijų pokyčiais; pasikeitimais verslo aplinkoje. Siekiant užtikrinti, kad kiekvienos strateginės krypties tikslai būtų tinkamai įgyvendinti, kiekvieno ketvirčio pabaigoje Grupė vertina ir stebi strategijos įgyvendinimo pažangą.

04

Metinių rezultatų ataskaita

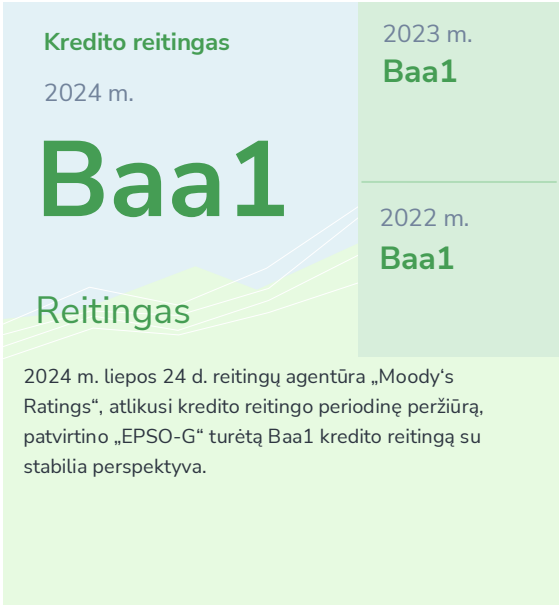
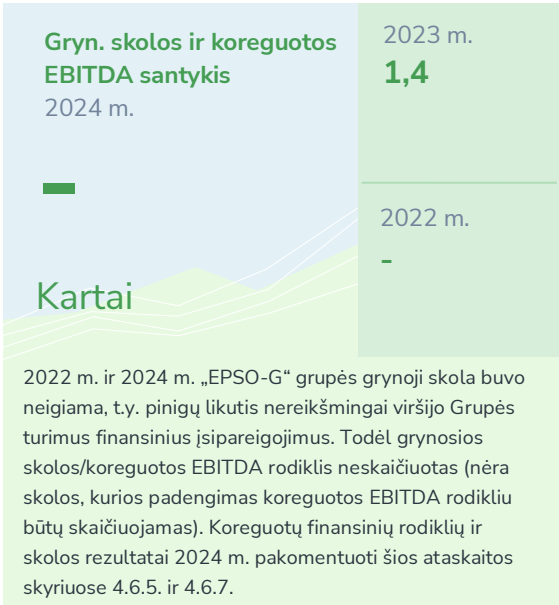
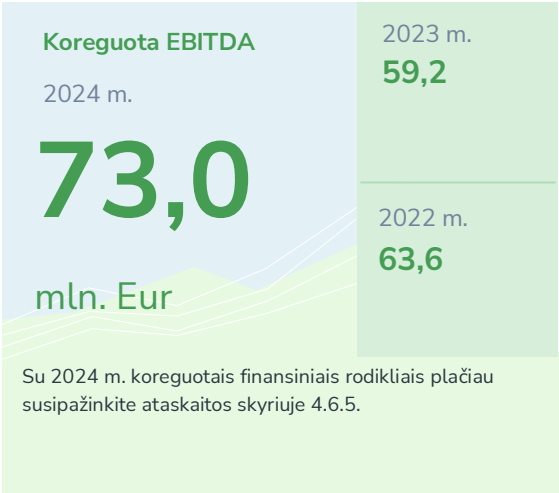
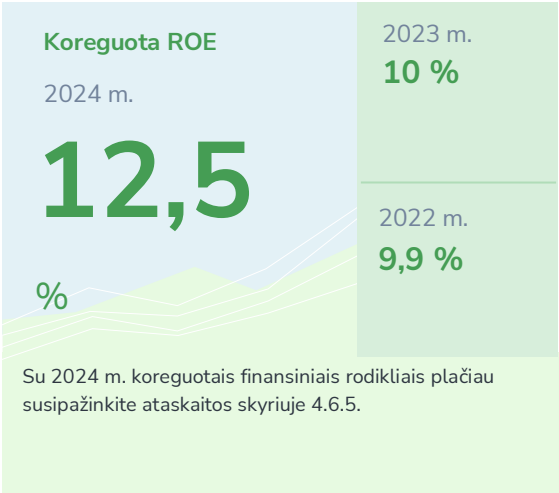
- 4.1. Strateginių rodiklių pasiekimo ataskaita
- 4.2. Rezultatai pagal aktualius energetinės veiklos sektorius
- 4.3. Bendrovės metinių tikslų įgyvendinimas
- 4.4. Svarbiausi įgyvendinti projektai
- 4.5. Tyrimų ir plėtros veikla
- 4.6. Finansų ataskaita
- 4.7. Sandoriai su susijusiomis šalimis

4. Metinių rezultatų ataskaita

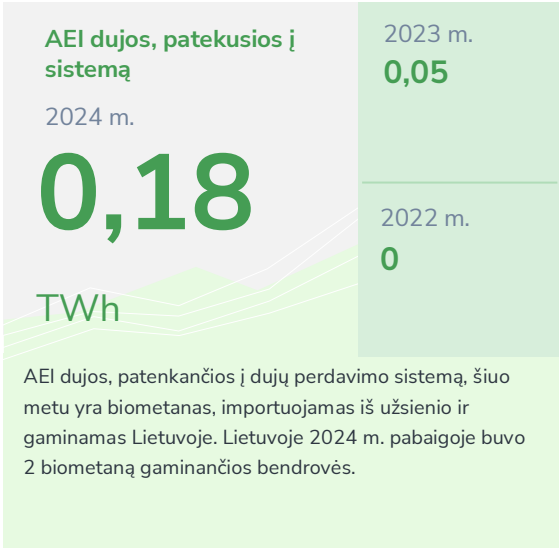
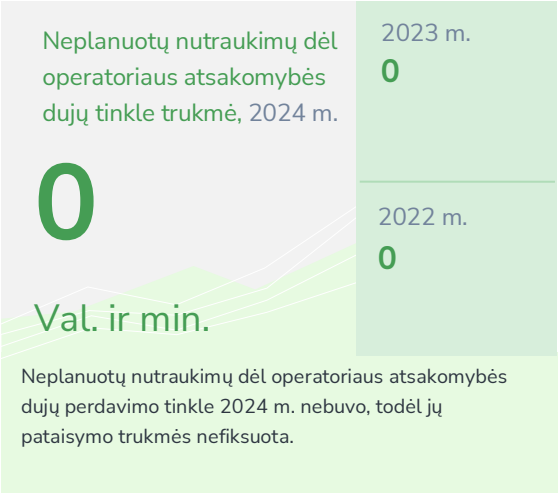
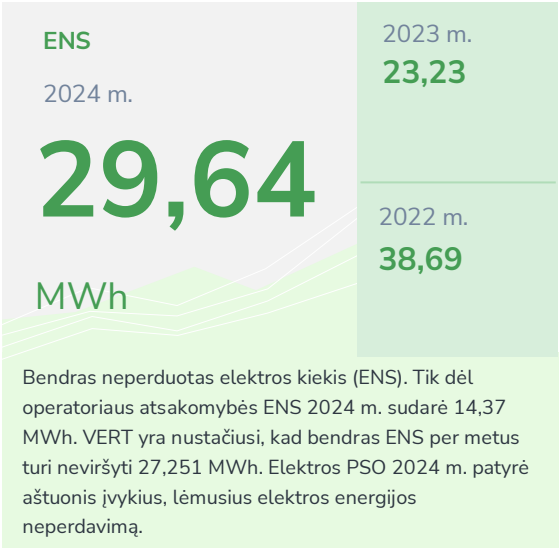
4.1. Strateginių rodiklių pasiekimo ataskaita

Ataskaitoje pateikiami strateginiai, finansiniai ir veiklos rodikliai pagal 2024 m. sausio mėn. patvirtintą „EPSO-G“ grupės strateginių dokumentų paketą, kuriame informacija yra aktuali atsiskaityti už 2024 m. veiklą. Naujoji „EPSO-G“ grupės strategija iki 2035 m. buvo patvirtinta 2024 m. spalio mėn. Vadovaujantis šia strategija, keliami 2025 m. tikslai „EPSO-G“ grupei.

4.1.1. Strateginiai finansiniai rodikliai

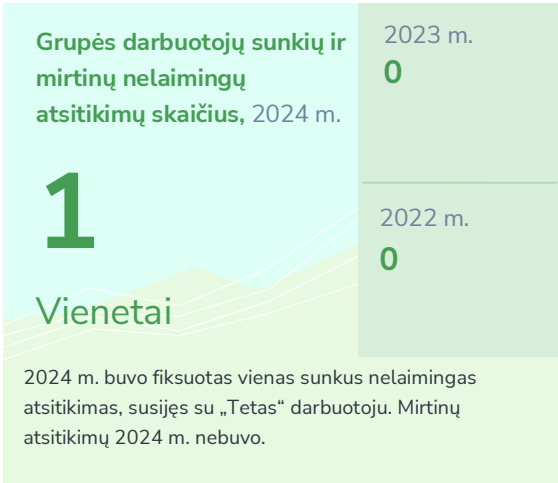
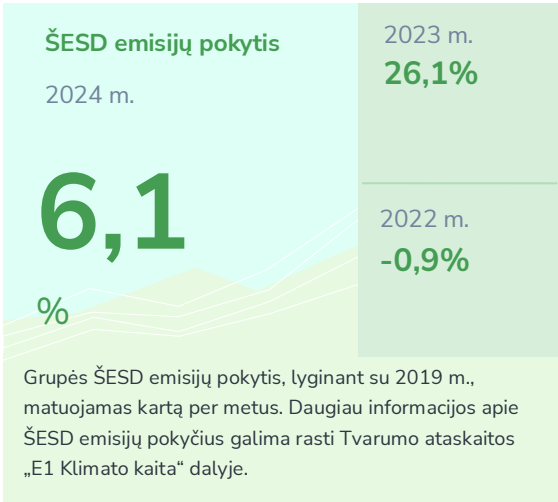

4.1.2. Strateginiai veiklos rodikliai

4.1.3. Strateginiai tvarumo rodikliai

4.2. Rezultatai pagal aktualius energetinės veiklos sektorius

4.2.1. Elektros energijos perdavimas

Elektros energijos vartojimas išliko stabilus. Aukštos įtampos elektros perdavimo tinklais šalies gyventojų ir verslo poreikiams per laikotarpį buvo perduota 9,5 teravatvalandžių (TWh) elektros energijos – 0,2 proc. mažiau, palyginti su atitinkamu 2023 m. laikotarpiu. Nors elektros suvartojimas Lietuvoje augo 5 proc. iki 11,5 TWh, „Litgrid“ perduotos energijos kiekis buvo mažesnis dėl augančio prie skirstymo tinklo prijungtų gaminančių vartotojų skaičiaus.

Tarpsisteminių jungčių su Švedija „NordBalt“ ir Lenkija „LitPol Link“ bendras prieinamumas 2024 m. buvo atitinkamai 97,6 proc. ir 98,0 proc. Didžiausią įtaką jungčių prieinamumui turėjo planiniai kasmetiniai darbai: „LitPol Link“ remontas (110,8 val.) ir „NordBalt“ remontas (156 val.). „NordBalt“ prieinamumą mažino neplanuoto gedimo remonto darbai Švedijos pusėje (49,9 val.). „LitPol Link“ mažesnis prieinamumas buvo dėl planinių atjungimų Lenkijos PSO dalyje (56 val.).

2024 m. išsiskyrė didelė elektros energijos kaupimo įrenginių vystymo sparta. Bendri vystytojų įsipareigojimai kaupikliams metų gale pasiekė 1740 MW galią ir 3586 MWh talpą. Artimiausiu metu planuojama papildoma valstybės parama prie perdavimo tinklo jungiamiems kaupikliams, leisianti dar labiau padidinti vystomų projektų skaičių. Sėkmingas kaupiklių išsivystymas sudarys prielaidas tęsti itin greitą saulės ir vėjo elektrinių plėtrą Lietuvoje.

Svarbiausių elektros perdavimo veiklos rodiklių kaita per pastaruosius 5 metus:

	2024 m.	2023 m.	Pokytis (2024 vs. 2023)		2022 m.	2021 m.	2020 m.
			+/-	Proc.			
Perduotas elektros energijos kiekis, GWh	9 510	9 525	-15	-0,2	10 234	10 936	10 089
ENS (neperduotos elektros energijos kiekis), MWh *	14,37	2,67	11,7	438,6	10,62	3,36	6,21
AIT (vidutinė perdavimo nutraukimo trukmė), min. *	0,51	0,10	0,41	410	0,36	0,11	0,21
ENS (neperduotos elektros energijos kiekis), MWh **	29,64	23,23	6,41	27,6	38,69	20,51	31,85
AIT (vidutinė perdavimo nutraukimo trukmė), min. **	1,04	0,84	0,2	23,8	1,29	0,69	1,07
„NordBalt“ prieinamumas, proc.***	97,6	92,8	4,8 p.p.		98,3	97,3	95,6
„LitPol Link“ prieinamumas, proc.***	98,0	98,2	-0,2 p.p.		98,3	87,5	92,4

* Tik dėl operatoriaus atsakomybei priskiriamų priežasčių („Litgrid“ vertinimu). Iš viso 2024m. operatoriaus atsakomybei priskirti 8 ENS rodiklį įtakoję atvejai. Didžiausią įtaką ENS rodikliui padarė du atvejai kuomet nutrūko laidas (2024-01-08 d. ENS 10,31 MWh ir 2024-12-16 d. ENS 1,45 MWh). Abiejų įvykių tyrimo išvados buvo siejamos linijų statybos metu padarytais pažeidimais.

** Dėl visų priežasčių (įskaitant dėl force majeure bei dėl išorinio poveikio) („Litgrid“ vertinimu). 2025 m. sausio ir vasario mėn. VERT sprendimais (raštais) perdavimo sistemos operatoriui „Litgrid“ konstatavo galutinius 2024, 2023 ir 2022 m. ENS ir AIT rodiklius, eliminuojant dalį (ENS) atsijungimų dėl priežasčių, nepriskiriamų operatoriaus atsakomybei, atitinkamai 2024, 2023 ir 2022 m. taip (neviršijančius VERT nustatytą minimalių elektros energijos persiuntimo patikimumo lygių, kurie 2022-2026 m. neturi viršyti: ENS - 27,251 MWh/metus, AIT – 0,934 min./metus): ENS - 24,275 MWh, 7,301 MWh ir 26,980 MWh, AIT – 0,855 min., 0,280 min., 0,893 min.

*** Bendras tarpsisteminės LPL/NB jungties prieinamumas – jungties prieinamumas tiek Lietuvos, tiek kitos šalies pusėje.

4.2.2. Dujų perdavimas

Lietuva yra svarbus dujų perdavimo centras kaimyninėms šalims. 2024 m. per Lietuvos dujų perdavimo sistemą iš viso buvo transportuota 29,2 TWh dujų, neskaičiuojant tranzito į Karaliaučiaus sritį. Tai beveik 22 proc. mažiau, nei pernai tuo pačiu metu, kai į Lietuvą buvo patiekta 37,3 TWh dujų.

Per 2024 m. Lietuvos dujų vartotojams dujų perdavimo operatorius perdavė 17 TWh dujų arba 14 proc. daugiau, nei 2023 m. (15 TWh). Dujų paklausa augo dėl kiek vėsesnių nei pernai žiemos orų ir mažesnės dujų kainos rinkoje. Pastaroji priežastis lėmė didesnę dujų vartojimą elektros ir trąšų gamyboje.

Pernai augus dujų vartojimui ir susidūrus su infrastruktūros apribojimais, į Lietuvą buvo importuotas istoriškai didžiausias dujų kiekis iš Latvijos – 4,2 TWh. Tai – 66,7 proc. daugiau nei pernai tuo pačiu metu, kai importas per Kiemėnų įleidimo tašką sudarė kiek mažiau nei 2,5 TWh.

Nors vidaus vartojimas augo, į Lietuvą transportuojamų dujų kiekis mažėjo, labiausiai dėl Estiją ir Suomiją jungiančio dujotiekio „Balticconnector“ neveikimo iki 2024 m. balandžio pabaigos. Dėl šios priežasties dujų tiekimas į Suomiją buvo organizuojamas ne per Lietuvos dujų perdavimo sistemą, o dujas pristatant per Suomijoje esantį SGD terminalą. Be to, dėl vykusios patikros daugiau nei mėnesį neveikė SGD terminalas Klaipėdoje.

Per pagrindinį dujų importo šaltinį Lietuvai ir kitoms Baltijos šalims – Klaipėdos SGD terminalą – 2024 m. buvo patiekta 81 proc. arba 23,9 TWh visų į sistemą transportuotų dujų, kai 2023 m. – 85 proc. arba 31,9 TWh. Srautas iš Latvijos sudarė 14 proc. arba 4,2 TWh, iš Lenkijos į Lietuvą – 5 proc. arba 1,5 TWh, o iš biudujų gamintojų į sistemą buvo įleista 130 GWh biometano (2023 m. 47 GWh).

2022 m. Lietuvai nutraukus rusiškų dujų importą, per Lietuvos – Baltarusijos jungtį transportuojamos tik Karaliaučiai skirtos dujos. Dujų tranzitas į Karaliaučiaus sritį 2024 m. sudarė 26,1 TWh (2023 m. 23,9 TWh).

Svarbiausių dujų perdavimo veiklos rodiklių kaita per pastaruosius 5 metus:

	2024 m.	2023 m.	Pokytis (2024 vs. 2023)		2022 m.	2021 m.	2020 m.
			+/-	Proc.			
Dujų kiekis, transportuotas į vidinį išleidimo tašką, GWh	16 947	14 913	2 034	13,6	15 576	24 136	25 144
Dujų kiekis, transportuotas į gretimą perdavimo sistemas, GWh*	38 361	46 326	-7 965	-17,2	48 213	28 595	32 861
Neplanuotų dujų perdavimo nutraukimų dėl operatoriaus atsakomybės skaičius	0	0	0	0	0	0	0
Neplanuotų dujų perdavimo nutraukimų dėl operatoriaus atsakomybės suminė trukmė, val. ir min.	0	0	0	0	0	0	0

* Latvijos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Karaliaučiaus srities perdavimo sistemos.

4.2.3. Biokuro birža

2024 m. energijos išteklių biržoje „Baltpool“ prekyba biokuru išaugo beveik 6 proc., pasiekusi 8,5 TWh biokuro prekybos apimtį, palyginti su 8,1 TWh 2023 m. Bendroji sandorių vertė siekė 173 mln. Eur ir buvo 15 proc. mažesnė, nei prieš metus. Pokytį lėmė vidutinės sandorių kainos sumažėjimas nuo apytiksliai 25 Eur/MWh (2023 m.) iki 20 Eur/MWh (2024 m.) arba apie 18 proc.

Prekybos apimtys Lietuvoje išaugo apie 9 proc., daugiausia dėl aktyvesnės UAB Vilniaus kogeneracinės jėgainės veiklos. Tuo tarpu užsienio rinkose apyvarta sumažėjo beveik 8 proc. Nepaisant aktyvaus užsienio pirkėjų dalyvavimo prekyboje, Latvijoje pradėjusi veikti biokuro prekybos platforma perėmė dalį SIA „Rīgas Siltums“ apyvartos.

Šilumos aukcione sudarytų sandorių apimtis siekė 6 TWh energetinės vertės, vidutinei kainai nusileidus iki 2,77 ct/kWh. Lyginant su 2023 m., energetinės vertės kiekis padidėjo 7 proc., tačiau vidutinė supirkimo kaina sumažėjo 18,3 proc. Elektroninėje medienos prekybos sistemoje 2024 m. valstybės įmonė Valstybinė miškų urėdija pardavė 4,1 mln. ktm medienos už 244 mln. Eur arba apie 40 proc. daugiau nei 2023 m. Vidutinė medienos kaina išliko stabili ir sudarė apie 59 Eur/ktm.

Svarbiausių biokuro biržos veiklos rodiklių kaita per pastaruosius 5 metus:

	2024 m.	2023 m.	Pokytis (2024 vs. 2023)		2022 m.	2021 m.	2020 m.
			+/-	Proc.			
Energijos išteklių biržoje Lietuvoje parduotas biokuro kiekis, GWh	7 001	6 426	575	8,9	6 359	5 630	5 375
Energijos išteklių biržoje užsienio rinkoms parduotas biokuro kiekis, GWh	1 528	1 653	-125	-7,6	397	72	108

4.3. Bendrovės metinių tikslų įgyvendinimas

Remiantis akcininko lūkesčių laiške nurodytomis ir strategijoje patvirtintomis veiklos kryptimis, „EPSO-G“ valdyba bendrovei išskėlė šiuos 2024 m. tikslus:

Nr.	Metinis tikslas	Metinio tikslo rezultatai	Tikslo svoris, proc.
1.	Sinchronizacijos su KET programos įgyvendinimas	Įgyvendinti sinchronizacijos veiksmai ir priemonės Pasirengta įvykdyti sinchronizaciją su KET 2025 m. vasario 9 d.	25
2.	Energetikos transformacijos įgalinimas	Jūrinio vėjo parkų integracijos vystymas Lankstumo priemonių įgyvendinimas Vandenilio programos įgyvendinimas AEI plėtra	30
3.	Augimas ir plėtra	Ilgalaikės Grupės strategijos parengimas Rangovinės veiklos pelningumo didinimas Naujų nereguliuojamų veiklų vystymas	20
4.	Tvarūs finansai ir darni veikla	Finansų tvarus valdymas Užtikrintas darnus veiklos vystymas	15
5.	Efektyvios grupės organizacinės struktūros įgalinimas	Ateities kompetencijų vystymas Funkcinio valdymo vystymas Įgyvendintas kultūrinis pokytis EPSO-G	10

Už nustatytų tikslų įgyvendinimą „EPSO-G“ vadovas yra atskaitingas valdybai. Bendrovei keliami veiklos finansiniai ir nefinansiniai tikslai yra tapatūs „EPSO-G“ vadovo tikslams. Valdyba kiekvienais metais atlieka tikslų pasiekimo įvertinimą.

„EPSO-G“ išskelti tikslai, valdybos vertinimu, 2024 m. buvo įvykdyti 93,58 proc. Valdybos vertinimu, visiškai neįgyvendintų tikslų 2024 m. nebuvo. Dalies tikslų dalinis įgyvendinimas susijęs su objektyviomis priežastimis (pvz. tam tikrų projektų įgyvendinimo vėlavimas dėl rangovų resursų trūkumo, ilgai trunkančių regioninių susitarimų, ar projekto stabdymu, kai investicijos neatsveria sukuriamos naudos). Kelti finansiniai siekiai dėl kredito reitingo pasiekimo ir koreguotos ROE buvo pasiekti, žemiau siektinos ribos buvo koreguotos EBITDA rezultatas. Plačiau apie visų Grupės finansinių tikslų įgyvendinimą žiūrėti šios ataskaitos skyriuose 4.1.1. ir 4.6..

„EPSO-G“ valdybos 2025 m. patvirtinti bendrovės metiniai tikslai aprašyti šios ataskaitos skyriuje 3.4.

4.4. Svarbiausi įgyvendinti projektai

- Lietuvos elektros sistemos sinchronizacija su KET

Sinchronizacijos projektų programos baigtumas 2024 m. pabaigoje buvo pakankamas sinchronizacijai su KET įgyvendinti ir visos programos, kuri tęsiasi ir po 2025 metų, apimtyje siekia 85 proc. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje baigti Telšių ir Alytaus sinchroninių kompensatorių statybos darbai, įranga prijungta prie perdavimo tinklo. Telšių sinchroninis kompensatorius 2024 m. gruodį perimtas eksploatacijai Alytuje metų pabaigoje vyko baigiamieji įrangos bandymai, nuolatinei eksploatacijai Alytaus sinchroninis kompensatorius perimtas 2025 m. vasarį, 2024 m. birželį į Lietuvą pristatyta Neries sinchroninio kompensatoriaus įranga, baigti pastato įrengimo darbai. 2024 m. tęsiami 330 kV elektros perdavimo linijų Kruonio HAE–Bitėnai ir, Darbėnai–Bitėnai II etapų rangos darbai, taip pat 330 kV elektros perdavimo linijos Vilnius–Neris, 330 kV skirstyklų Darbėnai ir „Mūša“ statybos darbai. 2024 m. balandį baigtas vykdyti 330/110/10 kV Neries transformatorių pastotės rekonstrukcijos projekto I etapas, pastotė

įjungta eksploatacijai. Pritarta naujai „Harmony Link“ jungties statybos projekto koncepcijai, atnaujintas projekto planas, pradėti teritorijų planavimo darbai, paskelbtas projektavimo paslaugų pirkimas.

- **„NordBalt“ jungties valdymo sistema**

Įvykdyti „NordBalt“ jungties valdymo sistemos modernizavimo projekto pirkimai. Į eksploataciją perduota dažnio stabilumo vertinimo sistema (FSAS). Ištestuoti ir į eksploataciją paleisti sinchronizacijai būtini Naujos energijos balanso informacinės sistemos procesai. Lapkričio mėn. Europos elektros perdavimo sistemos operatorių asociacijos ENTSO-E kontinentinės Europos regioninė grupė (RG CE) patvirtino Baltijos šalių pasirengimą sinchroniniam prisijungimui prie KET.

- **Sinchronizacija ir desinchronizacija (po ataskaitinio laikotarpio pabaigos)**

2024 m. liepos mėn. Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų operatoriai informavo Rusijos ir Baltarusijos elektros sistemų operatorius apie BRELL sutarties nepratęsimą ir planuojamą desinchronizaciją nuo IPS/UPS sinchroninės zonos.

2025 m. vasario 8 d. visų trijų Baltijos šalių elektros sistemos sėkmingai atsijungė nuo Rusijos valdomos sinchroninės zonos ir pradėjo izoliuoto sistemos darbo bandymą. Bandymas baigėsi sekančią, vasario 9 d. Po jo iškart buvo prisijungta prie kontinentinės Europos tinklų.

Sinchronizacija su KET buvo ilgalaikis Baltijos šalių tikslas, kurio įgyvendinimas leidžia atsiskirti nuo centralizuotai iš Rusijos valdomo dažnio ir nuo to kylančių elektros sistemos operavimo rizikų. Prisijungus prie KET, Lietuvos elektros sistema tapo saugesnė, o dažnio valdymas tenka Baltijos šalių elektros perdavimo sistemos operatorių atsakomybei.

- **Jūrinio vėjo parkų plėtra Baltijos jūroje**

2024 m. užbaigtos tarpvalstybinės konsultacijos dėl inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo, patvirtinta vystymo plano koncepcija. Valstybės užsakymu buvo užbaigti ir paskelbti jūros dugno tyrimų rezultatai.

Metų pradžioje buvo paskelbtas antrojo jūrinio vėjo elektrinių parko konkursas vystytojui parinkti. Pasibaigus pasiūlymų registravimo terminui ir gavus tik vieną konkurso dalyvio pasiūlymą, balandžio mėn. VERT priėmė sprendimą laikyti konkursą neįvykusiu. Pakeitus konkurso sąlygas, lapkričio mėnesį paskelbtas pakartotinis antrojo parko konkursas, kuris 2025 m. sausio mėn. Vyriausybės nutarimu buvo sustabdytas. Atlikus teisės aktų pakeitimus ir jiems pritarus Seime, sustabdytos antrojo parko procedūros galėtų būti tęsiamos nuo 2025 m. balandžio mėn.

- **Energetikos infrastruktūros atsparumo stiprinimas**

Atsižvelgiant į 2022 m. prasidėjusią Rusijos invaziją į Ukrainą ir reaguojant į strateginės energetinės infrastruktūros naikinimo mastus Ukrainoje bei regione egzistuojančias geopolitines aplinkybes, priimtas sprendimas stiprinti Lietuvos strateginę ir svarbią reikšmę turinčių energetikos infrastruktūros objektų apsaugą nuo hibridinių grėsmių. Programos įgyvendinimu siekiama užtikrinti svarbiausių Grupės įmonių valdomų elektros, dujų ir energijos kaupimo sistemos infrastruktūros objektų apsaugą nuo sunaikinimo ar veikimo sutrikdymo, diegti reikiamas priemones energetikos sistemų atsparumui, grėsmių prevencijai ir pasirengimui galimoms krizėms.

4.5. Tyrimų ir plėtros veikla

Energetikos sektoriaus transformacija skatina „EPSO-G“ grupės įmones spręsti vis naujus iššūkius, tobulinti esamus procesus, atrasti naujas technologijas ir metodus bei tobulinti kompetencijas nuolat kintančioje aplinkoje. Grupė, kurdama klimatui neutralią energetinę infrastruktūrą ir siekdama užtikrinti patikimą ir saugų integruotos sistemos veikimą, skiria reikšmingą dėmesį mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros bei inovacijų (MTEPI) veiklai.

Vadovaujantis „EPSO-G“ įmonių grupės MTEPI veiklos gairėmis, inovacijų projektų pagalba diegiame inovatyviausius energetikos sprendimus ir vykdomė pilotinius projektus. Bendradarbiaudami su Europos ir Lietuvos mokslo institucijomis ir verslu, vykdomė tyrimus, studijas ir testavimus bei palaikome inovacijų kultūrą Grupėje siekiant efektyvumo ir patobulinimų įgyvendinimo veikloje.

2024 m. Grupėje buvo įgyvendinta 17 inovacijų projektų, 6 – atmesti ir pateikta 19 naujų iniciatyvų. Šiuo metu Grupės inovacijų portfelį sudaro 36 įgyvendinami projektai.

Inovacijų projektų portfelio apžvalga

Svarbiausi 2024 m. MTEPI veiklos rezultatai

Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridorius (NBHC)

2024 m. balandį projektui suteiktas bendro intereso projekto (PCI) statusas, patvirtinantis jo svarbą Europos energetikos strategijoje. Birželį Lietuvos, Suomijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos ir Vokietijos dujų perdavimo operatoriai užbaigė išankstinę galimybių studiją, kuri patvirtino, kad koridorius gali tapti esmine žaliojo vandenilio transportavimo grandimi regione. Siekiant užtikrinti projekto įgyvendinimą, 2025 m. pradedama detali galimybių studija, apimanti techninius, ekonominius ir reguliavimo aspektus. Daugiau apie „EPSO-G“ grupės planus vandenilio plėtroje rasite šios ataskaitos 3.2. dalyje.

„OneNet“ lanksčiųjų paslaugų vystymas

Projektu siekiama sukurti vieningą platformą lankstumo paslaugoms perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriams. Lietuvos demonstracijoje buvo testuotas realaus laiko perkrovų valdymas, įtraukiant „Litgrid“ 1 MW baterijų energijos kaupimo sistemą (BEKS) ir Kauno technologijos universiteto (KTU) P2H įrenginius. Rezultatai parodė, kad perkrovų mažinimas efektyviausias aktyvuojant artimiausius resursus, tačiau siekiant išlaikyti tinklo balansą, būtina aktyvuoti ir priešingos krypties resursus nutolusiuose taškuose.

Saugi aplinka – „žalia“ transformatorių pastotė

Rėkyvos ir Baltupių pastotėse įdiegti SF6 dujų neturintys jungtuvai, kuriuose naudojamas aplinkai nekenksmingas N₂ + O₂ dujų mišinys. Tai leidžia išvengti SF6 dujų naudojimo, susijusių mokesčių, apskaitos ir perdirbimo išlaidų. Projekto metu SF6 kiekis perdavimo tinkle sumažintas 52 kg (1192 t CO₂ ekv.), o izoliacinės alyvos – 2,5 t, taip mažinant gaisro ir sprogimo riziką. Technologija pasiteisino, todėl planuojama ją diegti plačiau bei atnaujinti standartinius reikalavimus mažai taršiai įrangai (GWP <1).

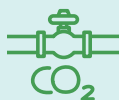
Lengvųjų konstrukcijų atramų bandomasis projektas

Išbandytos daugkartinio naudojimo atramos, skirtos greitam elektros tiekimo atstatymui avarijų atveju ir laikinoms jungtims rekonstrukcijų metu. Jos leidžia lanksčiai pritaikyti sprendimus tinklo objektų atnaujinimui bei darbams virš kelių ir geležinkelių. Bandymų rezultatai patvirtino technologijos efektyvumą, todėl ji bus toliau naudojama pagal paskirtį.

Analizė dėl virtualaus tinklo diegimo galimybių

Studija įvertino virtualių perdavimo linijų (VPL) diegimo perspektyvas Lietuvoje, kaip sprendimą tinklo perkrovoms mažinti, naudojant baterijų energijos kaupimo sistemas. Rezultatai rodo, kad VPL didina tinklo lankstumą, skatina atsinaujinančios energijos išteklių integraciją ir padeda balansavimui. Studijoje lyginamos VPL ir tinklo „busterių“ technologijos bei pateikiamas diegimo planas su techniniais, reguliavimo ir rinkos aspektais. Rekomenduojama pritaikyti reguliavimą ir sukurti išlaidų pasidalijimo mechanizmus, siekiant užtikrinti efektyvų įgyvendinimą.

CO₂ surinkimo, panaudojimo ir saugojimo sistemos vertės grandinės sukūrimas

2024 m. balandį „Amber Grid“ ir „CCS Baltic Consortium“ pasirašė bendradarbiavimo memorandumą, stiprinant partnerystę CO₂ transportavimo sprendimams. Rugsėjį pateikta paraiška CEF finansavimui gauti komercinėms ir techninėms studijoms bei inicijuotas PCI statuso atnaujinimas, įtraukiant CO₂ transportavimą vamzdynais. „Amber Grid“ pateikė duomenis apie CO₂ transportavimo vamzdynais galimybes, kurios taps pagrindu 2025 m. planuojamai galimybių studijai, vertinsiančiai optimalų vamzdyno maršrutą ir techninius parametrus. Daugiau apie „EPSO-G“ grupės planus anglies dioksido tinklo plėtroje rasite šios ataskaitos 3.2. dalyje.

Sintetinių degalų analizė

2024 m. atlikta sintetinių dujų ir degalų gamybos, eksporto bei saugojimo galimybių Lietuvoje analizė. Tyrime įvertinta ES teisinė aplinka, rinkos potencialas, technologinė pažanga ir Lietuvos infrastruktūros galimybės. Analizė padeda pasiruošti energetikos transformacijai, išryškinant vandenilio ir CO₂ tinklų plėtros perspektyvas, stiprinant šalies energetinę nepriklausomybę ir prisidedant prie dekarbonizacijos tikslų.

4.6. Finansų ataskaita

4.6.1. Penkerių metų konsoliduotų finansinių rezultatų duomenys

Finansiniai rodikliai, mln. Eur	2024 m.	2023 m.	Pokytis (2024 vs. 2023)		2022 m.	2021 m.	2020 m.
			+/-	Proc.			
Pajamos	480,9	478,9	2,0	0,4	589,9	362,9	270,5
Veiklos sąnaudos ⁹	436,8	442,0	-5,2	-1,2	636,6	318,1	230,1
EBITDA ¹	85,2	101,3	-16,1	-15,9	-11,4	79,6	74,5
Koreguota EBITDA ²	73,0	59,2	13,8	23,4	63,6	65,2	n/a
EBIT	44,6	45,3	-0,7	-1,5	-46,7	44,8	40,4
Grynasis pelnas	54,9	53,8	1,1	2,0	-42,5	39,8	40,1
Koreguotas grynasis pelnas ²	41,9	26,8	15,1	56,4	24,7	27,8	n/a
Pinigų srautai iš veiklos (FFO) ³	89,9	102,3	-12,3	-12,0	-27,7	65,0	66,4
Investicijos ⁴	236,1	243,1	-7,0	-2,9	175,2	112,2	147,4
Santykiniai finansiniai rodikliai, proc.							
EBITDA marža ⁵	17,7	21,2			-1,9	21,9	27,5
EBIT marža ¹³	9,3	9,5			-7,9	12,3	14,9
Grynojo pelno marža ¹⁴	11,4	11,2			-7,2	11,0	14,8
ROE (paskutinių 12 mėn.)	16,4	20,1			-17,0	15,8	18,8
ROE koreguota (paskutinių 12 mėn.)	12,5	10,0			9,9	11,0	n/a
ROA (paskutinių 12 mėn.)	4,5	5,0			-3,0	4,1	5,1
Balanso finansiniai rodikliai, mln. Eur	2024 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.			2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Turtas	1 207,8	1 078,5	129,3	12,0	1 425,7	962,6	787,5
Ilgalaikis turtas	802,7	756,2	46,5	6,1	709,5	651,8	635,3
Trumpalaikis turtas	405,1	322,3	82,8	25,7	515,5	310,8	152,2
Nuosavybė	361,2	307,9	53,3	17,3	227,8	271,6	233,1
Įsipareigojimai	846,6	770,6	76,0	9,9	1 198,0	691,0	554,4
Grynoji skola ⁶	-64,9	83,5	-148,4	n/a	-28,3	220,8	366,9
Apyvartinis kapitalas ¹²	-86,1	-25,7	-58,6	n/a	-21,5	-72,8	-43,3
Santykiniai finansiniai rodikliai							
Turto apyvartumas ⁷	39,8	44,4			45,2	36,8	34,3
Grynosios skolos ir nuosavybės santykis, %	-	27,1			-	81,3	157,4
FFO ir grynosios skolos santykis ¹⁰	-	122,4			-	29,4	18,1
Grynosios skolos ir EBITDA santykis ¹¹	-	0,8			-	2,8	4,9
Grynosios skolos ir koreguotos EBITDA santykis	-	1,4			-	3,4	0,0
Nuosavo kapitalo ir turto santykis, %	29,9	28,5			16,0	28,2	29,6
Bendrojo likvidumo koeficientas ⁸	1,1	1,0			0,7	0,7	0,8

Paiškinimai:

1) EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos – finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + turto vertės sumažėjimo sąnaudos (įskaitant ir ilgalaikio materialiojo turto neigiamą perkainojimą) + turto nurašymo sąnaudos

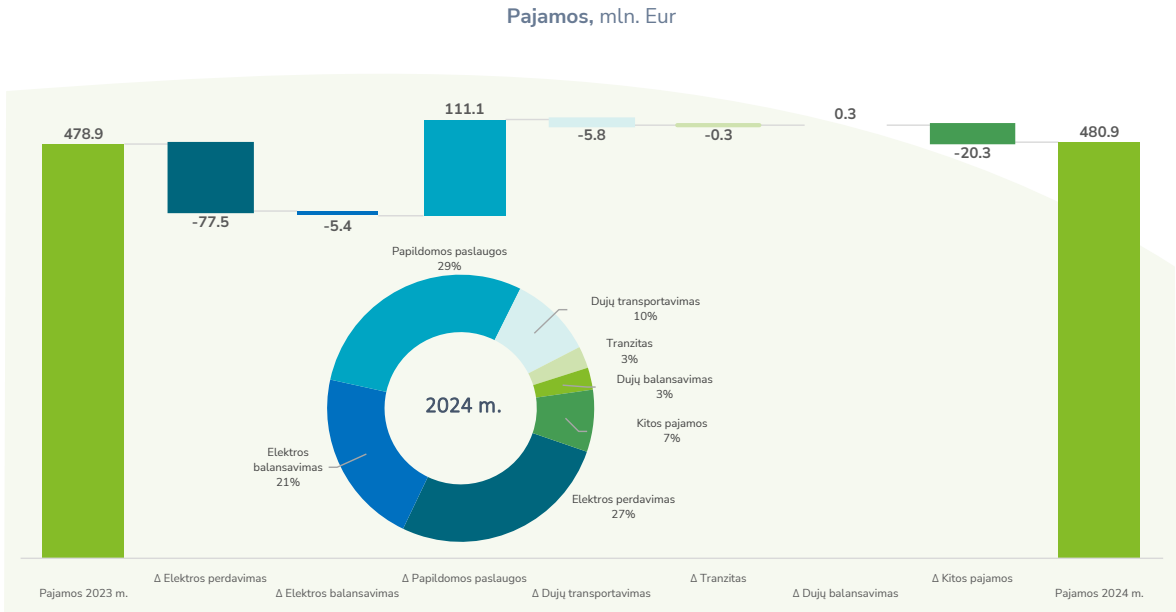
- 2) Reguluojamų pajamų, sąnaudų ir pelningumo rodiklių perskaičiavimas atliekamas dėl laikinų reguliacinių nuokrypių nuo VERT patvirtinto reguliuojamo pelningumo, ilgalaikio turto perkainavimo rezultato bei kito netipinio pelno ar nuostolių.
- 3) Pinigų srautai iš veiklos (FFO) = EBITDA + gautos palūkanos - sumokėtos palūkanos - sumokėtas pelno mokestis + asocijuotų įmonių veiklos rezultatas
- 4) Investicijos = Ilgalaikio materialaus turto įsigijimai + ilgalaikio nematerialus turto įsigijimai, neatsižvelgiant į sudengimą su tam turtui įsigyti gautomis/gautinomis dotacijomis + išankstinių apmokėjimų likučio pokytis per metus
- 5) EBITDA marža = EBITDA/Pajamos
- 6) Grynoji skola = Ilgalaikė finansinė skola + Trumpalaikė finansinė skola + Nuomos įsipareigojimai – Trumpalaikės investicijos – Terminuoti indėliai – Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Rodiklis apima ir indėlius bei obligacijas, kurių išpirkimo laikotarpis yra ilgesnis nei 3 mėnesiai.
- 7) Turto apyvartumas = Pajamos (paskutinių 12 mėn.)/Turtas
- 8) Bendrojo likvidumo koeficientas = Trumpalaikis turtas/Trumpalaikiai įsipareigojimai
- 9) Prie veiklos sąnaudų yra įtrauktos turto nusidėvėjimo sąnaudos
- 10) FFO ir grynosios skolos santykis = FFO (paskutinių 12 mėn.)/grynoji skola
- 11) Grynosios skolos ir EBITDA santykis=Grynoji skola/EBITDA (paskutinių 12 mėn.)
- 12) Apyvartinis kapitalas = atsargos + išankstiniai apmokėjimai ir sutarčių turtas + prekybos gautinos sumos + kitos gautinos sumos + avansu sumokėtas pelno mokestis - gautinos VIAP lėšos – (prekybos skolos + gauti išankstiniai apmokėjimai + atidėjiniai + kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai - mokėtinos VIAP lėšos - sukauptos VIAP ir SIP)
- 13) EBIT marža = EBIT/Pajamos
- 14) Grynojo pelno marža = Grynasis pelnas (nuostolis)/Pajamos

4.6.2. Pajamos

2024 m. konsoliduotos „EPSO-G“ grupės pajamos palyginti su 2023 m. didėjo nuo 478,9 mln. Eur iki 480,9 mln. Eur, t. y. 2,0 mln. Eur arba 0,4 proc. Pajamos iš reguliuojamos veiklos išliko panašiam lygyje ir sudarė apie 96 proc. visų Grupės pajamų.

Pajamos pagal segmentus, mln. Eur	2024 m.	2023 m.	Pokytis (2024 vs. 2023)	
			+/-	Proc.
Grupės pajamos:	480,9	478,9	2,0	0,4
„Litgrid“	378,3	369,8	8,5	2,3
„Amber Grid“	74,6	81,3	-6,8	-8,3
Kitos ir tarpusavio operacijų eliminavimas	28,0	27,7	0,3	0,9

„Litgrid“ pajamos už elektros perdavimo ir susijusias paslaugas 2024 m. buvo 2,3 proc. arba 8,5 mln. Eur didesnės nei 2023 m. ir siekė 378,3 mln. Eur bei sudarė 79 proc. visų „EPSO-G“ grupės pajamų.

Nepaisant stabiliai perduoto elektros energijos kiekio 2024 m., pajamos už elektros perdavimą mažėjo 37,5 proc. – iki 129,1 mln. Eur (2023 m. perdavimo pajamose įskaitytos 142,3 mln. Eur perkrovų valdymo įplaukos 2023 m. perdavimo tarifo mažinimui). Pagrindinė perdavimo pajamų mažėjimo priežastis – 2023 m. nustatytos didesnės kompensuojamos technologiniuose įrenginiuose sunaudotos elektros energijos sąnaudos dėl tuo metu prognozuotos aukštos elektros energijos pirkimo kainos. Nepaisant sumažėjusių pajamų už elektros perdavimą, bendrą pajamų didėjimą lėmė pajamos už papildomas paslaugas. Jos augo nuo 28,0 mln. Eur iki 139,2 mln. Eur. (beveik 5 kartus) dėl VERT nustatytos didesnės papildomų paslaugų įsigijimo dedamosios. Disbalanso ir balansavimo elektros energijos pajamos mažėjo 5,0 proc. arba 5,4 mln. Eur (dėl 44 proc. sumažėjusios pardavimo kainos, nors parduotas energijos kiekis didėjo 69 proc.) ir sudarė 102,8 mln. Eur. Šių pajamų pokytis nedaro poveikio Bendrovės pelningumui, nes pagal reguliuojamą disbalanso kainodarą einamųjų metų pajamos kompensuoja sąnaudas, įskaitant ir vidines Bendrovės sąnaudas, pagal reguliavimo apskaitos aprašą priskirtinas šiai veiklai. Ataskaitiniu laikotarpiu gauta 15,3 mln. Eur. mažiau ENTSO-E ITC mechanizmo pajamų palyginti su ankstesniu laikotarpiu.

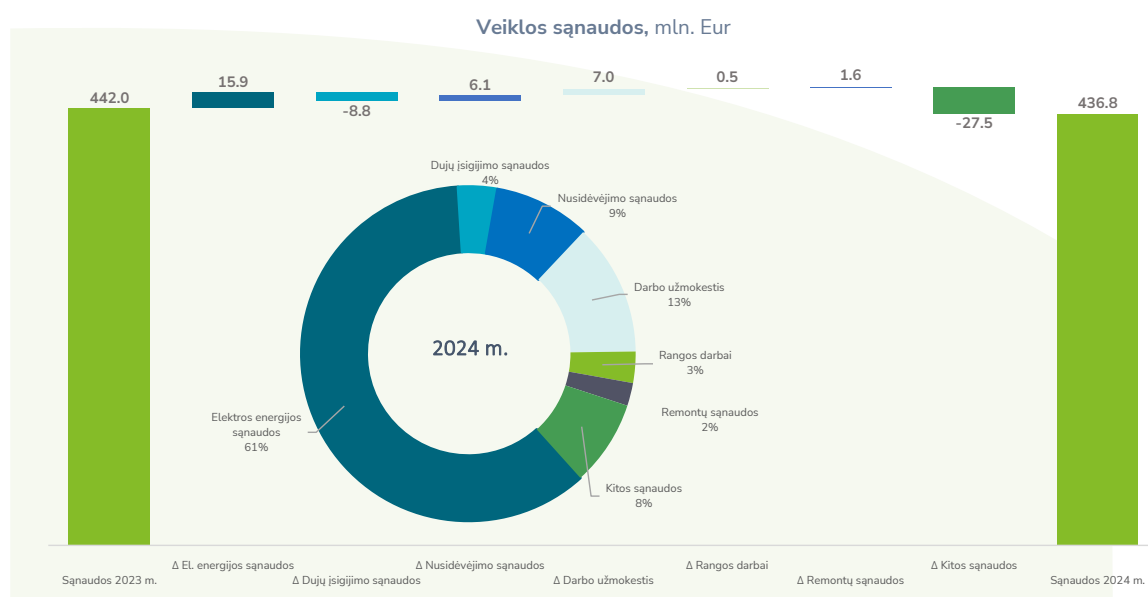
Per 2024 m. „EPSO-G“ grupė gavo 74,6 mln. Eur arba 6,8 mln. Eur mažiau pajamų už gamtinių dujų transportavimą ir susijusias paslaugas, kurios sudaro apie 15 proc. visų „EPSO-G“ grupės pajamų. Ataskaitinio laikotarpio pajamos už gamtinių dujų perdavimą, lyginant su 2023 m., mažėjo 5,8 mln. Eur arba 10,8 proc. ir sudarė 48,4 mln. Eur. Tai lėmė 17 proc. mažesni perduoti gamtinių dujų kiekiai į gretimų šalių perdavimo sistemas, kurio neatsvėrė didėjęs transportuotų gamtinių dujų kiekis vidiniame tinkle. Likusių pajamų mažėjimą lėmė 2023 m. gautos metalo pardavimo pajamos, kurios sudarė 0,9 mln. Eur. Analogiškų pajamų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo gauta.

Kitos Grupės pajamos įvertinus tarpusavio sandorių eliminavimą išliko tame pačiame lygyje ir sudarė 28,0 mln. Eurų arba 6 proc. visų „EPSO-G“ grupės pajamų.

4.6.3. Veiklos sąnaudos

Grupės veiklos sąnaudos 2024 m. sudarė 436,8 mln. Eur ir buvo 5,2 mln. Eur arba 1,2 proc. mažesnės nei 2023 m. (442,0 mln. Eur). Reikšmingiausiai sąnaudos mažėjo dėl 2024 m. nepatirtų ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimo sąnaudų.

Didžiausią veiklos sąnaudų dalį sudarė energetinių išteklių ir susijusių paslaugų pirkimas technologinėms reikmėms – 281,5 mln. Eur arba 64 proc. visų sąnaudų. Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos sudarė 55,7 mln. Eur, nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos – 40,4 mln. Eur, rangos ir subrangos darbai ir medžiagos – 13,2 mln. Eur, tinklo priežiūra ir remontas – 9,7 mln. Eur, o likusios sąnaudos sudarė 36,3 mln. Eur.

Veiklos sąnaudos pagal segmentus, mln. Eur	2024 m.	2023 m.	Pokytis (2024 vs. 2023)	
			+/-	Proc.
Grupės veiklos sąnaudos:	436,8	442,0	-5,2	-1,2
„Litgrid“	340,4	333,2	7,2	2,1
Elektros energijos ir susijusių paslaugų sąnaudos	271,0	251,3	19,7	7,8
Darbo užmokestis	20,6	17,6	2,9	16,7
Nusidėvėjimas ir amortizacija	22,6	19,7	2,8	14,3
IMT vertės sumažėjimo sąnaudos	0,5	21,7	-21,3	-97,8
Kitos	25,8	22,8	2,9	12,9
„Amber Grid“	63,0	76,4	-13,3	-17,5
Gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos	16,5	25,4	-8,8	-34,9
Darbo užmokestis	15,5	13,8	1,7	12,0
Nusidėvėjimas ir amortizacija	14,9	12,6	2,3	18,6
IMT vertės sumažėjimo sąnaudos	0,0	8,0	-8,0	-100,0
Kitos	16,1	16,6	-0,5	-3,0
Kiti segmentai ir tarpusavio operacijų eliminavimas	33,4	32,4	0,9	2,9
t. t. „Tetas“ vykdomi (sub)rangos darbai ir medžiagos	27,0	17,6	9,4	53,4

„Litgrid“ veiklos sąnaudos didėjo 7,2 mln. Eur arba 2,1 proc. ir sudarė 340,4 mln. Eur arba 78 proc. Grupės veiklos sąnaudų. Reikšmingiausiai didėjo elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos, kurias lėmė elektros galių viršijimas (dėl šaltos metų pradžios).

„Amber Grid“ veiklos sąnaudos mažėjo 13,3 mln. Eur arba 17,5 proc. ir sudarė 63,0 mln. Eur arba 14 proc. Grupės veiklos sąnaudų. Daugiausiai dėl mažesnių gamtinių dujų technologinėms reikmėms įsigijimo sąnaudų, kurias tiek lėmė mažesnės dujų kainos rinkoje, tiek mažesnis dujų suvartojimas technologijai dėl mažesnių srautų į Lenkiją. Vidutinė svertinė gamtinių dujų kaina „GET Baltic“ biržoje sudarytų dieninių sandorių rinkoje 2024 m. buvo apie 40 Eur/MWh ir buvo apie 19 proc. mažesnė, palyginus su 2023 m. (49 Eur/MWh).

Kitų „EPSO-G“ grupės segmentų sąnaudos išliko panašiai lygyje ir sudarė 33,4 mln. Eur arba 8 proc. Grupės veiklos sąnaudų.

4.6.4. Veiklos rezultatas

Grupės veiklos pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) 2024 m. siekė 85,2 mln. Eur ir buvo 16,1 mln. Eur arba 15,9 proc. mažesnis nei 2023 m. (101,3 mln. Eur).

EBITDA marža 2024 m. siekė 17,7 proc. (2023 m. šis rodiklis buvo 21,2 proc.).

Finansiniai rezultatai pagal segmentus, mln. Eur	2024 m.	2023 m.	Pokytis (2024 vs. 2023)	
			+/-	Proc.
Grupės EBITDA:	85,2	101,3	-16,1	-15,9
„Litgrid“	60,6	78,3	-17,7	-22,6
„Amber Grid“	26,5	25,7	0,8	3,1
Kiti segmentai ir tarpusavio operacijų eliminavimas	-1,9	-2,7	0,8	-30,7
Grupės grynas pelnas (nuostolis):	54,9	53,8	1,1	2,0
„Litgrid“	49,0	48,4	0,6	1,3
„Amber Grid“	8,3	13,4	-5,1	-38,1
Kiti segmentai ir tarpusavio operacijų eliminavimas	-2,4	-8,0	5,6	-69,5

„Litgrid“ EBITDA, palyginus su 2023 m., mažėjo 17,7 mln. Eur arba beveik 23 proc. ir siekė 60,6 mln. Eur bei sudarė 71 proc. visos „EPSO-G“ grupės EBITDA. Tai lėmė 14,6 mln. Eur blogesnis ENSTO-e ITC mechanizmo rezultatas.

„Amber Grid“ EBITDA didėjo 0,8 mln. Eur arba 3,1 proc. ir siekė 26,5 mln. Eur bei sudarė 31 proc. grupės EBITDA. Rezultatą daugiausiai gerino mažesnis balansavimo veiklos nuostolis, kurį tiesiogiai veikia sumažėjusios gamtinių dujų kainos rinkoje.

4.6.5. Koreguoti veiklos rezultatai

Reguliuojamų pajamų, sąnaudų ir pelningumo rodiklių perskaičiavimas atliekamas dėl laikinų reguliacinių nuokrypių nuo VERT patvirtinto reguliuojamo pelningumo. Apskaičiuojant koreguotus rodiklius, įvertinama pajamų dėl praėjusių laikotarpių korekcija, kuri VERT sprendimu jau yra patvirtinta nustatant ataskaitinio periodo perdavimo paslaugų reguliuojamas kainas, bei įvertinamas ataskaitinio periodo VERT patvirtinto (reguliuojamo) ir faktinio pelningumo nuokrypis, kuris bus įvertintas VERT nustatant perdavimo kainas ateinančiam periodui, o taip pat eliminuojami turto perkainojimo rezultatai bei kitas netipinis pelnas arba nuostolis.

- 2024 m. koreguota EBITDA 73,0 mln. Eur (2023 m. – 59,2 mln. Eur).
- 2024 m. koreguotas grynasis pelnas 41,9 mln. Eur (2023 m. – 26,8 mln. Eur).
- Koreguota vidutinė paskutinių dvylikos mėn. nuosavybės grąža (ROE) 12,5 proc. (2023 m. 10,0 proc.)

Grupės koreguota EBITDA didėjo dėl reguliuotojo patvirtintos didesnės investicijų grąžos (WACC tiek gamtinių dujų perdavimo operatoriui, tiek elektros energijos perdavimo operatoriui augo apytiksliai 1 p.p.), „Energy cells“ dotacijomis pripažintų pajamų bei teigiamos įmonės „Tetas“ EBITDA (2023 m. buvo -6,7 mln. Eur). Papildomai Grupės koreguotą grynąjį pelną didino asocijuotų įmonių („TSO Holding“ ir „GET Baltic“) veiklos rezultatas, teigiamas finansinės veiklos rezultatas bei „Litgrid“ pritaikytos pelno mokesčio investicijų lengvatos.

Koreguoti finansiniai rezultatai pagal segmentus, mln. Eur	2024 m.	2023 m.	Pokytis(2024 vs. 2023)	
			+/-	Proc.
Grupės koreguota EBITDA:	73,0	59,2	13,8	23,4
„Litgrid“	47,6	37,2	10,4	27,8
„Amber Grid“	27,4	24,7	2,7	10,9
Kitos ir tarpusavio operacijų eliminavimas	-2,0	-2,7	0,7	n/a
Grupės koreguotas grynasis pelnas(nuostolis):	41,9	26,8	15,1	56,4
„Litgrid“	34,3	25,5	8,8	34,6
„Amber Grid“	10,1	9,2	0,9	9,8
Kitos ir tarpusavio operacijų eliminavimas	-2,5	-7,9	5,4	n/a

Žemiau atskleidžiamos detalios korekcijos koreguotai EBITDA ir koreguotam grynajam pelnui (nuostoliui) apskaičiuoti.

EBITDA koregavimas, mln. Eur		2024 m.	2023 m.
Grupės EBITDA		85,2	101,3
„Amber Grid“	Investicijų grąžos neatitikties grąžinimas už ankstesnius laikotarpius	7,5	10,9
	Įmoka Lenkijai už GIPL buvo įtraukta į 2022 m. pajamas	-5,5	-13,8
	Einamųjų metų skirtumas tarp faktinių ir VERT nustatytų pajamų	5,7	-1,5
	Einamųjų metų faktinis balansavimo rezultatas	0,2	5,7
	Einamųjų metų skirtumas tarp faktinių technologinių nuostolių ir nustatytų kainoje	-9,4	-3,1
	Kitos korekcijos tarp einamųjų metų faktinių ir kainose nustatytų dydžių	2,3	0,8
„Litgrid“	Perdavimo veiklos investicijų grąžos neatitikties grąžinimas už ankstesnius laikotarpius	13,1	-4,1
	Einamųjų metų skirtumas tarp faktinių technologinių nuostolių ir nustatytų kainoje	-6,1	-103,1*
	Kitos perdavimo veiklos investicijų grąžos neatitiktys	-2,5	-4,2
	Papildomų paslaugų investicijų grąžos neatitikties grąžinimas už ankstesnius laikotarpius	0,0	27,1
	Einamųjų metų papildomų paslaugų reguliacinės grąžos skirtumas	-17,5	43,2
Koreguota grupės EBITDA		73,0	59,2**

* Faktinė energetinių išteklių kaina buvo reikšmingai mažesnė nei įtraukta į tarifą.

** Retrospektyviai atliktas 2023 m. rezultatų tikslinimas.

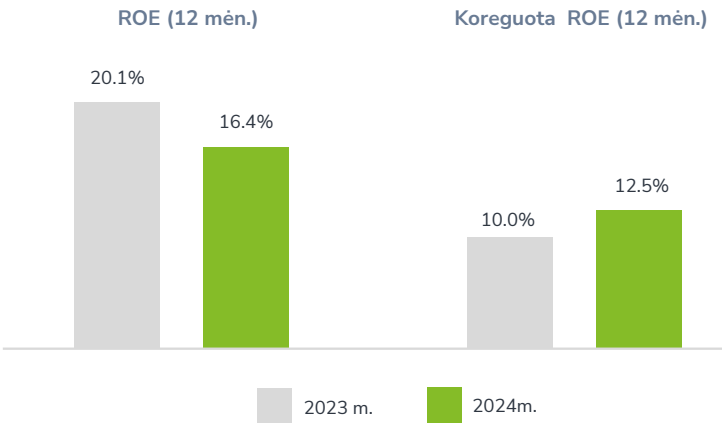
Grynojo pelno (nuostolio) koregavimas, mln. Eur		2024 m.	2023 m.
„Amber Grid“	Grupės grynasis pelnas (nuostolis)	54,9	53,8
	EBITDA koregavimas	0,8	-1,1
	Einamųjų metų skirtumas tarp reguliacinio ir finansinio ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimo	0,8	-0,1
	Einamųjų metų faktinių mokesčių ir nustatytų kainoje skirtumas	0,0	0,1
	IMT vertinimo ir netipinių įvykių įtaka	0,1	-3,0
„Litgrid“	EBITDA koregavimas	-13,0	-41,1
	Einamųjų metų faktinių mokesčių ir nustatytų kainoje skirtumas	-1,7	-3,5
	IMT vertinimo ir netipinių įvykių įtaka	0,0	21,7
Koreguotas grupės grynasis pelnas (nuostolis)		41,9	26,8*

*„Litgrid“ įvertino pelno mokesčio investicijų lengvatos pritaikymą.

4.6.6. Nuosavo kapitalo grąža

2024 m. nuosavo kapitalo grąža siekė 16,4 proc. ir, palyginus su 2023 m., mažėjo 3,7 proc. punkto dėl sumažėjusio grynojo pelno ir rodiklio skaičiavimo vardikliui naudojamos išaugusios vidutinės nuosavybės.

2024 m. koreguota nuosavo kapitalo grąža, lyginant su 2023 m., didėjo 2,5 proc. punkto dėl didesnės reguliacinės grąžos. Reguliacinė grąža išaugo dėl didėjusios VERT nustatytos investicijų grąžos normos 2024 m., lyginant su nustatyta 2023 metams, didesnio apskaityto „TSO Holding“ ir „GET Baltic“ rezultato, geresnio finansinės veiklos rezultato (laikiniai laisvų lėšų investavimo) bei „Litgrid“ pritaikytos pelno mokesčio investicijų lengvatos.

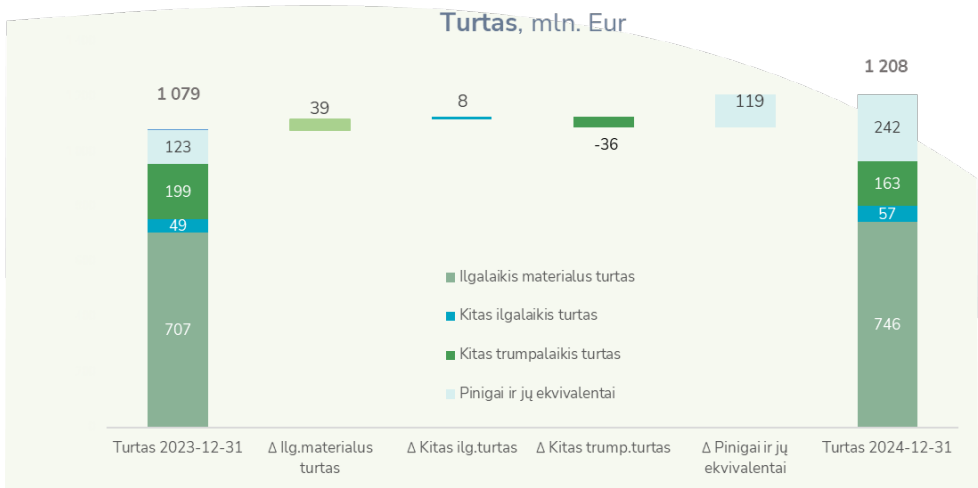

Esminiai reguliuojamos veiklos finansiniai rodikliai	2024 m.	2023 m.	Pokytis (2024 vs. 2023)	
			+/-	Proc.
RAB (metų pradžiai), mln. Eur				
„Litgrid“	348,0	351,7	-3,7	-1,1
„Amber grid“	271,6	273,0	-1,4	-0,5
„Energy cells“	16,2	10,7	5,5	51,8
Reguliacinis nusidėvėjimas, mln. Eur				
„Litgrid“	18,8	19,3	-0,5	-2,5
„Amber grid“	13,5	12,5	1,0	7,9
„Energy cells“	1,0	0,3	0,7	247,2
WACC (investicijų grąžos norma)*, proc.				
„Litgrid“	5,00	4,1	0,91 p.p.	
„Amber grid“	5,04	4,0	1,08 p.p.	
„Energy cells“	4,97	4,0	0,98 p.p.	

4.6.7. Finansinės būklės ataskaita

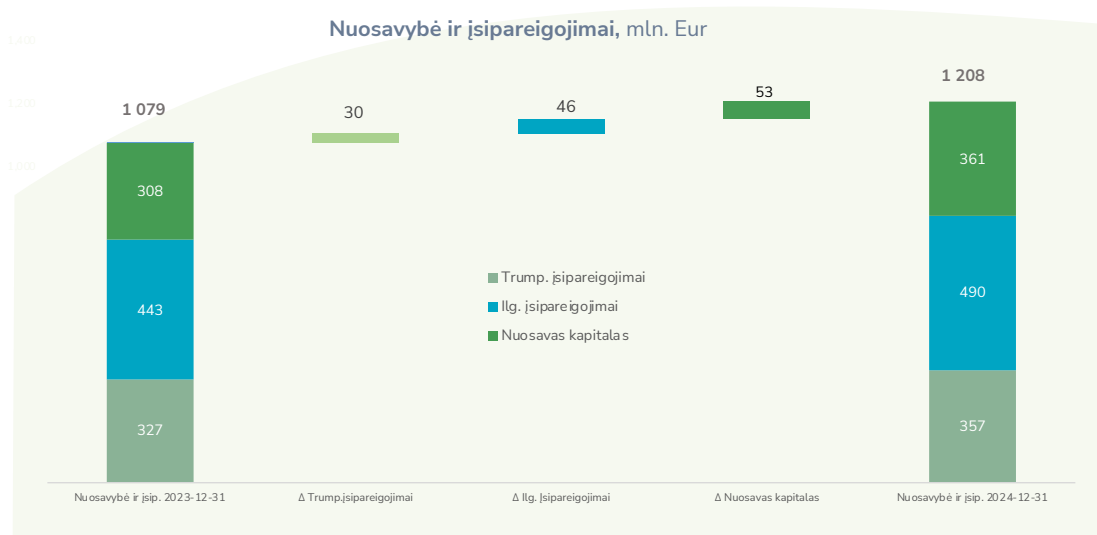
2024 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas sudarė 1 207,8 mln. Eur. Palyginti su 2023 m. pabaiga, didėjo 12,0 proc. arba 129,3 mln. Eur. Daugiausiai dėl pinigų ir jų ekvivalentų didėjimo (+119,1 mln. Eur), kuriuos lėmė pelninga veikla bei gautos perkrovų valdymo įplaukos (135,7 mln. Eur).

Grupės ilgalaikis turtas siekė 802,7 mln. Eur ir sudarė 66,5 proc. viso Grupės turto. Palyginus su 2023 m. pabaiga, ilgalaikis turtas didėjo 6,1 proc. arba 46,5 mln. Eur dėl atliktų reikšmingų investicijų į elektros energijos perdavimo sistemą.

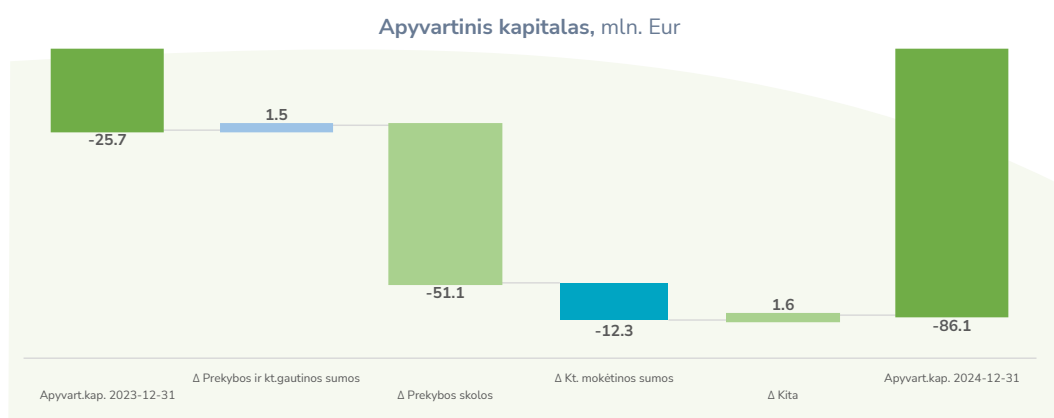

2024 m. gruodžio 31 d. ilgalaikiai įsipareigojimai sudarė 489,7 mln. Eur ir, palyginus su 2023 m. gruodžio 31 d., padidėjo 10,5 proc. arba 46,4 mln. Eur. Didėjimą lėmė elektros energijos perdavimo operatoriaus perkrovų valdymo įplaukų ilgalaikiai įsipareigojimai (+44,6 mln. Eur), kuriuos didino per 2024 m. gautos reikšmingos perkrovų valdymo įplaukos (135,7 mln. Eur).

Akcininkų nuosavybė, palyginus su 2023 m. pabaiga, padidėjo 17,3 proc. arba 53,3 mln. Eur ir sudarė 361,2 mln. Eur dėl ataskaitiniu laikotarpiu uždirbto grynojo pelno. Nuosavybės dalis, lyginant su Grupės turtu 2024 m. gruodžio pabaigoje, sudarė 29,9 proc. (2023 m. buvo 28,5 proc.).

Per 2024 m. investicijos į apyvartinį kapitalą mažėjo daugiausiai dėl elektros energijos perdavimo operatoriaus prekybos skolų už vykdytų investicijų įgyvendinant sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais projektą didėjimo bei išaugusių skolų už elektros energiją dėl 1,8 karto didesnių gruodžio mėn. papildomų paslaugų ir balansavimo sąnaudų.

2024 m. gruodžio pabaigoje Grupės grynieji finansiniai įsipareigojimai kreditoriams, įskaitant nuomos įsipareigojimus, siekė 177,5 mln. Eur. Daugiausia dėl „Litgrid“ sukaupytų perkrovų įplaukų grynieji pinigai ir ekvivalentai bei terminuoti indėliai ir trumpalaikės investicijos periodo pabaigai sudarė 242,4 mln. Eur, o grynoji finansinė skola tapo neigiama ir sudarė -64,9 mln. Eur, t.y. pinigų ir jų ekvivalentų buvo daugiau, nei finansinių įsipareigojimų.

Grynoji skola, mln. Eur	2024 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	Pokytis (2024 vs. 2023)	
			+/-	Proc.
Grupės grynoji skola:	-64,9	83,5	n/a	n/a
Ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos	165,6	195,9	-30,3	-15,4
Nuomos įsipareigojimai	11,9	10,9	1,0	9,2
Pinigų ir jų ekvivalentai, indėliai, obligacijos	242,4	123,2	119,1	96,7

Vadovybės vertinimu valdymo tikslais analizuojant grynosios skolos lygį, rodiklio apskaičiavimo formulėje finansinės skolos mažinamos ne tik grynųjų pinigų ir jų ekvivalentų likučiais, bet ir finansinio turto dalimi, kurią sudaro aukšto likvidumo ir mažos rizikos instrumentai, t.y. indėliai virš 3 mėn. trukmės arba aukšto kredito reitingo šalių vyriausybių vertybiniai popieriai su išpirkimo terminu iki 360 dienų. Rodiklio apskaičiavime naudojamų dedamųjų sudėtis pasirinkta atsižvelgiant į tai, kad šių finansinių instrumentų konvertavimas į grynuosius pinigus gali būti realizuojamas per itin trumpą laiką ir nepatiriant jokių arba patiriant nereikšmingus finansinius nuostolius.

4.6.8. Finansavimas

„EPSO-G“ 2022 m. birželį išplatino su darnumu susietą **obligacijų emisiją**, kuri listinguojama „Nasdaq“ Baltijos Skolos vertybinių popierių sąrašė. 2024 m. gruodžio 31 d. buvo 32 obligacijų savininkai.

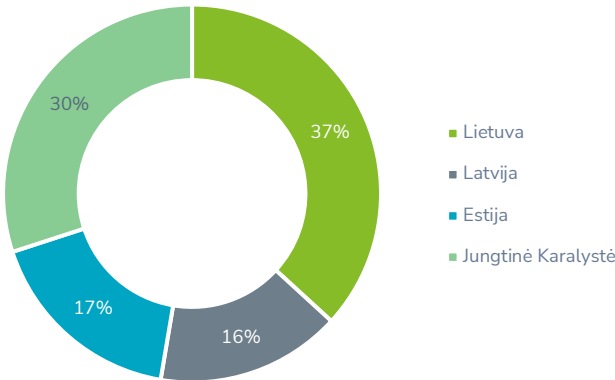
ISIN kodas	LT0000406530
Valiuta	Eur
Emisijos dydis	75 000 000
Atkarpa	3,117%
Išpirkimo data	2027 m. birželio 8 d.

Su darnumu susietų obligacijų prospekte numatyti tikslai ir rodikliai

Rodikliai (KPI)	Rodiklio bazinė reikšmė	Darnumo pažangos tikslai (SPT)
KPI 1: ŠESD 1 ir 2 apimties emisijos (tCO2e) rinkos metodu	2019	SPT1: ŠESD 1 ir 2 apimties emisijų (rinkos metodu) sumažinimas 30% iki 2026 m., lyginant su 2019 baziniais metais
KPI 2: neperduotos energijos kiekis (ENS), MWh	Bazinės reikšmės neturi	SPT2: Neperduotos elektros energijos kiekis, kuris 2022-2026 metų laikotarpiu neviršytų 136,255 MWh

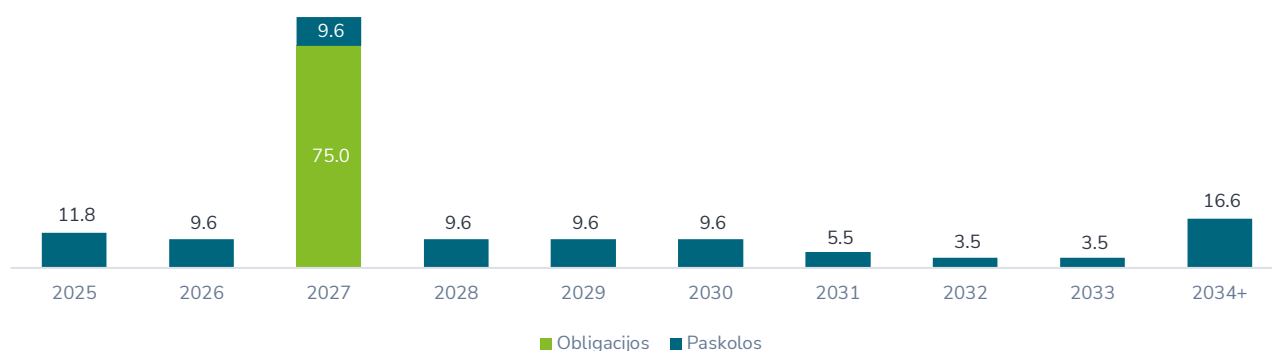
Informacija apie su darnumu susietų obligacijų prospekte numatytų rodiklių vykdymą pateikiama šios ataskaitos 4.1. ir 4.2 skyriuose ir Tvarumo ataskaitos skyriuje „E1 Klimato kaita“.

Obligacijų turėtojų struktūra, proc. (2024 m. gruodžio 31 d.)

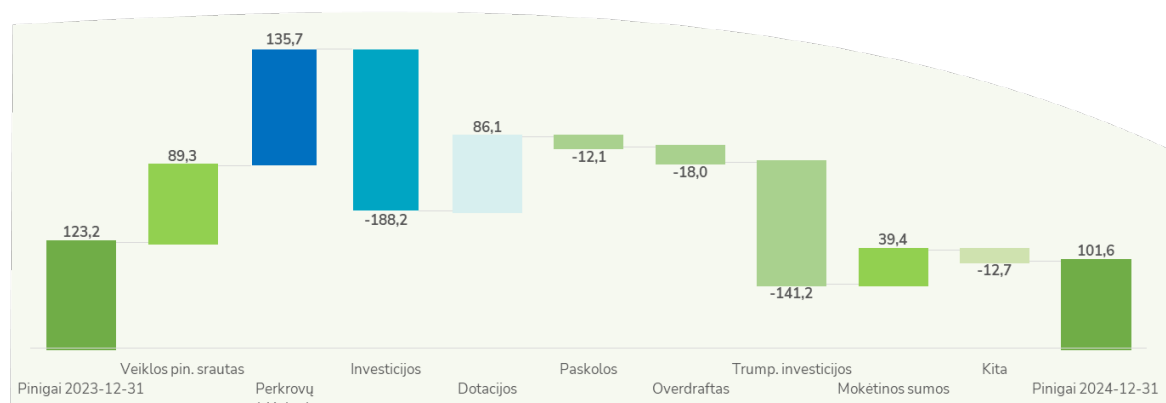
2024 m. gruodžio 31 d. visos finansinės skolos buvo eurai. 2024 m. gruodžio 31 d. 87,6 proc. visų finansinių skolų buvo su fiksuota palūkanų norma, o likusi finansinių skolų dalis yra su kintama palūkanų norma. Paskolų palūkanų svertinis vidurkis 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė 2,2 proc. (2023 m. gruodžio 31 d. – 2,2 proc.). Vidutinis finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminas 2024 m. gruodžio 31 d. buvo 7,1 metai.

Grupės finansinių skolų grąžinimo grafikas, mln. Eur

4.6.9. Pinigų srautai

Pinigų srautai, mln. Eur

2024 m. „EPSO-G“ grupės grynujų pinigų srautai iš veiklos sudarė 89,3 mln. Eur (2023 m. 111,8 mln. Eur). Investicijoms į ilgalaikį turtą Grupė skyrė 188,2 mln. Eur (2023 m. – 241,9 mln. Eur). Ataskaitiniu laikotarpiu investicinių projektų finansavimui buvo gauta 86,1 mln. Eur ES paramos lėšų (2023 m. – 71,5 mln. Eur).

2024 m. „Litgrid“ gavo 135,7 mln. Eur perkrovų valdymo įplaukų ir, lyginant su 2023 m., buvo 25 proc. arba 27,6 mln. Eur didesnės dėl didesnių elektros energijos kainų skirtumų regionuose. Šios įplaukos nėra apskaitomos pajamomis ir tiesiogiai nelemia bendrovės veiklos rezultato, jų panaudojimas yra reglamentuotas Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu Nr. 2019/943 ir ES Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) patvirtinta metodika. Perkrovų valdymo įplaukos daugiausia naudojamos „Litgrid“ investicijų, didinančių tarp sisteminių jungčių pralaidumus, daliniam finansavimui. Perkrovų valdymo įplaukų panaudojimas investicijoms ataskaitiniu laikotarpiu siekė 43,5 mln. Eur (2023 m. elektros energijos tarifo mažinimui buvo panaudota 142,3 mln. Eur, investicijoms – 15,2 mln. Eur).

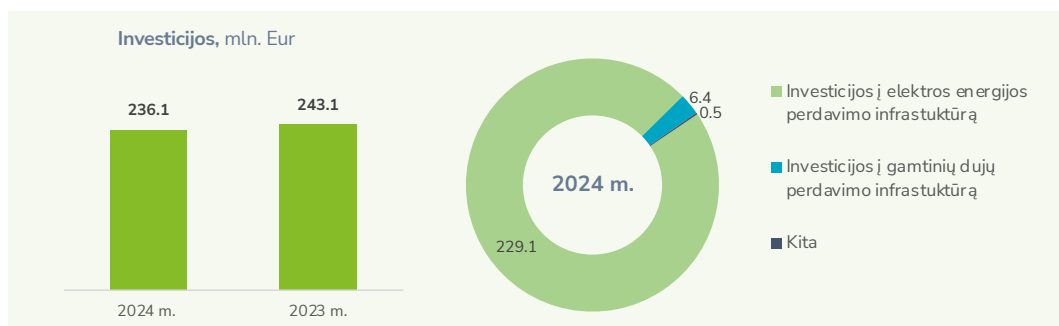
2024 m. Grupė sugrąžino 12,1 mln. Eur ilgalaikių paskolų (2023 m. 30,9 mln. Eur), naujų ilgalaikių paskolų nebuvo gauta. 2024 m. pradžioje Grupė grąžino 18 mln. Eur sąskaitų likučio perviršio (overdrafto), kuris buvo laikinai panaudotas 2023 m. pabaigoje. Grupė efektyviai valdydama pinigų likutį per metus trumpalaikes finansines priemones (indėlius ir obligacijas) didino 141,2 mln. Eur.

4.6.10. Investicijos

2024 m. „EPSO-G“ grupės investicijos (ilgalaikis turtas apskaitomas turto įsigijimo verte, neatsižvelgiant į sudengimą su tam turtui įsigyti gautomis/gautinomis dotacijomis) sudarė 236,1 mln. Eur ir buvo 7,0 mln. Eur arba 2,9 proc. mažesnės nei 2023 m. (243,1 mln. Eur).

„Litgrid“ investicijos siekė 229,1 mln. Eur (iš jų 64 proc. skirta strateginiams ir valstybei svarbiems elektros energetikos projektams įgyvendinti, 36 proc. – perdavimo tinklo rekonstrukcijai ir plėtrai bei veiklos palaikymui) ir sudarė beveik 96 proc. grupės investicijų.

„Amber Grid“ investicijos į magistralinio tinklo rekonstrukciją ir modernizavimą siekė 6,4 mln. Eur (iš kurių 1,2 mln. Eur dujotiekio uždaramųjų įtaisų ir Svada įrengimas, 1,2 mln. Eur dispečerinės pastato rekonstrukcija, 0,6 mln. Eur katodinės apsaugos sistemų atnaujinimo darbai, 0,7 mln. Eur. magistralinio dujotiekio intarpai atsižvelgiant į dujotiekio būklę ir diagnostikos rezultatus, kt.).

4.7. Sandoriai su susijusiomis šalimis

2023 m. birželio 29 d. „EPSO-G“ valdyba, įvertinusi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo pakeitimus, panaikino Sandorių su susijusiomis šalimis politiką. Siekiant užtikrinti minėtame įstatyme numatytų reikalavimų laikymąsi ir užtikrinti tinkamas Grupės bendrovių sandorių su susijusiomis šalimis priežiūros ir atskleidimo procedūras, Grupės bendrovių („Litgrid“ ir „Amber Grid“) valdybos įpareigos kreiptis į „EPSO-G“ audito komitetą nuomonės prieš sudarant su susijusiomis šalimis sandorius, atitinkančius Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo kriterijus ir užtikrinti tokių sandorių skelbimą nustatyta tvarka.

Informacija apie susijusių šalių sandorius yra atskleista metinėse finansinėse ataskaitose.

05

Valdysenos ataskaita

- 5.1. „EPSO-G“ veiklos vykdymo dokumentai
- 5.2. „EPSO-G“ valdymo, priežiūros ir organizacinė sistema ir funkcijos
- 5.3. „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas
- 5.4. „EPSO-G“ valdyba ir komitetai
- 5.5. Kolegialių organų savo veiklos įvertinimas ir rezultatai
- 5.6. Bendrovės vadovas ir vadovų komanda
- 5.7. Papildoma informacija apie vyriausiąjį finansininką ir vidaus audito padalinio vadovę
- 5.8. Narystė organizacijose
- 5.9. Rizikų valdymo sistema
- 5.10. Atitiktis, antikorupcinė veikla ir interesų konfliktų valdymas
- 5.11. Informacija apie auditą
- 5.12. Informacija apie akcininkus ir dividendus
- 5.13. Teisiniai ginčai ir neapibrėžtumai

5. Valdysenos ataskaita

2024 m. „EPSO-G“ grupės korporatyvinis valdymas vykdomas pagal „EPSO-G“ vienintelio akcininko teises ir pareigas įgyvendinančios Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2022 m. gruodžio 29 d. patvirtintą „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairių redakciją. Gairės nustato visoms „EPSO-G“ grupės įmonėms vieningai taikomus korporatyvinio valdymo principus, reglamentuoja valdysenos organizavimo modelį, valdymo struktūrą, valdymo ir kontrolės bei atskaitomybės užtikrinimo sistemą.

Korporatyvinio valdymo gairių redakcijoje įtvirtinti 7 pagrindiniai korporatyvinio valdymo principai:

- prielaidų efektyviam korporatyviniam valdymui sudarymo principas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Grupės valdymas ir reikalingi sprendimai būtų priimami efektyviai;
- proporcingumo principas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad „EPSO-G“ taikomi valdymo metodai būtų proporcingi, t. y. nesukurtų nereikalingos administracinės naštos;
- akcininkų teisių realizavimo principas, kuriuo siekiama sudaryti sąlygas tinkamam visų akcininkų teisių ir teisėtų interesų realizavimui;
- visų šalių suinteresuotų šalių įtraukimo principas, kuriuo pripažįstamos suinteresuotų šalių teisės ir lūkesčiai;
- skaidrumo principas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Grupės veikla būtų organizuojama skaidriai, tinkamai atskleidžiant esminę informaciją;
- valdymo organų atsakomybės ir atskaitomybės principas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad valdymo organai tinkamai bei savalaikiai atliktų savo funkcijas, aktyviai naudotųsi savo teisėmis bei tinkamai vykdytų savo pareigas;
- integralumo principas, kuriuo siekiama užtikrinti tiek vertikalų, tiek horizontalų integralumo užtikrinimą.

„EPSO-G“ remiasi gerąja valdysenos praktika, išdėstyta Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) paskelbtose gerosios valdysenos rekomendacijose, Jungtinių Tautų bei „Nasdaq Vilnius“ rekomendacijose, kituose tarptautiniuose pripažintuose standartuose ir gerosios valdysenos rekomendacijose, kurių svarbiausias tikslas – užtikrinti, kad valstybės valdomos bendrovės būtų valdomos skaidriai ir efektyviai.

Kryptingai siekiant pelnyti pasitikėjimą vykdomais strateginiais projektais ir daug dėmesio skiriant veiklos skaidrumui bei atskaitingumui, „EPSO-G“ grupės bendroji valdysenos kokybė pelnė „A+“ įvertinimą VKC Gerosios valdysenos indekse 23/24.

EPSO-G įmonių grupė didžiųjų įmonių kategorijoje įvertinta aukščiausiu gerosios valdysenos rodikliu A+.

Grupei suteikti aukščiausi vertinimai visose srityse:

- skaidrumas (A+);
- strateginis planavimas ir įgyvendinimas (A+);
- kolegialūs organai (A).

5.1. „EPSO-G“ veiklos vykdymo dokumentai

5.1.1. „EPSO-G“ įstatai

2024 m. „EPSO-G“ įstatai buvo peržiūrėti 1 kartą.

2024 m. vasario 27 d. Energetikos ministerijos sprendimu buvo patvirtinta nauja „EPSO-G“ įstatų redakcija, kuri Juridinių asmenų registre įregistruota 2024 m. kovo 15 d. Tvirtinant naują įstatų redakciją, atlikti šie esminiai pakeitimai:

- peržiūrėta „EPSO-G“ visuotinio akcininko susirinkimo, valdybos, vadovo, komitetų kompetencija.

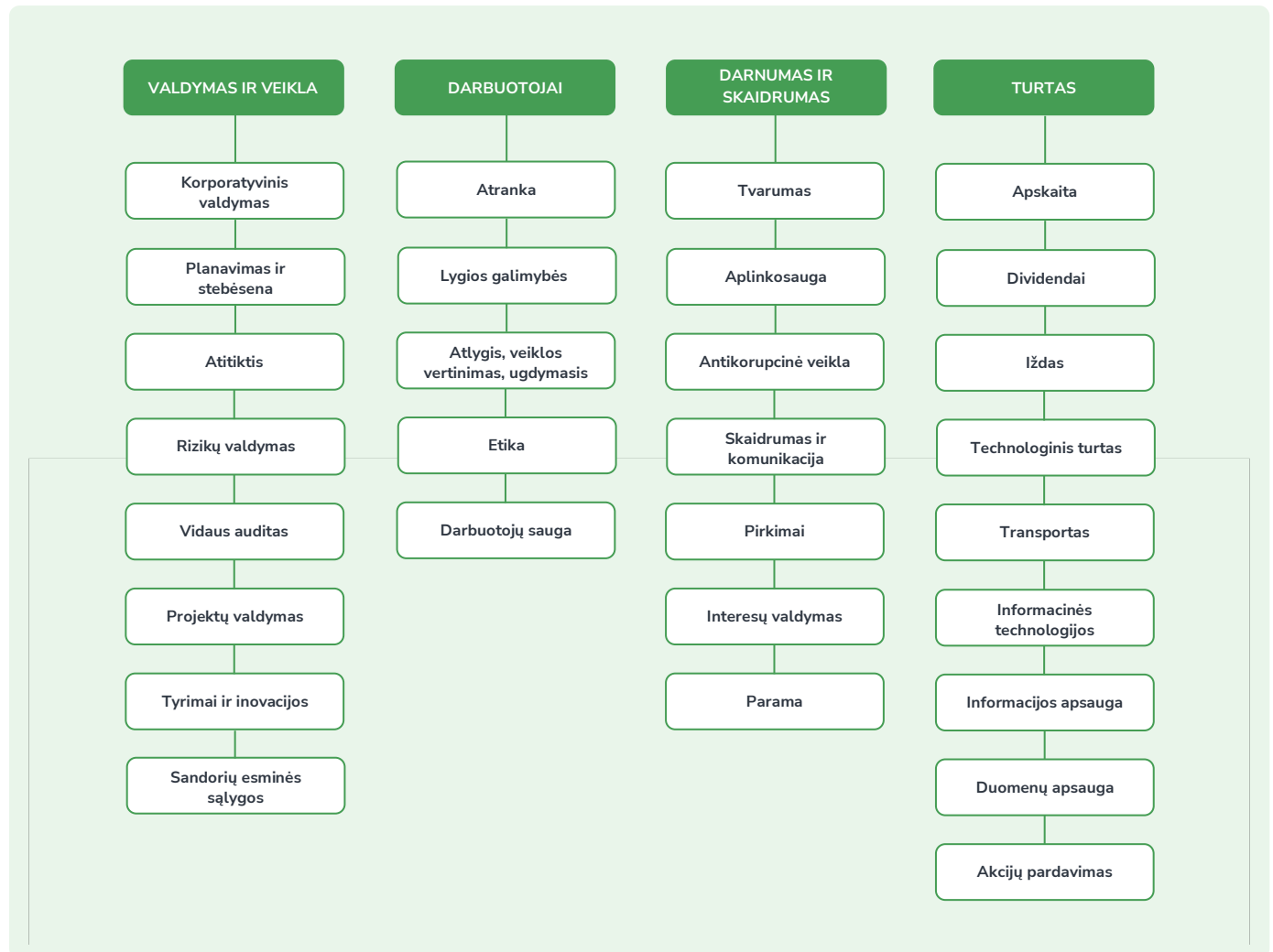
Esamas korporatyvinis valdymo modelis užtikrina „EPSO-G“ įmonių grupės organizacinės ir valdymo struktūros efektyvumą bei atitikimą aukščiausiems valdysenos standartams.

Su „EPSO-G“ įstatais kviečiame susipažinti tinklalapyje www.epsog.lt Korporatyvinis valdymas skirsnyje.

5.1.2. Veiklos politikos

Geroji valdysenos praktika „EPSO-G“ grupėje ataskaitiniu laikotarpiu buvo įgyvendinama taikant ir nuolat kryptingai tobulinant valdybos patvirtintas veiklos politikas, kuriomis vadovaujasi ir grupės įmonės. „EPSO-G“ grupės veiklos politikos yra skirtos diegti nuoseklią ir veiksmingą organizacijos valdymo sistemą, padedančią sėkmingai įgyvendinti svarbius strateginius projektus ir skaidriai bei efektyviai kurti naudą šalies žmonėms ir verslui.

Įgyvendindama akcininko lūkesčių laiške keliamus tikslus, „EPSO-G“ valdymo bendrovė yra nustatčiusi pagrindinius principus, o tam tikrais atvejais ir konkrečias taisykles, Grupės mastu šiose veiklos srityse:

Per ataskaitinį laikotarpį patvirtinta nauja Sandorių esminių sąlygų politika.

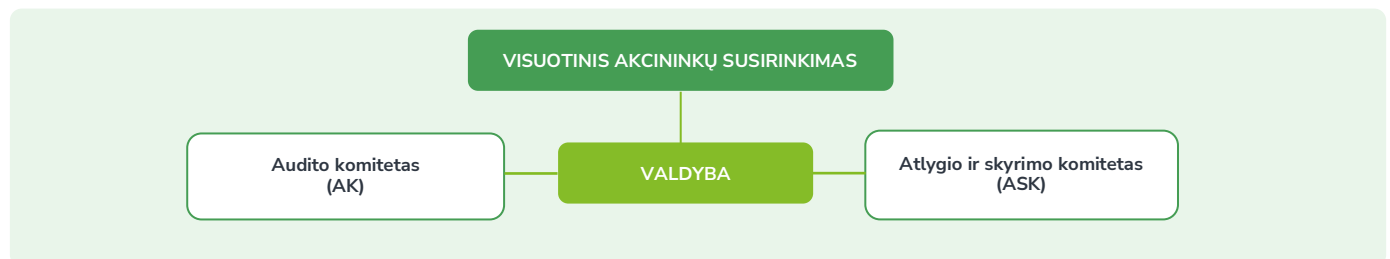
Politikos ar jų santraukos yra skelbiamos „EPSO-G“ interneto svetainėje www.epsog.lt, skirsnyje „Veiklos politikos“.

5.2. „EPSO-G“ valdymo, priežiūros ir organizacinė sistema ir funkcijos

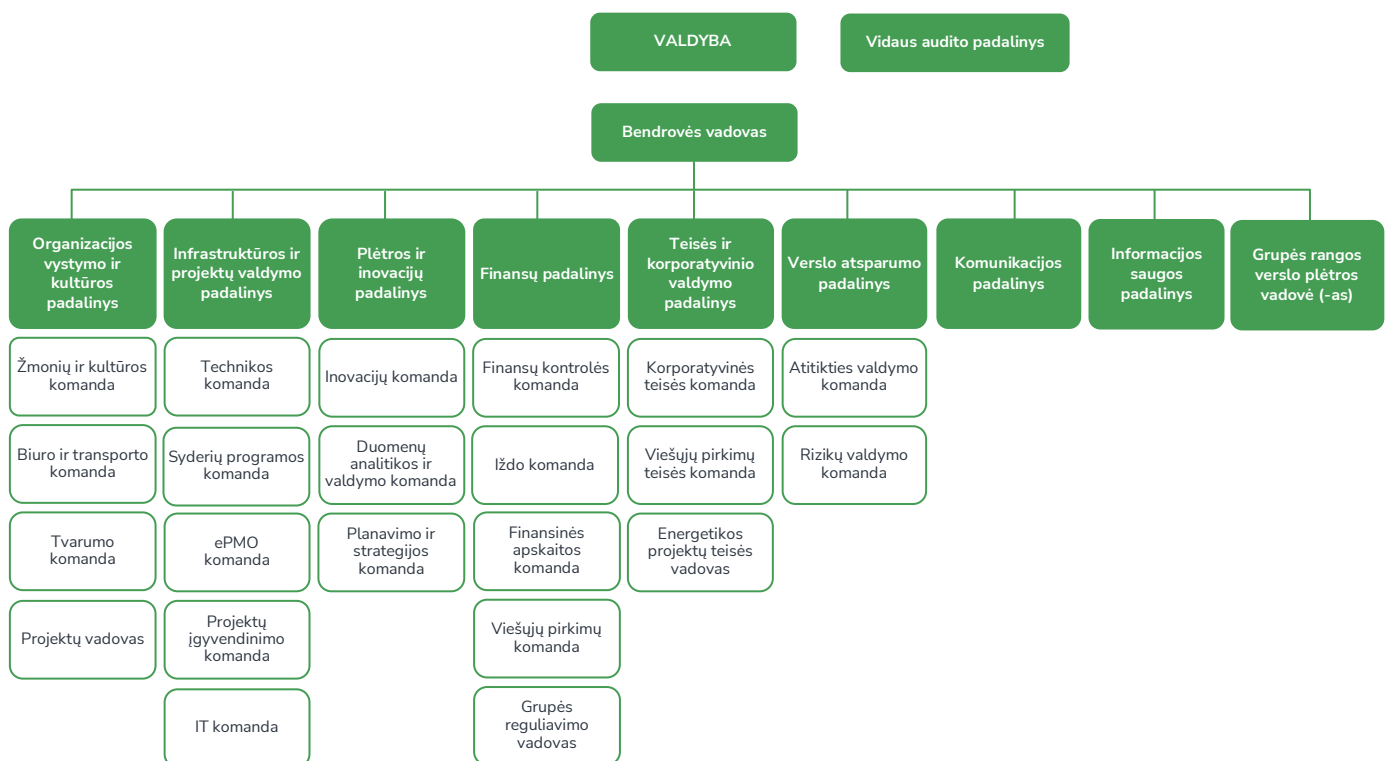
Remiantis Korporatyvinio valdymo politikos nuostatomis, „EPSO-G“ įmonių grupės valdysenos modelis įgyvendinamas remiantis dviem pagrindiniais valdymo mechanizmais: (i) korporatyviniu ir (ii) funkcinio valdymu.

5.2.1. Valdymo ir priežiūros sistema

„EPSO-G“ valdymo ir priežiūros struktūra užtikrina optimalų veiklos organizavimą, atskaitingumą, procesų efektyvumą ir atsakomybę.

„EPSO-G“ organizacinė struktūra

EPSO-G“ grupės korporatyvinio valdymo dokumentų sistemą sudaro:

- „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairės.
- Valdymo bendrovės ir Grupės įmonių įstatai.
- Korporatyvinio valdymo politika.
- Valdybos darbo reglamentas.
- Audito komiteto veiklos nuostatai.

- Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatai.
- Kiti grupės bendrovių korporatyvinio valdymo dokumentai.

Su šiais dokumentais galima susipažinti valdymo bendrovės interneto tinklalapyje www.epsog.lt.

5.2.2. Funkcijų ir funkcinių sričių valdysena

2024 m. valdymo bendrovė „EPSO-G“ Grupės veikloje taikė funkcinį valdymo modelį, pagrįstą funkcijų ir funkcinių sričių veikimu Grupės mastu, kuris, remiantis tarptautine praktika, kuria didžiausią vertę įmonių grupėms. Taikydama šį valdymo modelį „EPSO-G“ valdymo bendrovė:

- didžiausią dėmesį skiria veiklos sinergijai, efektyvumui ir paslaugų kokybei;
- skiria resursus ir didina kompetenciją svarbioms, vertę ilgalaikėje perspektyvoje kuriančioms, veiklos sritims – strategijos vystymui, investicijų valdymui ir inovacijoms;
- nustato Grupės įmonių politikas, standartizuoja pagrindinius Grupės procesus;
- skatina dalijimąsi gerąją praktika tarp patrunuojamų bendrovių ir palaiko veiklos gerinimo iniciatyvas.

5.3. „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas

Vienintelio „EPSO-G“ valdymo bendrovės akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, kuri priima sprendimus strateginiais veiklos kryptių klausimais, tvirtina svarbiausias veiklos gaires (korporatyvinio valdymo gairės, kolegialių organų atlygio gaires ir kt.).

Per 2024 m. vienintelis „EPSO-G“ akcininkas priėmė šiuos esminius sprendimus:

Data	Esminiai sprendimai
2024 m. vasario 27 d.	Patvirtino „EPSO-G“ įstatų naują redakciją.
2024 m. balandžio 26 d.	Patvirtino atlygio už veiklą „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ grupės įmonių organuose nustatymo gairių naują redakciją.
2024 m. balandžio 30 d.	Patvirtino „EPSO-G“ konsoliduotų ir bendrovės 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinį. Patvirtino sprendimą dėl pelno paskirstymo.
2024 m. liepos 4 d.	Pritarė „EPSO-G“ valdybos 2024 m. birželio 28 d. sprendimui naujos veiklos vykdymui steigti naują įmonę – UAB „EPSO-G Invest“.
2024 m. rugsėjo 6 d.	Pakeitė „EPSO-G“ vienintelio akcininko teises ir pareigas įgyvendinančios Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2023 m. rugpjūčio 30 d. sprendimą ir nustatė ne didesnį kaip 310 000,00 Eur (neįskaitant PVM) atlyginimą audito įmonei uždarajai akcinei bendrovei „PricewaterhouseCoopers“ už 2023 m. – 2025 m. finansinių ataskaitų audito paslaugų atlikimą.
2024 m. rugsėjo 18 d.	Iki esamos „EPSO-G“ valdybos kadencijos pabaigos į valdybą išrinko nepriklausomą narę Rasą Balevičienę.
2024 m. spalio 4 d.	Nuo 2024 m. spalio 23 d. naujai 4 (ketverių) metų kadencijai „EPSO-G“ audito komiteto nariais išrinko: Vytenį Lazauską, Rasą Balevičienę ir Dainių Bražiūną.
2024 m. spalio 18 d.	Patvirtino atnaujintas „EPSO-G“ audito komiteto nario sutarties dėl veiklos bendrovės Audito komitete standartines sąlygas ir nustatė atlygį naujai išrinktiems Audito komiteto nariams.
2024 m. gruodžio 12 d.	Pritarė „EPSO-G“ valdybos 2024 m. gruodžio 11 d. sprendimui padidinti „EPSO-G“ turimų UAB „EPSO-G Invest“ akcijų skaičių ir perleisti dalį UAB „EPSO-G Invest“ akcijų UAB „EPSO-G Invest“ vieninteliui akcininkui „EPSO-G“, priimant vienintelio akcininko sprendimą padidinti UAB „EPSO-G Invest“ įstatinį kapitalą ir suteikti teisę „EPSO-G“ ir UAB „Valstybės investicinis kapitalas“ įsigyti naujai išleistų UAB „EPSO-G Invest“ akcijų.

2024 m. gruodžio 20 d.

Nuo 2024 m. gruodžio 20 d. iš „EPSO-G“ valdybos ir Atlygio ir skyrimo komiteto narių atšaukė Tomą Daukantą.

5.4. „EPSO-G“ valdyba ir komitetai

Visiems „EPSO-G“ darbuotojams, įskaitant vadovus bei kolegialių organų narius, taikoma bendrovės atrankų politika. Kiekvienos pareigybės kandidatams yra nustatomi atsakomybę atitinkantys reikalavimai:

- Formuojant kolegialius organus, „EPSO-G“ grupė siekia juos sudarančių narių žinių, gebėjimų ir patirties derinio, įgalinančio kolegialius organus tinkamai vykdyti jiems priskirtas funkcijas.
- Visų lygių darbuotojams taikome aukštus vertybinius, profesinius bei nepriekaištingos reputacijos, o vadovams ir puikių lyderystės gebėjimų standartus.
- Darbuotojų ir vadovų kompetencijos, lyderystės ir profesinių žinių visuma sukuria prielaidas formuoti kuriančios, pažangios, atviros inovacijoms ir pokyčiams įmonių grupės organizacinę kultūrą.

Plačiau susipažinti su „EPSO-G“ atrankų politika galima bendrovės interneto svetainėje.

Įvairovės užtikrinimas

„EPSO-G“ grupės įvairovės politikos taikymas apima visus darbuotojus, jų atrankas, įskaitant ir įmonės vadovo, valdymo ir priežiūros organų narių atrankas. Bendrovėje taikoma lygių galimybių politika, kuri apibrėžia svarbiausius principus, taikomus Grupės įmonėse, siekiant užtikrinti, kad visose darbo santykių srityse būtų laikomasi lygių galimybių bei nediskriminavimo principų. Atrankoms numatyta, kad visose darbo santykių srityse, įskaitant įdarbinimą, darbo santykių galiojimą bei jų nutraukimą, būtų laikomasi lygių galimybių principo ir draudimo varžyti darbuotojų teises arba teikti jiems privilegijas pagrindais, nesusijusiais su asmenų dalykinėmis savybėmis. Susipažinti su „EPSO-G“ lygių galimybių politika galima interneto svetainėje.

Informacija apie bendrovės kolegialių organų sudėtį pagal lytį pateikiama lentelėje žemiau:

Valdyba (iš viso 4 nariai)	
Nepriklausomi valdybos nariai	3 (75%)
Akcininko nominuojami valdybos nariai	1 (25%)
Pasiskirstymas pagal lytis	1 moteris (25%) 3 vyrai (75%)
Darbuotojų atstovų sudėtyje nėra „EPSO-G“ aukščiausio lygio vadovų sudėtyje nėra	

Atlygio ir skyrimo komitetas	
Nepriklausomi komiteto nariai	2 (100%)
Komiteto narys (nominuojamas akcininko)	0 (0%)
Pasiskirstymas pagal lytis	2 vyrai (100%)
Darbuotojų atstovų sudėtyje nėra „EPSO-G“ aukščiausio lygio vadovų sudėtyje nėra	

Audito komitetas	
Nepriklausomi komiteto nariai	2 (67%)
Komiteto narys (nominuojamas akcininko)	1 (33%)
Pasiskirstymas pagal lytis	1 moteris (33%) 2 vyrai (67%)

Darbuotojų atstovų sudėtyje nėra
„EPSO-G“ aukščiausio lygio vadovų sudėtyje nėra

5.4.1. „EPSO-G“ valdyba

Pagal šiuo metu galiojančią „EPSO-G“ įstatų redakciją valdybą sudaro penki nariai. Valdybos narius 4 metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriam valdyba yra atskaityta. Esant visuotinio akcininko susirinkimo kreipimuisi, Atlygio ir skyrimo komitetas teikia rekomendaciją dėl valdybos narių skyrimo.

Valdybos narys negali eiti valdybos nario pareigų nepertraukiamai daugiau kaip 2 pilnas valdybos kadencijas iš eilės ir bet kuriuo atveju negali eiti valdybos nario pareigų nepertraukiamai ilgiau kaip 10 metų iš eilės. Valdybos nariai renkami pagal LR Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintą Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašą.

2023 m. kovo 24 d. išrinkta naujos kadencijos „EPSO-G“ valdyba, kurią sudarė trys nepriklausomi nariai: Robertas Vyšniauskas, Asta Sungailienė ir Liudas Liutkevičius bei Energetikos ministerijos deleguoti valdybos nariai: Dainius Bražiūnas ir Tomas Daukantas. 2023 m. balandį „EPSO-G“ valdybos pirmininku buvo išrinktas nepriklausomas jos narys R. Vyšniauskas, kuris ėjo valdybos pirmininko pareigas ankstesnėje kadencijos valdyboje nuo 2022 m. vasario.

Nepriklausoma valdybos narė A. Sungailienė atsistatydino iš „EPSO-G“ valdybos narės pareigų nuo 2024 m. kovo 27 d., į atsilaisvinusią valdybos nario vietą atlikus viešos atrankos procedūras iki esamos valdybos kadencijos pabaigos 2024 m. rugsėjo 18 d. vienintelio akcininko sprendimu į valdybą išrinkta Rasa Balevičienė.

Energetikos ministerijos deleguotas valdybos narys T. Daukantas 2024 m. gruodžio 20 d. atšauktas iš valdybos narių.

„EPSO-G“ valdybos atsakomybės:

- formuoja bendrą Grupės įmonių korporatyvinio valdymo politiką;
- yra atsakinga už organizacinį ir sisteminių Grupės vystymą bei valdymą jai priskirtos kompetencijos srityje ir apimtyje;
- tvirtina Grupės strategiją bei vykdo jos įgyvendinimo stebėseną;
- vykdo Grupės bendrovių įgyvendinamų strateginių projektų, įtrauktų į nacionalinę energetikos strategiją, ypatingos valstybinės svarbos projektų, valstybei svarbių ekonominių projektų valdymo priežiūrą bei kontrolę;
- tvirtina svarbiausius Grupės lygio dokumentus: gaires, politikas ir kt.
- vykdo priežiūros funkcijas, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

„EPSO-G“ valdybos kompetencijų matrica

Renkant naujos kadencijos „EPSO-G“ valdybą, 2022 m. gruodžio mėn. buvo sudaryta valdybos kompetencijų matrica. Sutrumpinta kompetencijų matrica, atskleidžiant esmines valdybos narių kompetencijų sritis, pateikiama žemiau.

Valdybos sudėtis	Akcininko nominuojamų valdybos narių kompetencijos		Nepriklausomų valdybos narių kompetencijos		
	Valdybos narys 1	Valdybos narys 2	Valdybos narys 3	Valdybos narys 4	Valdybos narys 5
Kompetencijų sritys	NENS įgyvendinimo ir strateginių šalies energetikos projektų priežiūros	Energetikos rinkos, reguliavimo ir perdavimo veiklos priežiūros	Finansų ir investicijų	Strategijos ir verslo plėtros	Infrastruktūros ir technologinės transformacijos

„EPSO-G“ valdybos sudėtis (2024 m. gruodžio 31 d.)

**Robertas
Vyšniauskas**

Valdybos pirmininkas nuo 2022 m. vasario mėn. iki 2023 m. kovo 20 d. (perrinktas nuo 2023 m. balandžio mėn.), nepriklausomas valdybos narys nuo 2023 m. kovo 24 d., taip pat nuo 2019 m. kovo 20 d. iki 2023 m. kovo 20 d.).

Išsilavinimas: Mykolo Romerio universitetas, teisės mokslų magistras

Kitos pareigos:

- UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, valdybos pirmininkas
- UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, audito komiteto narys
- Vilniaus universitetas verslo mokykla, partnerystės docentas
- „KN Energies“ stebėtojų tarybos pirmininkas
- „KN Energies“ audito komiteto narys
- „KN Energies“ atlygio ir skyrimo komiteto narys

Patirtis:

R. Vyšniauskas įgijęs patirties strategijos ir verslo plėtros klausimais kaip įvairių valstybės valdomų įmonių kolegialių organų narys, įskaitant „EPSO-G“ ir „KN Energies“. Iki 2024 m. gruodžio mėn. vadovavo bendrovei „Valstybės investicinis kapitalas“. Taip pat R. Vyšniauskas yra bendrovių valdymo, teisės bei mokesčių konsultantas, Vilniaus universiteto verslo mokyklos partnerystės docentas.

R. Vyšniauskas „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

**Liudas
Liutkevičius**

Nepriklausomas valdybos narys nuo 2023 m. kovo 24 d.

Išsilavinimas: Vilniaus universitetas, tarptautinių finansų magistras

Kitos pareigos: „INVL Renewable Energy Fund I“, vykdytysis partneris

Patirtis:

L. Liutkevičius turi patirties vadovavime ir darbe energetikos srityje kaip infrastruktūros ir technologijų transformacijos ekspertas. L. Liutkevičius yra vadovavęs Energijos skirstymo operatoriui (ESO), tuometinėms „Lietuvos dujoms“, dirbęs kitų energijos tiekimo, perdavimo ir skirstymo bendrovių vadovų komandose, valdybose bei stebėtojų tarybose. Šiuo metu L. Liutkevičius yra „INVL Renewable Energy Fund I“, vykdytysis partneris.

L. Liutkevičius „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

**Rasa
Balevičienė**

Nepriklausoma valdybos narė nuo 2024 m. rugsėjo 18 d.

Išsilavinimas:

- Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla, vadybos ir verslo administravimo magistras
- Baltic Institute of Corporate Governance, profesionalių tarybos ir valdybos narių rengimo programa

Kitos pareigos: finansų startuolio „Nium“ nepriklausoma valdybos narė

Patirtis:

R. Balevičienė turi patirties finansų ir investicijų srityje. Anksčiau R. Balevičienė ėjo generalinės direktorės ir valdybos pirmininkės pareigas 2-iose gyvybės ir negyvybės draudimo bendrovėse Swedbank P&C Insurance AS ir Swedbank Life Insurance SE, veikusiose Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Taip pat užėmė finansų direktorės pareigas AB Hansabankas, buvo AB Swedbank Finansinės atskaitomybės ir apskaitos departamento direktorė, vyr. buhalterė.

R. Balevičienė „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

Dainius
Bražiūnas

Valdybos narys nuo 2023 m. kovo 24 d., taip pat nuo 2019 m. kovo 20 d. iki 2023 m. kovo 20 d.

Išsilavinimas: Vilniaus Gedimino technikos universitetas, energetikos mokslų bakalauras

Kitos pareigos:

- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Energetinio saugumo grupės vadovas
- Asociacija „Koturnos“, prezidentas

Patirtis:

D. Bražiūnas yra sukaupęs ilgametę patirtį Energetikos ministerijos energetikos strateginių projektų ir valstybės energetinio saugumo politikos įgyvendinimo srityje bei dirbant ministerijos kuruojamų strateginių energetikos bendrovių kolegialiuose organuose. Šiuo metu D. Bražiūnas yra Energetikos ministerijos energetinio saugumo grupės vadovas.

D. Bražiūnas „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

Valdybos posėdžių 2024 m. lankomumas

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 23 valdybos posėdžiai, iš jų 5 sprendimai buvo priimti balsuojant raštu.

Nr.	Valdybos narys	Posėdžių lankomumas
1.	Dainius Bražiūnas	23/23
2.	Tomas Daukantas*	23/23
3.	Robertas Vyšniauskas**	21/23
4.	Liudas Liutkevičius	23/23
5.	Asta Sungailienė*	5/5
6.	Rasa Balevičienė*	9/9

* Valdybos narės Astos Sungailienės kadencija baigėsi 2024 m. kovo 26 d., o valdybos nario Tomo Daukanto – 2024 m. gruodžio 20 d. R. Balevičienė į valdybą išrinkta 2024 m. rugsėjo 18 d. ** Valdybos narys nedalyvavo 2 posėdžiuose, nes buvo nusišalinęs nuo nagrinėjamų klausimų.

2024 m. priimti valdybos sprendimai

01

SAUSIS

Sausio 11 d. pritarta atnaujintai „EPSO-G“ grupės strategijai iki 2030 m. Patvirtinti „EPSO-G“ 2024 m. veiklos tikslai, kurie yra tapatūs „EPSO-G“ vadovo tikslams. Patvirtintas „EPSO-G“ 2024 m. biudžetas. Priimtas sprendimas dėl „Baltpool“ valdybos atrankos inicijavimo. Nustatytas „EPSO-G“ 2024 m. rizikų apetitas bei patvirtintas rizikų valdymo priemonių planas. Nustatytos atnaujintos „EPSO-G“ vadovo darbo sąlygos.

02

VASARIS

Vasario 2 d. patvirtinta bendrovės 2023 m. veiklos tikslų įgyvendinimo ataskaita. Pritarta, kad „EPSO-G“, kaip vienintelis „Tetas“ akcininkas, priimtų sprendimą dėl sandorio sudarymo. Sušauktas neeilinis „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas dėl „EPSO-G“ įstatų naujos redakcijos patvirtinimo.

Vasario 7 d. priimtas sprendimas balsuoti 2024 m. vasario 12 d. neeiliniame „Litgrid“ visuotiniame akcininkų susirinkime. Patvirtinta „EPSO-G“ įmonių grupės sandorių esminių sąlygų politika.

Vasario 14 d. priimtas sprendimas pakeisti „Litgrid“ ir „EPSO-G“ tarpusavio skolinimo ir skolinimosi sutarties esminę sąlygą – terminą.

03

KOVAS

Kovo 15 d. patvirtinta „EPSO-G“ įmonių grupės veiklos strategijos iki 2030 m. įgyvendinimo ataskaita už 2023 m. Sudarytas valdybos veiklos tobulinimo 2024 m. planas. Patvirtintas naujos redakcijos „EPSO-G“ atitikties prioritetinių sričių sąrašas.

04

BALANDIS

Balandžio 23 d. patvirtinta Audito komiteto veiklos ataskaita. Patvirtintas bendrovės ir konsoliduotas metinis pranešimas už 2023 m., pritarta bendrovės ir konsoliduotam metiniam finansinių ataskaitų už 2023 m. rinkiniui, pritarta 2023 m. pelno paskirstymo projektui ir sušauktas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas. Priimtas sprendimas sudaryti overdrafto sutartį ir patvirtinti esmines sutarties sąlygas.

Balandžio 26 d. priimtas sprendimas dėl „EPSO-G“ vadovo 2023 m. veiklos vertinimo, finansinio skatinimo ir atlygio peržiūros. Priimti sprendimai dėl balsavimo „Litgrid“, „Amber Grid“, „Tetas“, „Energy cells“, „Baltpool“ eiliniuose visuotiniuose akcininkų susirinkimuose. Priimtas sprendimas patvirtinti „EPSO-G“ įmonių grupės centralizuoto vidaus audito 2024–2026 m. atnaujintą vidaus auditų planą. Priimtas sprendimas inicijuoti nepriklausomo „EPSO-G“ audito komiteto nario viešą atranką.

05

GEGUŽĖ

Gegužės 21 d. priimtas sprendimas pakeisti „Litgrid“ ir „EPSO-G“ tarpusavio skolinimo ir skolinimosi sutarties esminę sąlygą – terminą.

Gegužės 31 d. priimtas sprendimas balsuoti „TSO Holding AS“ 2024 m. birželio 7 d. eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Priimtas sprendimas balsuoti neeiliniame „Amber Grid“ visuotiniame akcininkų susirinkime – pritarti „Amber Grid“ valdybos sprendimui sudaryti humanitarinės pagalbos teikimo sutartį.

06

BIRŽELIS

Birželio 6 d. priimtas sprendimas pradėti naują veiklą dėl konsultavimo paslaugų centro įsteigimo. Priimtas sprendimas pradėti naują veiklą – vykdyti projektų koordinavimą, investavimą ir teikti susijusias paslaugas. Naujos veiklos vykdymui steigti naują juridinį asmenį – „EPSO-G Invest“, sušaukti neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą. Priimtas sprendimas nuo 2024 m. liepos 1 d. patvirtinti „EPSO-G“ organizacinę struktūrą ir pareigybų sąrašą. Priimtas sprendimas dėl Grupės tarpusavio skolinimo ir skolinimosi sutarčių sudarymo.

08

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 30 d. priimtas sprendimas balsuoti neeiliniame „Litgrid“ visuotiniame akcininkų susirinkime. Priimtas sprendimas dėl „Tetas“ vienintelio akcininko sprendimo priėmimo. Priimtas sprendimas „EPSO-G“ tapti asociacijos „Baltic Institute of Corporate Governance“ nare. Sušauktas „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas dėl „EPSO-G“ audito paslaugų apmokėjimo sąlygų pakeitimo ir audito įmonei „PricewaterhouseCoopers“ atlygio 2023–2025 m. nustatymo. Priimtas sprendimas dalyvauti jungtinėje veikloje (partnerystėje) su viešąja įstaiga Inovacijų agentūra.

09

RUGSĖJIS

Rugsėjo 27 d. sušauktas „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas dėl „EPSO-G“ Audito komiteto narių išrinkimo. Priimtas sprendimas iki valdybos kadencijos pabaigos paskirti R. Vyšniauską į „EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komiteto narius. Patvirtinta Audito komiteto 2024 m. pirmojo pusmečio veiklos ataskaita.

10

SPALIS

Spalio 8 d. priimtas sprendimas balsuoti neeiliniame „Amber Grid“ visuotiniame akcininkų susirinkime. Sudarytas valdybos veiklos tobulinimo 2024 m. planas.

Spalio 23 d. priimtas sprendimas patvirtinti „EPSO-G“ grupės strategiją iki 2035 m.

Spalio 28 d. pritarta 2024 m. sausio 7 d. Atlygio ir skyrimo komiteto sprendimui komiteto pirmininku išrinkti R. Vyšniauską. Pakeistos „EPSO-G“ ir „Litgrid“ bei „EPSO-G“ ir „Baltpool“ sudarytos Tarpusavio skolinimo ir skolinimosi sutarčių esminės sąlygos.

11

LAPKRITIS

Lapkričio 29 d. patvirtinti „EPSO-G“ mėnesinio atlygio rėžiai, kurie galiotų nuo 2025 m. Patvirtinta atnaujinta organizacinė struktūra ir naujas maksimalus etatų skaičius. Priimtas sprendimas balsuoti 2024 m. gruodžio 2 d. neeiliniame „Baltpool“ visuotiniame akcininkų susirinkime. Patvirtintas „EPSO-G“ valdybos 2025 m. posėdžių kalendorius ir veiklos planas.

12

GRUODIS

Gruodžio 9 d. priimtas sprendimas balsuoti „TSO Holding AS“ 2024 m. gruodžio 10 d. neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Gruodžio 11 d. priimtas sprendimas priimti „EPSO-G“ vienintelio „EPSO-G Invest“ akcininko sprendimą pritarti „EPSO-G Invest“ vadovo sprendimui „EPSO-G Invest“ tapti „Rheinmetall Defence Lietuva“ akcininke, sudarant akcijų pirkimo-pardavimo ir akcininkų sutartis; padidinti „EPSO-G“ turimų „EPSO-G Invest“ akcijų skaičių ir perleisti dalį „EPSO-G Invest“ akcijų, „EPSO-G Invest“ vieninteliam akcininkui „EPSO-G“, priimant vienintelio akcininko sprendimą; sušaukti „EPSO-G“ neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą.

Gruodžio 13 d. priimtas sprendimas priimti „EPSO-G“ vienintelio „Tetas“ akcininko sprendimą pritarti bendrovės valdybos sprendimui sudaryti valdymo holdingo paslaugų teikimo sutartį tarp „Tetas“ ir „EPSO-G“. Priimtas sprendimas balsuoti 2024 m. gruodžio 30 d. neeiliniame „Litgrid“ visuotiniame akcininkų susirinkime. Patvirtintas „EPSO-G“ vidaus audito padalinio 2025 m. biudžetas. Nustatytas „EPSO-G“ 2025 m. rizikų apetitas bei patvirtintas rizikų valdymo priemonių planas. Patvirtinti Audito bei Atlygio ir skyrimo komitetų veiklos planai 2025 m.

5.4.2. „EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komitetas

Pagal „EPSO-G“ įstatus, Atlygio ir skyrimo komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip trijų narių, kuriuos ne ilgesniam kaip ketverių metų laikotarpiui motyvuotu sprendimu skiria valdyba iš jos atrinktų kandidatų. Skiriant Atlygio ir skyrimo komiteto narius užtikrinama, kad šio komiteto sudėtyje būtų ne mažiau kaip vienas nepriklausomas narys. Atlygio ir skyrimo komiteto nario nepertraukiamos kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip dvi kadencijos iš eilės. Komiteto kadencija sutampa su valdybos kadencija. Audito komiteto pirmininku gali būti tik nepriklausomas narys.

Per ataskaitinį laikotarpį Atlygio ir skyrimo komitete dirbo: A. Sungailienė (iki 2024 m. kovo 26 d.), T. Daukantas (iki 2024 m. gruodžio 20 d.), R. Vyšniauskas (nuo 2024 m. rugsėjo 27 d.) ir Ramūnas Bagdonas.

„EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komiteto atsakomybės:

- padeda atlikti kandidatų į organų narius atrankas visose Grupės bendrovėse;
- teikia rekomendacijas Grupės bendrovėms dėl valdymo organų narių, įskaitant vienasmenių valdymo organų – vadovų skyrimo, sutarčių su jais sudarymo ir atlygio jiems nustatymo;
- teikia rekomendacijas dėl Grupės korporatyvinio valdymo dokumentų, susijusių su valdymo organų, vadovaujančių darbuotojų atrankų, skyrimo, nepriklausomumo kriterijų nustatymo klausimais;
- teikia rekomendacijas dėl Grupės įmonių vadovų ir kritinių pareigybių pamainumo sistemos;
- teikia rekomendacijas dėl lygių galimybių, įtraukties ir įvairovės stiprinimo sistemos Grupėje;
- ir kt.

Atlygio ir skyrimo komiteto sudėtis (2024 m. gruodžio 31 d.)

**Robertas
Vyšniauskas**

Atlygio ir skyrimo komiteto pirmininkas ir nepriklausomas narys nuo 2024 m. rugsėjo 27 d. Daugiau informacijos apie R. Vyšniauską rasite skyriuje 5.4.1.

**Ramūnas
Bagdonas**

Atlygio ir skyrimo komiteto nepriklausomas narys nuo 2023 m. birželio 6 d.
Išsilavinimas:

- Vytauto Didžiojo universitetas, verslo administravimo ir vadybos magistras
- Baltic Management Institute, EMBA programos magistro laipsnis

Kitos pareigos:

- „Telia Lietuva“ Žmogiškųjų išteklių vadovas
- Personalo Valdymo Profesionalų Asociacijos steigėjas ir valdybos pirmininkas

Patirtis:

R. Bagdonas turi daugiau nei 20 metų patirties įvairiose bendrovėse žmogiškųjų išteklių, personalo valdymo, organizacinės kultūros klausimais. R. Bagdonas taip pat turi patirties bendrovių kolegialiuose organuose. Šiuo metu eina „Telia Lietuva“ žmogiškųjų išteklių vadovo pareigas.

R. Bagdonas „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

Atlygio ir skyrimo komiteto 2024 m. posėdžių lankomumas

Per 2024 m. įvyko 11 Atlygio ir skyrimo komiteto posėdžių.

Nr.	Valdybos narys	Posėdžių lankomumas
1.	Asta Sungailienė*	5/5
2.	Tomas Daukantas*	11/11
3.	Robertas Vyšniauskas*	2/2
4.	Ramūnas Bagdonas	11/11

* Komiteto narės A. Sungailienės kadencija baigėsi 2024 m. kovo 26 d., o komiteto nario T. Daukanto – 2024 m. gruodžio 20 d. R. Vyšniauskas į komitetą išrinktas 2024 m. rugsėjo 27 d.

2024 m. Atlygio ir skyrimo komiteto priimti esminiai sprendimai, svarstyti esminiai klausimai

01

SAUSIS

Sausio 18 d. teiktos rekomendacijos dėl kandidatų į „Amber Grid“ ir „Litgrid“ valdybų narių pozicijas.

02

VASARIS

Vasario 6 d. pritarta Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos už 2023 m. ataskaitai. Svarstyta dėl Grupės įmonių valdybų atlygio. Teiktos rekomendacijos dėl kandidatų į „Amber Grid“ ir „Baltpool“ valdybų narių pozicijas. Atliktas Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos už 2023 m. įsivertinimas.

03

KOVAS

Kovo 7 d. teikta rekomendacija dėl „Amber Grid“ ir „Litgrid“ vadovų ir valdybos narių atlygio politikos. Peržiūrėtas „EPSO-G“ metinis pranešimas, kiek tai susiję su Atlygio ir skyrimo komiteto kompetencija.

Kovo 13 d. teikta rekomendacija dėl Grupės įmonių vadovų atlygio peržiūros.

Kovo 21 d. teikta rekomendacija dėl „EPSO-G“ vadovo atlygio peržiūros. Svarstyta dėl Grupės kolegialių organų

atlygių. Aptartas Grupės kolegialių organų veiklos įsivertinimo procesas, patvirtintos bendros Grupės veiklos tobulinimo sritys.

04

BALANDIS

Balandžio 11 d. teikta rekomendacija dėl kandidato į „Baltpool“ valdybos nario poziciją.

06

BIRŽELIS

Birželio 17 d. teikta rekomendacija dėl „EPSO-G“ naujai steigiamos įmonės kandidato vadovo pozicijai užimti bei jo darbo sąlygų nustatymo.

Birželio 26 ir 27 d. teikta rekomendacija dėl kandidatų į „EPSO-G“ audito komiteto nepriklausomo nario poziciją.

08

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 8 d. atliktas Atlygio ir skyrimo komiteto nario periodinis nepriklausomumo vertinimas. Svarstyta dėl darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politikos ir darbuotojo ir kolegialių organų narių interesų valdymo politikos (kiek ji yra susijusi su kolegialių organų nepriklausomumo kriterijais ir jų įvertinimu) ataskaita. Atlikta naujos atlygio sistemos įgyvendinimo stebėseną. Susipažinta su lygių galimybių, įtraukties ir įvairovės situacija „EPSO-G“ grupėje.

10

SPALIS

Spalio 7 d. Atlygio ir skyrimo komiteto pirmininku išrinktas R. Vyšniauskas. Atliktas komiteto nario nepriklausomumo vertinimas. Teikta rekomendacija dėl Grupės atlygio režimų nuo 2025 m. Aptarta Grupės žmonių ir kultūros funkcijos struktūra ir resursai. Patvirtintas komiteto 2025 m. eilinių posėdžių grafikas bei pritarta 2025 m. veiklos planui.

12

GRUODIS

Gruodžio 3 d. svarstyta dėl „Litgrid“ ir „Amber Grid“ vadovų paminimo. Peržiūrėtas Grupės kolegialių organų savo veiklos vertinimo klausimynas.

5.4.3. „EPSO-G“ audito komitetas

Remiantis „EPSO-G“ įstatais, Audito komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip trijų narių, kuriuos ne ilgesniam kaip ketverių metų laikotarpiui skiria „EPSO-G“ vienintelis akcininkas, atsižvelgiant į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas, jei buvo teiktos. Audito komiteto nario nepertraukiamos kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip dvi kadencijos iš eilės. Audito komiteto pirmininku gali būti tik nepriklausomas narys.

Ataskaitiniu laikotarpiu iki 2024 m. spalio 23 d. Audito komitete dirbo du nepriklausomi nariai: Gediminas Šiušas ir R. Vyšniauskas. Audito komiteto narys D. Bražiūnas yra nominuotas Energetikos ministerijos.

Nuo 2024 m. spalio 23 d. suformuotas naujos sudėties Audito komitetas ketverių metų kadencijai: nepriklausomas narys Vytenis Lazauskas, nepriklausoma narė R. Balevičienė, „EPSO-G“ valdybos narys, nominuotas Energetikos ministerijos, D. Bražiūnas. Audito komiteto pirmininke pirmajame naujos sudėties komiteto posėdyje išrinkta nepriklausoma narė R. Balevičienė.

„EPSO-G“ audito komiteto atsakomybės:

- vykdo Grupės įmonių finansinių ataskaitų rengimo bei audito atlikimo priežiūrą;
- atsakingas už Grupės įmonių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei objektyvumo principų laikymosi užtikrinimą;
- atsakingas už Grupės įmonių vidaus kontrolės, atitikties ir rizikos valdymo ir vidaus audito, veiklos procesų veiksmingumo priežiūrą;

- atsakingas už Grupės įmonių auditoriaus ir (ar) audito įmonės ne audito paslaugų teikimo kontrolę;
- vertina Grupės įmonių, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, sudaromus sandorius su susijusiomis šalimis.

„EPSO-G“ audito komiteto sudėtis (2024 m. gruodžio 31 d.)

Rasa
Balevičienė

Audito komiteto pirmininkė ir nepriklausoma narė nuo 2024 m. spalio 23 d. Daugiau informacijos apie R. Balevičienę rasite ataskaitos skyriuje 5.4.1.

Vytenis
Lazauskas

Audito komiteto nepriklausomas narys nuo 2024 m. spalio 23 d.
Išsilavinimas: Vilniaus universitetas, finansų magistras
Kitos pareigos: „INVL Asset Management“, rizikos valdymo vadovas
Patirtis:
V. Lazauskas yra įgijęs ilgametės finansų audito bei konsultacijų patirties tarptautinėje audito bendrovėje PwC. Nuo 2018 m. dirba INVL grupėje: iki 2024m. liepos mėn. ėjo grupės finansų vadovo pareigas, o šiuo metu eina grupės rizikų valdymo vadovo pareigas..
V. Lazauskas „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

Dainius
Bražiūnas

Audito komiteto narys nuo 2024 m. spalio 23 d. Daugiau informacijos apie D. Bražiūną rasite ataskaitos skyriuje 5.4.1.

Audito komiteto 2024 m. posėdžių lankomumas

2024 m. įvyko 15 Audito komiteto posėdžių bei 5 balsavimai apklausos būdu.

Nr.	Valdybos narys	Posėdžių lankomumas
1.	Gediminas Šiušas*	13/13
2.	Robertas Vyšniauskas*	13/13
3.	Dainius Bražiūnas	15/15
4.	Rasa Balevičienė*	2/2
5.	Vytenis Lazauskas*	2/2

* Komiteto narių G. Šiušo ir R. Vyšniausko kadencijos baigėsi 2024 m. spalio 23 d. Komiteto nariai R. Balevičienė ir V. Lazauskas į komitetą išrinkti nuo 2024 m. spalio 23 d.

2024 m. priimti Audito komiteto sprendimai

01

SAUSIS

Sausio 15 d. teikta rekomendacija Grupės įmonių valdyboms dėl vidaus kontrolės stiprinimo. Teikta rekomendacija „EPSO-G“ valdybai dėl informacinių sistemų valdymo brandos lygio.

02

VASARIS

Vasario 26 d. pritarta naujos redakcijos „Litgrid“, „Baltpool“ ir „EPSO-G“ atitikties prioritetinių sričių sąrašui. Pritarta „EPSO-G“ įmonių grupės centralizuoto vidaus audito 2024–2026 m. vidaus auditų atnaujinam planui. Patvirtintas Audito komiteto 2024 m. veiklos tobulinimo planas.

03

KOVAS

Kovo 5 d. patvirtinta Audito komiteto išvada dėl „Tetas“ 2023 m. audituotų finansinių ataskaitų.

Kovo 18 d. patvirtintos Audito komiteto išvados dėl „Energy cells“ 2023 m. audituotų finansinių ataskaitų.

Kovo 22 d. patvirtintos Audito komiteto išvados dėl „EPSO-G“ atskirų ir konsoliduotų finansinių ataskaitų.

Kovo 25 d. pritarta „Amber Grid“ ir „Tetas“ naujos redakcijos atitikties prioritetinių sričių sąrašui. Rekomenduota „EPSO-G“ valdybai įtraukti siūlomas prioritetines rizikas į 2024 m. „EPSO-G“ grupės lygio rizikų sąrašą. Pritarta „EPSO-G“ audito komiteto 2023 m. veiklos ataskaitai. Pritarta „EPSO-G“ vidaus audito vadovės 2023 m. tikslų pasiekimo ataskaitai.

Kovo 27 d. pritarta „Amber Grid“ 2023 m. audituotoms atskiroms ir konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms.

Kovo 29 d. pritarta „Litgrid“ 2023 m. audituotoms finansinėms ataskaitoms.

04

BALANDIS

Balandžio 22 d. teikta rekomendacija „Amber Grid“ dėl valdymo priemonių plano patvirtinimo ir periodinio informacijos teikimo Audito komitetui.

05

GEGUŽĖ

Gegužės 27 d. įvertintas nepriklausomų Audito komiteto narių nepriklausomumas.

06

BIRŽELIS

Birželio 26 d. teikta rekomendacija „Litgrid“ valdybai dėl su projektų valdymu susijusių KPI.

08

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 26 d. pritarta Audito komiteto 2024 m. pirmojo pusmečio ataskaitai. Nuspręsta rekomenduoti „EPSO-G“ valdybai siūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui 2023–2025 m. finansinių ataskaitų audito įmonei nustatyti atlygį. Pritarta dėl finansinių ataskaitų audito įmonės ketinamų teikti ne audito paslaugų.

09

RUGSĖJIS

Rugsėjo 27 d. sušauktas „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas dėl „EPSO-G“ audito komiteto narių išrinkimo. Priimtas sprendimas iki valdybos kadencijos pabaigos paskirti R. Vyšniauską į „EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komiteto narius. Patvirtinta Audito komiteto 2024 m. pirmojo pusmečio veiklos ataskaita.

10

SPALIS

Spalio 21 d. rekomenduota atkreipti „EPSO-G“ valdybos dėmesį į kritinę reikšmę viršijančią Grupės lygio riziką. Patvirtinta, kad atlikus atrinktų „Litgrid“ ir „Tetas“ 2023 m. antrojo pusmečio valdybų ir vadovų sprendimų peržiūrą nenustatyta jokių reikšmingų pažeidimų ir (ar) neatitikimų.

11

LAPKRITIS

Lapkričio 25 d. Audito komiteto pirmininke išrinkta nepriklausoma komiteto narė R. Balevičienė. Išrinktas Audito komiteto teisininkas. Patvirtintas nepriklausomų Audito komiteto narių nepriklausomumas. Teikta išvada dėl finansinių ataskaitų audito įmonės ketinamų teiktų paslaugų potencialios grėsmės nepriklausomumui. Pritarta Audito komiteto 2025 m. veiklos planui. Pritarta „Amber Grid“ 2025 m. rizikų apetitui bei rizikų valdymo priemonių planui, rekomenduota „Amber Grid“ valdybai juos tvirtinti. Pritarta „Tetas“ 2025 m. rizikų apetitui bei rizikų valdymo priemonių planui, rekomenduota „Tetas“ valdybai juos tvirtinti. Pritarta „Energy cells“ rizikų apetitui bei rizikų valdymo priemonių planui, rekomenduota „Energy cells“ valdybai juos tvirtinti.

12

GRUODIS

Gruodžio 9 d. pritarta „EPSO-G“ vidaus audito padalinio 2025 m. biudžetui bei rekomenduota „EPSO-G“ valdybai juos patvirtinti. Pritarta „Litgrid“ 2025 m. rizikų apetitui bei rizikų valdymo priemonių planui ir rekomenduota „Litgrid“ valdybai juos tvirtinti. Pritarta „Baltpool“ 2025 m. rizikų apetitui bei rizikų valdymo priemonių planui ir rekomenduota „Baltpool“ valdybai juos tvirtinti. Pritarta „EPSO-G“ 2025 m. rizikų apetitui bei rizikų valdymo priemonių planui ir rekomenduota „EPSO-G“ valdybai juos tvirtinti.

5.5. Kolegialių organų savo veiklos įvertinimas ir rezultatai

Atsižvelgdamos į Atlygio ir skyrimo komiteto parengtas gaires, 2025 m. pradžioje „EPSO-G“ valdymo bendrovės ir patrunuojamų Grupės įmonių valdymo organai, Grupės komitetai įvykdė savo 2024 m. veiklos įvertinimą. Apibendrinti kiekvieno kolegialaus organo ir Grupės komitetų narių vertinimai buvo aptarti kiekvieno kolegialaus organo posėdžio metu. Buvo identifikuotos tobulintinos veiklos sritys ir nustatytos kryptys, kaip gerinti veiklos procesus, sudarant nuoseklų veiksmų bei užduočių planą 2025 m.

Kolegialių organų savo veiklos įsivertinimo rezultatus apibendrino „EPSO-G“ Atlygio ir skyrimo komitetas. Komitetas identifikavo šias pagrindines 2025 m. bendras grupės kolegialių organų tobulintinas sritis:

- „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų žinių tvarumo srityje stiprinimas bei tvarumo srities, kaip elemento, įtraukimas svarstant kolegialių organų darbotvarkėse numatytus klausimus;
- „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų dėmesys skaitmenizavimo ir fizinio saugumo užtikrinimo sritims bei periodinė šių sričių įgyvendinimo statuso stebėseną.

2025 m. sausio 29 d. „EPSO-G“ valdyba posėdyje įvertino savo 2024 m. veiklos plano įgyvendinimo rezultatus – nustatyta, kad valdybos tikslai, skirti laiko strateginiams klausimams bei bendradarbiavimui su Grupės įmonių valdybomis yra įvykdyti. Valdybos nariai, įsivertinę savo veiklą už 2024 m., sudarė valdybos 2025 m. veiklos tobulinimo planą, kuriame taip pat išskirtos strateginių projektų (įskaitant naujas veiklas) ir rizikų juose valdymo kontrolės, fizinės ir kibernetinės saugos projektų kontrolės, Grupės skaitmenizacijos, duomenų apsaugos prioritetinės valdybos dėmesio sritys.

5.6. Bendrovės vadovas ir vadovų komanda

„EPSO-G“ vadovą skiria įmonės valdyba, atsižvelgdama į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. Įmonės vadovas yra atskaitingas „EPSO-G“ valdybai.

„EPSO-G“ vadovo kompetencija nesiskiria nuo Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytos bendrovės vadovo kompetencijos, išskyrus įstatuose numatytą papildomą kompetenciją. „EPSO-G“ vadovas:

- organizuoja ir kontroliuoja Grupės strategijos įgyvendinimą, tvirtina Grupės strategijos įgyvendinimo veiklos planą, teisės aktų nustatytose ribose užtikrina Grupės strategijos įgyvendinimą;
- kontroliuoja Grupės įmonių veiklą, teikia siūlymus bei išvadas „EPSO-G“ valdybai dėl Grupės veiklos organizavimo ir jos plėtros;
- įgyvendina valdybos patvirtintas su Grupės veikla ir funkcionavimu susijusias rekomendacijas, tvarkas, politikas, kodeksus ir kitus dokumentus „EPSO-G“, taip pat pagal suteiktą kompetenciją imasi priemonių užtikrinti jų įgyvendinimą Grupės įmonėse;
- tvirtina Grupės mastu taikomas tvarkas, taisykles, aprašus, o taip pat kitus Grupės lygio dokumentus, jeigu atitinkamų įmonių grupės veiklos sričių nereglamentuoja valdybos patvirtinti Grupės lygio dokumentai arba atitinkamuose valdybos patvirtintuose Grupės lygio dokumentuose vadovui yra suteikta atitinkama kompetencija;
- ir kt.

„EPSO-G“ aukščiausio lygio vadovų komandą sudaro:

**Mindaugas
Keizeris**

„EPSO-G“ vadovas nuo 2022 m. rugpjūčio 22 d.

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, tarptautinio verslo magistras
- „Baltic Institute of Corporate Governance“, profesionalių valdybos narių rengimo programa

Kitos pareigos:

- „Litgrid“ valdybos narys nuo 2022 m. gruodžio 22 d., perrinktas antrai kadencijai 2024 m. balandžio 30 d.

M. Keizeris „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

**Darius
Kašauskas**

„EPSO-G“ grupės finansų vadovas nuo 2023 m. sausio 16 d.

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, ekonomikos magistras
- ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, vadybos magistras
- BI Norwegian Business School, vadybos magistras

Kitos pareigos:

- „Tetas“ valdybos pirmininkas nuo 2023 m. kovo 30 d.
- „Amber Grid“ valdybos narys nuo 2024 m. balandžio 30 d.

D. Kašauskas „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

**Tomas
Varneckas**

„EPSO-G“ grupės infrastruktūros ir projektų valdymo vadovas nuo 2021 m. rugpjūčio 9 d.

Išsilavinimas:

- Vilnius Tech – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, inžinerinės informatikos magistras
- Vilnius Tech – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, aplinkos inžinerijos bakalaurs

Kitos pareigos:

- „Litgrid“ valdybos narys nuo 2022 m. balandžio 20, pirmininkas nuo 2022 gruodžio 29 d., perrinktas antrai kadencijai ir pirmininku nuo 2024 m. gegužės 22 d.
- „EPSO-G Invest“ vadovas nuo 2024 m. liepos 18 d.

T. Varneckas „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

**Simona
Augėnaitė**

„EPSO-G“ grupės teisės ir korporatyvinio valdymo vadovė nuo 2023 m. sausio mėn. 1 d.

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, teisės magistras
- „Baltic Institute of Corporate Governance“, profesionalių valdybos narių rengimo programa

Kitos pareigos:

- Rheinmetall Defence Lietuva, UAB, stebėtojų tarybos narė, nuo 2025 m. kovo mėn.
- S. Augėnaitė „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

**Simona
Grinevičienė**

„EPSO-G“ grupės organizacijos vystymo ir kultūros vadovė nuo 2023 m. balandžio 24 d.

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, teisės magistras
- Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla, verslo administravimas
- „Baltic Institute of Corporate Governance“, profesionalių valdybos narių rengimo programa

Kitos pareigos:

- „Baltpool“ valdybos pirmininkė nuo 2024 m. gegužės 24 d.
 - „European Merchant Bank“, nepriklausoma stebėtojų tarybos narė
 - „Baltic Institute of Corporate Governance“, politikos grupės pirmininkė
- S. Grinevičienė „EPSO-G“ grupės akcijų neturi.

**Paulius
Butkus**

EPSO-G“ grupės plėtros ir inovacijų vadovas nuo 2023 m. vasario 20 d.

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, branduolinės fizikos bakalauras
- Vilnius Tech – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, elektros inžinerijos magistras
- Vilnius Tech – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, elektros ir elektronikos inžinerijos mokslų daktaras
- „Baltic Institute of Corporate Governance“, profesionalių valdybos narių rengimo programa

Kitos pareigos:

- „Amber Grid“ valdybos narys nuo 2023 m. kovo 17 d., perrinktas antrai kadencijai ir valdybos pirmininkas nuo 2024 m. gegužės 10 d.
- „Energy cells“ valdybos pirmininkas nuo 2023 m. gegužės 11 d.
- Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos tarybos narys nuo 2024 m. vasario 28 d.

P. Butkus „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

**Andrius
Svobonas**

EPSO-G“ grupės verslo atsparumo vadovas nuo 2024 m. rugpjūčio 2 d.

Išsilavinimas:

- Mykolo Riomerio universitetas, teisės magistras
- A. Svobonas „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų neturi.

5.7. Papildoma informacija apie vyriausiąjį finansininką ir vidaus audito padalinio vadovę

Vyriausiasis finansininkas Žydrūnas Augutis. Daugiau nei dvidešimties metų darbo patirties finansų apskaitos ir mokesčių srityje turintis Ž. Augutis „EPSO-G“ vyriausiojo finansininko pareigas eina nuo 2019 m. balandžio. Prieš pradėdamas dirbti „EPSO-G“, jis dvejus metus dirbo patronuojamos bendrovės „Litgrid“ vyriausiuoju finansininku, vadovavo „Lietuvos dujos“ (iš jos atskyrus perdavimo veiklą įsteigta „Amber Grid“) buhalterijos padaliniui. 2017–2019 m. Ž. Augutis ėjo „EPSO-G“ patronuojamosios bendrovės „Tetas“ valdybos nario pareigas. Ž. Augutis yra Vilniaus universiteto Ekonomikos mokslų apskaitos ir audito specialybės magistras.

Vidaus audito vadovė Rasa Juodelytė. „EPSO-G“ Vidaus audito padalinio vadovės pareigas eina nuo 2017 m. sausio. Prieš

pradėdama eiti šias pareigas ji ketverius metus buvo atsakinga už Vidaus audito padalinio veiklą patronuojamoje bendrovėje „Litgrid“, tokį pat darbą dirbo tarptautinėje didmeninės ir mažmeninės prekybos naftos produktais kompanijoje. R. Juodelytė 2017–2020 m. taip pat buvo VĮ Ignalinos atominė elektrinė Audito ir rizikų komiteto narė. R. Juodelytė yra Vilniaus universiteto Ekonomikos mokslų apskaitos ir audito mokslų magistrė.

5.8. Narystė organizacijose

2024 m. „EPSO-G“ valdymo bendrovė ir Grupės įmonės aktyviai dalyvavo nacionalinių ir įvairių tarptautinių organizacijų bei asociacijų veikloje. Dalyvavimas Lietuvos ir užsienio organizacijų veikloje leidžia Grupės įmonėms stiprinti kompetencijas, dalintis gerosiomis praktikomis, kartu su kitomis valstybėmis dalyvauti bendruose projektuose, kurie prisideda prie Lietuvos energetinės nepriklausomybės stiprinimo.

 Europos elektros perdavimo sistemos operatorių tinklas www.entsoe.eu	 Asociacija „Bionergy Europe“ www.bioenergyeurope.org	 Asociacija „EASEE-gas“ www.easee-gas.eu
 Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas www.entsog.eu	 Europos švaraus vandenilio aljansas www.europa.eu/...	 Europos vandenilio tinklo operatorių asociacija – www.ennoh.eu
 Europos atsinaujinančių dujų registras – www.ergar.org	 „European hydrogen backbone“ iniciatyva – www.ehb.eu	 Asociacija „Infobalt“ – www.infobalt.lt
 Tarptautinė didelių elektros sistemų taryba (CIGRE) – www.cigre.org	 Association of issuing bodies – www.aib-net.org	 Lietuvos – Lenkijos prekybos rūmai – www.plcc.lt
 Lietuvos projektų vadybos asociacija – www.ipma.lt	LIETUVOS CO₂ PLATFORMA Lietuvos CO₂ platforma – enmin.lrv.lt/...	LIETUVOS VANDENILIO PLATFORMA Lietuvos vandenilio platforma – enmin.lrv.lt/...
 Nacionalinė Lietuvos energetikos asociacija – www.nlea.lt	 Personalo valdymo profesionalų asociacija – www.pvpa.lt	 Lietuvos atsakingo verslo asociacija – www.atsakingasverslas.lt
 Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai – www.chamber.lt	 Naftos ir metano dujų partnerystė 2.0 – www.ogmpartnership.com/	 Baltic Institute of Corporate Governance – www.bicg.eu
 Hydrogen energy association – www.h2lt.eu		

5.9. Rizikų valdymo sistema

„EPSO-G“ grupė vadovaujasi valdybos patvirtinta Grupės rizikų valdymo politika ir rizikų valdymo metodika. Šie dokumentai įtvirtino vienodą, bendrais principais pagrįstą ir gerąją praktiką atitinkančią rizikų valdymo sistemą, remiantis tarptautinėje praktikoje taikoma COSO ERM (angl. *Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission Enterprise Risk Management*) metodologija.

Rizikų valdymo politika apibrėžia pagrindinius Grupės rizikų valdymo principus ir atsakomybes, siekiant užtikrinti vieningą ir bendrais principais grįstą bendrovių rizikų valdymo procesą, „EPSO-G“ įmonių grupės rizikų valdymo principus ir atsakomybes apibrėžia rizikų valdymo politika. Su šia politika galima susipažinti [„EPSO-G“ tinklalapyje](#).

Rizikų valdymo politikoje apibrėžtas bendrovės rizikos apetitas – rizikos lygis, kuris ne didesnis nei aukščiausio lygio rizika. Jos lygis (tikimybės ir poveikio sandauga, parodanti rizikos reikšmingumą bendrovei) yra lygus arba viršija 15 balų arba kurį „EPSO-G“ valdymo organai sutinka priimti, siekdami įgyvendinti numatytą strategiją ir nustatytus veiklos tikslus. Rizikoms, kurios viršija nustatytą rizikos apetitą, būtinos papildomos valdymo priemonės.

Grupėje taikomas rizikų valdymo procesas (etapai)

1. Aplinkos nustatymas: remiantis „EPSO-G“ vidine ir išorine aplinka, planavimo dokumentais, istoriniais rizikų vertinimo ir jų valdymo priemonių įgyvendinimo stebėsenos rezultatais, nustatomi aspektai, galintys turėti įtakos bendrovės tikslų nepasiekimui. Periodiškai vertinant aplinką, siekiama prisitaikyti prie pokyčių ir iš anksto pasiruošti nenumatytoms grėsmėms.

2. Rizikų vertinimas: reguliariai identifikuojamos, analizuojamos ir vertinamos rizikos, nustatomi pagrindiniai rizikos rodikliai, sudaromas „EPSO-G“ rizikų sąrašas. Taip pat nustatomas rizikos apetitas ir rizikų sąrašė nurodytos rizikos prioretizuojamos pagal jų lygį ir nustatytą rizikos apetitą.

3. Rizikų valdymo priemonių plano sudarymas: rizikos apetitą viršijančioms rizikoms sudaromas „EPSO-G“ rizikų valdymo priemonių planas.

4. Rizikų ir rizikų valdymo priemonių plano įgyvendinimo stebėseną: vykdoma nuolatinė „EPSO-G“ rizikų sąrašo ir rizikų valdymo priemonių plano įgyvendinimo bei Grupės lygio rizikų ir jų valdymo priemonių sąrašo stebėseną. Stebėsenos rezultatai reguliariai teikiami susipažinti „EPSO-G“ vadovui, valdybai, Audito komitetui pagal kiekvieno iš jų kompetenciją.

5. Komunikacija ir informavimas: reguliariai ir operatyviai dalijamasi informacija tarp rizikų valdymo proceso dalyvių, kuri turi įtakos vertinant Grupės įmonių rizikas ir jų valdymą. „EPSO-G“ darbuotojams aktuali informacija apie rizikas ir jų valdymą komunikuojama per darbuotojų susirinkimus.

5.9.1. Klimato kaitos rizikų vertinimo procesas

Atsižvelgiant į klimato kaitos iššūkių svarbą energetikos sektoriuje, ES reglamentus (Taksonomijos reglamentą, Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartus (ESRS) ir kt.), susijusius su klimato kaitos rizikų atskleidimu 2023 m. „EPSO-G“ grupė atliko išsamią su klimatu susijusių rizikų, galimybių bei klimato scenarijų (pagal Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos klimato kaitos scenarijus) trumpuoju (2026 m.), vidutiniu (iki 2030 m.) ir ilguoju (iki 2050 m.) laikotarpiais Grupei analizę. Vertinimas Grupėje atliktas pagal su klimatu susijusios finansinės informacijos atskleidimo darbo grupės (angl. *Task Force on Climate-related Financial Disclosures, TCFD*) rekomendacijas.

Vertintos fizinės (ekstremalių reiškinių pasireiškimo tikimybės perdavimo infrastruktūrai, pastatams, biurams) ir pereinamosios rizikos (reguliavimo, technologinės, reputacinės, rinkos, visuomenės spaudimo), susijusios su klimato kaita, parengtos priemonės ir rodikliai, kaip valdyti šias rizikas.

Su klimatu susiję klausimai patenka į platų tvarumo temų spektrą ir Grupėje yra integruoti į sprendimų priėmimo procesą.

Klimato kaitos rizikų vertinimo procesas

Klimato rizikų vertinimo skalė nustatyta pagal „EPSO-G“ grupės rizikos valdymo metodiką (naudojama ta pati skalė), poveikis suprantamas, kaip finansinis poveikis, lyginant su pajamų lygiu. Poveikio vertinimas buvo atliekamas kiekvienos „EPSO-G“ grupės priklausančios įmonės lygiu ir apibendrinamas Grupės analizėje.

5.9.2 Pagrindinės rizikos ir jų valdymas

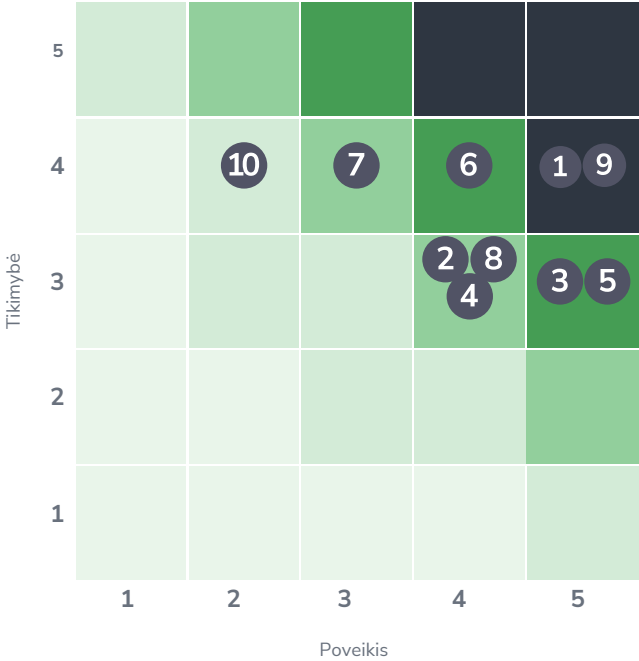
„EPSO-G“ grupės įmonės identifikavo 2024 m. veiklos rizikas, atliko jų vertinimą, nustatė rizikų stebėsenos rodiklius ir numatė rizikų valdymo priemones. Tvarumo srities rizikos Grupėje vertinamos kaip neatsiejama kasdienės „EPSO-G“ grupės veiklos dalis ir yra integruotos į rizikos valdymo procesą. Grupė vertina rizikas, ar jos atitinka tvarumo sričių rizikoms būdingus kriterijus. Šiuos kriterijus atitinkančios rizikos priskiriamos prie atitinkamo tvarumo srities rizikos tipo.

Klimato rizikų vertinimo atveju, dėl šiuo metu esamų ir pritaikytų Grupėje rizikos valdymo priemonių, fizinių ir perėjimo laikotarpio rizikos nustatytos kaip vidutinio arba žemo rizikos lygio. Grupė, suprasdama minėtų rizikų svarbą, siekiant darnumo tikslų, skiria ypatingą dėmesį šių rizikų valdymui, geresniam informacijos atskleidimui bei su rizikomis susijusių galimybių integravimui į verslo strategiją. Detaliau apie su tvarumu (ir klimatu) susijusias rizikas informacija atskleidžiama Tvarumo ataskaitos skyriuose 8.2.1 Informacijos atskleidimas pagal ES Taksonomijos reglamentą ir „E1 Klimato kaita“.

Grupės rizikų žemėlapis

ASV	1	Strateginių projektų vėlavimo rizika	▲
	2	Ilgalaikio finansavimo rizika	▼
ASV	3	Reguliacinių pasikeitimų rizika	▲
	4	Sistemų, naudojamų pagrindinėje veikloje, sutrikimo rizika	▲
ASV	5	Darbuotojų saugos reikalavimų nesilaikymo rizika	■
ASV	6	Darbuotojų tinkamo kvalifikacijos bei motyvacijos trūkumo ir per didelės kaitos rizika	▼
ASV	7	Per mažos konkurencijos vykdomuose pirkimuose rizika	▼
ASV	8	Kibernetinio saugumo rizika	▲
	9	Grupės bendrovių biudžeto neįgyvendinimo rizika	▲
ASV	10	Poveikio aplinkai mažinimo rizika	■

ASV (angl. ESG) – aplinkosauga, socialinė sritis, valdysena

Rizikos lygio pasikeitimo tendencijos:

- ▲ Didėja
- Nesikeičia
- ▼ Mažėja

Rizikos lygio (RL) vertinimo skalė:

Labai didelė	20-25
Didelė	15-19
Vidutinė	10-14
Maža	5-9
Labai maža	0-4

5.9.3 Grupės rizikų detalus aprašymas

1. Strateginių projektų vėlavimo rizika

Rizikos lygis

LABAI DIDELIS

Rizikos veiksniai

Išoriniai – technologiniai

Vidiniai – procesai

Rizikos poveikis

Finansams, reputacijai, veiklos tęstinumui

ASV tipas

Valdysena

Rizikos sritis

Projektų valdymas

Rizikos aprašymas

„EPSO-G“ įgyvendina kompleksinius, didelės apimties nacionalinio lygmens strateginio planavimo dokumentuose įtvirtintus projektus, nuo kurių priklauso Lietuvos energetikos sistemos vystymas, sklaidi AEI integracija ir kuriamos papildomos galimybės rinkos dalyviams rinkti vartoti klimatui neutralią energiją. Valstybės ir Grupės projektų vėlavimas neigiamai veikia įmonės ir (ar) strateginių tikslų pasiekimą.

Valdymo priemonės

- „EPSO-G“ grupės įmonės kartu su Grupės PMO (angl. Project Management Office) vykdo valstybės projektų stebėseną ir kontrolę.
- Taikomos nuolatinės (pasyvios ir aktyvios) kontrolės priemonės – automatizuotų valstybės ir Grupės projektų ataskaitų ir KPI stebėseną, aktyvus įsitraukimas valdant rizikas ir sprendžiant problemas.
- „EPSO-G“ grupės įmonės kartu su Grupės PMO dalyvauja programos, projekto komandos ir projekto vykdytojo bei rangovų susitikimuose, bendrame problemų sprendime, rizikų vertinime.
- Vykdomi projektų procesų auditai, kurių metu detaliam peržiūrėjimui rizikos, problemos, naudos, grafikai ir atitiktis patvirtintiems procesams.

2. Ilgalaikio finansavimo rizika

Rizikos lygis

VIDUTINIS

Rizikos veiksniai

Išoriniai – ekonominiai

Vidiniai – procesai

Rizikos poveikis

Finansams, reputacijai

ASV tipas

-

Rizikos sritis

Finansų valdymas

Rizikos aprašymas

Rizika, kad „EPSO-G“ (ir (ar) jos Grupės įmonės) susidurs su sunkumais, pritraukiant naują finansavimą ir (arba) bus priversta mokėti už jį gerokai aukštesnę, nei įprastą kainą, o tai keltų grėsmę strateginių planų įgyvendinimui. Rizika gali pasireikšti dėl netvarios finansinės padėties (pavyzdžiui, per didelio užskolinimo, nepakankamo pelningumo), nepalankių verslo aplinkos pokyčių (pavyzdžiui, šalies reitingo sumažinimas, nepalankūs reguliavimo pokyčiai) ar negebėjimo pasiekti numatytų strateginių tikslų.

Valdymo priemonės

- Vykdamas kasdienę veiklą ir priimant sprendimus, vadovaujamas išdo ir finansinių rizikų valdymo politika: siekiama užtikrinti tvarią finansinę būklę, palaikyti ne žemesnį nei investicinio lygio reitingą (BBB-/Baa3 arba aukštesnį), užtikrinti prisiimtų ne finansinių įsipareigojimų bei finansinių rodiklių įsipareigojimų vykdymą.
- Reguliariai vykdoma biudžetų ir ilgalaikių finansinių prognozių kontrolė, siekiant užtikrinti veiklos strategijoje numatytų ilgalaikių finansinių tikslų (pavyzdžiui, skolos/EBITDA, ROE) pasiekimą.
- Sudarant trumpalaikius ir (ar) ilgalaikius veiklos planus, priimant sprendimus dėl dividendų, turi būti atsižvelgiama į galimą priimamų sprendimų poveikį „EPSO-G“ ir (ar) jos Grupės įmonių ilgalaikiam finansų tvarumui, prisiimtų finansinių rodiklių įsipareigojimų vykdymui ir likvidumui.

3. Reguliacinių pasikeitimų rizika

Rizikos lygis

Rizikos veiksniai

Išoriniai – ekonominiai, politiniai
Vidiniai – personalas

Rizikos poveikis

Finansams, reputacijai, veiklos
tęstinumui

ASV tipas

Valdysena

Rizikos sritis

Reguliavimas

Rizikos aprašymas

Elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo bei susijusių paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų ir (ar) pajamų viršutinės ribas nustato VERT. Nuo šių sprendimų tiesiogiai priklauso „EPSO-G“ grupės įmonių veiklos rezultatai ir skiriamos lėšos būtinoms veiklos sąnaudoms, investicijoms perdavimo tinklo patikimumui išlaikyti, taip pat galimybės finansuoti strateginius projektus iš nuosavų ar skolintų lėšų.

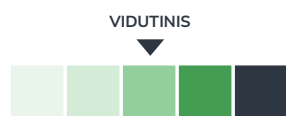
Valdymo priemonės

- Siekdamos aiškaus ir nuoseklaus reguliavimo, kuris neturėtų neigiamos įtakos veiklos rezultatams, Grupės įmonės aktyviai komunikuoja su VERT, dalyvauja svarstant rengiamus teisės aktų pakeitimus, teikia savo pastabas jų tobulinimui argumentuodamos būsimų sprendimų poveikiu bei ilgalaikių, strateginių įmonių tikslų svarba. Proaktyvus bendradarbiavimas su VERT bus itin svarbus ir derinantis sprendinius dėl su klimato neutralumo veiklomis susijusių kaštų.

4. Sistemų, naudojamų pagrindinėje veikloje, sutrikimo rizika

Rizikos lygis

Rizikos veiksniai

Išoriniai – politiniai, technologiniai
Vidiniai – personalas, infrastruktūra

Rizikos poveikis

Finansams, reputacijai, veiklos
tęstinumui

ASV tipas

-

Rizikos sritis

Elektros ir gamtinių dujų sistemų valdymas
Perdavimo sistemų turto valdymas

Rizikos aprašymas

Grupės įmonių viena svarbiausių funkcijų ir atsakomybių – užtikrinti saugų, patikimą ir efektyvų gamtinių dujų ir elektros energijos perdavimo sistemų funkcionavimą. Valdant technologinę riziką, siekiama išvengti veiklos sutrikdymo ir gamtinių dujų arba elektros energijos atjungimo vartotojams.

Valdymo priemonės

- Siekiant užtikrinti patikimą perdavimo sistemų darbą, Grupės įmonėse diegiamos specializuotos informacinės sistemos, šiuolaikinės verslo valdymo sistemos, nuolat atnaujinami avarijų ir technologinių sutrikimų likvidavimo bei ekstremalių situacijų valdymo, veiklos tęstinumo planai, keliama aukšti reikalavimai rangovams.
- Siekiant išvengti perdavimo sistemų veiklos sutrikimų, vykdoma nuolatinė sistemų stebėseną, atitinkamai sudaromi priežiūros planai ir laiku planuojamos reikalingos naujos investicijos į tinklo atnaujinimą.

5. Darbuotojų saugos reikalavimų nesilaikymo rizika**Rizikos lygis**

DIDELIS

Rizikos veiksniai

Vidiniai – personalas

Rizikos poveikis

Žmonių sveikatai, finansams, reputacijai

ASV tipas

Socialinė atsakomybė

Rizikos sritis

Darbuotojų sauga

Rizikos aprašymas

Grupės įmonėse skiriamas didelis dėmesys darbų saugai. Atsižvelgiant į taikomus ir aktualiausius darbų saugos reikalavimus bei esamą įgyvendinimo situaciją, kyla rizika, kad bus pažeisti darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) reikalavimai.

Valdymo priemonės

- Tinkamas darbo vietų įrengimas, sistemų, įrenginių, darbo priemonių savalaikė priežiūra ir kontrolė.
- Patvirtinti vidaus dokumentai, reglamentuojantys darbuotojų saugą ir sveikatą.
- Vykdomi darbuotojų mokymai, atestavimai ir instruktavimai saugos ir sveikatos klausimais.
- Nuolatinė darbuotojų ir rangovų DSS reikalavimų vykdymo kontrolė ir priežiūra.

6. Darbuotojų tinkamo kvalifikacijos bei motyvacijos trūkumo ir per didelės kaitos rizika**Rizikos lygis**

DIDELIS

Rizikos veiksniai

Vidiniai – personalas

Rizikos poveikis

Finansams, reputacijai

ASV tipas

Socialinė atsakomybė

Rizikos sritis

Personalo ugdymas ir atlygio valdymas

Rizikos aprašymas

„EPSO-G“ grupės įmonės susiduria su išskylančiais darbo rinkos iššūkiais, stiprėja konkurencija dėl aukštos kvalifikacijos specialistų.

Valdymo priemonės

- Grupės įmonėse tobulinami kritinių pareigybių pamainumo planai. Per ateinančius kelerius metus didelį dėmesį planuojama skirti kompetencijų modelio atnaujinimui, darbdavio įvaizdžio gerinimui, talentų ugdymui.

7. Per mažos konkurencijos vykdomuose pirkimuose rizika

Rizikos lygis

VIDUTINIS

Rizikos veiksniai

Vidiniai – procesai, personalas

Išoriniai – ekonominiai

Rizikos poveikis

Finansams, reputacijai

ASV tipas

Valdysena

Rizikos sritis

Pirkimai

Rizikos aprašymas

„EPSO-G“ grupės įmonės, įgyvendindamos NENS, vykdo didelės apimties projektus. Egzistuoja rizika, kad dėl nepakankamos tiekėjų konkurencijos bus gauti ekonomiškai nenaudingi pasiūlymai, viršijantys suplanuotą biudžetą, neatitinkantys įmonės poreikių arba pirkimą reikės nutraukti ir skelbti iš naujo.

Valdymo priemonės

- Įtvirtintas reikalavimas skelbti apie visus pirkimus, kurių vertė viršija 15 tūkst. Eur, CVP IS, pradėtos naudoti ir papildomos viešinimo platformos.
- Reikalavimas iniciatoriams paraiškoje nurodyti mažiausiai 3 tiekėjus arba pagrįsti mažesnę jų skaičių.
- Reikalavimas visuose supaprastintuose ir tarptautiniuose pirkimuose atlikti rinkos konsultaciją.
- Nustatytas ne mažesnis kaip „4 akių“ kontrolės principas.
- Organizuojami renginiai tiekėjams.

8. Kibernetinio saugumo rizika

Rizikos lygis

VIDUTINIS

Rizikos veiksniai

Išoriniai – technologiniai

Vidiniai – personalas

Rizikos poveikis

Finansams, reputacijai, veiklos tęstinumui

ASV tipas

Valdysena

Rizikos sritis

Informacinė sauga

Rizikos aprašymas

„EPSO-G“ grupės valdoma informacija ir duomenys turi strateginę reikšmę Lietuvos saugumui, todėl tokios informacijos ir (ar) duomenų praradimas, neteisėtas pakeitimas ar atskleidimas, sugadinimas ar duomenų srauto reikalingų perdavimo sistemų saugiai veiklai nutraukimas gali sukelti „EPSO-G“ grupės įmonių veiklos sutrikimų, padaryti žalos kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

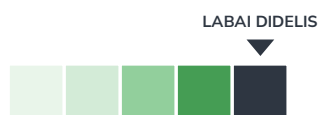
Valdymo priemonės

- Siekiant išvengti kibernetinių incidentų, reguliariai vertinamos „EPSO-G“ grupės įmonių informacinių sistemų, fizinės apsaugos, saugumo valdymo sistemų grėsmės, nuolat atnaujinamos esamos saugumo priemonės, sistemos ir (ar) įrankiai bei diegiami nauji, atitinkantys griežtus reikalavimus numatytus ES ir LR teisės aktuose, reglamentuojančiuose informacijos saugą.
- „EPSO-G“ grupės darbuotojai aktyviai dalyvauja kibernetinio saugumo pratybose, kurių metu mokomasi, kaip suvaldyti ir atremti kibernetinius incidentus nukreiptus prieš ypatingos svarbos informacines sistemas ir tinklus bei užtikrinti jų teikiamų paslaugų funkcionavimą.

9. Grupės bendrovių biudžeto neįgyvendinimo rizika

Rizikos lygis

Rizikos veiksniai

Išoriniai – ekonominiai

Vidiniai – procesai, personalas

Rizikos poveikis

Finansams, reputacijai

ASV tipas

-

Rizikos sritis

Finansų valdymas

Rizikos aprašymas

Egzistuoja rizika, kad Grupės įmonės nevykdys biudžeto, finansinio plano, dėl to bus neigiamai veikiama galimybė vykdyti konkrečių įmonių ir „EPSO-G“, kaip Grupės, įsipareigojimus bei kovenantų ir kitų finansinių įsipareigojimų vykdymą bei dividendų mokėjimą.

Valdymo priemonės

- Finansinių rezultatų kontrolė („EPSO-G“, valdybų stebėseną) yra integruoto planavimo ir stebėsenos politikos dalis.
- Reguluojamų veiklų atveju, esant poreikiui, pastabų ir pasiūlymų dėl sprendimų, susijusių su sąnaudų pripažinimo, metodikos keitimo, bendros Grupės pozicijos formavimas.
- Nereguluojamų veiklų atveju, esant poreikiui, veiklos plano peržiūra, keitimas.

10. Poveikio aplinkai mažinimo rizika

Rizikos lygis

Rizikos veiksniai

Vidiniai – procesai, personalas

Rizikos poveikis

Aplinkosaugai, reputacijai, finansams

ASV tipas

Aplinkosauga

Rizikos sritis

Aplinkosauga

Darnumo vystymas

Rizikos aprašymas

Dėl nesavalaikio arba netikslaus su tvarumu susijusių rodiklių surinkimo ir pateikimo, netikslaus Grupės veikloje susidarantių ŠESD emisijų apskaičiavimo ar vėlavimo pateikti ataskaitas apie įsipareigojimų vykdymą instituciniams investuotojams galimos sankcijos iš biržų prižiūrinių reguliuojančių institucijų, taikomos finansinės baudos už įsipareigojimų investuotojams. Taip pat egzistuoja rizika, kad negavus reguliuotojo pritarimo reikalingoms investicijoms į poveikio aplinkai (ŠESD emisijų) mažinimo priemones dėl reguliacinių apribojimų arba ekonominio nenaudingumo, nebus pasiekti ilgalaikiai „EPSO-G“ strateginiai tikslai bei įsipareigojimai (tvarumo rodikliai) susieti su išplatintomis obligacijomis.

Valdymo priemonės

- Grupės įmonėms pateiktas renkamų aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (ASV, angl. ESG) rodiklių sąrašas. Diegiamos taip pat papildomos priemonės – savalaikiam su tvarumu susijusių rodiklių surinkimo ASV sistema (IT sprendimas) vystymas.
- Grupės įmonės įpareigtos parengti ir įgyvendinti ekonomiškai pagrįstus poveikio aplinkai mažinimo planus ir susietas priemones.

5.10. Atitiktis, antikorupcinė veikla ir interesų konfliktų valdymas

5.10.1 Atitikties valdymas

„EPSO-G“ grupėje veikia atitikties valdymo sistema, kuria siekiama:

- apsaugoti Grupės bendroves nuo finansinės ar reputacijos žalos, galinčios kilti dėl vidinių ir išorinių reikalavimų neatitinkančio elgesio;
- valdyti neatitikties rizikas, sumažinti jų poveikį ir atsiradimo tikimybę;
- skatinti atitikties užtikrinimo kultūrą (skatinti Grupės darbuotojus dirbti laikantis nustatytų reikalavimų ir jų taikymą grįsti Grupės vertybėmis).

Atitikties valdymo veikla Grupėje vykdoma vadovaujantis III linijų gynybos modeliu ir rizikos vertinimu pagrįsto metodo taikymo principu. 2024 m. Grupės įmonės atitikties užtikrinimo veiklą orientavo į šias rizikingiausias prioritetinėmis vadinamomis atitikties sritis:

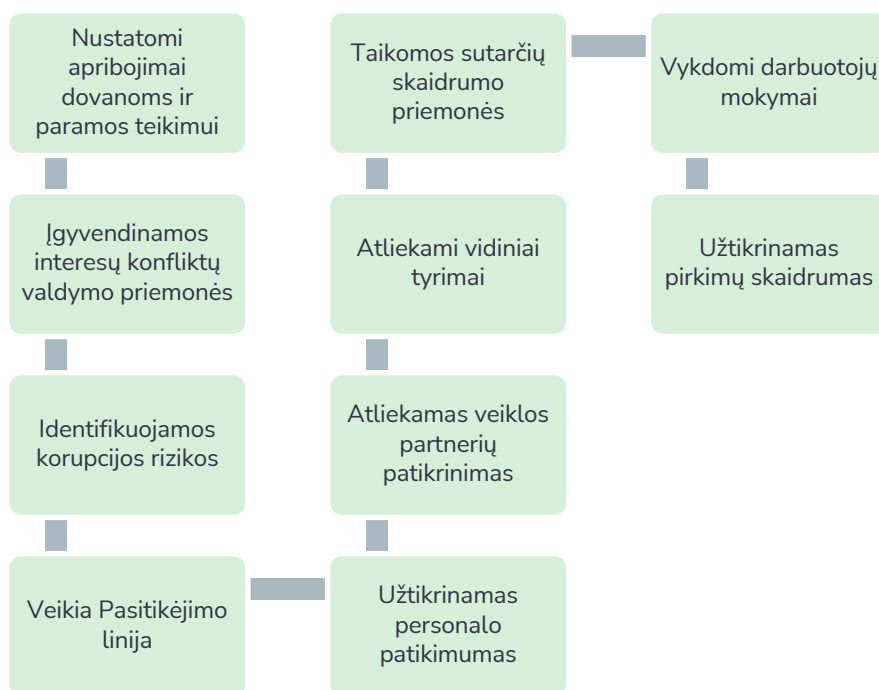
„Litgrid“		„Tetas“		„EPSO-G“		„Amber Grid“		„Baltpool“	
Asmens duomenų apsauga									
Darnumo reikalavimų atitiktis							Viešai privaloma skelbti / teikti informacija, susijusi su biržos operatoriaus bei kitų prekybos/apskaitos sistemų administratoriaus funkcijų vykdymu (nuo 2022 m.)		
Projektų įgyvendinimas							Viešai privaloma skelbti / teikti apskaitos, finansinė informacija bei informacija apie VIAP lėšų administravimą (nuo 2022 m.)		
Viešai privaloma skelbti informacija									
Atsinaujinančių energijos išteklių integracija									
						Eksplotavimas / medžiagų kontrolė			

Siekiant tobulinti atitikties valdymą, 2024 m. atnaujinta Grupės atitikties valdymo metodika, apibrėžti pagrindiniai Grupės atitikties valdymo veiklos rodikliai ir nustatyta Grupės atitikties valdymo brandos lygio vertinimo metodika. Remiantis ja, ataskaitiniu laikotarpiu atliktas visų Grupės įmonių atitikties valdymo brandos lygio vertinimas. Atsižvelgus į šio vertinimo rezultatus ir į aukštesnio brandos lygio siekį, Grupės 2035 m. strategijos prioritetus, akcininko lūkesčius ir teisinio reguliavimo raidą, Grupėje pirmą kartą sudaryta 2025–2027 m. atitikties valdymo veiklos programa, apibrėžianti esminius šios veiklos prioritetus ir kryptis trijų metų laikotarpiui. Skatinant atitikties užtikrinimo kultūrą, kaip ir kasmet, vykdyta komunikacija darbuotojams išorės ir vidaus teisės aktų reikalavimų klausimais, organizuoti mokymai, kviesta teikti pranešimus apie neatitikties atvejus.

2024 m. Grupės įmonėse atliktų atitikties auditų metu reikšmingų neatitiktį neidentifikuota. Grupės įmonei „Amber Grid“ ataskaitiniu laikotarpiu už VERT nustatytą neatitiktį, susijusią su netinkama GIPL dujotiekio eksploatacija, skirta 81 tūkst. Eur piniginei sankcija. Dėl netinkamų detalių sumontavimo GIPL dujotiekyje „Amber Grid“ turi teisinį ginčą teisme, kuriame, be kita ko, sprendžiamas žalos už netinkamų detalių pakeitimą tinkamomis atlyginimo klausimas. Byla nagrinėjama pirmosios instancijos teisme uždaruose teismo posėdžiuose, bylos medžiaga nėra vieša. Kitai Grupės įmonei, „Litgrid“, VERT skyrė įspėjimą už nustatytą nereguliuojamos veiklos sąlygų pažeidimą.

5.10.2. Antikorupcinė veikla

„EPSO-G“ grupėje priimami verslo sprendimai yra orientuoti į objektyvumo, nešališkumo atvirumo, atskaitingumo ir teisės aktų viršenybės principus, susietus su Grupės nuostata netoleruoti korupcijos ir bet kokio su korupcija susijusio elgesio. Siekiama kurti skaidrią ir pasitikėjimu grįstą Grupę, todėl nuolat vertinamos korupcijos rizikos ir įgyvendinamos priemonės šioms rizikoms valdyti. „EPSO-G“ grupės antikorupcinė veikla remiasi tarptautiniu standartu ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ ir šiomis priemonėmis, kurios taikomos Grupės įmonėse:

2024 m. trims Grupės įmonėms – „Litgrid“, „Amber Grid“ ir „EPSO-G“ tarptautinė vadybos sistemų sertifikavimo įstaiga išdavė sertifikatus, patvirtinančius šiose įmonėse įdiegtos antikorupcinės vadybos sistemos atitiktį minėto standarto reikalavimams. Tai žymi įmonių gebėjimą realiu veikimu ir organizuotomis priemonėmis užkirsti kelią korupcijos rizikai, kurti pasitikėjimą tiekimo grandinėje ir saugoti reputaciją.

Korupcijos rizikos vertinimas Grupės įmonėse atliekamas kartą per metus, remiantis Grupės rizikų valdymo politikos ir metodikos nuostatomis, o korupcijos rizikai valdyti identifikuotų priemonių įgyvendinimo statusas vertinamas kartą per ketvirtį. Siekdami geresnio su trečiosiomis šalimis susijusio korupcijos rizikų valdymo, 2024 m. Grupėje sukurta veiklos partnerių patikros sistema. Ją apibrėžtos su veiklos partneriais susijusių rizikų vertinimo procedūros.

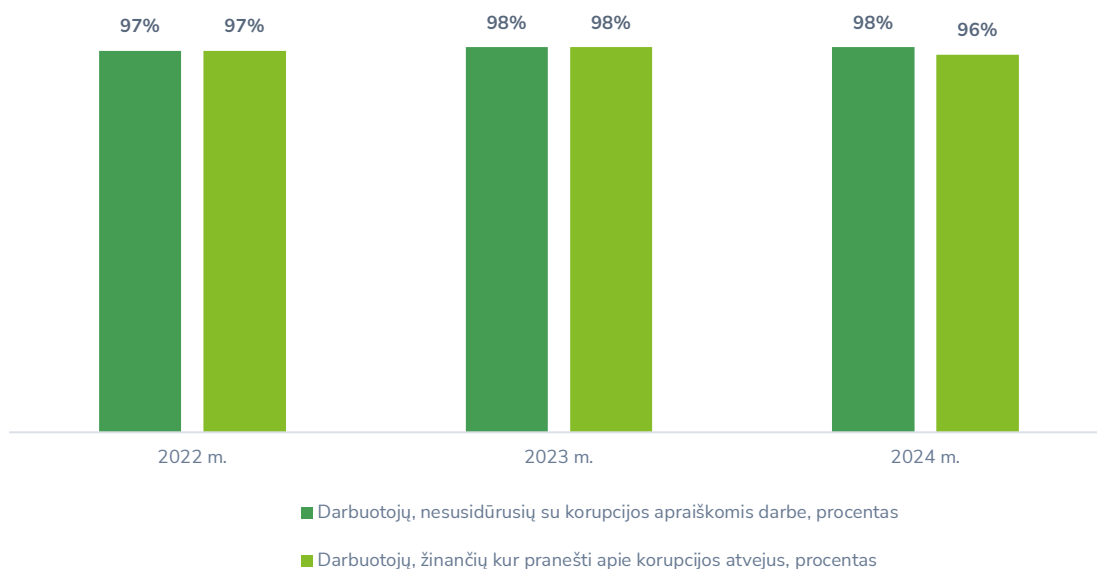
2024 m. Grupės įmonėse identifikuotos šios esminės su korupcinio pobūdžio rizikos:

- korupcinio pobūdžio pažeidimo rizika;
- netinkamo interesų konfliktų valdymo rizika;
- rizika dėl teisės aktų reikalavimų neatitinkančių asmenų įdarbinimo.

Darbuotojų antikorupcinis švietimas yra svarbi Grupės įmonių antikorupcinės veiklos dalis, vykdoma įvairiomis formomis – organizuojant išorės ar vidaus lektorių mokymus, rengiant komunikacines žinutes antikorupcinės veiklos aktualijomis. Norėdama nuoseklaus darbuotojų antikorupcinio sąmoningumo ugdymo, 2024 m. „EPSO-G“ sukūrė interaktyvius privalomus antikorupcinės srities mokymus. Šiuos mokymus nuo 2025 m. turės išklausti visi Grupės įmonių darbuotojai, pradedant visais naujai į darbą priimtais asmenimis. Ugdoma ir antikorupcinės veiklos ekspertų kompetencija, organizuojant kviestinio lektoriaus mokymus praktinėmis interesų konfliktų valdymo temomis.

Kasmet vykdoma „EPSO-G“ grupės darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausa. Antikorupcinės kultūros apklausa padeda nustatyti darbuotojų požiūrį į korupciją ir identifikuoti tobulintinus antikorupcinės veiklos aspektus. Apklausoje dalyvaujančių darbuotojų skaičius išliko panašus kaip ir pastaraisiais metais (2024 m. – 456 darbuotojai, 2023 m. – 465, o 2022 m. – 431). Pagrindinių apklausos klausimų rezultatai sistemaiškai teigiami keletą metų iš eilės.

Grupės darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausos rezultatai

Grupėje 2024 m. buvo kelti šie pagrindiniai su antikorupcine veikla susiję tikslai:

- sertifikuoti „EPSO-G“, „Litgrid“ ir „Amber Grid“ antikorupcines vadybos sistemas. Informacija apie tikslo pasiekimą nurodoma aukščiau;
- Užtikrinti tinkamą Grupės darbuotojų ir kolegialių organų narių interesų valdymo politikos įgyvendinimą. Tikslas įgyvendintas visose Grupės įmonės patvirtintus Interesų valdymo tvarkos aprašus, detalizuojančius nurodytoje Politikoje apibrėžtą Grupės interesų valdymo modelį.

Pagrindiniai antikorupcinės veiklos rodikliai ir informacija apie veikiančią Pasitikėjimo liniją nurodoma Tvarumo ataskaitoje. Plačiau su „EPSO-G“ antikorupcine politika ir darbuotojų antikorupcinio elgesio tvarkos aprašu galima susipažinti [čia](#).

5.10.3. Antikorupcinė veikla užsienyje ir su užsienio subjektais

„EPSO-G“ antikorupcinė veikla yra nukreipta į korupcijos rizikų valdymą Lietuvoje ir užsienyje. Bendrovės darbuotojai, bendradarbiaujantys su užsienio valstybių pareigūnais ar veikiantys užsienio valstybėse, savo veiklą turi grįsti antikorupcinėje politikoje numatytu nulinės tolerancijos korupcijai ir kitais antikorupcinės veiklos principais. Su „EPSO-G“ grupės įmonių antikorupcinės veiklos politika galima susipažinti [čia](#).

2024 m. „EPSO-G“ ar Grupės įmonėse nebuvo nustatyta pareigūnų papirkinėjimo, sudarant tarptautinius verslo sandorius, kyšininkavimo ar kitų korupcijos apraiškų atvejų užsienyje ar Lietuvoje.

5.10.4. Interesų konfliktų valdymas

„EPSO-G“ grupės valdysenos sistema skatina Grupės įmonių darbuotojus ir kolegialių organų narius vengti interesų konfliktų ir užtikrina skaidrų ir efektyvų interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą. Grupėje veikia darbuotojų ir kolegialių organų narių interesų konfliktų valdymo politikoje apibrėžtas integralus privačių interesų deklaravimo modelis. Pagal jį visi Grupės darbuotojų ir kolegialių organų narių privatūs interesai nurodomi vidinėje, Grupės nustatytos formos, deklaracijoje ir, kai taikoma pagal einamas pareigas ir atliekamas funkcijas, Privačių interesų deklaravimo registre PINREG. Plačiau su „EPSO-G“ interesų valdymo politika galima susipažinti [čia](#).

Grupėje vykdomi aktyvūs privačių interesų stebėsenos, kontrolės ir priežiūros veiksmai – vertinamos galimos interesų konfliktų situacijos kandidatavimo į pareigas metu, vykdoma deklaracijų peržiūra ir atliekama juose pateiktų duomenų analizė, teikiamos rekomendacijos, kaip valdyti potencialius Interesų konfliktus, nuo kokių veiksmų atlikimo ir (ar) sprendimų priėmimo privaloma nusišalinti.

Įgyvendinant darbuotojų ir kolegialių organų narių interesų valdymo politiką ir siekiant užtikrinti tinkamą interesų konfliktų valdymo sistemos funkcionavimą, 2024 m. Grupės įmonėse atnaujinti interesų valdymo procesus reglamentuojantys teisės aktai, aiškiau apibrėžiant privačių interesų deklaravimo, nusišalinimo, nušalinimo, stebėsenos, priežiūros ir kontrolės veiksmų atlikimą.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

- Kolegialių valdymo organų nariai ir Grupės įmonių vadovai neturi įgiję „EPSO-G“ grupės įmonių akcijų, išskyrus „Amber Grid“ vadovą Nemuną Biknį, kuris turi 0,001055 proc. „Amber Grid“ akcijų. Per ataskaitinį laikotarpį jo turėtas akcijų skaičius nesikeitė.
- Visų Grupės kolegialių organų narių bei Grupės įmonių vadovų privačių interesų deklaracijos yra pateiktos ir skelbiamos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos internetiniame puslapyje esančiame privačių interesų registre ([PINREG](https://pinreg.lt)) ir www.epsog.lt.
- Nebuvo identifiukuota kolegialių valdymo organų narių ir Grupės įmonių vadovų galimų interesų konfliktų tarp jų pareigų „EPSO-G“ grupei ir privačių interesų ir (arba) kitų pareigų.
- Kolegialių valdymo organų nariai ir Grupės įmonių vadovai neturėjo tarpusavio šeiminių ryšių.
- Kolegialių valdymo organų nariai ir Grupės įmonių vadovai nebuvo teisti už nusikalstamos veikos padarymą, jokios reguliavimo institucijos jiems per pastaruosius penkerius metus nėra pateikusios kaltinimų ar pritaikiusios sankcijų, teismas nėra uždraudęs eiti bendrovės administravimo, valdymo ar priežiūros organų nario pareigų arba eiti vadovaujamas pareigų, arba tvarkyti bet kurio emitento reikalus.
- Su minėtais asmenimis „EPSO-G“ nebuvo sudariusi sandorių, nebūdingų bendrovės pagrindinei veiklai arba apie kuriuos atitinkama tvarka nebūtų informuoti „EPSO-G“ kolegialūs valdymo organai ir gauti jų leidimai sudaryti tokius sandorius.

5.11. Informacija apie auditą

5.11.1 Informacija apie vidaus auditą

„EPSO-G“ vidaus audito misija yra kurti pridėtinę vertę visoms Grupės įmonėms ir prisidėti prie jų veiklos tikslų įgyvendinimo, sistemingai bei visapusiškai vertinant ir padedant gerinti valdymo, rizikos valdymo ir kontrolės procesų veiksmingumą. Šios funkcijos įgyvendinamos vykdam nepriklausomą ir objektyvią užtikrinimo ir konsultavimo veiklą.

Užtikrinti veiklos skaidrumą ir efektyvumą „EPSO-G“ įmonių grupėje veikia centralizuotas vidaus audito padalinys, kuris pavestas funkcijas vykdo grupės mastu ir yra tiesiogiai atskaitingas „EPSO-G“ valdybai, kurios daugumą sudaro nepriklausomi nariai.

„EPSO-G“ valdymo bendrovės auditoriai nėra pavaldūs audituojamos įmonės administracijai. Tai sukuria sąlygas pastebėti galimus veiklos trūkumus, juos eliminuoti ir identifikuoti sritis veiklos efektyvumo didinimui.

Vykdydami savo funkcijas, padalinio darbuotojai planingai atlieka vidaus auditus ir reguliariai stebi kaip įgyvendinamos vidaus audito rekomendacijos.

Centralizuoto vidaus audito padalinio veikla apėmė šias sritis, kurios buvo pasirinktos remiantis atliktu rizikų vertinimu ir nustatant prioritetines tikrintinas įmones ir procesus ar pagal atskirą valdybos nurodymą:

- Perdavimo sistemų operatorių technologinių sąnaudų valdymas.
- Dujų perdavimo tinklo priežiūros pakankamumas.
- Duomenų apie sinchronizacijos projektų eigą patikimumas.
- Pirkimų proceso kontrolių efektyvumas.
- Statybos produktų atitikties reikalavimams užtikrinimas.

Atliekant technologinių sąnaudų, pirkimų vidaus auditus buvo vertinamos ir korupcijos prevencijai sukurtos kontrolės priemonės. Taip pat dėmesio buvo skiriama stebėsenai, kaip įmonės įgyvendino vidaus audito rekomendacijas ir vertinimui, kokia buvo

įgyvendintų veiksmų įtaka.

Vidaus audito išvados su rekomendacijomis tobulintinoms sritims teikiamos tikrintų įmonių vadovybei bei Grupės įmonių valdyboms, taip pat „EPSO-G“ valdybai bei Audito komitetui. Taip pat reguliariai atliekamas vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas visose Grupės įmonės, identifikuojant stipriąsias ir silpnąsias sistemos vietas, aptariant jas su atitinkamų bendrovių valdybomis ir suplanuojant veiksmus vidaus kontrolei stiprinti. Bendras vidaus kontrolės sistemos efektyvumas vertinamas kaip stiprus.

5.11.2 Informacija apie išorės auditą

2023 m. „EPSO-G“ grupės įmonė „Amber Grid“ skelbiamų derybų konkurso būdu vykdė Grupės įmonėms 2023–2025 m. finansinių ataskaitų audito paslaugų bendrą viešąjį pirkimą. Atsižvelgiant į viešo audito paslaugų pirkimo rezultatus, laimėjusiu buvo pripažintas „PricewaterhouseCoopers“ pasiūlymas.

„EPSO-G“ audito komitetas, įvertinęs audito įmonės atrankos procedūros rezultatus, priėmė sprendimą rekomenduoti Grupės bendrovių valdyboms siūlyti savo visuotiniams akcininkų susirinkimams išrinkti audito įmonę 2023–2025 m. finansinių ataskaitų auditui atlikti „PricewaterhouseCoopers“, mokant audito paslaugų kainą, nurodytą šios audito įmonės pasiūlyme.

Grupės bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose buvo priimti sprendimai išrinkti „PricewaterhouseCoopers“ audito įmonę 2023–2025 m. finansinių ataskaitų auditui atlikti bei nustatyti audito įmonės pasiūlyme nurodytą metinį atlygį už finansinių ir susijusių ataskaitų audito paslaugas.

Informacija apie „EPSO-G“ grupės bendrovių išorės audito įmones ir jų audito paslaugų kainas

Bendrovė	2024 m. finansinių ataskaitų auditą atlikusi įmonė	Audito įmonės atlygis už 2024 m. finansinių ataskaitų auditą, Eur (be PVM)	2023 m. finansinių ataskaitų auditą atlikusi įmonė	Audito įmonės atlygis už 2023 m. finansinių ataskaitų auditą, Eur (be PVM)
„EPSO-G“	UAB „Pricewaterhouse Coopers“	100,000	UAB „Pricewaterhouse Coopers“	56,000
„Litgrid“		85,000		86,000
„Amber Grid“		75,000		77,000
„Baltpool“		19,000		18,000
„Tetas“		32,000		31,000
„Energy cells“		17,000		16,000

„PricewaterhouseCoopers“ per 2024 m. „EPSO-G“ grupės bendrovėms suteikė nedraudžiamų ne audito paslaugų už 64 950 Eur, per 2023 metus – 65,690 Eur. Ne audito paslaugas sudarė finansinių rodiklių užtikrinimo paslaugos bankams, tvarios veiklos rodiklių faktinių pastebėjimų paslaugos, reguliuojamos veiklos ataskaitų patikros paslaugos. Paslaugos buvo įsigytos vadovaujantis „EPSO-G“ įmonių grupės ne audito paslaugų pirkimo iš audito įmonės ar bet kurios tinklui, kuriam priklauso auditą atliekanti įmonė, politikos nuostatomis.

5.12. Informacija apie akcininkus ir dividendus

5.12.1. Akcininkai

Vienintelis „EPSO-G“ akcininkas yra Lietuvos Respublika (valdo 100 proc. akcijų), kurios turtines ir neturtines teises, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimo Nr. 826 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“ 2.3 punktu, įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, atstovaujama Lietuvos Respublikos energetikos ministro.

2024 m. pokyčių „EPSO-G“ akcininkų struktūroje nebuvo.

2024 m. gruodžio 31 d. „EPSO-G“ bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 189 631 000 Eur.

Bendrovės akcininkas	Akcijų skaičius	Akcijos nominali vertė, Eur	Akcinis kapitalas, Eur	Valdoma kapitalo dalis
Lietuvos Respublika, atstovaujama Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos	653 900 000	0,29 Eur	189 631 000	100 proc.

„EPSO-G“ akcijoms netaikomi kiti, nei teisės aktuose numatyti, vertybinių popierių perleidimo apribojimai. Konvertuojamų vertybinių popierių „EPSO-G“ ar Grupės įmonės nėra išleidusiosios. „EPSO-G“ savo akcijų nėra įsigijusi. Per ataskaitinį laikotarpį „EPSO-G“ savo akcijų neįsigijo ir neperleido. Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų. „EPSO-G“ akcininkas specialių kontrolės teisių, kitokių nei numato LR teisės aktai, neturi.

„EPSO-G“ patronuojamų „Litgrid“ ir „Amber Grid“ akcijomis prekiaujama vertybinių popierių biržoje „Nasdaq Vilnius“.

Bendrovė	ISIN kodas	VP trumpinys	Prekybos sąrašas	VP tvarkytojas
LITGRID AB	LT0000128415	LGD1L	BALTIC SECONDARY LIST	AB SEB bankas
AB „Amber Grid“	LT0000128696	AMG1L	BALTIC SECONDARY LIST	AB SEB bankas

„EPSO-G“ 2022 m. birželį išplatino su tvarumu susietą obligacijų emisiją, kuri listinguojama „Nasdaq“ Baltijos Skolos vertybinių popierių sąraše.

Kitų „EPSO-G“ valdomų įmonių vertybiniais popieriais vertybinių popierių biržoje neprekiuojama.

5.12.2. Dividendų politika

„EPSO-G“ dividendų politika, kuri reglamentuoja dividendų dydžio nustatymo, jų išmokėjimo ir skelbimo tvarką visoms Grupe sudarančioms bendrovėms, nustato aiškias tikėtinos nuosavybės ir investicijų grąžos gaires esamiems ir potencialiems akcininkams, tuo pat metu užtikrinant tvarų ilgalaikį įmonių vertės augimą, savalaikį šaliai svarbių strateginių projektų įgyvendinimą ir kryptingai stiprinant pasitikėjimą visa energijos perdavimo ir mainų įmonių Grupe.

„EPSO-G“ dividendų politika tiesiogiai susieja mokėtinų dividendų dydį su įmonės nuosavo kapitalo naudojimo efektyvumu – kuo didesnę naudą bendrovė sukuria akcininkui, tuo didesnę pelno dalį ji gali skirti tolimesnei plėtrai ar kitų svarbių projektų įgyvendinimui.

Dividendų politika yra skelbiama „EPSO-G“ tinklalapyje, [čia](#).

5.12.3 Dividendai

Vadovaujantis LR Vyriausybės 2023 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 208 „Dėl UAB „EPSO-G“ mokamų dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas“, „EPSO-G“ iki 2026 m. į valstybės biudžetą privalo mokėti tiesiogiai 0,5 proc. paskirstytojo pelno dydžio dividendus, jeigu tenkinamos nutarime nustatytos sąlygos.

Remdamasi LR Vyriausybės nutarimu, už 2023 metus „EPSO-G“ tiesiogiai į valstybės biudžetą sumokėjo 196 tūkst. eurų dividendų (už 2022 m. – 66 tūkst. eurų) tuo pat metu užtikrindama tvaresnę grupės finansinę būklę.

5.13. Teisiniai ginčai ir neapibrėžtumai

Informacija apie teisinius ginčus ir neapibrėžtumus atskleidžiama metinėse finansinėse ataskaitose, jei tokių buvo.

06

Informacija apie darbuotojus ir atlygio politiką

- 6.1. Darbuotojai ir jų sudėtis
- 6.2. Atlygio politikos formavimas ir stebėseną
- 6.3. Informacija apie darbuotojų darbo užmokestį
- 6.4. Informacija apie atlygį kolegialių organų nariams

6. Informacija apie darbuotojus ir atlygio politiką

6.1. Darbuotojai ir jų sudėtis

„EPSO-G“ kuria atvirą, pažangią ir darnaus vystymosi tikslais besivadovaujančią organizaciją, kurioje vyrauja profesionalios partnerystės santykiai tarp darbdavio ir darbuotojų. Grupės tikslas – suteikti kiekvienam darbuotojui galimybę savirealizacijai, augimui kartu su organizacija bei atsakomybės prisiėmimui už savo sprendimus ir veiksmus. Savo veikloje „EPSO-G“ grupės darbuotojai vadovaujasi šiomis pagrindinėmis vertybėmis: atviri, atsakingi ir patikimi. Daugiau apie „EPSO-G“ vertybes rasite šios ataskaitos 3.1 dalyje.

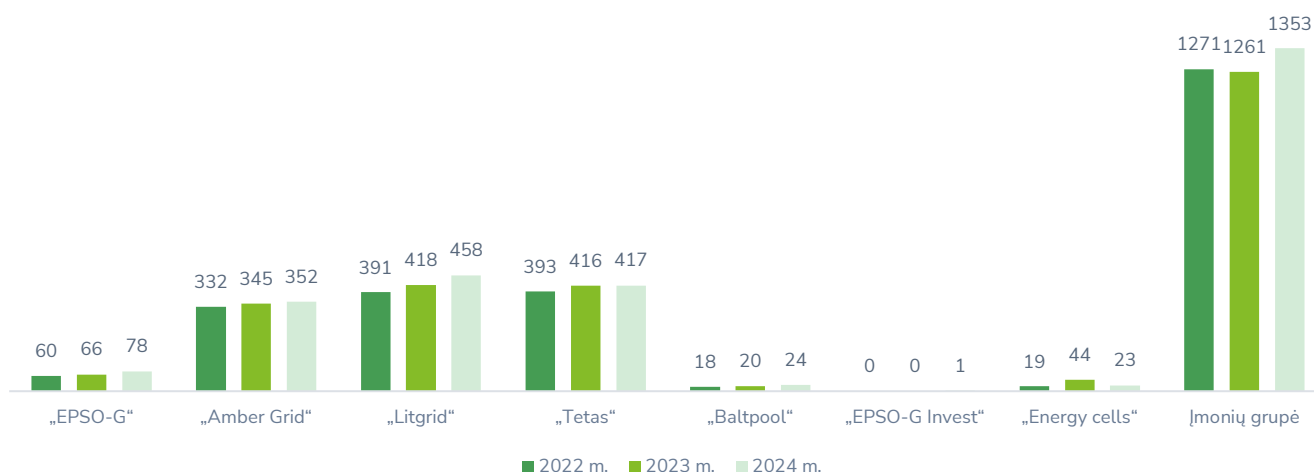
„EPSO-G“ grupė skatina darbuotojus nuolat tobulėti ir kelti kvalifikaciją, ugdyti profesines (funkcines) ir bendrąsias (paremtas vertybėmis) kompetencijas, o vadovus – ugdyti vadovavimo ir lyderystės įgūdžius.

Grupės darbuotojams keliama tikslai, susieti su organizacijos strategija, o pasiekti rezultatai yra vertinami. Darbuotojai skatinami teikti ir diegti inovacijas – nuo kasdienes procesus lengvinančių metodų ir įrankių iki proveržį lemiančių inovacijų ir naujų veiklos kryptų.

„EPSO-G“ veikia efektyviai, užtikrina optimalias veiklos sąnaudas ir atsakingai valdo darbo užmokesčio biudžetą. Darbuotojams mokamas nuo jų patirties, kompetencijos ir darbo rezultatų priklausantis darbo užmokestis ir papildomai skatinama už tikslų, reikalaujančių papildomų pastangų, pasiekimą. Daugiau apie darbuotojų veiklos vertinimą ir jo procesus galima rasti Tvarumo ataskaitos 8.3. Socialinė dalis skyriuje.

6.1.1. Informacija apie darbuotojų skaičių ir pareigybes

Darbuotojų skaičius Grupėje ir atskirose įmonėse 2022-2024 m.

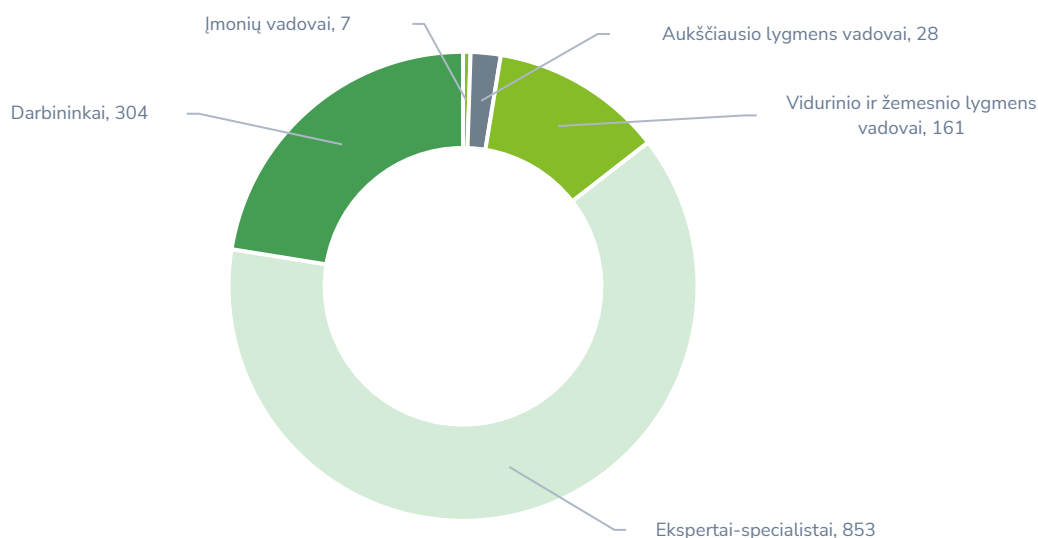
Darbuotojų skaičius grafike ir tolimesnėse šios ataskaitos dalies lentelėse ir tekste pateikiamas kaip sąrašinis (ne etatais) darbuotojų skaičius 2024 m. gruodžio 31 d.

Dėl projekcinio darbo specifikos 2022 m. didelė dalis „Energy cells“ darbuotojų dirbo pagal terminuotą sutartį bei ne visu etatu. Perskaiciavus pilnais etatais, 2022 m. gruodžio 31 d. įmonėje buvo užimta 19,5 etatų.

Įmonės „GET Baltic“ kontrolinis akcijų paketas (66 proc.) buvo parduotas 2023 m. gegužės mėn., todėl ji nebėra laikoma Grupės įmone. Įmonė „EPSO-G Invest“ buvo įkurta 2024 m. liepos 18 d.

Visi darbuotojai buvo įdarbinti Lietuvoje, užsienyje įdarbintų darbuotojų nėra. Planuojama, kad per artimiausius 10 metų darbuotojų skaičius išaugs daugiau nei 20 proc. Tikimasi, kad į komandą bus pritraukta ne tik Lietuvos, bet ir tarptautinių ekspertų, todėl organizacijos geografinė padėtis galimai išsiplės.

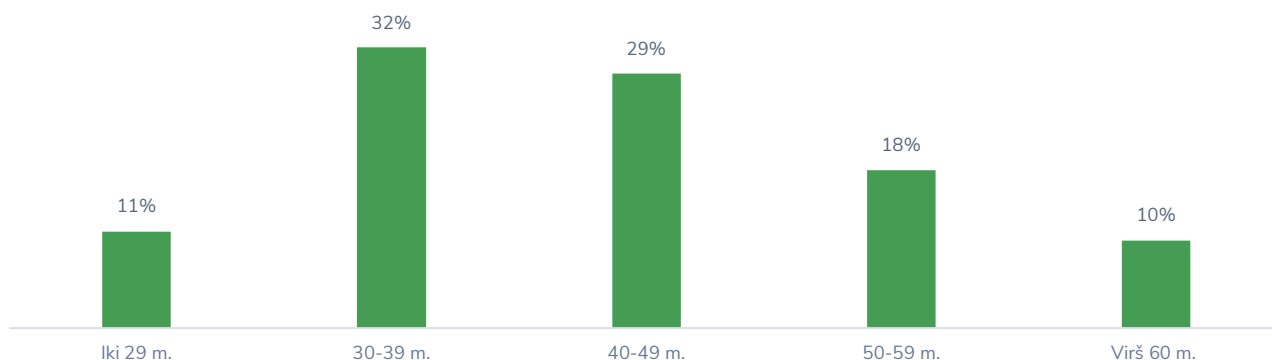
„EPSO-G“ grupės darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigybių grupes 2024 m. gruodžio 31 d.

6.1.2. Informacija apie darbuotojų sudėtį

6.1.2.1. Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes

Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2024 m. gruodžio 31 d.

2023 m. situacija buvo panaši – 30–50 m. amžiaus grupėje buvo 61 proc. darbuotojų. Virš 50 metų – 28 proc. darbuotojų, o mažiau 30 metų – 11 proc. darbuotojų. 2022 m. 30–50 metų amžiaus grupę sudarė 60 proc. darbuotojų, 50 metų ir daugiau grupę – 28 proc. darbuotojų ir darbuotojų, kuriems buvo mažiau nei 30 metų buvo 11 proc.

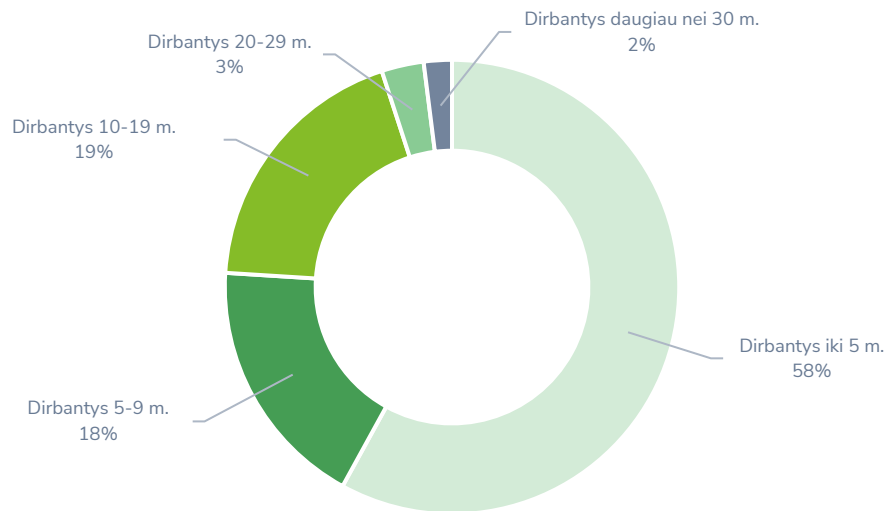
Darbuotojų pasiskirstymą pagal amžių sąlygoja daugumai darbo vietų būtina aukšta kvalifikacija, tad „EPSO-G“ grupėje yra stengiamasi išlaikyti savo sričių profesionalus, užtikrinant jiems palankias ir motyvuojančias dirbti darbo sąlygas iki išėjimo į pensiją. „EPSO-G“ grupė aktyviai bendradarbiauja su ugdymo įstaigomis, siekia sudominti energetikos sritimi ir karjera joje jaunuosius specialistus, užtikrinant įvairių sričių darbuotojų pamainumą.

6.1.2.2. Darbuotojų skaičius pagal stažą

2024 m. gruodžio 31 d. visų „EPSO-G“ grupės darbuotojų pasiskirstymas pagal stažą išsidėliojo taip: 58 proc. darbuotojų (789) stažas buvo iki 5 metų, 19 proc. darbuotojų (252) stažas siekė 10–19 metų, 18 proc. darbuotojų (243) stažas siekė 5–9 metus. Likusi dalis darbuotojų patenka į grupes, skaičiuojančias ilgą darbo stažą – 3 proc. darbuotojų (39) stažas siekė 20–29 metus ir 2 proc. darbuotojų (30) – dirba daugiau nei 30 metų. Šie rodikliai, lyginant su ankstesniais metais stipriai nekito, pasiskirstymas

pagal stažą „EPSO-G“ grupėje išlieka stabilus.

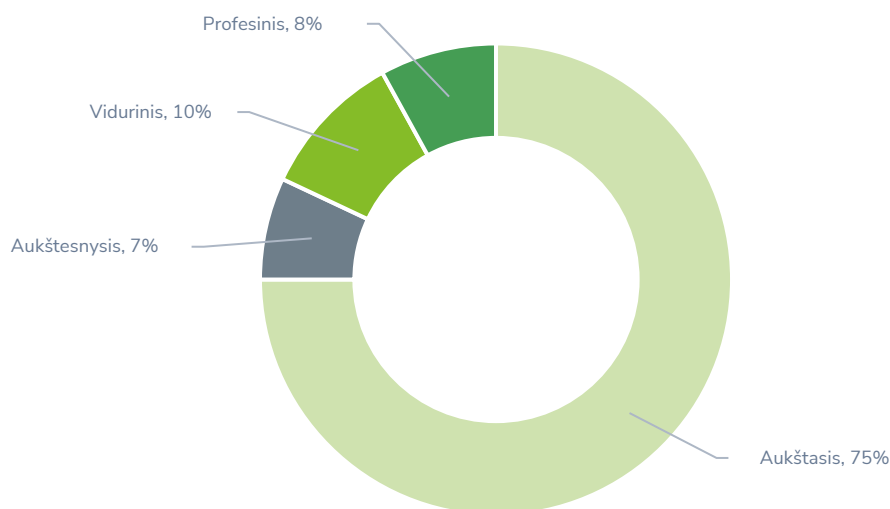
Pasiskirstymas pagal stažą 2024 m. gruodžio 31 d.

6.1.2.3. Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą

„EPSO-G“ grupėje 2024 m. pabaigoje, lyginant su ankstesniais metais, pastebimas nedidelis pokytis vidurinio ir profesinio išsilavinimo grupėse, jose darbuotojų procentine išraiška padidėjo. Daugiausia darbuotojų – **75 proc. (1014)** – turėjo aukštąjį išsilavinimą, 10 proc. darbuotojų (132) – vidurinį išsilavinimą, 8 proc. darbuotojų (115) turėjo profesinį išsilavinimą ir mažiausiai – 7 proc. darbuotojų (92) – aukštesnįjį išsilavinimą.

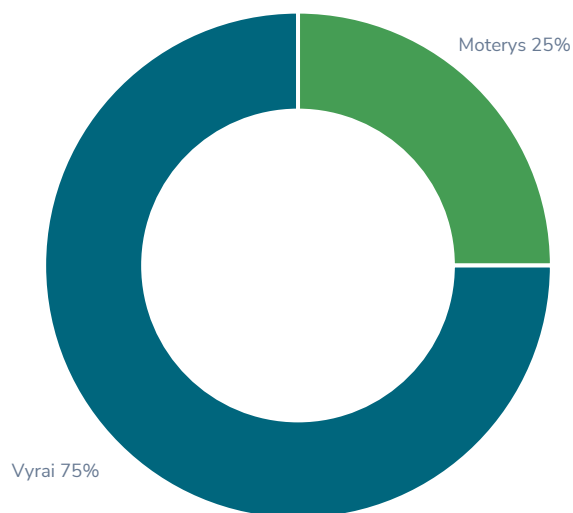
Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą 2024 m. gruodžio 31 d.

6.1.2.4. Kita informacija apie darbuotojų pasiskirstymą

2024 m. gruodžio 31 d. „EPSO-G“ grupėje 25 proc. (333) darbuotojų buvo moterys, 75 proc. (1020) darbuotojų – vyrai. Panašus darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį yra nusistovėjęs pastaruosius kelerius metus ir yra sąlygotas Grupės įmonių veiklos specifikos, kai didžioji dalis darbuotojų turi turėti inžinerinį išsilavinimą ir (arba) kvalifikaciją, o istoriškai susiklostė, kad Lietuvos darbo rinkoje moterys rečiau renkasi stoti į inžinerines studijas. Atitinkamai, „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį atspindi situaciją šio sektoriaus įmonių darbo rinkoje.

Pasiskirstymas pagal lytį 2024 m. gruodžio 31 d.

Daugiau informacijos apie Grupės įmonių darbuotojus, įskaitant detalesnę informaciją apie darbuotojų pasiskirstymą pagal lytį pateikiama Tvarumo ataskaitos 8.3. skyriuje, potemėje „Sava darbo jėga“.

6.2. Atlygio politikos formavimas ir stebėseną

Už „EPSO-G“ atlygio politikos formavimą ir įgyvendinimo priežiūrą atsakinga bendrovės valdyba. Siekiant užtikrinti tinkamą atlygio politikos formavimą, stebėseną ir darbo užmokesčio fondo valdymą, „EPSO-G“ įmonių grupėje yra įsteigtas ir veikia trijų narių Atlygio ir skyrimo komitetas, kuriame daugumą sudaro nepriklausomi nariai. Atlygio ir skyrimo komiteto pagrindinės funkcijos yra nurodytos šios ataskaitos 5.4.2. dalyje.

6.2.1. Atlygio politika

„EPSO-G“ grupės įmonėse įgyvendinama darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politika (toliau – „EPSO-G“ atlygio politika), pagrįsta atsakomybės, skaidrumo ir atskaitingumo principais. Šios politikos tikslas – užtikrinti efektyvų darbo užmokesčio išlaidų valdymą ir kurti motyvuojančias paskatas, kad atlygio dydis tiesiogiai priklausytų nuo Grupės įmonių ir individualių darbuotojų tikslų pasiekimo.

„EPSO-G“ atlygio politika apibrėžia, kad vadovų ir darbuotojų atlygį sudaro dvi pagrindinės dalys – mėnesinis atlygis ir finansinis skatinimas. Mėnesinis atlygis nustatomas pagal pareigybės atsakomybės lygį, vertinamą tarptautiniu mastu pripažinta metodika. Finansinis skatinimas siejamas su Grupės įmonės tikslų įgyvendinimo rezultatais – finansinis skatinimas gali būti skiriamas tik tuomet, kai konkrečioje Grupės įmonėje pasiekiami ne mažiau kaip 80 proc. metinių tikslų. Dėl susiklosčiusių objektyvių ir pagrįstų aplinkybių įmonės valdyba gali priimti sprendimą mažinti finansiniam skatinimui nustatytą minimalią įmonės tikslų pasiekimo ribą, įvertinusi šių aplinkybių įtaką įmonės veiklai. Atskirų darbuotojų finansinis skatinimas priklauso nuo individualių veiklos vertinimo rezultatų, kurie apima tikslų pasiekimą, vertybines elgsenas ir veiklos kokybės kriterijus.

Vadovaujantis tarptautine gerosios valdysenos praktika, „EPSO-G“ atlygio politika yra patvirtinama arba keičiama valdyboje, gavus Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas.

Detalesnė su „EPSO-G“ atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politika galima susipažinti [čia](#).

6.2.2. Atlygio politikos principai

Visose Grupės įmonėse yra taikomi vienodi „EPSO-G“ atlygio politikos principai:

- Atlygio politikos principai yra tapatūs vadovams ir darbuotojams.
- Atlygio fondą tvirtina įmonių valdybos.

- „EPSO-G“ vadovų ir darbuotojų atlygį sudaro dvi dalys – mėnesinis atlygis ir darbdavio iniciatyva mokamas finansinis skatinimas.
- Mėnesinis atlygis priklauso nuo darbuotojo pareigybės lygio ir kompetencijų, finansinis skatinimas priklauso nuo atitinkamos Grupės įmonės metinių tikslų pasiekimo ir nuo individualaus darbuotojo veiklos vertinimo.
- Finansinis skatinimas darbuotojui nėra mokamas tuo atveju, kai veiklos rezultatai neatitinka lūkesčių pagal nustatytus vertinimo kriterijus.
- Finansinio skatinimo suma yra numatoma įmonės biudžete ir apskaitoma finansiniame rezultate, kuris yra audituojamas ir skelbiamas viešai.
- Vadovo finansinis skatinimas priklauso nuo įmonės metinių tikslų, kurie yra susiję su strategijos įgyvendinimu ir skelbiami viešai įmonės tinklapyje, rezultato ir nuo jo veiklos vertinimo.
- Kolegialių organų nariams nėra mokamas finansinis skatinimas.
- Vadovų ir darbuotojų išeitinės išmokos neviršija sumos, kurią nustato Lietuvos Respublikos teisės aktai.
- Numatyta, kad už ypatingos svarbos rezultatus gali būti skiriama vienkartinė premija.
- Apie planuojamą skirti finansinį skatinimą ir premijas privalo būti informuojama atitinkama Grupės įmonės valdyba jos artimiausiame posėdyje.
- Išankstiniai susitarimai dėl išeitinių išmokų dydžių, išskyrus įmonių vadovus, kurių darbo sąlygas nustato valdyba, nėra sudaromi.
- Darbuotojams išeitinės išmokos mokamos Darbo kodekso bei darbo sutartyse nustatyta tvarka.
- „EPSO-G“ atlygio politikoje nėra numatytas joks atlygis suteikiantis vadovui, kolegialaus organo nariui ar darbuotojui teisę į akcijas, akcijų pasirinkimo sandorius arba teisę gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais ar kitomis finansinėmis priemonėmis.
- Darbuotojų įsitraukimo bei lojalumo skatinimui „EPSO-G“ grupės bendrovės siūlo platų nefinansinio atlygio spektrą. Jį sudaro savanoriškas sveikatos draudimas, papildomos poilsio dienos, seminarai sveikatingumo, fizinės ir psichologinės savijautos gerinimo bei motyvacijos temomis, skiepai nuo sezoninių ligų, renginiai ir tradicijos darbuotojams, lankstaus darbo grafiko galimybės, pripažinimo programos bei vidinės karjeros galimybės Grupėje.

Siekiant užtikrinti atlygio politikos veiksmingumą, yra viešai skelbiami pastovaus atlygio ir finansinio skatinimo dydžiai pagal pareigybių grupes. Ši praktika sudaro prielaidas „EPSO-G“ grupės įmonėms tinkamai atlyginti darbuotojams už keliamų tikslų įgyvendinimą ir lūkesčių viršijimą. Grupės įmonių darbuotojų atlygio konkurencingumas vertinamas pagal rinkos tyrimų duomenis. Rengiant „EPSO-G“ atlygio politiką, išorės konsultantų paslaugomis nebuvo naudotasi.

6.2.3. Informacija apie bendrovės vadovo atlygį

„EPSO-G“ vadovui taikoma ta pati atlygio politika, aprašyta 6.2.1. ir 6.2.2. dalyse, kaip ir visiems bendrovės darbuotojams. „EPSO-G“ vadovo atlygį ir gaunamas naudas sudaro šios pagrindinės dalys:

- **Mėnesinis atlygis.** Vadovo mėnesinį atlygį nustato bendrovės valdyba, atsižvelgdama į vadovo patirtį, kompetenciją ir veiklos rezultatus.
- **Finansinis skatinimas.** Nuo 2023 m. pasikeitė „EPSO-G“ atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politika. Šia politika kintama atlygio dalis visiems darbuotojams, taip pat ir vadovui, buvo panaikinta. Vadovui, kaip ir kitiems darbuotojams, darbdavio iniciatyva gali būti mokamas finansinis skatinimas, kaip metinė premija. Finansinį skatinimą vadovui skiria bendrovės valdyba, atsižvelgdama į vadovo tikslų pasiekimo rezultatus, kurie yra susiję su bendrovės strategijos įgyvendinimu, vertybių ir veiklos kokybės vertinimu.
- **Papildomos naudos.** Vadovui suteikiamos papildomos naudos yra apibrėžtos įmonės vidaus teisės aktuose. Vadovui, kaip ir visiems darbuotojams, suteikiamas savanoriškas sveikatos draudimas, galimybė dirbti hibridiniu būdu ir į papildomų naudų paketą, skiriamą aukščiausio lygio vadovams, įtrauktas įmonės automobilis.

Faktinė „EPSO-G“ vadovo gauto atlygio informacija (mėnesinis atlygis ir finansinis skatinimas) yra pateikiama šios ataskaitos 6.3.2. dalyje.

6.3. Informacija apie darbuotojų darbo užmokestį

6.3.1. „EPSO-G“ grupės darbo užmokesčio informacija

Darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes	Grupė					
	Darbuotojų skaičius (laikotarpio pabaigoje)			Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (įskaitant finansinį skatinimą)		
	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2024 m.	2023 m.	2022 m.
Įmonės vadovai	7	6	7	12 712	12 092	10 256
Aukščiausio lygmens vadovai	28	25	23	9 072	8 862	7 929
Vidurinio lygmens vadovai	161	144	145	5 847	5 790	4 970
Specialistai	853	783	780	3 638	3 450	2 910
Darbininkai	304	303	316	2 302	1 937	1 583
Viso	1 353	1 261	1 271	3 729	3 492	2 857
Darbo užmokesčio fondas, tūkst. Eur				59 133	52 937	45 460

6.3.2. Informacija apie valdymo bendrovės „EPSO-G“ darbo užmokestį ir finansinį skatinimą

Darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes	Bendrovė								
	Darbuotojų skaičius (laikotarpio pabaigoje)			2024 m.		2023 m..		2022 m.	
	2024 m.	2023 m.	2022 m.	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Eur	Finansinis skatinimas 2023 m. rezultatus, Eur	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis Eur	Finansinis skatinimas 2022 m. rezultatus, Eur	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Eur	Finansinis skatinimas už 2021 m. rezultatus, Eur
Bendrovės vadovas	1	1	1	13 158	2 021	13 803	971	9 708	
Aukščiausio lygio vadovai	6	6	3	9 116	1 261	8 034	1 207	7 099	1 791
Vidurinio lygmens vadovai	21	19	17	6 644	394	6 379	1 243	5 040	1 019
Specialistai	50	40	39	4 001	253	3 792	458	3 278	276
Viso	78	66	60	5 305	406	5 049	748	4 063	559
Darbo užmokesčio fondas, tūkst. Eur				4 661		4 447		4 627	

6.4. Informacija apie atlygį kolegialių organų nariams

6.4.1. Kolegialių organų narių atlygio gairės

„EPSO-G“ kolegialių organų – valdybos, Atlygio ir skyrimo komiteto bei Audito komiteto – nariai yra skiriami ketverių metų kadencijai. Su jais yra sudarytos civilinės sutartys, kuriose detalizuojamos jo/jos atsakomybės, pareigos, teisės bei funkcijos.

Vienintelis bendrovės teises ir pareigas įgyvendinantis akcininkas – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija – 2022 m. spalio 21 d. patvirtino atnaujintas atlygio už veiklą „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gaires (toliau – atlygio gairės). Gairės buvo atnaujintos 2024 m. balandžio 26 d.

Šiuo metu galiojanti atlygio gairių redakcija įtvirtina, kad atlygis už veiklą Grupės įmonių kolegialiuose organuose gali būti mokamas tokiems nariams, kurie atitinka bent vieną iš žemiau nurodytų sąlygų ir atlygio mokėjimas šiems nariams nėra draudžiamas Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais:

- nepriklausomiems nariams, nepriklausomumą nustatant pagal taikytinus norminius teisės aktus bei vidaus dokumentus;
- nariams, kurie yra valstybės tarnautojai.

Atlygis nėra mokamas Grupės bendrovių darbuotojams ir (ar) Grupės bendrovių akcininkų darbuotojams.

2022 m. spalio 21 d. Atlygio gairių redakcija:

	„EPSO-G“	Dukterinės bei paskesnio lygio dukterinės bendrovės
Valdybos pirmininkas	1/3 VDU(GD)*	1/3 VDU(GD)
Valdybos narys	1/4 VDU(GD)	1/4 VDU(GD)
Valdybos narys (valstybės tarnautojas)	1/4 VDU(GD)**	1/5 VDU(GD)**
Grupės AK bei ASK pirmininkas	1/3 VDU(GD) minus 400 EUR	-
Grupės AK bei ASK narys	1/4 VDU(GD) minus 400 EUR	-

* VDU(GD) – „EPSO-G“ vadovo arba dukterinės ar paskesnio lygio dukterinės bendrovės generalinio direktoriaus vidutinis mėnesinis darbo užmokestis.

** Tuo atveju, jeigu valdybos narys (valstybės tarnautojas) eina ir vykdo veiklą kitos valstybės įmonės / valstybės valdomos bendrovės ir (ar) savivaldybės įmonės / savivaldybės valdomos bendrovės kolegialiaame organe, jam mokamas atlygis – 1/8 atitinkamos Grupės bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Valdybos nariui (valstybės tarnautojui) atlygis už veiklą valdybos komitete nėra mokamas.

2022 m. spalio 21 d. Energetikos ministerijos sprendimu buvo nustatyti tokie fiksuoti mėnesiniai dydžiai (neatskaičius mokėtinų mokesčių) „EPSO-G“ valdybos ir Audito komiteto nariams, kurie taikomi nuo 2022 m. spalio 1 d.:

Pozicija	Mėnesinis fiksuotas atlygio dydis (Eur)
Valdybos pirmininkas	3 406
Valdybos narys	2 555
Valdybos narys (valstybės tarnautojas), jeigu valstybės tarnautojas neina ir nevykdo veiklos kitos VĮ / VVĮ ir (ar) SĮ / SVĮ* kolegialiaame organe	2 044
Valdybos narys (valstybės tarnautojas), jeigu valstybės tarnautojas eina ir vykdo veiklą kitos VĮ / VVĮ ir (ar) SĮ / SVĮ kolegialiaame organe	1 277
Audito komiteto pirmininkas	3 006
Audito komiteto narys	2 155

* VĮ – valstybės įmonė, VVĮ – valstybės valdoma įmonė, SĮ – savivaldybės įmonė, SVĮ – savivaldybės valdoma įmonė

2022 m. lapkričio 25 d. „EPSO-G“ valdybos sprendimu buvo nustatyti tokie atlygio dydžiai Atlygio ir skyrimo komiteto nariams (neatskaičius mokėtinų mokesčių):

Pozicija	Mėnesinis fiksuotas atlygio dydis (Eur)
Atlygio ir skyrimo komiteto pirmininkas	3 006
Atlygio ir skyrimo komiteto narys	2 155

2024 m. balandžio 26 d. atlygio gairių redakcija:

„EPSO-G“ ir Grupės įmonių visuotiniai akcininkų susirinkimai ir (ar) kiti organai pagal jiems priskirtą kompetenciją priima sprendimus dėl konkretaus fiksuoto mėnesinio atlygio ir jo mokėjimo tvarkos kolegialių organų nariams, nustatymo, atsižvelgiant į lentelėje nurodytus dydžius (neatskaičius mokėtinų mokesčių) bei pagal šiuos dydžius apskaičiuotą mėnesinio atlygio dydį turi teisę suapvalinti į didesnę pusę iki 200 Eur (dviejų šimtų eurų) ribose:

	„EPSO-G“	Dukterinės bei paskesnio lygio dukterinės bendrovės
Valdybos pirmininkas	1/3 VDU(V)*	1/3 VDU(V)
Valdybos narys	1/4 VDU(V)	1/4 VDU(V)
Valdybos narys (valstybės tarnautojas)	1/5 VDU(V)**	1/5 VDU(V)**
Grupės AK bei ASK pirmininkas	1/3 VDU(V) minus 1300 EUR	-
Grupės AK bei ASK narys	1/4 VDU(V) minus 1100 EUR	-

*VDU(V) – įmonės vadovo arba įmonės dukterinės ar paskesnio lygio dukterinės bendrovės vadovo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis

Fiksuotas mėnesinis atlygis „EPSO-G“ kolegialaus organo nariams skaičiuojamas nuo atlygio nustatymo metu esančių praėjusių kalendorinių metų bendrovės vadovo priskaičiuoto ir išmokėto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio ir yra neperskaičiuojamas visą kolegialaus organo nario kadencijos laikotarpį, išskyrus, jeigu anksčiau nustatytas atlygis nebeatitiktų reikalavimų įtvirtintų teisės aktuose.

2024 m. balandžio 26 d. Energetikos ministerijos sprendimu buvo nustatyti tokie fiksuoti mėnesiniai dydžiai (neatskaičius mokėtinų mokesčių) „EPSO-G“ valdybos nariams, kurie taikomi nuo 2024 m. gegužės 1 d.:

Pozicija	Mėnesinis fiksuotas atlygio dydis (Eur)
Valdybos pirmininkas	4 400
Valdybos narys	3 300
Valdybos narys (valstybės tarnautojas), jeigu valstybės tarnautojas neina ir nevykdo veiklos kitos VĮ / VVĮ ir (ar) SĮ / SVĮ* kolegialiaame organe	2 600
Valdybos narys (valstybės tarnautojas), jeigu valstybės tarnautojas eina ir vykdo veiklą kitos VĮ / VVĮ ir (ar) SĮ / SVĮ kolegialiaame organe	1 700

* VĮ – valstybės įmonė, VVĮ – valstybės valdoma įmonė, SĮ – savivaldybės įmonė, SVĮ – savivaldybės valdoma įmonė

2024 m. spalio 18 d. Energetikos ministerijos sprendimu buvo nustatyti tokie fiksuoti mėnesiniai dydžiai (neatskaičius mokėtinų mokesčių) naujai išrinktiems „EPSO-G“ audito komiteto nariams, kurie taikomi nuo 2024 m. spalio 23 d.:

Pozicija	Mėnesinis fiksuotas atlygio dydis (Eur)
Audito komiteto pirmininkas	3 100
Audito komiteto narys	2 200

Tuo atveju, jeigu bendrovės valdybos narys yra išrenkamas Grupėje suformuoto valdybos komiteto nariu ir (arba) valdybos pirmininku arba bendrovės valdybos narys yra atšaukiamas/atsistatydina iš Grupėje suformuoto valdybos komiteto nario ir (arba) valdybos pirmininko pareigų, tokio bendrovės valdybos nario atlygis yra keičiamas be atskiro bendrovės akcininko sprendimo, atsižvelgiant į bendrovės akcininko sprendimu nustatytus atlygių dydžius, kurie priklauso nuo užimamų pareigų.

10 proc. nuo bendro atitinkamo bendrovės kolegialaus organo biudžeto skiriama papildomoms bendrovės išlaidoms, skirtoms kolegialaus organo veiklai užtikrinti. Biudžetas, skirtas išlaidoms kolegialaus organo veiklai užtikrinti, gali būti naudojamos organizuojant bendrus kolegialių organų mokymus, bendradarbiavimo sesijas ar bet kokia kita forma organizuojamus bendrus renginius, kuriuose apsiukeičiama žiniomis ir gerąją praktika. Bendrovės kolegialaus organo mokymų biudžetai nėra naudojami individualiems kolegialaus organo narių mokymams.

Su priežiūros ir valdymo organų nariais sudarytos sutartys nesuteikia jokių teisių į „EPSO-G“ grupės įmonių akcijas, kitokias atlygio formas ar papildomas naudas. Sutartyse nėra numatytos jokios išeitinės išmokos ir įspėjimo terminai.

6.4.2. Kolegialų organų narių gautos išmokos**Informacija apie „EPSO-G“ valdymo bendrovės kolegialų priežiūros ir valdymo organų narių darbą ir išmokas**

	2024 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Kolegialų priežiūros ir valdymo organų posėdžiai (vnt.)	49	55	94
Kolegialų organų narių, kuriems mokamas atlygis, skaičius (asmenys)*	11	7	6
Išmokos, susijusios su valdymo organų nariais (tūkst. Eur)	262	257	209

Informacija apie „EPSO-G“ valdybos narių individualias išmokas

Nario vardas, pavardė	2024 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Gediminas Almantas	-	6759	32073
Robertas Vyšniauskas	48824	40152	40480
Ramūnas Abazorius	-	-	6698
Tomas Daukantas	28054	24330	6132
Dainius Bražiūnas	28976	24330	6132
Liudas Liutkevičius	36620	23654	-
Asta Sungailienė	7253	23654	-
Rasa Balevičienė	11330	-	-
Iš viso:	161057	142880	91516

Informacija apie „EPSO-G“ audito komiteto narių individualias išmokas

Nario vardas, pavardė	2024 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Gediminas Šiušas	29187	36072	34473
Robertas Vyšniauskas	20924	25860	22480
Rasa Balevičienė	5039	-	-
Vytenis Lazauskas	5039	-	-
Ramūnas Abazorius	-	-	3204
Iš viso:	60189	61932	60157

Informacija apie „EPSO-G“ atlygio skyrimo komiteto narių individualias išmokas

Nario vardas, pavardė	2024 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Gediminas Almantas	-	5700	22480
Jolita Lauciuvienė	-	7951	34473
Asta Sungailienė	8533	24127	-
Ramūnas Bagdonas	25860	14726	-
Robertas Vyšniauskas	6752	-	-
Iš viso:	41145	52504	56953

07

Informacija apie specialiuosius įpareigojimus

7.1. VIAP lėšų administravimo veikla

7.2. Fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimo projekto vykdytojo funkcijų įgyvendinimas

7. Informacija apie specialiuosius įpareigojimus

7.1. VIAP lėšų administravimo veikla

„EPSO-G“ grupei priklausanti bendrovė „Baltpool“ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1338 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus paskyrimo“ nuo 2013 m. sausio 1 d. yra paskirta įgyvendinti specialųjį įpareigojimą – vykdyti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus funkcijas.

Šią, į Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 4-193 patvirtintą valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašą (toliau – Specialiųjų įpareigojimų sąrašas) įtrauktą, veiklą „Baltpool“ vykdo, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu, VIAP teikimo ir jų apimčių nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 916, VIAP lėšų administravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1157 (toliau – VIAP lėšų administravimo tvarkos aprašas) bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais VIAP lėšų administravimą.

VIAP lėšų administravimo veiklos tikslas – užtikrinti tinkamą bei teisėtą VIAP lėšų surinkimą, išmokėjimą, grąžinimą bei administravimą. Siekdama šio tikslo tinkamo įvykdymo, „Baltpool“ išskirtinį dėmesį skiria tinkamo VIAP lėšų likučio saugojimo, sklandaus ir skaidraus VIAP lėšų surinkimo ir išmokėjimo bei tinkamo „Baltpool“ atstovavimo su VIAP lėšų administravimu susijusiuose teisminiuose ginčiuose užtikrinimui. Atsižvelgdama į tai, „Baltpool“ savo veiklos planavimą, atitiktis bei rizikų valdymą reglamentuojančiuose dokumentuose išskyrė ir 2024 m. (kaip ir 2023 m.) vykdė reguliarią šių siektinų veiklos rodiklių tinkamo vykdymo kontrolę:

- Su VIAP lėšų administravimu susijusi informacija viešai skelbiama ir (ar) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikiama, laikantis taikytinuose teisės aktuose nustatytų terminų (siektina vėlavimo reikšmė: 0 dienų).
- VIAP lėšų fondo subalansuotumo užtikrinimas, vykdant VIAP lėšų srautų prognozę, VIAP lėšų likučio kontrolę, sudarant skolinimosi sutartis, kurias, VIAP lėšų likučio trūkumo atveju, aktyvavus būtų galima nedelsiant ir tinkamai įvykdyti su VIAP lėšų išmokėjimu susijusius „Baltpool“ įsipareigojimus.
- „Baltpool“ dalyvavimas su VIAP lėšų administravimu susijusiuose teisminiuose ginčiuose (siektina reikšmė: 100 proc.).

VIAP lėšų administravimą reglamentuojantys teisės aktai nesuteikia teisės „Baltpool“ už šios veiklos vykdymą gauti pelno. „Baltpool“ patirtos VIAP lėšų administravimo veiklos vykdymo sąnaudos, laikantis VIAP lėšų administravimo tvarkos aprašo nuostatų, yra dengiamos iš surinktų VIAP lėšų, tačiau ne daugiau nei 1/12 VERT einamiesiems kalendoriniams metams patvirtintos VIAP lėšų administravimo sumos, kuri yra nustatoma kasmet pagal VIAP kainos nustatymo metodiką, patvirtintą VERT 2012 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. O3-279 (toliau – VIAP kainos metodika). VIAP lėšų administravimo veiklos apskaitą „Baltpool“ vykdo atskirai nuo kitų vykdomų veiklų apskaitos. Ateinančių kalendorinių metų VIAP kainas bei VIAP teikiantiems asmenims mokėtinas VIAP lėšų sumas einamaisiais kalendoriniais metais nustato Taryba, vadovaudamasi VIAP kainos metodika.

2024 m. „Baltpool“, laikydamosi VIAP kainos metodikos, VERT pateikė duomenis, reikalingus 2025 m. VIAP lėšų poreikiui bei kainoms nustatyti. 2024 m. spalio 30 d. VERT priimtu nutarimu Nr. [O3E-1353](#) „Baltpool“ 2025 m. patiriamoms VIAP lėšų administravimo sąnaudoms padengti numatė skirti 208 tūkst. Eur (2024 m. VERT 2023 m. spalio 12 d. priimtu nutarimu Nr. [O3E-1480](#) buvo skirta 245 tūkst. Eur) bei nustatė -0,039 ct/kWh be PVM (mažesnę už nulį, t. y. – neigiamą) VIAP kainą visiems asmenims 2025 m. (2024 m. buvo nustatyta 0 ct/kWh be PVM VIAP kaina visiems asmenims) (vertinant atskirą VIAP kainas: 2025 metams kaina Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytos paslaugos (elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius energijos išteklius) – -0,039 ct/kWh be PVM (2024 m. – 0 ct/kWh be PVM), Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 2–8 punktuose nurodytų paslaugų – 0 ct/kWh (2024 m. – taip pat 0 ct/kWh)). VIAP lėšų pinigų srautų prognozė kartu su kitomis VIAP lėšų administravimo ataskaitomis ir išsamia informacija apie VIAP skelbiama viešai „Baltpool“ interneto tinklalapyje: [ataskaitos](#) ir [VIAP lėšų administravimas](#).

VIAP lėšų administravimo veiklos 2024 m. gruodžio 31 d. ir 2023 m. gruodžio 31 d. balansas: VIAP lėšų pinigų likutis, gautinos VIAP lėšos, susiję įsipareigojimai pateikti žemiau esančioje lentelėje:

(Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

	2024 m.	2023 m.	Pokytis	
			+/-	Proc.
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	26 627	33 427	-6 800	-20
VIAP lėšų pinigų likutis	12 766	35 571	-22 805	-64
	39 393	68 998	-32 808	-43
Trumpalaikės finansinės skolos	-	-	-	-
Mokėtinos VIAP lėšos	3 486	12 636	-9 150	-72
Mokėtinas PVM	0	0	-0	0
Sukauptos mokėtinos VIAP lėšos	35 907	56 362	-20 455	-36
	39 393	68 998	-32 808	-43

Vykdydama VIAP administravimo veiklą, „EPSO-G“ įmonė „Baltpool“ per 2024 m. ir 2023 m., pasibaigusius gruodžio 31 d., patyrė žemiau nurodytas sąnaudas, kurios jai buvo kompensuotos pagal VIAP kainos metodiką. Kompensuotos sąnaudos buvo pripažintos pajamomis, atitinkamai su VIAP veikla susijusios pajamos ir sąnaudos bei finansinis rezultatas buvo atspindėti žemiau nurodytose „EPSO-G“ pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėse:

(Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

	Dvylikos mėnesių laikotarpis, pasibaigęs 2024 m. gruodžio 31 d.	Dvylikos mėnesių laikotarpis, pasibaigęs 2023 m. gruodžio 31 d.	Pokytis	
			+/-	Proc.
Pajamos	245	181	64	35
Pajamų ir kitų pajamų iš viso:	245	181	64	35
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	-136	-94	-42	45
Teisinės paslaugos ir žyminis mokestis	-34	-40	6	-15
Kitos sąnaudos	-19	-22	3	-14
Sąnaudų iš viso:	-189	-156	-33	21
EBIDTA	56	25	31	124
Nusidėvėjimas ir amortizacija	-20	-16	-4	25
Veiklos pelnas (nuostoliai) EBIT	36	9	27	300
Pelno mokestis	0	0	0	0
Grynasis pelnas (nuostoliai)	36	9	27	300

7.2. Fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimo projekto vykdytojo funkcijų įgyvendinimas

Įgyvendinant fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymą (toliau – Fizinio barjero įstatymas), LR Vyriausybės 2021 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 680 „Dėl Lietuvos Respublikos fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo įgyvendinimo“, „EPSO-G“ buvo paskirta įgyvendinti specialųjį įpareigojimą – vykdyti fizinio barjero, kaip jis apibrėžtas Fizinio barjero įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, įrengimo projekto vykdytojo funkcijas. Priskirtų funkcijų atlikimui „EPSO-G“ pasitelkė savo kontroliuojamus juridinius asmenis.

Fizinio barjero įrengimo darbai buvo baigti laiku (2022 m. gruodžio 30 d.) ir numatyto biudžeto apimtyje.

Išsamesnė informacija apie įgyvendintą fizinio barjero projektą, susijusius projekto tikslus pateikiama „EPSO-G“ [tinklalapyje](#).

Atsižvelgiant į tai, kad „EPSO-G“ yra įgyvendinusi fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimo projekto vykdytojo funkcijas, fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimo projekto vykdytojo funkcijų įgyvendinimas – kaip specialusis įpareigojimas „EPSO-G“ – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2024 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 4-198 buvo išbrauktas iš Specialiųjų įpareigojimų sąrašo.

Informacija apie „EPSO-G“ ir Grupės įmonių vykdomus specialiuosius įpareigojimus pateikiama Specialiųjų įpareigojimų sąrašė (prieinama [čia](#)), kuriame šiuo metu yra vienintelis įpareigojimas – viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo veikla (BALTPOOL, UAB).

08

Tvarumo ataskaita

- 8.1. 2 ETAS Bendroji informacija
- 8.2. Aplinkosaugos sritis
- 8.3. Socialinė dalis
- 8.4. Valdysena
- 8.5. Priedai
- 8.6. Nepriklausomo auditoriaus išvada

8. Tvarumo ataskaita

8.1. 2 ETAS Bendroji informacija

Šiame skyriuje pateikiama Grupės konsoliduota informacija tvarumo klausimais (toliau – tvarumo ataskaita) už 2024 m., parengta pagal Europos Sąjungos Įmonių tvarumo atskaitomybės direktyvą (ITAD), Lietuvos Respublikos Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymą (ĮĮGA), Europos tvarumo atskaitomybės standartus (ETAS) ir yra integruota 2024 m. konsoliduotos vadovybės ataskaitos (toliau – Vadovybės ataskaita) dalis. „EPSO-G“ teikia tvarumo ataskaitą pagal ETAS pradedant nuo 2025 m. skelbiamų ataskaitų už 2024 finansinius metus. Šioje ataskaitoje pateikta informacija apima laikotarpį nuo 2024 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. ir sutampa su finansinės atskaitomybės apimtimi.

BP-1 Bendras tvarumo ataskaitos rengimo pagrindas

Šioje ataskaitoje pateikiama tvarumo informacija apima konsoliduotą visų Grupės įmonių informaciją. Grupę sudaro valdymo bendrovė (patronuojančioji įmonė) „EPSO-G“ ir šešios tiesiogiai patronuojamosios įmonės LITGRID AB, AB Amber Grid, BALTPOOL UAB, UAB TETAS, Energy cells UAB ir UAB „EPSO-G Invest“. „EPSO-G“ ir Grupės įmonės taip pat valdo dalį UAB „GET Baltic“, „Baltic RCC“ OÜ, „TSO Holding“ AS ir Rheinmetall Defence Lietuva, UAB, akcijų, tačiau neturi jų kontrolės.

Tvarumo ataskaitoje yra atskleidžiamos reikšmingiausios Grupės tvarumo temos ir jų poveikiai, rizikos ir galimybės, kurios yra paremtos atliktu Grupės dviejų reikšmingumo vertinimu (toliau – DRV) pagal ETAS principus ir reikalavimus. Tvarumo ataskaitoje prie teminių atskleidimų taip pat yra pristatomi Grupės tikslai ir rezultatai aplinkosaugos, socialinėje ir valdysenos (ASV) srityse.

Tvarumo ataskaitoje pateikiama informacija aprėpia Grupės tiesioginę veiklą ir jos vertės grandinės pradinę ir galutinę grandis, kaip nurodyta 1 ETAS 5.1. skirsnyje „Ataskaitas teikianti įmonė ir vertės grandinė“. Vertės grandinės vietų (grandžių) žymėjimas atvaizduojamas prie kiekvienos temos. DRV metodika ir vertinimas aprašyti „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ ir „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ ataskaitos dalyse.

„EPSO-G“ nepasinaudojo galimybe nepateikti tam tikros informacijos apie intelektinę nuosavybę, praktinę patirtį arba inovacijų rezultatus, kaip nustatyta 1 ETAS 7.7 skirsnyje „Išlaptinta ir neskelbtina informacija ir informacija apie intelektinę nuosavybę, praktinę patirtį arba inovacijų rezultatus“. Bendrovė taip pat nepasinaudojo galimybe neatskleisti informacijos apie būsimus veiklos pokyčius ar su vykstančiomis derybomis susijusius klausimus, kaip nustatyta Direktyvos 2013/34/EB 19a straipsnio 3 dalyje ir 29a straipsnio 3 dalyje.

BP-2 Su ypatingomis aplinkybėmis susijusios informacijos atskleidimas

2024 m. „EPSO-G“, siekdama tiksliau įvertinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) emisijas, peržiūrėjo Grupės ŠESD 1 ir 2 lygio emisijų skaičiavimo metodiką. Vadovaujantis ŠESD protokolo „Įmonių apskaitos ir ataskaitų teikimo standartu“ ir gerąja emisijų apskaitos praktika, buvo perskaičiuotos ir pakoreguotos Grupės 2019 bazinių metų (angl. rebaselining) ir istorinių metų iki 2024 m. reikšmės. Pakeista bazinių metų reikšmė yra patvirtinta nepriklausomoje riboto užtikrinimo ataskaitoje kartu su „EPSO-G“ Darnumo rodiklių pažangos ataskaita 2023.

Siekiant duomenų palyginamumo, buvo patikslintas ES Taksonomijos kriterijus atitinkančių ir neatitinkančių taksonominių veiklų pajamų, kapitalo išlaidų, veiklos išlaidų 2023 m. rodiklių apskaičiavimas. Rodiklių apskaičiavimo detalizacija pateikiama skyriuje 8.2.1. Informacijos atskleidimas pagal ES Taksonomijos reglamentą. Ataskaitoje toliau aiškiai yra nurodoma, kur duomenys buvo patikslinti ir (ar) perskaičiuoti.

Jeigu pagal ETAS reikalavimus į atskleidžiamą informaciją buvo įtraukti nauji duomenys (E5-4 įvediniai), tokių duomenų lyginamoji informacija nėra pateikiama, nebent tokie duomenys buvo teikiami anksčiau ir lyginamoji informacija yra prieinama.

Nėra nustatyta, kad pateiktiems kiekybiniais rodikliams ar piniginiams sumoms būtų būdingas aukštas matavimo neapibrėžties lygis, išskyrus 3 lygio ŠESD emisijas, kurioms apskaičiuoti yra taikomos įvairios prielaidos ir dėl jų galimi tam tikri skaičiavimo neapibrėžtumai. Jokie duomenys nebuvo įvertinti naudojant netiesioginių šaltinių rodiklius, kurie apima vertės grandinę, jei tokiems duomenims (pvz., ŠESD emisijoms) taikomoje skaičiavimo metodikoje nėra nurodyta kitaip.

Tvarumo ataskaitoje nėra pateikiama papildoma informacija, reikalaujama pagal kitus teisės aktus arba kitus tvarumo atskaitomybės standartus ir sistemas.

Atsižvelgiant į tai, kad tvarumo ataskaita yra integrali Vadovybės ataskaitos dalis bei siekiant pateikti išsamesnę informaciją ir užtikrinti jos integralumą, pateikiamos nuorodos į kitas, aiškiai nurodytas, Vadovybės ataskaitos dalis.

Tvarumo valdymas

GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo

Grupės tvarumo valdymo struktūra atitinka Grupės bendrąją valdyseną. Valdymo, priežiūros ir patariamieji organai tvarumo klausimus prižiūri ir valdo pagal savo atsakomybės sritis ir kompetencijas.

Nevykdomųjų narių skaičių, nepriklausomų valdybos narių procentinę dalis pateikiama Vadovybės ataskaitos 5.4. dalyje „EPSO-G valdyba ir komitetai“. Vykdomųjų narių nėra. Samdomųjų darbuotojų ir kitų darbuotojų atstovų valdymo ir priežiūros organuose nėra. Daugiau informacijos apie Grupės valdymą pateikiama Vadovybės ataskaitos 5.1-5.6 dalyse.

Žemiau lentelėje pateikiama tvarumo valdymo struktūra, atskleidžianti informaciją apie Grupės administracinių, valdymo ir priežiūros organų struktūrą, vaidmenį ir atsakomybę, valdant tvarumo temą.

Tvarumo valdymas ir priežiūra

Valdyba	Priima sprendimus dėl Grupės su tvarumu susijusių politikų formavimo, tvirtinimo ir įgyvendinimo. Nustato Grupės strategines tvarumo kryptis, tvirtina strateginius tvarumo tikslus ir prižiūri, kaip jie yra įgyvendinami. Analizuoja ir vertina Bendrovės pateiktą medžiagą Grupės tvarumo (aplinkos apsaugos, socialinių ir žmogaus teisių bei valdysenos) vystymo strateginiais klausimais, užtikrina tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas Bendrovės veiklai šioje srityje valdyti.
Audito komitetas	Atlieka Grupės finansinių ataskaitų rengimo ir auditų atlikimo, tvarumo atskaitomybės procesų priežiūrą, atlieka Grupės vidaus kontrolės, rizikos ir atitikties valdymo, taip pat veiklos procesų veiksmingumo priežiūrą (įskaitant ir tvarumo srityje), teikia rekomendacijas šiais klausimais.
Atlygio ir skyrimo komitetas	Teikia rekomendacijas dėl lygių galimybių, įtraukties ir įvairovės stiprinimo sistemos Grupėje, padeda atlikti valdymo ir priežiūros organų narių atrankas, teikia kitas su narių skyrimu susijusias rekomendacijas, teikia rekomendacijas dėl atlygio sistemos ir jos įgyvendinimo.
„EPSO-G“ vadovas	Organizuoja ir kontroliuoja bei teisės aktų nustatyta apimtimi užtikrina Grupės strategijos įgyvendinimą tvarumo srityje, įgyvendina su Grupės veikla ir funkcionavimu tvarumo srityje susijusias rekomendacijas, tvarkas, politikas, kodeksus, tvarumo vystymo planus.

Tvarumo koordinavimas ir įgyvendinimas

Grupės tvarumo funkcija	Užtikrina su tvarumu susijusių politikų įgyvendinimą, tvarumo funkcijos veikimą ir klausimų koordinavimą Grupės lygiu, koordinuoja su tvarumu susijusių ataskaitų rengimą
Grupės funkcijos	Pagal veiklos sritis užtikrina tvarumo klausimų ir veiklų koordinavimą ir (ar) įgyvendinimą funkcijoje.
Grupės įmonės	Įgyvendina Grupės tvarumo strateginius tikslus, rengia su tvarumu susijusias ataskaitas, užtikrina atitiktį teisės aktams.

Grupėje taip pat veikia kolegialus organas Grupės vadovų komitetas (GVK), kurį sudaro visų Grupės įmonių vadovai ir dalis „EPSO-G“ aukščiausio lygio vadovų. GVK tvirtina Grupės tvarumo funkcijos metinius tikslus ir priemones, sprendžia dėl resursų Grupės lygiu, vertina pasiektus rezultatus, vykdo kitas funkcijas.

Kolegialių organų narių sudėtis ir įvairovė Kolegialių organų nariai yra sukaupę įvairiapusę profesinę patirtį ir įgiję plačias kompetencijas, kurios sudaro pagrindą efektyviam Grupės valdymui. Tarp jų – ekspertai, turintys specializuotą žinių, apimančių ir

tvarumo valdymą (aplinkosaugos, socialines ir valdysenos sritis). Šios kompetencijos užtikrina, kad kolegialūs organai veiksmingai prisideda prie tvarumo iniciatyvų, atitinkančių organizacijos strateginius prioritetus ir suinteresuotų subjektų lūkesčius. Tokiu būdu įvairiapusė narių profesinė patirtis ir žinios sudaro sąlygas atsakingam ir tvariam organizacijos vystymuisi. Plačiau apie kolegialių organų narių profesinę patirtį ir išsilavinimą pateikiama Vadovybės ataskaitos 5.4.1 dalyje „EPSO-G“ valdyba“, 5.4.2. „EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komitetas, 5.4.3. „EPSO-G“ audito komitetas.

Vadovaujantis Atlygio už veiklą „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ Grupės įmonių organuose nustatymo gairėmis, kolegialių organų nariams gali būti mokamas atlygis bei tam tikra kolegialaus organo biudžeto dalis gali būti naudojama organizuojant bendrus kolegialaus organo mokymus, suteikiant galimybę nariams plėsti reikalingas žinias ir kompetencijas, įskaitant, bet neapsiribojant, tvarumo srityje.

Procentinė kolegialių organų narių dalis pagal lytį ir kitus įvairovės aspektus pateikiama 5.4 dalyje „EPSO-G valdyba ir komitetai“.

GOV-2 Valdymo ir priežiūros organams teikiama informacija ir jų sprendžiami tvarumo klausimai

Lentelėje pateikiami su tvarumu susiję klausimai, kurie ataskaitinio laikotarpio metu buvo svarstomi kolegialių organų posėdžių metu.

2024 m. kolegialių organų darbotvarkės klausimai, susiję su tvarumu (aplinkosaugos, socialinė, valdysenos sritys)

Klausimas	Kolegialus organas (klausimo teikimo periodiškumas per ataskaitinį laikotarpį)
Dėl pasirengimo su tvarumu susijusios informacijos atskleidimui Grupėje (įskaitant Grupės DRV proceso statusą ir rezultatus)	Audito komitetas (klausimas teiktas 8 kartus)
Grupės ŠESD mažinimo tikslų įgyvendinimo statusas	Audito komitetas (klausimas teiktas 1 kartą)
Grupės rizikų valdymo ataskaitos	Audito komitetas (klausimas teiktas 3 kartus)
Grupės prioritetinių rizikų sąrašas	Audito komitetas (klausimas teiktas 1 kartą)
„EPSO-G“ tvarumo prioritetai ir artimiausi planai	Valdyba (klausimas teiktas 1 kartą)
„EPSO-G“ tvarumo klausimų sistema	Valdyba (klausimas teiktas 1 kartą)
„EPSO-G“ Grupės strategijos iki 2035 m. patvirtinimas	Valdyba (klausimas teiktas 1 kartą)
2024 m. veiklos ataskaitos (stebimų KPI, rizikų ataskaitos)	Valdyba (klausimas teiktas 4 kartus)
Dėl 2024 m. „EPSO-G“ tikslų (įskaitant tvarumo) nustatymo	Valdyba (klausimas teiktas 1 kartą)
Dėl Grupės bendrovių kolegialių organų veiklos (viena iš rekomenduojamų kolegialių organų tobulinimo sričių – tvarumo sritis)	Atlygio ir skyrimo komitetas (klausimas teiktas 1 kartą)
Grupės lygių galimybių, įtraukties ir įvairovės statusas	Atlygio ir skyrimo komitetas (klausimas teiktas 1 kartą)
„Amber Grid“ ir „Litgrid“ pamainumo statusas (klausimas apėmė talentų pritraukimo ir išlaikymo, lyčių lygybės balanso temas)	Atlygio ir skyrimo komitetas (klausimas teiktas 1 kartą)

GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas

Vadovaujantis Grupės darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi [politika](#), Bendrovės valdyba nustato Bendrovės vadovui tikslus ir veiklos kokybės kriterijus, vertina jų pasiekimą bei skiria finansinį skatinimą. Bendrovės vadovo tikslai sutampa su metiniais Bendrovės tikslais, kurie yra viešai [skelbiami](#). Įprastai jie apima finansinius, strateginius projektų bei tvarumo tikslus. Tikslų pasiekimas yra vertinamas pagal jų pasiekimo procentą. Daugiau apie atlygio politiką Vadovybės ataskaitos 6.2. Atlygio politikos formavimas ir stebėseną“ dalyje.

Kolegialių organų nariams nėra mokamas finansinis skatinimas už Grupės įmonės rezultatus (taip pat ir tvarumo srityje).

Detalesnė informacija apie atlygio politikos įgyvendinimą pateikiama Vadovybės ataskaitos 6 dalyje „Informacija apie darbuotojus ir atlygio politiką“.

GOV-4 Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo

Grupė laikosi veiklos politikų, kurių paskirtis yra užtikrinti išsamų veiklos tvarumo patikrinimą. Grupė nuolat vertina galimą neigiamą poveikį savo veikloje ir vertės grandinėje, siekia jo išvengti bei įsipareigoja bendradarbiauti šalinant neigiamą poveikį, jei

toks atsirastų ar Grupė prie jo prisidėtų. Šios ataskaitos prieduose pateikta „2 ETAS GOV-4 Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo“ lentelė, kurioje yra nurodyta informacija apie Grupės išsamaus patikrinimo procesą.

GOV-5 Tvarumo atskaitomybės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė

Su tvarumu susijusi atskaitomybė atitinka Grupės lygio principus ir procesus, susijusius su teisės aktų atitiktimi, rizikų valdymu ir vidaus kontrole. Tvarumo atskaitomybėje vidaus kontrolė grindžiama rizikų identifikavimu, analize ir dėmesiu svarbiausioms nustatytoms rizikoms.

Tvarumo ataskaitos rengimą koordinuoja Grupės tvarumo funkcija, o su tvarumu susijusią informaciją ir duomenis renka ir konsoliduoja tvarumo bei kitų ASV sričių specialistai.

Su tvarumo atskaitomybe susijusių valdymo, priežiūros organų bei funkcijų vaidmuo:

- **Valdyba.** Nustato strategines tvarumo kryptis ir strateginius tikslus, užtikrina jų įgyvendinimą, tvirtina su tvarumu susijusias politikas.
- **Atlygio ir skyrimo komitetas.** Vertina Grupės įmonių valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikia rekomendacijas dėl atlygio politikos, lygių galimybių, įtraukties ir įvairovės stiprinimo sistemos Grupėje.
- **Audito komitetas.** Prižiūri su tvarumo atskaitomybe susijusius procesus, stebi trečiųjų šalių užtikrinimo patikrinimus.
- **Vidaus audito padalinys.** Pagal „EPSO-G“ valdybos patvirtintus vidaus audito planus atlieka auditus, įskaitant su tvarumu susijusius.
- **Grupės tvarumo funkcija.** Koordinuoja tvarumo strateginių tikslų įgyvendinimą Grupės lygiu, užtikrina tvarumo ataskaitų rengimą.

Už Grupės konsoliduotąją tvarumo ataskaitą yra atsakinga Bendrovės vadovybė.

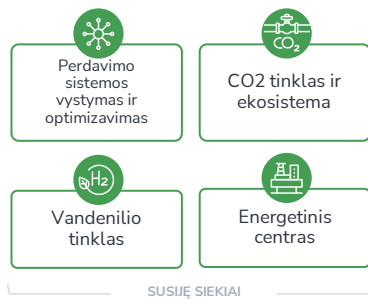
SBM-1 Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė

Tvarumas yra Grupės strategijos dalis ir integruojamas į visus veiklos procesus. Strategijoje nustatyti strateginiai tvarumo prioritetai ir tikslai yra susieti su suinteresuotųjų subjektų lūkesčiais, užtikrinant tvarią ateitį, kuriant nepriklausomą ir saugią energetikos sistemą visuomenei ir planetai. Grupės strategija taip pat tiesiogiai prisideda prie visos šalies ir regiono tvarumo stiprinimo. Iki 2029 m., sujungus šalies elektros sistemas su kontinentinės Europos tinklais ir spartinant atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą, planuojama reikšmingai elektrifikuoti pramonės, transporto ir energetikos sektorius. Iki 2035 m. planuojama sukurti pažangią elektros tinklo ir vandenilio infrastruktūrą, kuri leis Lietuvai žengti esminį žingsnį dekarbonizacijos link. Tiems, kurių veikla šio tikslo įgyvendinimui kelia ypatingų iššūkių, bus pasiūlytos surinkto CO₂ transportavimo paslaugos. Daugiau informacijos apie Grupės verslo modelį ir strategiją pateikta Vadovybės ataskaitos 1 dalyje „EPSO-G įmonių Grupė – kas mes esame“, 3 dalyje „Veiklos strategija ir jos planuojamos investicijos“, 4 dalyje „Bendrovės rezultatų ataskaita“, kuriose pateikiama informacija apie vykdomas galimybių analizes, siekiant sukurti ateities infrastruktūrą ir naujas galimybes / paslaugas suinteresuotiems subjektams ir užtikrinti galimybę dekarbonizuoti Lietuvos pramonei. Informacija apie samdomus darbuotojus pateikiama 6 dalyje „Informacija apie darbuotojus ir atlygio politiką“.

Grupė vykdydama savo veiklą, vadovaujasi valdysenos principais, orientuotais į tvarią ateitį. Šie principai įgalina sklandų perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos.

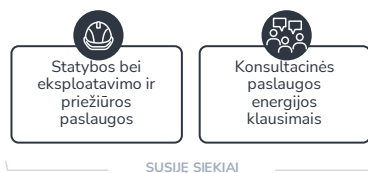
Kurti infrastruktūrą, užtikrinančią nulinį ŠESD emisijų balansą

Mūsų perdavimo infrastruktūra įgalins energetinę transformaciją

Inžinerija ir konsultavimas

Savo žiniomis padedame partneriams plėtoti infrastruktūrą, kuri kurs mažesnį CO2 pėdsaką

Tiekimo saugumo užtikrinimas

Mūsų lanksti ir atspari perdavimo sistema užtikrina patikimą ir saugų AEI pagrįstos energetikos veikimą

Tarpsektorinė dekarbonizacija

Įgaliname dekarbonizaciją tarp sektorių, sudarydami palankesnes rinkos sąlygas mažą CO2 kiekį sukuriančių išteklių integravimui

Grupės tvarumo valdysenos principai ir kryptys

Esame užsibrėžę esmines kryptis, apimančias šias tvarumo temas:

- **Klimatas:** klimato kaitos mažinimas mažinant ŠESD išmetimą visoje vertės grandinėje;
- **Gamta:** poveikio aplinkai, biologinei įvairovei ir išteklių naudojimo mažinimas;
- **Sveikata ir sauga:** pozityvios kultūros bei saugios darbo aplinkos be nelaimingų atsitikimų kūrimas;
- **Žmonės ir bendruomenės:** įvairovės, lygybės ir įtraukties kultūros puoselėjimas, atsakingų santykių su bendruomenėmis skatinimas;
- **Valdysena:** tvartos tiekimo grandinės ir tvarių finansų užtikrinimas.

Šios kryptys padeda ne tik prisidėti prie Pasaulinių darnaus vystymosi tikslų, bet ir sukurti ilgalaikę vertę tiek mūsų organizacijai, tiek Grupės suinteresuotiesiems subjektams.

Grupės strateginiai tvarumo (ASV) rodikliai

Sritis		Įsipareigojimai ir tikslai	Reikšmės	
			2024 m.	2023 m.
Aplinkosaugos sritis		Klimatas	Sumažintos ŠESD 1 ir 2 apimtys emisijos lyginant su 2019 m. baziniais metais: iki 2026 -30 %; iki 2030 -50 %.	6,1 % 26,1 %
		Gamta	Nulinis emisijų balansas iki 2050 m.*	n/d
		Jokio grynojo biologinės įvairovės išteklių praradimo naujuose projektuose*	n/d	n/d
Socialinė sritis		Sveikata ir sauga	Nulis sunkių ar mirtinų nelaimingų atsitikimų (darbuotojų ir rangovų).	1 0
		Žmonės ir bendruomenės	Moterų dalis aukščiausio lygio vadovaujančiose pozicijose: iki 2027 - ≥ 21 % iki 2035 - ≥ 30 %	13 % 15 %
		Darbuotojų įsitraukimo rodiklis ≥70 %	72 %	74 %
Valdysena		Valdysena	50 % tiekėjų turės tikslą iki 2035 m. sumažinti ŠESD emisijas*	n/d n/d
		Perėjimas prie žiedinių pirkimų iki 2035 m.*	n/d	n/d

***Pastaba.** Numatyti įsipareigojimai buvo patvirtinti 2024 m. su atnaujinta Grupės strategija, todėl istorinių ir ataskaitinių metų reikšmių duomenų nėra nustatyta (n/d). Numatoma pasirengti veiksmų planus šiems įsipareigojimams pasiekti.

Su tvarumu susieti rodikliai taip pat atskleidžiami Vadovybės ataskaitos dalyje 4.1 „Strateginių rodiklių pasiekimo ataskaita“.

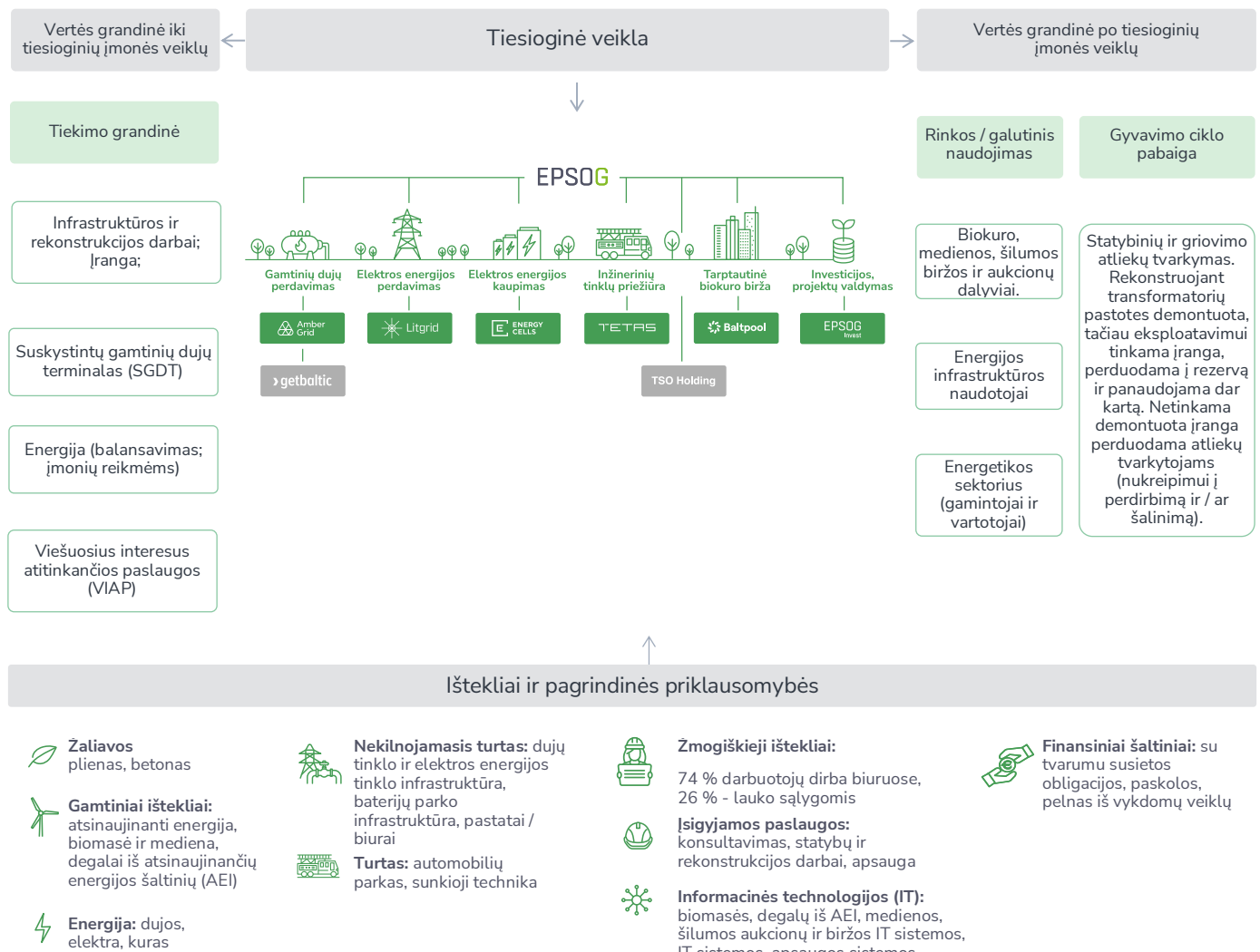
Veikla iškastinio kuro sektoriuje

Grupės įmonė „Amber Grid“ vykdo iškastinio kuro (gamtinių dujų) perdavimo veiklą. Pajamos už gamtinių dujų perdavimo veiklą pateikiamos konsoliduotos Finansinės ataskaitos 31-oje pastaboje. Grupės įmonės nevykdo su iškastinėmis dujomis (4.29, 4.30, 4.31) taksonominės ekonominės veiklos, todėl negauna su šiomis veiklomis susijusių pajamų.

Vertės grandinė

Grupės vertės grandinę sudaro grandinės pradžia (tiekimą grandinė), Grupės įmonių tiesioginė veikla (vidurinė grandis) ir grandinės pabaiga (paslaugų naudotojai ir veikloje susidariusios atliekos). Žemiau esančioje iliustracijoje atvaizduotos pagrindinės tiekimo grandinės dalys, teikiamos pagrindinės paslaugos, naudojami išteklių ir priklausomybės.

Grupės vertės grandinė

SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės

Suinteresuotųjų subjektų įtraukimas yra itin svarbus, siekiant užtikrinti atsakingą Grupės veiklų vykdymą. Siekiame ne tik prisidėti prie tvarios visuomenės ateities kūrimo, bet ir skatinti prisidėti kitus. Bendradarbiaudami su interesuotais subjektais, kalbame ir

apie aplinkosaugos ir socialinius iššūkius. Grupė atsižvelgia į suinteresuotų subjektų lūkesčius, nes tai yra svarbi verslo strategijos ir tvarumo prioritetų formavimo dalis.

Nauja ilgalaikė Grupės strategija parengta atliepiant suinteresuotų subjektų lūkesčius, siekiant įgalinti Lietuvos energetikos sektoriaus transformaciją ir užtikrinti tvarų ir inovatyvų Grupės įmonių vystymąsi. Grupėje siekiame nuolat tobulinti savo suinteresuotų subjektų įtraukimo būdus ir užtikrinti, kad jų lūkesčiai ir nuomonė būtų reikšminga formuojant Grupės tvarumo prioritetus ir tikslus.

Žemiau lentelėje pateikiami Grupės suinteresuotų subjektų įtraukimo būdai:

Pagrindiniai suinteresuotieji subjektai	Įtraukimo būdai	Kodėl Grupei svarbu suinteresuotųjų subjektų įtrauktis ir kaip atsižvelgiama į jų nuomonę
Klientai	Inicijuojame ir rengiame klientams savalaikius informacinius renginius, straipsnius, naujienlaiškius, komunikuojame socialiniuose tinkluose.	Grupės įmonės veikia B2B (verslas–verslui) srityje, todėl svarbu suprasti klientų poreikius ir kurti jų poreikius atitinkančias paslaugas ir (ar) sprendimus, prisidedančius ir prie Grupės strategijos įgyvendinimo.
Darbuotojai	Vykdomė reguliarius darbuotojų įsitraukimo tyrimus; Vadovaujames vienodomis atlygio bei socialinės atsakomybės nuostatomis darbuotojų atžvilgiu; Organizuojame darbuotojų susirinkimus, informacija dalijamasi intranetuose; Nustatome tikslus ir stebime jų rezultatus.	Įgalinti, profesionalūs ir vertybėmis besivadovaujantys darbuotojai yra esminė sąlyga įgyvendinti Grupės viziją ir strateginius tikslus. Ilgalaikėje Grupės strategijoje esame įsipareigoję kurti saugią, pozityvią darbo aplinką bei kultūrą. Tobuliname vidines politikas, rengiame gerinimo planus.
Akcininkai, investuotojai	Skelbiame tarpinius (ketvirtinius) ir metinius pranešimus apie Grupės finansinius ir veiklos rezultatus; Rengiame reguliarius susitikimus aktualiems klausimams aptarti.	Grupės veiklos strategija yra suformuota siekiant atliepti nacionalinius ir tarptautinius regiono lūkesčius. Vykdomų strateginių projektų sėkmė tiesiogiai priklauso nuo akcininkų pasitikėjimo ir greitų bei savalaikių sprendimų. Grupė atsižvelgia į akcininkų lūkesčius formuojant strateginius prioritetus ir gerinant su tvarumu susijusią valdyseną.
Užsienio partneriai energijos perdavimo ir biokuro biržos operatoriai	Inicijuojame, ir dalyvaujame profesiniuose susitikimuose ir (ar) konferencijose pristatant strategijoje numatytus tikslus; Dalyvaujame bendrose darbo Grupėse, konferencijose ir renginiuose; Esame tarptautinių organizacijų, vienijančių elektros ir dujų perdavimo operatorius, nariai.	Siekdami užtikrinti šalies interesus ir įsitvirtinti Baltijos regione ir Europoje, aktyviai dalyvaujame nacionalinėje ir tarptautinėje veikloje. Partnerystės su užsienio operatoriais padeda plėtoti naujas rinkas, prisideda prie inovatyvių sprendimų kūrimo bei didina bendrą sektoriaus tvarumą ir efektyvumą.
Nacionalinė reguliuojančioji institucija	Laiku teikiame reguliuojančiosios institucijos funkcijoms užtikrinti reikalingą informaciją; Bendradarbiaujame diegiant naujus rinkų mechanizmus; Inicijuojame susitikimus aktualiems klausimams aptarti.	Bendradarbiavimas su reguliuotoju padeda įmonėms ne tik užtikrinti atitiktį teisės aktams, bet ir stiprinti ilgalaikį veiklos stabilumą bei socialinį pasitikėjimą, prisidedant prie tvaraus augimo ir rinkos reputacijos gerinimo.
Valstybės atstovai	Inicijuojame susitikimus pagal poreikį aktualiems klausimams aptarti; Pagal kompetenciją pristatome ar pasisakome aktualiais klausimais LRS komitetuose, LRV posėdžiuose; Dalyvaujame tarpinstitucinių darbo grupių veikloje.	Bendradarbiavimas su valstybės atstovais būtinas siekiant užtikrinti nuoseklios ir ilgalaikės energetikos sektoriaus vizijos formavimą bei sklandų valstybės ir regiono mastu svarbių projektų įgyvendinimą.
Tiekėjai	Konsultuojamės su rinkos dalyviais ir atliekame rinkos tyrimus; Skelbiame planuojamų pirkimų planus ir pirkimų politiką; Organizuojame tiekėjų dienos renginius.	Tiekėjų indėlis į Grupės veiklų tęstinumą ir efektyvumą yra lemiamas stiprinant ir efektyvinant vertės grandinę. Jų indėlis ne tik palaiko stabilų tiekimo procesą, bet ir skatina kokybės standartų laikymąsi, inovacijų diegimą bei tvarumo tikslų įgyvendinimą. Tiekėjai tampa strateginiais partneriais, kurie

		užtikrina vertės grandinės efektyvumą, atsparumą bei gebėjimą operatyviai prisitaikyti prie dinamiškų rinkos sąlygų ir augančių aplinkosauginių bei socialinių reikalavimų.
Rangovai	Organizuojame kasmetinius informacinius renginius potencialiems rangovams; Iš anksto viešai skelbiame pirkimų planus ir konsultacijas siekdami užtikrinti didesnę rinkos dalyvių konkurenciją; Audituojame rangovų atliekamus darbus.	Rangovų pasitelkimas neapsiriboja vien tik sąnaudų efektyvumu ar procesų optimizavimu. Jie gali ženkliai prisidėti prie tvarumo tikslų įgyvendinimo. Bendradarbiaujant su tvariais rangovais, įmonės gali sumažinti savo aplinkosauginį ir socialinį neigiamą poveikį, užtikrinti atsakingą išteklių naudojimą bei pasiekti griežtesnius aplinkosauginius standartus. Toks partnerystės modelis stiprina vertės grandinės atsparumą, didina efektyvumą ir prisideda prie ilgalaikės tvarios plėtros.
Nevyriausybines organizacijas (NVO)	Bendradarbiaujame įgyvendinant investicinius projektus; Dalyvaujame kaip nariai asociacijose; Dalinamės informacija bendros pažangos labui.	Bendradarbiavimas su NVO padeda įmonėms susitelkti į visuotinę pažangą. Taip pat, tai galimybė pasitelkti specializuotas žinias ir išteklius bei pasiekti platesnes tikslines auditorijas.
Profsąjungos	Sudarome sąlygas profesinės sąjungoms ir (ar) darbo tarybų veiklai; Sudarome su profesinėmis sąjungomis kolektyvines sutartis; Periodiškuose susitikimuose su darbuotojais ir (ar) jų atstovais aptariame kolektyvinių sutarčių įgyvendinimą; Informuojame ir konsultuojamės su profesinių sąjungų ir (ar) darbo tarybų atstovais priimant su darbo santykiais susijusius sprendimus.	Darbuotojų įsitraukimas lemia Grupės sėkmę. Mums svarbu palaikyti dialogą, išgirsti lūkesčius ir juos integruoti į veiklos gerinimo procesus.
Plačioji visuomenė ir žiniasklaida	Palaikome dalykiškus santykius su energetikos temomis dirbančiais žiniasklaidos atstovais teikiant pakankamą informaciją įvertinti Grupės finansinę ir nefinansinę bei vykdomus projektus; Organizuojame spaudos konferencijas; Atskleidžiame informaciją visuomenės poreikiams.	Grupei svarbu išlaikyti suderinamumą su visuomenės interesais ir teikti naujausią informaciją apie Grupės veiklos pažangą.
Vietinės bendruomenės	Grupės įmonės dalinasi patirtimi apie teritorijų planavimą; Organizuojame vietos bendruomenėms skirtus informacinius renginius apie planuojamus ir įgyvendinamus projektus, periodiškai susitikame su bendruomenių atstovais.	Įgyvendinant reikšmingus energetinius, projektus, svarbus bendruomenių palaikymas. Įgyvendinant projektus, siekiame atsižvelgti į pagrįstas pastabas. Ilgalaikėje strategijoje įsipareigojome kurti teigiamą poveikį bendruomenėms.

Suinteresuotų subjektų įtraukimo būdai į Grupės dvejopo reikšmingumo vertinimo procesą pateikiami dalyje žemiau.

SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas

ir

IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Grupės dvejopo reikšmingumo vertinimas

Vertinimo apžvalga

2024 m. reikšmingumo vertinimo procesas vyko laikantis dvejopo reikšmingumo principo, kurio metu vertinami tvarumo klausimai, nustatyti Europos Sąjungos Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvoje. Tvarumo klausimas yra reikšmingas, kai jis atitinka apibrėžtus poveikio reikšmingumo ir (ar) finansinio reikšmingumo kriterijus. Nustatant dvejopą reikšmingumą, buvo vadovautasi

ETAS EFRAG (ang. *European Financial Reporting Advisory Group*) įgyvendinimo gairėmis (2024 m. gegužės versija). Vertinant atsižvelgta į Grupės strategiją, vertės grandinę ir suinteresuotuosius subjektus.

Toliau pateikiama informacija, atitinkanti ETAS „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ ir „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ reikalavimus.

DRV atliktas konsoliduotu lygmeniu, tai yra, visai „EPSO-G“ įmonių grupei („Litgrid“, „Amber Grid“, „Baltpool“, „Tetas“, „Energy cells“, „EPSO-G Invest“), išskyrus asocijuotąsias įmones UAB „GET Baltic“ ir TSO Holding, Rheinmetall Defence Lietuva, UAB, AS ir bendrai valdomą įmonę Baltic RCC OÜ. Asocijuotos įmonės įtrauktos į vertės grandinę, bet dvejopo reikšmingumo vertinime nevertintos (dėl įmonių atžvilgiu kontrolės nebuvimo ir asocijuotų įmonių vykdomos veiklos, mažai turinčios ir kuriančios reikšmingos įtakos žmonėms ir aplinkai).

DRV buvo atliekamas trimis etapais:

1 etapas: Konteksto, susijusio su įmonės veiklomis, vertės grandinės partneriais ir suinteresuotaisiais subjektais, supratimas.

2 etapas: Išankstinis vertinimas, nustatant Grupės potencialiai reikšmingus tvarumo klausimus.

3 etapas: Potencialiai Grupei reikšmingų tvarumo klausimų vertinimas iš dvejopo reikšmingumo perspektyvos – poveikio ir finansinio reikšmingumo.

Siekiant suprasti vertinimo kontekstą ir apimtį, buvo analizuojamos Grupės veiklos bei vertės grandinės pradinė ir galutinė dalys (vertės grandinės analizė neapsiribojo tiesioginiais sutartiniais verslo santykiais). Proceso metu buvo sukurtas Grupės vertės grandinės bei pagrindinių suinteresuotųjų subjektų žemėlapis. Šis žemėlapis naudotas atliekant DRV.

Potencialiai reikšmingų tvarumo klausimų sąrašo sudarymas

ETAS pateikiamas tvarumo temų, potemių ir potemių potemių (toliau – tvarumo klausimų) sąrašas, į kuriuos Grupė atsižvelgė, atlikdama DRV. Tvarumo klausimus aprėpia teminiai ETAS. 2 etapo metu Grupė atliko išankstinį vertinimą, kurio metu nustatyta, kurie tvarumo klausimai Grupei nėra reikšmingi. Nereikšmingi tvarumo klausimai nebuvo įtraukti į DRV.

Suinteresuotųjų subjektų įtraukimas

Atliekant Grupės DRV, buvo įtraukiami aukščiau paminėti suinteresuotieji subjektai. Taip pat į vertinimą buvo įtraukta „Gamta“, kuri vertinime laikyta nebyliuoju suinteresuotuoju subjektu. Vadovaujantis gerąja praktika, į gamtos perspektyvą buvo atsižvelgiama per teminių reglamentų, vidinių straipsnių bei kitų viešai prieinamų šaltinių analizę.

Ir poveikio, ir finansinio reikšmingumo vertinimai atlikti įtraukiant suinteresuotuosius subjektus. Suinteresuotųjų subjektų įtraukimo metodai (t. y. skirtingi įsitraukimo lygiai ar metodai) buvo sukurti pagal AA1000 Suinteresuotųjų subjektų įsitraukimo standartą.

Suinteresuotųjų subjektų įtraukimo būdai

- **Tiesioginis įtraukimas.** Atlikta tiesioginė apklausa ir (ar) klausimai raštu suinteresuotiesiems subjektams.
- **Dokumentacijos ir prieinamų šaltinių analizė.** Analizuojami suinteresuotųjų subjektų veiksmus ir įsipareigojimus nurodantys dokumentai, pvz. tvarumo ataskaitos, tiekėjų politikos, atliktų klausimynų rezultatai. Šis būdas buvo renkamasis siekiant suprasti nuomones ir lūkesčius įmonės mastu arba kai individualūs atsakymai nebuvo prieinami ar aktualūs.

Nustatyti suinteresuotieji subjektai ir jų įtraukimo būdai į DRV procesą

Paveikti suinteresuotieji subjektai	Įtraukimo būdai
Akcininkas	Dokumentinė analizė: Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos lūkesčių rašto apžvalga
Plačioji visuomenė ir vietinės bendruomenės	Klausimai raštu: už santykius su bendruomenėmis atsakingiems Grupės atstovams
NVO	Dokumentinė analizė: viešai prieinamos informacijos analizė.

Darbuotojai	Klausimai raštu: žmonių ir kultūros skyriaus vadovei darbo tarybai; vidinių dokumentų ir tvarumo ataskaitų analizė.
Profesinės sąjungos	Klausimai raštu
Tiekėjai	Dokumentinė analizė: didžiausių ir mažiausių tiekėjų viešai prieinama informacija, ataskaitos, Tiekėjų apklausos rezultatai
Klientai	Dokumentinė analizė: didžiausių klientų viešai prieinama informacija, ataskaitos
Gamta	Reglamentų, mokslinių straipsnių, vidinių įmonės dokumentų bei kitų šaltinių analizė.

Informacijos apie tvarumą naudotojai	Įtraukimo būdai
Akcininkas	Dokumentinė analizė: Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos lūkesčių rašto apžvalga
Nacionalinė reguliuojančioji institucija (NRA)	Dokumentinė analizė: pagrindinių reguliuotojų (VERT); ES valstybių narių NRAs prižiūrinti ir konsultuojanti Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra, Lietuvos įstatymų ir aktualių Direktyvų / Reglamentų veiklos lauko ir informacijos apžvalga.
NVO	Dokumentinė analizė: viešai prieinamos informacijos analizė.
Žiniasklaida	Dokumentinė analizė: viešai prieinamos informacijos analizė.

Skirtingi skirtingų suinteresuotųjų subjektų įtraukimo būdai naudoti atsižvelgiant į tai:

- ar santykiai su suinteresuotaisiais subjektais siejasi su didelio poveikio zona arba didžiausia priklausomybe; tai įvertinta išankstinio vertinimo ir pagrindinio vertinimo metu;
- koks yra suinteresuotųjų subjektų požiūris į Grupę.

Vertės grandinės vieta	Suinteresuotųjų subjektų Grupė	Reikšmingi tvarumo klausimai
Visapusiška svarba	Akcininkas	Visi klausimai
	Nacionalinė reguliuojančioji institucija	
	Plačioji visuomenė ir vietinės bendruomenės	Paveikiamos bendruomenės
	Nevyriausybinių organizacijų (NVO)	
	Žiniasklaida	Visi klausimai
Grupės veikla	Gamta	Aplinkosaugos klausimai
	Darbuotojai	Sava darbo jėga
Tiekimo grandinė	Verslo partneriai	Vertės grandinės darbuotojai, santykių su tiekėjais valdymas

Galutiniai vartotojai

Klientai (B2B)

Vartotojai ir galutiniai naudotojai

Poveikio ir finansinio poveikio reikšmingumas

Detalusis potencialiai reikšmingų tvarumo klausimų vertinimas atliktas siekiant nustatyti reikšmingą poveikį, rizikas ir galimybes. Vertinimo metu daugiausia dėmesio skirta sritims, kuriose, atsižvelgiant į Grupės įmonių veiklos pobūdį, verslo santykius, geografines vietas ir kitus susijusius rizikos veiksnius, tikėtini poveikiai, rizikos ir galimybės.

Vertės grandinės perspektyva ETAS numato, kad turi būti įtraukta esminė vertės grandinės informacija. Vertinant reikšmingus poveikius, rizikas ir galimybes, dėmesys skiriamas ryšiams, kurie gali būti susiję su reikšmingais poveikiais, rizikomis ir galimybėmis, pavyzdžiui, ryšiams su:

- tais dalyviais, kurie yra susiję su „karštosiomis zonomis“, t. y. tikėtina, kad bus sukeltas faktinis ar potencialus poveikis arba
- tais dalyviais, nuo kurių įmonės verslo modelis yra labai priklausomas prekių ir paslaugų atžvilgiu.

DRV metu, vertinimo pradžios taškas buvo poveikio vertinimas, t. y., buvo atsižvelgta į savo poveikio ir priklausomybės sąsajas su rizikomis ir galimybėmis, nors taip pat gali būti reikšmingų rizikų ir galimybių, nesusijusių su Grupės įmonių poveikių sritimis.

Laiko perspektyvos

DRV metu laikytasi ETAS apibrėžtų laiko perspektyvos rėžių:

- trumpasis laikotarpis, kuris įmonės finansinėse ataskaitose naudojamas kaip ataskaitinis laikotarpis;
- vidutinis laikotarpis: 2–5 metai;
- ilgasis laikotarpis: ilgesnis nei 5 metai.

Poveikio reikšmingumo vertinimo metodologija

Poveikio reikšmingumo vertinimas atliktas atsižvelgiant į Grupės reikšmingą faktinį ar galimą, teigiamą ar neigiamą poveikį žmonėms ar aplinkai trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais.

Faktinio neigiamo poveikio reikšmingumas grindžiamas poveikio stiprumu, o galimo neigiamo poveikio – jo stiprumu ir tikėtinumu.

Poveikio stiprumas grindžiamas šiais veiksniais:

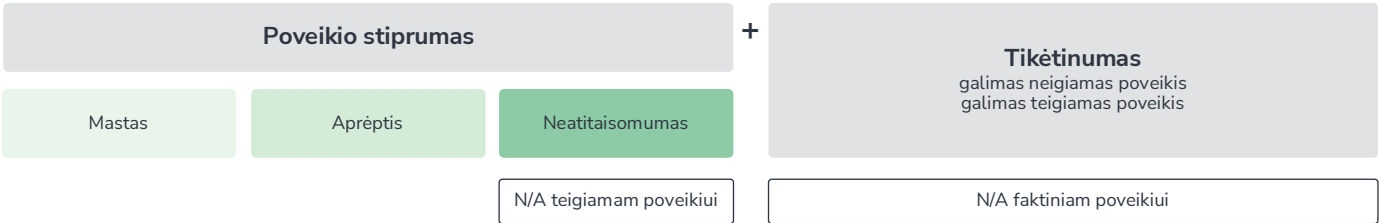
- **poveikio mastu** (neigiamo poveikio mastas gali priklausyti nuo to, ar bus laikomasi įstatymų, reglamentų ir reikšmingų tarpvyriausybinių dokumentų, kurių organizacija turėtų laikytis. Pavyzdžiui, jei dėl neigiamo poveikio pažeidžiamos žmogaus teisės ar pagrindinės darbo teisės, nesilaikoma šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų ribojimų, kaip apibrėžiama pagal Jungtinių Tautų (JT) Bendrąją klimato kaitos konvenciją (Paryžiaus susitarimą), poveikio mastas gali būti laikomas didesniu.);
- **apreptimi** (taikymo sritis nustatoma pagal žalos aplinkai geografinį parametą („aplinkosauga“), atsižvelgiant į suinteresuotų subjektų kiekį („socialinė dalis“), atsižvelgiant į tai, kokį poveikį verslo etika daro aplinkai ir suinteresuotiems subjektams („valdysena“);
- **neatitaisomu poveikio pobūdžiu** (vertinant atsižvelgiama, ar apskritai yra galimybė ištaisyti žalą, priklausomai nuo žalos pobūdžio ir ištaisymo sprendimus (gamtinius, technologinius ir t.t.). Taip pat atsižvelgiama į laiką ir išteklius, reikalingus poveikiui ir (arba) poveikio priežastiai panaikinti. Esant faktiniam ar galimam teigiamam poveikiui, neatitaisomumas yra nevertinamas.).

Vertinant galimą neigiamą poveikį žmogaus teisėms, poveikio stiprumas yra svarbesnis už tikėtinumą.

Teigiamo poveikio reikšmingumas grindžiamas:

- faktinio poveikio atveju mastu ir aprėptimi;
- galimo poveikio atveju – mastu, aprėptimi ir tikėtinumu.

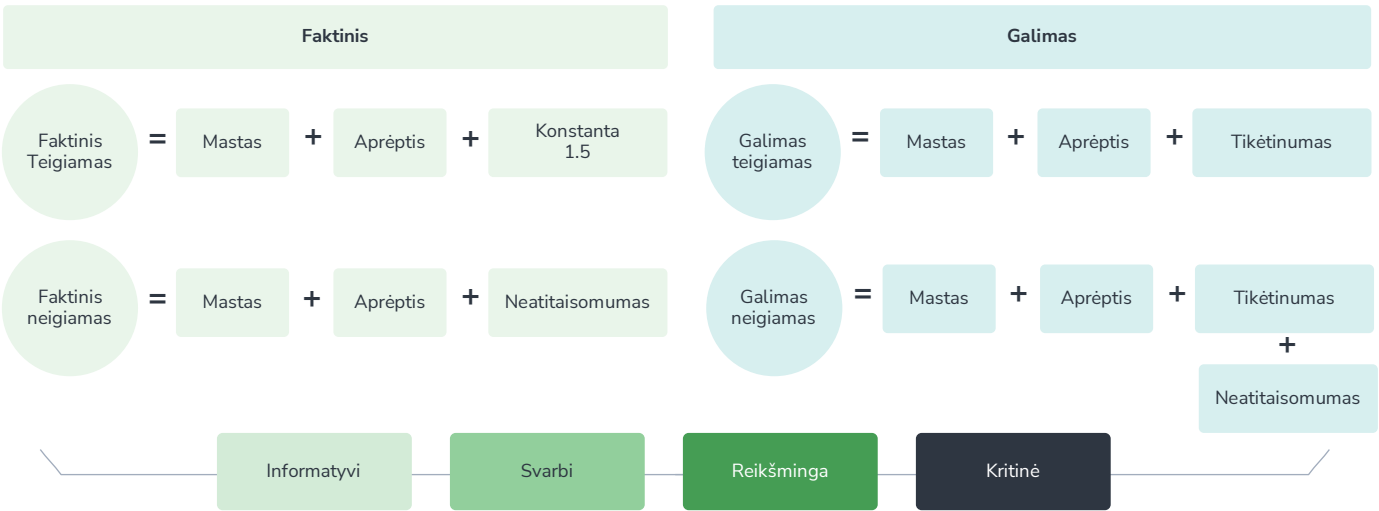
Poveikio reikšmingumo vertinimo balų kategorijų sudarymas:

Poveikio reikšmingumo kategorijos (faktinis ir galimas poveikiai):

- Informatyvi
- Svarbi
- Reikšminga
- Kritinė

Poveikio reikšmingumo vertinimas ir suskirstymas į kategorijas

Poveikio reikšmingumo vertinimo principai ir šaltiniai, nustatant poveikį aplinkai

Principai	Šaltiniai
Energetikos sektorius kaip „karštoji zona“. „EPSO-G“ yra valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių Grupė, todėl su elektros energijos perdavimu, gamtinių dujų transportavimu bei perdavimo sistemų valdymu, priežiūra ir plėtra susijusios veiklos buvo laikomasi svarbiausiomis aplinkosauginio poveikio sritimis. Konservatyvus požiūris. Poveikio reikšmingumo vertinimo metu taikytas konservatyvus požiūris. Analizuojant Grupės įmonių tiesiogines operacijas ir nustačius, jog teigiamas ar neigiamas poveikis kyla bent vienoje Grupės įmonėje, šis poveikis buvo laikomas reikšmingu visai Grupei. Reikšmingi poveikiai, kylantys iš Grupės įmonių veiklų, priskiriami remiantis mokslinės literatūros šaltiniais.	Stiprumo ir tikėtinumo parametrai įvertinti pagal turimą informaciją ir šaltinius, įskaitant viešai prieinamą informaciją apie Grupės įmones bei pokalbius su įmonių darbuotojais; mokslinių tyrimų duomenimis; tarptautinių organizacijų apžvalgomis apie energetikos sektoriaus daromą poveikį aplinkai (<i>ENCORE, Forest Landscape Integrity Index</i>).

Poveikio stiprumas ir tikėtinumas. Vertinant poveikio stiprumą ir tikėtinumą, buvo atsižvelgta į Grupės taikomas politikas ir švelninamąsias priemones, skirtas aplinkosaugos klausimams valdyti.

Poveikio reikšmingumo vertinimo principai ir šaltiniai, nustatant poveikį socialiniams klausimams

Principai	Šaltiniai
Konservatyvus požiūris. Poveikio stiprumo parametrai buvo vertinami taikant konservatyvų požiūrį, t. y. atsižvelgiant į galimą neatitiktumą arba reikšmingiausią galimą poveikį. Jei tam tikros potemių potėmės galėjo būti susijusios tiek su neigiamais, tiek su teigiamais poveikiais (pvz. „Darbo laikas“ ir „Darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą“) priklausomai nuo suinteresuotųjų subjektų sub-grupės, buvo vertinamas tik neigiamas poveikis. Poveikio srities „karštosios“ zonos. Išankstinio vertinimo metu išryškėjo kai kurių potemių potėmių „karštosios zonos“, o balai buvo skiriami atsižvelgiant į galimą poveikį, kuris susijęs su „karštąja zona“. Pavyzdžiui, vertinant temos „Sava darbo jėga“ potėmės „Darbo sąlygos“ potėmės „Darbo laikas“ ir „Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą“ buvo fokusuojamasi į infrastruktūros ir inžinerijos srityse dirbančius darbuotojus, kurių darbo sąlygos skiriasi nuo kitų darbuotojų sąlygų, pvz., dirbančių administracinį darbą. Poveikio stiprumas ir tikėtinumas. Vertinant poveikio stiprumą ir tikėtinumą, buvo atsižvelgta į Grupės taikomas politikas ir švelninamąsias priemones bei kokius apčiuopiamus rezultatus jų taikymas atneša. Žmogaus teisių pažeidimo atveju poveikio stiprumas turi viršenybę prieš tikėtinumą, tad tikėtumas vertinamas nebuvo.	Stiprumo ir tikėtumo parametrai įvertinti pagal turimą informaciją ir šaltinius, įskaitant Grupės įmonių viešai prieinamas ataskaitas, vidines tvarkas ir esamas politikas (Lygių galimybių politika, Atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politika, Darbuotojų saugos ir sveikatos politika, Atrankų politika, Asmens duomenų apsaugos politika, Neskelbtinos informacijos apsaugos politika); verslo partnerių metines ataskaitas bei jiems reikšmingas temas, tais atvejais, kai buvo prieinamos; pramonės šakos reitingus ir reikšmingumo žemėlapius (pvz., SASB, MSCI); Europos Sąjungos bei nacionalinius teisės aktus, tarptautinių organizacijų tyrimus bei apžvalgas (pvz., JT, ES, LT, TDO, EBPO); statistinių duomenų tyrimus ir analizes (Oficialiosios Statistikos Portalas, NUMBEO); industriją atstovaujančių suinteresuotųjų subjektų pateikta informacija apie socialinį ir žmogaus teisių poveikį; DRV metu atlikto suinteresuotųjų subjektų įtraukimo rezultatais.

Poveikio reikšmingumo vertinimo principai ir šaltiniai, nustatant poveikį valdysenos klausimams

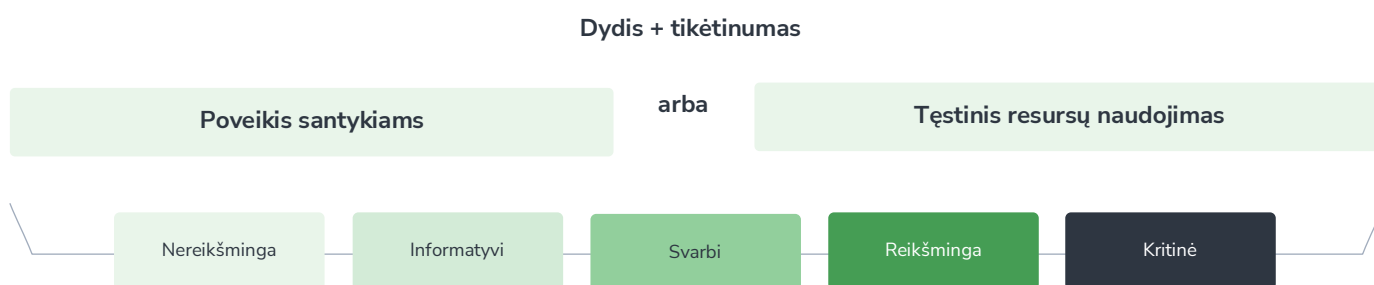
Principai	Šaltiniai
Sektoriaus „karštosios zonos“. „EPSO-G“ verslo ir valdymo modelis daugiausia priklauso nuo sektorinių reglamentų ir apribojimų. Pagrindinis įmonės veiklos reguliuotojas – Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba (VERT). Taip pat aktuali ES valstybių narių NRAs (ang., <i>National regulatory authorities</i>), prižiūrinti ir konsultuojanti Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) (ang. <i>Agency for the Cooperation of European Energy Regulators</i>). Įmonių veikla buvo vertinama atsižvelgiant į vietos verslo aplinką, reguliacinę bazę, taip pat į nacionalinius ir tarptautinius reikalavimus bei taikomas politikas. Vertės grandinės reguliavimas. Grupės įmonių veikla neatsiejamai priklauso nuo vertės grandinės. Todėl buvo vertinamos politikos ir valdymo praktika, susijusi su vertės grandine (pvz., tiekėjų elgesio kodeksas, tiekėjų atrankų kriterijai, įsipareigojimai ir didžiausių bei mažiausių tiekėjų valdymo praktika). Poveikio stiprumas ir tikėtinumas. Vertinant poveikio stiprumą ir tikėtinumą, buvo atsižvelgta į Grupės taikomas politikas ir švelninamąsias priemones, skirtas verslo etikos klausimams spręsti.	Stiprumo ir tikėtumo parametrai įvertinti pagal turimą informaciją ir šaltinius, įskaitant VERT bei Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros informaciją; esamos politikos (Antikorupcinės veiklos politika, Darbuotojų antikorpucinio elgesio tvarkos aprašas, Interesų valdymo politika, Darbuotojų etikos kodeksas, Tiekėjų etikos kodeksas, Grupės pirkimų politika, Skaidrumo ir komunikacijos politika, Atitikties valdymo politika, Rizikų valdymo politika, Korporatyvinio valdymo politika); verslo partnerių metines ataskaitas bei jiems reikšmingas temas; kitą viešai prieinamą Grupės informaciją; Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas pagal ES pranešėjų direktyvą; dvejopo reikšmingumo vertinimo metu atlikto suinteresuotųjų subjektų įtraukimo rezultatais.

Finansinio poveikio vertinimo metodologija

Finansinio reikšmingumo vertinimas buvo atliktas siekiant įvertinti Grupei kylančias finansines rizikas ir galimybes tvarumo temose. Vertinimas buvo atliekamas atsižvelgiant į finansinio poveikio dydį bei pasireiškimo tikėtinumą, kylantį tiek vykdant tiesioginę veiklą, tiek per vertės grandinę trumpuoju ir ilguoju laikotarpiais.

Šiam etapui buvo naudojama ir pritaikoma Grupės rizikų vertinimo metodologija. Vertinime buvo laikoma, kad su tvarumu susijusios rizikos ir galimybės gali kilti dėl Grupės įmonės keliamo poveikio aplinkai ir suinteresuotiesiems subjektams ir (arba) priklausomybių nuo resursų (įskaitant santykius). Todėl finansinio reikšmingumo vertinimas buvo atliekamas po poveikio reikšmingumo vertinimo.

Finansinio reikšmingumo vertinimo balų kategorijų sudarymas

Atliekant Grupės finansinio reikšmingumo vertinimą, tvarumo klausimai buvo vertinti pagal tokią seką:

1. Jei tema yra įtraukta į Grupės / Grupės įmonių rizikų registrą – rizikos vertinimas perkeliamas tiesiogiai (Grupės mastu).
2. Jei žinoma rizikos finansinė išraiška (baudos dydis ar projekto/investicijų kaina), ji sugretinama su Grupės metinėmis pajamomis ir taip nustatomas rizikos poveikis (naudojant Grupės rizikų vertinimo metodologiją).
3. Jei rizikos finansinės išraiškos negalima nustatyti, finansinis poveikis Grupei vertinamas ekspertiškai ir pritaikant rizikos poveikių nustatymo skalę (poveikis žmonių sveikatai, veiklos tęstinumui, reputacijai ar aplinkai).

DRV rezultatai

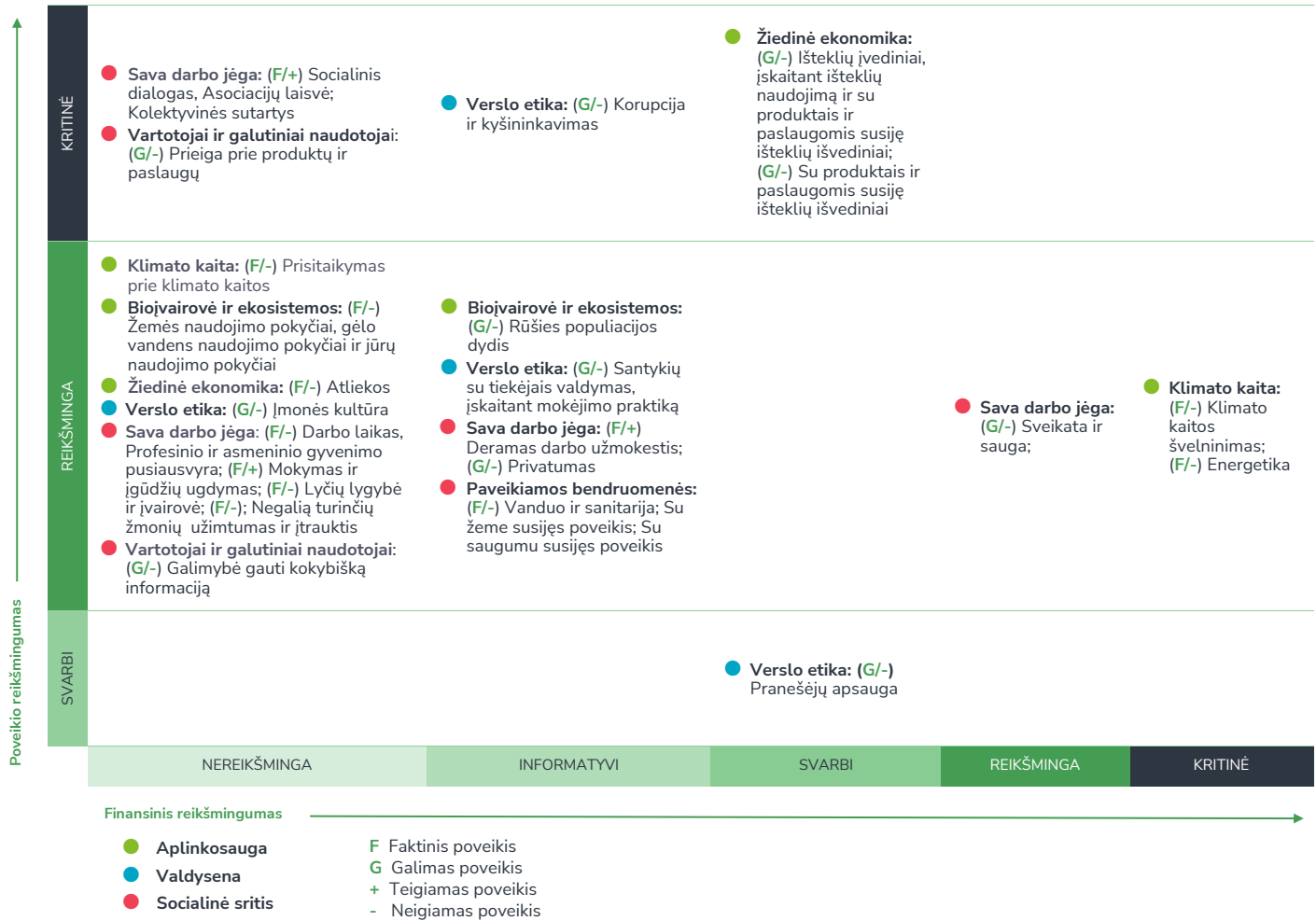
DRV rezultatai pateikiami žemiau ir teminiuose tvarumo klausimų skyriuose.

Žemiau esančioje matricoje yra reikšmingiausi Grupės tvarumo klausimai, kurie neapima tvarumo klausimų, kurių, vertinimo metu, reikšmingumo kategorijos buvo nustatytos kaip „svarbi“, „informatyvi“ arba „nereikšminga“ iš poveikio reikšmingumo ir „svarbi“, „informatyvi“ arba „nereikšminga“ iš finansinio poveikio reikšmingumo.

Tvarumo klausimų reikšmingiausių kategorijų nustatyme buvo vadovautasi Grupės veiklos pobūdžio specifika, ilgalaikės veiklos strategija, išpareigojimais suinteresuotiesiems subjektams, akcininko lūkesčiais bei gerąja praktika ir ekspertų rekomendacijomis. Pažymime, kad tvarumo klausimas „Verslo etika (Pranešėjų apsauga)“ su išimtimi priskiriamas prie Grupei reikšmingų tvarumo klausimų (atsižvelgiant į tai, kad Grupės įmonės yra valstybės valdomos įmonės).

Grupė toliau sieks nuosekliai integruoti DRV metodiką, principus ir rezultatus į Grupės strategijos ir rizikų valdymo procesus.

Grupės dvejojo reikšmingumo matrica

Informacija pagal SBM-3 48.b.-h. punktus pateikiama kartu su pagal atitinkamą teminį ETAS atskleidžiama informacija visoje ataskaitoje.

IRO-2 ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į įmonės tvarumo ataskaitą

Turinio rodyklė su informacijos atskleidimo reikalavimų, kurių, atsižvelgus į DRV rezultatus, buvo laikomasi rengiant tvarumo ataskaitą, yra pateikiama šios ataskaitos „ETAS rodiklių sąrašas“ dalyje. Visų duomenų vienetų, kurių reikalaujama pagal kitus ES teisės aktus, nurodytus ETAS B priedėlyje, lentelė pasiekama dalyje „Priedai“. Klimato kaitos tema Grupei yra reikšminga ir įtraukiama į šią ataskaitą. Jeigu kuri nors kita tema yra nustatyta kaip nereikšminga, priežastys yra trumpai pakomentuotos atitinkamoje ataskaitos dalyje. Atskleistiną reikšmingą informaciją Grupė nustatė pagal atliktą DRV.

Minimalūs atskleidimo reikalavimai

Grupė taiko ir atskleidžia informaciją pagal minimalius atskleidimo reikalavimus apie politikas (MDR-P), veiksmus (MDR-A), rodiklius (MDR-M) ir tikslus (MDR-T) kartu su atitinkamais informacijos atskleidimo reikalavimais, nustatytais teminiuose ETAS toliau šioje tvarumo ataskaitoje.

8.2. Aplinkosaugos sritis

8.2.1. Informacijos atskleidimas pagal ES Taksonomijos reglamentą

Bendrieji atskleidimo principai Europos Komisijos (EK) veiksmų plane dėl darnios plėtros principus atitinkančios veiklos finansavimo apibrėžtos pagrindinės priemonės, skirtos nukreipti kapitalą į aplinką tausojančią veiklą ir taip padėti Europos Sąjungai (ES) iki 2050 m. tapti klimatui neutraliu žemynu, kaip yra numatyta Europos Žaliajame kurse.

EK tam padėjo pagrindą ir reglamentu (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas reglamentas (ES) 2019/2088, dar vadinamu ES Taksonomijos reglamentu, kuriame aprašoma, kas laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria ekonomine veikla ir pagal kokius kriterijus ekonominė veikla priskiriama aplinką tausojančiai. Taksonomijos reglamento tikslas – visoje ES klasifikuoti ekonomines veiklas pagal apibrėžtus reikalavimus, atsižvelgiant į tos veiklos indėlį šešių aplinkosaugos tikslų (Taksonomijos reglamento 9 straipsnis) atžvilgiu, ir taip remti ES perėjimą prie klimatui neutralios ekonomikos.

ES Taksonomijos reglamento tikslai

Klimato kaitos
švelninimas

Prisitaikymas prie
klimato kaitos

Tausus vandens ir jūrų
išteklų naudojimas ir apsauga

Perėjimas prie
žiedinės ekonomikos

Taršos prevencija
ir kontrolė

Biologinės įvairovės ir
ekosistemų apsauga ir kūrimas

ES Taksonomijos reglamento 3 straipsnyje apibrėžta, kad ekonominė veikla laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, kai:

- svariai prisideda prie bent vieno ar daugiau 9 straipsnyje nustatytų aplinkos tikslų (pagal 10–16 ES Taksonomijos reglamento straipsnius);
- nedaro reikšmingos žalos nė vienam iš 9 straipsnyje nustatytų aplinkos tikslų (pagal 17 ES Taksonomijos reglamento straipsnį);
- yra vykdoma laikantis nustatytų būtiniausių apsaugos priemonių (pagal 18 ES Taksonomijos reglamento straipsnį);
- atitinka techninės analizės kriterijus, kuriuos yra apibrėžusi EK 2021 m. birželio 4 d. Aplinkosaugos deleguotajame akte (ES) 2023/2486.

Vadovaujantis EK 2021 m. liepos 6 d. deleguotu reglamentu (ES) 2021/2178, „EPSO-G“, kaip nefinansinė įmonė, privalo atskleisti visos savo apyvartos, kapitalo ir veiklos išlaidų procentinę dalį, kurią sudaro taksonominė, kriterijus atitinkanti taksonominė ir netaksonominė ekonominė veikla, ir šiems duomenims paaiškinti aktualią kokybinę informaciją, nurodytą to paties reglamento I ir II prieduose.

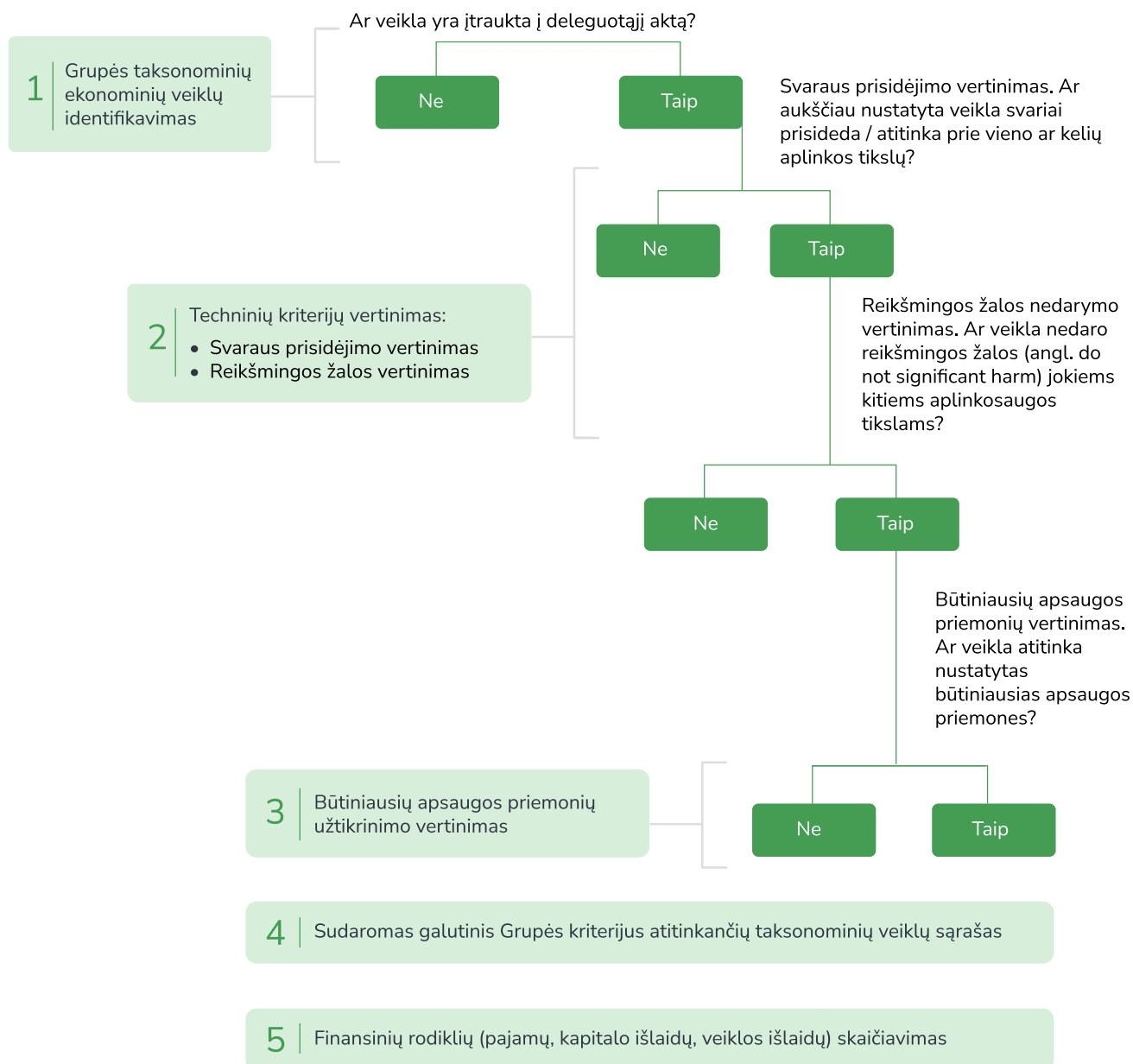
Lentelėje pateikiama 2024 m. Taksonominių kriterijus atitinkančių veiklų ir kriterijus neatitinkančių taksonominių veiklų apžvalga pagal šešis aplinkosaugos tikslus. Pažymima, kad veiklų, atitinkančių prisitaikymo prie klimato kaitos, tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslus, nenustatyta.

Aplinkosaugos tikslas	Apyvartos dalis		Kapitalo išlaidų dalis		Veiklos išlaidų dalis	
	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Taksonominė kriterijų neatitinkanti veikla	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Taksonominė kriterijų neatitinkanti veikla	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Taksonominė kriterijų neatitinkanti veikla
Klimato kaitos švelninimas	81.4%	0.0%	95.3%	0.6%	66.1%	0.4%
Prisitaikymas prie klimato kaitos	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Taršos prevencija ir kontrolė	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Biologinė įvairovė ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

ES Taksonomijos taikymo procesas Grupėje

Vadovaudamiesi ES Taksonomijos reglamentu bei deleguotaisiais aktais. Grupės veiklų analizė buvo vykdoma vadovaujantis žemiau pateiktais žingsniais:

Atitikties vertinimo proceso žingsniai

Taksonominių ekonominių veiklų identifikavimas

Veiklos priskyrimas prie taksonominių ekonominių veiklų reiškia, kad tokia veikla yra įtraukta į deleguotuosius aktus dėl klimato kaitos švelninimo ir (arba) prisitaikymo prie jos. „Grupės taksonominių veiklų identifikavimas atliktas vadovaujantis 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotame reglamente (ES) 2021/2139 ir Aplinkosaugos deleguotame akte (ES) 2023/2486 numatytais kriterijais. Taksonominės ekonominės veiklos suskirstytos į perėjimo ir sąlygas sudarančias veiklas, priskiriant joms atitinkamą NACE klasifikatoriaus kodą.

Pažymima, kad nuo praėjusio ataskaitinio laikotarpio buvo nustatyta nauja taksonominė, tačiau kriterijų neatitinkanti veikla – esamų pastatų renovacija. Ši veikla žymima Grupės įmonių taksonominių ekonominių veiklų sąraše, kaip dalinai atitinkanti klimato kaitos švelninimo tikslo kriterijus. Taip pat buvo nustatyta taksonominė, kriterijus atitinkanti veikla – elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas. Ši veikla žymima Grupės įmonių taksonominių ekonominių veiklų sąraše, kaip atitinkanti klimato kaitos švelninimo tikslo kriterijus. Veiklų, atitinkančių prisitaikymo prie klimato kaitos tikslą, nenustatyta.

Grupės įmonių Taksonominių ekonominių veiklų sąrašas

Deleguotuosiuose aktuose nurodytas tikslas, kodas ir veikla	Veiklos aprašymas	Grupės įmonės, prisidedančios prie taksonominės veiklos	Grupės įmonių veiklos atitiktis klimato kaitos švelninimo tikslui	Grupės įmonių veiklos atitiktis prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui
KKŠ 4.1 / PKK 4.1 Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	Elektros energijos gamybos įrenginių, gaminančių elektrą naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją, statyba arba eksploatavimas	„Litgrid“ „Amber Grid“	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Neatitinka
KKŠ 4.9 / PKK 4.9 Elektros energijos perdavimas ir skirstymas	Perdavimo sistemų, kuriomis elektros energija perduodama sujungta itin aukštos ir aukštos įtampos sistema, statyba ir eksploatavimas.	„Litgrid“ „TETAS“	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Neatitinka
KKŠ 4.10 / PKK 4.10 Elektros energijos kaupimas	Įrenginių, kuriuose elektros energija saugoma ir vėliau elektros energijos pavidalu grąžinama, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla apima hidroenergijos akumuliaciją.	„Energy Cells“	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Neatitinka
KKŠ 4.14 / PKK 4.14 Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai	Dujų tinklų pertvarkymas, jų paskirties keitimas arba modifikavimas iš atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tikslais. Vandenilio ir kitų mažo anglies dioksido pėdsako dujų transportavimui skirtų perdavimo ir skirstymo vamzdinių tiesimų arba eksploatavimas.	„Amber Grid“	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Neatitinka
KKŠ 6.5 / PKK 6.5 Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	M1, N1 kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 715/2007, arba L kategorijos transporto priemonių (dviračių ir triračių transporto priemonių ir keturračių) pirkimas, finansavimas, nuoma, išperkamoji nuoma ir eksploatavimas	Visos Grupės įmonės	Taksonominė kriterijų neatitinkanti veikla	Neatitinka
KKŠ 7.2 / PKK 7.2 Esamų pastatų renovacija	Statybos ir civilinės inžinerijos darbai arba pasiruošimas jiems.	„Amber Grid“	Taksonominė kriterijų neatitinkanti veikla	Neatitinka
KKŠ 7.4 / PKK 7.4 Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose, techninė priežiūra ir remontas	„Litgrid“ „Amber Grid“	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Neatitinka
KKŠ 7.6 / PKK 7.6 Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų	Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimo, techninės priežiūros ir remonto veikla vietoje, kurią sudaro viena iš toliau nurodytų	„TETAS“	Taksonominė kriterijus atitinkanti veikla	Neatitinka

įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	atskirų priemonių, jei jos įrengtos vietoje kaip techninės pastato sistemos:
	(a) fotovoltinės saulės energijos sistemos ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.

Pažymima, kad 2023 m. birželio 27 d. Komisijos priėmė Aplinkosaugos deleguotąjį aktą (ES) 2023/2486, pagal kurį nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie kitų aplinkosaugos tikslų: tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės arba biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo, ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, ir kuriuo dėl tam tikros informacijos apie tą ekonominę veiklą viešo atskleidimo iš dalies keičiamas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178. Įvertinus deleguotąjį reglamentą 2023/2486, nebuvo nustatyta Grupės įmonėms priskirtinų taksonomijos ekonominių veiklų, kurioms yra taikomi svaraus prisidėjimo kriterijai.

Deleguotojo akto dėl branduolinės ir dujų veiklos (ES) 2022/1214 8 str. 6 ir 7 dalyse nurodytos taksonominės ir netaksonominės veiklos nėra aktualios Grupei, nes jos nevykdo su branduoline energija (veikla 4.26–4.28) ir išskastinėmis dujomis susijusios veiklų (veikla 4.29–4.31). Dėl šios priežasties, informacija pateikiama tik reglamento (ES) 2021/2178 XII priedo 1 šablone.

ES Taksonomijos atitikties vertinimas

Atitikimo techninės analizės kriterijams, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos. Vertinimas atliekamas tik tų Grupės įmonių veiklų, kurios identifiкуotos kaip taksonominės. Šis vertinimas atliekamas vadovaujantis 2021 m. birželio 4 d. Europos Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I ir II prieduose pateiktais techninės analizės kriterijais.

4.1. Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją pagal Klimato kaitos švelninimo tikslą

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

„Litgrid“ 2024 m. gamina elektros energiją savo reikmėms, naudojant saulės elektrinę, įrengtą ant sistemos valdymo ir duomenų centro, Vilniuje, pastato stogo. Siekiant riboti išskastinio kuro išgavimą, „Litgrid“ investuoja į švarią energiją, segmentui svarbu turėti nepriklausomus energijos šaltinius, natūraliai generuojamus gamtos procesų. Prisitaikymas prie klimato pokyčių vyksta ir per ŠESD mažinimo plano įgyvendinimą, kuomet „Litgrid“ padaliniai vykdo jiems priskirtas priemones, o saulės elektrinių įrengimas yra net dvi šio plano priemonės. Atsinaujinančių išteklių integravimas įrašytas į Valstybės strategiją, tad „Litgrid“ veikla tiesiogiai tai įgyvendina. Vertiname, kad „Litgrid“ veikla atitinka svaraus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo techninį analizės kriterijų.

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Žr. Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo dalį.

Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijus šiai veiklai netaikomas.

Perėjimas prie žiedinės ekonomikos

„Litgrid“ įrengdama fotovoltinę saulės energijos technologiją, vadovavosi energijos vartojimo efektyvumo didinimu – mažinami energijos nuostoliai jei gaminama ir vartojama vietoje, mažinamas poreikis naujoms didelės elektrinėms ir ilgomis, galingsesnėms perdavimo linijoms. Įvertinta, kad saulės elektrinės moduliai yra lengvai išmontuojami ir pakeičiami, montavimo sistema yra aliuminio konstrukcijos. Modulių konstrukcijos sudėtyje yra stiklo, plastmasės ir metalo – yra galimybė juos perdirbti.

Vertiname, kad „Litgrid“ veikla atitinka perėjimo prie žiedinės ekonomikos kriterijų.

Taršos prevencija ir kontrolė

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijus šiai veiklai netaikomas.

Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

„Litgrid“ atkreipia dėmesį, kad poveikio aplinkai vertinimo procesai fotovoltinės saulės energijos technologijoms neatliekami. „Litgrid“ ekspertiniu vertinimu, saulės energijos gamyba nesukelia oro ir vandens taršos, sumažina ŠESD emisijas ir prisideda prie klimato kaitos švelninimo, o tai tiesiogiai veikia ekosistemas. Saulės elektrinė nereikalauja papildomos žemės, todėl nedaro tiesioginio poveikio gamtinėms buveinėms. Mažesnis iškastinio kuro naudojimas reiškia mažiau naikinamų ekosistemų dėl kasybos, naftos gavybos ar miškų kirtimo bioenerzijai. Saulės elektrinės neskleidžia stiprių šviesos signalų ar vibracijų, kurios gali trikdyti laukinius gyvūnus.

Vertiname, kad „Litgrid“ veikla atitinka biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo kriterijų.

Pažymime, kad „Litgrid“ elektros energijos gamybos, naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją, veikla įtraukta į kapitalo išlaidų 2024 m. PVRR, tačiau dėl nereikšmingos sumos ataskaitoje neatsispindi. „Litgrid“ 2023 m. neturėjo pajamų, kapitalo ir veiklos išlaidų iš elektros energijos gamybos, naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją. „Amber Grid“ 2023 ir 2024 m. neturėjo pajamų, kapitalo ir veiklos išlaidų iš elektros energijos gamybos, naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją.

4.9. Elektros energijos perdavimas ir skirstymas pagal Klimato kaitos švelninimo tikslą

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

„Litgrid“ 2023 ir 2024 m. vykdė elektros energijos perdavimo ir skirstymo veiklą, atitinkančią svaraus prisidėjimo prie klimato švelninimo kriterijus:

- Perdavimo ir skirstymo infrastruktūra arba įranga yra elektros energijos sistemoje, kuri atitinka bent vieną iš šių kriterijų:
 - (a) sistema yra sujungta Europos sistema, t. y. sujungtos valstybių narių, Norvegijos, Šveicarijos ir Jungtinės Karalystės kontrolės sritys, ir jai pavaldžios sistemos;
 2. Veikla yra viena iš jų:
 - (a) mažai anglies dioksido išskiriančios elektros energijos gamybos, neviršijančios 100 g CO₂e/kWh ribinės vertės, matuojant pagal gyvavimo ciklo metodą, tiesioginės jungties su pastote arba tinklu statyba ir eksploatavimas arba esamos tiesioginės jungties išplėtimas;
 - (c) perdavimo ir skirstymo transformatorių, kurie atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 548/2014 I priede nustatytus 2 pakopos reikalavimus (2021 m. liepos 1 d.), ir vidutinės galios transformatorių, kurių didžiausia įtampa neviršija 36 kV ir kurie atitinka standarte EN 50588–1 nustatytus AA0 lygio reikalavimus dėl nuostolių be apkrovos, įrengimas (CEI EN 50588- 1 50 Hz dažnio vidutinės galios transformatoriai, skirti įrangai, kurios aukščiausia įtampa neviršija 36 kV);
 - (d) įrangos ir infrastruktūros statyba ir (arba) įrengimas ir eksploatavimas, kai pagrindinis tikslas yra didinti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybą arba naudojimą;

(e) įrangos įrengimas siekiant padidinti elektros energijos sistemos valdymo ir stebėjimo galimybes ir sudaryti sąlygas plėtoti ir integruoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, įskaitant:

(ii) ryšių ir valdymo įrangą (įskaitant pažangiąją programinę įrangą ir valdymo patalpas, pastočių ar maitinimo įrenginių automatizavimą ir įtampos reguliavimo pajėgumus, kad būtų galima prisitaikyti prie labiau decentralizuotų atsinaujinančiosios energijos šaltinių);

(f) įrangos, įskaitant, pvz., ateities pažangiąsias matavimo sistemas arba sistemas, pakeičiančias pažangiąsias matavimo sistemas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 (194) 19 straipsnio 6 dalį, kurios atitinka Direktyvos (ES) 2019/944 20 straipsnio reikalavimus, geba nuotoliniu būdu perduoti informaciją apie vartojimą vartotojams, įskaitant klientų duomenų centrus, bet jomis neapsiribojant, įrengimas;

(h) perdavimo sistemų jungiamosios linijos statyba ir eksploatavimas, jei viena iš sistemų atitinka reikalavimus.

„Litgrid“ neprijungia prie tinklo taršios energijos gamintojų. Šis segmento veikla nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai. Atvirkščiai, perdavimo tinklo plėtra leidžia ir kitiems naudotis atsinaujinančių išteklių energija, leidžia prijungti vėjo jėgaines bei elektrolizės sistemas. Atsinaujinančių išteklių integravimas įrašytas į Valstybės strategiją, tad „Litgrid“ veikla tiesiogiai tai įgyvendina. Prisitaikymas prie klimato pokyčių vyksta ir per ŠESD mažinimo plano įgyvendinimą, kuomet „Litgrid“ padaliniai vykdo jiems priskirtas priemones.

„TETAS“ 2023 ir 2024 m. vykdė veiklą elektros energijos perdavimo sistemos ir skirstymo sistemos operatorių tinkluose. Pagal I priedo 4.9 punkte apibrėžtus techninės analizės kriterijus, bendrovė vykdė veiklas, atitinkančias svaraus prisidėjimo prie klimato švelninimo kriterijus:

(c) perdavimo ir skirstymo transformatorių, kurie atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 548/2014 (178) I priede nustatytus 2 pakopos reikalavimus (2021 m. liepos 1 d.), ir vidutinės galios transformatorių, kurių didžiausia įtampa neviršija 36 kV ir kurie atitinka standarte EN 50588-1 (179) nustatytus AAA0 lygio reikalavimus dėl nuostolių be apkrovos, įrengimas;

(d) įrangos ir infrastruktūros statyba ir (arba) įrengimas ir eksploatavimas, kai pagrindinis tikslas yra didinti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybą arba naudojimą;

(e) įrangos įrengimas siekiant padidinti elektros energijos sistemos valdymo ir stebėjimo galimybes ir sudaryti sąlygas plėtoti ir integruoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, įskaitant:

(i) jutiklius ir matavimo priemones (įskaitant meteorologinius jutiklius, skirtus atsinaujinančios produkcijos prognozavimui);

(h) perdavimo sistemų jungiamosios linijos statyba ir eksploatavimas, jei viena iš sistemų atitinka reikalavimus.

Vertiname, kad „Litgrid“ ir „TETAS“ veikla atitinka svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo kriterijus.

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Žr. Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo dalį

Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijus šiai veiklai netaikomas

Perėjimas prie žiedinės ekonomikos

„Litgrid“ yra parengęs atliekų tvarkymo planą ir įgyvendina jį pagal bendrovėje galiojantį aplinkosaugos reikalavimų taikymo bendrovės veikloje tvarkos aprašą. „Litgrid“ veikloje susidarančių pavojingų ir nepavojingų atliekų rūšiavimą ir sutvarkymą yra patikėję reikalingus leidimus turintiems rangovams, su kuriais yra sudarytos atliekų tvarkymo sutartys. Bendrovėje taip pat

vykdoma veikloje susidarančių vertę turinčių (pakartotiniam panaudojimui ar perdirbimui tinkamų) atliekų apskaita, jos perduodamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams ar tokias atliekas superkančioms įmonėms.

„Litgrid“ elektromagnetinių laukų ekspozicija skirstyklos teritorijoje neviršija Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. A1-614 patvirtintų Darbuotojų apsaugos nuo elektromagnetinių laukų keliamos rizikos nuostatų nustatytų ribinių dydžių. Dėl darbuotojų saugumo, 330 kV skirstyklose sudaromas elektromagnetinių laukų (EML) žemėlapis. Statybvietėse „Litgrid“ darbuotojai dirba ne po įtampa, įrenginiai būna atjungti, EML spinduliuotės nėra.

„TETAS“ atliekų tvarkymą įgyvendina pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus ir užsakovų keliamus reikalavimus. „TETAS“ darbuotojai užtikrina veikloje susidarančių pavojingų ir nepavojingų atliekų rūšiavimą ir sutvarkymą pagal sudarytas sutartis su leidimus turinčiais atliekų tvarkytojais. Veikloje susidarančių vertę turinčių (pakartotiniam panaudojimui ar perdirbimui tinkamų) atliekų apskaita, jos perduodamos tokias atliekas superkančioms įmonėms.

„TETAS“ veikla organizuojama vadovaujantis ISO 14001 aplinkosaugos standartą atitinkančia vadybos sistema. 2022 metais atlikus šios sistemos auditą negauta jokių papildomų rekomendacijų veiklos gerinimui.

Vertiname, kad „Litgrid“ ir „TETAS“ veikla atitinka perėjimo prie žiedinės ekonomikos kriterijus.

Taršos prevencija ir kontrolė

Vykdamas veiklą, „Litgrid“ elektros energijos perdavimo tinklo objektuose dirbantiems rangovams taiko Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytus aplinkosaugos, sveikatos ir saugos reikalavimus. Bendrovės specialistai atlieka rangovų patikrinimus veiklos vietose, fiksuoja darbų saugos neatitikimus. Atlikdamos darbus objektuose, šalia kurių yra įsikūrusios bendruomenės, „Litgrid“ iš anksto informuoja gyventojus apie galimą sunkiojo transporto ar atliekamų darbų keliamą triukšmą.

„Litgrid“ yra atlikusi elektromagnetinių laukų, susidarančių prie aukštos įtampos elektros perdavimo linijų, išsamius matavimus. Rezultatai parodė, kad Lietuvos elektros perdavimo tinkle susidarantys elektromagnetiniai laukai visais atvejais atitinka Lietuvos higienos normoje įtvirtintus reikalavimus, neviršija nustatytų normos ribų ir dažnai yra žymiai mažesni nei nustatyta normose. Skirtingose elektros perdavimo tinklo atkarpose bendrovės specialistai išmatavo elektrinio bei magnetinio lauko dydžius po linijomis, greta linijų bei tolstant nuo jų. Elektrinio ir magnetinio lauko dydžiai skiriasi priklausomai nuo linijose esančios įtampos – 110 kV ar 330 kV – elektros perdavimo intensyvumo jose bei nuotolio.

Nuo galimos taršos išsiliejusios alyvos atveju, po transformatoriais įrengiamos alyvos surinkimo duobės. Paviršinių lietaus nuotekų sistema sujungta su naftos produktų gaudyklėmis, tad avarijos atveju alyvuotas vanduo į paviršinius vandens telkinius ar dirvožemį nepatektų.

Atsižvelgiant į Europos Komisijos reikalavimus, statybos ar rekonstrukcijos metu dalis įrenginių (jungtuvų), turinčių SF6 dujas, pakeičiami įrenginiais, be SF6 dujų. Taip pat „Litgrid“ aplinkosaugos tvarkoje numatyta, kad darbuotojai, aptarnaujantys tokius įrenginius, turi turėti atitinkamus sertifikatus, rodančius, jog jie yra baigę specialius mokymus.

Aplinkos oro taršos mažinimui ir tvariam išteklių naudojimui, atnaujinamas automobilių parkas, vidaus degimo variklius turintys automobiliai keičiami hibridais ar elektromobiliais.

„TETAS“ elektros energijos perdavimo tinklo ir skirstymo tinklo objektuose taiko Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytus aplinkosaugos, sveikatos ir saugos reikalavimus. Bendrovės specialistai atlieka darbuotojų patikrinimus veiklos vietose, fiksuoja darbų saugos neatitikimus.

„TETAS“ veikla organizuojama vadovaujantis aplinkosaugos ISO 14001 bei darbuotojų saugos ir sveikatos ISO 45000 standartais atitinkančiomis vadybos sistemomis.

„TETAS“ atstovai vykdo veiklą antžeminės aukštos įtampos linijose, kuriose, kaip nustatyta „Litgrid“, susidarantys elektromagnetiniai laukai visais atvejais atitinka Lietuvos higienos normoje įtvirtintus reikalavimus, neviršija nustatytų normų ribų ir dažnai yra žymiai mažesni nei nustatyta normose.

„TETAS“ nevykdo veiklos, kurioje būtų naudojami polichlorintieji bifenilai (PCB).

Vertiname, kad „Litgrid“ ir „TETAS“ veikla atitinka taršos prevencijos ir kontrolės kriterijus.

Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

„Litgrid“ poveikio aplinkai vertinimą atlieka tuomet, kai vykdomas antžeminių elektros perdavimo linijų tiesimas (kai įtampa – 220 kV ar aukštesnė, o linijos ilgis – 15 ir daugiau km). Rekonstruojant elektros perdavimo linijas, daroma atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo. Poveikio aplinkai vertinimo metu, identifikuojamas ir potencialus poveikis biologinei įvairovei bei ekosistemoms.

Prieš planuojamus rekonstrukcijos darbus objektuose, kurie yra „Natura 2000“ teritorijose (pvz. oro linija einanti per „Natura 2000“ teritoriją) arba šalia jų atliekamas poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo vertinimas.

2024 m. „Litgrid“ atliko poveikio aplinkai vertinimo (PAV) atrankas (110 kV OL Alytus – Putiniai, 110 kV OL Panevėžys – Ekranas ir Panevėžys – Velžys, 330 kV OL Aizkrauklė – Panevėžys, 330 kV Lavėnų skirstykla ir dalis OL, 330 kV Lietuvos E – Neris) ir gavo Aplinkos apsaugos agentūros išvadas, jog šioms rekonstruojamoms elektros perdavimo linijoms poveikio aplinkai vertinimo atlikimas nėra privalomas.

Poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo vertinimas „Litgrid“ buvo atliktas dėl planuojamo 330 kV OL Aizkrauklė – Panevėžys projekto, patenkančio į „Natura 2000“ teritorijas. Konstatuota, kad neigiamo poveikio jautrioms teritorijoms nebus daroma. Ekologinio tinklo NATURA 2000 jautrumui ir poveikiui planuojama atlikti PAV atranką 330 kV Lietuvos E – Jonava projektui.

„TETAS“ atlieka veiklą, laikydamiesi elektros energijos perdavimo ir elektros energijos skirstymo operatorių atliktose poveikio aplinkai vertinimo procedūrose, perdavimo ir skirstymo tinklus valdančių bendrovių taisyklėse bei įstatymuose nustatytų apribojimų. „TETAS“ atlikdama rangos ar statybos darbus, nevykdo poveikių aplinkai vertinimo nei analizės procedūrų.

Vertiname, kad „Litgrid“ ir „TETAS“ veikla atitinka biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo kriterijus.

4.10. Elektros energijos kaupimas pagal Klimato kaitos švelninimo tikslą

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

2023 ir 2024 m. „Energy Cells“ vykdė įrenginių, kuriuose elektros energija saugoma ir vėliau elektros energijos pavidalu grąžinama, statybą ir eksploatavimą. Ši veikla apima ir hidroenergijos akumuliavimą.

„Energy Cells“ pradėjo eksploatuoti elektros energijos kaupimo sistemos (BEKS) objektus nuo: pirmas BEKS parkas nuo 2023 m. rugpjūčio 26 d., antras – 2023 m. rugsėjo 16 d., trečias – 2023 m. rugsėjo 28 d., ketvirtas – 2023 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos teritorijoje buvo įrengti 4 įrengtuose elektros energijos kaupimo baterijų parkai, kurių bendra galia siekia 200 MWh.

Vertiname, kad „Energy Cells“ veikla atitinka svarus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus.

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Žr. Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo dalį

Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga

„Energy Cells“ įrengti elektros energijos kaupimo įrenginiai nėra hidroakumuliaciniai ir nėra sujungti su vandens telkiniais. Vertiname, kad „Energy Cells“ veikla atitinka tausų vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos kriterijus.

Perėjimas prie žiedinės ekonomikos

„Energy Cells“ vadovaujasi aplinkosaugos reikalavimų taikymo veikloje tvarkos aprašu, kuriame išsamiai paaiškinti ir įmonėje taikomi veikloje susidarantių atliekų tvarkymo principai.

Atliekų tvarkymo planas yra parengtas, kuriuo užtikrinamas pakartotinis naudojimas arba perdirbimas. „Energy Cells“ veikloje susidarantių pavojingų ir nepavojingų atliekų rūšiavimą ir tvarkymą yra patikėjusi reikalingus leidimus turintiems rangovams, su kuriais yra sudarytos ilgalaikės aptarnavimo sutartys. Sudaryta ilgalaikė BEKS sistemos priežiūros sutartis numato, kad bendrovės rangovai taip pat vykdo susidarantių vertę turinčių (*pakartotiniam panaudojimui ar perdirbimui tinkamų*) atliekų apskaitą, jos perduodamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams ar tokias atliekas superkančioms įmonėms.

Vertiname, kad „Energy Cells“ veikla atitinka perėjimo prie žiedinės ekonomikos kriterijus.

Taršos prevencija ir kontrolė

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijus šiai veiklai netaikomas

Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

„Energy Cells“ atlikdami elektros energijos kaupimo įrenginių įrengimą, poveikio aplinkai vertinimo procedūros ar analizės nevykdė, kadangi energijos kaupimo įrenginiai buvo įrengti jau veikiančiose elektros perdavimo skirstymo pastotėse. Toks sprendimas priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu bei poįstatyminiais teisės aktais, paremtais Direktyva 2011/92/ES. „Energy Cells“ objektai nėra įrengti „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinkle ar UNESCO pasaulio paveldo objektuose ar pagrindinėse biologinės įvairovės teritorijose.

Vertiname, kad „Energy Cells“ veikla atitinka biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo kriterijus.

4.14. Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai pagal Klimato kaitos švelninimo tikslą

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Vertiname, kad „Amber Grid“ veikla **atitinka** šiuos svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo kriterijus:

(c) dujų perdavimo ir skirstymo tinklų modifikavimas, kai pagrindinis tikslas yra integruoti vandenilį ir kitas mažo anglies dioksido pėdsako dujas, įskaitant bet kokią dujų perdavimo ar skirstymo tinklo veiklą, kuri suteikia galimybę tinklui padidinti vandenilio arba kitų mažo anglies dioksido pėdsako dujų derinį dujų sistemoje.

„Amber Grid“ veikla apima esamų dujotiekių ir kitų tinklo elementų nuotėkio aptikimą ir remontą, siekiant sumažinti metano nuotėkį. Prie šio segmento dujų perdavimo sistemos prijungti 2 biometano gamintojai. Taip pat egzistuoja galimybė įleisti biometaną į sistemą iki įrengto įleidimo taško atgabenus jį cisternomis.

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Žr. Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo dalį

Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga

Biodujų prijungimas ir transportavimas „Amber Grid“ dujų perdavimo tinklais nesusijęs su vandens išteklių naudojimu ar apsauga, todėl netrukdo pasiekti geros jūrų vandenų aplinkos būklės ir nepablogina padėties jūrų vandenyse, kurių aplinkos būklė gera. Vertiname, kad „Amber Grid“ veikla atitinka tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos kriterijų.

Perėjimas prie žiedinės ekonomikos

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijus šiai veiklai netaikomas.

Taršos prevencija ir kontrolė

„Amber Grid“ savo įrenginių darbui nevartoja transportuojamų biodujų, todėl jiems nėra taikomi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/125/EB (1) reikalavimai. Prijungiant prie sistemos biodujų gamintojus laisvam biodujų transportavimo užtikrinimui „Amber Grid“ sistemoje nebuvo projektuojami ir įrengiami nauji biodujų kuro vartojimo įrenginiai, kuriems būtų taikomi ekologinio projektavimo reikalavimai. Vertiname, kad „Amber Grid“ veikla atitinka taršos prevencijos ir kontrolės kriterijų.

Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais „Amber Grid“ vykdo infrastruktūrinių projektų poveikio aplinkai vertinimą (PAV). Vykdamas dujotiekio Vilnius–Kaunas 16 km rekonstrukciją 2022 m. buvo atliktas PAV bei gauta teigiama poveikio aplinkai vertinimo išvada veiklai vykdyti. Laikantis PAV sąlygų, atskirų atkarpų rekonstravimo projektas įgyvendintas 2024 m.

2022 m. baigus GIPL (*Gas Interconnection Poland-Lithuania*) dujotiekio projekto statybą, iki 2026 m. (ketverius metus) bus vykdomas po statybinis atskirų etapų monitoringas, pagal 2016 m. su Aplinkos apsaugos agentūra suderintą aplinkos monitoringo programą. Monitoringo metu yra stebima kaip vietinė flora, fauna bei vietovei būdinga rūšinė įvairovė atsistato po magistralinio dujotiekio statybos ir ar nereikalinga imtis papildomų priemonių siekiant atstatyti arba pagerinti prieš statybas buvusią padėtį. Remiantis 2021–2024 m. aplinkos monitoringo duomenimis, nustatyta, kad GIPL dujotiekio jungties statyba reikšmingos neigiamos įtakos gamtinei aplinkai neturėjo. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos agentūros atrankos išvada „Dėl biometano vamzdyno prijungimo prie „Amber Grid“ perdavimo sistemos Aukštikalnių ir Vytartų k., Pasvalio r.“ poveikio aplinkai vertinimo“, poveikio aplinkai vertinimas šiai ūkinei veiklai neprivalomas. Vertiname, kad „Amber Grid“ veikla atitinka biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo kriterijų.

7.4. Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas pagal Klimato kaitos švelninimo tikslą

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

„Amber Grid“ ir „Litgrid“ 2023 m. vykdė veikla – elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas įmonės reikmėms. Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas suteikia nepriklausomumą nuo pasaulinių taršaus kuro rinkų, kurios mažinamos ar ribojamos dėl klimato kaitos. Prisitaikymas prie klimato pokyčių vyksta ir per ŠESD mažinimo plano įgyvendinimą, kuomet „Litgrid“ padaliniai vykdo jiems priskirtas priemones, o įkrovimo stotelių įrengimas yra šio plano priemonė. Elektrifikavimas įrašytas į Valstybės strategiją, tad „Amber Grid“ ir „Litgrid“ veikla tiesiogiai tai įgyvendina.

Vertiname, kad ir „Amber Grid“ ir „Litgrid“ veikla atitinka svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo kriterijus.

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Žr. Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo dalį

Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga, perėjimas prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencija ir kontrolė, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai šiai veiklai netaikomi.

Pažymime, kad ši taksonominė veikla „Amber Grid“ ir „Litgrid“ buvo vykdoma 2023 m.; 2024 m. šios veiklos pajamų, kapitalo ir veiklos išlaidų šios įmonės neturėjo.

7.6. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas pagal Klimato kaitos švelninimo tikslą

Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

„TETAS“ 2023 ir 2024 m. vykdė veiklą, kuri apima saulės elektrinių namams ir įmonėms montavimą, techninę ir eksploatacinę saulės elektrinių priežiūrą. Veiklą apėmė atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimo, techninės priežiūros ir remonto veiklą vietoje, kurią sudaro viena iš toliau nurodytų atskirų priemonių, jei jos įrengtos vietoje kaip techninės pastato sistemos:

- (a) fotovoltinės saulės energijos sistemos ir pagalbinės techninės įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.

Vertiname, kad „TETAS“ veikla atitinka svarus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus.

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Žr. Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo dalį

Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga, perėjimas prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencija ir kontrolė, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai šiai veiklai netaikomi.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas

Pagrindines rizikas yra pateiktos Vadovybės ataskaitoje, dalyje „Pagrindinės rizikos ir jų valdymas“ ir Tvarumo ataskaitos dalyje „Klimato kaita“. Nustatyta, kad fizinės rizikos trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilgiausiu nagrinėjamu laikotarpiu (iki 2050 m.) turės labai nedidelį poveikį Grupės įmonių veikloms. Tik potvynių ir ekstremalių vandens lygio svyravimų metu galimas poveikis yra didesnis. Tikėtinas pereinamojo laikotarpio rizikų poveikis Grupės mastu taip pat yra nedidelis. Visos Grupės įmonės numatė galimas su klimatu susijusios rizikos valdymo galimybes ir priemones.

Žemiau pateiktoje lentelėje apžvelgiamos aktualios su klimatu susijusios fizinės rizikos Grupės įmonėms.

Deleguotuosiuose aktuose nurodyta veikla	Ūmi fizinė rizika	Lėtinė fizinė rizika
KKŠ 4.1. Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	Karščio banga, šalčio banga/šaltis, gaisrai, sausra, gausūs krituliai, sniego ir ledo apkrova, nuošliauža nusėdimas	Kintanti temperatūra, besikeičiantys kritulių modeliai, krituliai arba hidrologinis kintamumas, druskingo vandens įsiskverbimas, jūros lygio kilimas, vandens stresas, geografiniai pavojai, dirvožemio erozija
KKŠ 4.9. Elektros energijos perdavimas ir skirstymas	Karščio banga, gaisrai, audros, vėjo gūsiai, žaibai, potvynis, sniego ir ledo apkrova	Besikeičiantys kritulių modeliai

KKŠ 4.10. Elektros energijos kaupimas	Karščio banga, gausūs krituliai	Kintanti temperatūra
KKŠ 4.14. Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai	Karščio banga, šalčio banga/šaltis gaisrai, audros, vėjo gūsiai, žaibai, sausra, gausūs krituliai, potvynis, sniego ir ledo apkrova, nuošliauža, nusėdimas	Kintanti, krituliai arba hidrologinis kintamumas, druskingo vandens įsiskverbimas, jūros lygio kilimas, vandens stresas, geografiniai pavojai, dirvožemio erozija.
KKŠ 7.4. Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	Karščio banga, šalčio banga/šaltis, gaisrai, sausra, gausūs krituliai, sniego ir ledo apkrova, nuošliauža nusėdimas	Kintanti temperatūra, besikeičiantys kritulių modeliai, krituliai arba hidrologinis kintamumas, druskingo vandens įsiskverbimas, jūros lygio kilimas, vandens stresas, geografiniai pavojai, dirvožemio erozija
KKŠ 7.6. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	Karščio banga	-

Atitiktis nustatytiems būtiniausioms apsaugos priemonėms vertinimas

Grupės taksonominių veiklų atitiktis būtiniausioms apsaugos priemonėms vertinimas atliekamas vadovaujantis 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo (ES) 2020/85218 straipsniu. Jame nurodoma, kad vykdant taksonomines veiklas, turi būti laikomasi būtiniausių apsaugos priemonių – procedūrų, kurios diegiamos užtikrinant EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų laikymąsi.

Grupė yra įdiegusi priemones ir procedūras žmogaus teisių, mokesčių, sąžiningos konkurencijos ir korupcijos prevencijos srityse, taip pat Lygių galimybių politikoje, Etikos kodekse, Grupės Tiekėjų etikos kodekse. Atsižvelgiant į tai, vertiname, kad Grupės taksonominės veiklos vykdomos laikantis būtiniausių apsaugos priemonių.

Apskaitos politika

PVRR apskaičiavimas atliekamas vadovaujantis EK deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/2178 2021 m. liepos 6 d., kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant įmonių, kurioms taikomas Direktyvos 2013/34/ES 19a arba 29a straipsnis, atskleistinos informacijos apie aplinkos atžvilgiu tvarią veiklą turinį bei pateikimą ir nustatant metodiką, taikytiną vykdant tą informacijos atskleidimo prievolę.

PVRR apskaičiavimai ir atskleidimai pateikiami remiantis Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 2 straipsniu, kuriame numatoma, kad:

1. Ne finansų įmonės atskleidžia Reglamento (ES) 2020/852 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją, kaip nustatyta šio reglamento I priede.
2. 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama lentelių forma, naudojant šio reglamento II priede pateiktus šablonus.

Skaičiavimo metodika remiasi turimu išaiškinimu ir galiojančių Europos komisijos gairių išaiškinimu. Skaičiavimo ypatumai detalizuojami prie konkrečių PVRR atsižvelgiant į ribotas gaires bei siekiant reglamento įgyvendinimo. Atsiradus naujoms oficialioms Europos Komisijos gairėms arba praktikai, skaičiavimo ypatumai pagal poreikį bus atitinkamai pataisyti ir atskleisti..

Daryta prielaida, kad pajamos, OPEX pagal taksonomiją (veiklos sąnaudos pagal taksonomiją) ir CAPEX pagal taksonomiją (kapitalo išlaidos pagal taksonomiją), kurie gali būti pagrįstai susieti su identifikuota taksonomine ir (ar) kriterijus atitinkančia taksonomine veikla, atitinkamai gali būti klasifikuojami kaip taksonominių ir (ar) kriterijus atitinkančių taksonominių veiklų PVRR. Pajamų ir CAPEX pagal taksonomiją PVRR yra tiesiogiai susiję su Vadovybės ataskaitoje ir finansinėse ataskaitose naudojamais rodikliais, koreguojant CAPEX dėl subsidijų apskaitos. OPEX pagal taksonomiją nurodo tik tas sąnaudas, kurių reikalaujama pagal Atskleidimų deleguotąjį aktą (ES) 2021/2178.

Konsoliduotiems duomenims apskaičiuoti buvo atlikti konsolidavimo koregavimai, kurie sutampa su finansinėse ataskaitose taikytais principais.

Taksonominių ir (arba) kriterijus atitinkančių taksonominių veiklų pajamų apskaičiavimas

Pagal Europos Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178, Grupės taksonominių ir (arba) kriterijus atitinkančių taksonominių ekonominių veiklų pajamų dalis apskaičiuojama produktų ar paslaugų, susijusių su taksonominėmis ir (arba) kriterijus atitinkančiomis taksonominėmis veiklomis, pajamas (skaitiklis) padalijant iš Grupės bendrų pajamų (vardiklis).

Iš skaitiklį įtraukiamos šios Grupės pajamos, kurios pripažįstamos tvaria taksonomine ekonomine veikla aplinkos atžvilgiu:

- elektros energijos perdavimo operatoriaus pajamos, eliminuojant kitos netipinės veiklos pajamas (pajamos už kilmės garantijų administravimą, delspinigiai ir kt.);
- rangos darbų, kuriuos atlieka grupės įmonė elektros skirstymo operatoriaus užsakyму vykdant energetikos įrenginių plėtrą, remontą ir eksploataciją visa apimtimi;
- dujų perdavimo operatoriaus pajamos iš atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo tinklais veiklos;
- rangos darbų pajamos, gaunamos iš atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimo, techninės priežiūros ir remonto veiklos. Bendrovė 2024 m. baigė vykdyti ankstesniais periodais turėtus įsipareigojimus ir naujų sutarčių nepasirašinėjo.

Skaiciuojant taksonomines pajamas, iš bendrųjų pajamų vadovaujantis 10-ojo TFAS Konsoliduotosios finansinės ataskaitos nuostatomis, eliminuojamos pajamos iš Grupės įmonių atliktų rangos darbų elektros perdavimo operatoriui ir elektros energijos kaupimo įrenginių operatoriaus suteiktų paslaugų elektros perdavimo operatoriui.

Iš identifikuotų taksonominių ekonominių veiklų, tokių kaip elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją (veiklos kodas 4.1), elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas (veiklos kodas 7.4), vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis (veiklos kodas 6.5) bei esamų pastatų renovacija (veiklos kodas 7.2), Grupė pajamų negauna, nes veiklos yra vykdomos siekiant efektyviai vykdyti veiklą, optimizuoti sąnaudas savo poreikių užtikrinimui.

Grupės pajamų (grynosios apyvartos) vardiklio reikšmei priskiriamos pajamos sutampa su Grupės finansinėse ataskaitose pateikiamomis pajamomis. Taksonominės veiklos pajamos pripažįstamos vadovaujantis 15-uju TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“, 1-uju TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ ir susijusiais standartais ir TFAAK išaiškinimais, vadovaujantis Grupės finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte aprašyta apskaitos politika.

Vadovaujantis aprašytais nuostatomis, buvo patikslinti palyginamieji 2023 m. pajamų skaičiai. Iš skaitiklio eliminuotos elektros energijos kaupimo įrenginių veiklos pajamos, nes jos traktuojamos kaip Grupės tarpusavio sandoris.

Taksonominių ir (arba) kriterijus atitinkančių taksonominių veiklų CAPEX pagal Taksonomiją apskaičiavimas

Pagal Europos Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178, Grupės taksonominių ir (arba) kriterijus atitinkančių taksonominių ekonominių veiklų CAPEX pagal Taksonomiją dalis apskaičiuojama padalinus CAPEX pagal Taksonomiją dalį, susijusią su turtu ar procesais, siejamais su taksonominėmis ir (arba) kriterijus atitinkančiomis taksonominėmis ekonominėmis veiklomis, iš Grupės bendro CAPEX pagal Taksonomiją.

Iš rodiklio skaitiklį įtraukiamos šios Grupės CAPEX, kuris pripažįstamas tvaria taksonomine ekonomine veikla aplinkos atžvilgiu:

- elektros energijos perdavimo operatoriaus kapitalo išlaidos, atitikusios techninio vertinimo kriterijus;
- elektros energijos kaupimo įrenginių instaliavimo išlaidos, susijusios su infrastruktūros priežiūra, remontu;
- dujų perdavimo operatoriaus kapitalo išlaidos iš atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo;
- elektros ir dujų perdavimo operatorių kapitalinės išlaidos elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimui pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninei priežiūrai ir remontui traukiamos visa apimtimi;
- dujų perdavimo operatoriaus kapitalo išlaidos vykdant pastatų renovaciją.

Į kapitalo išlaidų (CAPEX) skaičiavimą nėra traukiamas kapitalizuotas darbo užmokestis, komandiruotės, palūkanos ir trečiųjų šalių lėšomis finansuotų projektų išlaidos, kurios Bendrovei buvo perduotos neatlygintinai. CAPEX pripažįstamos visos ataskaitiniu laikotarpiu patirtos išlaidos, nepriklausomai nuo to ar turtas įvestas į eksploataciją ar yra dar tik projekto vystymo stadijoje. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialų nėra traukiami į skaitiklį.

Rangos darbus vykdančios Grupės įmonės kapitalo išlaidos į skaitiklį netraukiamos, nes reikšmingiausiai investuojama į įrenginius, darbo prietaisus ir įrankius, kurių tikslaus priskyrimo vienam ar kitam projektui / veiklai nėra galimybės įvertinti bei reglamente numatyti techniniai kriterijai skirti projektams, ne prekėms ar darbo priemonėms.

Grupės kapitalo išlaidų vardikliui priskiriama ilgalaikio materialaus (toliau IMT) ir nematerialaus turto įsigijimų suma bei eliminuojama iš trečiųjų šalių gauto turto vertė. Pagal pasirinktą apskaitos politiką Grupės finansinėse ataskaitose pateikiama ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė yra sumažinta gautų subsidijų suma, tačiau skaitiklio ir vardiklio sumos pagal taksonomiją nėra mažinamos tam turtui įsigyti gautų subsidijų suma, siekiant teisingiau atspindėti vykdomų investicijų apimtį.

Taksonominės veiklos kapitalo išlaidos pripažįstamos vadovaujantis 16-tuoju TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“, 38-tuoju TAS „Nematerialusis turtas“. Tarpusavio sandoriuose iš Grupės kapitalinių išlaidų yra eliminuojama rangos darbų marža (nerealizuotas pelnas), vadovaujantis 10-tojo TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ nuostatomis.

Vadovaujantis aprašytais nuostatomis ir siekiant duomenų palyginamumo, buvo patikslinti ir 2023 m. rodikliai.

Taksonominių ir (arba) kriterijus atitinkančių taksonominių veiklų OPEX pagal Taksonomiją apskaičiavimas

Pagal Europos Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178, Grupės taksonominių ir (arba) kriterijus atitinkančių taksonominių ekonominių veiklų OPEX pagal Taksonomiją dalis apskaičiuojama kaip dalies, susijusios su turtu ar procesais, siejamais su taksonominėmis ir (arba) kriterijus atitinkančiomis taksonominėmis ekonominėmis veiklomis, padalijus iš Grupės bendro OPEX pagal Taksonomiją.

OPEX pagal Taksonomiją sudaro tiesioginės nekapitalizuotos išlaidos, susijusios su technine priežiūra ir remontu, moksliniais tyrimais ir plėtra, pastatų renovacijos priemonėmis, trumpalaikė nuoma, ir visos kitos tiesioginės išlaidos, kurios susijusios su įmone ar tam pasamdytos trečiosios šalies atliekamu kasdieniu nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų aptarnavimu ir yra būtinos siekiant užtikrinti nenutrūkstamą ir veiksmingą tokio turto naudojimą. Atkreiptinas dėmesys, kad tokiu būdu apskaičiuotas OPEX pagal taksonomiją nesutampa su Grupės veiklos sąnaudų suma, pateikiama finansinėse ataskaitose.

2023 m. ataskaitoje OPEX pagal taksonomiją buvo vertintos didesne apimtimi, pvz. traukiamos ir gamtinių dujų bei elektros įsigijimo sąnaudos, visos darbo užmokesčio sąnaudos ir pan. Šioje ataskaitoje pateikiamas palyginamasis 2023 m. OPEX pagal taksonomiją perskaiciuotas vadovaujantis aukščiau aprašytais principais.

Grupės OPEX pagal taksonomiją apima:

- elektros energijos perdavimo operatoriaus veiklos išlaidas: elektros tinklo priežiūros ir remonto sąnaudas, mokslinių tyrimų ir plėtros sąnaudas visa apimtimi, o darbo užmokesčio, informacinių sistemų, transporto, patalpų priežiūros sąnaudos įtraukiamos tik su tinklo priežiūra tiesiogiai dirbančių darbuotojų;
- elektros energijos kaupimo įrenginių operatoriaus elektros energijos kaupimo įrenginių priežiūros ir remonto sąnaudas visa apimtimi (eliminavus Grupės tarpusavio sandorius) bei dispečerių darbo užmokesčio sąnaudas; rangos darbus vykdančios Grupės bendrovės veiklos išlaidų dalį, tenkančią paslaugoms, kurios buvo suteiktos elektros skirstymo operatoriui;
- rangos darbų veiklos išlaidos vykdant iš atsinaujinančių išteklių energijos technologijų įrengimą, techninę priežiūrą ir remontą traukiamos pilna apimtimi.

Taksonominės veiklos išlaidos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu, 1-uoju TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“, tarpusavio sandorių eliminavimas vykdomas, vadovaujantis 10-tojo TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ nuostatomis.

Dvigubas skaičiavimas

Visi atskleisti PVRR, susiję su taksonominėmis ir (ar) kriterijus atitinkančiomis veiklomis, išvengia dvigubo skaičiavimo, nes kiekvienas PVRR priskiriamas skirtingoms veikloms, kurios yra nepriklausomos. Siekiant išvengti dvigubo skaičiavimo, skaičiuojant

skaitiklį, kai ekonominė veikla prisideda prie kelių aplinkosaugos tikslų, PVRR buvo skaičiuojami tik vieną kartą. Pažymima, kad esant poreikiui Grupės vidaus sandoriai yra eliminuojami.

Per ataskaitinį laikotarpį Grupė neišleido naujų aplinkos atžvilgiu tvarių obligacijų ar skolos vertybinių popierių, skirtų finansuoti kriterijus atitinkančias taksonomines ekonomines veiklas. Nepaisant to, būtina pažymėti, kad Grupė 2022 m. išleido vieną žaliųjų obligacijų emisiją ir dalis jos lėšų panaudota kriterijus atitinkančioms taksonominėms ekonominėms veikloms finansuoti.

Kontekstinė informacija apie ES Taksonomijos reglamente nustatytus PVRR

Visi PVRR yra atskleidžiami remiantis klimato kaitos švelninimo tikslo kriterijais.

Su taksonominėmis veiklomis siejamų pajamų dalis 2024 m. sudarė 81,4 proc. ir, lyginant su 2023 m., padidėjo 1,6 proc. punktais arba 11,3 mln. Eur. Didžiausi pokyčiai:

- Elektros energijos perdavimo operatoriaus pagrindinės veiklos pajamos didėjo 9,0 mln. Eur lyginant su 2023 m. dėl gautų didesnių pajamų iš papildomų paslaugų;
- Grupės bendrovės pajamos iš elektros energijos skirstymo veiklos didėjo 3,4 mln. Eur dėl gautų didesnių užsakymų;
- Pajamos iš atsinaujinančių išteklių energijos technologijų įrengimo, techninės priežiūros ir remonto veiklos mažėjo 1,1 mln. Eur dėl Grupės bendrovės įvykdytų sutartinių įsipareigojimų pabaigos. Buvo perskaičiuotas 2023 m. pajamų rodiklis. Eliminotos elektros energijos kaupimo įrenginių veiklos pajamos, nes jos traktuojamos kaip Grupės tarpusavio sandoris ir patikslintos vardiklyje esančios pajamos, kurios nesutapo su finansinėse ataskaitose skelbtomis pajamomis).

Su taksonominėmis veiklomis siejamų kapitalo išlaidų (CAPEX) dalis 2024 m. sudarė 88,2 proc. ir, lyginant su 2023 m., padidėjo 8,6 proc. punktais arba 14,5 mln. Eur. Didžiausi pokyčiai:

- Taksonominės veiklos techninius kriterijus atitinkančios kapitalo išlaidos į elektros energijos perdavimo veiklą didėjo 46,5 mln. Eur dėl intensyviai vykdytų su sinchronizacija susijusių projektų;
- Kapitalo išlaidos į elektros energijos kaupimo veiklą mažėjo 32,5 mln. Eur dėl 2023 m. elektros energijos kaupimo sistemos (keturių baterijų parkų sistema) projekto įgyvendinimo pabaigos.

Su taksonominėmis veiklomis siejamų veiklos išlaidų (OPEX) dalis 2024 m. sudarė 66,5 proc. ir, lyginant su 2023 m., padidėjo 3,8 proc. punkto arba 4,7 mln. Eur. Didžiausi pokyčiai:

- 1,9 mln. Eur didėjo veiklos išlaidos elektros energijos kaupimo veikloje dėl pradėjusios veikti keturių baterijų parkų sistemos ir tam būtinų tinklo priežiūros ir remonto sąnaudų patyrimo;
- Elektros energijos operatoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos didėjo 1,5 mln. Eur dėl didesnių tinklo priežiūros ir remonto sąnaudų bei darbo užmokesčio;
- Grupės bendrovės veiklos išlaidos elektros skirstymo veikloje didėjo 2,5 mln. Eur dėl didesnių darbo apimčių;
- Dėl pasibaigusių sutartinių įsipareigojimų vykdymo 1,2 mln. Eur mažėjo veiklos išlaidos iš atsinaujinančių išteklių energijos technologijų įrengimo, techninės priežiūros ir remonto veiklos.

Pajamos pagal ES Taksonomijos reglamentą

Ekonominė veikla	Kodas	Apyvarta	Apyvartos procentinė dalis, 2024	Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai						Būtiniausios apsaugos priemonės	Taksonomią atitinkanti apyvartos procentinė dalis, 2023 m. (%)	Sąlygas sudaranti veikla (S)	Perėjimo veikla (P)
				Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė				
A. TAKSONOMINĖ VEIKLA		mln. Eur	%	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	%	S	P
				TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA										
A.1 Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti veikla)																			
Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1. /PKK 4.1.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0%	-	
Elektros energijos perdavimas ir skirstymas	KKŠ 4.9. /PKK 4.9.	390,6	81,2%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	79,0%	S	
Elektros energijos kaupimas	KKŠ 4.10. /PKK 4.10.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0%	S	
Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai	KKŠ 4.14. /PKK 4.14.	0,1	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0%	-	
Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.4. /PKK 7.4.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,4%	S	
Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.	KKŠ 7.6. /PKK 7.6.	0,6	0,1%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,4%	S	

Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) apyvarta (A.1)		391,3	81,4%	81,4%	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	79,8%	
Iš jos: sąlygas sudaranti veikla		391,2	81,3%	81,3%	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	79,8%	S
Iš jos: perėjimo veikla		-	-	-						-	-	-	-	-	-	-		-
A.2 Taksonominės, tačiau aplinkos atžvilgiu netvari veikla (kriterijus neatitinkanti taksonominė veikla)																		
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis.	KKŠ 6.5. /PKK 6.5.	0,0	0,0%	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,0%	
Esamų pastatų renovacija	KKŠ 7.2. /PKK 7.2.	0,0	0,0%	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,0%	
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) apyvarta (A.2)		0,0	0,0%	0,0%	-	-	-	-	-								0,0%	
Taksonominės veiklos apyvarta (A.1+A.2)		391,3	81,4%	81,4%	-	-	-	-	-								79,8%	
B. NE TAKSONOMINĖ VEIKLA																		
Ne taksonominės veiklos apyvarta		89,6	18,6%															
Iš viso (A+B)		480,9*	100%															

* Rodiklis pateikiamas konsoliduotos ir bendrovės finansinės ataskaitos 12.2 dalyje „Konsoliduotoji bendrųjų pajamų ataskaita“.

Kapitalo išlaidos pagal ES Taksonomijos reglamentą (CAPEX)

Ekonominė veikla	Kodas	Kapitalo išlaidos	Kapitalo išlaidų procentinė dalis, 2024	Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai						Būtiniausios apsaugos priemonės	Kriterijus atitinkanti taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) kapitalo išlaidų procentinė dalis, 2023	Sąlygas sudaranti veikla (S)	Perėjimo veikla (P)
				Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė				
A. TAKSONOMINĖ VEIKLA		mln. Eur	%	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	%	S	P
				TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA										
A.1 Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti veikla)																			
Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1. / PKK 4.1.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0%	-	
Elektros energijos perdavimas ir skirstymas	KKŠ 4.9. / PKK 4.9.	206,3	95,17	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	68,0%	S	
Elektros energijos kaupimas	KKŠ 4.10. / PKK 4.10.	0,1	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	13,9%	S	
Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai	KKŠ 4.14. / PKK 4.14.	0,3	0,1%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,1%	-	
Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.4. / PKK 7.4.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,2%	S	
Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.	KKŠ 7.6. / PKK 7.6.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0%	S	

Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) kapitalo išlaidos (A.1)	206,7	95,3%	95,3%	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	82,2%
--	-------	-------	-------	---	-----	-----	-----	-----	---	---	---	---	---	---	---	-------

Iš jos: sąlygas sudaranti veikla*	206,4	95,2%	95,2%	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	82,2%	S
-----------------------------------	-------	-------	-------	---	-----	-----	-----	-----	---	---	---	---	---	---	---	-------	---

Iš jos: perėjimo veikla	-	-	-						-	-	-	-	-	-	-	-
-------------------------	---	---	---	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---

A.2 Taksonominės, tačiau aplinkos atžvilgiu netvari veikla (kriterijus neatitinkanti taksonominė veikla)

Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis.	KKŠ 6.5. / PKK 6.5.	0,2	0,1%	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	NTA							0,1%
--	---------------------	-----	------	----	-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--	--	--	------

Esamų pastatų renovacija	KKŠ 7.2. / PKK 7.2.	1,2	0,5%	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	NTA							0,1%
--------------------------	---------------------	-----	------	----	-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--	--	--	------

Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) kapitalo išlaidos (A.2)	1,4	0,6%	0,6%	-	-	-	-	-								0,2%
---	-----	------	------	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	------

Taksonominės veiklos kapitalo išlaidos (A.1+A.2)	208,1	95,9%	95,9%	-	-	-	-	-								82,4%
--	-------	-------	-------	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	-------

B. NE TAKSONOMINĖ VEIKLA

Ne taksonominės veiklos kapitalo išlaidos	8,8	4,1%														
---	-----	------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Iš viso (A+B)	216,9	100%														
---------------	-------	------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Veiklos išlaidos pagal ES Taksonomijos reglamentą (OPEX)

Ekonominė veikla	Kodas	Veiklos išlaidos	Veiklos išlaidų procentinė dalis, 2024	Svaraus prisidėjimo kriterijai					Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai								Būtiniausios apsaugos priemonės	Kriterijus atitinkantis taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) išlaidų procentinė dalis, 2023 metai	Sąlygas sudaranti veikla (S)	Perejimo veikla (P)
				Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė	Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Tarša	Žiedinė ekonomika	Biologinė įvairovė					
A. TAKSONOMINĖ VEIKLA		mln. Eur	%	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N/ NTA	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	T/ N	%	S	P	
				TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA	TA/ NTA											
A.1 Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti veikla)																				
Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1. / PKK 4.1.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0%	-		
Elektros energijos perdavimas ir skirstymas	KKŠ 4.9. / PKK 4.9.	31,3	61,3%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	58,6%	S		
Elektros energijos kaupimas	KKŠ 4.10. / PKK 4.10.	2,0	3,9%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,3%	S		
Atsinaujinančiųjų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų perdavimo ir skirstymo tinklai	KKŠ 4.14. / PKK 4.14.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0%	-		
Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.4. / PKK 7.4.	0,0	0,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	0,0%	S		

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas.	KKŠ 7.6. / PKK 7.6.	0,5	1,0%	T	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	3,6%	S
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) išlaidos (A.1)		33,8	66,1%	66,1%	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	62,5%	
Iš jos: sąlygas sudaranti veikla*		33,8	66,1%	66,1%	N	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	T	T	T	T	T	62,5%	S
Iš jos: perėjimo veikla		-	-	-						-	-	-	-	-	-	-		-
A.2 Taksonominės, tačiau aplinkos atžvilgiu netvari veikla (kriterijus neatitinkanti taksonominė veikla)																		
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis.	KKŠ 6.5. / PKK 6.5.	0,2	0,4%	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,2%	
Esamų pastatų renovacija	KKŠ 7.2. / PKK 7.2.	0,0	0,0%	TA	NTA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,0%	
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) išlaidos (A.2)		0,2	0,4%	0,4%	-	-	-	-	-								0,2%	
Taksonominės veiklos išlaidos (A.1+A.2)		34,0	66,5%	66,5%	-	-	-	-	-								62,7%	
B. NE TAKSONOMINĖ VEIKLA																		
Netaksonominės veiklos išlaidos		17,1	33,5%															
Iš viso (A+B)		51,1	100%															

Branduolinė energija ir iškastinės dujos pagal ES Taksonomijos reglamentą

Eilutė	Su branduoline energetika susijusi veikla	
1.	Įmonė vykdo inovatyvių elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose energija gaminama taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, mokslinius tyrimus, plėtrą, demonstravimą ir įrengimą, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
2.	Įmonė stato ir saugiai eksploatuoja naujus branduolinius įrenginius, kuriuose elektros energija arba technologinė šiluma gaminama, be kita ko, centralizuoto šilumos tiekimo ar pramoninių procesų, pvz., vandenilio gamybos, reikmėms, taip pat didina jų saugą, tam naudodama geriausias turimas technologijas, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
3.	Įmonė saugiai eksploatuoja esamus branduolinius įrenginius, kuriuose elektros energija arba technologinė šiluma gaminama, be kita ko, centralizuoto šilumos tiekimo ar pramoninių procesų, pvz., vandenilio gamybos iš branduolinės energijos, reikmėms, taip pat didina jų saugą, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
Su iškastinėmis dujomis susijusi veikla		
4.	Įmonė stato arba eksploatuoja elektros energijos gamybos įrenginius, kuriuose elektros energija gaminama iš iškastinio dujinio kuro, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
5.	Įmonė stato, atnauja ir eksploatuoja bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos įrenginius, kuriuose naudojamas iškastinis dujinis kuras, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
6.	Įmonė stato, atnauja ir eksploatuoja šilumos gamybos įrenginius, kuriuose šilumai ir (arba) vėsumai gaminti naudojamas iškastinis dujinis kuras, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE

E1 Klimato kaita

Atliekant Grupės DRV, buvo vertinamos visos ETAS įvardintos klimato kaitos temos. Išankstinis temų vertinimas, poveikio ir finansinio poveikio reikšmingumo vertinimai ir suinteresuotųjų subjektų **apklausa atskleidė, kad temos „Prisitaikymas prie klimato kaitos“, „Klimato kaitos švelninimas“, „Energetika“ yra reikšmingos ir joms nustatytas reikšmingas neigiamas poveikis ir rizikos. Plačiau apie DRV galite susipažinti „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ ir „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ dalyse.**

Pažymime, kad Grupei būdinga specifinė atskleidimo informacija (angl. *entity-specific*) susijusi su neperduota elektros energija (angl. *energy not supply*, ENS) ir technologiniais elektros energijos nuostoliais kaip klimato kaitos temos dalis yra atskleidžiami Vadovybės ataskaitos „4. Bendrovės rezultatų apžvalga“ dalyje.

Tvarumo tema	Poveikiai	Rizikos ir galimybės	Vertės grandinės vieta
Prisitaikymas prie klimato kaitos	Faktinis neigiamas poveikis dėl biomasės išgavimo vertės grandinės pradžioje.	-*	Pradžia
Klimato kaitos švelninimas	Faktinis neigiamas poveikis dėl Grupės ŠESD emisijų.	Rizikos kyla iš poreikio finansuoti infrastruktūros atnaujinimą ir numatyti investicijas naujoms technologijoms, kad būtų sumažintas Grupės poveikis klimato kaitai (ŠESD emisijų mažinimas).	Visa grandinė
Energetika	Faktinis neigiamas poveikis dėl Grupės įmonių veiklos ir Grupės tiekimo grandinės.	Rizikos kyla iš poreikio investuoti į AEI.	Visa grandinė

*Nenustatyta reikšmingų Grupės mastu rizikų ir (ar) galimybių.

E1-1 Pertvarkos planas klimato kaitai švelninti

Grupė palaiko ir pritaria pasauliniam įsipareigojimui siekti išvengti klimato kaitos padarinių bei dėti pastangas, kad visuotinis atšilimas neviršytų Paryžiaus susitarime nurodyto 1,5°C scenarijaus, palyginti su iki pramoninio laikotarpio lygiu. Grupė įsipareigoja prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir tvaraus energetikos sektoriaus vystymo, atsižvelgdama į Paryžiaus susitarimą ir Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją.

Grupė yra išsikėlusį ambicingus ŠESD 1 ir 2 lygio emisijų mažinimo strateginius tikslus – iki 2026 m. emisijas sumažinti 30 proc. , iki 2030 m. - 50 proc. emisijų savo veikloje palyginus su 2019 m. Pažymima, kad šie tikslai taip pat susieti su „EPSO-G“ ilgalaikė su darnumu susieto finansavimo programa (toliau – Finansavimo programa) (angl. Sustainability-linked finance framework.) ir su darnumu susijusių obligacijų prospektu. Finansavimo programai nepriklausomą įvertinimą suteikė tarptautinis klimato ir aplinkosaugos tyrimų centras „CICERO Shades of Green“. Pateiktame nepriklausomame vertinime „EPSO-G“ Finansavimo programoje numatyti tvarumo tikslai įvardinti kaip ambicingi, palyginus su kitų analogiškų Europoje veikiančių įmonių išsikeltais tvarumo tikslais. Šie tikslai taip pat įtvirtinti kaip didžiaja dalimi atliepiantys Paryžiaus susitarime nustatytus siekius, susijusius su poveikio klimato kaitai mažinimu. Obligacijų rodikliai pateikiami vadovybės ataskaitos 4 dalyje „Bendrovės rezultatų apžvalga“.

2024 m. Grupė prisijungė prie Mokslu grįstų tikslų iniciatyvos (angl. Science Based Targets initiative, SBTi) ir įsipareigojo išsikelti trumpojo laikotarpio mokslu grįstus ŠESD emisijų mažinimo tikslus iki 2030 metų, kuriuos ataskaitinių metų pabaigoje pateikė derinti su SBTi.

Grupė strategijoje taip pat yra įsipareigojusi iki 2050 m. pasiekti nulį ŠESD emisijų balansą.

Grupės ŠESD emisijų mažinimo planai

Grūpei yra taikomi ES su Paryžiaus susitarimu suderinti lyginamieji indeksai. Perėjimo prie klimatui neutralios veiklos planas yra neatsiejama Grupės strategijos dalis, siekiant prisidėti prie Paryžiaus susitarimo tikslų ir ES klimato teisės akto reikalavimų. Planas paremtas ilgalaikėmis investicijomis, strateginiams ir dideliems projektams numatytos ilgojo periodo (10 metų) investicijos. Kiekvienais metais yra planuojamas biudžetas, kuris koreliuoja su veiklos plane numatytais darbais, siekiant įgyvendinti numatytus strateginius tikslus.

Grupės ŠESD emisijų mažinimo tikslai kaip integrali Grupės ilgalaikės strategijos dalis yra tvirtinami „EPSO-G“ valdybos (įskaitant ir atskirai Grupės įmonių valdybų), kurie pagal Grupės integruoto planavimo ir stebėsenos politiką yra kaskaduojami į žemesnio lygio įgyvendinimo planus.

Pagrindinės Grupės ŠESD (1 ir 2 lygio) emisijų mažinimo plano priemonės orientuotos į daugiausiai emisijų veikloje išskiriančius šaltinius elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo veiklose. Tai apima įvairius pilotinius projektus, tiekėjų rinkos analizes, investicinius planus.

Pagrindiniai dekarbonizacijos svertai (veiksmai 2025–2030 m. laikotarpiu) Grupės įmonėse:

„Amber Grid“ (visos priemonės mažina Grupės ŠESD 1 lygio emisijas):

- Dujų kompresorinių stočių rekonstrukcija;
- Stacionarių ir mobilių nuotėkių aptikimo sistemų įrengimas: įdiegimas ir naudojimas metano (CH₄) nuotėkių stebėsenai;
- Dujų deginimo įrangos pritaikymas veikloje;
- Biodujų įtraukimas į dujinių įrenginių sistemą ir jų deginimas
- Dujinių katilų keitimas į elektrinius katilus dujų skirstymo stotyse (DSS);
- Specialios įrangos (*angl. stopple*) pritaikymas magistralinio dujotiekio remonto metu.

Dujų deginimo įrangos ir specialiosios įrangos (*angl. stopple*) pritaikymas veiklose sukurs didžiausią 1 lygio ŠESD emisijų mažinimo efektą.

Bendrovė siekiant įgyvendinti įsigaliojusias ES Metano reglamento nuostatas skatins nulinį metano emisijų kultūros diegimą. Šie reikalavimai reikšmingai paveiks remonto darbų organizavimą bei kitus eksploatacinius veiklos aspektus, skatinant diegti naujas technologijas ir procesus, užtikrinančius minimalias metano emisijas.

„Litgrid“ (priemonės mažina Grupės ŠESD 1 ir 2 lygio emisijas):

- SF₆ dujų atsisakymas rekonstruojant transformatorių pastotes (iki 2030 planuojama pakeisti 10 įrenginių);
- Žaliosios elektros energijos įsigijimas tiesioginių kontraktų būdu (*angl. Power purchase agreement*) technologinių nuostolių dengimui rinkos metodu. Priemonė sukurs didžiausią 2 lygio ŠESD emisijų mažėjimo efektą;
- AEI gamybos savoms reikmėms (saulės kolektorių įrengimas rekonstruojamose, naujai statomose transformatorių pastotėse, skirstyklose).

Visose Grupės įmonėse (priemonės mažina Grupės 1 ir 2 lygio emisijas):

- efektyvus energijos vartojimas, atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas savoms reikmėms;
- plečiamas netaisus transporto naudojimas – įsigijami elektromobiliai ir hibridiniai automobiliai. Numatoma, jog iki 2028 m. visas Grupės naudojamas autotransportas ir dalis specialaus transporto bus mažiau taršūs lyginant su taršiausiais, visiškai vidaus degimo varikliais varomais automobiliais.

2024 m. buvo atliktas Grupės ŠESD (1 ir 2 lygio) emisijų modeliavimas ir priemonių plano peržiūra, prioretizuojant priemones ne tik pagal didžiausią poveikio mažinimo potencialą, bet ir pagal ekonominį naudingumą. Taip pat nustatytos rizikos ir jų prielaidos, kurios gali daryti įtaką tikslų pasiekimui bei atitinkamai sumodeliuoti (1 ir 2 lygio) emisijų mažinimo scenarijai.

Taip pat pažymime, kad pagrindinis visų Grupės veiklų tikslas – prisidėti prie klimato kaitos švelninimo tikslo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/852. Grupės Taksonominės veiklos apyvarta 2024 m. siekė 81,5%, kapitalo išlaidos 88,2%, veiklos išlaidos – 66,5%. Detalūs atskleidimai pagal ES Taksonomijos reglamentą pateikiami šios ataskaitos 8.2.1 „Informacijos atskleidimas pagal ES Taksonomijos reglamentą“ dalyje.

Kitos Grupės strategijos priemonės prisidedančios prie pertvarkos planų

Siekdami plėtoti švariąją energetiką, 2024 m. Lietuvos, Suomijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos ir Vokietijos dujų perdavimo sistemos operatoriai, sėkmingai užbaigė Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus (NBHC) išankstinę galimybių studiją. Ši studija žymi svarbų žingsnį kuriant tarptautinę vandenilio transportavimo infrastruktūrą, kuri sujungs Baltijos jūros regioną su Centrine Europa. NBHC projektas yra esminė Europos vandenilio rinkos plėtros dalis, siekiant užtikrinti tvarų energijos tiekimą ir skatinti dekarbonizaciją regione.

2024 m. balandžio mėn. Europos Komisija (EK) suteikė Nordic-Baltic Hydrogen Corridor (NBHC) projektui bendro intereso projekto (PCI) statusą. Šis projektas yra Baltijos energijos rinkos vandenilio plano (Baltic Energy Market Interconnection Plan, BEMIP Hydrogen) dalis. PCI statusas suteikia projektui strateginį prioritetą ES mastu, leidžiant gauti ES finansavimą bei pagreitinoti leidimų išdavimo procedūras, taip sudarant palankesnes sąlygas projekto įgyvendinimui ir spartesnei vandenilio infrastruktūros plėtrai Baltijos regione. Daugiau informacijos apie Grupės strategijoje numatytus tikslus ir projektus, taip siekiant prisidėti prie patikimos ir klimatui neutralios energetikos sistemos plėtros pateikiama vadovybės ataskaitos 3 „Veiklos strategija ir planuojamos investicijos“, 4.5 „Tyrimų ir plėtros veikla“ skyriuose.

E1-2 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusi politika

Energetikos sektorius yra vienas didžiausių klimato kaitai poveikį darančių sektorių. „EPSO-G“, kaip energijos perdavimo ir mainų įmonių grupei, tenka svarbus vaidmuo užtikrinti sklandžią ir patikimą energetikos sistemos pertvarką Lietuvoje. Ši pertvarka apima atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą ir AEI augančio kiekio sklandžią integraciją į energetikos sistemą, sudaro sąlygas mažinti sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro, inicijuoti jungčių projektus ir užtikrinti palankesnes sąlygas neutralaus poveikio klimatui energijos mainus.

Pagrindinės politikos, kuriomis Grupėje grindžiamas klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos valdymas, yra Grupės aplinkosaugos ir darnumo politikos. Grupės lygio politikos yra tvirtinamos Grupės valdybos.

Darnumo ir aplinkosaugos politikoje yra nustatyti pagrindiniai tvarumo principai ir nuostatai, kurie atspindi prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimo aspektus:

- Grupė, būdama strategiškai svarbios energetikos infrastruktūros valdytoja, siekia prisidėti prie Paryžiaus susitarime, Europos Žaliajame kurse, Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje bei Nacionalinėje klimato kaitos valdymo darbotvarkėje apibrėžtų su klimato kaita ir aplinkosauga susijusių įsipareigojimų įgyvendinimo.
- Grupė siekia tiesiogiai prisidėti prie JT Darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo, didžiausią dėmesį skirdama galimybių naudotis švaria ir modernia energija užtikrinimui, kovai su klimato kaita, modernios infrastruktūros ir inovacijų vystymui, saugių ir deramų darbo sąlygų, darbuotojų gerovės bei darnios tiekimo grandinės kūrimui.
- Diegti šiuolaikines technologijas ir priemones, kurios leistų sumažinti Grupės veikloje susidarantį ŠESD emisijų kiekį iki 2030 metų.
- Vykdyti veiklos sukeliama poveikio aplinkai stebėseną – skaičiuoti Grupės įmonių veikloje susidarancias ŠESD emisijas, gamtos ir energetinių išteklių naudojimą;
- Plėsti AEI šaltinių naudojimą perdavimo tinklų infrastruktūros technologinėms energetinėms reikmėms patenkinti;
- Teikti prioritetą ir plėsti netaršaus transporto naudojimą, nuosekliai mažinti taršaus kuro rūšių naudojimą.

Formuodama ir įgyvendinama darnaus vystymosi veiksmus, Grupė siekia visapusiško suinteresuotųjų subjektų įsitraukimo ir skatina skaidrų ir sąžiningą bendradarbiavimą su vartotojais, gamintojais ir tiekėjais, visuomene, savininku, darbuotojais, žiniasklaida bei kitais suinteresuotais subjektais.

Esamos Grupės politikos apima visus reikšmingus poveikius ir rizikas identifikuotus per reikšmingumo vertinimą klimato kaitos temoje.

E1-3 Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai

Klimato kaitos švelninimas

Grupė pripažįsta, kad energetikos sektorius atlieka svarbų vaidmenį Europos Sąjungos politikoje, siekiant pasiekti klimato neutralumą iki 2050 m. Grupės su klimato kaita ir švelninimu susiję veiksmai - priemonės numatytos Grupės įmonių ŠESD emisijų mažinimo planuose ir Grupės strateginiuose planuose. Pagrindinės ŠESD mažinimo priemonės pateikiamos E1-1 dalyje.

ŠESD priemonės yra įtrauktos į Grupės įmonių ilgalaikį finansinį planą (dujų kompresorių stočių modernizavimas, magistralinio dujotiekio rekonstrukcijos, mobilaus dujų kompresoriaus ir gamtinių dujų deginimo įrangos pirkimai ir kt.). Įsigijus elektros energijos kilmės garantijas, įrodoma, kad technologiniai nuostoliai buvo patirti iš AEI pagamintos elektros, tokiu būdu bus sumažintos ŠESD emisijos (2 lygis). Technologinių nuostolių sąnaudos įtrauktos į savikainą.

Iki 2030 m. Grupėje planuojama skirti apie 155 mln. Eur investicijų priemonėms, kurios tiesiogiai prisidės prie ŠESD emisijų mažinimo. Visos investicijos ilguoju laikotarpiu ir būsimos išlaidos neatskleidžiamos, nes šiuo metu Grupė negali užtikrinti šios informacijos tikslumo. Informacijos atskleidimo galimybės bus vertinamos ateityje.

Grupės tiesioginės emisijos priklauso nuo vykdomų darbų masto (rekonstrukcijų, naujų projektų atlikimų ir kt.) ir mažinimo priemonių įgyvendinimo. Grupės mastu pavyko pasiekti tokius ŠESD (1 ir 2 lygio) emisijų rezultatus, lyginant su baziniais 2019 metais. Minuso ženklas lentelėje parodo, kad emisijos mažėjo lyginant su baziniais metais.

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.	2020 m.
Grupės ŠESD (1 ir 2 lygio) emisijų rezultatai, lyginant su baziniais 2019 m.	6,1%	26,1%	-0,9%	-7,4%	-11,4%

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Grupė 2023 m. atliko išsamų klimato kaitos rizikų ir galimybių vertinimą pagal „Su klimatu susijusios finansinės informacijos atskleidimo darbo Grupės“ (toliau – TCFD) rekomendacijas siekiant įvertinti Grupės strategijos ir verslo modelio atsparumą klimato kaitos pokyčiams bei prisitaikymui prie klimato kaitos didinimo. Vertinimas buvo grįstas ir atsižvelgiant į Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, klimato ir tyrimų skyriaus atlikta studija „[Klimato kaitos rizikos XXI a. viduriui studija](#)“ (2023), kurioje numatomas Lietuvos fizinių rizikų lygis ateities klimato sąlygomis.

Siekiant geriau suprasti su klimatu susijusių rizikų pasireiškimo tikimybę, buvo atsižvelgta į trumpojo (2026 m.), vidutinės trukmės (2030 m.) ir ilgalaikio (2050 m.) laikotarpio perspektyvas. Analizė atlikta laikantis tarptautinės klimato kaitos rizikų vertinimo praktikos, t. y. atsižvelgta į du Tarptvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) parengtus socio-ekonominės raidos scenarijus:

- su Paryžiaus susitarimu suderintas vidutinės temperatūros kilimo scenarijus, apribotas iki 1,5/2 °C (SSP1–2,6), ir
- įprastinės veiklos scenarijus, pagal kurį vidutinė temperatūra pakiltų virš 4 °C (SSP5–8.5).

Socioekonominės raidos scenarijų prielaidos fizinės rizikos pasireiškimu iki 2050 metų skiriasi itin nedaug. Scenarijai skiriasi pagal energetikos sistemos pertvarkos mastą, todėl perėjimo rizikos pasireiškimo tikimybė pagal su Paryžiaus susitarime nurodytu vidutinės temperatūros kilimo scenarijumi ir įprastinės veiklos scenarijumi labai skiriasi. Energetikos sektoriui aktualios pertvarkos rizikos tikimybės vertinimas pagal IPCC scenarijaus prielaidas buvo grindžiamas išorės konsultantų ekspertiniu vertinimu.

Atsižvelgus į konsolidavimo rezultatus nustatyta, kad fizinės rizikos trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilgiausiu nagrinėjamu laikotarpiu (iki 2050 m.) turės labai nedidelį poveikį Grupės įmonių veikloms. Tik potvynių ir ekstremalių vandens lygio svyravimų metu galimas poveikis yra didesnis. Tikėtinas pereinamojo laikotarpio rizikų poveikis Grupės mastu taip pat yra nedidelis, tačiau Grupės įmonių lygmenyje skiriasi, pavyzdžiui Grupės įmonės „Amber Grid“ atveju yra gerokai didesnis. Šis preliminarus vertinimas yra atspirties taškas siekiant išplėsti analizę ir išsamiau atskleisti su klimatu susijusios rizikos poveikį Grupės finansiniams rezultatams ir pinigų srautams. Pagrindines rizikas yra aprašytos Vadovybės ataskaitoje 5.9 dalyje „Rizikų valdymo sistema“.

Žemiau pateiktoje lentelėje apžvelgiamos su klimatu susijusios fizinės rizikos ir jų aktualumas Grupės įmonėms.

Rizikos tipas	Poveikis Paryžiaus susitarimo tikslui bei verslo modeliui	Grupės įmonės, kurios gali būti paveiktos fizinės rizikos
Ūmi fizinė rizika		
Karščio banga, šalčio banga/šaltis, gaisrai, audros, vėjo gūsiai, žaibai, sausra, gausūs krituliai, potvynis, sniego ir ledo apkrova, nuošliauža, nusėdimas	Laikotarpiais 2026, 2030, 2050 - visos rizikos – labai mažas, išskyrus potvynius – rizika vidutinė	Karščio banga – „Tetas“, „EPSO-G“, „Energy Cells“, „Litgrid“, „Amber Grid“; šalčio banga/šaltis - „Amber Grid“; gaisrai - „Litgrid“, „Amber Grid“; audros, vėjo gūsiai, žaibai - „Litgrid“, „Amber Grid“; sausra - „Amber Grid“; gausūs krituliai - „Energy Cells“, „Amber Grid“; potvynis - „EPSO-G“, „Litgrid“, „Amber Grid“; sniego ir ledo apkrova - „Litgrid“, „Amber Grid“; nuošliauža - „Amber Grid“; nusėdimas - „Amber Grid“.
Lėtinė fizinė rizika		

Kintanti temperatūra, besikeičiantys kritulių modeliai, krituliai arba hidrologinis kintamumas, druskingo vandens įsiskverbimas, jūros lygio kilimas, vandens stresas, geografiniai pavojai, dirvožemio erozija	Laikotarpiais 2026, 2030, 2050 m. - visos rizikos – labai mažas	Kintanti temperatūra - „Amber Grid“, „Energy cells“; besikeičiantys kritulių modeliai - „Litgrid“; krituliai arba hidrologinis kintamumas - „Amber Grid“; druskingo vandens įsiskverbimas - „Amber Grid“; jūros lygio kilimas - „Amber Grid“; vandens stresas , - „Amber Grid“; geografiniai pavojai - „Amber Grid“; dirvožemio erozija - „Amber Grid“.
---	---	--

Žemiau pateiktoje lentelėje apžvelgiamos pereinamojo laikotarpio rizikos ir jų aktualumas Grupės įmonėms.

Rizikos tipas	Poveikis Paryžiaus susitarimo tikslui bei verslo modeliui	Grupės įmonės, kurios gali būti paveiktos pereinamojo laikotarpio rizikos
Politinė ir teisinė		
Reguliacinė aplinka, „nevaldomos“ energetikos pertvarkos (angl. Disorderly energy transition) rizika dėl galimai iškreipiančių priemonių nustatymo, teisinė atsakomybė ir valdymo atskaitomybė	Laikotarpiais 2026, 2030, 2050 - visos rizikos – mažas	Reguliacinė aplinka – „EPSO-G“, „Amber Grid“, „Baltpool“, „Energy Cells“; „nevaldomos“ energetikos pertvarkos (angl. Disorderly energy transition) rizika dėl galimai iškreipiančių priemonių nustatymo - „EPSO-G“, „Amber Grid“, „Baltpool“, „Energy Cells“; teisinė atsakomybė ir valdymo atskaitomybė - „EPSO-G“, „Litgrid“, „Amber Grid“, „Baltpool“, „Energy Cells“.
Technologinė		
Perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų išlaidos, senesnio turto perėjimo rizika, turto nuvertėjimo rizika	Laikotarpiais 2026, 2030, 2050 - Perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų išlaidos - mažas, senesnio turto perėjimo rizika, turto nuvertėjimo rizika 2050 – vidutinis	Perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų išlaidos - „EPSO-G“, „Amber Grid“, „Energy Cells“, „Litgrid“. senesnio turto perėjimo rizika, turto nuvertėjimo rizika - „EPSO-G“, „Amber Grid“.
Rinkos		
Neužtikrintumas dėl vartotojų elgesio, rinkos signalų ir tiekimo grandinės, žaliavų ir energijos kainų pokyčiai	Laikotarpiais 2026, 2030, 2050 - visos rizikos – mažas	Neužtikrintumas dėl vartotojų elgsenos, rinkos signalų ir tiekimo grandinės - „EPSO-G“, „Amber Grid“, „Energy Cells“, „Litgrid“, „Baltpool“; žaliavų ir energijos kainų pokyčiai - „EPSO-G“, „Amber Grid“, „Baltpool“.
Reputacinė		
Perdavimo sistemos patikimumas, su klimato rizikų valdymu susiję lūkesčiai, su nefinansinės informacijos atskleidimu susiję lūkesčiai	Laikotarpiais 2026, 2030, 2050 - perdavimo sistemos patikimumas - mažas, su klimato rizikų valdymu susiję lūkesčiai, su nefinansinės informacijos atskleidimu susiję lūkesčiai rizika 2050 – vidutinis	Perdavimo sistemos patikimumas - „EPSO-G“, „Amber Grid“, „Energy Cells“, „Litgrid“. su klimato rizikų valdymu susiję lūkesčiai - „EPSO-G“, „Amber Grid“, „Energy Cells“, „Litgrid“, „Baltpool“; su nefinansinės informacijos atskleidimu susiję lūkesčiai - „EPSO-G“, „Amber Grid“, „Energy Cells“, „Litgrid“, „Baltpool“.

E1-4 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susiję uždaviniai

Grupės ŠESD emisijų mažinimo tikslai ir susijusios priemonės aprašyti anksčiau esančiuose E1-1, E1-2, E-3 dalyse. Grupės ŠESD mažinimo tikslai pagal SBTi gaires išsikelti 5 metų laikotarpiui, akcentuojant 2026 m. ir 2030 m.

Įgyvendinimo lygis matuojamas t CO₂e, baziniai metai – 2019 m. Tikslai apima ŠESD 1 ir 2 lygio (tiesiogines ir netiesiogines emisijas), kurios susidaro iš Grupės veiklos.

Priemonių planas orientuodamasis į 1-2 lygio emisijas, ir sudėliotas taip, kad būtų mažinamos aplinkosauginiu požiūriu didžiausias emisijas sugeneruojančios sritys: metano kontroliuojami ir nekontroliuojami nuotėkiai, kurie susidaro veiklos metu iš stacionarių įrenginių sunaudojančių gamtinių dujų kiekių technologinėms reikmėms bei elektros perdavimo tinklo nuostoliai, kurie atsiranda perduodant elektros energiją aukštos įtampos tinklais. 3 lygio emisijos pirmą kartą buvo apskaičiuotos 2023 m. 2025 m. planuojama analizuoti 3 lygio emisijų mažinimo galimybes, siekiant pasirengti Grupės nulinio emisijų (angl. Net Zero) mažinimo veiklos gaires.

Grupėje nėra taikomi ŠESD absorbuojimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditais. Taip pat nėra taikomas anglies dioksido įkainojimas.

Išsikelti ŠESD mažinimo planai ir su juo susijusių tikslų pasiekimo rizikos yra valdomos ir įtrauktos į Grupės rizikų valdymo registrą.

Detaliau apie rizikas pateikiama Vadovybės ataskaitos 5.9.2 „Pagrindinės rizikos ir jų valdymas“ ir E1-3 „Prisitaikymas prie klimato kaitos“ dalyse.

Grupės Valdyba tvirtina Grupės strategiją, kurios integrali dalis yra su klimato kaita ir ŠESD mažinimu susiję tikslai, stebi strategijos bei joje numatytų tikslų įgyvendinimą, ne rečiau kaip kartą per metus peržiūri strategiją ir pagal poreikį ją atnaušina. Valdyba kiekvienais metais nustato Grupės metinius tikslus, stebi jų įgyvendinimą reguliariai kas ketvirtį ir atlieka metinį tikslų pasiekimo vertinimą. Grupės metiniai tikslai paprastai apima ir tvarumo tikslus. Šių tikslų įgyvendinimo rezultatas yra viena dedamųjų, į kurią atsižvelgiama skiriant metinį finansinį skatinimą Grupės vadovui. Tuo atveju, jei Grupės darbuotojams yra iškeliami su tvarumu susiję tikslai, jų finansiniam skatinimui įtakos taip pat turės šių tikslų, įskaitant ir su tvarumu susijusių, pasiekimas.

ŠESD emisijų kiekio mažinimui svarbūs visi atliekami veiksmai, nes jie turi suminį poveikį ir daro įtaką tikslų pasiekimui.

Grupės ŠESD mažinimo planų įgyvendinimo ataskaitos ir priemonių rizikų valdymo planai pagal poreikį pristatomi Audito komitetui.

ŠESD emisijų mažinimo tikslai

	Baziniai metai 2019 m.	2024 m.	2025 m. tikslas	2026 m. tikslas	2030 m. tikslas
ŠESD emisijos prieš mažinimo veiksmus (1 ir 2 lygis) (tCO ₂ e)	205 397	256 568	313 058	340 052	379 712
ŠESD emisijos po mažinimo veiksmų (1 ir 2 lygis) (tCO ₂ e)	-	217 941	255 659	143 778	102 699
ŠESD emisijos (1-2 lygis) (% pokytis lyginant su baziniais metais)	-	6%	25%	-30%	-50%

Apskaičiavimo metodika. Rodikliai nustatyti pagal Mokslu paremtų tikslų iniciatyvos (ang. SBTi) gaires, planuojamos ŠESD emisijos pagal pagrindinių emisijų šaltinių – elektros energijos nuostolių, metano nuotėkių prognozuojamus kiekius bei 2024 metų naujausius prieinamus emisijų faktorius.

E1-5 Energijos suvartojimas ir jos rūšių derinys

„EPSO-G“ grupės įmonės siekia kurti organizacinę kultūrą, kuri būtų paremta gamtos bei kitų išteklių tausojimo filosofija. Grupės aplinkosaugos politikoje „EPSO-G“ įmonės yra įsipareigojusios administracinėje veikloje naudoti sertifikuotą žaliąją elektros energiją, plėsti AEI šaltinių naudojimą perdavimo tinklų infrastruktūros technologinėms energetinėms reikmėms patenkinti, teikti prioritetą ir plėsti netaršaus transporto naudojimą, nuosekliai mažinti taršaus kuro rūšių bei energetinį efektyvumą didinančių priemonių naudojimą. Visos šios iniciatyvos nuosekliai integruojamos Grupėje. Tai atsispindi apibendrintose energetikos

suvartojimo rodikliuose, kurie pateikiami lentelėje žemiau. Energijos suvartojimo rodikliai gauti iš įmonių apskaitos duomenų ir buvo konsoliduoti visos Grupės mastu.

Energijos suvartojimas ir energijos rūšių derinys

Energijos suvartojimas ir rūšių derinys	2024 m.	Pokytis 2024/2023, %	2023 m.	Pokytis 2023/2022, %	2022 m.	Pokytis 2022/2021, %	2021 m.
(1) Akmens anglių ir jų produktų kuro suvartojimas (MWh)	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
(2) Žalios naftos ir naftos produktų kuro suvartojimas (MWh)	10 854,5	4,5	10 383,3	-22,5	13 391,0	244,7	3 885,3
(3) Gamtinių dujų kuro suvartojimas (MWh)	86 915,0	-13,2	93 079,0	18,8	78 352,7	139,7	32 682,9
(4) Kitų iškastinių išteklių kuro suvartojimas (MWh)	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
(5) Į(si)gytos iškastinių išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas (MWh)	362 245,6	-4,8	380 639,2	-12,3%	434 113,2	9,2	397 316,4
(6) Visas iškastinių išteklių energijos suvartojimas (MWh) (1–5 eilučių suma)	460 014,7	-6,3	484 101,45	-7,9	525 856,9	21,2	433 884,6
Iškastinių išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime (%)	89,8%	n/d	98,4%	n/d	99,9%	n/d	100,0%
(7) Branduolinių išteklių kuro suvartojimas (MWh)	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Branduolinių išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime (%)	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
(8) Atsinaujinančiųjų išteklių kuro, įskaitant biomasę (kuri taip pat apima biologinės kilmės pramonines ir komunalines atliekas, biodujas, vandenilį iš atsinaujinančiųjų išteklių ir t. t.) suvartojimas	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
(9) Į(si)gytos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas (MWh)	52 024,2	625,9	7 166,4	1 428,8	468,8	3 662,1	12,5
(10) Pasigamintos ne kurui naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimas (MWh)	528,3	3,1	512,7	77,7	288,5	n/d	n/d
(11) Visas atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimas (MWh) (8–10 eilučių suma)	52 552,5	584,4	7 679,1	914,1	757,3	5 977,6	12,5
Atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime (%)	10,3%	n/d	1,6%	n/d	0,1%	n/d	0,0%

Visas energijos suvartojimas (MWh) (6 ir 11 eilučių suma)	512 567,2	4,23	491 780,6	-6,6	526 614,1	21,4	433 897,1
---	-----------	------	-----------	------	-----------	------	-----------

Apskaičiavimo metodika. Žalios naftos ir naftos produktų kuro suvartojimas (MWh) apskaičiuotas remiantis kuro suvartojimu transporto priemonėse ir mobiliuosiuose įrenginiuose. Gamtinių dujų kuro suvartojimas (MWh) apskaičiuotas įtraukiant dujų skirstymo stotyse technologinėms reikmėms suvartotų dujų kiekį. Įsigytos iškastinių išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas (MWh) apskaičiuotas sudedant iškastinių išteklių elektros energijos suvartojimo kiekį savoms reikmėms, techniniams nuostoliams, biurams bei šilumai. Įsigytos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas (MWh) apskaičiuotas remiantis atsinaujinančios sertifikuotos elektros energijos suvartojimo kiekiais. Nesunaudojant kuro pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimas (MWh) apskaičiuotas remiantis savo reikmėms pagamintos elektros energijos iš saulės elektrinių. Energijos suvartojimo duomenys gaunami iš komercinių sąskaitų faktūrų ir/arba apskaitos sistemų. Energijos suvartojimo ir energijos rūšių derinio duomenų apribojimai žymimi „n/d“.

Energijos suvartojimo intensyvumas pagal grynąsias pajamas

Energijos suvartojimo intensyvumas pagal grynąsias pajamas	2024 m.	Pokytis 2024/2023, %	2023 m.	Pokytis 2023/2022, %	2022 m.	Pokytis 2022/2021, %	2021 m.
Visas vykdant didelį poveikį klimatui darančių sektorių veiklą suvartotos energijos kiekis, padalytas iš grynujų pajamų*, gautų iš tos veiklos (MWh / tūkst. Eur)	1.0	-14,9	1.2	32.8	0.9	-24.5	1.2

Apskaičiavimo metodika. Į grynąsias pajamas iš didelį poveikį klimatui darančių sektorių gautos veiklos neįtraukta pilna apimtimi „EPSO-G“ (NACE kodas M.70.22) ir Baltpool (K. 66.12), daline apimtimi – „Amber Grid“ veikla, nedaranti didelio poveikio klimatui.
*Rodiklis pateikiamas konsoliduotos ir bendrovės finansinės ataskaitos 12.2 dalyje „Konsoliduotoji bendrųjų pajamų ataskaita“.

2024 m., lyginant su 2023 m., atsinaujinančios energijos vartojimo dalis visame Grupės energijos suvartojime didėjo 7 kartus (2023 m. sudarė 1,6%, 2024 m. sudarė 10,3%). Tai rodo sėkmingas Grupės pastangas naudoti daugiau energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių. Šį pokytį taip pat lėmė „Litgrid“ įgyvendinamas ŠESD emisijų mažinimo planas - elektros energijos iš AEI (kilmės garantijų) įsigijimas technologinių nuostolių ir savosioms reikmėms suvartotos elektros energijos dengimui bei Grupės įmonių biurų savo reikmėms naudojama atsinaujinanti sertifikuota elektros energija. Litgrid“, 2022 ir 2023 metais kilmės sertifikatai buvo įsigijami tik biuro patalpų suvartotos elektros energijos padengimui, o nuo 2024 m. - technologinių nuostolių tinkle padengimui. Taip pat, 2024 m., lyginant su 2023 m., 3,0 proc. padidėjo AEI energijos suvartojimas savo reikmėms. Bendras elektros energijos suvartojimas 2024m. Grupės įmonėse per metus padidėjo 3,0 proc., palyginti su 2023 m. Neatsinaujinančios elektros energijos vartojimas sumažėjo 6,3 proc., palyginti su 2024 ir 2023 m.

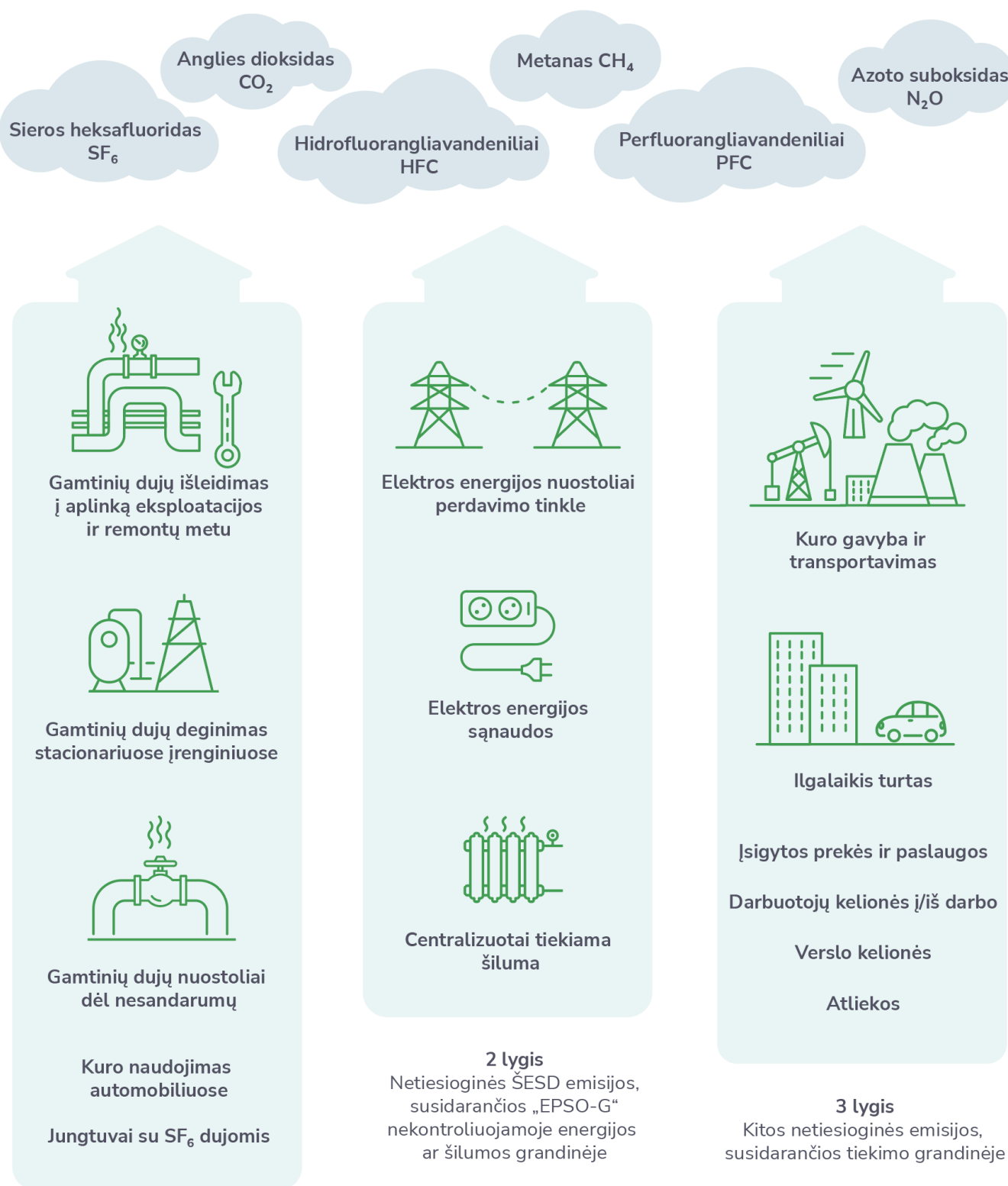
E1-6 Bendri išmesti 1, 2 ir 3 lygių ŠESD kiekiai ir visas išmestas ŠESD kiekis

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos

Grupės šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų skaičiavimas atliktas vadovaujantis tarptautiniu ŠESD protokolo „Įmonių apskaitos ir ataskaitų teikimo standartu“ (angl. The Greenhouse Gas Protocol A Corporate Accounting and Reporting Standard) (toliau – Standartas). Veiklos ŠESD emisijos yra klasifikuojamos į tris grupes: tiesioginės (1 lygis), netiesioginės (2 lygis), kiti netiesioginiai emisijų šaltiniai (3 lygis). Grupės ataskaitose siekiame užtikrinti, kad išmetamų ŠESD kiekio skaičiavimai būtų kuo tikslesni, o atskleidimas atitiktų suinteresuotųjų subjektų lūkesčius.

Grupės ŠESD emisijų šaltiniai

Pagrindiniai ŠESD emisijų šaltiniai susidarantys Grupės veikloje yra elektros energijos nuostoliai perdavimo tinkle (2 lygis), gamtinių dujų nuotėkiai (1 lygis), kuras stacionariems įrenginiams (1 lygis), emisijos, susidaranti iš ilgalaikio turto įsigijimo (3 lygis, 2 kategorija).

ŠESD emisijos

Emisijų rūšis	Retrospektyviniai duomenys						
	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.	2020 m.	Baziniai metai 2019	Pokytis 2024/2019
1 lygio ŠESD išmetimas							
Bendras išmestas 1 lygio ŠESD kiekis (tCO ₂ e)	30 859	42 185	25 873	53 935	57 755	63 642	-51,5%
1 lygio ŠESD kiekis, kuriam taikoma reguliuojamos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS), procentinė dalis (%)	24	36	12	1	1	7	214%
2 lygio ŠESD išmetimas							
Bendras rinkos metodo nustatytas išmestas 2 lygio ŠESD (tCO ₂ e)	187 082	216 804	177 742	136 239	124 261	141 755	32%
Vieta grindžiamu metodu apskaičiuotas bendras išmestas 2 lygio ŠESD kiekis (tCO ₂ e)	56 366	57 298	90 748	77 609	92 475	60 060	-6%
1 ir 2 lygio ŠESD išmetimas (rinkos metodu)	217 941	258 989	203 616	190 174	182 017	205 397	6%
Reikšmingas išmestas 3 lygio ŠESD kiekis							
Bendras netiesiogiai išmestas (3 lygio) ŠESD kiekis (tCO ₂ e)*	88 021	73 810	44 573	-	-	-	-
1. Perkamos prekės ir paslaugos	3 684	2 476	1 870	-	-	-	-
2. Ilgalaikis materialusis turtas	59 694	43 968	14 500	-	-	-	-
3. Su kuru ir energija susijusi veikla (neįtraukta į 1 ar 2 lygį)	22 790	25 839	26 623	-	-	-	-
4. Pradinės grandies transportavimas ir platinimas	-	-	-	-	-	-	-
5. Vykdančios operacijos susidariusios atliekos	71	111	139	-	-	-	-
6. Verslo kelionės	361	183	193	-	-	-	-
7. Darbuotojų važinėjimas į darbą	1 421	1 232	1 247	-	-	-	-
8. Pradinės grandies nuomojamas turtas	-	-	-	-	-	-	-
9. Galutinės grandies transportavimas	-	-	-	-	-	-	-
10. Parduodamų produktų apdorojimas	-	-	-	-	-	-	-
11. Parduodamų produktų naudojimas	-	-	-	-	-	-	-
12. Parduodamų produktų šalinimas pasibaigus gyvavimo ciklui	-	-	-	-	-	-	-
13. Galutinės grandies nuomojamas turtas	-	-	-	-	-	-	-
14. Franšizės	-	-	-	-	-	-	-
15. Investicijos	-	-	-	-	-	-	-
Visas išmestas ŠESD kiekis (vieta grindžiamu metodu) (tCO ₂ e)	175 246	173 293	161 194	131 544	150 230	123 702	-
Visas išmestas ŠESD kiekis (rinka grindžiamu metodu) (tCO ₂ e)	305 961	332 799	248 188	190 174	182 017	205 397	-

*- 3 lygio ŠESD emisijos pradėtos skaičiuoti nuo 2023 metų (skaičiuota už 2022 m. ir 2023 m.)

Apskaičiavimo metodika. 3 lygio (1 ir 2 kategorijos) emisijų skaičiavimuose naudojami duomenys iš Exiobase duombazės, kuri pateikia ŠESD įverčius pagal Eur (kg CO₂e/Eur). Taip pat 3 lygio emisijų skaičiavimuose naudojamos Jungtinės Karalystės Aplinkos, maisto ir kaimo reikalų departamento (DEFRA) ir Statista duombazės. Tiesioginiai duomenys iš tiekėjų nėra naudojami dėl duomenų prieinamumo ir patikimumo klausimų. 1 ir 2 lygio duomenys gaunami iš tiekėjų sąskaitų faktūrų bei vidinių sistemų. Technologiniai nuostoliai (2 lygis), susidarę tarp sisteminėse jungtyse „NordBalt“ ir „LitPol Link“, nepatenka į Lietuvos energijos apskaitos balansą ir

atitinkamai nėra įtraukiami skaičiuojant Grupės ŠESD emisijas (vadovaujantis veiklos kontrolės metodu). EPSO-G dukterinė įmonė AB „Litgrid“ nėra atsakinga už tarpsteminėmis jungtims „NordBalt“ ir „LitPol Link“ įsigyjamą elektros energiją technologiniams nuostoliams padengti vadovaujantis sutartimis tarp sistemų operatorių.

2024 m. buvo inventorizuotos 6 aktualios 3 lygio ŠESD emisijų kategorijos (iš 15):

1 kategorija: įsigytos prekės ir paslaugos. Grupės įmonių veiklose naudojamų prekių ir paslaugų trečiųjų šalių gamybos emisijos. Skaičiavimams naudotas išlaidų metodas.

2 kategorija: ilgalaikis turtas. Emisijos susidarančios iš ilgalaikio turto įsigijimo. Šioje kategorijoje skaičiuojamos emisijos, atsirandančios dėl ilgalaikio turto įsigijimo. Skaičiavimams naudotas išlaidų metodas. Į skaičiavimus nėra įtrauktas iš trečiųjų šalių gauto materialaus turto ŠESD emisijos, kadangi skaičiavimai vykdomi pagal Standarto išlaidų metodą.

3 kategorija: kuro gavyba ir transportavimas (neapskaitytos 1 ir 2 emisijų lygyje). Trečiųjų šalių emisijos, susidariusios išgaunant, gaminant ir transportuojant Grupės įmonėse sunaudotą kurą (angl. *Well to tank; Tank to wheel*) ir suvartotos elektros ir šilumos (centrinio šildymo) energijai pagaminti reikiamo kuro paruošimo emisijos. Skaičiavimams naudotas duomenų vidurkio metodas.

5 kategorija: Grupės veikloje susidarančios atliekos. Pagrįsta Grupės įmonių faktiniu ir apskaičiuotu atliekų kiekiu. Skaičiavimams naudotas atliekų tipui pritaikytas metodas.

6 kategorija: Verslo kelionės. Emisijos, susijusios su darbuotojų skrydžiais ir nakvynėmis verslo kelionių tikslais. Skaičiavimams naudotas atstumu pagrįstas metodas.

7 kategorija: darbuotojų kelionės į (iš) darbo. Skaičiavimams naudotas duomenų vidurkio metodas.

Kitos 3 lygio kategorijos nėra aktualios Grupei. Jų aktualumas yra vertinamas kasmet. Pagal Grupės įmonių specifiškumą planuojame gerinti 3 lygio ŠESD skaičiavimus ir atskleidimus ateityje.

ŠESD intensyvumas

ŠESD intensyvumas pagal grynąsias pajamas	2024 m.	Pokytis 2024/2023, %	2023 m.	Pokytis 2023/2022, %	2022 m.	Pokytis 2022/2021, %	2021 m.
Visas išmestas ŠESD kiekis (pagal vieta grindžiamą metodą), padalytas iš grynųjų pajamų (t CO ₂ e/ mln. Eur)	364,41	1%	361,86	32%	273,26	-25%	362,48
Visas išmestas ŠESD kiekis (pagal rinka grindžiamą metodą), padalytas iš grynųjų pajamų (t CO ₂ e / mln. Eur)	636,23	-8%	694,92	65%	420,73	-20%	524,04

Apskaičiavimo metodika. Apskaičiuota padalinus visas tų metų emisijas (tCO₂e) iš grynųjų pajamų (mln. Eur). Skaičiavimams naudojami finansiniai rodikliai (pajamos) iš konsoliduotos ir bendrovės finansinės ataskaitos 12.2 dalies „Konsoliduotoji bendrųjų pajamų ataskaita“.

Vertinant bendrą ŠESD 2024 m. kiekį, daugiausia ŠESD emisijų susidarė 2 lygyje – 61 proc., 1 lygyje -10 proc., 3 lygyje – 29 proc. Vertinant bendrą 2024 m. ŠESD 1 ir 2 lygių emisijų kiekį su baziniais 2019 m., ŠESD emisijos didėjo 6 proc., o lyginant su 2023 m. sumažėjo 16 proc. 2024 m. ŠESD 1 ir 2 lygių emisijų didėjimą lyginant su baziniais 2019 m. labiausiai lėmė didesnis kuro suvartojimas (benzino, dyzelino, gamtinių dujų) stacionariuose ir mobiliuose įrenginiuose bei didesni elektros energijos perdavimo technologiniai nuostoliai.

2024 m. „Litgrid“ technologinių nuostolių, susidarančių elektros energijos perdavimo tinklo veikloje, ŠESD emisijos (2 lygis) sumažėjo 16 proc. lyginant su 2023 m. Viena pagrindinių priežasčių - buvo įsigyti žaliosios elektros kilmės sertifikatai šios srities

ŠESD emisijų mažinimui. Technologinių nuostolių skaičių ir emisijas lemia tinkle vykdomi rekonstrukcijos darbai bei su tuo susiję planiniai ir neplaniniai atjungimai.

Lyginant su 2019 m. sieros heksafluorido (izoliacinės dujos, SF₆) dujų emisijos sumažėjo 12 proc. „Litgrid“ ŠESD emisijų 1 lygyje jos sudaro 61 proc. Grupės lygiu SF₆ dujos sudaro tik 1,5 proc. (1 lygyje). Viena iš priemonių, kuri padeda išvengti pakartotinių nuotėkių ir SF₆ dujų ŠESD emisijų - kokybiškesnė eksploatacija, kurios metu esant pakartotinam papildymui, kai nuo paskutinio papildymo praėjo 6 mėn. ar mažiau laiko, vykdomas tyrimas ir numatomos priemonės nuotėkių prevencijai (dažniausiai vykdomas remontas ir tarpinių keitimas). Taip pat SF₆ dujų nuotėkiui įtaką daro ir išoriniai, nekontroliuojami faktoriai – temperatūriniai pokyčiai. Stebima tendencija, kad krentant oro temperatūrai padažnėja ir gaunami signalai iš TP dėl sumažėjusių įrenginiuose SF₆ dujų slėgių.

Gamtinių dujų perdavimo veikloje ŠESD emisijos 1 lygyje (gamtinių dujų nuotėkiai) sumažėjo 44 proc. Lyginant su baziniais metais šios srities emisijos „Amber Grid“ veiklose sumažėjo 61 proc. Emisijų mažėjimui įtakos turėjo mobilaus dujų kompresoriaus naudojimas, remonto apimčių mažėjimas bei pasikeitusi gamtinių dujų nuotėkių skaičiavimo metodika.

Kitos netiesioginės ŠESD emisijos (3 lygis). Visos kitos netiesioginės konsoliduotos Grupės veiklų emisijos, išmetamos šaltinių, kurių Grupė nekontroliuoja ir nevaldo (susidarantių tiekimo grandinėje) didėjo 19 proc. palyginti su 2023 m. Didėjimą lėmė didesnės kapitalo investicijos ilgalaikio turto (2 kat.) kategorijoje.

Didžiausios 3 lygio emisijų kategorijos 2024 m. : ilgalaikis turtas (2 kat.) – 68 proc., kuro gavyba ir transportavimas (3 kat.) – 26 proc., įsigytos prekės ir paslaugos (1 kat.) – 4 proc.

ŠESD 1 ir 2 lygio emisijų apskaitos metodikos atnaujinimai

2024 m. „EPSO-G“ siekdama tiksliau įvertinti ŠESD emisijas peržiūrėjo Grupės ŠESD emisijų skaičiavimo metodiką. Vadovaujantis Standartu ir gerąja emisijų apskaitos praktika buvo perskaičiuotos 2019 bazinių metų (angl. rebaselining) ir visų kitų metų iki 2023 m. reikšmės. Šios pakeistos metodikos pagrindu apskaičiuotos 2024 metų ŠESD emisijos.

Pagrindiniai veiksniai, kurie turėjo įtakos Grupės ŠESD emisijų peržiūrai ir perskaičiavimui:

1. Peržiūrint Grupės ŠESD emisijų kiekio duomenis ir apskaitos metodiką, nustatyta, kad inventorizuojant Grupės pirminius ŠESD emisijų kiekius nebuvo pritaikyti naujausi ir patikimumu pagrįsti elektros energijos 2 lygio ir 1 lygio dujų [CH₄, SF₆] ŠESD emisijų faktoriai. Apskaičiuojant Grupės ŠESD emisijų kiekį 2019-2023 m., buvo naudojamas išvestinis elektros energijos koeficientas gautas iš trečiosios šalies sistemos „OneClickLCA“.

Išvestinis koeficientas buvo pagrįstas keliomis duomenų bazėmis ir buvo nekintantis per visą šį laikotarpį. Įvertinę tai, kad jis tiksliai neatspindi dabartinės, realios ir besikeičiančios situacijos elektros energijos rinkoje bei atsižvelgiant į Standarto rekomendacijas, elektros energijos ir elektros energijos perdavimo nuostolius perskaičiavome naudodami tiesiogiai iš AIB (angl. Association Of Issuing Bodies) duomenų bazės (Europos likutinių mišinių ataskaita) gautus ŠESD emisijų faktorius.

2. Nuo 2024 m. birželio mėn. įgyvendinant ES Metano reglamento nuostatas ir taikant gerąją nuotėkių apskaičiavimo praktiką, keitėsi Grupės įmonės „Amber Grid“ gamtinių dujų nuotėkių skaičiavimo metodika „Gamtinių dujų suvartojimas technologinėms reikmėms „Amber Grid“ dujų perdavimo sistemoje“, turinti įtakos nekontroliuojamų gamtinių dujų (metano) skaičiavimo kiekiams (1 lygis). Vadovaujantis minėta metodika yra daroma prielaida, kad pagrindiniai dujotiekiai yra pagaminti iš plieno, ir priimta, kad dujos neprasiskverbia pro vamzdžių sieneles, tokiu būdu dujos į atmosferą neišsiskiria. Dėl šios priežasties dėl galimų defektų iš dujų perdavimo sistemos vamzdinių ištekantių dujų kiekis skaičiuojamas tik tais atvejais, kai dujų perdavimo sistemoje aptinkami ir nustatomi nutekėjimai. Pagal metodiką bet koks aptiktas nuotėkis turi būti išmatuotas turimomis matavimo priemonėmis (nuotėkio aptikimo prietaisais). Siekiant duomenų palyginamumo pagal atnaujintos metodikos principus buvo perskaičiuoti šios ŠESD emisijų apimtys (nekontroliuojamo metano) emisijų kiekiai, t. y. bazinių ir po jų einančių metų (2019-2023 m.) reikšmės.

Bazinių 2019 m. perskaičiavimai atlikti vadovaujantis atnaujintais emisijų faktoriais ir 2024 m. atnaujinta gamtinių dujų skaičiavimo metodika lėmė 2019 bazinių metų ŠESD 1 ir 2 lygio emisijų kiekio pakeitimą (angl. rebaselining). Visi paskesnių 2020 m. - 2023 m. finansinių ataskaitinių metų ŠESD emisijų perskaičiavimai buvo atlikti tam, kad būtų užtikrintas palyginamumas bei galimybė nuosekliai stebėti Grupės pažangą, siekiant ŠESD emisijų mažinimo tikslų, atitinkančių SBTi grįstą mažinimo kryptį. Šis perskaičiavimas atspindi tikslesnius ŠESD emisijų apskaitos principus ir duomenis (emisijų kiekius), taip pat išlaiko atitiktį ir

palyginamumą su geriausiomis pramonės praktikomis bei reikalavimais. Detalesnė informacija pateikiama [2023 metų Darnumo rodiklių pažangos ataskaitoje](#).

E1-7 ŠESD absorbavimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditai

Grupė neabsorbuoja ir nesaugo jokio ŠESD kiekio. Grupė nefinansuoja ir neplanuoja finansuoti klimato kaitos švelninimo projektų už savo vertės grandinės ribų per anglies dioksido kreditų pirkimą.

E1-8 Anglies dioksido įsikainojimas

Grupė netaiko anglies dioksido įsikainojimo sistemų.

E1-9 „Numatomas finansinis reikšmingų su klimatu susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų ir potencialių galimybių poveikis“

Grupė, pasinaudodama galimybe palaipsniui atskleisti informaciją, nenurodo finansinio poveikio.

E4 Biologinė įvairovė

Atliekant Grupės DRV, buvo vertinamos visos ETAS įvardintos biologinės įvairovės temos visoje Grupės vertės grandinėje (plačiau apie ją 8.1. dalyje). Išankstinis temų vertinimas, poveikio ir finansinio poveikio reikšmingumo vertinimai ir suinteresuotųjų subjektų apklausa atskleidė, kad temoms „žemės naudojimo pokyčiai, gėlo vandens naudojimo pokyčiai ir jūrų naudojimo pokyčiai“ ir „rūšies populiacijos dydis“ nustatyti reikšmingi poveikiai.

Plačiau apie DRV metodologiją ir rezultatus galima susipažinti „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ ir „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ ataskaitos dalyse.

Tvarumo tema	Poveikiai	Rizikos ir galimybės	Vertės grandinės dalys
Žemės naudojimo pokyčiai, gėlo vandens naudojimo pokyčiai ir jūrų naudojimo pokyčiai	Faktinis neigiamas poveikis yra susijęs su žemės naudojimo pokyčiais, kurie kyla dėl tinklo infrastruktūros poveikio ekosistemoms ir vertės grandinės pradžioje vykdomos biomasės išgavimo.	*	Pradžia
Rūšies populiacijos dydis	Galimas neigiamas poveikis gali būti susijęs su tinklo infrastruktūros plėtos ir priežiūros procesais.	*	**

*Nenustatyta reikšmingų Grupės mastu rizikų ir/ar galimybių.
**Poveikis tvarumo temoms kyla tiesiogiai Grupės veikloje, tad vertės grandinės vieta nenurodoma.

E4-2 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusi politika

Iki DRV Grupė, siekdama mažinti savo poveikį biologinei įvairovei, vadovavosi Grupės aplinkosaugos ir darnumo politikose apibrėžtais principais. Grupės DRV metu nustatytos (ataskaitiniais metais) biologinės įvairovės materialios temos ateityje bus valdomos atnaujintomis ir papildytomis Grupės aplinkosaugos ir darnumo politikomis ir kitomis vidinėmis tvarkomis ar aprašais. Siekiant sumažinti Grupės įmonių veiklos poveikį biologinei įvairovei, naujoje strategijoje apibrėžta nauja kryptis – jokio grynojo biologinės įvairovės praradimo. Taip pat numatyta atnaujinti biologinės įvairovės valdymą, apibrėžtą Grupės politikose, ir sukurti biologinės įvairovės valdymo planą.

E4-3 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję veiksmai ir ištekliai

Grupės įmonės, eksploatuojančios, plečiančios ar modernizuojančios energetikos sistemų infrastruktūrą ar kitaip vykdančios savo veiklą, yra įsipareigojusios užtikrinti biologinės įvairovės apsaugą: esant būtinybei atlikti biologinės įvairovės monitoringą, o iškilus neišvengiamoms objektyvioms aplinkybėms – numatyti ir įgyvendinti reikalingas poveikio mažinimo ar kompensavimo priemones. Tai užtikrinama prieš projektų ar darbų vykdymą atlikus privalomą poveikio aplinkai vertinimą (PAV).

Grupės įmonės „Amber Grid“ kompresoriai, dujų apskaitos, dujų skirstymo stotys ir dujotiekiai kartu su 25 metrų apsaugos zona patenka, ribojasi arba kerta saugomas teritorijas ir objektus. Iš viso „Amber Grid“ stotys ribojasi su 3 saugomomis teritorijomis ir kerta Luponės upelį. Tuo tarpu magistralinis dujotiekis, išsidėstęs visoje Lietuvos teritorijoje, kerta 414 upių, 9 tvenkinius, patenka į 41 draustinio teritoriją, 2 botaninių gamtos paveldo objektų teritorijas, 5 biosferos poligonus ir į 52 buveinių apsaugai svarbias teritorijas. 2022 m., baigus GIPL (*Gas Interconnection Poland-Lithuania*) dujotiekio statybą, 4 metus vykdomas postatybinis atskirų etapų monitoringas. Šio monitoringo metu stebima, kaip vietinė flora, fauna bei vietai būdinga rūšinė įvairovė atsistato po magistralinio dujotiekio statybos ir ar nereikalinga imtis papildomų priemonių, siekiant atstatyti arba pagerinti prieš statybas buvusią padėtį. Nors, tiesiant dujotiekį buvo pažeista biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio būklė, vykdamas monitoringą matomas natūralus biologinės įvairovės bei kraštovaizdžio atsistatymas. Papildomų priemonių (upių šlaitų tvirtinimo, augalinių kultūrų sėjimo ar pan.) 2024 m. imtis neprireikė.

Daugiau nei 606 km „Litgrid“ elektros perdavimo oro linijų ir apie 21 km kabelių linijų kerta saugomas teritorijas. Didžiausias vykdomos veiklos poveikis biologinei įvairovei pasireiškia paukščiams. Po atliktų PAV procedūrų ir ornitologams rekomendavus, siekiant didinti oro linijų matomumą paukščiams ir šikšnosparniams, ant laidų kabinami specialūs pakabukai ir spirales. „Litgrid“ taip pat vykdo postatybinio laikotarpio monitoringus projektuose, kurių metu stebima oro linijų fizinė įtaka paukščiams ir šikšnosparniams. Nuo 2021 m. reikšmingo poveikio paukščių ir šikšnosparnių populiacijoms ar rūšinei įvairovei nenustatyta.

Paukščių perėjimo metu tiek „Litgrid“, tiek „Amber Grid“ imasi priemonių, kad atliekamų eksploatacinių ar statybos darbų veiklos kuo mažiau darytų įtaką paukščių gerovei. Ornitologų rekomendavimu, dėl paukščių galimo trikdymo jų perėjimo metu nuo gegužės 1 iki liepos 31 d. apribojamas darbų vykdymas. Tai atsakingai įvertinama dar prieš sudarant projekto darbų vykdymo grafikus.

Grupės DRV metu nustatytoms (ataskaitiniais metais) biologinės įvairovės materialios temoms ateityje bus valdomos atitinkamais veiksmais ir ištekiais.

E4-4 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję uždaviniai

Šiuo metu informacijos apie išteklius ir rodiklius, nustatytus valdyti neigiamą Grupės poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms, nėra. Kad sumažintume Grupės įmonių veiklą neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms, naujojoje Grupės strategijoje nusistatytas tikslas – jokie grynojo biologinės įvairovės praradimo. Jam įgyvendinti yra numatyta artimiausiu metu parengti veiksmų planą.

E4-5 Su biologinės įvairovės ir ekosistemų pokyčiais susiję poveikio rodikliai

Grupė šiuo metu nėra nustačiusi su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusių poveikio rodiklių.

E5 Žiedinė ekonomika

Atliekant Grupės DRV, buvo vertinamos visos ETAS įvardintos žiedinės ekonomikos temos visoje Grupės vertės grandinėje (plačiau apie ją 8.1. dalyje). Išankstinis temų vertinimas, poveikio ir finansinio poveikio reikšmingumo vertinimai ir suinteresuotųjų subjektų apklausa atskleidė, kad temoms „žemės naudojimo pokyčiai, gėlo vandens naudojimo pokyčiai ir jūrų naudojimo pokyčiai“ ir „rūšies populiacijos dydis“ nustatyti reikšmingi poveikiai.

Plačiau apie DRV metodologiją ir rezultatus galima susipažinti „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikiu, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ ir „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ ataskaitos dalyse.

Tvarumo klausimas	Poveikiai	Rizikos ir galimybės	Vertės grandinė
Išteklių įvediniai, įskaitant išteklių naudojimą. Su produktais ir paslaugomis susiję išteklių išvediniai	Galimas neigiamas poveikis susijęs su numatoma energijos perdavimo infrastruktūros plėtra.	_*	_**
Atliekos	Faktinis neigiamas poveikis atsiranda dėl Grupės veikloje ir visoje vertės grandinėje susidarantių atliekų.	_*	Visoje grandinėje

*Nenustatyta reikšmingų Grupės mastu rizikų ir (ar) galimybių.

**Poveikis tvarumo temoms kyla tiesiogiai Grupės veikloje, tad vertės grandinės vieta nenurodoma.

E5-1 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika

Grupė nėra priėmusi tiesioginių politikos nuostatų, kurie reglamentuotų išteklių naudojimą ir žiedinės ekonomikos plėtrą Grupėje. Aplinkosaugos politikoje yra nurodyta, kad Grupės įmonės turi vadovautis taršos prevencijos principais, mažinti veikloje susidarantių atliekų kiekį, užtikrinti saugų ir atsakingą jų tvarkymą.

Grupės mastu patvirtintos aplinkosaugos ir darnumo politikos apibrėžia aplinkosauginius ir tvarumo principus, kuriais vadovaujasi visa Grupė. Žiedinės ekonomikos plėtos kriterijai yra svarbūs, bet dar nebuvo integruoti į visos Grupės strategiją. Grupės strategijoje numatyta teikti pirmenybę žiedinių pirkimų praktikai.

Grupės veikloje susidarantių atliekų kiekio mažinimas ir atsakingas jų tvarkymas yra vienas iš aplinkos apsaugos prioritetų Grupės lygiu. Politikoje nėra konkrečiai nurodyta, kokią dalį antrinių išteklių bus stengiamasi panaudoti Grupės veikloje ir taip sumažinti pirminių išteklių poreikį.

Šiuo metu veiklos politikos Grupės mastu nedetalizuoja poveikių, rizikų ir galimybių vertės grandinės lygiu, tačiau numatome gilinti ir plėsti savo požiūrį į visos grandinės reikšmingumo vertinimą ir šiuos požiūrio principus integruoti į šių sričių valdymo politikas ir kitus veiklos dokumentus.

E5-2 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję veiksmai ir ištekliai

Grupė nėra priėmusi veiksmų plano dėl išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos plėtos, tačiau Grupės mastu jau yra vykdomi įvairūs su žiedine ekonomika (išteklių tausojimu ir atliekų mažinimu) susiję procesai:

- Atliekant gamtinių dujų vamzdynų priežiūrą ir remontą, pašalinti komponentai (pvz., metaliniai vamzdžiai) nukreipiami perdirbimui.
- Resursų pernaudojimas (antrinis panaudojimas). Tinkami naudoti vamzdynų komponentai atnaujinami ir pakartotinai naudojami naujuose projektuose (jeigu tai yra įmanoma). Izoliacinę alyvą ir SF₆ dujas pirmiausia bandoma regeneruoti vietoje ir tik nepasiekus reikiamų technologinių parametrų nukreipiama į atliekas, o įranga užpildoma nauja alyva arba dujomis. Demontuojant esamus transformatorius juose esanti izoliacinė alyva nukreipiama į alyvos sandėlį tolesniam naudojimui (jei tenkinami reikalingi parametrai).
- Naudojimo termino ilginimas, Dėl „Litgrid“ įmonėje nustatyto reikalavimo didinti plieninių elektros perdavimo linijų atramų cinko sluoksnio storį prailginamas atramų eksploatacinis amžius iki 1,5 karto.
- Keičiant senus biuro baldus į naujus, vykdomė senųjų baldų aukcionus (pardavimus), kuriuo metu darbuotojai gali nusipirkti ir panaudoti baldus antram gyvenimui. Vykdomi pirkimo pardavimo 3 etapai, kurių metu kinta pardavimo kaina, siekiant panaudoti baldus antram gyvenimui. Nepardavus per 3 etapus, ofiso įranga ir baldai atiduodami atliekų perdirbėjui.

Planuojama, kad 2025 - 2027 m. bus orientuojamasi į tvarios tiekimo grandinės skatinimą ir plėtrą:

- Esamų tvarumo pirkimuose iniciatyvų tęstinumas - peržiūrėtas ir pagal poreikį pakoreguotas Grupės tiekėjų etikos kodeksas, Grupės veiklos partnerių patikros procesas ir atlikti informacinės sistemos, skirtos tiekėjų patikrai vykdyti, tobulinimo darbai;

- Inicijuojamos naujos tvarumo pirkimuose iniciatyvos - tiekėjų tvaraus įsitraukimo programa – per 2025 m. bus atlikta pradinė analizė, reikalinga rengiant tiekėjų tvaraus įtraukimo programą.

Grupėje vykdomos ir ateityje planuojamos vykdyti atliekų perdirbimo, resursų panaudojimo ir gyvavimo ciklo ilginimo iniciatyvos, tiesiogiai prisideda prie susidarančių atliekų kiekio mažinimo.

Grupė deda pastangas, kad eksploataavimo ir remonto darbų metu susidarančios atliekos būtų maksimaliai efektyviai tvarkomos pagal žiedinės ekonomikos principus:

- Atliekos, įskaitant brangiųjų žaliavų (pvz., metalo) atliekas, rūšiuojamos ir perduodamos sertifikuotiems atliekų perdirbėjams, užtikrinant jų grąžinimą į rinką.
- Išmontuotos įrangos dalys, kurios yra tinkamos naudoti pakartotinai, yra saugomos ir naudojamos antrą kartą techninės priežiūros ar kitų remonto darbų metu, taip sumažinant naujų žaliavų poreikį.
- Rangovai, atliekantys remonto darbus, yra įpareigoti rūšiuoti atliekas darbų vietoje ir pateikti ataskaitas apie jų perdavimą atliekų tvarkytojams.

Įmonė prisideda prie žiedinės ekonomikos didinimo, skatindama kolektyvinius veiksmus ir bendradarbiavimą su vertės grandinės dalyviais:

- Bendradarbiaujame su sertifikuotais atliekų tvarkytojais ir perdirbėjais, užtikrinančiais, kad 100 % tinkamų perdirbti atliekų būtų grąžintos į rinką.
- Rangovai, kurie vykdo remonto darbus, įpareigoti laikytis žiedinės ekonomikos reikalavimų ir rūšiuoti atliekas darbų vietoje. Jie taip pat turi pateikti išsamią informaciją apie atliekų tvarkymą, įskaitant perdirbtų medžiagų kiekius.

Veiksmams, kuriais siekiama užkirsti kelią atliekų susidarymui įmonės vertės grandinės pradinėje ir galutinėje grandyse apima pakartotinį panaudojimą, tvarkymą, savalaikę techninę priežiūrą. Antrinis panaudojimas skatinamas ir per įrenginių nuomos būdus (taupant resursus), vykdomi ofiso baldų ir kitų įrenginių pardavimai.

E5-3 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję uždaviniai

Nors Grupė neturi išsikėlusio tikslų ir nusistačiusi siektinų rodiklių, susijusių su išteklių naudojimu ir žiedinės ekonomikos plėtra, tačiau yra vykdoma atliekų apskaita, stebimos jų šalinimo ir perdirbimo tendencijos kiekvienoje Grupės įmonėje. Vedamas atliekų apskaitos žurnalas ir kiekvienais metais yra lyginami susidariusių atliekų kiekiai.

Atliekų apskaitą reglamentuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai, atliekų perdirbimo užtikrinimas yra savanoriškas, siekiant jog atliekos būtų grąžinamos į rinką kaip žaliavos.

E5-4 Išteklių įvediniai

Grupės įmonės, vykdydamos savo veiklą, negamina ir į rinką netiekia jokių prekių ar produktų. Išteklių įvedinių kategorijose yra atskleidžiami tik įmonių paslaugoms atlikti reikalingi išteklių įvediniai: veiklai palaikyti ir užtikrinti reikalingas gamtinių dujų metinis kiekis ir kitos materialios įvairių rūšių prekių ir resursų kategorijos (pvz. metalinės konstrukcijos, plienas, skarda, aliuminis, smėlis, dolomitinė skarda ir kitos smulkesnės kategorijos). Tikslūs duomenys gaunami iš apskaitos sistemos. Informacija apie tvariai gaunamas biologinės kilmės medžiagas bei panaudotas antrines medžiagas nebuvo renkama. Šią informaciją planuojame detaliau rinkti ir atskleisti būsimose ataskaitose.

Grupės veikloje naudojamos techninės medžiagos, kurios yra būtinos perdavimo tinklų (elektros ir dujų) eksploatavimui ir remontui apima:

1. Metalinės dalys: vamzdinių sekcijos, elektros kabeliai, sklendės, jungtys ir kitos komponentės, pagamintos iš plieno ir vario. Šios medžiagos yra esminės elektros ir dujų perdavimo infrastruktūros priežiūrai ir atnaujinimui.

- 2. Plastiko komponentės: izoliacinės medžiagos ir sandarikliai, įvairios kompozitinės medžiagos, kurios naudojamos vamzdynų, elektros linijų ir įrenginių apsaugai bei sandarumui užtikrinti.
- 3. Naftos produktai / cheminės medžiagos: naudojami tepalai ir kitos cheminės medžiagos, tačiau jų naudojimas optimizuojamas siekiant sumažinti poveikį aplinkai.

Įmonė naudoja įvairią techniką ir įrangą, skirtą tinklo priežiūrai ir remontui, įskaitant:

- 1. Sunkiąją techniką: ekskavatorius ir kranus, skirtus vamzdynų montavimo ir atnaujinimo darbams.
- 2. Įrangą veiklai užtikrinti: kompresorių agregatus, katilus ir kitus įrenginius, energijai gauti.
- 3. Transporto priemonės: sunkvežimius ir specializuotas transporto priemones, skirtas įrangos ir medžiagų pervežimui į darbų vietas. Lengvuosius automobilius.
- 4. IT įrangą: skaitmeninio monitoringo sistemas, kurios stebi dujų perdavimo tinklo veikimą realiuoju laiku.

Medžiagos, naudojamos teikti paslaugas (2024 m.)

	Gaunamos medžiagos		Antrinės medžiagos	
	Bendras kiekis (t)	Proc.	Bendras kiekis (t)	Proc.
Bendras produktų ir techninių medžiagų, sunaudotų ataskaitiniu laikotarpiu, svoris (metalinės konstrukcijos, plienas, aliuminis, smėlis ir kitos), t	18 557	n/d	n/d	n/d
Izoliacinė alyva transformatoriams	14,9	n/d	n/d	n/d

Apskaičiavimo metodika. Įvedinių duomenys gauti iš Grupės apskaitos, skaičiavimams naudoti tik tie duomenys, kurie į apskaitos sistemas įvedami tonomis ir kilogramais. Medžiagoms, kurių kiekiai apskaitomi kitais vienetais (pvz. metrais, kubiniais metrais, ir t.t.) planuojame pasirengti metodiką ir įvertinti jų masę būsimose ataskaitose. Istoriniai duomenys renkami nebuvo, nes anksčiau pagal teisės aktus nebuvo privaloma jų rinkti ir atskleisti.

Izoliacinės alyvos kiekiai nustatyti faktiniais matavimais – sveriant svarstyklėmis. Izoliacinės alyvos sunaudojimas yra traktuojamas, kai ja užpildome savo įrenginius (transformatorius). Vėliau, jei jos parametrai atitinka reikalavimus, ji gali būti ir yra grąžinama iš įrenginių atgal į sandėlį. Grąžinamo kiekio apskaita dar nėra vykdoma.

E5-5 Išteklių išvediniai

Grupės įmonės vadovaujasi taršos prevencijos principais ir siekia mažinti veikloje susidarantių atliekų kiekį, užtikrinti saugų ir atsakingą jų tvarkymą. Grupės įmonės siekia savo veikloje susidarantiąs atliekas tvarkyti pagal atliekų hierarchinį principą – prevencija ir mažinimas, pakartotinis naudojimas, perdirbimas ir šalinimas. Visose Grupės įmonėse atliekos yra rūšiuojamos ir perduodamos sertifikuotiems atliekų perdirbėjams arba tvarkomos pagal atliekų tvarkymo reikalavimus.

Grupės įmonės negamina ir netiekia į rinką produktų ar pakuočių, todėl iš išteklių išvedinių perspektyvos aktualios tik veikloje susidaranti atliekos, kurių kiekiai pateikiami lentelėje žemiau. Į suvestinę nėra įtrauktos „Baltpool“, „Energy cells“, „EPSO-G“ ir „EPSO-G Invest“ įmonių atliekos, nes jų veikloje susidaro nereikšmingi biuro atliekų kiekiai. Įmonės neturi nuosavų konteinerių ir negauna atskirų tiekėjo sąskaitų už atliekų išvežimą, todėl nėra galimybės gauti tikslių duomenų.

Veikloje susidariusios atliekos

	Susidariusios atliekos, t			
	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Bendras kiekis	4 071,6	5 060,6	4 422,3	4 271, 1
Pavojingos	243,5	231,0	205,0	542, 6
Nepavojingos	3 828,1	4 830,7	4 217,3	3 728, 5
Atliekos nukreiptos į perdirbimą				
Bendras kiekis	3 747,1	4 980,0	4 326,7	4 223,9

Pavojingos	78,8	195,8	182,1	518,9
Nepavojingos	3 668,3	4 784,1	4 143,7	3705,1
Atliekos nukreiptos į pakartotinį panaudojimą				
Bendras kiekis	0	0	3,1	0
Pavojingos	0	0	0	0
Nepavojingos	0	0	3,1	0
Atliekos nukreiptos į kitas atkūrimo operacijas				
Bendras kiekis	152,3	0	0	9,6
Pavojingos	138,3	0	0	0
Nepavojingos	14,0	0	0	9,6
Atliekos nukreiptos į šalinimą (su energijos gavimu)				
Bendras kiekis	163,8	78,2	50,6	35,1
Pavojingos	24,5	35,2	22,9	23,7
Nepavojingos	139,3	43,2	27,6	11,4
Atliekos nukreiptos į šalinimą (sąvartynas)				
Bendras kiekis	8,4	2,5	42,9	2,5
Pavojingos	1,9	0,1	0	0
Nepavojingos	6,5	2,4	42,9	2,5

Pastaba. Grupės įmonių veikloje nesusidaro radioaktyviųjų atliekų.

Neperdirbtos atliekos*	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Bendras kiekis, t	172,2	80,7	93,5	37,6
Dalis nuo bendro atliekų kiekio, proc.	4,2	1,6	2,1	0,9

Pastaba. Neperdirbtos atliekos – atliekų, nukreiptų į šalinimą, suma.

Apskaičiavimo metodika. Susidariusių atliekų kiekiai kiekvienoje Grupės įmonėje yra fiksuojami ir apskaitomi įmonių atsakingų darbuotojų. Atliekų svoris registruojamas pagal atliekų surinkimo transporto priemonių svėrimo rezultatus, kurie fiksuojami sertifikuotų atliekų tvarkytojų svėrimo sistemose. Visa tai registruojama vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (GPAIS). Konsoliduoti duomenys apdorojami pagal Grupės įmonių GPAIS ataskaitų duomenis ir Grupės įmonių informaciją apie atliekų perdirbimą ir / ar kitus tvarkymo būdus, kurie yra gaunami iš atliekų tvarkytojų ir (arba) surinkėjų.

Pagrindiniai atliekų kiekiai susidaro statybinių ir griovimo atliekų kategorijoje (89 proc. visų atliekų). Tai energijos perdavimo tinklų statybos, rekonstrukcijos ar remonto veiklose, kurias įgyvendina Grupės įmonės „Amber Grid“, „Litgrid“ ir energetikos objektuose remonto bei statybos darbus atliekančioje įmonėje „Tetas“. Šios atliekos susidaro rekonstruojant elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūrą (demontuojant esamas elektros perdavimo oro ir kabelines linijas, transformatorių pastotes, skirstyklas, įskaitant pastatus, magistralinius dujotiekius). Šių atliekų kiekiai priklauso nuo tam tikro laikotarpio numatytų vykdyti rekonstrukcijos ir remonto projektų. Lyginant su praėjusiu ataskaitiniu periodu, susidaręs bendras atliekų kiekis sumažėjo 20 %.

Didžiąją dalį statybinių ir griovimo atliekų dalį sudaro betonas ir įvairūs metalai, tokie kaip plienas, geležis, aliuminis, varis ir metalų mišiniai, metalinės konstrukcijos, laidai.

Pavojingosios atliekos Grupės veiklose sudaro iki 5 %, kurios susidaro naftos ir alyvų atliekų kategorijoje (izoliacinė alyva). Grupės veikloje 2021-2024 laikotarpiu neperdirbtų atliekų kiekis svyruoja nuo 1 - 4 proc. 95-99 proc. visų atliekų nukreipiamos į perdirbimą.

8.3. Socialinė dalis

S1 Sava darbo jėga

Atliekant Grupės DRV, buvo vertinamos visos ETAS įvardintos tvarumo temos visoje Grupės vertės grandinėje (plačiau apie ją 8.1. dalyje). Išankstinis temų vertinimas, poveikio ir finansinio poveikio reikšmingumo vertinimai ir suinteresuotųjų subjektų apklausa atskleidė, kad žemiau atskleidžiamoms temoms Grupės įmonių veikla turi poveikį ar iš jų kyla rizika.

Plačiau apie DRV metodologiją ir rezultatus galima susipažinti „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ ir „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ dalyse.

Tvarumo tema	Poveikiai	Rizikos ir galimybės	Vertės grandinės vieta
Darbo laikas. Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą	Faktinis neigiamas poveikis darbuotojams, dirbantiems lauko sąlygomis (ne administracinį darbą atliekantiems).	_*	_**
Deramas darbo užmokestis	Faktinis teigiamas poveikis dėl skaidriai įgyvendinamos atlygio politikos.	_*	_**
Socialinis dialogas. Asociacijų laisvė, esamos darbo tarybos ir darbuotojų informavimo, konsultavimosi su jais ir jų dalyvavimo teisės. Kolektyvinės derybos, įskaitant darbuotojų, kuriems taikomos kolektyvinės sutartys, dalį.	Faktinis teigiamas poveikis sukuriamas atvirai ir aktyviai komunikuojant ir palaikant ryšius su profsąjungomis, darbo tarybomis, darbuotojais.	_*	_**
Sveikata ir sauga	Galimas neigiamas poveikis darbuotojų sveikatai ir saugai dėl specifinių darbo sąlygų, ypač dirbančiųjų objektuose ir lauko sąlygomis.	Rizika kyla dėl saugos ir sveikatos reikalavimų nesilaikymo.	_**
Mokymas ir įgūdžių ugdymas	Faktinis teigiamas poveikis kyla iš vidinių ir išorinių įgūdžių (įskaitant minkštųjų įgūdžių) ugdymo programų bei darbo tobulinimo programų teikimo visos Grupės darbuotojams.	_*	_**
Negalią turinčių žmonių užimtumas ir įtrauktis	Faktinis neigiamas poveikis dėl minimalios žmonių su negalia įtraukties.	_*	_**
Privatumas	Galimas neigiamas poveikis dėl netinkamo asmens duomenų tvarkymo, trečiųjų šalių netinkamo asmens duomenų tvarkymo ir asmens duomenų saugumo pažeidimų, kurie gali neigiamai paveikti darbuotojų, kaip duomenų subjektų, teises.	_*	_**

*Nenustatyta reikšmingų Grupės mastu rizikų ir (ar) galimybių.

**Poveikis tvarumo temoms kyla tiesiogiai Grupės veikloje, tad vertės grandinės vieta nenurodoma.

Grupės DRV metu nustatyti galimai neigiami ir faktiškai neigiami poveikiai kyla tiesiogiai Grupės samdomiems darbuotojams. Siekdami suprasti ir valdyti šį neigiamą poveikį, ateityje peržiūrėsime dabartinės politikas ir vidines tvarkas, rizikos valdymo mechanizmus ir Grupės įmonių strategijas ir sieksime jį valdyti ir mažinti.

S1-1 Su sava darbo jėga susijusios politikos ir reikšmingų temų valdymas

Siekdama mažinti neigiamą poveikį reikšmingoms tvarumo temoms, susijusioms su socialine sritimi, valdyti kylančias rizikas ir įgyvendinti iš socialinės srities kylančias galimybes, Grupė valdymą įgyvendina politikomis ir vidaus tvarkomis. Vadovaujantis Grupės Lygių galimybių politika, įvairovės ir įtraukties strategija bei Lietuvos Respublikos Darbo kodeksu, Grupė aktyviai įgyvendina priemones, kurios skatina visų darbuotojų įtraukimą į organizacijos veiklą, užtikrinant jų teises ir gerovę. Darbo kodeksas parengtas įgyvendinant ES direktyvas, kurios turi užtikrinti tarptautiniu lygiu pripažintas žmogaus teises. Grupės veikla atitinka Jungtinių Tautų Verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, kurie įpareigoja įmones gerbti žmogaus teises ir užtikrinti, kad jų veikla tiesiogiai ar netiesiogiai neprisideda prie jų pažeidimų. Šių principų laikymasis užtikrinamas žemiau aprašomomis politikomis ir tvarkomis, kuriose numatyti aiškūs diskriminacijos, priekabiavimo ir smurto prevencijos principai. Šių politikų ir tvarkų įgyvendinimą užtikrina darbuotojų mokymai ir veiksmingi stebėsenos mechanizmai, tokie kaip anoniminiai informacijos teikimo kanalai, leidžiantys darbuotojams pranešti apie galimus žmogaus teisių pažeidimus.

Šios politikos ir vidinės tvarkos taikomos tiek Grupės viduje, tiek bendraujant su išoriniais partneriais. Politikų ir tvarkų įgyvendinimą užtikrina paskirti atsakingi asmenys, kurie prižiūri, ar visos nustatytos priemonės veiksmingai įgyvendinamos. Su savo darbo jėga susijusios politikos yra taikomos visiems darbuotojams. Materialių temų ir neigiamų poveikių valdymas aprašytas žemiau.

Profesinio ir asmeninio gyvenimo temos valdymas

- *Lygių galimybių politika* – apibrėžia priemones, skirtas darbo sąlygų pritaikymui ir individualių darbuotojų poreikių suderinimui su darbo procesais.
- *Atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politika* – numato darbuotojų darbo rezultatų vertinimą, ugdymosi galimybes, užtikrina darbuotojų gerovę bei darbo sąlygų lankstumą, siekiant užtikrinti pusiausvyrą tarp darbo ir asmeninio gyvenimo.
- *Diskriminacijos, priekabiavimo ir smurto prevencijos politika* – numato darbuotojų apsaugą nuo diskriminacijos dėl šeiminių pareigų ir skatina palankias sąlygas derinti darbą su asmeniniu gyvenimu.
- *Įmonių nuotolinio darbo organizavimo tvarkos*, parengtos siekiant užtikrinti lankstaus darbo galimybes darbuotojams ir reglamentuoja nuotolinio darbo suteikimo bei darbo organizavimo tvarką, darbuotojų teises ir pareigas, įskaitant susijusias su informacijos ir kibernetinio saugumu, bei kitus su nuotoliniu darbu susijusius klausimus..
- Darbuotojai naudojami LR Darbo kodekso suteikiamomis garantijomis – papildomomis poilsio dienomis auginant vaikus, vaiko priežiūros bei tėvystės atostogomis. Vaiko priežiūros atostogų metu (toliau – VPA) darbuotojai gali naudotis darbdavio suteikiamu papildomu savanorišku sveikatos draudimu, gauti vienkartinės socialines išmokas, taip pat, siekiant palaikyti gerus santykius ir puoselėti VPA esančių darbuotojų lojalumą, jie yra informuojami ir kviečiami dalyvauti Grupės įmonių, kuriose dirba, vidiniuose renginiuose ir iniciatyvose darbuotojams ir jų vaikams.
- Prieš sugrįžtant iš VPA, darbuotojams yra peržiūrimas darbo užmokestis tam, kad jis būtų panašus į kitų darbuotojų tose pačiose pozicijose atlygį, būtų išlaikomas teisingas atlygis visiems bei sudaromos sąlygos įsitraukti į darbus. Atsižvelgiama taip pat į darbuotojų šeiminius poreikius, pavyzdžiui, pradžioje dirbti nepilną darbo dieną arba dirbti individualiu darbo grafiku.

Mokymų ir įgūdžių valdymas

- *Atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politika:*
 1. Sąsajos principas su Grupės ir konkrečios įmonės strategija, vertybėmis, veiklos vertinimu, kompetencijų modeliu, pamainumo planavimu, profesinės ir techninės kvalifikacijos vertinimu.
 2. Asmeninės atsakomybės principas, kai pats darbuotojas yra atsakingas už savo ugdymosi rezultatus, darbdaviui sudarant prielaidas ir sąlygas ugdymuisi ir tobulėjimui.
 3. 70-20-10 principas, pagal kurį 70 proc. ugdymosi, tobulėjimo ir mokymosi veiklų vyksta per darbuotojo darbinę patirtį, 20 proc. – iš bendravimo ir bendradarbiavimo su įvairias patirtis bei kompetencijas turinčiais kolegomis ir vadovais, dalinimosi gerąja praktika, 10 proc. – iš struktūrizuotų mokymų renginių, dažnu atveju išorinių mokymų renginių.
- Grupėje visi darbuotojai kasmet dalyvauja veiklos vertinimo procesuose, kurių metu yra vertinami veiklos rezultatai už parėjusius metus, aptariami veiklos kokybės kriterijai, vertybinių elgsenų laikymasis. Taip pat aptariami darbuotojų lūkesčiai ir galimybės karjerai, įvykdytos ugdymosi formos, aptariamoms kompetencijoms, kurios sustiprėjo bei tos, kurioms reikia skirti daugiau dėmesio. Metų pradžioje darbuotojams keliama tikslai einamiesiems metams, užfiksuojami karjeros, darbo organizavimo lūkesčiai. Metinių pokalbių metu su visais darbuotojais aptariamas ugdymosi poreikis, užfiksuojamas metų ugdymosi planas.
- Grupė sudaro sąlygas įgyti naujas profesines kompetencijas, reikalingas darbams atlikti bei numatyti ateities kompetencijų poreikį, jų įgijimo būdus bei užtikrinti sąlygas joms įgyti. Darbuotojai turi galimybę individualiai pasirinkti mokymus, reikalingus pagal jų vykdomas pareigas, taip pat Grupės įmonės organizuoja bendrovės lygmens mokymus kaip privalomuosius pagal įstatymus ir teisės aktus, pagal vidines tvarkas.

- Organizuojami įvairaus pobūdžio mokymai, kurie skirti visiems arba tikslinėms darbuotojų grupėms: lyderystės ir vadovavimo temų, efektyvumą didinančius, technologijų supratimo stiprinimo ir jų integravimo į darbinis procesus, lygių galimybių ir įtraukties, motyvaciją didinančius, darbuotojų saugios aplinkos ir sveikatą stiprinančius.
- Grupėje naujai prisijungusiems darbuotojams sudaromos palankios sąlygos lengviau integruotis į darbinę aplinką ir darbinis procesus. Siekiant suteikti teigiamą adaptacijos patirtį, organizuojami įvadiniai integraciniai susitikimai, įvadiniai įmonių veiklos pristatymai, sudaromi integracijos planai.

Lygybės ir įvairovės, negalią turinčių žmonių užimtumo ir įtraukties temų valdymas

- Grupės lygių galimybių politika užtikrina vienodas galimybes visiems darbuotojams, nepriklausomai nuo negalios, lyties, amžiaus ar kitų asmens savybių. Ji reglamentuoja nediskriminavimo principų taikymą įdarbinimo, darbo sąlygų, profesinio tobulėjimo ir karjeros srityse, skatindama įtraukį ir pagarbią darbo aplinką. Politika užtikrina, kad visi darbuotojai dirbtų lygių galimybių ir nediskriminacinėje darbo aplinkoje
- Grupėje taikoma įvairovės ir įtraukties strategija, kurioje išdėstyti tikslai ir priemonės, skatinančios įtraukį aplinką visiems darbuotojams. Strategijos tikslas yra stiprinti toleranciją, įtrauktį ir lygių galimybių užtikrinimą visoje Grupėje.
- Diskriminacijos, priekabiavimo ir smurto prevencijos tvarka – joje reglamentuojamos priemonės, užtikrinančios pagarbią ir saugią darbo aplinką visiems darbuotojams.

Deramas darbo užmokestis

Visiems Grupės darbuotojams mokamas didesnis nei minimalus darbo užmokestis, nustatytas LR teisės aktuose. Grupės įmonėse įgyvendinama vieninga darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politika, pagrįsta atsakomybės, skaidrumo ir atskaitingumo principais. Šios politikos tikslas – užtikrinti efektyvų darbo užmokesčio išlaidų valdymą bei kurti motyvuojančias paskatas, kad atlygio dydis tiesiogiai priklausytų nuo Grupės įmonių ir individualių darbuotojų metinių tikslų pasiekimo, kokybės ir vertybinių elgsenų vertinimo. Ši Grupės politika yra patvirtinama arba keičiama „EPSO-G“ valdyboje, gavus Grupėje veikiančio Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. Plačiau apie darbo užmokestį galima susipažinti Vadovybės ataskaitos 6 dalyje „Informacija apie darbuotojus ir atlygio politiką“.

Privatumas

Grupėje galioja Bendrojo duomenų apsaugos reglamento principais parengta Asmens duomenų apsaugos politika, apibrėžianti Grupės įmonių taikomas priemones, kuriomis užtikrinamas tvarkomų asmens duomenų saugumas ir asmens duomenų apsaugos reikalavimų užtikrinimo dalyvių funkcijas bei atsakomybes. Asmens duomenų tvarkymo reikalavimus visos Grupės įmonės išsamiau išdėčiusios vidaus teisės aktuose. Šie vieningais principais Grupės mastu parengti dokumentai formuoja nuoseklią praktiką įmonėse, sudarant asmens duomenų tvarkymo susitarimus, perduodant asmens duomenis tretiesiems asmenims, valdant asmens duomenų saugumo incidentus ir atliekant kitus procesus.

Grupė laikosi Bendrajame duomenų apsaugos reglamente nustatyto atskaitomybės principo. Grupės įmonės pildo asmens duomenų tvarkymo veiklos įrašus, rengia privatumo pranešimus ir atlieka kitus pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą privalomus veiksmus bei juos dokumentuoja.

Asmens duomenų apsaugos rizikos valdomos įgyvendinant technines ir organizacines priemones, atliekant atitikties auditus, kurių metu įvertinamas šių priemonių tinkamumas, taip pat unifikuojant asmens duomenų apsaugos procesus Grupės mastu.

2024 m. Grupėje atlikti šeši atitikties auditai asmens duomenų apsaugos srityje. Jų metu reikšmingų neatitiktį nenustatyta, bet identifikuota tobulintinų procesų, susijusių su duomenų subjektų teisių įgyvendinimu.

Sauga ir sveikata

Grupėje galioja darbuotojų saugos ir sveikatos politika, nustatanti tikslą suteikti darbuotojams saugias ir sveikatai palankias darbo sąlygas jų darbo vietose. Grupėje siekiama užkirsti kelią su darbu susijusioms traumoms ir profesinėms ligoms bei kurti Grupės mastu saugią ir sveiką aplinką skatinančią kultūrą, kurioje kiekvienas darbuotojas siektų prisidėti prie šio tikslo.

Grupės įmonėse „Litgrid“, „Amber Grid“ ir „Tetas“ yra įdiegta bei pagal ISO 45001 standartą sertifikuota Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema. Sveikatos ir saugos vadybos sistema taikoma 100% Grupės darbuotojų.

Grupėje taikomas sistemingas požiūris į darbuotojų ir darbuotojų atstovų įtraukimą, sprendžiant su poveikiu savai darbo jėgai susijusius klausimus. Šis požiūris įgyvendinamas skatinant nuolatinį bendradarbiavimą, etikos kodekso principų laikymąsi, įvairovės ir įtraukties strategijos, lygių galimybių politikų įgyvendinimą.

Profesinės sąjungos ir darbo tarybos

Grupėje nuolatos vyksta bendradarbiavimas tarp darbuotojų ir darbuotojų atstovų, skatinamas tarpusavio dialogas. Grupėje veikia profesinės sąjungos, darbo tarybos, kurios yra įtraukiamos į įvairių sprendimų priėmimą įmonėse, teikiant jiems informaciją, konsultuojantis. Darbuotojų atstovai teikia pasiūlymus, rekomendacijas ir atstovauja darbuotojų interesus sprendžiant su darbo sąlygomis, atlygiu, papildomomis naudomis, iniciatyvomis ir renginiais, darbo aplinkos gerinimu, vidinės kultūros stiprinimu ir kitais susijusius klausimus. Reguliarūs susitikimai su vadovybe užtikrina atvirą dialogą ir galimybę aptarti aktualius klausimus, įskaitant įvairovės ir įtraukties iniciatyvas, stiprina darbuotojų įsitraukimą, įtraukios ir saugios darbo aplinkos kūrimą.

Darbuotojų atstovai aktyviai įsitraukia į ryšių su darbuotojais palaikymą, jų interesų atstovavimą, inicijuoja darbuotojų nuomonės ir poreikio įvairiais klausimais surinkimą, organizuojant anonimines apklausas. Darbuotojai gali teikti pasiūlymus darbdavių atstovams ne tik dalyvaudami apklausose, bet ir kreipiantis tiesiogiai susitikimų metu arba el. paštu. Taip užtikrinama, kad darbuotojų nuomonės būtų girdimos ir efektyviai apsvarstomos.

Visi darbuotojai 100 proc. yra įtraukiami į kolektyvinių sutarčių pasirašymą.

Suprasdami savo darbo jėgos temos svarbą Grupei ir suinteresuotiesiems subjektams ir tai, kad Grupės įmonės sukelia galimą neigiamą poveikį šioms tvarumo temoms (nustatytoms ataskaitiniais metais DRV metu), sieksime peržiūrėti šios temos valdymą ir politikas ateityje.

Lygių galimybių užtikrinimas

Grupė užtikrina lygias galimybes visiems darbuotojams, nepriklausomai nuo jų lyties, amžiaus, tautybės, religijos, negalios ar kitų savybių. Lygių galimybių politika bei diskriminacijos, priekabiavimo ir smurto prevencijos tvarkos nuostatos sudaro aiškias įgyvendinimo gaires, kuriomis siekiama, kad kiekvienas darbuotojas dirbtų pagarbioje ir saugioje aplinkoje. Šios nuostatos taikomos tiek organizacijos viduje, tiek bendraujant su išoriniais partneriais. Tvarkos įgyvendinimą užtikrina paskirti atsakingi asmenys, kurie prižiūri, ar visos nustatytos priemonės veiksmingai įgyvendinamos.

Grupės įvairovės ir įtraukties strategija siekiama formuoti tokią darbo kultūrą, kurioje kiekvienas darbuotojas jaučiasi gerbiamas ir vertinamas. Šios strategijos tikslai apima vadovų kompetencijų stiprinimą formuojant įtraukią darbo aplinką, įvairių grupių atstovų įtraukimą į darbo rinką ir skaidrių bei objektyvių atrankos procesų taikymą pagal Atrankų politiką. Taip pat skatinamas darbuotojų dalyvavimas įtraukties iniciatyvose, pavyzdžiui, istorijų dalinimasis ir vidinių mokymų organizavimas, kurie prisideda prie tolerantiškos ir atviros aplinkos kūrimo.

Veiklos vertinimo ir Atlygio politikoje Grupė laikosi skaidrumo ir objektyvumo principų darbo santykiuose, kurie užtikrinami per Darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politiką. Šioje politikoje numatyti aiškūs darbo užmokesčio nustatymo kriterijai, skatinamosios priemonės ir veiklos vertinimo procesai. Darbo užmokesčio sistema yra aiški, skaidri ir grindžiama darbuotojų veiklos rezultatais, kompetencijų vertinimu ir individualiais tikslais. Tokios nuostatos stiprina darbuotojų įsitraukimą ir pasitenkinimą.

Diskriminacijos, priekabiavimo ir smurto prevencijos tvarkos aprašas nustato aiškias priemones, skirtas užkirsti kelią diskriminacijai, priekabiavimui ir smurtui darbo vietoje. Šis dokumentas numato atsakingų asmenų paskyrimą, mokymų organizavimą ir darbuotojų švietimą apie jų teises bei galimybes. Darbuotojai gali naudotis anoniminiais informacijos apie pažeidimus teikimo kanalais, kurie leidžia užtikrinti saugumą ir apsaugą visose Grupės įmonėse.

Lygių galimybių stebėjimo ir įgyvendinimo mechanizmai

- *Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų sistema.* Grupė yra įdiegusi vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalus, leidžiančius darbuotojams anonimiškai ar konfidencialiai pranešti apie pažeidimus. Ši sistema padeda užtikrinti skaidrumą ir organizacijos atsakomybę, o surinkta informacija yra reguliariai analizuojama siekiant gerinti procesus ir politikos įgyvendinimą.
- *Reguliarūs darbuotojų mokymai.* „EPSO-G“ organizuoja mokymus, skirtus darbuotojams ir vadovams, siekiant stiprinti jų kompetencijas diskriminacijos prevencijos, lygių galimybių, įvairovės ir įtraukties srityse. Mokymai yra orientuoti į praktinius pavyzdžius, kaip kurti įtraukią darbo aplinką ir spręsti su diskriminacija susijusius atvejus.
- *Tiesioginis ryšys su darbuotojų atstovais.* Grupėje veikia darbo tarybos ir kai kuriose įmonėse profesinės sąjungos, kurios užtikrina darbuotojų interesų atstovavimą. Šios struktūros aktyviai dalyvauja sprendžiant su darbuotojų gerove susijusius klausimus, užtikrindamos konstruktyvų dialogą tarp vadovybės ir darbuotojų.

Grupė užtikrina, kad darbuotojai turėtų lengvą prieigą prie visų su jų teisėmis susijusių dokumentų per intraneto platformą. Intranete skelbiami politikos dokumentai, mokymų medžiaga ir svarbi informacija apie įmonės iniciatyvas. Reguliarūs susitikimai tarp vadovybės ir darbuotojų atstovų padeda užtikrinti skaidrią komunikaciją ir greitą reagavimą į darbuotojų poreikius.

„EPSO-G“ įtraukia žmogaus teisių apsaugos principus į tiekimo grandinės valdymą, užtikrindama, kad tiekėjai laikytųsi darbuotojų saugos, priverstinio darbo prevencijos ir vaikų darbo draudimo standartų. Šie principai yra reguliariai peržiūrimi ir integruojami į bendradarbiavimo su partneriais procesus.

Žalos žmogaus teisėms atstatymo mechanizmas

Grupė aktyviai įgyvendina priemones, kurios skatina visų darbuotojų įtraukimą į organizacijos veiklą, užtikrinant jų teises ir gerovę. Vadovaujantis Grupės Lygių galimybių politika, įvairovės ir įtraukties strategija bei LR Darbo kodeksu, įgyvendinamos šios priemonės:

- *Įtraukios darbo aplinkos kūrimas:* visiems darbuotojams sudaromos vienodos galimybės dalyvauti darbo procesuose ir priimant sprendimus, nepriklausomai nuo jų individualių savybių.
- *Mokymai vadovams ir darbuotojams:* ugdomos kompetencijos įvairovės valdymo ir lygių galimybių srityje.
- *Darbo sąlygų pritaikymas:* atsižvelgiant į darbuotojų poreikius, pritaikomos darbo sąlygos, įskaitant darbo laiko lankstumą ar techninius pritaikymus.
- *Anoniminiai kanalai:* darbuotojai turi galimybę saugiai pranešti apie situacijas, kurios riboja jų įtraukimą ar pažeidžia jų teises.

Šios priemonės užtikrina, kad visi darbuotojai būtų įtraukti į organizacijos veiklą ir galėtų maksimaliai realizuoti savo potencialą.

Priemonės, kuriomis ištaisomas poveikis žmogaus teisėms ir suteikiama galimybė jį ištaisyti

Grupė užtikrina, kad žmogaus teisių pažeidimų poveikis būtų tinkamai ištaisytas, vadovaujantis LR Darbo kodeksu ir organizacijos vidaus tvarkomis, tokiomis kaip Diskriminacijos, priekabiavimo ir smurto prevencijos tvarka, Lygių galimybių politika ir Etikos kodeksas.

Pagrindinės priemonės:

- *Anoniminiai pranešimų kanalai:* darbuotojai turi galimybę saugiai ir anonimiškai pranešti apie žmogaus teisių pažeidimus per nustatytus kanalus.
- *Vidiniai tyrimai:* pranešimai apie pažeidimus yra nedelsiant tiriami, vadovaujantis aiškiai nustatytais procedūrų reikalavimais.
- *Reabilitacinės priemonės:* jei pažeidimas patvirtinamas, imamas priemonių, kad nukentėję asmenys gautų tinkamą pagalbą, įskaitant konsultacijas, psichologinę paramą ar darbo sąlygų pritaikymą.
- *Atsakingų asmenų paskyrimas:* už žmogaus teisių apsaugą atsakingi asmenys užtikrina, kad visi pažeidimai būtų tinkamai išnagrinėti ir ištaisomi.

Šios priemonės padeda užtikrinti, kad žmogaus teisių pažeidimų poveikis būtų veiksmingai ištaisytas ir organizacijoje būtų sudaryta saugi bei pagarbi darbo aplinka.

S1-2 Savų darbuotojų ir darbuotojų atstovų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai ir S1-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais savi darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą

Grupės darbuotojai yra įtraukiami į sprendimų priėmimą. Darbuotojų, jų atstovų (profesinių sąjungų, darbo tarybų ir pan.) įtraukimas apima jų reguliarių informavimą ir konsultavimąsi su jais bei grįžamojo ryšio rezultatų analizę ir integravimą į sprendimus. Už šį procesą yra atsakinga Grupės žmonių ir kultūros funkcija.

Kasmetinis darbuotojų įsitraukimo tyrimas ir kitos apklausos

Grupėje kiekvienais metais atliekamas darbuotojų įsitraukimo tyrimas, kuriame yra matuojama, ar ir kiek darbuotojai jaučiasi įtraukti į sprendimų priėmimą, įgalinti, kaip įmonėje sekasi užtikrinti lygias galimybes, ar įmonėje palaikoma tolerantiška, pagarbi darbo kultūra. Darbuotojai gali anonimiškai komentuoti, pasidalinti nuomonėmis. Tyrimas kviečia darbuotojus įvertinti ne tik įmonę, bet ir savo tiesioginį vadovą įvairiais aspektais, įvertinti įgalinimą, įsitraukimo lygį.

Tyrimo dalyvauti turi teisę visi darbuotojai, todėl naudojant šią priemonę Grupėje gaunama išsami darbuotojų nuomonė ir požiūris įvairiais klausimais. Tyrimo rezultatai pristatomi tiek darbuotojų atstovams, tiek visiems darbuotojams, vėliau rezultatai analizuojami ir panaudojami tobulinant veiklos procesus.

Kai kurios Grupės įmonės kasmet vykdo trumpas emocinės savijautos apklausas.

Darbuotojų susirinkimai

Grupėje periodiškai yra organizuojami darbuotojų susirinkimai, kuriuose pristatomos svarbiausios aktualijos, pasidalinama naujienomis, pasiektais rezultatais ir siektiniais tikslais. Susirinkimų metu darbuotojai skatinami aktyviai įsitraukti, užduoti rūpimus klausimus, pasidalinti nuomone, taip palaikant atviro dialogo ir bendravimo kultūrą.

Apvalaus stalo diskusijos

Tai nauja darbuotojų ir darbuotojų atstovų įtraukimo į diskusijas įvairiomis darbuotojams aktualiomis temomis forma, kurios tikslas neįpareigojančiame susitikimo formate susirinkti platesnę nuomonę, pasiūlymus viena ar kita tema ir juos pritaikyti procesų tobulinimui Grupėje, panaudoti sprendimų priėmimui.

Grupės Lygių galimybių politika ir įvairovės ir įtraukties strategija

Grupėje skatinamas įmonės darbuotojų atstovų įsitraukimas, siekiant užtikrinti Lygių galimybių politikos įgyvendinimą, įvairovės skatinimą, temos žinomumo didinimą. Įvairovės ir įtraukties strategijoje numatyta darbuotojų įtraukimo priemonių visapusiška integracija, įtraukiant darbuotojų atstovus į diskusijas dėl darbo aplinkos gerinimo ir pritaikymo skirtingus poreikius turintiems asmenims ir darbuotojų poreikių vertinimo.

Grupės etikos kodeksas

Kodeksas skatina darbuotojų ir vadovybės bendradarbiavimą, grindžiamą pagarba, skaidrumu ir atvirumu.

Anoniminiai pranešimų kanalai

Grupėje veikia anonimiinių pranešimų kanalai, kurių pagalba darbuotojams suteikta galimybė anonimiškai pranešti apie problemas, susijusias su darbo aplinka ar galimu poveikiu jų teisėms, etikos kodekso ar lygių galimybių pažeidimais.

Sauga ir sveikata

2024 m. Grupėje buvo įdiegta specializuota darbuotojų saugos ir sveikatos informacinė sistema DARSIS, kurioje darbuotojai skatinami registruoti pastebėtus incidentus, darbo saugos ir sveikatos pažeidimus ar nesaugias darbo aplinkas, išreikšti papildomų

apsaugos priemonių poreikį, susipažinti su darbo saugos instrukcijomis, privalomu sveikatos patikrinimo poreikiu, darbdavio siūlomais skiepais, profesinės rizikos vertinimo rezultatais bei rizikos mažinimo priemonėmis.

Privatumas

Grupės įmonių darbuotojai supažindinami su privatumo klausimus reglamentuojančiais teisės aktais, jų nuostatomis. Esant poreikiui, teikiamos konsultacijos jiems, darbuotojai įtraukiami į susijusių veiksmų atlikimą, darbuotojams rengiamos atmintinės ar pristatymai aktualiausiaisiais asmens duomenų apsaugos klausimais.

Priemonės ypač pažeidžiamų ir marginalizuotų grupių nuomonių surinkimui

„EPSO-G“ imasi šių priemonių, kad sužinotų pažeidžiamų grupių, tokių kaip moterys, migrantai ar neįgalieji, nuomones:

- *Anoniminiai pranešimų kanalai.* Vadovaujantis tvarka „Dėl vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo“, darbuotojai gali anonimiškai pranešti apie problemas ir išsakyti savo nuomonę.
- *Darbuotojų įsitraukimo tyrimai.* Kasmet vykdomas tyrimas leidžia darbuotojams anonimiškai pateikti savo nuomonę apie darbo sąlygas ir įtrauktį.
- *Lygių galimybių politika ir įvairovės strategija:* Šiose politikose numatyta užtikrinti, kad visos socialinės Grupės turėtų galimybę reikšti savo nuomonę ir būtų apsaugotos nuo diskriminacijos.
- *Darbo tarybos / profesinės sąjungos dalyvavimas:* Darbo taryba / Profesinė sąjunga atstovauja visiems darbuotojams, įskaitant pažeidžiamas grupes, perduodama jų pastabas ir siūlymus vadovybei.

Šios priemonės padeda užtikrinti, kad ypač pažeidžiamos Grupės galėtų saugiai išsakyti savo nuomonę.

Žalos atstatymo užtikrinimo mechanizmai

- *Anoniminiai pranešimų kanalai:* Vadovaujantis tvarka „Dėl vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo“, darbuotojai gali saugiai pranešti apie galimus neigiamo poveikio atvejus.
- *Grįžamosios informacijos vertinimas.* Kasmetiniai darbuotojų įsitraukimo tyrimai suteikia galimybę nustatyti galimus iššūkius darbo aplinkoje ir laiku juos spręsti.
- *Stebėsenos procesas.* Žmonių ir kultūros komanda nuolat prižiūri, kaip laikomasi organizacijos politikų, ir vertina, ar įgyvendintos priemonės yra veiksmingos.

Stebėseną ir kanalų veiksmingumo užtikrinimas

Grupė taiko aiškiai apibrėžtus procesus, skirtus stebėti iškeltus ir sprendžiamus klausimus bei užtikrinti pranešimų kanalų veiksmingumą. Šie procesai grindžiami organizacijos Etikos kodeksu, „Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo“ tvarka, Diskriminacijos, priekabiavimo ir smurto prevencijos tvarka bei kitais vidaus dokumentais.

- *Kanalų stebėsenos procesai.* Duomenų rinkimas ir analizė: visų pranešimų ir skundų registracija vykdoma laikantis nustatytų procedūrų, o jų eiga ir sprendimo rezultatai sistemingai stebimi. Grįžamoji informacija: per darbuotojų apklausas ir metinius įsitraukimo tyrimus renkama nuomonė apie kanalų prieinamumą, veiksmingumą ir pasitikėjimą jais.
- *Statistinė analizė* - kanalų naudojimo dažnumas ir nagrinėjimo efektyvumas yra vertinami, siekiant nustatyti tobulinimo galimybes.
- *Kanalų veiksmingumo užtikrinimo principai.*

Teisėtumas: visi pranešimų kanalai veikia pagal įmonės nustatytas tvarkas, užtikrinant, kad procedūros atitiktų teisės aktus ir tarptautinius žmogaus teisių standartus.

Prieinamumas ir žinomumas: kanalų informacija pateikiama dokumentų valdymo sistemoje ir intranete. Darbuotojai yra reguliariai informuojami apie kanalų egzistavimą ir naudojimą.

Skaidrumas: skundų nagrinėjimo procesai yra aiškūs, o jų eigos informacija, kiek leidžia konfidencialumas, teikiama pranešimų pateikėjams. Rezultatų atitikimas: pranešimų kanalais pasiekti rezultatai vertinami pagal tarptautinius žmogaus teisių standartus, užtikrinant tinkamą poveikio valdymą.

- **Suinteresuotųjų subjektų įtraukimas.** Dialogas su pranešėjais: „EPSO-G“ skatina konstruktyvų dialogą su pranešėjais, siekdama bendro susitarimo dėl priimtino sprendimo, o ne vienašališkai sprendžia problemas. Darbo taryba: kaip pagrindinis darbuotojų atstovas, Darbo taryba teikia grįžtamąją informaciją apie kanalų efektyvumą ir pranešimų nagrinėjimo eigą.
- **Nuolatinis tobulinimas.**
- **Gautos įžvalgos:** remiantis pranešimais ir skundais, identifikuojamos sisteminės problemos, kurios vėliau sprendžiamos siekiant užkirsti kelią būsimam poveikiui.
- **Mokymasis:** kanalų tobulinimas grindžiamas nuolatiniu procesų vertinimu ir darbuotojų grįžtamosios informacijos analize.

„EPSO-G“ taiko integruotus stebėsenos ir veiksmingumo užtikrinimo procesus, užtikrindama, kad pranešimų kanalai būtų teisėti, prieinami, skaidrūs ir grindžiami konstruktyviu dialogu su darbuotojais. Šie procesai nuolat tobulinami remiantis grįžtama informacija ir išmoktomis pamokomis, siekiant užtikrinti aukštą pasitikėjimo lygį ir efektyvų poveikio valdymą.

Žinomumo, pasitikėjimo ir apsaugos užtikrinimas

Žinomumo apie kanalus vertinimas

Grupė užtikrina, kad visi darbuotojai žinotų apie egzistuojančius kanalus ir procesus, skirtus susirūpinimams ar poreikiams išreikšti, naudodama šiuos metodus:

- **Privalomas susipažinimas su vidaus dokumentais:** Visi darbuotojai per Dokumentų valdymo sistemą supažindinami su Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo tvarkos aprašu, Diskriminacijos, priekabiavimo ir smurto prevencijos tvarka ir kitais susijusiais dokumentais.
- **Reguliarūs priminimai per intranetą:** Kanalų prieinamumas ir informacija apie jų veikimą periodiškai atnaujinama ir primenama per įmonės intranetą.
- **Darbuotojų įsitraukimo tyrimai:** Kasmet atliekami tyrimai leidžia įvertinti, ar darbuotojai žino apie kanalus ir pasitiki jais.

Pasitikėjimo užtikrinimas

- **Konfidencialumas.** Kanalai, tokie kaip anoniminiai pranešimų mechanizmai, užtikrina, kad darbuotojai galėtų saugiai ir anonimiškai pateikti informaciją.
- **Grįžtamoji informacija.** Pranešimų pateikėjai informuojami apie nagrinėjimo eigą ir rezultatus, kiek tai leidžia konfidencialumo reikalavimai.

Apsaugos nuo atsakomųjų veiksmų politika

„EPSO-G“ taiko griežtas apsaugos nuo atsakomųjų veiksmų priemones, įtvirtintas Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo tvarkos apraše. Ši politika užtikrina, kad darbuotojai, kurie išreiškia susirūpinimą, būtų apsaugoti nuo bet kokio neigiamo elgesio ar pasekmių.

Visi darbuotojai yra informuoti apie šias apsaugos priemones per Dokumentų valdymo sistemą ir intraneto pranešimus.

„EPSO-G“ užtikrina, kad darbuotojai žinotų apie pranešimų kanalus, pasitikėtų jais ir būtų apsaugoti nuo atsakomųjų veiksmų. Šios priemonės padeda kurti atvirą ir saugią darbo aplinką, kurioje darbuotojai gali laisvai išreikšti savo poreikius ir susirūpinimus.

S1-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio savi darbo jėgai, su sava darbo jėga susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas

Veiksmai, kurių buvo imtasi, siekiant sumažinti visiems Grupės darbuotojams kylantį neigiamą poveikį:

- **Darbo laikas / Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra.** Įsitraukimo tyrimo metu matuojame darbo-poilsio balansą. 2024 m. rodiklis pakilo 21 punktu iki 76, lyginant su praėjusiu laikotarpiu. Siektinas bendras įsitraukimo tyrimo rezultatas, kaip vienas iš rodiklių atnaujintoje strategijoje, yra ne mažiau kaip 70. 2024 m. įsitraukimo rodiklis yra 74. Darbuotojų įsitraukimas į darbą apskaičiuojamas remiantis penkių teiginių įvertinimo vidurkiu. Atliekant įsitraukimo tyrimą šie teiginiai yra vertinami darbuotojų, o rezultatas gaunamas skaičiuojant procentą darbuotojų, kurie įvertino teiginius aukščiausiais balais, lyginant su visų darbuotojų skaičiumi. Tokiu pačiu principu apskaičiuojami ir kiti įsitraukimo tyrimo aspektai, tiesiogiai neįeinantys į įsitraukimo tyrimo rezultatą, bet padedantys įsivertinti tokias svarbias sritis kaip mokymai, talentų valdymas ar profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra. Tyrimai atlikti pagal „Engaged Performance Survey“©.
- **Mokymai ir įgūdžiai.** 2024 m. atnaujintos lyderystės ir bendrosios kompetencijos reikalingos strategijoje numatytiems tikslams pasiekti. Sukurta mokymų katalogas, atliepantis visų reikalingų kompetencijų ugdymą ir jo planavimą
- Kiekvienais metais darbuotojų įsitraukimo tyrimo metu **matuojame talentų valdymą**, 2024 m rodiklis pakilo 6 punktais iki 79. Rodiklio apskaičiavimas atliekamas pagal „Engaged Performance Survey“©.
- **Lygybė ir įvairovė.** Atnaujintoje strategijoje keliamas tikslas kurti saugią ir pozityvią darbo aplinką ir kultūrą. 2024 m. lapkritį sukurtos įvairovės ir įtraukties gairės vieningos visoms Grupės įmonėms ir sudarytas detalus 2025 m. veiksmų planas. Taip pat nustatyti siektini įvairovės rodikliai: darbuotojų amžius, lytis, moterų dalis vadovaujančiose pozicijose, darbuotojų su negalia dalis bendrame darbuotojų skaičiuje. Nuo 2025 m. į įsitraukimo tyrimą integruotas įvairovės ir įtraukties matavimas. Šis rodiklis nebuvo stebimas 2024 m.
- **Negalią turinčių žmonių užimtumas ir įtrauktis.** Įvairovės ir įtraukties plane 2025 metais numatytas dalyvavimas SOPA projekte DuoDay: žmogus su negalia praleidžia darbo dieną kartu su įmonės darbuotoju ir gaunamas grįžtamasis ryšys apie darbo vietos pritaikymą žmonėms su negalia.
- **Deramas darbo užmokestis.** 2024 m. atnaujinti atlygio rėžiai. Kiekvienais metais kartu su veiklos vertinimu vyksta ir darbuotojų atlygio peržiūros procesas.
- **Privatumas.** 2024 m. Grupėje nebuvo nustatyta asmens duomenų saugumo pažeidimų, tačiau vienkartinį incidentų būta.

Sveikata ir sauga. 2024 m. Grupės įmonėje buvo registruotas vienas sunkus nelaimingas atsitikimas.

Laikotarpiai, per kuriuos ketinama užbaigti pagrindinius veiksmus

- **Lygybė ir įvairovė.** Įvairovės ir įtraukties strategija pradėta įgyvendinti 2024 m. ir numatyta tęsti kaip nuolatinį procesą su periodiniu strategijos peržiūrėjimu kas 3 metus. Lygių galimybių mėnuo ir darbuotojų mokymai – kasmetinė veikla, organizuojama kiekvienų metų lapkričio mėnesį, su papildomais mokymais visų metų bėgyje.
- **Darbo laikas / Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra.** Darbuotojų įsitraukimo tyrimai kasmet vykdomi sausio mėnesį, o jų rezultatai apibendrinami ir įžvalgos integruojamos į veiklos planavimą per pirmąjį metų ketvirtį.
- **Pagrindinių veiksmų analizė ir tobulinimas.** Įgyvendinami ir peržiūrimi kasmet, atsižvelgiant į tyrimų ir stebėsenos rezultatus. Procesas tęsiasi visus metus. Strateginiai veiksmai įgyvendinami visą strategijos įgyvendinimo laikotarpį.

„EPSO-G“ pagrindiniai veiksmai yra suplanuoti nuosekliai ir tęstiniam įgyvendinimui per numatytus laikotarpius, daugiausia dėmesio skiriant kasmetiniam veiklos peržiūrėjimui ir darbuotojų įsitraukimo stiprinimui.

S1-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Grupės strategijoje yra numatytas vieningos kultūros ir identiteto vystymas, kuris apima įvairovės ir įtraukties užtikrinimą bei gebančios ir tvarios organizacijos kūrimą. Šių sričių valdymas užtikrina tvarią veiklą, darbuotojų pasitenkinimą ir organizacijos konkurencingumą.

Įsitraukimo tyrimo metu matuojame darbuotojų įsitraukimo, pasitenkinimo darbu, lojalumo, darbo ir poilsio balanso bei kitus organizacijos mikroklimato ir kultūros aspektus. Siektinas įsitraukimo rezultatas, kaip vienas iš rodiklių atnaujintoje strategijoje, yra ne mažiau kaip 70.

Atnaujintoje strategijoje numatytas tikslas - kurti saugią ir pozityvią darbo aplinką ir kultūrą. 2024 m. lapkritį startavome su vieningomis visoms Grupės įmonėms įvairovės ir įtraukties gairėmis. Nuo 2025 m. į įsitraukimo tyrimą planuojamas integruoti įvairovės ir įtraukties matavimas. Įvairovės ir įtraukties plane 2025 metais numatytas dalyvavimas SOPA projekte DuoDay - žmogus su negalia praleidžia darbo dieną kartu su įmonės darbuotoju ir taip gaunamas grįžtamasis ryšys apie darbo vietos pritaikymą žmonėms su negalia.

Kasmet ir toliau suplanuota vykdyti darbuotojų atlygio peržiūrą. Siekiant užtikrinti geresnį susijusių rizikų valdymą, 2025 m. ketinama parengti interaktyvius visoms Grupės įmonėms skirtus asmens duomenų apsaugos mokymus, suvienodinti Grupės papildomus veiklos įrašus ir didesnę dėmesį skirti duomenų tvarkytojams bei jų atliekamam duomenų tvarkymui.

Atnaujintoje strategijoje keliamas tikslas neturėti nei vieno sunkaus ar mirtino nelaimingo atsitikimo (įskaitant rangovus, pasitelkiamus Grupės objektuose eksploatuojant, rekonstruojant bei naujai statant elektros ir dujų perdavimo tinklus).

S1-6 Grupės samdomųjų darbuotojų savybės

Darbuotojų skaičiaus suskirstymas pagal lytį

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Vyrai	1 020	968	997	1 021
Moterys	333	303	278	254
Kita	-	-	-	-
Bendras darbuotojų skaičius	1 353	1 271	1 275	1 275

Apskaičiavimo metodika. Pateikiamas faktinis darbuotojų skaičius, neatsižvelgiant į dirbtą etatą (angl. head count) ir suskirstymas į lytis.

Grupėje vyrauja neterminuotos darbo sutarčių rūšys. Tačiau, prireikus, darbuotojai įdarbinami ir pagal terminuotas darbo sutartis, pvz., į vaiko priežiūros atostogose esančių darbuotojų vietą arba konkrečiam projektiniam darbui atlikti ar papildomam darbui atlikti. Nustatant darbo sutarties rūšį nėra diskriminuojama dėl lyties, amžiaus ar kitų asmens aspektų – tai priklauso nuo konkrečios bendrovės ir darbuotojų susitarimo bei poreikių. 2024 m. terminuotų darbo sutarčių skaičius Grupėje lieka stabilus.

Darbuotojų skaičiaus suskirstymas pagal lytį ir darbo sutarties rūšį

	Moterys	Vyrai	Iš viso	Moterys	Vyrai	Iš viso	Moterys	Vyrai	Iš viso	Moterys	Vyrai	Iš viso
	2024 m.			2023 m.			2022 m.			2021 m.		
Samdomųjų darbuotojų skaičius	333	1020	1353	303	968	1271	278	997	1275	253	1022	1275
Nuolatinių samdomųjų darbuotojų skaičius	325	1008	1333	292	959	1251	266	957	1223	235	988	1223
Laikinųjų samdomųjų darbuotojų skaičius	8	12	20	11	9	20	12	40	52	18	34	52

Apskaičiavimo metodika. Bendras darbuotojų skaičius buvo suskirstytas į tris kategorijas pagal darbo sutarties rūšį ir pagal darbuotojų nurodytą lytį. Į bendrą darbuotojų skaičių yra įtraukiami darbuotojai, esantys vaiko priežiūros atostogose.

Darbuotojų kaita

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Darbuotojai, kurie išėjo iš darbo arba buvo atleisti*	179	248	435	237
Darbuotojų kaitos rodiklis, proc.**	13	20	34	19

Apskaičiavimo metodika. ** Darbuotojų, kurie išėjo iš darbo arba buvo atleisti skaičius (pagal darbuotojų skaičių) padalintas iš samdomųjų darbuotojų skaičiaus (darbuotojų skaičius, neatsižvelgiant į dirbtą etatą (angl. head count)) ataskaitinio laikotarpio pabaigai, t.y. gruodžio 31 dienai; čia įsiskaičiuoja ir tie darbuotojai, kuriems ši diena buvo ir paskutinė darbo diena įmonėje pagal galiojančią darbo sutartį)

* Darbuotojai, kurie išėjo iš darbo savo noru arba buvo atleisti, išėjo į pensiją arba mirė eidami pareigas (pagal darbuotojų skaičių).

2021 m. pabaigoje terminuotam laikotarpiui buvo įdarbinti papildomi darbuotojai didelio projekto įgyvendinimo laikotarpiui. 2022 m. projektas buvo baigtas, todėl nebeliko poreikio samdyti papildomų darbuotojų ir jų darbo sutartys baigėsi suėjus terminui. 2024 m. Grupės darbuotojų kaitos rodiklis fiksuojamas pats mažiausiais nuo 2021 metų, t. y. 13 proc.

S1-8 Kolektyvinių sutarčių aprėptis ir socialinis dialogas

Kolektyvinės sutartys aprėpia 92 proc. Grupės darbuotojų, kolektyvinės sutartys nėra įgyvendinamos „EPSO-G“, „EPSO-G Invest“ ir „Baltpool“. Darbo vietoje atstovaujami visi 100 proc. Grupės darbuotojų.

S1-9 Įvairovės rodikliai

Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį aukščiausiosios vadovybės lygmeniu

	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.
	2024 m.		2023 m.		2022 m.		2021 m.	
Vyrai	31	2,3	27	2,1	26	2,0	23	1,8
Moterys	4	0,3	4	0,3	4	0,3	2	0,2
Iš viso	35	2,6	31	2,4	30	2,4	25	2,0

Apskaičiavimo metodika. Naudojamas aukščiausiosios vadovybės apibrėžimas: bendrovių vadovai, aukščiausio lygio vadovai, direktoriai. Valdybos nariai neįtraukiami.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes

	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.
	2024 m.		2023 m.		2022 m.		2021 m.	
Jaunesni nei 30 metų	152	11	147	11	138	11	154	12
30–50 metų	814	60	760	60	769	60	740	58
Vyresni nei 50 metų	387	29	364	29	368	29	381	30
Iš viso	1 353	100	1 271	100	1 275	100	1 275	100

Apskaičiavimo metodika. Apskaičiavimui naudojamas visų darbuotojų skaičius, kuris suskirstomas pagal darbuotojų gimimo metus į tris kategorijas (jaunesni nei 30 m., 30-50 m. amžiaus ir vyresni nei 50 m. amžiaus)

S1-10 Deramas darbo užmokestis

2024 m. Lietuvoje deramas darbo užmokestis buvo 924 EUR bruto per mėnesį (minimalioji mėnesinė alga). Atsižvelgiant į tai, Grupės įmonėse visiems darbuotojams mokamas deramas darbo užmokestis.

S1-11 Socialinė apsauga

Visiems samdomiesiems Grupės darbuotojams taikoma socialinė apsauga nuo pajamų praradimo dėl šių esminių gyvenimo įvykių: ligos, nedarbo (kai darbuotojas dirba įmonei), nelaimingo atsitikimo darbe ir įgytos negalios, vaiko priežiūros atostogų bei išėjimo į pensiją ir kt. Socialinė apsauga užtikrinama pagal galiojančius LR teisės aktus ir papildomas įmonės siūlomas išmokas.

Papildomos naudos apima: už pirmąsias 2 (dvi) laikinojo nedarbingumo dienas, sutampančias su darbuotojo darbo grafiku, mokama 100 proc. VDU, papildomas savanoriškas sveikatos draudimas, sveikatingumo, emocinės gerovės, fizinį aktyvumą ir motyvaciją skatinančios paskaitos, vakcinacijas nuo gripo, erkinio encefalito (dirbantiems lauko sąlygomis).

Be to, Grupė suteikia vienkartinę finansinę paramą šeimoms gimus vaikui bei įsivaikinus, auginantiems tris ir daugiau vaikų, įvairias išmokas priklausomai nuo šeiminių aplinkybių, vienkartinės išmokas nelaimės atvejais.

S1-12 Žmonės su negalia

Negalią turinčių darbuotojų dalis

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Negalią turinčių darbuotojų dalis, proc.	1,0	0,6	0,6	0,5
Visi darbuotojai	1 353	1 271	1 275	1 275

Apskaičiavimo metodika. Duomenys pateikiami tik pagal darbuotojų pateiktą informaciją, atsižvelgiant į tokios informacijos rinkimo apribojimus dėl galimo žmogaus teisių pažeidimo.

S1-13 Mokymo ir įgūdžių ugdymo rodikliai

Informacija apie mokymų ir įgūdžių ugdymo rodiklius, atitinkanti ETAS, bus renkama nuo 2025 metų.

Darbuotojų, kurie dalyvavo reguliariose veiklos ir karjeros plėtros apžvalgose, proc.

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Visi darbuotojai	96	100	98	99
Moterys	100	100	94	99
Vyrai	86	100	92	100

Apskaičiavimo metodika. Visi darbuotojai skaičiuojami pagal samdomų darbuotojų skaičių. Pagal lytį apskaičiuojama taip: visų pagal lytį dalyvavusių peržiūrose skaičius padalijamas iš visų pagal lytį samdomų darbuotojų skaičiaus. Veiklos vertinimo pokalbiai buvo įvykdyti visiems 100 proc. darbuotojų, kurie dirbo tuo laikotarpiu, kai konkrečioje bendrovėje buvo organizuojamas veiklos vertinimo procesas, ir kuriems tuo metu buvo pasibaigęs bandomasis laikotarpis.

S1-14 Sveikatos ir saugos rodikliai

Sveikatos ir saugos rodikliai

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Įmonės samdomieji darbuotojai:				
Mirčių dėl su darbu susijusių sužalojimų ir su darbu susijusių sveikatos sutrikimų skaičius	0	0	0	0
Registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičius	4	4	4	1
Visų darbuotojų bendras per metus dirbtų valandų skaičius	2529242.9	2459368.0	2672595.9	2333738.0
Registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų lygis	1.58	1.63	1.50	0.43
Registruotinių su darbu susijusių sveikatos sutrikimų skaičius	1	0	0	0
Darbo dienų, prarastų dėl su darbu susijusių sužalojimų ir mirčių dėl nelaimingų atsitikimų darbe, su darbu susijusių sveikatos sutrikimų ir mirčių dėl sveikatos sutrikimų, skaičius	126	51	163	47
Nesamdomieji darbuotojai, priskiriami prie savos darbo jėgos:				
Įmonės veiklos vietose dirbančių nesamdomųjų darbuotojų mirčių dėl su darbu susijusių sužalojimų ir su darbu susijusių sveikatos sutrikimų skaičius	0	0	0	0

Apskaičiavimo metodika. Pagal gautą informaciją apie įvykį darbe, vadovaujantis LRV patvirtintais „Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatais“, vykdomas nelaimingų atsitikimų darbe tyrimas. Gavus pažymą iš medicinos įstaigos, kurioje buvo suteikta pirminė pagalba nukentėjusiam, pagal nustatytą traumos pobūdį, tyrimą vykdo vidinė darbdavio sudaryta dvišalė komisija (jeigu trauma nepriskiriama prie sunkių) arba Valstybinės darbo inspekcijos vyr. inspektoriaus sudaryta komisija (jeigu trauma yra priskiriama prie sunkių). Atliktus tyrimą, komisija užpildo N-1 formos aktą, kurį susipažinti pateikia darbdaviui (įmonei), nukentėjusiam, Valstybinei darbo inspekcijai ir SODRA. Tyrimo aktas registruojamas Registre, kuris yra skaitmeninėje Grupės darbuotojų saugos ir sveikatos programoje „DARSIS“.

S1-15 Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros rodikliai

Darbuotojų, kurie išėjo atostogų dėl šeiminių priežasčių, procentinė dalis ir suskirstymas pagal lytį, proc.

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Visi darbuotojai	3,7	3,5	3,3	2,5
Vyrai	2,7	2,6	2,8	2,1
Moterys	6,6	6,3	5,0	4,3

Apskaičiavimo metodika. Apskaičiavimui naudojamas bendras darbuotojų skaičius, duomenys apie darbuotojus, išėjusius į atostogas dėl šeiminių priežasčių, ir lyties duomenys apie darbuotoją. Vadovaujantis socialine politika, teisę į atostogas dėl šeiminių priežasčių turi visi įmonės samdomieji darbuotojai.

S1-16 Atlygio rodikliai

Vyrų ir moterų užmokesčio skirtumas proc.

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Visi darbuotojai	-1.46	-3.70	-10.44	-14.37

Apskaičiavimo metodika. Formulė, naudota vyrų ir moterų užmokesčio skirtumui apskaičiuoti: (Darbuotojų vyrų vidutinis valandos užmokestis neatskaičius mokesčių – darbuotojų moterų vidutinis valandos užmokestis neatskaičius mokesčių) / Darbuotojų vyrų vidutinis valandos užmokestis neatskaičius mokesčių x 100

Bendro atlygio santykis

	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Bendro metinio atlygio didžiausią darbo užmokestį gaunančiam asmeniui ir vidutinio bendro metinio atlygio visiems darbuotojams (išskyrus didžiausią darbo užmokestį gaunantį asmenį) santykis*	3,41	3,49	3,35	3,64

Apskaičiavimo metodika. Metinis bendras atlygis Grupės didžiausią darbo užmokestį gaunančiam asmeniui / Samdomųjų darbuotojų vidutinis metinis bendras atlygis (išskyrus didžiausią darbo užmokestį gaunantį asmenį) .

S1-17 Incidentai, skundai ir stiprus poveikis žmogaus teisėms

2024 m. Grupėje nebuvo gauta pranešimų, susijusių su poveikiu žmogaus teisėms.

S3 Paveikiamos bendruomenės

Atliekant Grupės DRV, buvo vertinamos visos ETAS įvardintos paveikiamų bendruomenių temos ir potėmės visoje Grupės vertės grandinėje (plačiau apie ją 8.1. dalyje). Išankstinis temų vertinimas, poveikio ir finansinio poveikio reikšmingumo vertinimai ir suinteresuotųjų subjektų apklausa atskleidė, kad temoms „vanduo ir sanitarija“, „su žeme susijęs poveikis“, „su saugumu susijęs poveikis“ sukeliami reikšmingi neigiami poveikiai.

Plačiau apie DRV metodologiją ir rezultatus galima susipažinti „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ ir „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ dalyse.

Tvarumo tema	Poveikiai	Rizikos ir galimybės	Vertės grandinės vieta
Vanduo ir sanitarija; Su žeme susijęs poveikis; Su saugumu susijęs poveikis	Faktinis neigiamas poveikis kyla iš Grupės veiklos pobūdžio ir pramonės šakos specifikos, todėl veiklų vykdymas daro poveikį bendruomenėms	-*	Pradžia ir pabaiga

(triukšmas, dulkės, eismo ribojimai ir kt.).

*Nenustatyta reikšmingų Grupės mastu rizikų ir/ar galimybių.

S3-1 Su paveikiamomis bendruomenėmis susijusi politika

Grupės aplinkosaugos [politikoje](#) apibrėžiami svarbiausi Grupės veiklos principai, siekiant mažinti poveikį paveikiamoms bendruomenėms. Grupė įsipareigoja:

- užtikrinti galimybes vietos bendruomenių bei kitų suinteresuotų šalių (subjektų) įsitraukimui į poveikio aplinkai vertinimo procedūras;
- bendradarbiauti aplinkos apsaugos klausimais su verslo partneriais, valstybės institucijomis ir įstaigomis, nevyriausybiniomis organizacijomis bei kitomis suinteresuotomis šalimis (subjektais), įskaitant vietos bendruomenes;
- visoms suinteresuotoms šalims (subjektais) atvirai komunikuoti apie Grupės aplinkosaugos srityje įgyvendintas veiklas, pasiektus rodiklius.

Grupės darnumo [politikoje](#) nustatyti bendri Grupės tvarumo principai, kuriais vadovaujantis yra plėtojama Grupės įmonių veikla bei kuriama pažangi organizacinė kultūra. Formuodama ir įgyvendinama darnaus vystymosi veiksmus, Grupė siekia visapusiško suinteresuotų šalių (subjektų) įsitraukimo ir skatina skaidrų ir sąžiningą bendradarbiavimą su vartotojais, gamintojais ir tiekėjais, visuomene bei kitomis suinteresuotomis šalimis (subjektais), įskaitant vietos bendruomenes.

Grupės paramos [politikoje](#) numatyta plėtoti bendradarbiavimą su bendruomenėmis, kurių aplinkoje Grupės įmonė vykdo savo veiklą arba įgyvendina projektus ar programas. Taip pat kitoms visuomenės grupėms, kurių interesus paliečia Grupės įmonių vykdoma veikla, skirtas bendruomenių, kurių artimoje aplinkoje Grupės įmonės dirba, gerovės didinimui. Grupės įmonės skatina darbuotojų savanorišką ir neatlygintą įsitraukimą į tokio pobūdžio veiklas.

Grupė neturi formalių žmogaus teisių politikos įsipareigojimų paveikiamų bendruomenių atžvilgiu, kadangi jos veikla neturi reikšmingo poveikio bendruomenių žmogaus teisėms ir iki šiol nebuvo nustatyta žmogaus teisių pažeidimų. Tačiau Grupė gerbia ir saugo paveikiamų bendruomenių žmogaus teises, įstatymų numatyta tvarka organizuoja bendruomenių įtraukimo procesus, o paaiškėjus, kad Grupės veikla sukėlė neigiamą poveikį bendruomenių žmogaus teisėms imtųsi priemonių jį ištaisyti.

Šiuo metu Grupės politikos dokumentai nėra suderinti su bendruomenėms svarbiomis tarptautiniu mastu pripažintomis priemonėmis.

S3-2 Paveikiamų bendruomenių įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Grupės įmonės iš anksto informuoja visos vietos bendruomenes apie jų kaimynystėje vykdomus infrastruktūros projektus, kurių metu bendruomenės ar pavieniai gyventojai gyvena ir (ar) vykdo veiklą šalia. Projektų įgyvendinimo metu darbų laikas derinamas su gyventojais. Siekiama, kad viso projekto įgyvendinimo metu gyventojams būtų sumažinti ir ištaisomi dėl vykdomų darbų kylantys nepatogumai, atsakoma į rūpimus klausimus. Papildoma informacija apie įtraukimo būdus pateikiama „SBM-2 Suinteresuotų subjektų interesai ir nuomonės“.

Grupės įmonės įgyvendina didelės apimties infrastruktūrinius projektus, todėl nuolat palaiko santykius su bendruomenėmis. Santykiais su bendruomenėmis rūpinasi Grupės įmonių atsakingi darbuotojai. Pagrindinę ryšių su bendruomenėmis funkciją atlieka Grupės komunikacijos funkcijos atstovai.

Grupės įmonės siekia kuo įmanoma anksčiau susitikti su tikslinėmis bendruomenėmis ar jų atstovais, pristatyti joms planuojamus projektus ir jų eigą, galimą jų poveikį bendruomenėms, maksimaliai mažinti galimą neigiamą poveikį.

S3-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais paveikiamos bendruomenės gali išreikšti susirūpinimą

Vykdamą veiklą, Grupėje atsižvelgiame į bendruomenės narių interesus ir nuomonę, pirmenybę teikiame atviram komunikavimui ir bendradarbiavimui.

Bendruomenių atstovai dėl šalia jų vykdomų projektų gali kreiptis į projektą įgyvendinančią įmonę elektroninėmis ar kitomis priemonėmis. Bendruomenės yra informuojamos apie projektus ir jų eigą prieš juos pradedant, tuo pačiu nurodant už ryšius su bendruomene atsakingų asmenų kontaktus.

Grupėje veikia pasitikėjimo linija, kuriomis bendruomenės gali reikšti susirūpinimą įvairiais jiems rūpimais klausimais (pvz. korupcinio pobūdžio veikos, neatitikties atvejai, aplinkosaugos pažeidimai ir kt.).

S3-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio paveikiamoms bendruomenėms, su paveikiamomis bendruomenėmis susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas

Ilgalaikėje Grupės strategijoje numatyta įgyvendinti kryptis susijusi su bendruomenėmis yra teigiamo poveikio bendruomenėms kūrimas . Konkretūs veiksmai ir (ar) tikslai bus nustatyti ateityje, įgyvendinant strategiją.

Suprasdami paveikiamų bendruomenių temos svarbą pačiai Grupei ir suinteresuotiesiems subjektams ir tai, kad Grupės įmonės sukelia galimą neigiamą poveikį šiai tvarumo temai (nustatytą ataskaitiniais metais DRV metu), Grupė sieks peržiūrėti šios temos valdymą ir politikas ateityje.

S3-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Grupės įmonėse poveikis vietos bendruomenėms valdomas atskirų projektų metu, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes ir laikantis Grupėje įgyvendinamų politikos principų (žr. S3-1). Numatyti tikslai įvardijami S3-4 dalyje.

S4 Vartotojai ir galutiniai naudotojai

Atliekant Grupės DRV, buvo vertinamos visos ETAS įvardintos vartotojų ir galutinių naudotojų temos visoje Grupės vertės grandinėje (plačiau apie ją 8.1. dalyje). Išankstinis temų vertinimas, poveikio ir finansinio poveikio reikšmingumo vertinimai ir suinteresuotųjų subjektų apklausa atskleidė, kad temoms „galimybė gauti informaciją“ ir „prieiga prie produktų ir paslaugų“ sukeliami reikšmingos poveikiai.

Plačiau apie DRV metodologiją ir rezultatus galima susipažinti „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ ir „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ dalyse.

Tvarumo tema	Poveikiai	Rizikos ir galimybės	Vertės grandinė
Galimybė gauti (kokybišką) informaciją	Galimas neigiamas poveikis vartotojams ir galutiniams naudotojams kyla dėl nesuteikiamos ir netinkamai pateikiamos informacijos.	*	**
Prieiga prie produktų ir paslaugų	Galimas neigiamas poveikis gali kilti per vertės grandinę dėl galimo paslaugų tęstinumo neužtikrinimo.	*	Pabaiga

*Nenustatyta reikšmingų Grupės mastu rizikų ir (ar) galimybių.

**Poveikis tvarumo temoms kyla tiesiogiai Grupės veikloje, tad vertės grandinės vieta nenurodoma.

Siekiant tinkamai įgyvendinti akcininko lūkesčius ir atliepti suinteresuotųjų subjektų poreikius, Grupės įmonės savo veiklą vykdo taip, kad paslaugų tiekimas būtų nepertraukiamas. Grupės įmonės savo veiklą vykdo B2B (verslas verslui) principu ir vartotojus ir galutinius naudotojus Grupės paslaugos, didžiąja dalimi, pasiekiamos netiesiogiai (energijos perdavimo ir mainų operatorius). Grupė produktų į rinką netiekia. Plačiau apie Grupės tikslus, rodiklius ir veiklos valdymą, įgyvendinant strategiją (atliepiančią temą „prieiga prie produktų ir paslaugų“) galima susipažinti Vadovybės dalyse „Veiklos strategija ir jos įgyvendinimo pažanga“.

S4-1 Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika ir S4-2 Vartotojų ir galutinių naudotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Suprasdami vartotojų ir galutinių naudotojų temos valdymo svarbą ir tai, kad Grupė sukelia galimą neigiamą poveikį šiai tvarumo temai (nustatytą ataskaitiniais metais DRV metu), Grupė sieks peržiūrėti šios temos valdymą ir politikas ateityje.

S4-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vartotojai ir (arba) galutiniai naudotojai gali išreikšti susirūpinimą

Grupė veiklą vykdo B2B (verslas verslui) principu. Tiesioginiam vartotojams ir galutiniams naudotojams galimai kuriamą neigiamą poveikį valdo per savo tiesioginę veiklą ir ilgalaikę strategiją (galimas neigiamas poveikis „prieiga prie produktų ir paslaugų“), kurios pagrindinė ašis ir yra nepertraukiamas energijos tiekimas (atitinka „prieiga prie produktų ir paslaugų). O įgyvendinant teisės aktus dėl informacijos atskleidimo visuomenei ir kitiems suinteresuotiems, valdome kitą galimą neigiamą poveikį – „galimybė gauti kokybišką informaciją“.

Visi suinteresuoti subjektai, tarp jų ir Grupės paslaugų vartotojai ir galutiniai naudotojai, gali kreiptis tais pačiais anoniminiais ir neanoniminiais kanalais (žiūrėti „Pranešimų kanalas ir pranešėjų apsauga“). Komunikacija ir informacijos suteikimas besikreipiantiems suinteresuotiems subjektams vykdomas vadovaujantis LR teisės aktais ir vidinėmis tvarkomis.

S4-4 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vartotojai ir (arba) galutiniai naudotojai gali išreikšti susirūpinimą ir S4-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Suprasdami vartotojų ir galutinių naudotojų temos valdymo svarbą ir tai, kad Grupė sukelia galimą neigiamą poveikį šiai tvarumo temai (nustatytą ataskaitiniais metais DRV metu), Grupė sieks peržiūrėti šios temos valdymą ir politikas ateityje.

8.4. Valdysena

Atliekant Grupės DRV, buvo vertinamos visos ETAS įvardintos valdysenos tvarumo temos visoje Grupės vertės grandinėje (plačiau apie ją 8.1. dalyje). Išankstinis temų vertinimas, poveikio ir finansinio poveikio reikšmingumo vertinimai ir suinteresuotųjų subjektų apklausa atskleidė, kad temoms „įmonės kultūra“, „santykiai su tiekėjais“ ir „korupcija ir kyšininkavimas“ nustatyti reikšmingi neigiami poveikiai ir galimybės.

Plačiau apie DRV metodologiją ir rezultatus galima susipažinti „SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu tvarumo poveikių, rizikų ir galimybių nustatymas ir vertinimas“ ir „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“ dalyse.

Tvarumo tema	Poveikiai	Rizikos ir galimybės	Vertės grandinės vieta
Įmonės kultūra	Galimas neigiamas poveikis gali kilti dėl galimo įmonės politikų ar jose įtvirtintų principų nesilaikymo, įskaitant skaidrumo, atsakomybės, įvairovės, įtraukties bei etiško elgesio nuostatų.	_*	_**
Pranešėjų apsauga	Galimas neigiamas poveikis suinteresuotųjų subjektų teisėms gali kilti, jei pranešėjų apsaugos sistema neveikia efektyviai. Tai apima pranešėjų konfidencialumo pažeidimus, galimą atvirą ar netiesioginę diskriminaciją, keršto veiksmus ar kitokį neigiamą elgesį jų atžvilgiu.	Galimybė suinteresuotiesiems subjektams reikšti susirūpinimą jiems aktualiais klausimais ir taip sukurti galimybę atliepti suinteresuotųjų subjektų poreikius ir taip puoselėti Grupės reputaciją.	Vertės grandinės pradžioje ir pabaigoje
Santykių su tiekėjais valdymas, įskaitant mokėjimo praktiką	Galimas neigiamas poveikis suinteresuotųjų subjektų teisėms, vykdant viešuosius pirkimus.	_*	_**
Korupcija ir kyšininkavimas	Galimas neigiamas poveikis suinteresuotųjų subjektų	_*	Vertės grandinės pradžioje ir pabaigoje

teisėms gali pasireikšti dėl
korupcinių ar neetiškų veiksmų.

*Nenustatyta reikšmingų Grupės mastu rizikų ir (ar) galimybių.

**Poveikis tvarumo temoms kyla tiesiogiai Grupės veikloje, tad vertės grandinės vieta nenurodoma.

G1 Verslo etika

G1-1 Verslo etikos politika ir įmonės kultūra

Grupės verslo etika remiasi visos Grupės įmonėse vienodais taikomais proporcingumo, skaidrumo, akcininkų teisių realizavimo, suinteresuotųjų subjektų įtraukimo, korporatyvinio valdymo principais, kuriais siekiama sudaryti sąlygas integruotai ir efektyviai Grupės veiklai. Grupės valdymo sistema formuojama taip, kad atitiktų korporatyvinio valdymo principus, įmonių valdymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir tarptautinę gerąją praktiką.

Grupės valdysena grįsta Grupės vertybėmis ir Grupės etikos kodeksu, nustatančiu pagrindinius Grupės veiklos standartus ir principus. Grupės vertybių ir etikos kodekso svarba darbuotojams akcentuojama mokymuose, susitikimuose, kasdienėje veikloje.

Grupės valdysenos pagrindas – darbuotojų ir kolegialių organų lyderystė ir šie veiklos principai, nurodyti etikos kodekse:

- Elgiamės sąžiningai ir apgalvotai;
- Bendraujame aiškiai ir paprastai;
- Elgiamės pagarbiai ir mandagiai;
- Valdome interesus ir vengiame interesų konfliktų;
- Gerbiame asmens duomenis ir saugome konfidencialią informaciją;
- Vadovaujamės korupcijos prevencijos principais
- Pranešame apie netinkamą elgesį;
- Žinome, kad netinkamas elgesys turi pasekmes.

Išsami Grupės korporatyvinio valdymo sistema

„EPSO-G“ valdyba	- atsakinga už organizacinį ir sisteminį Grupės įmonių veiklos vystymą bei valdymą jai priskirtos kompetencijos srityje ir apimtyse; - formuoja bendrą Grupės korporatyvinio valdymo politiką, užtikrina tinkamą Grupės įmonių valdysenos modelio parinkimą; - tvirtina svarbiausius Grupės lygio dokumentus: politikas, kodeksus ir kt.; - tvirtina Grupės strategiją ir analizuoja informaciją apie jos įgyvendinimą, vykdo Grupės strategijos įgyvendinimo veiklos plano stebėseną; - vykdo nuolatinę svarbiausių Grupės įmonėms pavestų ar jų vykdomų strateginių ir valstybei svarbių projektų valdymo priežiūrą bei kontrolę.
Audito komitetas	- atsakingas už Grupės įmonių finansinių ataskaitų rengimo bei audito atlikimo priežiūrą; - atsakingas už Grupės įmonių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei objektyvumo principų laikymosi užtikrinimą, jų teikiamų paslaugų kontrolę; - atsakingas už Grupės įmonių vidaus kontrolės, rizikos ir atitikties valdymo ir vidaus audito funkcijų, veiklos procesų veiksmingumo priežiūrą.
Atlygio ir skyrimo komitetas	- padeda atlikti kandidatų į valdymo organų narius atrankas visose Grupės įmonėse, teikia rekomendacijas dėl atrinktų Grupės įmonių valdymo organų narių skyrimo; analizuoja Grupės įmonių kolegialių valdymo organų, audito komiteto veiklos įsivertinimo rezultatus, juos apibendrina bei teikia pasiūlymus dėl veiklos tobulinimo; - teikia rekomendacijas dėl Grupėje taikomos darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo politikos, atrankų politikos, siūlo Grupėje taikomus vadovų veiklos vertinimo kriterijus.
1 linija – visi darbuotojai ir vadovai	Vykdydami kasdienes funkcijas užtikrina atitiktį, nustato ir valdo rizikas, užtikrina vidaus kontrolę, atlieka kitus veiksmus.
2 linija – atitikties valdymo funkcija, rizikų valdymo funkcija, verslo atsparumas, informacijos saugos funkcija	- Konsultuoja, organizuoja mokymus; - Tikrina, kaip 1-oji linija užtikrina atitiktį; - Užtikrina rizikų valdymo, atitikties valdymo, informacijos saugos, verslo atsparumo kultūros vystymą; - Vykdo kitas rizikų valdymo, atitikties valdymo, informacijos saugos, verslo atsparumo funkcijas.

3 linija – centralizuotas vidaus auditas	Sistemiškai ir visapusiškai vertina ir padeda gerinti Grupės įmonių valdymą, rizikos valdymą ir vidaus kontrolės sistemą, tokiu būdu kuria pridėtinę vertę visoms Grupės įmonėms ir prisideda prie jų veiklos tikslų įgyvendinimo.
---	--

Suprasdami verslo etikos ir įmonės kultūros svarbą pačiai Grupei ir suinteresuotiesiems subjektams ir tai, kad Grupė sukelia galimą neigiamą poveikį šioms tvarumo temoms (nustatytą ataskaitiniais metais DRV metu), sieksime peržiūrėti šios temos valdymą, tikslus ir veiksmus ateityje.

Pranešimų kanalas ir pranešėjų apsauga

Grupė skatina pranešimų teikimo kultūrą, todėl yra sukūrusi vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą – pasitikėjimo liniją. Grupės darbuotojai ir kiti suinteresuotieji subjektai (mūsų partneriai, klientai ir kt.) yra skatinami teikti su įvairiomis sritimis susijusius pranešimus, pavyzdžiui, apie galimus aplinkosauginius pažeidimus, neatitikties atvejus, korupcinio pobūdžio veikas, diskriminacijos atvejus ir kt. Suprasdami galimų teikiamų pranešimų jautrumą, sudarėme sąlygas informaciją teikti tiek anonimiškai, tiek pateikiant pranešėjui savo duomenis. Pasitikėjimo linijos veikimo mechanizmas yra reglamentuotas vidaus teisės aktais, kurie numato teisės aktus atitinkančius pranešimų nagrinėjimo terminus, siekiant gautą informaciją išnagrinėti kuo greičiau, informacijos pranešėjui apie išnagrinėtus atvejus pateikimo būdus, atsakingus asmenis, taip pat užtikrina objektyvų ir nepriklausomą gautų pranešimų nagrinėjimą

Suteikiame galimybę savo susirūpinimą išreikšti keliais veikiančiais pasitikėjimo linijos kanalais: el. paštu, užpildant sukurta formą, raštu ar telefonu.

Visa informacija apie Grupėje veikiančią pasitikėjimo liniją ir jos veikimą teikiama Grupės įmonių interneto svetainėse.

Taikomos apsaugos priemonės (įskaitant, bet neapsiribojant), kuriomis valdomas galimas poveikis pranešėjams:
Draudimas pranešėją atleisti iš pareigų, nušalinti nuo darbo dėl teikto pranešimo
Draudimas pranešėją perkelti į žemesnes pareigas dėl teikto pranešimo
Draudimas nepratęsti terminuotos darbo sutarties su pranešėju ar terminuotą darbo sutartį nutraukti anksčiau laiko
Draudimas pranešėją bauginti, priekabinti, imtis prievartos, grasinti susidoroti, diskriminuoti
Draudimas sumažinti pranešėjui darbo užmokestį
Draudimas kelti abejones dėl pranešėjo kompetencijos
Draudimas skirti ar taikyti pranešėjui drausmines nuobaudas ar kitas sankcijas

Išsami informacija apie pranešėjams taikomas garantijas pateikiama Grupės įmonių interneto svetainėse.

G1-2 Santykių su tiekėjais valdymas

Tvari tiekimo grandinė

Didžioji dalis (išskyrus „Tetas“) Grupėje vykdomų pirkimų atliekami pagal Viešųjų pirkimų įstatyme numatytus reikalavimus, todėl pirkimuose gali dalyvauti tik tie tiekėjai, kurie atitinka įstatymo numatytus aplinkosauginius ir (ar) socialinius reikalavimus. Visuose viešuosiuose pirkimuose taikomas bent vienas žaliasis kriterijus, 100 proc. vykdomų viešųjų pirkimų laikomi žaliaisiais. Nuo 2024 m. įmonės taiko ir socialinius kriterijus, o 2025 m. tokių pirkimų procentas turi pasiekti bent 7 proc. Atkreiptinas dėmesys, kad didžiąją Grupės įmonių tiekėjų dalį sudaro vietos tiekėjai (virš 80 proc. pagal sutarčių skaičių). Įmonių Grupėje taikomas sutarčių vykdymo kontrolės procesas, kuris įgalina įmones stebėti ir vertinti tiekėjų gebėjimus vykdyti sutartis, įskaitant ir pažeidžiamus tiekėjus. Reikšmingiausius pirkimus vykdo darbuotojai, turintys pirkimų vykdytojų pažymėjimus tokiu būdu valdant atitikties riziką. Įmonėse yra organizuojami vidiniai mokymai socialinio ir aplinkosauginio veiksmingumo temomis.

2024 m. „EPSO-G“ gavo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba įsteigtą apdovanojimą už sumaniausiai suorganizuotą pirkimą – strategijos parengimo ir konsultacinių paslaugų pirkimą, vykdytą pagal ekonominio naudingumo kriterijų – kokybę, vertinant projekto vadovo interviu. Pirkimų funkcijos lyderiai kviečiami pristatyti savo patirtį pirkimų konferencijose, o Grupės pirkimų funkcijos taikomos praktikos laikomos vienomis progresyviausią Lietuvoje.

Pirkimų politika ir tiekėjų etikos kodeksas

Grupės pirkimų politikoje ir tiekėjų etikos kodekse (TEK) apibrėžti minimalūs elgesio standartai, kurių laikymosi Grupės įmonės tikisi iš visų savo tiekėjų ir subtiekių, tuo skatinant teisėtą, profesionalią, darnią ir sąžiningą verslo praktiką, apimančią aplinkosaugos, žmogaus teisių, darbo standartų ir verslo etikos principus. Tiekėjai yra skatinami integruoti tvarumo principus į savo veiklą aukščiau nurodytose srityse. Dalyvaudami Grupės vykdomuose pirkimuose, tiekėjai patvirtina, kad yra susipažinę su TEK ir įsipareigoja jo laikytis. 2024 m. Grupėje (išskyrus „Tetas“) buvo įdiegtas tiekėjų patikros procesas – prieš sudarydami sutartį tiekėjai Grupės patikros sistemoje savanoriškai pildo patikros klausimyną ir pateikia informaciją apie savo veikloje taikomas politikas ir standartus TEK nurodytais klausimais. Surinkta informacija analizuojama su tikslu padėti tiekėjams nusistatyti tobulintinus veiklos procesus.

Per ataskaitinį laikotarpį (nuo liepos mėn., kai buvo įdiegta tiekėjų patikros sistema) 368 tiekėjams buvo išsiųsti klausimynai. 41 proc. iš šių tiekėjų savanoriškai atsakė į klausimyną ir pateikė savo veiklos duomenis.

Atlikus tiekėjų pateiktų duomenų per 2024 m. vertinimą, identifikuoti rodikliai, kurie planuojami stebėti 2025 m.:

- Tiekėjų dalis proc., kurie laikosi Grupės tiekėjų etikos kodekso nuostatų.
- Tiekėjų dalis proc., kurie įgyvendina ŠESD emisijų mažinimo priemones.
- Tiekėjų dalis proc., kurie turi / įgyvendina verslo tvarumo, socialinės atsakomybės ar kt. su ASV sritimis (aplinkosauga, socialinė sritis, valdysena) susijusias politikas.
- Tiekėjų dalis proc., kurie užpildė klausimyną.

Grupės įmonė „Tetas“ neturi perkančiosios organizacijos statuso, tačiau vadovaujasi Grupės pirkimų politika ir atlieka tiekėjų patikrą dėl jiems taikomų sankcijų. „Tetas“ 2025 m. yra numačiusi patvirtinti TEK ir sutartimis įpareigoti tiekėjus laikytis jo, o nuo 2026 m. įdiegti ir tiekėjų patikros procesą.

Suprasdami pirkimų temos svarbą pačiai Grupei ir suinteresuotiesiems subjektams ir tai, kad Grupė sukelia galimą neigiamą poveikį šiai tvarumo temai (nustatytą ataskaitiniais metais DRV metu), Grupė sieks peržiūrėti šios temos valdymą ir politiką ateityje.

Sutarčių vykdymas

Grupėje taikomas harmonizuotas sutarčių vykdymo ir kontrolės procesas, kuris leidžia sutarčių vykdymo klausimus spręsti efektyviausiu būdu, užtikrinant sprendimų vieningumą, tiekėjų lygiavertiškumą bei bendrą sutarčių sąrašo valdymą, identifikuojant kritines sutartis, potencialias rizikas ir pan. Taip pat pažymėtina, kad:

- sutarčių su tiekėjais nuostatose numatyta, kad tiekėjai, vykdydami sutartis, privalo laikytis TEK;
- sutartyse numatyti sutarties vykdymo užtikrinimo mechanizmai, įskaitant baudas, delspinigius ir banko garantijas;
- įtrauktos nuostatos dėl aplinkosaugos, socialinių ir valdymo reikalavimų vykdymo.

Tarptautinės ir nacionalinės sankcijos

Grupė laikosi sisteminio tarptautinių sankcijų įgyvendinimo. Visuose vykdomuose pirkimuose tiekėjai, su kuriais planuojama sudaryti sutartis, yra patikrinami dėl jiems taikomų sankcijų. Nustačius tokį faktą, sutartys nesudaromos arba nutraukiamos, jei faktas paaiškėja sutarties vykdymo metu;

Laikydamosi nacionalinio saugumo politikos krypties, Grupė vengia sudaryti ir vykdyti pirkimo sutartis su tiekėjais, turinčiais sąsajų su priešiškomis valstybėmis ar teritorijomis:

- nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms Grupės įmonėms ar ypatingos svarbos infrastruktūrą ar informacines sistemas valdančioms Grupės įmonėms taikomi papildomi techninės įrangos, programinės įrangos, priežiūros ar palaikymo paslaugų pirkimo reikalavimai;

- Grupė siekia mažinti priklausomybę nuo produktų gamintojų ir tiekėjų, kurie neatitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų, t. y. nėra įsteigti ar registruoti Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos, Europos ekonominės erdvės ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėse narėse.

TEK nustatytos tiekėjo sutartinės prievolės	TEK įgyvendinimo priemonės
Visiškai netoleruoti kyšininkavimo, papirkimo, prekybos poveikiu, pinigų plovimo, piktnaudžiavimo pareigomis ir (arba) kitų formų korupcijos;	Viešai prieinamas TEK
Nedalyvauti jokios formos neteisėtuose susitarimuose ar kituose mechanizmuose, kurie apriboja sąžiningą konkurenciją, nesudarinti jokios formos kartelinių susitarimų su konkurentais, pavyzdžiui, dėl rinkų arba klientų pasidalijimo ar priskyrimo, arba susitarimų dėl kainų;	Tiekėjų patvirtinimai dėl susipažinimo, laikymosi;
Siekti mažinti priklausomybę nuo produktų gamintojų ir tiekėjų, kurie neatitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų – nėra įsteigti ar registruoti Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos, Europos ekonominės erdvės ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėse narėse;	Klausymynų pildymas;
Palaikyti skaidrius, darnius ir bendradarbiavimu paremtus verslo santykius, atitinkančius TEK ir Antikorupcinės veiklos politikos nuostatas.	Informacinė sistema patikrai;
	Informacinė sistema patikrai;
	Duomenų analizė, rekomendacijos
	Renginiai tiekėjams.

G1-3 Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija ir aptikimas

Grupė įsipareigojusi veikti skaidriai, atvirai ir teisėtai, todėl savo veikloje laikomės nulinės tolerancijos korupcijos principo - netoleruojame nei korupcijos, nei su ja susijusių veikų. Nuolat vertiname galimas korupcijos rizikas ir, jas nustatę, taikome priemones rizikai valdyti. Antikorupcinę veiklą vykdomė laikydamiesi teisės aktų nuostatų, vadovaudamiesi gerąja praktika ir diegdami antikorupcinės vadybos sistemos principus pagal tarptautinį standartą ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“. Pagal ISO 37001 standartą yra sertifikuotos „EPSO-G“, „Amber Grid“ ir „Litgrid“ antikorupcijos valdymo sistemos.

Antikorupcinės veiklos politika – pagrindinis Grupės antikorupcinę veiklą reglamentuojantis dokumentas, nustatantis antikorupcinės veiklos principus ir apibrėžiantis antikorupcinėje veikloje dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas. Politika parengta vadovaujantis minėtu tarptautiniu standartu ISO 37001:2016, Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją, Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais antikorupcinę veiklą, ir gerąja praktika. Išsamesnė informacija apie Grupės antikorupcinę veiklą pateikiama Vadovybės ataskaitos dalyje „Antikorupcinė veikla ir interesų konfliktų valdymas“.

Suprasdami antikorupcijos ir kyšininkavimo temų svarbą įmonei ir suinteresuotiesiems subjektams ir tai, kad Grupė sukelia galimą neigiamą poveikį šiai tvarumo temai (nustatytą ataskaitiniais metais DRV metu), Grupė sieks peržiūrėti šios temos valdymą ir politiką ateityje.

G1-4 Korupcijos ar kyšininkavimo incidentai

	2024 m.	2023 m.	2022 m.
Nustatyti korupcijos atvejai	0	0	0
Dėl nustatytų korupcijos atvejų darbuotojams skirtos nuobaudos, atleisti darbuotojai	0	0	0
Grupės įmonėms/darbuotojams iškeltos bylos, susijusios su korupcija	0	0	0
Nustatyti korupcijos atvejai, dėl kurių su veiklos partneriais nesudarytos sutartys / jos nepratęstos	0	0	0

Apskaičiavimo metodika. Korupcijos ir kyšininkavimo incidentų duomenys apskaičiuoti ir pateikti remiantis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų veikimo užtikrinimo tvarkos aprašu ir vidinių tyrimų atlikimo tvarkos aprašu.

G1-6 Mokėjimo praktika

Grupė laikosi sutartyse su verslo partneriais numatytų mokėjimo terminų bei nediskriminavimo principų, todėl mažoms ir vidutinėms įmonėms atsiskaitymo sąlygos yra tokios pačios kaip ir didelių įmonių.

Standartiniai atsiskaitymo terminai yra 30 (tokios sąskaitos sudaro 47,22 proc.) arba 60 kalendorinių dienų (tokios sąskaitos sudaro 30,94 proc.) nuo sąskaitos faktūros gavimo. Likusios sąskaitos apmokamos per trumpesnę nei 30 k. d. (tokios sąskaitos sudaro 16,18 proc.) arba ilgesnę nei 60 k. d. (tokios sąskaitos sudaro 5,66 proc.) laikotarpį. Vidutinis sąskaitos apmokėjimo laikas yra 41,81 k. d. Vidurkio skaičiavimuose naudojami duomenys apie 2024 metais faktiškai atliktus mokėjimus, įskaitant atvejus, kai ataskaitiniu laikotarpiu apmokėtos ankstesnių laikotarpių sąskaitos. Skaičiavimuose nedalyvauja mokėjimai pagal avanso apyskaitas.

Informacija apie teisinius ginčus pateikiama konsoliduotos finansinės ataskaitos 38 pastaboje „Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai“.

8.5. Priedai

ETAS IRO-2 atskleidimų reikalavimų, kurių laikomasi, turinio rodyklė

Taikomas ETAS sektorius		Netaikoma
2 ETAS Bendroji atskleistina informacija		
Atskleidimo reikalavimai		Puslapis
1. Ataskaitų rengimo pagrindas		
BP-1	Bendras tvarumo ataskaitų rengimo pagrindas	102
BP-2	Su ypatingomis aplinkybėmis susijusios informacijos atskleidimas	102
2. Valdymas		
GOV-1	Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo	103
GOV-2	Įmonės administraciniais, valdymo ir priežiūros organams teikiama informacija ir jų sprendžiami tvarumo klausimai	104
GOV-3	Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas	104
GOV-4	Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo	104
GOV-5	Tvarumo atskaitomybės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė	105
3. Strategija		
SBM-1	Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė	105
SBM-2	Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	108
SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	110
4. Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
4.1 Informacijos apie reikšmingumo vertinimo procesą atskleidimas		
IRO-1	Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	110
IRO-2	ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į įmonės tvarumo ataskaitą	117
4.2 Minimalus atskleidimo reikalavimas, taikomas informacijai apie politiką ir veiksmus		
Politikos MDR-P	Priimta reikšmingų tvarumo klausimų valdymo politika	117
Veiksmų MDR-A	Su reikšmingais tvarumo klausimais susiję veiksmai ir ištekliai	117
5. Rodikliai ir uždaviniai		
Rodiklių MDR-M	Su reikšmingais tvarumo klausimais susiję rodikliai	117
Uždavinių MDR-T	Politikos ir veiksmų veiksmingumo stebėjimas pagal uždavinius	117
Aplinkosaugos temos		

E1 ETAS Klimato kaita		
1Valdymas		
E1 2 ETAS GOV-3	Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemą	104
Strategija		
E1-1	Pertvarkos planas klimato kaitai švelninti	141
E1 2 ETAS SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	110, 141
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
E1 2 ETAS IRO-1	Reikšmingo su klimatu susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	110
E1-2	Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusi politika	143
E1-3	Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai	143
Rodikliai ir uždaviniai		
E1-4	Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susiję uždaviniai	146
E1-5	Energijos suvartojimas ir jos rūšių derinys	146
E1-6	Bendri išmesti 1, 2 ir 3 lygių ŠESD kiekiai ir visas išmestas ŠESD kiekis	150
E1-7	ŠESD absorbavimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditais	152
E1-8	Anglies dioksido įsikainojimas	153
E1-9	Numatomas finansinis reikšmingų fizinių ir pertvarkos rizikų poveikis ir potencialios su klimatu susijusios galimybės	153
E4 ETAS Biologinė įvairovė ir ekosistemos		
Strategija		
E4 2 ETAS SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	110, 153
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
E4 2 ETAS IRO-1	Reikšmingo su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	110
E4-2	Su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusi politika	153
E4-3	Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję veiksmai ir ištekliai	153
Rodikliai ir uždaviniai		
E4-4	Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję uždaviniai	154
E4-5	Su biologinės įvairovės ir ekosistemų pokyčiais susiję poveikio rodikliai	154
E5 ETAS Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika		
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
E5 2 ETAS IRO-1	Reikšmingo su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	110
E5-1	Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika	155
E5-2	Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję veiksmai ir ištekliai	156
Rodikliai ir uždaviniai		
E5-3	Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję uždaviniai	155
E5-4	Išteklių įvediniai	156
E5-5	Išteklių išvediniai	158
Socialinės temos		
S1 ETAS Sava darbo jėga		
Strategija		
S1 2 ETAS SBM-2	Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	108
S1 2 ETAS SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	110, 159
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		

S1-1	Su sava darbo jėga susijusi politika	159
S1-2	Savų darbuotojų ir darbuotojų atstovų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	164
S1-3	Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais savi darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą	164
S1-4	Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio sava darbo jėgai, su sava darbo jėga susijusių reikšmingų rizikų mažinimo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	166
Rodikliai ir uždaviniai		
S1-5	Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	166
S1-6	Įmonės samdomųjų darbuotojų savybės	167
S1-8	Kolektyvinių sutarčių aprėptis ir socialinis dialogas	169
S1-9	Įvairovės rodikliai	169
S1-10	Deramas darbo užmokestis	169
S1-11	Socialinė apsauga	169
S1-12	Neįgalieji	170
S1-13	Mokymo ir įgūdžių ugdymo rodikliai	170
S1-14	Sveikatos ir saugos rodikliai	170
S1-15	Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros rodikliai	171
S1-16	Kompensacijos rodikliai (užmokesčio skirtumas ir bendra kompensacija)	171
S1-17	Incidentai, skundai ir stiprus poveikis žmogaus teisėms	171
S3 ETAS Paveikiamos bendruomenės		
Strategija		
S3 2 ETAS SBM-2	Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	108
S3 2 ETAS SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	110, 171
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
S3-1	Su paveikiamomis bendruomenėmis susijusi politika	172
S3-2	Paveikiamų bendruomenių įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	172
S3-3	Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais paveikiamos bendruomenės gali išreikšti susirūpinimą	172
S3-4	Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio paveikiamoms bendruomenėms, su paveikiamomis bendruomenėmis susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	173
Rodikliai ir uždaviniai		
S3-5	Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	173
S4 ETAS Vartotojai ir galutiniai naudotojai		
Strategija		
S4 2 ETAS SBM-2	Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	108
S4 2 ETAS SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	110, 173
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
S4-1	Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika	173
S4-2	Vartotojų ir galutinių naudotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	173
S4-3	Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vartotojai ir (arba) galutiniai naudotojai gali išreikšti susirūpinimą	174
S4-4	Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vartotojams ir galutiniams naudotojams, su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	174
Valdysenos temos		

G1 ETAS Verslo etika		
Valdymas		
G1 2 ETAS GOV-1	Administracinių, priežiūros ir valdymo organų vaidmuo	102
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
G1 2 ETAS IRO-1	Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	110
G1-1	Įmonės kultūra ir verslo etikos politika	175
G1-2	Santykių su tiekėjais valdymas	176
G1-3	Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija ir aptikimas	178
Rodikliai ir uždaviniai		
G1-4	Patvirtinti korupcijos ar kyšininkavimo incidentai	178
G1-6	Mokėjimo praktika	179

Horizontaliųjų standartų ir teminių standartų duomenų vienetų, kurių reikalaujama pagal kitus ES teisės aktus, sąrašas

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR ¹	Nuoroda į 3 ramstį ²	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą ³	Nuoroda į ES klimato teisės aktą ⁴	Puslapis
2 ETAS GOV-1 Lyčių pusiausvyrą valdyboje 21 straipsnio d punktas	1 priedo 1 lentelės 13 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 ⁵ II priedas		103
2 ETAS GOV-1 Nepriklausomų valdybos narių dalį procentais 21 straipsnio e punktas			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		103
2 ETAS GOV-4 Pareiškimas dėl išsamaus patikrinimo 30 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 10 rodiklis				104
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su iškastiniu kuru 40 straipsnio d punkto i papunktis	1 priedo 1 lentelės 4 rodiklis	Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 ⁶ 1 lentelė: Kokybinė informacija apie aplinkosauginę riziką ir 2 lentelė: Kokybinė informacija apie socialinę riziką	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		105
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su cheminių medžiagų gamyba 40 straipsnio d punkto ii papunktis	1 priedo 2 lentelės 9 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		108
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su prieštarigai vertinamais ginklais 40 straipsnio d punkto iii papunktis	1 priedo 1 lentelės 14 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 ⁷ 12 straipsnio 1 dalis, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		108
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su tabako gamyba ir auginimu 40 straipsnio d punkto iv papunktis			Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		108

E1-1 ETAS Perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos iki 2050 m. planas 14 straipsnis			Reglamento (ES) 2021/1119 2 straipsnio 1 dalis	142
E1-1 ETAS Įmonės, kurioms netaikomi su Paryžiaus susitarimu suderinti lyginamieji indeksai 16 straipsnio g punktas		449a straipsnis Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 1 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Pozicijų kredito kokybė pagal sektorius, išmetamųjų teršalų kiekį ir likutinį terminą	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalies d–g punktai ir 12 straipsnio 2 dalis	141
E1-4 ETAS Išmetamo ŠESD kiekio mažinimo uždaviniai	34 straipsnis 1 priedo 2 lentelės 4 rodiklis	449a straipsnis Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 3 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Suderinimo parametrai	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 6 straipsnis	146
E1-5 ETAS Iškastinių išteklių energijos suvartojimas, suskirstytas pagal šaltinius (tik didelį poveikį klimatui darantiems sektoriams) 38 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 5 rodiklis ir 2 lentelės 5 rodiklis			146
E1-5 ETAS Energijos suvartojimas ir rūšių derinys 37 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 5 rodiklis			147
E1-5 ETAS Su didelį poveikį klimatui darančių sektorių veikla susijęs energijos suvartojimo intensyvumas 40–43 straipsniai	1 priedo 1 lentelės 6 rodiklis			147
E1-6 ETAS Bendri 1, 2 ir 3 lygių ir visas išmestas ŠESD kiekis 44 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 1 ir 2 rodikliai	449a straipsnis; Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 1 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 5 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnis ir 8 straipsnio 1 dalis	148

			rodikliai. Pozicijų kredito kokybė pagal sektorius, išmetamųjų teršalų kiekį ir likutinį terminą		
E1-6 ETAS Viso išmesto ŠESD kiekio energijos suvartojimo intensyvumas 53–55 straipsniai	1 priedo 1 lentelės 3 rodiklis	Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 3 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Suderinimo parametrai	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 8 straipsnio 1 dalis	151	
E1-7 ETAS ŠESD absoronavimas ir anglies dioksido kreditai 56 straipsnis			Reglamento (ES) 2021/1119 2 straipsnio 1 dalis	153	
E1-9 ETAS Lyginamojo portfelio pozicija su klimatu susijusios fizinės rizikos atžvilgiu 66 straipsnis			Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-9 ETAS Piniginių sumų suskirstymas pagal ūmią ir lėtinę fizinę riziką, 66 straipsnio a punktas		Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 46 ir 47 straipsniai; 5 šablonas. Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios fizinės rizikos rodikliai. Su fizine rizika susijusios pozicijos.		Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-9 ETAS Svarbaus turto, kuriam kyla reikšminga fizinė rizika, buvimo vietos nustatymas 66 straipsnio c punktas					
E1-9 ETAS Įmonės nekilnojamojo turto balansinės vertės suskirstymas pagal energijos vartojimo efektyvumo klases; 67 straipsnio c punktas		Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 34 straipsnis; 2 šablonas. Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Paskolos, užtikrintos nekilnojamojo turto. Užtikrinimo priemonės energijos		Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	

		vartojimo efektyvumas	
E1-9 ETAS Portfelio pozicijos mastas su klimatu susijusių galimybių atžvilgiu 69 straipsnis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 II priedas	Palaiapsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas
E2-4 ETAS Kiekvieno į E-IPTR reglamento (Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro reglamento) II priedą įtraukto teršalo kiekis, išmestas į orą, vandenį ir dirvožemį, 28 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 8 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 2 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 1 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 3 rodiklis		Nereikšminga
E3-1 ETAS Vandens ir jūrų ištekliai 9 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 7 rodiklis		Nereikšminga
E3-1 ETAS Priimta politika 13 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 8 rodiklis		Nereikšminga
E3-1 ETAS Tvarūs vandenynai ir jūros 14 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 12 rodiklis		Nereikšminga
E3-4 ETAS Bendras apytakinio vandens ir pakartotinai panaudoto vandens kiekis 28 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 6.2 rodiklis		Nereikšminga
E3-4 ETAS Bendras vandens suvartojimas (m³) pagal nuosavų operacijų grynąsias pajamas 29 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 6,1 rodiklis		Nereikšminga
2 ETAS SBM-3 - E4 16 straipsnio a punkto i papunktis	1 priedo 1 lentelės 7 rodiklis		111
2 ETAS SBM-3 - E4 16 straipsnio b punktas	1 priedo 2 lentelės 10 rodiklis		111
2 ETAS SBM-3 - E4 16 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 14 rodiklis		111
E4-2 ETAS Tvaraus žemės naudojimo ir (arba) žemės ūkio praktika ar politika 24 straipsnio b punktas	1 priedo 2 lentelės 11 rodiklis		153
E4-2 ETAS Tvaraus vandenynų ir (arba) jūrų naudojimo praktika ar politika 24 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 12 rodiklis		153
E4-2 ETAS Politika, skirta miškų kirtimo klausimui spręsti 24 straipsnio d punktas	1 priedo 2 lentelės 15 rodiklis		153
E5-5 ETAS Neperdirbtos atliekos 37 straipsnio d punktas	1 priedo 2 lentelės 13 rodiklis		157

E5-5 ETAS Pavojingosios atliekos ir radioaktyviosios atliekos 39 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 9 rodiklis		157
2 ETAS - SBM3 - S1 Su priverčiamuoju darbu susijusių incidentų rizika 14 straipsnio f punktas	I priedo 3 lentelės 13 rodiklis		110, 159
2 ETAS - SBM3 - S1 Su vaikų darbu susijusių incidentų rizika 14 straipsnio g punktas	I priedo 3 lentelės 12 rodiklis		110, 159
S1-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 20 straipsnis	I priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis		159
S1-1 ETAS Išsamaus patikrinimo politika, taikytina į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas Nr. 1–8 įtrauktiems aspektams 21 straipsnis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	159
S1-1 ETAS Prekybos žmonėmis prevencijos procesai ir priemonės 22 straipsnis	I priedo 3 lentelės 11 rodiklis		159
S1-1 ETAS Nelaimingų atsitikimų darbe prevencijos politika arba valdymo sistema 23 straipsnis	I priedo 3 lentelės 1 rodiklis		159
S1-3 ETAS Skundų teikimo ir (arba) skundų nagrinėjimo mechanizmas 32 straipsnio c punktas	I priedo 3 lentelės 5 rodiklis		164
S1-14 ETAS Mirčių ir su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičius ir lygis 88 straipsnio b ir c punktai	I priedo 3 lentelės 2 rodiklis	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	170
S1-14 ETAS Dėl sužalojimų, nelaimingų atsitikimų, žūčių ar ligų prarastų darbo dienų skaičius 88 straipsnio e punktas	I priedo 3 lentelės 3 rodiklis		170
S1-16 ETAS Nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas 97 straipsnio a punktas	I priedo 1 lentelės 12 rodiklis	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	171
S1-16 ETAS Per didelis vykdomojo direktoriaus darbo užmokesčio koeficientas 97 straipsnio b punktas	I priedo 3 lentelės 8 rodiklis		171
S1-17 ETAS Diskriminacijos atvejai 103 straipsnio a punktas	I priedo 3 lentelės 7 rodiklis		171
S1-17 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO	I priedo 1 lentelės 10 rodiklis ir 3	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento	171

rekomendacijų nesilaikymas 104 straipsnio a punktas	lentelės 14 rodiklis	(ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis	
2 ETAS - SBM3 - S2 Didelė vaikų darbo arba priverčiamojo darbo rizika vertės grandinėje 11 straipsnio b punktas	I priedo 3 lentelės 12 ir 13 rodikliai		110
S2-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 17 straipsnis	I priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis		Nereikšminga
S2-1 ETAS Su vertės grandinės darbuotojais susijusi politika 18 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 11 ir 4 rodikliai		Nereikšminga
S2-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 19 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis	Nereikšminga
S2-1 ETAS Išsamaus patikrinimo politika, taikytina į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas Nr. 1–8 įtrauktiems aspektams 19 straipsnis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	Nereikšminga
S2-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje, susiję su vertės grandinės pradine ir galutine grandimis 36 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis		Nereikšminga
S3-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 16 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis		172
S3-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, TDO principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 17 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis	173
S3-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje 36 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis		173
S4-1 ETAS Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika 16 straipsnis	I priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis		173
S4-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 17 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis	174
S4-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje 35 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis		174

G1-1 ETAS Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją 10 straipsnio b punktas	1 priedo 3 lentelės 15 rodiklis		175
G1-1 ETAS Pranešėjų apsauga 10 straipsnio d punktą	1 priedo 3 lentelės 6 rodiklis		175
G1-4 ETAS Baudos už kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus 24 straipsnio a punktą	1 priedo 3 lentelės 17 rodiklis	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas	178
G1-4 ETAS Kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu standartai 24 straipsnio b punktą	1 priedo 3 lentelės 16 rodiklis		178

2 ETAS GOV-4 Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo

Pagrindiniai išsamaus patikrinimo elementai	Tvarumo ataskaitos dalys	Informacija susijusi su žmonėmis ir (arba) aplinka
a) Išsamaus patikrinimo įtraukimas į valdymą, strategiją ir verslo modelį	2 ETAS GOV-1, 103 psl.	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS GOV-2, 104 psl.	
	2 ETAS GOV-3, 104 psl.	
	2 ETAS SBM-3, 110 psl.	
	2 ETAS SBM-3-E1, 140 psl.	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-E4, 153 psl.	
	2 ETAS SBM-3-E5, 154 psl.	
	2 ETAS SBM-3-S1, 159 psl.	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-S3, 171 psl.	
	2 ETAS SBM-3-S4, 173 psl.	Žmonėmis ir aplinka
b) Paveikiamų suinteresuotųjų subjektų įtraukimas į visus pagrindinius išsamaus patikrinimo etapus	2 ETAS SBM-3-G1, 175 psl.	
	2 ETAS GOV-2, 104 psl.	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS SBM-2, 108 psl.	
	2 ETAS IRO-1, 110 psl.	
	S1-2, 164 psl.	Žmonėmis
	S3-2, 172 psl.	
c) Neigiamo poveikio nustatymas ir vertinimas	S4-2, 173 psl.	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS IRO-1, 110 psl.	
	2 ETAS SBM-3, 110 psl.	Aplinka
	E1-3, 143 psl.	
	E4-3, 153 psl.	
	E5-1, 155 psl.	
	S1-3, 164 psl.	
	S3-3, 172 psl.	
d) Veiksmų siekiant spręsti šio neigiamo poveikio klausimus vykdymas	S4-3, 174 psl.	
	E1-3, 143 psl.	Aplinka
	E4-3, 154 psl.	
	E5-2, 156 psl.	
	S1-4, 166 psl.	Žmonėmis
	S3-4, 173 psl.	
e) Šių pastangų veiksmingumo stebėjimas ir komunikavimas	S4-4, 174 psl.	
	E1-4, 146 psl.	Aplinka
	E4-4, 155 psl.	
	E5-3, 157 psl.	
	S1-5, 167 psl.	Žmonėmis
	S3-5, 173 psl.	

09

Papildoma informacija

- 9.1. Informacija apie skaidrumo gairių laikymąsi
- 9.2. „EPSO-G“ pranešimas apie „NASDAQ Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi
- 9.3. Rekvizitai ir kita bendroji informacija apie UAB „EPSO-G“
- 9.4. „EPSO-G“ grupės įmonių rekvizitai

9. Papildoma informacija

9.1. Informacija apie skaidrumo gairių laikymąsi

„EPSO-G“ ir jos patrunuojamos bendrovės laikosi 2010 m. liepos 14 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Skaidrumo gairės). Skaidrumo gairės privalomai yra taikomos, nes „EPSO-G“ yra valstybės valdoma įmonė (toliau – VVĮ).

Siekiant Skaidrumo gairių laikymosi „EPSO-G“ įmonių grupėje įgyvendinamo, Grupės lygiu buvo patvirtinta veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje detalai atsižvelgiama į Skaidrumo gairėse keliamus reikalavimus ir nustatomas jų taikymas „EPSO-G“ grupės įmonėms.

Skaidrumo gairių įgyvendinimas yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime, bei informacijos atskleidimą „EPSO-G“ valdymo bendrovės ir Grupės įmonių interneto svetainėse, atskleidžiant ir pateikiant informaciją interesų turėtojams prieinamu bei suprantamu formatu.

Skaidrumo gairėse nurodyta, kad VVĮ vadovaujasi „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu. Informacija apie tai, kaip „EPSO-G“ laikosi šio kodekso nuostatų, yra atskleista „EPSO-G“ metinio pranešimo IV priede, „EPSO-G“ pranešime apie „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi.

Žemiau pateikiama struktūrizuota informacija dėl Skaidrumo gairių vykdymo

„EPSO-G“ interneto tinklapyje turi būti skelbiama informacija ir vykdomi kiti reikalavimai	
Bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas)	Vykdoma
Teisinis statusas, jeigu „EPSO-G“ pertvarkoma, reorganizuojama (nurodomas reorganizavimo būdas), likviduojama, yra bankrutuojanti ar bankrutavusi	Neaktualu
Informacija apie valstybei atstovaujančią instituciją, t. y. Lietuvos Respublikos Energetikos ministeriją ir nuoroda į jos interneto svetainę	Vykdoma
Veiklos tikslai, vizija ir misija	Vykdoma
Struktūra	Vykdoma
Vadovo duomenys*	Vykdoma
Valdybos pirmininko ir narių duomenys*	Vykdoma
Stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys*	Neaktualu
Komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys*	Vykdoma
*Skelbiami šie duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis; nurodoma, ar kolegialaus organo narys yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys.	
Valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) „EPSO-G“ įstatiniame kapitale	Vykdoma
Vykdomi specialieji įpareigojimai, kurie nustatomi pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas: nurodomas specialiųjų įpareigojimų tikslas, einamaisiais kalendoriniais metais jiems vykdyti skirti valstybės biudžeto asignavimai ir teisės aktai, kuriais VVĮ pavesta vykdyti specialiųjų įpareigojimą, nustatomos specialiojo įpareigojimo vykdymo sąlygos ir (arba) reguliuojama kainodara	Vykdoma
Informacija apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus	Vykdoma
Jei „EPSO-G“ yra kitų juridinių asmenų dalyvė (netaikoma dukterinėms ir paskesnio lygio dukterinėms bendrovėms), tokių juridinių asmenų pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas), interneto tinklalapių adresai	Vykdoma
Metinių finansinių ataskaitų rinkinys, metinis pranešimas, taip pat metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada „EPSO-G“ interneto svetainėje turi būti paskelbti per 10 darbo dienų nuo metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo	Vykdoma
„EPSO-G“ tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, „EPSO-G“ tarpiniai pranešimai interneto svetainėje turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui	Vykdoma
Atsižvelgiant į tai, kad „EPSO-G“ yra patrunuojanti bendrovė, papildomai interneto tinklapyje turi būti skelbiama ši informacija:	
Įmonių grupės struktūra	Vykdoma
Dukterinių ir paskesnio lygio dukterinių bendrovių:	

Bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas)	Vykdoma
Interneto tinklalapių adresai	Vykdoma
„EPSO-G“ valdomų akcijų dalis (procentais) bendrovių įstatiniame kapitale	Vykdoma
Metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir konsoliduotieji metai pranešimai	Vykdoma
Interneto tinklapyje turi būti skelbiami šie dokumentai, vykdomi kiti reikalavimai:	
„EPSO-G“ įstatai	Vykdoma
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių „EPSO-G“ nustatymo	Vykdoma
Veiklos strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei veiklos strategijoje yra konfidencialios informacijos ar informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi	Vykdoma
Atlyginimų politika, apimanti „EPSO-G“ vadovo darbo užmokesčio ir „EPSO-G“ sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą	Vykdoma
„EPSO-G“ metai ir tarpiniai pranešimai	Vykdoma
Ne trumpesnio kaip 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados	Vykdoma
Aukščiau nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu ir sudaromos techninės galimybės juos išspausdinti	Vykdoma
Finansinių ataskaitų rinkiniuose, pranešimuose turi būti skelbiama / vykdomi kiti reikalavimai:	
„EPSO-G“ apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus	Vykdoma
„EPSO-G“ rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį	Vykdoma
„EPSO-G“ be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą	Vykdoma
„EPSO-G“ metiniame pranešime, be Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme nustatytų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama ¹ :	
Trumpas verslo modelio aprašymas	Vykdoma
Informacija apie svarbius įvykius, įvykusius per finansinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę „EPSO-G“ veiklai	Vykdoma
Veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai	Vykdoma
Pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai	Vykdoma
Specialiųjų įpareigojimų vykdymas	Vykdoma
Investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei investicijos per ataskaitinius metus	Vykdoma**
** Investicijos, vykdomi ir planuojami projektai, investicijos per ataskaitinius metus pateikti metinio pranešimo 3.4, 3.5 ir 4.2.8 dalyse.	
Rizikos valdymo politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Dividendų politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Atlyginimų politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius	Vykdoma
VVĮ, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitos rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais	Vykdoma
Konsoliduotajame metiniame pranešime pateikiama įmonių grupės struktūra, taip pat kiekvienos dukterinės bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas), valdomų akcijų dalis (procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, finansinių metų finansinius ir nefinansinius veiklos rezultatus	Vykdoma
„EPSO-G“ tarpiniame pranešime pateikiamas trumpas „EPSO-G“ verslo modelio aprašymas, ataskaitinio laikotarpio finansinių veiklos rezultatų analizė, informacija apie per ataskaitinį laikotarpį įvykusius svarbius įvykius, taip pat pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu	Vykdoma

¹ Jeigu informacija laikoma VVĮ komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialia informacija, VVĮ gali tokios informacijos neatskleisti, tačiau atitinkamai VVĮ metiniame pranešime turi būti nurodyta, kad ši informacija neatskleidžiama, ir nurodyta neatskleidimo priežastis.

9.2. „EPSO-G“ pranešimas apie „NASDAQ Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi

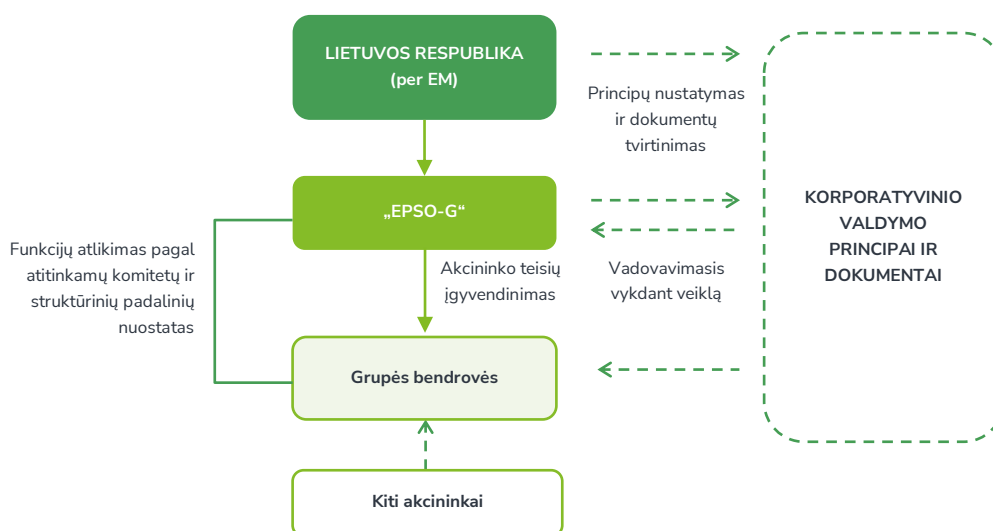
Vadovaudamasi Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052, bei „EPSO-G“ įmonių grupės veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika, „EPSO-G“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikomasi „NASDAQ Vilnius“ patvirtinto listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečiai nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

„NASDAQ Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso rekomendacijų įgyvendinimas „EPSO-G“ yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime, bei plačios apimties informacijos atskleidimą EPSO-G interneto svetainėje, siekiant pateikti informaciją interesų turėtojams prieinamu bei suprantamu formatu.

Bendrovės valdysenos ataskaitos laisvos formos santrauka

Valstybės valdoma įmonė „EPSO-G“ yra patronuojanti „EPSO-G“ grupės bendrovė. Valdymo bendrovės „EPSO-G“ akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Bendrovės valdymo struktūrą, valdysenos modelį nustato bendrovės įstatai, vienintelio akcininko – Energetikos ministerijos 2018 m. balandžio 24 d. patvirtintos „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairės (nauja redakcija patvirtinta 2022 m. gruodžio 29 d.) bei „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo politika. Visi paminėti dokumentai yra skelbiami viešai bendrovės interneto tinklapyje.

1 paveikslas. Principinė „EPSO-G“ korporatyvinio valdymo įgyvendinimo schema.

Bendrovės valdymo struktūra:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- valdyba (5 nariai, iš kurių 3 nepriklausomi nariai, kiti 2 nariai nominuoti vienintelio akcininko Energetikos ministerijos);
- Grupės mastu veikiantys komitetai:
 - atlygio ir skyrimo komitetas (daugumą sudaro nepriklausomi nariai);
 - audito komitetas (daugumą sudaro nepriklausomi nariai).
- vadovas.

Grupėje veikia centralizuotas vidaus auditas. Siekiant užtikrinti vidaus audito nepriklausomumą, nustatyta, jog vidaus audito vadovą skiria ir atleidžia valdymo bendrovės valdyba, kurioje daugumą sudaro nepriklausomi nariai. Vidaus auditas yra atskaitingas „EPSO-G“ audito komitetui, kurio sudėtyje taip pat dauguma nepriklausomų narių. Vidaus audito rekomendacijas analizuoja bendrovės valdyba bei tvirtina priemonių planą rekomendacijų įgyvendinimui.

„EPSO-G“ įmonių grupės rizikų valdymo politikos pagrindu yra diegiama vieninga Grupėje rizikų valdymo sistema pagal tarptautinėje praktikoje taikomus COSO ERM standartus, apibrėžiančius rizikų identifikavimo, vertinimo ir valdymo principus bei atsakomybes. Rizikų valdymo koordinavimas yra vykdomas Grupės mastu.

Gerai valdysenos praktikai užtikrinti „EPSO-G“ grupėje yra patvirtintos veiklos politikos. Jos yra skirtos įdiegti nuoseklią ir veiksmingą organizacijos valdymo sistemą, padedančią darbuotojams sėkmingai įgyvendinti svarbius strateginius projektus ir skaidriai bei efektyviai kurti naudą šalies žmonėms ir verslui. Siekiant užtikrinti veiklos politikų veiksmingumą, Bendrovė kasmet „EPSO-G“ valdybai rengia Grupės veiklos politikų įgyvendinimo pažangos ataskaitą. Atskirų Grupės įmonių veiklos politikų įgyvendinimo pažangos ataskaitos yra pristatomos ir atitinkamos bendrovės valdybai.

Įgyvendindami akcininko lūkesčių laiške keliamus tikslus, „EPSO-G“ valdymo bendrovė yra nustačiusi pagrindinius principus, o tam tikrais atvejais ir konkrečias taisykles (veiklos politikas), kurios pateikiamos šios ataskaitos 5.1.2. dalyje.

„EPSO-G“ remiasi gerąja valdysenos patirtimi, išdėstyta Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) paskelbtose gerosios valdysenos rekomendacijose, Jungtinių Tautų bei „Nasdaq Vilnius“ rekomendacijose, kituose tarptautiniu mastu pripažintuose standartuose ir gerosios valdysenos rekomendacijose, kurių svarbiausias tikslas – užtikrinti, kad valstybės valdomos bendrovės būtų valdomos skaidriai ir efektyviai.

2. Struktūrizuota lentelė

PRINCIPAI IR REKOMENDACIJOS	TAIP / NE/ NEAKTUALU	KOMENTARAS
1 principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės		
Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimančioms bendrovei svarbius sprendimus.	TAIP	Bendrovė turi vienintelį akcininką.
Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	Visos bendrovės akcijos yra paprastosios vardinės akcijos, vienos akcijos nominali vertė 0,29 Eur.
Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	TAIP	Bendrovės įstatų 28 str. nurodyti atvejai, kuomet reikalingi vienintelio akcininko pritarimai – šie atvejai nustatyti, atsižvelgiant į tai, kad bendrovės pagrindinis turtas yra dukterinių bendrovių akcijos.
Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių,	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.

bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.		
Akcininkams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	Akcininkas gali balsuoti raštu.
Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
Pranešime apie šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus rekomenduojama atskleisti naujas kolegialaus organo narių kandidatūras, siūlomą jiems atlygį, siūlomą išrinkti audito įmonę, jei šie klausimai yra įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Kai siūloma išrinkti naują kolegialaus organo narį, rekomenduojama informuoti apie jo išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas (ar siūlomas užimti) kitas vadovaujamas pareigas.		
Bendrovės kolegialaus organo nariai, administracijos vadovai ² ar kiti su bendrove susiję kompetentingi asmenys, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime. Siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius taip pat turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu naujų narių rinkimai įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
2 principas: Stebėtojų taryba		
1. Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė		
Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams. Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.		
1) Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2) Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

² Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovaujančias pareigas.

	valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.		
3)	Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
4)	Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi ³ stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
5)	Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinės ar kita rizika.		
6)	Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2. Stebėtojų tarybos sudarymas			
Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.			
1)	Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2)	Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

³ Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

3)	Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
4)	Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
5)	Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
6)	Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.		
7)	Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

3 principas: Valdyba

3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė

Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.

1)	Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.	TAIP	Bendrovės įstatų 38 p. nurodyta, kad Bendrovės valdyba tvirtina Grupės veiklos strategiją, kurioje, be kita ko, suformuluojama bendra Įmonių grupės misija ir vizija. Taip pat valdyba reguliariai svarsto ataskaitas apie strategijos įgyvendinimą (įstatų 39 str.).
2)	Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai Įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka Įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.	TAIP	Bendrovės įstatų 43 p. nurodyta, jog bendrovės valdyba atlieka priežiūros funkcijas.
3)	Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.	TAIP	Bendrovės įstatų 38 p. numatyta, kad Bendrovės valdyba svarsto ir tvirtina Įmonių grupės mastu taikomus Įmonių grupės lygio dokumentus: politikas, svarbiausių Įmonių grupės veiklų gaires, o taip pat kitus Įmonių grupės lygio dokumentus, kurie Įmonių grupės bendrovėse taikomi tiesiogiai pilna apimtimi, išskyrus atvejus, jeigu yra priimti pagrįsti konkrečios Įmonių grupės bendrovės atitinkamų valdymo organų sprendimai dėl išimčių iš šių korporatyvinių dokumentų taikymo. Tvirtindama minėtus dokumentus valdyba gali nustatyti ir jų įgyvendinimo priemones. Taip pat atskirais sprendimais valdyba paveda vadovui teikti reguliarias ataskaitas apie valdybos sektinus rodiklius (pvz., bendrovės strategiją, veiklos planą, biudžetą ir pan.).
4)	Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas ⁴ dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.		
5)	Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.	TAIP	Bendrovės įstatuose numatyta, kad bendrovės vadovą skiria valdyba, atsižvelgdama į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. Bendrovės įstatų 79 p. numatyta, kad valdyba, vertindama kandidato į vadovus tinkamumą eiti šias pareigas, įvertina jo atitiktį šiuose Įstatuose ir teisės aktuose nustatytiems reikalavimams ir tuo tikslu gali pareikalauti iš kandidato pateikti šią atitiktį pagrindžiančius dokumentus ir (ar) kreiptis į kompetentingas institucijas dėl reikalingos informacijos apie kandidatą suteikimo.
Valdybos sudarymas			

⁴ Nuoroda į EBPO gerosios praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf>

1)	Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	TAIP	Bendrovės valdybos narių atranka vykdoma pagal LR Vyriausybės nustatytą tvarką. Renkant Valdybos narius užtikrinama, kad valdybos sudėtyje būtų ne mažiau kaip 3 (trys) nepriklausomi nariai, jų nepriklausomumą nustatant pagal privalomai taikomų teisės aktų įtvirtintus kriterijus, taip pat siekiama, jog valdybos nariai turėtų kompetencijas, atsižvelgiant į valdybos atsakomybės sritis ir funkcijas; esant galimybei, siekiama, jog į valdybą nebūtų skiriami bendrovės darbuotojai. Kasmet valdybos nariai atlieka savo veiklos įsivertinimą. Taip pat kasmet valdybos veiklą įvertina Atlygio ir skyrimo komitetas, kuris pateikia apibendrintas rekomendacijas dėl Grupės kolegialių organų veiklos tobulinimo.
2)	Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	TAIP	Bendrovės įstatų 32 str. numatyta, jog susirinkimas, vertindamas kandidato į valdybos narius tinkamumą eiti šias pareigas, įvertina jo atitiktį įstatuose ir taikytinuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams. Pagal Bendrovės įstatų 33 str. kiekvienas kandidatas į valdybos narius privalo pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui kandidato interesų deklaraciją. Informacija apie paskirtus valdybos narius skelbiama ir atnaujinama bendrovės internetiniame tinklalapyje. Metiniame pranešime papildomai ši informacija nėra kartojama, tačiau metiniame pranešime yra pateikiama informacija apie valdybos pirmininką, vadovą ir vyriausiąjį finansininką bei vidaus audito padalinio vadovą.
3)	Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	TAIP	Valdybos nariai supažindinami su bendrovės struktūra bei veikla. Pasidalinama pagrindiniais bendrovės korporatyviniais dokumentais.
4)	Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.	TAIP	Valdybos narius 4 metų kadencijai. Valdybos narys negali eiti Valdybos nario pareigų nepertraukiamai daugiau kaip 2 (dvi) pilnas valdybos kadencijas iš eilės ir bet kuriuo atveju negali eiti valdybos nario pareigų nepertraukiamai ilgiau kaip 10 (dešimt) metų iš eilės.
5)	Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	TAIP	Bendrovės įstatuose numatyti kriterijai, kuriems esant asmuo apskritai negali būti renkamas valdybos nariu. Pagal Bendrovės įstatų 52 p., valdybos pirmininkas turėtų būti nepriklausomas valdybos narys.
6)	Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės	TAIP	Bendrovės valdybos protokoluose yra fiksuojamas valdybos narių dalyvavimas bei balsavimas priimant sprendimus. Valdybos dalyvavimas posėdžiuose nurodomas metiniame pranešime. Kiekvienais metais bendrovės valdybos nariai atlieka savo veiklos vertinimą, kurio rezultatus pateikia akcininkui bei Atlygio ir skyrimo komitetui.

	stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.		
7)	Jeigu Įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi ⁵ , turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus Įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	TAIP	Tiek bendrovės interneto tinklalapyje, tiek metiniame pranešime yra pateikiama informacija apie bendrovės valdybos narius, specifiškai nurodant nepriklausomus narius.
8)	Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės įstatų 28 str. numatyta, kad visuotinis akcininkų susirinkimas priima sprendimus dėl atlygio gairių, taikomų nustatant atlygį už veiklą bendrovės ir Įmonių grupės valdyboje.
9)	Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.		
10)	Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupę vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	TAIP	Valdyba kasmet atlieka savo veiklos įsivertinimą, jos pagrindu rengia veiklos tobulinimo planą. Apibendrinti valdybos veiklos vertinimo rezultatai pateikiami bendrovės metiniame pranešime.

4 principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

1.	Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
----	---	-----------	---

⁵ Šio Kodekso prasme valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

nukrypimus nuo anksčiau suformuluotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.		
2.	Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį.	TAIP Bendrovės įstatuose numatyta, kad valdyba savo sprendimus priima Valdybos posėdžiuose, kurių rengiama tiek, kiek reikalinga, kad valdyba galėtų tinkamai vykdyti savo funkcijas ir priimti jos kompetencijai priskirtus sprendimus. Bendrovės valdyba kiekvienų metų pabaigoje pasitvirtina kitų einamųjų metų eilinių posėdžių grafiką bei veiklos planą (preliminarius klausimus atitinkamam valdybos posėdžiui).
3.	Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti diskusija, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	
4.	Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamą posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.	NEAKTUALU Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
5. principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai Komitetų paskirtis ir sudarymas Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.		
1.	Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma - valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti	TAIP Bendrovėje veikia „EPSO-G“ valdybos sudarytas įmonių grupės atlygio ir skyrimo komitetas, kuris veikia pagal jį formuojančio organo patvirtintus veiklos nuostatus, bei „EPSO-G“ vienintelio akcininko sudarytas Grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris veikia pagal jį formuojančio organo patvirtintus veiklos nuostatus.

	skyrimo, atlygio ir audito komitetus ⁶ .		Atsižvelgiant į tai, jog atlygio ir skyrimo klausimai yra glaudžiai susiję, šio klausimų sprendimui reikalingi tos pačios kvalifikacijos ekspertai, nuspręsta formuoti vieną atlygio ir skyrimo komitetą.
2.	Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.	TAIP	
3.	Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.	NEAKTUALU	Žr. 5.1. p.
4.	Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdymas pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.	TAIP	Bendrovės įstatų 7.7 - 7.9 skyriai reglamentuoja Grupės komitetų sudarymą bei kompetenciją. Minėtuose įstatuose nurodyta, kad Atlygio ir skyrimo bei Audito komitetai susideda iš ne mažiau kaip 3 narių. Atlygio ir skyrimo komitete užtikrinama, kad iš 3 narių sudėtyje būtų bent 1 nepriklausomas narys, o Audito komitete – daugiau kaip pusė narių būtų nepriklausomi nariai. Atlygio ir skyrimo bei Audito komitetų pirmininkai yra nepriklausomi komitetų nariai. Atlygio ir skyrimo komitete bei audito komitete ne visi nariai yra paskirti iš „EPSO-G“ valdybos. Po vieną narį į kiekvieną iš komitetų yra paskirta, atsižvelgiant į kompetenciją, vykdant išorinę atranką į nepriklausomo komiteto nario vietą.
5.	Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.		
6.	Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto	TAIP	Komitetų veiklos nuostatuose numatyta teisė komitetų nariams savo nuožiūra kviešti į savo posėdžius „EPSO-G“ grupės bendrovių organų narius, darbuotojus, įgaliotinius, kandidatus į tam tikras pozicijas ar kitus asmenis bei gauti iš jų reikiamus paaiškinimus savo kompetencijos ribose, taip pat tuo tikslu reikalauti, kad būtų atliekami būtini veiksmai, reikalingi komitetų funkcijoms atlikti.

⁶ Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.

Skyrimo komitetas.

Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką;
- 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;
- 3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.

Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.

TAIP

Veiklos nuostatuose numatyta, kad Atlygio ir skyrimo komitetų šaukimo iniciatyvos teisę turi įmonių grupės valdybos arba vadovai, tuo pačiu pasiūlydami posėdžio darbotvarkę, pateikdami su klausimais susijusią medžiagą bei sprendimo projektus.

Nuostata nėra praktiškai aktuali šiuo metu, nes valdyboje nėra bendrovės darbuotojų.

Atlygio komitetas.

Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti;
- 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą;
- 3) reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą.

TAIP

Žr. šios ataskaitos 5.4.2. punktą.

Audito komitetas.

TAIP

„EPSO-G“ Audito komitetas veikia kaip Bendrovės valdybos patariamasis organas komiteto veiklos sričių klausimais, veikiantis Grupės mastu, kurio pagrindinės funkcijos yra:

1. Grupės finansinių ataskaitų rengimo ir auditų atlikimo proceso peržiūra;
2. Grupės auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei objektyvumo principų laikymosi užtikrinimas;
3. nuomonės dėl sandorių su susijusiais asmenimis pateikimas listinguojamų dukterinių bendrovių įstatuose numatytais atvejais;
4. rekomendacijų, susijusių su išorės auditoriaus parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atšaukimu bei sutarties su išorės audito įmone sąlygomis, teikimo;

		5. Grupės vidaus kontrolės, rizikos ir atitikties valdymo ir vidaus audito funkcijos, taip pat veiklos procesų veiksmingumo priežiūra ir rekomendacijų teikimas.
1) Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą ⁷ .		
2) Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.		
3) Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę pririnkus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad komiteto nariai savo nuožiūra gali kviešti į savo posėdžius įmonių grupės bendrovių organų narius, darbuotojus, įgaliotinius, kandidatus į tam tikras pozicijas ar kitus asmenis bei gauti iš jų reikiamus paaiškinimus savo kompetencijos ribose, taip pat tuo tikslu reikalauti, kad būtų atliekami būtini veiksmai, reikalingi komiteto funkcijoms atlikti.
4) Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.	TAIP	Audito komitetas periodiškai, ne rečiau kaip kartą per ketvirtį yra supažindinamas su vidaus audito ataskaitomis, teikia rekomendacijas dėl vidaus audito plano tvirtinimo ir stebi jo vykdymą. Audito komitetas organizuoja susitikimus su išorės auditoriais, aptariant auditorių darbo programą bei audito metu kilusius neaiškumus, o atlikus išorės auditą, su išorės auditoriais aptariamos jų išvados ir rekomendacijos. Audito įmonė kiekvienais metais pradėdama metinius auditus Audito komitetui ir bendrovėms pateikia savo nepriklausomumo deklaraciją.
5) Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.		
6) Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad Audito komitetas valdybai teikia pusmetinę ir metinę veiklos ataskaitą. Metinė ataskaita taip pat teikiama „EPSO-G“ vieninteliui akcininkui
6. principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas		
Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą. Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		

⁷ Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta valdybos darbo reglamente, pasirašomoje sutartyje su valdybos nariu bei „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų ir kolegialių organų interesų valdymo politikoje. Bendrovės įstatų 33 p. numato, kad kiekvienas kandidatas į valdybos narius privalo nedelsiant informuoti valdybą apie bet kokias naujas aplinkybes dėl ko gali kilti interesų konfliktas.
7. principas: Bendrovės atlygio politika		
Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygį, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.		
1) Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.	TAIP	Bendrovėje yra taikoma „EPSO-G“ vienintelio akcininko patvirtintos atlygio už veiklą „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios yra skelbiamos viešai. Bendrovėje yra taikoma UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politika visa apimtimi. Politika yra skelbiama viešai.
2) Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.	TAIP	Visos galimos kolegialių organų bei darbuotojų atlygio formos yra nustatytos Atlygio už veiklą „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairėse bei „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politikoje. Abu dokumentai yra skelbiami viešai.
3) Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.	TAIP	Bendrovėje taikomos Atlygio už veiklą „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios reglamentuoja fiksuotą mėnesinį atlygį kolegialių organų nariams. Valdybos nariams nėra mokamas atlygis, kuris priklausytų nuo bendrovės rezultatų.
4) Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išaitinių išmokų politiką. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	TAIP / NE	„EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymosi politikoje nustatyta, jog grupės bendrovėse nesudaromi išankstiniai susitarimai dėl išaitinių išmokų dydžių (išskyrus bendrovių vadovus, kurių darbo sąlygas nustato valdyba). Išmokų, susijusių su darbo santykių pasibaigimu, dydžiai nustatomi atsižvelgiant į darbo teisės normose įtvirtintus privalomai mokėtinus minimalius tokių išmokų dydžius, išskyrus išimtinis atvejus, kuriais dėl objektyvių priežasčių susitariama dėl kitokių išmokų taikymo. Apie tokių didesnių išmokų išmokėjimus ir jų išmokėjimo pagrindus turi būti informuojama atitinkama Grupės bendrovės valdyba jos artimiausiame posėdyje.
5) Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisio suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas	NEAKTUALU	Įmonėje nėra taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema.

akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.

6) Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinė vertė turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.

7) Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės valdybos nariams atlygį nustato bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas. Nustatant atlygį taikoma Atlygio už veiklą „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios yra patvirtintos „EPSO-G“ vienintelio akcininko. Įmonėje nėra taikomos minimos schemos.
---	------	---

8. principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje

Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

1) Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiama interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.	TAIP	Bendrovėje veikia „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje įtvirtinti tikslai didinti interesų turėtojų informuotumą ir supratimą apie „EPSO-G“ įmonių grupės bei atskirų grupės bendrovių veiklas; užtikrinti darbuotojų įsitraukimą; kurti ir palaikyti tvarius ir pasitikėjimu grįstus santykius su interesų turėtojais.
2) Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.	TAIP	Bendrovė su bendrovės darbuotojų atstovais vykdo konsultacijas, derybas, pasitarimus dėl Bendrovėje vykdomų veiklos procesų. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.

3) Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.

4) Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.	NE	Bendrovės internetiniame tinklalapyje Korupcijos prevencija skiltyje yra skelbiami vidinio pranešimų apie pažeidimus kanalo – Pasitikėjimo linijos – kontaktai. Parengtoje pranešimo pateikimo formoje kviečiama pranešti apie „EPSO-G“ ir tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų bendrovių („Litgrid“, „Amber Grid“, „Baltpool“, „Tetas“, „Energy cells“) vadovų ir darbuotojų daromus teisės aktų nuostatų ir elgesio normų pažeidimus; vykdomų ūkinių operacijų ir apskaitos pažeidimus; kyšininkavimą, papirkinėjimą, prekybą poveikiu, piktnaudžiavimą; interesų konfliktus, nepotizmą ir kronizmą; vykdomų pirkimų skaidrumo, lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų pažeidimus. Šiuo adresu informacija siunčiama tik „EPSO-G“ korupcijos prevencijos pareigūnui, kuris užtikrina jos siuntėjo konfidencialumą. „EPSO-G“ įmonių grupės mastu veikiantis audito komitetas užtikrina, sistemos dėl skundų teikimo veikimą, skundų nagrinėjimą.
---	----	--

9. principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:	TAIP	Bendrovėje veikia „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje nurodyta informacija atskleidžiama bendrovės metiniame pranešime ir interneto svetainėje.
bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;	TAIP	-
bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;	TAIP	-
asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;	TAIP	-
bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;	TAIP	-
esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;	TAIP	-

galimus numatyti esminius rizikos veiksniai, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;	TAIP	-
bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;	TAIP	-
pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);	TAIP	-
bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;	TAIP	-
socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.	TAIP	-
Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	TAIP	„EPSO-G“, kaip patronuojanti bendrovė, atskleidžia informaciją apie Grupės finansinius rezultatus bei Grupės bendrovių veiklą.
1) Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detalčiau reglamentuojama 7 principu.		
2) Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką, nėra listinguojama.

10. principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

1) Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	TAIP	Nepriklausomą auditorių skiria visuotinis akcininkų susirinkimas.
---	------	---

2) Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba.	TAIP	Auditoriaus atrankos procese aktyviai dalyvauja Grupės mastu veikiantis audito komitetas. Audito komitetas teikia rekomendaciją Bendrovės valdybai dėl auditoriaus kandidatūros. Galutinį sprendimą priima visuotinis akcininkų susirinkimas, kurį šaukia bei sprendimų projektus teikia valdyba.
3) Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	TAIP	Audito įmonė ne audito paslaugas teikia vadovaujantis „EPSO-G“ Audito komiteto patvirtinta „EPSO-G“ įmonių grupės ne audito paslaugų pirkimo iš audito įmonės ar iš bet kurios tinklui, kuriam priklauso auditą atliekanti įmonė, politika. Per ataskaitinį laikotarpį audito įmonės gautas užmokestis už Grupės bendrovėms suteiktas ne audito paslaugas, skelbiamas metiniam pranešime. Ne audito paslaugų teikimą prižiūri grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris, kaip minėta 10.2 p., aktyviai dalyvauja auditoriaus atrankos procedūroje. Taigi audito komitetas teikdamas valdybai rekomendaciją dėl auditoriaus, turi visą reikalingą informaciją apie auditorius.

9.3. Rekvizitai ir kita bendroji informacija apie UAB „EPSO-G“

Bendrovės pavadinimas	UAB „EPSO-G“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2012-07-25, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302826889
Buveinės adresas	Laisvės pr. 10, LT-01103 Vilnius
Telefonas	+370 685 84866
El. paštas	info@epsog.lt
Tinklalapis	www.epsog.lt
Įstatinis kapitalas	189 631 000 Eur
Vienintelis akcininkas	Lietuvos Respublika, kurios turtines ir neturtines teises įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija

„EPSO-G“ yra 100 proc. valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė. Valdymo bendrovės UAB „EPSO-G“ akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Svarbiausia „EPSO-G“ grupės veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei efektyvų šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą, rangą bei plėtrą. Grupei priklausančios bendrovės valdo ir plėtoja biokuro bei medienos prekybos platformas, skirtas užtikrinti sąlygas skaidriai konkurencijai energijos išteklių ir apvaliosios medienos rinkoje. Taip pat vykdo elektros energetikos rangos projektus bei teikia infrastruktūros eksploatavimo paslaugas žemos, vidutinės ir aukštos įtampos tinklo operatoriams.

Visų „EPSO-G“ grupės įmonių pareiga – efektyviai ir numatytu laiku įgyvendinti akcininko lūkesčių laiške iškeltus valstybei svarbius energijos perdavimo ir mainų infrastruktūros plėtros projektus prisidedant prie Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje nustatytų tikslų įgyvendinimo, taip kuriant tvarią ilgalaikę vertę akcininkui Lietuvos valstybei, žmonėms ir šalies ūkiui.

2024 m. gruodžio 31 d. „EPSO-G“ grupę sudarė valdymo bendrovė „EPSO-G“, šešios tiesiogiai kontroliuojamos grupės įmonės „Amber Grid“, „Baltpool“, „Energy cells“, „EPSO-G Invest“, „Litgrid“ ir „Tetas“. „EPSO-G“ ir Grupės įmonės taip pat turi „GET Baltic“, „Baltic RCC“ OÜ ir „TSO Holding“ AS akcijų.

9.4. „EPSO-G“ grupės įmonių rekvizitai

Pavadinimas	AB „Amber Grid“	LITGRID AB	BALTPOOL UAB	UAB „TETAS“	Energy cells, UAB	EPSO-G Invest, UAB
Teisinė forma	Akinė bendrovė	Akinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2013-06-11, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2010-11-16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2009-12-10, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2005-12-08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2021-01-26, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2024-07-18, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	303090867	302564383	302464881	300513148	305689545	306949519
Buveinės adresas	Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius	Karlo Gustavo Emilio Manerheimo g. 8, LT-05131 Vilnius	Žalgirio g. 90, LT-09303 Vilnius	Senamiesčio g. 102B, LT-35116 Panevėžys	Ozo g. 12A-1, LT-08200 Vilnius	Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius
Telefonas	+370 5 236 0855	+370 707 02171	+370 5 239 3157	+370 45 504 670	+370 659 00748	+370 699 89818
El. paštas	info@ambergrid.lt	info@litgrid.eu	info@baltpool.eu	info@tetas.lt	info@energy-cells.eu	info@epsoginvest.lt
Interneto tinklalapis	www.ambergrid.lt	www.litgrid.eu	www.baltpool.eu	www.tetas.lt	www.energy-cells.eu	www.epsog.lt
Veiklos pobūdis	Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius	Energijos išteklių ir medienos biržos operatorius, VIAP lėšų administratorius	Specializuotos transformatorinių pastočių, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas	Paskirtasis elektros energijos kaupimo sistemos operatorius	Projektų valdymas, investicijos
„EPSO-G“ valdoma akcijų dalis	96,6 proc.	97,5 proc.	67,0 proc.	100,0 proc.	100,0 proc.	100,0 proc.

10

Atsakingų asmenų patvirtinimas

10. Atsakingų asmenų patvirtinimas

2025-03-27

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu ir Lietuvos banko informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, UAB „EPSO-G“ vadovas Mindaugas Keizeris, grupės finansų vadovas Darius Kašauskas ir vyriausiasis finansininkas Žydrūnas Augutis, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, pridedamos UAB „EPSO-G“ konsoliduotosios ir atskirosios finansinės ataskaitos, už metus, pasibaigusius m. gruodžio 31 d., parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo UAB „EPSO-G“ ir įmonių grupės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus. UAB „EPSO-G“ 2024 m. konsoliduotoje vadovybės ataskaitoje yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, UAB „EPSO-G“ ir įmonių grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Bendrovės vadovas

Mindaugas Keizeris

Grupės finansų vadovas

Darius Kašauskas

Vyriausiasis finansininkas

Žydrūnas Augutis

12

Konsoliduotos ir bendrovės finansinės ataskaitos

Parengtos už metus, pasibaigusius 2024 m. gruodžio 31 d., pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus taikyti Europos Sąjungoje

- 12.1. Konsoliduota ir bendrovės finansinės būklės ataskaita
- 12.2. Konsoliduotoji bendrųjų pajamų ataskaita
- 12.3. Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaita
- 12.4. Konsoliduotoji ir bendrovės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos
- 12.5. Konsoliduotoji ir bendrovės pinigų srautų ataskaitos
- 12.6. Konsoliduotųjų ir bendrovės finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

12. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

12.1. Konsoliduota ir bendrovės finansinės būklės ataskaita

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2024 M. GRUODŽIO 31 D (visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip)

	Pastaba	Grupė		Bendrovė	
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	5	6 886	8 175	56	77
Materialusis turtas	6	745 846	707 229	69	83
Naudojimo teise valdomas turtas	7	11 604	10 810	537	694
Investicijos į patrunuojamąsias įmones	8	-	-	352 479	351 526
Investicijos į asocijuotąsias ir bendrąsias įmones	8	19 131	17 677	13 830	13 830
Atidėto pelno mokesčio turtas	29	18 042	12 105	957	45
Po vienerių metų gautinos sumos		10	10	-	-
Kitas ilgalaikis finansinis turtas	9	1 153	166	-	-
Ilgalaikio turto iš viso		802 672	756 172	367 928	366 255
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	10	6 942	7 556	-	-
Išankstiniai apmokėjimai ir sutarčių turtas	11	5 852	6 148	42	69
Prekybos gautinos sumos	12	65 106	41 888	549	383
Kitos gautinos sumos	13	70 087	98 643	33 178	46 225
Avansu sumokėtas pelno mokestis		-	28 916	-	-
Kitas finansinis turtas	14	155 559	15 898	135 000	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	15	101 562	123 236	98 791	120 015
Trumpalaikio turto iš viso		405 108	322 285	267 560	166 692
TURTO IŠ VISO		1 207 780	1 078 457	635 488	532 947
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Įstatinis kapitalas	16	189 631	189 631	189 631	189 631
Perkainojimo rezervas	17	23 618	26 504	-	-
Privalomasis rezervas	18	18 040	14 341	3 765	2 524
Kiti rezervai	18	29 036	38 993	28 614	50
Nepaskirstytasis pelnas		87 924	25 874	44 259	30 001
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		348 249	295 343	266 269	222 206
Nekontroliuojančiai daliai	8	12 944	12 546	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		361 193	307 889	266 269	222 206
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Finansinės skolos ir išleistos obligacijos	21	152 205	163 954	74 893	74 849
Nuomos įsipareigojimai	22	9 579	9 282	397	552
Perkrovų valdymo lėšos	26	308 802	264 173	-	-
Atidėjiniai	27	2 836	2 528	-	-
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	28	16 315	3 411	-	-
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		489 737	443 348	75 290	75 401
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos	21	13 425	31 939	1 327	19 308
Finansinės skolos grupės įmonėms	21	-	-	291 156	214 806
Nuomos įsipareigojimai	22	2 306	1 599	154	149
Prekybos skolos	24	119 477	68 341	203	153
Gauti išankstiniai apmokėjimai	25	15 436	44 412	-	-
Perkrovų valdymo lėšos	26	81 316	36 901	-	-
Atidėjiniai	27	15 588	12 210	-	-
Pelno mokesčio įsipareigojimas	29	209	-	-	-
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	30	109 093	131 818	1 089	924
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		356 850	327 220	293 929	235 340
Įsipareigojimų iš viso		846 587	770 568	369 219	310 741
NUOSAVYBĖS IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		1 207 780	1 078 457	635 488	532 947

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis

12.2. Konsoliduotoji bendrųjų pajamų ataskaita

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2024 M. GRUODŽIO 31 D (visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	GRUPĖ	
		2024-12-31	2023-12-31
Pajamos	31	476 157	474 424
Kitos pajamos	31	4 731	4 463
		480 888	478 887
Elektros energijos ir gamtinių dujų paslaugų pirkimai	32	(281 050)	(266 508)
Gamtinių dujų atsargų likučio pokyčio įtaka		(430)	(7 911)
Rangos paslaugų pirkimai	32	(13 223)	(12 723)
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	32	(55 744)	(48 744)
Remonto ir techninės priežiūros paslaugos		(10 043)	(8 436)
Kitos sąnaudos	32	(35 186)	(33 313)
		(395 676)	(377 635)
EBITDA	4	85 212	101 252
Kontrolės perleidimo ir asocijuotųjų įmonių perkainojimo rezultatas	9	-	8 416
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5,6,7	(40 387)	(34 290)
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas	6	(480)	(29 717)
Ilgalaikio turto nurašymo nuostoliai		(216)	(366)
Išvestinių finansinių priemonių pelnas (nuostoliai)	9	499	-
Veiklos pelnas (EBIT)	4	44 628	45 295
Asocijuotųjų įmonių veiklos rezultatų dalis	8	4 305	1 774
Finansinės veiklos pajamos	33	5 334	6 474
Finansinės veiklos sąnaudos	33	(5 433)	(6 248)
Finansinės veiklos sąnaudos grynąja verte	33	(99)	226
Pelnas prieš apmokestinimą		48 834	47 295
Pelno mokestis			
Ataskaitinių metų pelno mokesčio (sąnaudos) / pajamos	29	(213)	6 948
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos / (sąnaudos)	29	6 266	(442)
Pelno mokesčio iš viso		6 053	6 506
Grynasis pelnas		54 887	53 801
Kitos bendrosios pajamos			
Straipsniai, kurie ateityje nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius)			
Pelnas dėl ilgalaikio turto perkainojimo	6	(22)	31 696
Atidėtojo pelno mokesčio (sąnaudos)	29	(284)	(4 754)
Bendrosios pajamos (išlaidos), kurios nebus perkeltos į pelną (nuostolius) ateityje iš viso		(306)	26 942
Laikotarpio bendrosios pajamos, iš viso		54 581	80 743
Grynasis pelnas, priskirtinas:			
Patronuojančios įmonės akcininkams		53 401	52 116
Nekontroliuojančiai daliai		1 486	1 685
		54 887	53 801
Laikotarpio bendrosios pajamos, priskirtinos:			
Patronuojančios įmonės akcininkams		53 102	78 380
Nekontroliuojančiai daliai		1 479	2 363

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

12.3. Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaita

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2024 M. GRUODŽIO 31 D. (visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	BENDROVĖ	
		2024	2023
Pajamos	31	2 315	1 357
Kitos pajamos		-	14
Dividendų pajamos	34	50 632	13 357
		52 947	14 728
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	32	(5 103)	(4 420)
Kitos sąnaudos		(1 665)	(1 984)
		(6 768)	(6 404)
EBITDA		46 179	8 324
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(212)	(144)
Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės (sumažėjimas) / sumažėjimo atstatymas	8	-	18 406
Veiklos pelnas (EBIT)		45 967	26 586
Finansinės veiklos pajamos	33	7 105	8 001
Finansinės veiklos sąnaudos	33	(9 774)	(9 508)
Finansinės veiklos sąnaudos grynąja verte	33	(2 669)	(1 507)
Pelnas prieš apmokestinimą		43 298	25 079
Pelno mokestis			
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos		-	-
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	29	961	(250)
Pelno mokesčio iš viso		961	(250)
Grynasis pelnas		44 259	24 829
Laikotarpio bendrosios pajamos, iš viso		44 259	24 829

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

12.4. Konsoliduotoji ir Bendrovės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2024 M. GRUODŽIO 31 D. (visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip)

Grupė	Pastabos	Nuosavas kapitalas, tenkantis patrunuojančios įmonės akcininkams						Nekontroliuojančiai daliai	Iš viso
		Išstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Tarpinė suma		
Likutis 2023 m. sausio 1 d.		189 631	277	16 621	41 128	(30 629)	217 028	10 746	227 774
Bendrosios pajamos (sąnaudos)									
Grynasis ataskaitinio laikotarpio pelnas		-	-	-	-	52 116	52 116	1 685	53 801
Kitos bendrosios pajamos		-	26 264	-	-	-	26 264	678	26 942
Laikotarpio bendrosios pajamos iš viso		-	26 264	-	-	52 116	78 380	2 363	80 743
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	17	-	(37)	-	-	37	-	-	-
Sandoriai su savininkais kaip nuosavybės valdytojais									
Pervesta į / iš rezervus / -ų	18	-	-	(2 280)	(2 135)	4 415	-	-	-
Dividendai	19	-	-	-	-	(65)	(65)	(563)	(628)
Iš viso sandorių su savininkais kaip nuosavybės valdytojais		-	-	(2 280)	(2 135)	4 350	(65)	(563)	(628)
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.		189 631	26 504	14 341	38 993	25 874	295 343	12 546	307 889
Bendrosios pajamos									
Grynasis pelnas už metus		-	-	-	-	53 401	53 401	1 486	54 887
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	(299)	-	-	-	(299)	(7)	(306)
Laikotarpio bendrosios pajamos iš viso		-	(299)	-	-	53 401	53 102	1 479	54 581
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	17	-	(2 587)	-	-	2 587	-	-	-
Sandoriai su savininkais kaip nuosavybės valdytojais									
Pervesta į / iš rezervus / -ų	18	-	-	3 699	(9 957)	6 258	-	-	-
Dividendai	19	-	-	-	-	(196)	(196)	(1 505)	(1 701)
Mažumos dalies pokyčiai dėl patrunuojamųjų įmonių įsigijimo	8	-	-	-	-	-	-	424	424
Iš viso sandorių su savininkais kaip nuosavybės valdytojais		-	-	3 699	(9 957)	6 062	(196)	(1 081)	(1 277)
Likutis 2024 m. gruodžio 31 d.		189 631	23 618	18 040	29 036	87 924	348 249	12 944	361 193
Bendrovė		Pastabos	Išstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso		
Likutis 2023 m. sausio 1 d.			189 631	2 248	50	5 514	197 443		
Grynasis pelnas už metus			-	-	-	24 829	24 829		
Laikotarpio bendrosios pajamos iš viso			-	-	-	24 829	24 829		
Sandoriai su savininkais kaip nuosavybės valdytojais									
Dividendai	19		-	-	-	(66)	(66)		
Pervesta į rezervus	18		-	276	-	(276)	-		
Iš viso sandorių su savininkais kaip nuosavybės valdytojais			-	276	-	(342)	(66)		
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.			189 631	2 524	50	30 001	222 206		
Likutis 2024 m. sausio 1 d.			189 631	2 524	50	30 001	222 206		
Grynasis pelnas už metus			-	-	-	44 259	44 259		
Laikotarpio bendrosios pajamos iš viso			-	-	-	44 259	44 259		
Sandoriai su savininkais kaip nuosavybės valdytojais									
Dividendai	19		-	-	-	(196)	(196)		
Pervesta į rezervus	18		-	1 241	28 564	(29 805)	-		
Iš viso sandorių su savininkais kaip nuosavybės valdytojais			-	1 241	28 564	(30 001)	(196)		
Likutis 2024 m. gruodžio 31 d.			189 631	3 765	28 614	44 259	266 269		

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

12.5. Konsoliduotoji ir Bendrovės pinigų srautų ataskaitos

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2024 M. GRUODŽIO 31 D. (visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip)

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė	
		2024	2023	2024	2023
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas		54 887	53 801	44 259	24 829
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	5,6,7	40 387	34 290	212	144
Ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimas	6	480	29 717	-	-
Ilgalaikio materialaus turto nurašymo nuostoliai		216	366	-	-
Atsargų, gautinų sumų ir kito turto vertės sumažėjimo ir nurašymo nuostoliai		749	615	-	-
Pelnas (nuostoliai) iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo		(383)	(506)	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	29	(6 053)	(6 506)	(961)	250
Atidėjinių padidėjimas	27	3 686	10 790	-	-
Dotacijų pajamos (amortizacija)	20	-	(315)	-	-
Išvestinių finansinių priemonių pelnas	9	(499)	-	-	-
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
Dividendų pajamos	34	-	-	(50 632)	(13 357)
Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)	8	-	-	-	(18 406)
Finansinės sąnaudos grynąja verte	33	99	(226)	2 669	1 508
Kontrolės praradimo ir asocijuotosios įmonės akcijų perkainojimo rezultatas	9	-	(8 416)	-	-
Asocijuotų įmonių veiklos rezultato dalies eliminavimas	8	(4 305)	(1 774)	-	-
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Prekybos gautinų ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(20 020)	48 540	(246)	(186)
Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		956	11 194	27	(29)
Prekybos ir kitų mokėtinų sumų, dotacijų, ateinančių laikotarpių pajamų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		43 890	(421 165)	131	(75)
Perkrovų valdymo lėšų padidėjimas	26	-	108 088	-	-
Kito finansinio turto pasikeitimas		1 155	194 457	-	-
Gautas (sumokėtas) pelno mokestis		(17)	-	50	(270)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		115 228	52 950	(4 491)	(5 592)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(188 198)	(241 905)	(38)	(106)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas		338	936	-	-
Patrunuojamosios įmonės kontrolės praradimas / asocijuotųjų ir bendrųjų įmonių (įsigijimas)	9	-	6 124	-	-
Asocijuotųjų, bendrųjų ir patrunuojamųjų įmonių (įsigijimas)	8	-	-	(953)	(6 300)
Gautos dotacijos	20	86 142	71 455	-	-
Gautos perkrovų valdymo įplaukos	26	135 670	-	-	-
(Suteiktos) susigrąžintos (tarpusavio) paskolos		-	-	12 305	(23 898)
Gauti dividendai	8,34	2 907	1 406	50 632	13 357
Trumpalaikių finansinių investicijų įsigijimas		(680 802)	(180 366)	(674 987)	(180 366)
Trumpalaikių finansinių investicijų grąžinimas		539 987	180 366	539 987	180 366
Gautos palūkanos		5 764	5 127	7 927	6 709
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(98 192)	(156 857)	(65 127)	(10 238)
Paskolų grąžinimai	23	(12 061)	(30 878)	-	-
Gautos (sugrąžintos) paskolos (tarpusavio skolinimo)	23	-	-	76 427	(117 420)
Nuomos įsipareigojimo padengimas	22,23	(2 258)	(1 840)	(149)	(109)
Banko sąskaitos perviršis		(17 981)	17 981	(17 981)	17 981
Sumokėtos palūkanos	23	(5 349)	(5 632)	(9 707)	(8 842)
Išmokėti dividendai		(1 596)	(646)	(196)	(66)
Sandoriai su nekontroliuojama dalimi		459	-	-	-
Kiti finansinės veiklos pinigų srautai		76	62	-	(9)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(38 710)	(20 953)	48 394	(108 465)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		(21 674)	(124 860)	(21 224)	(124 295)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		123 236	248 096	120 015	244 310
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		101 562	123 236	98 791	120 015

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

12.6. Konsoliduotųjų ir Bendrovės finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2024 M. GRUODŽIO 31 D.

1. Bendroji informacija

UAB „EPSO-G“ (toliau - Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje įregistruota uždaroji akcinė bendrovė. Įmonės buveinės adresas: Laisvės pr. 10, Vilnius, Lietuva. UAB „EPSO-G“ (toliau – „EPSO-G“ arba Bendrovė) - ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, 2012 m. liepos 25 d. įregistruotas Juridinių asmenų registre, įmonės kodas 302826889.

UAB „EPSO-G“ yra patronuojančioji bendrovė, atsakinga už grupės įmonių veiklą užtikrinant nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei užtikrinant šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą; taip pat prekybos organizavimą gamtinių dujų ir biokuro biržose; bei įrengimą ir valdymą elektros energijos kaupiklių, veikiančių kaip pirminis rezervas ir užtikrinsiančių patikimą, stabilų ir vartotojų interesus atitinkantį Lietuvos elektros energetikos sistemos darbą.

„EPSO-G“ teikia valdymo paslaugas dukterinėms įmonėms. Teikiamos valdymo paslaugos yra orientuotos į „EPSO-G“ grupės įmonių veiklos efektyvumo didinimą, išteklių panaudojimo optimizavimą ir vieningų veiklos standartų diegimą. Šios paslaugos teikiamos pagal viešojo pirkimo būdu sudarytas sutartis.

2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinį kapitalą sudarė 653 900 000 paprastųjų vardinių akcijų po 0,29 Eur nominalios vertės. Visos akcijos, įskaitant naujai išleistąsias priklausė Bendrovės vieninteliam akcininkui - Lietuvos Respublikai, atstovaujamai Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos.

2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. visos Bendrovės akcijos buvo pilnai apmokėtos.

Bendrovės akcininkas	2024-12-31		2023-12-31	
	Įstatinis kapitalas, Eur	Proc.	Įstatinis kapitalas, Eur	Proc.
Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos	189 631 000	100	189 631 000	100

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2025 m. kovo 21 d. Bendrovės akcininkas turi įstatyminę teisę nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų ir reikalauti, kad vadovybė parengtų naujas finansines ataskaitas.

2024 m. gruodžio 31 d. UAB „EPSO-G“ grupėje dirbo 1 353 darbuotojai (2023 m. gruodžio 31 d. – 1 261), Bendrovėje - 78 darbuotojai, (2023 m. gruodžio 31 d. – 66 darbuotojai).

UAB „EPSO-G“ grupę sudaro Bendrovė, toliau nurodytos tiesiogiai ir netiesiogiai patronuojamosios įmonės, asocijuotosios ir bendrosios įmonės:

Įmonės pavadinimas	Įmonės buveinės adresas	Nuosavybės dalis, (proc.)		Pagrindinė veikla
		2024-12-31	2023-12-31	
PATRONUOJAMOSIOS ĮMONĖS				
„Litgrid“, AB	Karlo Gustavo Emilio Manerheimo g. 8, Vilnius, Lietuva	97,5	97,5	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius
AB „Amber Grid“	Laisvės pr. 10, Vilnius, Lietuva	96,6	96,6	Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius
UAB „BALTPOL“	Žalgirio g. 90, Vilnius, Lietuva	67,0	67,0	Prekybos energijos ištekliais (biokuro produktais) biržoje operatorius, VIAP lėšų
UAB „TETAS“	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	100	100	Transformatoriinių pastočių, skirstymo punktų, elektros linijų projektavimo, statybos, rekonstrukcijos ir techninės priežiūros paslaugos
„Energy cells“, UAB	Ozo g. 12A-1, Vilnius	100	100	Elektros energijos kaupimo sistemos valdymas
„EPSO-G Invest“, UAB	Laisvės pr. 10, Vilnius	51,0	0	Investicijos į artilerijos amunicijos gamybą projekto valdymas

Įmonė	Įmonės adresas	buveinės	Nuosavybės dalis, (proc.)		Pagrindinė veikla
			2024-12-31	2023-12-31	
ASOCIJUOTOSIOS ĮMONĖS					
UAB „GET Baltic“ (investicija per „Amber Grid“, AB)	Geležinio Vilko g. 18A, Vilnius, Lietuva		34,0	34,0	Prekybos gamtinių dujų biržoje organizavimas
„TSO Holding“ AS	Lilleakerveien 2A, 0283 Oslo, Norway		39,6	39,6	Valdymo bendrovė, valdanti mažumos dalį elektros biržos operatoriaus ir rinkų susiejimo operatoriaus nuosavybėse
“Rheinmetall Lietuva” UAB	Defence	Jonavos r.sav. Ruklos sen., Jonalaukio k.1	24,5*	-	Artilerijos amunicijos gamyba ir pardavimas
BENDROSIOS ĮMONĖS					
„Baltic RCC“ OÜ	Kadaka tee 42 12915 Tallinn Eesti		33,33	33,33	Elektros energetinės sistemos saugumo ir patikimumo paslaugų tiekimas bei koordinavimas tarp Baltijos regiono perdavimo tinklo operatorių

*Efektyvi nuosavybės dalis į asocijuotąją įmonę apskaičiuota atsižvelgiant į Bendrovės 51 proc. nuosavybės dalį į įmonę „EPSO-G Invest“, kuri turi 48 proc. nuosavybės dalį į asocijuotąją įmonę „Rheinmetall Defence Lietuva“ UAB – (toliau – RDL).

Investicijos į patronuojamąsias įmones detalčiau aprašytos 8 pastaboje, į asocijuotąsias įmones – 8 pastaboje.

2. Reikšminga apskaitos politika

Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2024 m. gruodžio 31 d., yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimą bei išvestines finansines priemones apskaitomas tikrąja verte.

Finansinės ataskaitos yra pateiktos tūkstančiais (Eur), jei nenurodyta kitaip.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

2.1. Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas yra tokie patys, kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir (arba) pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS, jų pakeitimus ir TFAAK:

„Nuomos įsipareigojimas, kylantis iš pardavimo ir atgalinės nuomos sandorio“ – 16-ojo TFAS pataisos (paskelbtos 2022 m. rugsėjo 22 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2024 m. sausio 1 d.). Pataisos yra susijusios su pardavimo ir atgalinės nuomos sandoriais, kurie atitinka 15-ojo TFAS reikalavimus, pagal kuriuos jie gali būti apskaitomi kaip pardavimas. Pataisose numatytas reikalavimas, kad pardavėjas-nuomininkas po pirminio pripažinimo įvertintų iš sandorio kylančius įsipareigojimus tokiu būdu, kad nebūtų pripažintas pelnas ar nuostoliai, susiję su naudojimosi teise valdomu turtu, kuris jam lieka. Grupės ir Bendrovės vadovybė įvertino, kad šios pataisos neturi reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms.

„Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams ir ilgalaikiams“ – 1-ojo TAS pataisos (pirmą kartą paskelbtos 2020 m. sausio 23 d., pakeistos 2020 m. liepos 15 d. ir 2022 m. spalio 31 d., taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2024 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šiose pataisose paaiškinama, kad įsipareigojimai priskiriami trumpalaikiams arba ilgalaikiams, priklausomai nuo teisių, kurios egzistuoja atskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimai yra ilgalaikiai, jei ūkio subjektas atskaitinio laikotarpio pabaigoje turi materialinę teisę atidėti atsiskaitymą bent 12 mėnesių. Gairėse nebereikalaujama, kad ši teisė būtų besąlyginė. Įsipareigojimas priskiriamas trumpalaikiui, jeigu sąlyga pažeidžiama finansinių ataskaitų rengimo datą arba iki šios datos, net jeigu iš paskolos davėjo po atskaitinio laikotarpio pabaigos gaunamas tokios sąlygos atsisakymas.

Grupės ir Bendrovės vadovybė įvertino, kad šios pataisos neturi reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms.

b) Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, nepatvirtinti Europos Sąjungoje, ir kurių Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko:

„Finansinių priemonių klasifikavimo ir vertinimo pataisos“ – 9-ojo TFAS ir 7-ojo TFAS pataisos (paskelbtos 2024 m. gegužės 30 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2026 m. sausio 1 d.). Pataisomis siekiama: (a) išaiškinti tam tikro finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo ir pripažinimo nutraukimo datą; (b) išaiškinti ir pateikti papildomų gairių, kaip įvertinti, ar finansinis turtas tenkina vien tik pagrindinės paskolos dalies ir palūkanų mokėjimų kriterijų; (c) atskleisti naują informaciją apie tam tikras priemones, turinčias sutartines sąlygas, kurios gali pakeisti pinigų srautus (pavyzdžiui, priemonės, turinčios (angl. ESG) tikslų pasiekimu); (d) atnaujinti atskleidžiamą informaciją apie nuosavybės priemones, priskiriamas vertinamoms tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitose bendrosiose pajamos.

Grupės ir Bendrovės vadovybės vertinimu šios pataisos neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

„Gamtos išteklius naudojančios elektros energijos sutartys“ – 9-ojo TFAS ir 7-ojo TFAS pataisos (paskelbtos 2024 m. gruodžio 18 d. ir taikomos nuo 2026 m. sausio 1 d.). Pataisomis siekama padėti įmonėms geriau atskleisti gamtos išteklius naudojančios elektros energijos sutarčių, kurios dažnai sudaromos kaip elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartys finansinį poveikį. Šiuo metu taikomi apskaitos reikalavimai gali nepakankamai atspindėti, kokią poveikį šios sutartys turi įmonės veiklos rezultatams. Kad įmonės galėtų geriau atskleisti šias sutartis finansinėse ataskaitose, pataisomis išskiriami šie atskleidimų reikalavimai: (a) „naudojimo savo reikmėms“ reikalavimų taikymo išaiškinimai; (b) atleidimą nuo tam tikrų apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimų, jei šios sutartys yra naudojamos kaip apsidraudimo priemonės; ir (c) papildomus naujus atskleidimo reikalavimus, kad investuotojai galėtų suprasti šių sutarčių poveikį finansiniams veiklos rezultatams ir pinigų srautams.

Grupės ir Bendrovės vadovybės vertinimu šios pataisos neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

„Pateikimas ir atskleidimas finansinėse ataskaitose“ – 18-asis TFAS (paskelbtas 2024 m. balandžio 9 d. ir taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau). 2024 m. balandžio mėn. TASV paskelbė naują 18-ąjį TFAS dėl pateikimo ir atskleidimo finansinėse ataskaitose, kuriame pagrindinis dėmesys skiriamas pelno (nuostolių) ataskaitos patikslinimams. 18-ojo TFAS nuostatos yra susijusios su pelno (nuostolių) ataskaitos struktūra, reikalaujamais atskleidimais finansinėse ataskaitose dėl tam tikrų pelno (nuostolių) rodiklių, kurie pateikiamų kitose ataskaitose, aiškesniais grupavimo ir išskaidymo principais, taikomais pagrindinėms finansinėms ataskaitoms ir aiškinamojo rašto pastaboms.

Šuo metu Grupės ir Bendrovės vadovybė vertina 18-ojo TFAS įtaką finansinėms ataskaitoms.

„Patronuojamosios įmonės neturinčios viešos atskaitomybės prievolės: Atskleidimai“ – 19-asis TFAS (paskelbtas 2024 m. gegužės 9 d. ir taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau). TASV paskelbė naują TFAS dėl patronuojamųjų įmonių. 19-ajame TFAS leidžiama tinkamoms patronuojamosioms įmonėms taikyti TFAS su mažiau atskleidimų. 19-ojo TFAS taikymas leis sumažinti patronuojamųjų įmonių finansinių ataskaitų rengimo sąnaudas, tuo pačiu užtikrinant informacijos naudingumą jų finansinių ataskaitų naudotojams.

Šuo metu Grupės ir Bendrovės vadovybė vertina 19-ojo TFAS įtaką finansinėms ataskaitoms.

2.2. Konsolidavimo principai

Patronuojamosios įmonės

Patronuojamosios įmonės konsoliduojamos nuo datos, kai Bendrovė įgyja šių įmonių kontrolę. Jų konsolidavimas nutraukiamas nuo kontrolės praradimo datos. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima „EPSO-G“ ir jos patronuojamąsias įmones. Patronuojamųjų įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį atskaitinį laikotarpį kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Investicijos į asocijuotas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė ar Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimančiam ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc.

Asocijuotos įmonės Grupės konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą investicija į asocijuotą ir bendrąją įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama po įsigijimo datos įvykiais Grupės grynojo turto asocijuotojoje ir bendrojoje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokią investicijų vertės sumažėjimą.

Grupei tenkanti įsigytos asocijuotos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje, o Grupei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Prestižas, susijęs su investicijomis į asocijuotas įmones, yra įtraukiamas į investicijos balansinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis.

Asocijuotos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotosios įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.3. Investicijos į patronuojamąsias ir asocijuotąsias įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į patronuojamąsias įmones patronuojančiosios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančiosios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

Investicijos į asocijuotas įmones patronuojančiosios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančiosios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.4. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai bei nematerialusis turtas

Materialusis turtas

Visas ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo, pripažintų dotacijų bei vertės sumažėjimo suma.

Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendraja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį.

Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą bet koks su šiuo turtu susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Į ilgalaikio materialiojo turto savikainą įtraukiamos tikslinių ir bendrųjų paskolų palūkanos ir kitos skolinimosi išlaidos (banko administravimo mokesčiai ir pan.), jeigu jos yra tiesiogiai priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui. Ilgo parengimo turtu traktuojamas toks turtas, kuris vystomas pagal projektą, kurio vertė ne mažesnė nei 1 mln. Eur ir kurio parengimas naudojimui ar pardavimui trunka ne trumpiau kaip 12 mėnesių. Skolinimosi išlaidos, kurios priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis. Skolinimosi išlaidos pradedamos kapitalizuoti tada, kai patiriamos išlaidos ilgo parengimo turtui pasigaminti arba įsigyti (sumokamas avansas arba apmokami darbai pagal pasirašytą aktą apie atliktus darbus ir jų vertę) ir baigiamos kapitalizuoti, kai iš esmės baigta visa veikla, būtina ilgo parengimo turtui parengti numatomam naudojimui ar pardavimui (pasirašomas statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas). Nustatant kapitalizuoti tinkamą skolinimosi išlaidų sumą, išlaidoms, patirtoms įsigyjant ilgo parengimo turtą, taikoma kapitalizacijos norma.

Kintamieji mokėjimai, kurie priklauso nuo ateities veiksmų neapskaitomi ilgalaikio materialaus turto savikainoje ir įsipareigojimuose, kai turtas yra parengtas naudojimui vadovybės numatytu būdu. Kintamieji mokėjimai kapitalizuojami ilgalaikio materialaus turto savikainoje sumokėjimo momentu. Tais atvejais kai kintamųjų mokėjimų tikroji vertė dėl neapibrėžtumo aplinkybių ilgalaikio materialaus turto pripažinimo momentu negali būti patikimai nustatyta ir jo įsipareigojimo vertė paaiškėja gerokai vėliau, tokie kintamieji mokėjimai pripažįstami pelne (nuostolyje), kai paaiškėja jų įsipareigojimo vertė.

Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą klasifikuojami kaip ilgalaikis turtas, nes naudojami ilgalaikėje veikloje ir atvaizduojami nebaigtos statybos balanso straipsnyje.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis materialusis turtas registruojamas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, įsigijimo vertę sumažinant tam turtui įsigyti gautomis/gautinomis dotacijomis. Dotacijoms priskiriama ES paramos fondų lėšos, perkrovų valdymo įplaukų dalis, skirta investicijoms finansuoti, gamintojų prijungimo prie perdavimo tinklo bei užsakovų inicijuotų perdavimo tinklo įrenginių perkėlimo/rekonstravimo darbų patirtų išlaidų įmokos.

Nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę, nebaigtą statybą ir įstatyminius servitutus, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo (amortizacijos) metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)
Pastatai	20–75
Statiniai ir įrenginiai	18–70
Mašinos ir įrengimai	5–35
Transporto priemonės	4–10
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	3–10
Nematerialusis turtas, iš kurio	3–4
Įstatyminiai servitutai ir perdavimo tinklo apsaugos zonos	neamortizuojama

Įstatyminių servitutų ir apsaugos zonų naudingas tarnavimo laikotarpis neribotas, nes teisė naudotis apsaugos zonomis servitutiniais pagrindais nėra apribota laike.

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitiniais metais per pelno (nuostolių) straipsnį.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis per pelno (nuostolių) straipsnį tuo metu, kai jos yra patiriamos.

2.5. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tokiu atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigų kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas nevirsytų apskaitinės šio turto (pinigų kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo panaikinimas pripažįstamas pelne (nuostoliuose) iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo apskaitomas perkainota verte. Tokiu atveju, vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

Nematerialiam turtui, kurio naudingas tarnavimo laikas yra neapibrėžtas, Grupė ir Bendrovė kasmet įvertina atsiperkamąją vertę, kad būtų galima įvertinti šio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

2.6. Naudojimo teise valdomas turtas

Naudojimo teise valdomas turtas yra turtas, kurį Grupė ir Bendrovė turi teisę valdyti nuomos laikotarpiu. Grupė ir Bendrovė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą visų rūšių turto nuomai, įskaitant naudojimo teise valdomo turto nuomai subnuomos atveju, bet išskyrus nematerialiojo turto nuomą, trumpalaikę nuomą ir mažos vertės turto nuomą.

Naudojimo teise valdomo turto pirminis vertinimas

Nuomos pradžios datą Grupė ir Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina įsigijimo savikaina, kurią sudaro: nuomos įsipareigojimų pirminio vertinimo dabartinė vertė, patirtos pirminės tiesioginės su nuomojamu turtu susijusios išlaidos, bet kokios nuomos mokesčiai pradžios datą, atėmus bet kokias nuomos paskatas.

Naudojimo teise valdomo turto vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo Grupė ir Bendrovė naudojimo teise valdomam turtui taiko savikainos metodą: turto vertė atitinkamai datai apskaičiuojama kaip skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir sukaupto nusidėvėjimo, bei pakoregavus sumomis dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio vertinimo.

Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo turto perdavimo naudoti datos (pradžios datos) iki ankstesnės iš šių datų: nuomos laikotarpio pabaigos arba naudingo tarnavimo laikotarpio pabaigos.

Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimui apskaičiuoti Bendrovė taikė šiuos normatyvus:

Žemė*	99 metai
Pastatai	2–10 metų
Transporto priemonės	2–4 metai
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	2–3 metai

*Grupė žemės nuomos sutartims, sudarytoms ne aukciono būdu su savivaldybėmis taiko portfelio metodą – atitinkamos Grupės įmonės sutarčių rinkinys dėl panašių kriterijų apskaitomas kaip viena sutartis. Nežiūrint į likusį žemės nuomos sutarties terminą, pagal teisės aktų reikalavimus sutartys privalo būti tęsiamos, kol žemės sklypuose egzistuoja Grupės įmonių įrenginiai. Vertinant Grupės įmonių infrastruktūros turto generuojamą srautą (turto atsiperkamosios vertės skaičiavimui), prognozuojamas begalinis srautas, nes dėl vykdomų rekonstrukcijos ir remonto darbų turtas gali būti eksploatuojamas ilgiau nei taikomi pirminiai nusidėvėjimo normatyvai. Dėl šios priežasties žemės nuomai taikomas iš esmės begalinis normatyvas, atitinkantis pirminį sutarties terminą – 99 metus.

2.7. Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Atsargų, išskyrus gamtines dujas, savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

2.8. Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu. Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skoliniojo, bet iš esmės kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas pelne (nuostoliuose).

2.9. Dotacijos

Dotacijos yra pripažįstamos apskaitoje, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad Grupės įmonės atitiks dotacijų skyrimo sąlygas ir tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos, susijusios su turtu

Jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, jos yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šios dotacijos yra apskaitomos mažinant susijusio ilgalaikio turto apskaitinę vertę. Dotacijos bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas per atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Strateginių projektų rengimui ir įgyvendinimui Grupei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos ir perkrovų valdymo įplaukų dalis, panaudota su Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (VERT) suderintoms investicijoms finansuoti, apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento.

Gautinos dotacijos yra apskaitomos kitose gautinose sumose kai, vadovaujantis sutartimi, kuria Europos Komisija įsipareigoja finansuoti strateginius projektus, yra gauti tvirti įrodymai, kad finansavimas bus gautas.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį ar ankstesnius laikotarpius patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) didinant kitas pajamas tuo laikotarpiu, kuriuo gaunamos arba yra pakankamas užtikrinimas, kad tokia dotacija bus gauta ir Bendrovė/Grupė atitinka dotacijų sutartyje nustatytas dotacijų skyrimo sąlygas.

2.10. Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimą specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

2.11. Išmokos darbuotojams

Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus priklauso vienkartinė išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.12. Nuomos įsipareigojimai

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Nuomos įsipareigojimo pirminis vertinimas

Nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo suma apskaičiuojama kaip pradžios datai nesumokėtų nuomos mokesčių dabartinė vertė. Nuomos mokėjimai diskontuojami naudojant papildomo skolinimosi palūkanų normą.

Papildomo skolinimosi palūkanų norma nustatoma, įvertinant už kokias palūkanas Grupė ir Bendrovė galėtų pasiskolinti lėšas atitinkamam laikotarpiui tam tikro turto įsigijimui.

Pradžios datą nuomos mokesčiai, įtraukti į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima:

- fiksuotuosius mokesčius, atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas;
- kintamuosius nuomos mokesčius, kurie priklauso nuo indekso ar normos;
- sumas, kurias Grupė ir Bendrovė turėtų mokėti pagal likvidacinės vertės garantijas;
- pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Bendrovė ta pasirinkimo teise pasinaudos;
- baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Grupė ir Bendrovė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą.

Nuomos įsipareigojimo vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo Grupės ir Bendrovės nuomos įsipareigojimo vertės pokytis atliekamas:

- padidinus įsipareigojimo vertę apskaičiuotomis palūkanomis;
- sumažinus balansinę vertę atliktais nuomos mokėjimais;
- pakartotinai atlikus įsipareigojimo vertinimą dėl nuomos pakeitimų, ar peržiūrėtų mokesčių.

Grupė ir Bendrovė turtą pripažįsta naudojimo teise valdomu turtu, atspindėdama finansinės būklės ataskaitos ilgalaikio turto straipsnyje, jei turtas ir nuomos sutartis atitinka visus žemiau nurodytus kriterijus:

- nuomos sutartis nėra trumpalaikė (ilgesnė nei 12 mėnesių trukmės) arba trumpalaikė nuoma su pasirinkimo teise įsigyti turtą;
- nuomojamo turto vieneto ar komplekto / objekto vertė ne mažesnė už 4 000 Eur vertę ir dėl to nelaikomas mažos vertės nuomojamu turtu;
- jeigu sutartis suteikia teisę visu jos laikotarpiu kontroliuoti atitinkamą turtą, t.y. iš turto naudojimo gauti ekonominę naudą ir spręsti, kaip naudoti perimtą turtą.

Grupė ir Bendrovė nuomos įsipareigojimus pateikia atskirai nuo kitų įsipareigojimų finansinės būklės ataskaitoje. Nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudos pateikiamos atskirai nuo naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo. Nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudos yra finansinių sąnaudų komponentas, pateikiamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.13. Pajamų pripažinimas

Pajamos pagal sutartis su klientais

Grupės pajamos yra pripažįstamos pagal vieningą principą, kuris grindžiamas penkių žingsniu modeliu, taikomu visus sutartis su klientais. Paslaugų teikimo pajamas Grupė pripažįsta ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo įvykdo veiklos įsipareigojimą, t.y. paslaugų ar prekių kontrolė perduodama klientui. Ši kontrolė gali būti perduodama laikui bėgant arba tam tikru nustatytu metu. Tam tikrų paslaugų sutarčių atveju pajamos pripažįstamos remiantis iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos suteikta faktine paslauga kaip visų teiktinų paslaugų dalimi, nes naudą iš teikiamų paslaugų klientas gauna ir ja naudojasi vienu metu.

Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos

Pajamos pagal sutartis su klientais iš elektros energijos sudaro pajamos iš elektros energijos perdavimo, sisteminių paslaugų, prekybos disbalanso bei balansavimo elektros energija bei pajamos iš naujų vartotojų prijungimo. Pajamos pagal sutartis su klientais iš elektros energijos Grupėje pripažįstamos per ataskaitinį laikotarpį, kuriuo įvykdomas veiklos įsipareigojimas, t.y. perduodama prekės kontrolė ar suteikiama paslauga, išskyrus pajamas iš naujų vartotojų prijungimo, kurias Grupė pripažįsta per sukurto turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Pripažindama pajamas Grupė atsižvelgia į sutarčių su klientais sąlygas ir į visus svarbius faktus bei aplinkybes, įskaitant pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą. Pagrindinės pardavimų sutartys sudaromos vieneriems metams ir sutampa su ataskaitiniu laikotarpiu.

Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos

Pajamos iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimo paslaugą, pripažįstamos kas mėnesį, remiantis disponuojamais duomenimis apie prie skirstymo sistemos prijungtiems sistemos naudotojams paskirstytus gamtinių dujų kiekius ir su sistemos naudotojais, kurie tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos, pasirašytais perduotų gamtinių dujų aktais.

Pajamos už gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimą ir disbalanso užmokestis yra susiję su dujų srautų valdymu, siekiant užtikrinti gamtinių dujų perdavimo sistemos veikimą priimtinoje slėgio ribose. Gamtinių dujų techninio balansavimo pajamos yra susiję su dujų atsargų pokyčiais dujotiekyje ir tokių atsargų pardavimas pirkėjui yra pripažįstamas pajamomis tada, kai dujų nuosavybė perduodama pirkėjui.

Grupės gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius (toliau – gamtinių dujų PSO) sistemos naudotojų balansavimo veiklos pirkimo – pardavimo sandoriuose veikia kaip agentas ir finansinėse ataskaitose sudengia balansavimo dujų prikimo pardavimo ir neutralumo mokesčio pajamas ir sąnaudas. Tarpininkavimas balansavimo dujų pirkimo – pardavimo sandoriuose aiškinamas ribota balansavimo paslaugų ir perkamų dujų kontrole, ekonominės naudos nebuvimu, negalėjimu nustatyti balansavimo paslaugos kainos, nes kainodaros taisyklės nustato įstatymai, negalėjimu reguliuoti paklausos, pasirinkti sandorio šalies. Be to, Grupės PSO veikla nesiejama su gamtinių dujų prekyba.

Pajamos iš statybos, remonto ir techninės priežiūros paslaugų

Veiklos įsipareigojimai pagal eksploatacijos (remonto ir techninės priežiūros paslaugų) sutartis atitinka pajamų pripažinimo per laikotarpį bent vieną iš kriterijų: a) klientas vienu metu gauna naudą, kurią suteikia Grupė vykdydama šią sutartį ir ją pasinaudoja; b) Grupė sukuria arba pagerina turtą, kurį klientas kontroliuoja, kol turtas yra kuriamas arba gerinamas, arba c) Grupė, vykdydama sutartį nesukuria turto, kuris galėtų būti naudojamas alternatyviai, ir turi įgyvendintina teisę gauti mokėjimą už iki tam tikros datos baigtą vykdyti veiklą.

Sutartyse su užsakovais, kuriose už sutarčių vykdymo terminų vėlavimus užsakovai gali taikyti delspinigius ir šias sumas tiesiogiai išskaityti iš už paslaugas mokėtinų sumų, Grupė vertina, kad atitinkama suma turi būti sumažintos ir Grupės pardavimo pajamos. Esant tikėtiniams (prognozuojamiems) projektų vėlavimams, Grupė įsivertina, kokią delspinigių sumą Grupei gali pavykti apsiginti prieš užsakovą (kai vėlavimai susiję su trečiųjų šalių įtaka) ir kokia likutinė rizika lieka Grupei. Ši likusi suma yra vertinama pagal projektų valdymo procesus bei integruota į projektų biudžetų atnaujinimo procesą.

Biokuro biržos, šilumos aukcionų ir VIAP lėšų administravimo pajamos

Biokuro prekybos sandoriai tarp biržos dalyvių sudaromi tarpusavyje, o atsiskaitymai tarp dalyvių vyksta tiesiogiai. Grupė pajamomis pripažįsta VERT patvirtintus mokesčius už prekybą biokuro biržoje. Šios pajamos pripažįstamos tam tikru momentu įvykus sandoriui.

Grupė pajamomis iš medienos aukcionų organizavimo pripažįsta surenkamus komisinius pagal Grupės patvirtintus įkainius, suderintus su VERT. Šios pajamos pripažįstamos tam tikru momentu įvykus sandoriui.

Grupė pajamomis iš šilumos aukcionų organizavimo pripažįsta surenkamus komisinius mokesčius iš dalyvių už faktiškai sudarytus sandorius pagal Grupės patvirtintus įkainius. Šios pajamos pripažįstamos tam tikru momentu įvykus sandoriui.

Vykdydama VIAP lėšų administratoriaus funkciją Grupė pajamomis pripažįsta tik VERT Grupei skirtas VIAP lėšas VIAP lėšų administravimo sąnaudoms padengti.

2.14. Palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanos apskaitomos pinigų srautų ataskaitoje kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

2.15. Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kai atsiranda teisė gauti dividendus.

2.16. Kitos (netipinės veiklos) pajamos

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, nuomos pajamas bei netesybas ir baudas iš rangovų už ne laiku atliktus darbus, įskaitant statomą ilgalaikį materialųjį turtą, Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Netesybos ir baudos iš rangovų už ne laiku atliktus darbus yra apskaičiuojamos projektui ar jo etapui pasibaigus ir, informavus tiekėją, yra užskaitomos su tiekėjo skola. Kilus teisminiam ginčui dėl netesybų ar baudų dydžio ir kuomet yra labiau tikėtina, nei netikėtina, kad netesybų ar baudų sumos bus sumažintos ar panaikintos, pripažįstami atidėjiniai.

2.17. Perkrovų valdymo lėšos/įsipareigojimai

Grupės elektros perdavimo operatorius įgyja teisę į perkrovų valdymo įplaukas, kai dėl nepakankamo elektros linijų pralaidumo susiformuoja skirtingos elektros rinkos kainos Lietuvoje, Švedijoje, Lenkijoje ir Latvijoje. Biržos operatorius (Nord Pool AS) dėl kainų skirtumų skirtingose prekybos zonose gautas įplaukas lygiomis dalimis paskirsto tarp sistemines jungtis eksploatuojančių šalių perdavimo sistemų operatoriams.

2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 2019/943 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų“, nustato, kad perkrovų valdymo įplaukos gali būti naudojamos šia prioriteto tvarka:

- a) užtikrinti, kad paskirstytoju jungčių pralaidumu būtų galima pasinaudoti - pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamos susijusios sąnaudos. Kai tarp sisteminė jungtis neplanuotai atsijungia, o jungties pajėgumai jau yra suprekiauti elektros biržoje (t. y. jie jau yra paskirstyti), linijų valdantys operatoriai užtikrina, kad rinkos dalyviai pasinaudotų suprekiautais pajėgumais. Tokiu atveju, operatoriai patiria kaštus, kurie susidaro dėl kainų skirtumo tarp operatorių suprekiautos elektros energijos kainos ir Bendrovės pirktos/parduotos balansavimo ir/ar disbalanso elektros energijos kainos.
- b) išlaikyti ar išplėsti jungčių pralaidumą - finansinėse ataskaitose perkrovų valdymo įplaukos apskaitomos remiantis dotacijų apskaitos principais - t. y. pradžioje perkrovų valdymo įplaukos pripažįstamos kaip įsipareigojimai, tuomet apskaitomos mažinant atitinkamo turto vertę, o vėliau mažina susijusio turto nusidėvėjimo sąnaudas per turto naudingo tarnavimo laikotarpį.
- c) sumažinti tarifą – pripažįstama pajamomis tuo laikotarpiu, kurį Bendrovė gauna mažiau pajamų dėl nustatytų mažesnių tarifų ir tik tuo atveju, kai pajamų negalima veiksmingai panaudoti a) ir (arba) b) punktuose nustatytiems tikslams. Pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti tos reguliavimo institucijos, kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinklo tarifų nustatymo metodiką

Finansinės padėties ataskaitoje nepanaudotos perkrovų valdymo įplaukos pateikiamos kaip ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai.

2.18. Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos (pajamas). Pelno mokestis pripažįstamas pelno ar nuostolių ataskaitoje, išskyrus tą jo dalį, kuri susijusi su straipsniais, pripažintais kitų bendrųjų pajamų eilutėje ar tiesiogiai nuosavybės dalyje. Tokiu atveju pelno mokestis taip pat pripažįstamas atitinkamai kitų bendrųjų pajamų eilutėje arba tiesiogiai nuosavybės dalyje.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2024 metais ir 2023 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc. Nuo 2025 m. taikomas 16 proc. pelno mokesčio tarifas.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Grupė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Grupė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Perkeliamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Grupės įmonės, vadovaudamosi teisės aktų nuostatomis, perleidžia mokestinius nuostolius kitoms grupės įmonėms už atlygį, lygų 15 proc. (iki 2024 m.) nuo mokestinio nuostolio sumos.

Grupės įmonės turi teisę naudotis mokesčių lengvatomis investicijoms į reikalavimus atitinkantį turtą. Grupė tokias lengvatas apskaito kaip mokestinius kreditus, o tai reiškia, kad lengvatos sumažina mokėtinų mokesčių sumas ir einamųjų metų mokesčio sąnaudas.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės.

Grupė atidėtojo pelno mokesčio turtu taip pat pripažįsta sukauptus mokestinius kreditus – nepanaudotos investicijų lengvatos sumas, kuriomis tikimasi ateityje sumažinti pelno mokesčio įsipareigojimą. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei apmokestinamajam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtasis pelno mokestis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

3. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir sprendimai dėl apskaitos politikos taikymo

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės vertinimai ir prielaidos bei pagrindiniai neapibrėžtumų šaltiniai, dėl kurių kyla rizika, kad susijusio turto ir įsipareigojimų apskaitinė vertė ateinančiais finansiniais metais bus reikšmingai pasikeitusi, pateikti žemiau.

Ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimas

Kaip aprašyta 6 pastaboje, Grupė 2023 m. gruodžio 31 d. atliko ilgalaikio materialiojo turto perkainojimą. Tikroji vertė buvo nustatyta pagal atkūrimo sąnaudų metodą, po kurio atliekamas ekonominio nusidėvėjimo testas. Grupės įmonės pačios nustato savo turto tikrąją vertę. Ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei nustatyti naudotos prielaidos plačiau atskleistos minėtoje pastaboje.

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiko vertinimas

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra nustatomas atskirai kiekvienam turto vienetui (komponentui), įvertinant būsimą ekonominę naudą, atsižvelgiant į planuojamą naudojimo Grupės įmonių veikloje laikotarpį, naudojimo intensyvumą, turto naudojimo aplinką, naudingųjų turto savybių kitimą per visą jo naudingo tarnavimo laiką, technologijų bei ekonominę pažangą, morališkai sendinančią turtą, teisinius ir kitokius veiksnius, ribojančius ilgalaikio materialaus turto naudingo tarnavimo laiką.

Naudingas tarnavimo laikotarpis yra kiekvienais metais peržiūrimas užtikrinant, kad nusidėvėjimo terminas atitinka numatomą ilgalaikio materialaus turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai.

Atidėjinių įvertinimas

Kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą Grupė peržiūri atidėjinius ir koreguoja jų vertes priklausomai nuo pasikeitusių aplinkybių ir vertinimo prielaidų. Jeigu atidėjinio suma buvo diskontuota, kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu atstatoma dalis yra lygi diskontavimo efektui (palūkanų sąnaudos). Jei pasikeitė aplinkybės ar vertinimo prielaidos, atidėjinio suma koreguojama pelno (nuostolių) ataskaitoje per tą sąnaudų eilutę, kurioje jis buvo apskaitytas suformavimo metu. Grupėje reikšmingiausią atidėjinių vertę sudaro atidėjiniai teisinėms byloms ir pretenzijoms. Informacija apie Grupės atidėjinius ir jų judėjimą atskleista 27 pastaboje.

Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo patikrinimas

Bendrovė investicijas į patrunuojamąsias įmones apskaito įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimą. Kiekvienų metinių finansinių ataskaitų datą Bendrovė nustato, ar yra požymių, kad investicijų vertė būtų sumažėjusi. Jeigu tokių požymių yra, Bendrovė apskaičiuoja

vertės sumažėjimą kaip skirtumą tarp patrunuojamosios įmonės balansinės vertės ir jos atsiperkamosios vertės, rezultata apskaitydama pelno (nuostolių) straipsnyje.

Investicijų į patrunuojamasias įmones vertės sumažėjimo testų rezultatai atskleisti 8 pastaboje.

Atidėtojo pelno mokesčio turto dėl pelno mokesčio investicijų lengvatos taikymo įvertinimas

Grupė, įvertino patrunuojamosios įmonės „Litgrid“ pelno mokesčio lengvatos kriterijus atitinkančių investicijų apimtis už 2024 m. Ir perskaičiavo investicijų apimtis už 2023 m. Detalesnė informacija pateikta 29 pastaboje.

Finansinių priemonių įvertinimas

Grupė atliko finansinių priemonių įvertinimą, ar teisės ir įsipareigojimai įsigyti arba parduoti UAB „Rheinmetall Defence Lietuva“ akcijas su iš anksto nustatytais sandorio šalimis atitinka išvestinės finansinės priemonės apibrėžimą pagal 9-ąją TFAS ir 32-ąją TAS. Plačiau atskleista 9 pastaboje.

4. Informacija pagal segmentus

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Pagrindinis Grupėje sprendimus priimančias asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą yra Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

Vadovybė vertina Grupės veiklos rezultatus pagal tris veiklos segmentus, kurie atitinka Grupės strategijoje nurodytas veiklos kryptis:

- elektros energijos perdavimo segmentas apima AB „LITGRID“ vykdomą veiklą;
- gamtinių dujų perdavimo segmentas apima AB „Amber Grid“ vykdomą veiklą;

Neraportuojami veiklos segmentai, kurie neatitinka kiekybinių pripažinimo kriterijų ir kurie apima:

- energijos išteklių biržos operatoriaus UAB „Baltpool“ vykdomą veiklą;
- gamtinių dujų biržos operatorės UAB „GET Baltic“ vykdytą veiklą iki 2023 m. gegužės 31 d.;
- energetikos įrenginių statybos ir rangos bendrovės UAB „TETAS“ vykdomą veiklą;
- elektros energijos kaupimo sistemos operatorės „Energy cells“ vykdomą veiklą;
- projektų ir investicijų valdymą vykdančios bendrovės „EPSO-G Invest“ vykdomą veiklą;
- patrunuojančios bendrovės UAB „EPSO-G“ vykdomą veiklą;

Atsižvelgiant į tai, kad kitos veiklos segmento atskirų elementų pajamos, pelnas (EBITDA) bei bendras turtas po konsolidacijos korekcijų nesiekia 10 proc. visų segmentų nurodytų finansinių rodiklių, visi kiti veiklos segmentai nėra parodomi atskirai.

Grupė turi vieną geografinį segmentą – Lietuvos Respubliką. Grupės veikla užsienio valstybėse yra nereikšminga Grupei.

Pagrindiniai veiklos rodikliai yra pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą (amortizaciją), ilgalaikio turto vertės sumažėjimo ir nurašymo nuostolius (EBITDA), pelnas prieš palūkanas ir mokesčius (EBIT), grynas pelnas, veiklos sąnaudos be elektros, dujų ir susijusių sąnaudų. Šie rodikliai skaičiuojami remiantis finansinėse ataskaitose pateiktais duomenimis.

Valdyba taip pat stebi koreguotus veiklos rodiklius – koreguotą EBITDA. Tai yra alternatyvus veiklos rodiklis, apskaičiuotas ne pagal TFAS ir ne pagal BAP. Koregavimai apima laikinuosius reguliacinius skirtumus dėl VERT sprendimų. Visi koregavimai gali turėti tiek teigiamą, tiek neigiamą įtaką einamųjų metų rezultatams. Valdybos vertinimu, koreguoto EBITDA rodikliai tiksliau atspindi Grupės veiklos rezultatus, pakoreguotus, atsižvelgiant į reguliavimo įtaką ataskaitiniais metais.

Vadovybė taip pat analizuoja kiekvieno veiklos segmento investicijas, grynosios finansinės skolos rodiklius.

Pajamos iš Lietuvos klientų per 2024 m. sudarė 87 proc. (per 2023 metus – 86 proc.).

Grupės informacija apie segmentus už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus yra pateikta žemiau:

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip	Elektros energijos perdavimas	Gamtinių dujų perdavimas	Visi kiti segmentai	Tarpsegmentinių operacijų eliminavimas	Iš viso
Pajamos ir kitos pajamos	378 326	74 584	59 873	(31 895)	480 888
Dividendų pajamos	-	-	50 632	(50 632)	-
Elektros energijos ir gamtinių dujų paslaugų pirkimai*	(271 579)	(16 509)	(1 239)	7 847	(281 480)
Rangos paslaugų pirkimai	-	-	(26 916)	13 693	(13 223)
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	(20 579)	(15 501)	(22 861)	3 197	(55 744)
Remonto ir techninės priežiūros paslaugos	(10 281)	(2 612)	(2 354)	5 204	(10 043)
Kitos sąnaudos	(15 303)	(13 435)	(5 225)	(1 223)	(35 186)
EBITDA	60 584	26 527	51 910	(53 809)	85 212
Koreguota EBITDA	47 553	27 373	51 910	(53 809)	73 027
Laikinieji reguliaciniai skirtumai už praėjusius laikotarpius	13 100	2 006	-	-	15 106
Laikinieji reguliaciniai skirtumai už einamuosius laikotarpius	(26 131)	(1 160)	-	-	(27 291)
Bendra vadovybės koregavimų įtaka EBITDA	(13 031)	846	-	-	(12 185)
EBITDA, veiklos pelno (EBIT) ir grynojo pelno (nuostolių) suderinimas	(23 215)	(15 339)	(2 030)	-	(40 584)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(22 562)	(14 932)	(2 893)	-	(40 387)
Išvestinių finansinių priemonių pelnas (nuostoliai)	-	(364)	863	-	499
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo, nurašymo nuostoliai	(653)	(43)	-	-	(696)
Veiklos pelnas (EBIT)	37 369	11 188	49 880	(53 809)	44 628
Finansinės veiklos pelnas / sąnaudos grynąja verte	5 758	(2 166)	(3 691)	-	(99)
Pelno mokestis	5 901	(1 196)	1 348	-	6 053
Asocijuotųjų įmonių veiklos rezultatų dalis	-	480	3 825	-	4 305
Grynasis pelnas (nuostoliai)	49 028	8 306	51 362	(53 809)	54 887
Turto iš viso	820 320	327 196	739 849	(679 585)	1 207 780
Grynoji finansinė skola	(33 124)	(83 346)	(141 838)	323 170	64 862
Investicijos (ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto įsigijimai)	(232 611)	(6 405)	(656)	3 599	(236 073)

* Įtraukta gamtinių dujų atsargų likučio pokyčio įtaka

EPSO-G į EBITDA rodiklį įskaičiuotos dividendų pajamos.

Grupės informacija apie segmentus už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus yra pateikta žemiau:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Elektros energijos perdavimas	Gamtinių dujų perdavimas	Kita veikla	Tarpsegmentinių operacijų eliminavimas	Iš viso
Pajamos ir kitos pajamos	369 838	81 338	44 688	(16 977)	478 887
Veiklos sąnaudos be elektros, dujų ir susijusių sąnaudų, nusidėvėjimo, nurašymų ir vertės sumažėjimų*	(40 294)	(30 248)	(36 951)	17 000	(90 493)
EBITDA	78 286	25 739	2 806	(5 579)	101 252
Koreguota EBITDA	37 334	24 660	2 806	(5 579)	59 221
Laikinieji reguliaciniai skirtumai už praėjusius laikotarpius	18 942	(2 883)	-	-	16 059
Laikinieji reguliaciniai skirtumai už einamuosius laikotarpius	(59 894)	1 804	-	-	(58 090)
Bendra vadovybės koregavimų įtaka EBITDA	(40 952)	(1 079)	-	-	(42 031)
EBITDA ir Grynojo pelno (nuostolių) suderinimas	(29 900)	(13 177)	15 742	(20 116)	(47 451)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(19 737)	(12 595)	(1 958)	-	(34 290)
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo, nurašymo nuostoliai	(21 905)	(8 169)	18 397	(18 406)	(30 083)
Finansinės sąnaudos grynąja verte	4 434	(1 758)	(1 942)	(508)	226
Patronuojamosios įmonės kontrolės praradimas ir perkainojimas	-	9 076	-	(660)	8 416
Pelno mokestis	7 308	(567)	(235)	-	6 506
Asocijuotųjų įmonių veiklos rezultatų dalis	-	294	1 480	-	1 774
Dividendų pajamos	-	542	-	(542)	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	48 386	12 562	18 548	(25 695)	53 801
Turto iš viso	677 416	332 329	681 919	(613 207)	1 078 457
Grynoji finansinė skola	(39 188)	(95 175)	(208 205)	259 030	(83 538)
Investicijos (ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto įsigijimai)	(165 371)	(35 703)	(33 146)	(8 900)	(243 120)

* Įtraukta gamtinių dujų atsargų likučio pokyčio įtaka

Grupės pajamos 2024 metais iš didžiausių klientų:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024 m.
Įmonės pavadinimas	
AB Energijos skirstymo operatorius	259 132
UAB „Ignitis“	29 007
AB Ignitis gamyba	6 676
Didžiausių klientų pajamų iš viso:	294 815

Grupės pajamos 2023 metais iš didžiausių klientų:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2023 m.
Įmonės pavadinimas	
AB Energijos skirstymo operatorius	103 582
UAB „Ignitis“	42 846
AB Ignitis gamyba	9 033
Didžiausių klientų pajamų iš viso:	155 461

5. Nematerialusis turtas

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip						
Grupė	Prestižas	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Įstatyminiai servitutai ir apsaugos zonos	Iš viso
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	61	322	4 745	313	2 981	8 422
Įsigijimai	-	11	3 177	59	176	3 423
Vertės koregavimas	-	-	-	-	(62)	(62)
Nurašymai	-	-	(5)	-	-	(5)
Perklasifikavimas su IMT	-	70	280	-	-	350
Perklasifikavimas tarp grupių	-	816	(816)	-	-	-
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu (20 pastaba)	-	-	(2 415)	-	-	(2 415)
Amortizacija	-	(335)	(1 078)	(125)	-	(1 538)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	61	884	3 888	247	3 095	8 175
Įsigijimo vertė	61	1 843	15 283	584	3 095	20 866
Sukaupta amortizacija	-	(959)	(11 395)	(337)	-	(12 691)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	61	884	3 888	247	3 095	8 175
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	61	884	3 888	247	3 095	8 175
Įsigijimai	-	49	2 577	21	-	2 647
Vertės koregavimas	-	-	-	-	(438)	(438)
Nurašymai	-	-	(12)	-	-	(12)
Perklasifikavimas iš IMT	-	344	(207)	-	-	137
Perklasifikavimas tarp grupių	-	-	-	-	-	-
Dotacijų sudengimas su INT (20 pastaba)	-	(344)	(1 567)	-	-	(1 911)
Amortizacija	-	(422)	(1 180)	(110)	-	(1 712)
Likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.	61	511	3 499	158	2 657	6 886
Įsigijimo vertė	61	1 889	13 784	603	2 657	18 994
Sukaupta amortizacija	-	(1 378)	(10 066)	(419)	-	(11 863)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	(219)	(26)	-	(245)
Likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.	61	511	3 499	158	2 657	6 886

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

2024 m. gruodžio 31 d. iš naujo įvertintus įstatyminių servitutų ir apsaugos zonų atidėjinio prielaidas (27 pastaba), apsaugos zonų teisinio reglamentavimo pokyčius bei faktiškai įsigytų ir prognozuotų paslaugų verčių skirtumus šio atidėjinio ir su juo susijusio nematerialaus turto vertė 2024 m. gruodžio 31 d. buvo sumažinta 438 tūkst. Eur.

Bendrovės ilgalaikio nematerialaus turto likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31. buvo lygi 56 tūkst. Eur (2023 m. gruodžio 31 d. – 77 tūkst. Eur).

6. Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	682	26 062	536 679	1 473	13 327	77 497	655 720
Įsigijimai	-	498	14 018	65	4 400	229 576	248 557
Išankstiniai apmokėjimai už IMT	-	-	-	-	-	(8 860)	(8 860)
Pardavimai	-	-	(110)	(43)	(16)	-	(169)
Nurašymai	-	(13)	(718)	-	89	-	(642)
Perkainojimas	9	889	584	498	143	-	2 123
Vertės sumažėjimo nuostoliai	-	-	-	-	(108)	(17)	(125)
Vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas	-	-	(57)	-	-	29	(28)
Perklasifikavimas į (iš) atsargas (ų)	-	-	(50)	-	(201)	-	(251)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	2 151	54 135	-	3 632	(59 918)	-
Perklasifikavimas (iš INT)	-	-	-	-	-	(350)	(350)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu (20 pastaba)	-	(492)	(13 886)	-	(1 078)	(142 486)	(157 942)
Nusidėvėjimas	-	(940)	(25 748)	(405)	(3 711)	-	(30 804)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	691	28 155	564 847	1 588	16 477	95 471	707 229
Įsigijimo / perkainota vertė	691	30 982	646 728	1 616	26 016	95 471	801 504
Sukauptas nusidėvėjimas	0	(2 827)	(81 881)	(28)	(9 539)	-	(94 275)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	691	28 155	564 847	1 588	16 477	95 471	707 229
Įsigijimai	-	556	25 053	226	6 317	210 598	242 750
Išankstinių apmokėjimų už IMT pokytis	-	-	-	-	-	(9 324)	(9 324)
Pardavimai	-	-	-	-	(2)	-	(2)
Nurašymai	-	(2)	(1 611)	(2)	(3)	(92)	(1 710)
Vertės sumažėjimo nuostoliai	-	-	(480)	-	-	-	(480)
Vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas	-	-	(22)	-	-	-	(22)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	7 062	55 216	-	4 515	(66 683)	110
Perklasifikavimas į (iš) atsargas (ų)	-	35	70	(62)	(100)	845	788
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	142	(279)	(137)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu (20 pastaba)	-	(552)	(23 561)	-	(1 130)	(131 817)	(157 060)
Nusidėvėjimas	-	(1 062)	(30 535)	(433)	(4 266)	-	(36 296)
Likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.	691	34 192	588 977	1 317	21 950	98 719	745 846
Įsigijimo / perkainota vertė	691	35 244	619 842	1 778	26 325	98 719	782 599
Sukauptas nusidėvėjimas po perkainojimo	-	(1 052)	(30 385)	(461)	(4 375)	-	(36 273)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	(480)	-	-	-	(480)
Likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.	691	34 192	588 977	1 317	21 950	98 719	745 846

Grupės Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Išankstiniai apmokėjimai už Ilgalaikį materialųjį turtą (toliau – IMT), atspindėti nebaigtos statybos straipsnyje :

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024m.	2023m.
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	17 725	26 304
Sumokėti avansai už IMT per periodą	2 585	15 386
Perkelta į nebaigtą statybą	(11 909)	(23 965)
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	8 401	17 725

Grupėje 2024 m. nebuvo kapitalizuota palūkanų į ilgalaikį materialųjį turtą (2023 m. – kapitalizuota 329 tūkst. EUR, taikyta palūkanų norma – 3,53 proc.).

Nurašymus daugiausia sudarė turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Grupės ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte. Paskutinis ilgalaikio materialaus turto perkainojimas buvo atliktas 2023 m. Žemiau yra pateiktos elektros energijos perdavimo verslo segmento ir gamtinių dujų perdavimo verslo segmento vertinimo prielaidos. 2024 m. nebuvo reguliavimo sprendimų, galinčių reikšmingai įtakoti turto vertę, turto balansinė vertė reikšmingumo ribose atitiko jo tikrąją vertę, todėl 2024 m. gruodžio 31 d. turto vertė nebuvo koreguota. Vertinimas atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį, atliktas Grupės vidiniais resursais ir nesinaudojant nepriklausomo išorės vertintojo paslaugomis. Grupė turtą vertino kaip verslą, tačiau vertinime eliminuota visa veikla, susijusi su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusi su vertinamu dabartiniu turtu) - investicijas į plėtos projektus, naujų gamintojų/vartotojų prijungimą, dotacijas plėtos projektams.

Atlikus ilgalaikio turto vertinimą nustatyta:

- elektros perdavimo verslo segmento ilgalaikio materialaus turto tikroji bendra vertė buvo 5,8 mln. Eur didesnė nei balansinė vertė prieš perkainojimą;
- gamtinių dujų perdavimo verslo segmento ilgalaikio materialaus turto bendra tikroji vertė, buvo 4,7 mln. Eur mažesnė nei balansinė vertė prieš perkainojimą;
- kitos veiklos verslo segmento – energetikos įrenginių statybos ir rangos ilgalaikio materialaus turto bendra tikroji vertė buvo 1,0 mln. Eur didesnė nei balansinė vertė prieš perkainojimą;
- kitos veiklos verslo segmento – elektros energijos kaupimo įrenginių ilgalaikio materialaus turto 15 954 tūkst. Eur balansinė vertė atitinka šio turto tikrąją vertę, nes turtas naujai įsigytas (įrengtas) ir 2023 m. pradėtas eksploatuoti.

Informacija apie elektros perdavimo verslo ir gamtinių dujų perdavimo verslo turto perkainojimo pelną ir nuostolius 2023 m. gruodžio 31 d.:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip			
Segmentas	Pripažinta kitose bendrose pajamose	Pripažinta pelne (nuostoliuose)	Bendras perkainojimo rezultatas pagal segmentus
EE PSO	27 434	(21 623)	5 811
GD PSO	3 255	(7 940)	(4 685)
Kiti segmentai	1 006	(9)	997
Iš viso	31 695	(29 572)	2 123

Elektros ir gamtinių dujų perdavimo sistemų operatorių ilgalaikio materialaus turto vertinimas buvo atliktas taikant atstatomųjų kaštų ir diskontuotų pinigų srautų modelius. Kitos veiklos verslo segmento (statybos ir rangos paslaugų) ilgalaikio materialaus turto vertinimas buvo atliktas taikant lyginamąjį bei atstatomųjų kaštų metodus. Vertinimas atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį. Elektros ir dujų perdavimo operatorių turto vertinimas buvo atliktas šiais etapais:

- buvo apskaičiuotos naujo turto pakeitimo išlaidos (toliau – RCN);
- nustatytos turto fizinio ir funkcinio nusidėvėjimo sumos;
- įvertintas turto ekonominis senėjimas (taikant pajamų metodą).

Nustatydama pakeitimo išlaidas, vadovybė atsižvelgė į su turtu susijusią einamųjų metų informaciją, tokią kaip medžiagų ir darbų kaina, bendros statybos išlaidos.

Tuomet buvo nustatytas turto fizinis ir funkcinis nusidėvėjimas, siekiant apskaičiuoti kiekvieno atskiuro turto vieneto atstatomąją likutinę vertę (toliau – DRC).

Turto ekonominis nusidėvėjimas buvo nustatytas taikant pajamų metodą. Turto vertės, nustatytos taikant DRC metodą, buvo proporcingai sumažintos remiantis ekonominio nusidėvėjimo testo rezultatais, išskyrus turtą, kurio vertė dėl nusidėvėjimo sumos priskyrimo taptų mažesnė už šio turto reguliacinę vertę (angl. RAB) arba įvertintą atskiuro turto generuojamą reguliacinį srautą. Tokio turto RAB vertė atitinka jų tikrąją vertę. Sumažėjimo suma, kuri kitu atveju būtų priskirta tokiam turtui, proporcingai buvo priskirta kitam turtui.

Galiausiai, vadovybė palygino atskiuro turto ankstesnes apskaitines vertes, nustatytas taikant pirmiau apibūdintus metodus, ir apskaičiavo perkainojimo pelną arba nuostolius, kurie turėtų būti pripažinti pelne (nuostoliuose) arba, atitinkamai, kitose bendrosiose pajamose.

Elektros energijos perdavimo verslo segmento ilgalaikio materialaus turto tikrosios vertės apskaičiavimas

Atkuriamosios vertės metodo taikymas

Ilgalaikio materialaus turto vienetai buvo priskirti pagrindinėms technologinio turto grupėms: transformatorių pastotėms, elektros perdavimo linijoms, nuolatinės srovės keitikliams, autotransformatoriams. Kiekvienai grupei buvo parengtas atkuriamosios vertės nustatymo metodas. Pagal turto vienetų fizinius parametrus (autotransformatorių galią, transformatorių pastočių prijunginių skaičių, perdavimo linijų grandžių skaičių ir atramų tipą) ir dabartines pirkimo kainas ir statistinius indeksus buvo apskaičiuota kiekvieno turto elemento nauja atkuriamoji vertė. Nebaigtos statybos tikroji vertė buvo prilyginta apskaitinei vertei, kadangi tai naujausiai įsigytas turtas.

Buvo nustatytas turto elementų likęs naudingo tarnavimo laikotarpis:

- jei turto elementas įtrauktas į rekonstrukcijos 10 metų investicijų planą (numatomas rekonstruoti) - likęs naudingo tarnavimo laikotarpis prilygintas laikotarpiui iki rekonstrukcijos;
- jei žinoma turto elemento naudingo tarnavimo pabaigos/nurašymo data - likęs naudingo tarnavimo laikotarpis prilygintas laikotarpiui iki nurašymo;
- jei neįtrauktas, likęs naudingo tarnavimo laikotarpis lygus skirtumui tarp turto elemento normatyvinio naudingo tarnavimo laikotarpio (linijoms 55 m., autotransformatoriams, pastotėms ir keitikliams 35 m., pastatui 60 m.) ir funkcinio nusidėvėjimo (laikotarpio nuo turto eksploatavimo pradžios, įvertinus rekonstrukciją /pakeistus elementus).

Kiekvieno turto atkuriamosios vertės nusidėvėjimas buvo apskaičiuotas atsižvelgiant į naują atkuriamąją vertę ir likusį naudingo tarnavimo laiką.

Ekonominis nusidėvėjimas

Elektros perdavimo sistemos operatoriaus veikla yra reguliuojama, jo sistemos tikroji vertė yra vertinama pagal pajamų metodą. Taikytos šios prielaidos:

- prognozavimo laikotarpis iki 2031 m.
- investicijų finansavimui numatyta papildoma dedamoji, didinanti reguliuojamos veiklos pajamų lygį. Elektros perdavimo sistemos operatoriaus (toliau – Elektros PSO) ilgalaikėse finansinėse prognozėse apskaičiavo 2025-2031 m. papildomos dedamosios poreikį, atsižvelgdama į tvarų įsiskolinimo lygį (prielaida, kad skolos ir EBITDA santykio vidurkis per reguliavimo laikotarpį būtų artimas, bet neviršytų 4,5). Tačiau atsižvelgiant į tai, kad reguliaciniuose teisės aktuose nebuvo apibrėžtas tvaraus įsiskolinimo dydis, 2024 m. buvo skirta 86 proc. (12 mln. Eur) prašytos papildomos dedamosios, papildomos dedamosios poreikis būtų mažesnis, jei faktinės investicijos būtų mažesnės už numatytas – vertinime papildomos dedamosios nediskontuotas dydis 2025-2031 m. sumažintas 25 proc.
- nuo 2022 m. reguliacinėje kainodaroje taikomas atnaujintas ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) modelis, pagal kurį nustatoma reguliuojama turto bazė ir kapitalo kaštai. Kapitalo kaštus sudaro reguliuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos ir investicijų grąža, apskaičiuojama kaip reguliuojamo turto bazės ir investicijų grąžos normos sandauga. Per penkių metų reguliavimo laikotarpį (dabartinis reguliavimo laikotarpis 2022–2026 m.) optimizuojamo (planuojamo atstatyti) turto kapitalo kaštai nustatomi dabartine (atstatomąja) verte, o investicijos į optimizuotą turtą per 5 metų reguliavimo laikotarpį atitinka LRAIC modeliu suskaičiuotą atstatomo turto vertę, neoptimizuoto turto kapitalo kaštai nustatomi istorine verte.
- investicijų dydžiai iki 2031 m. imami iš aktualaus dešimtmečio investicijų plano, iš kurio eliminuotos visos plėtos investicijos.
- perdavimo veiklos pajamomis kompensuojamos visos reguliuojamai veiklai priskirtinos veiklos sąnaudos, išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas, kurių kompensavimo prielaida 96 proc. Skaičiuojant tęstinę vertę taikoma prielaida, kad Elektros PSO visos patirtos išlaidos bus kompensuojamos pajamomis.
- 2024-2025 m. pinigų srautuose įvertintas 2022-2023 m. skirtumas tarp faktinės ir leistinos perdavimo investicijų grąžos. Leistina investicijų grąža padidinta veiklos sąnaudų efektyvumu (taupymu). Grąžinamas reguliacinis viršpelnis dėl mažesnių perdavimo kainų ir pajamų, kurios kompensuoja didesnę papildomą paslaugų dedamąją bei pajamas.
- investicijų grąžos norma (ROI iki mokesčių) 2024 m. – 5 proc. (atitinka 4,25 proc. po mokesčių), nuo 2025 m. prilyginta diskonto normai – 5,87 proc. (atitinka WACC po mokesčių 4,99 proc.).
- turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti vadovybės apskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 4,99 proc.

Be to, turto vienetų tikėtinų grynyųjų pinigų srautų grynoji dabartinė vertė nustatyta atsižvelgiant į leidžiamą reguliacinį nusidėvėjimą ir reguliuojamo turto grąžą.

Pajamų metodu nustatytas ilgalaikio materialaus turto vertės padidėjimas paskirstytas turto vienetams proporcingai atkuriamosioms vertėms, užtikrinant, kad nustatyta vertė nebūtų mažesnė nei apskaičiuotas turto elemento reguliacinis srautas.

Jautrumo analizė

Jei papildoma dedamoji investicijų finansavimui nebūtų skirta, turto vertė būtų mažesnė 92,1 mln. Eur, jei būtų skirta visas elektros PSO ilgalaikėse finansinėse prognozėse apskaičiuotas dydis turto vertė būtų papildomai didesnė 30,7 mln. Eur. Turto vertinimo rezultato jautrumas papildomos dedamosios investicijų finansavimui dydžiui ir investicijų grąžos normos pokyčiui nuo 2027 m. pateiktas lentelėse:

Papildomos dedamosios investicijų finansavimui dalis, proc. nuo prognozės	Turto vertės pokytis, mln. Eur
0	-92,1
0,33	-61,4
0,67	-30,7
1	0
1,33	30,7
Investicijų grąžos normos pokytis nuo 2025 m., proc.	Turto vertės pokytis mln. Eur
-0,005	-15,2
-0,0025	-7,6
0	0
0,0025	7,6
0,005	15,3
Diskonto normos pokytis (atitinkamai nuo 2027 m. perskaičiuojant investicijų grąžos normą), proc.	Turto vertės pokytis, mln. Eur
-0,01	1,5
-0,005	0,7
0	0
0,005	-0,6

Gamtinių dujų perdavimo verslo segmento ilgalaikio materialaus turto tikrosios vertės apskaičiavimas

Atstatomųjų kaštų metodas apima naujo turto atstatomosios vertės (toliau naudojamas angliškas trumpinys - RCN) nustatymą individualaus turto vieneto lygmenyje. RCN apima medžiagų kainą, įrengimą įskaitant darbus, vežimo ir tvarkymo mokesčius, bendras rangovo sąnaudas, taip pat tokias netiesiogines sąnaudas, kaip inžinerinės ir projektavimo sąnaudos. Rinkos kainoms nustatyti buvo naudojami paskutinių trejų metų gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus (toliau – gamtinių dujų PSO) sandorių duomenys, ACER ir Gasgrid ataskaitos bei kiti viešai prieinami duomenys.

Unikalaus pobūdžio turtui (sudarė apie 1 proc. viso turto vertės), kuriam nebuvo įmanoma pritaikyti tiesioginio kaštų metodo arba trūksta reikiamos informacijos, buvo pritaikytas netiesioginis kaštų metodas. Taikant netiesioginį kaštų metodą kiekvienam turto vienetui buvo nustatyta naujo turto atstatomoji dabartinė vertė indeksuojant (remiantis Lietuvos statistikos departamento skelbiamais vartotojų kainų, dujų kainų, metalo gamybos kainų ir statybos kainų indeksais) kapitalizuotą istorinę turto įsigijimo savikainą.

Apskaičiavus naujo turto atstatomąją vertę, ji buvo sumažinta apskaičiuotu fiziniu nusidėvėjimu, kurį sudaro turto būklės pablogėjimas dėl jo naudojimo intensyvumo. Fizinis nusidėvėjimas buvo apskaičiuotas naudojant amžiaus / tarnavimo trukmės metodą, remiantis Ajovos (angl. "Iowa" type) nusidėvėjimo kreivėmis. Šios nusidėvėjimo kreivės buvo sudarytos turto gyvavimo ciklui nustatyti pagal jo ekonominį tarnavimo laiką atsižvelgiant į einamąją techninę priežiūrą ir remontus. Vadovaujantis vertinimui naudojamomis Ajovos kreivėmis, turto naudingo tarnavimo laikas tam tikrais atvejais skyrėsi nuo Gamtinių dujų PSO apskaitoje naudoto turto naudingo tarnavimo laiko. Naudingo tarnavimo laikas bus atitinkamai peržiūrimas ir pratęsiamas, o pasikeitimai bus pradėti taikyti nuo 2024 m. sausio 1 d.

Nustačius vertinamo turto RCN bei įvertinus jo fizinį nusidėvėjimą, buvo apskaičiuota turto atstatomoji likutinė vertė (toliau – DRC).

Ekonominis nusidėvėjimas

Dujų perdavimo sistemos operatoriaus veikla yra reguliuojama, jo sistemos tikroji vertė yra vertinama pagal pajamų metodą.

Esminės pinigų srauto prognozės prielaidos:

- prognozavimo laikotarpis iki 2028 m.
- VERT 2023 m. gegužės 8 d. pažymoje Nr. O5E-389 nustatė 2024 m. gamtinių dujų perdavimo pajamų viršutinę ribą – 67 011 tūkst. Eur;

- VERT patvirtinta investicijų grąža prieš mokesčius (toliau - WACC) 2024 m. – 5,04 proc., ilguoju laikotarpiu vadovaujantis VERT patvirtinta investicijų grąžos normos nustatymo metodika bei rinkos tendencijomis WACC didės ir bus lygi 6,07 proc. diskonto normai (po mokesčių);
- diskontuojant pinigų srautus taikoma 5,16 proc. diskonto norma (po mokesčių);
- veiklos sąnaudos planuojamos vadovaujantis VERT patvirtinta gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodika. Dalis sąnaudų nėra įtraukiamos į reguliuojamas kainas.
- diskontuoto pinigų srauto tęstinumo vertės apskaičiavime nevertinama srauto augimo norma (ji lygi 0).

Turto vertės, nustatytos taikant DRC metodą buvo pakoreguotos įvertinus ekonominį nusidėvėjimą: proporcingai sumažintos remiantis ekonominio nusidėvėjimo testo rezultatais (bendroji turto vertė buvo nustatyta taikant pajamų metodą), išskyrus turtą, kurio vertė dėl nusidėvėjimo sumos priskyrimo taptų mažesnė už šio turto reguliacinę vertę (angl. RAB). Tokio turto RAB vertė atitinka jo tikrąją vertę. Sumažėjimo suma, kuri kitu atveju būtų priskirta tokiam turtui, proporcingai buvo priskirta kitam turtui. Siekdama ekonominio nusidėvėjimo sumą paskirstyti atskiriems turto vienetams taip, kad gauta vertė kuo tiksliau atspindėtų atskiro turto vieneto tikrąją vertę, vadovybė laikėsi taisyklės, kad konkretaus turto vieneto tikroji vertė nebūtų mažesnė už to konkretaus turto vieneto RAB prielaidą.

Ekonominis nusidėvėjimas buvo pritaikytas (paskirstytas) visiems turto vienetams, išskyrus šias kategorijas (arba atskiriems turto vienetams šiose kategorijose), kur DRC buvo prilyginta turto balansinei vertei:

- nebaigta statybai, kadangi nauji projektai geriausiai atspindi tikrąją vertę, o ši vertė įtraukiama į RAB (angl. RAB) vertę pilna apimtimi;
- kitam materialiam ilgalaikiam turtui, kuris nėra tiesiogiai susijęs su technologiniu turtu (pvz. administraciniais pastatai, baldai, įrankiai, kompiuteriai, prietaisai);
- turtui, kurio tikroji vertė sutampa su to turto likutine verte vertinimo tikslais (turtas, kuris įsigytas ne anksčiau nei per vienerius metus iki turto vertinimo datos);
- turtui, kurio vertė prieš ekonominį nusidėvėjimą (DRC) yra mažesnė nei tam turtui priskirta RAB vertė (RAB vertės laikomam turtui).

Jautrumo analizė.

Gamtinių dujų PSO atliko tikrosios vertės nustatymo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams. Tikrosios turto vertės rezultatai labiausiai jautrūs VERT nustatytai grąžos normai (WACC) bei diskonto normai.

Turto tikrosios vertės jautrumas pateikiamas šiems scenarijams:

1) jautrumo analizės scenarijus: VERT nustatant pajamų lygį nuo 2024 m. pritaikytų 1 proc. punktu didesnę/ mažesnę investicijų grąžos normą, lygią 6,04/4,04 proc. (dabar 2024 m. nustatyta 5,04 proc. grąžos norma), kiti vertinimo parametrai nesikeistų; 1 proc. punktu didėjant investicijų grąžai ilgalaikio materialaus turto tikroji vertė padidėtų 9 727 tūkst. Eur., o investicijų grąžai mažėjant 1 proc. punktu vertė atitinkamai mažėtų 9 727 tūkst. Eur.

2) jautrumo analizės scenarijus: jeigu diskonto norma (po mokesčių) būtų taikoma didesnė/mažesnė 1 proc. punktu, o kiti vertinimo parametrai nesikeistų; 1 proc. punktu didėjant diskonto normai ilgalaikio materialaus turto tikroji vertė sumažėtų 11 544 tūkst. Eur., o diskonto normai mažėjant 1 proc. punktu vertė atitinkamai padidėtų 12 181 tūkst. Eur.

Žemiau pateikiama turto vertės jautrumo lentelė:

Diskonto norma po mokesčių, %	WACC (VERT patvirtinta investicijų grąža prieš mokesčius)				
	Pokytis		4,04%	5,04%	6,04%
			-1,00%	0,00%	1,00%
	4,16%	-1,00%	2 189	12 181	22 174
	5,16%	0,00%	-9 727	-	9 727
	6,16%	1,00%	-21 017	-11 544	-2 070

2024 m. nebuvo reguliavimo sprendimų, galinčių reikšmingai įtakoti turto vertę, turto balansinė vertė reikšmingumo ribose atitiko jo tikrąją vertę, todėl 2024 m. gruodžio 31 d. turto vertė nebuvo koreguota. Vertinimas atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį, atliktas Grupės vidiniais resursais ir nesinaudojant nepriklausomo išorės vertintojo paslaugomis. Grupė turtą vertino kaip verslą, tačiau vertinime eliminuota visa veikla, susijusi su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusi su vertinamu dabartiniu turtu) - investicijas į plėtros projektus, naujų gamintojų/vartotojų prijungimą, dotacijas plėtros projektams.

Lentelėje žemiau pateiktos Grupės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas istorinės savikainos metodu, tačiau atėmus gautas dotacijas ir neigiamus perkainojimus, kurie būtų vertės sumažėjimo atitikmuo, 2024 m. gruodžio 31 d. ir 2023 m. gruodžio 31 d.:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Transportas	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2024-12-31	682	32 549	562 227	1 012	21 818	81 782	700 070
2023-12-31	682	26 464	535 273	1 115	16 293	61 811	641 638

Jei Grupės ilgalaikio materialiojo turto vertė nebūtų mažinama dotacijomis, jo balansinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d. būtų didesnė 802 140 tūkst. Eur (2023 m. gruodžio 31 d. – 672 845 tūkst. Eur). Informacija apie ilgalaikį materialųjį turtą, kurio vertė sumažinta gautomis/gautinomis dotacijomis:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024-12-31	2023-12-31
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	672 846	532 859
Įsigijimai	157 060	157 942
Nusidėvėjimas	(27 749)	(17 594)
Nurašymas	(17)	(362)
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	802 140	672 845

Grupė 2024 m. gruodžio 31 d. turėjo 171 mln. Eur. (2023 m. gruodžio 31 d. – 337 mln. Eur) ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti ateinančiais laikotarpiais.

Bendrovės ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 69 tūkst. Eur, 2023 m. gruodžio 31 d. - 83 tūkst. Eur. Bendrovės kitą ilgalaikį materialųjį turtą sudarė kompiuterinė technika ir baldai.

7. Naudojimo teise valdomas turtas

Grupė	Žemė	Pastatai	Transporto priemonės	Iš viso
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	5 833	2 427	3 069	11 329
Naujos sutartys	61	836	357	1 254
Indeksavimas	-	(5)	153	148
Nurašymai	-	(72)	(2)	(74)
Nusidėvėjimas	(62)	(609)	(1 176)	(1 847)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	5 832	2 577	2 401	10 810
Įsigijimo vertė	6 131	4 291	5 779	16 201
Sukauptas nusidėvėjimas	(299)	(1 714)	(3 378)	(5 391)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	5 832	2 577	2 401	10 810
Naujos sutartys	-	222	2 469	2 691
Perklasifikavimas į (iš) IMT	-	-	(110)	(110)
Indeksavimas	(25)	530	87	592
Nusidėvėjimas	(62)	(746)	(1 571)	(2 379)
Likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.	5 745	2 583	3 276	11 604
Įsigijimo vertė	6 106	5 053	7 006	18 165
Sukauptas nusidėvėjimas	(361)	(2 470)	(3 730)	(6 561)
Likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.	5 745	2 583	3 276	11 604
Bendrovė				
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.		135	100	235
Naujos sutartys		629	-	629
Indeksavimas		-	18	18
Nurašymai		(73)	-	(73)
Nusidėvėjimas		(83)	(32)	(115)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.		608	86	694
Įsigijimo vertė		629	125	754
Sukauptas nusidėvėjimas		(21)	(39)	(60)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.		608	86	694
Naujos sutartys		-	-	-
Nurašymai		-	-	-
Nusidėvėjimas		(126)	(31)	(157)
Likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.		482	55	537
Įsigijimo vertė		629	125	754
Sukauptas nusidėvėjimas		(147)	(70)	(217)
Likutinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.		482	55	537

2024 m. gruodžio 31 d. Grupės naudojimo teise valdomo turto padidėjimai susidarė dėl sudarytų naujų biuro patalpų, transporto ir įrangos nuomos sutarčių.

8. Investicijos į patrunuojamąsias ir asocijuotąsias įmones

2024 m. gruodžio 31 d. ir 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo akcijų šiose Grupės įmonėse:

Grupės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)
2024-12-31				
Patrunuojamosios įmonės				
AB „LITGRID“	217 215	-	217 215	98%
AB „Amber Grid“	126 528	-	126 528	97%
UAB „Baltpool“	388	-	388	67%
UAB „TETAS“	16 150	(11 130)	5 020	100%
UAB „Energy cells“	2 375	-	2 375	100%
UAB „EPSO-G Invest“	953	-	953	51%
Iš viso	363 609	(11 130)	352 479	
Asocijuotos įmonės				
TSO Holding AS*	13 830	-	13 830	39,6%
2023-12-31				
Patrunuojamosios įmonės				
AB „LITGRID“	217 215	-	217 215	98%
AB „Amber Grid“	126 528	-	126 528	97%
UAB „Baltpool“	388	-	388	67%
UAB „TETAS“	16 150	(11 130)	5 020	100%
UAB „Energy cells“	2 375	-	2 375	100%
Iš viso	362 656	(11 130)	351 526	
Asocijuotos įmonės				
TSO Holding AS	13 830	-	13 830	39,6%

Bendrovė 2024 m. liepos 18 d. įsteigė naują 100 proc. valdomą patrunuojamąją įmonę EPSO-G Invest UAB. 2024 m. gruodžio 13 d. Bendrovei priėmus sprendimą padidinti EPSO-G Invest, UAB šios Bendrovės įstatinį kapitalą, 49 proc. jos akcijų įsigijo UAB „Valstybės investicinis kapitalas“ (VIKA). Bendrovė išliko kontroliuojančiu akcininku, valdančiu 51 proc. EPSO-G Invest, UAB akcijų paketą. Iki 2024 m. gruodžio 31 d. EPSO-G Invest, UAB akcijų nominali vertė buvo dalinai apmokėta, viso 1 012,5 tūkst. Eur, iš jų mažumos dalis (VIKA) sudarė 459 tūkst. Eur. Likusių akcijų emisijos kainą (įskaitant akcijų priedus) numatoma apmokėti pagal žemiau aprašytų investicijų, tenkančių EPSO-G – Invest, UAB nuosavybės daliai poreikį.

2024 m. gruodžio 13 d. buvo pasirašyta akcininkų sutartis tarp EPSO-G ir VIKA dėl EPSO-G Invest, UAB pagrindinio veiklos tikslo – investavimo į „Rheinmetall Defence Lietuva“ UAB (toliau – RDL), jos verslo vystymo, sprendimų dėl investavimo priėmimo ir RDL akcijų valdymo, disponavimo RDL akcijomis

2024 m. gruodžio 20 d. „Rheinmetall Waffe Munition“ GmbH, UAB EPSO-G Invest, UAB ir Giraitės ginkluotės gamyba, AB pasirašė akcininkų bendradarbiavimo sutartį dėl RDL veiklos vystymo ir artilerijos šaudmenų gamybos organizavimo, jos akcijų įsigijimo ir valdymo. Sutartyje numatyta, kad 51 proc. RDL akcijų valdys Rheinmetall Waffe Munition, 48 proc. – EPSO-G Invest, UAB ir 1 proc. – Giraitės ginkluotės gamyba, AB.

2024 m. gruodžio 23 d. EPSO-G Invest įsigijo 48 proc. RDL akcijų už simbolinę 1 Eur kainą.

Bendrovė, būdama vieninteliu akcininku 2023 m. gruodžio 15 d. sprendimu padidino UAB „TETAS“ akcinį kapitalą, išleidžiant 2 000 vnt. 1 Eur nominalios vertės akcijų emisiją ir 6300 tūkst. Eur sumokant pinigines lėšas.

Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo patikrinimas

2024 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nustatė jog yra vertės sumažėjimo požymių ir atliko patrunuojamosios įmonės UAB „TETAS“ vertės sumažėjimo testą. Nors apskaičiuota TETAS atsiperkamoji vertė 2024 m. gruodžio 31 d. buvo 10 proc. didesnė už balansinę vertę, tačiau Bendrovės vadovybės vertinimu vertės sumažėjimas neturi būti atstatytas, gerėjantys TETAS veiklos rezultatai nėra ilgalaikės trukmės, o vertės skirtumas nėra reikšmingas. 2023 metais buvo pripažintas UAB „TETAS“ buvo papildomas 7 683 tūkst. Eur vertės sumažėjimas, o bendras apskaitytas vertės sumažėjimas sudarė sudarė 11 130 tūkst. Eur.

Atlikdama investicijos į TETAS vertės sumažėjimo testo skaičiavimus 2024 m. gruodžio 31 d., Bendrovė naudojo diskontuotų pinigų srautų metodą ir taikė šias pagrindines prielaidas:

- pinigų sratai planuoti 5 metams iki 2029 metų (2023 m. – sratai iki 2028 m.);
- tęstinės veiklos laikotarpiu (po 2029 m.) prognozuojamas pinigų srautų augimas 2,0 proc. (2023 m. – 2,0 proc.);
- diskontuojant pinigų srautus naudota 11,81 proc. diskonto norma (po mokesčių), (2023 m. – 11,79 proc);

Bendrovė taip pat atliko analizę dėl vertės sumažėjimo požymių investicijoms į patrunuojamąsias įmones „Litgrid“, „Amber Grid“ ir „Energy cells“. 2024 m. gruodžio 31 d. vertės sumažėjimo požymių nebuvo identifikuota, nes minėtų patrunuojamųjų įmonių grynojo turto vertė, tenkanti Bendrovės nuosavybės daliai, didesnė už faktinės savikainos vertes.

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė pilnai atstatė ankstesniais laikotarpiais suformuotą 26 090 tūkst. Eur investicijas į Litgrid vertės sumažėjimą, kadangi investicijos atsiperkamoji vertė viršijo jos balansinę vertę.

Grupės įmonių su nekontroliuojama reikšminga dalimi apibendrinta finansinės būklės ataskaita 2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip							
Įmonės pavadinimas	Trumpalaikis turtas ir įsipareigojimai			Ilgalaikis turtas ir įsipareigojimai			Grynasis turtas
	Turtas	Įsipareigojimai	Iš viso grynojo trumpalaikio turto	Turtas	Įsipareigojimai	Iš viso grynojo ilgalaikio turto	
„Litgrid“							
2024-12-31	353 059	211 399	141 660	467 261	350 726	116 535	258 195
Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2024 12 31							6 448
2023-12-31	264 797	138 673	126 124	412 619	300 057	112 562	238 686
Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2023 12 31							5 942
Amber Grid							
2024-12-31	35 307	90 126	(54 819)	291 889	61 441	230 448	175 629
Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2024 12 31							6 009
2023-12-31	34 421	79 572	(45 151)	297 908	66 093	231 815	186 664
Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2023 12 31							6 387

Grupės įmonių, kuriose apskaitoma nekontroliuojama reikšminga dalis, apibendrinta bendrųjų pajamų ataskaita už 2024 m. ir 2023 m.

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip							
Įmonės pavadinimas	Pajamos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokesčio (sąnaudos) nauda	Viso grynujų bendrųjų pajamų	Bendrosios pajamos tenkančios nekontroliuojančiai daliai	Nekontroliuojama i daliai išmokėti dividendai	
Metai							
„Litgrid“							
2024-12-31	378 326	43 127	5 901	49 028	1 224	(731)	
2023-12-31	369 838	41 078	7 308	71 706	1 792	-	
Amber Grid							
2024-12-31	74 584	9 502	(1 196)	8 276	281	(690)	
2023-12-31	81 338	13 130	(567)	15 330	524	(413)	

Grupės įmonių, kuriose apskaitoma reikšminga nekontroliuojama dalis, apibendrinta pinigų srautų ataskaita už 2024 m. ir 2023 m.

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip							
Įmonės pavadinimas	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų sratai	Grynieji investicinės veiklos sratai	Grynieji finansinės veiklos pinigų sratai	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)	Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	
Metai							
„Litgrid“							
2024-12-31	126 380	(90 783)	(36 118)	(521)	634	113	
2023-12-31	58 388	(51 168)	(7 085)	135	499	634	
Amber Grid							
2024-12-31	34 601	(4 046)	(30 645)	(90)	121	31	
2023-12-31	39 437	(15 567)	(23 770)	100	21	121	

Investicijos į asocijuotąsias ir bendrąsias įmones

Grupės investicijas į asocijuotąsias ir bendrąsias įmones konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip							
Įmonės pavadinimas	Investicijos pobūdis	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Investicijos vertė laikotarpio pradžioje	Investicijos tikroji vertė praradus kontrolę	Gauti dividendai	Asocijuotos įmonės veiklos rezultato dalis	Investicijos vertė 2024 12 31
2024-12-31							
„TSO Holding“ AS	Asocijuotoji įmonė	40	13 989	-	(2 342)	3 825	15 472
UAB „GET Baltic“	Asocijuotoji įmonė	34	3 643	-	(563)	480	3 560
Baltic RCC OU	Bendroji įmonė	33	45	-	-	54	99
Rheinmetall Defence Lietuva UAB	Asocijuotoji įmonė	24	-	-	-	-	-
Iš viso investicijų 2024 m.:			17 677	-	(2 905)	4 359	19 131
2023-12-31							
„TSO Holding“ AS	Asocijuotoji įmonė	40	13 915	-	(1 406)	1 480	13 989
UAB „GET Baltic“	Asocijuotoji įmonė	34	-	3 348	-	295	3 643
Baltic RCC OU	Bendroji įmonė	33	45	-	-	-	45
Iš viso investicijų 2023 m.:			13 960	3 348	(1 406)	1 775	17 677

Apibendrinta TSO Holding AS bendrųjų pajamų ataskaitos informacija, per 2024 m. ir 2023 m. Ši informacija yra vadovybės įvertinimas, atliktas remiantis turima minėtų įmonių neauditauta finansine informacija teikiama įmonių ataskaitose:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip			2024 m.	2023 m.
Asocijuotos įmonės veiklos rezultatai			11 760	4 740
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)			(2 101)	(998)
Grynasis pelnas (nuostoliai)			9 659	3 742
Kitos bendrosios pajamos			-	-
Laikotarpio bendrosios pajamos, iš viso			9 659	3 742
Bendrosios pajamos tenkančios nekontroliuojančiai daliai			3 825	1 480
Grūpei tenkantis bendrųjų pajamų likutis			3 825	1 480

Grupė 2024 m. birželio mėn. iš TSO Holding AS gavo 2 342 tūkst. Eur dividendų, kurių suma konsoliduotosiose ataskaitose buvo sumažinta investicijos į asocijuotąsias įmones vertė

Apibendrinta UAB „GET Baltic“ bendrųjų pajamų ataskaita už 2024 metus ir 2023 metų laikotarpį nuo kontrolės praradimo momento iki 2023 m. gruodžio 31 d.:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip			2024 m.	2023 m.
Pajamos			1 918	1 111
Pelnas prieš apmokestinimą			1 676	1 027
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)			(264)	(159)
Grynasis pelnas (nuostoliai)			1 412	868
Kitos bendrosios pajamos			-	-
Laikotarpio bendrosios pajamos, iš viso			1 412	868
Bendrosios pajamos tenkančios nekontroliuojančiai daliai			480	295

Apibendrinta TSO Holding finansinės būklės ataskaitos informacija:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024-12-31	2023-12-31
Ilgalaikis turtas	1 872	1 037
Trumpalaikis turtas	695 509	3 740 910
Turtas iš viso:	698 380	3 741 947
Ilgalaikiai įsipareigojimai	701	203
Trumpalaikiai įsipareigojimai	683 437	3 728 663
Įsipareigojimai iš viso:	684 137	3 728 866
Grynasis turtas	14 243	13081
Grupės dalis %	39,6%	39,6%
Grupei tenkanti grynojo turto dalis	5 640	5 180
Grupei tenkanti prestižo dalis	9 832	8 809
Investicijos į asocijuotą įmonę balansinė vertė	15 472	13 989

Apibendrinta UAB „GET Baltic“ finansinės būklės ataskaitos informacija:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024-12-31	2023-12-31
Ilgalaikis turtas	165	353
Trumpalaikis turtas	53 343	74 900
Turtas iš viso:	53 508	75 253
Ilgalaikiai įsipareigojimai	43	36
Trumpalaikiai įsipareigojimai	51 414	72 920
Įsipareigojimai iš viso:	51 457	72 956
Grynasis turtas	2 051	2 297
Grupės dalis %	34%	34%
Grupei tenkanti grynojo turto dalis	697	781
Grupei tenkanti prestižo dalis	2 863	2 862
Investicijos į asocijuotą įmonę balansinė vertė	3 560	3 643

9. Patronuojamosios įmonės kontrolės praradimas ir išvestinės finansinės priemonės

2023 m. gegužės 31 d. Grupė išleido akcijų pardavimo pasirinkimo sandorį, pagal kurį Grupė įgijo teisę parduoti fiksuota kaina likusią GET Baltic 34 proc. akcijų dalį po 48 mėn. nuo kontrolės praradimo datos. Ta pačia sutartimi strateginis partneris išleido akcijų pirkimo pasirinkimo sandorį įsigyti likusias GET Baltic akcijas fiksuota kaina, įvykdžius įsipareigojimus numatytus akcininkų sutartyje, per 36 mėn. nuo akcijų pardavimo sandorio išleidimo datos. Vadovybės vertinimu minėti pasirinkimo sandoriai (opcionai) atitinka išvestinių finansinių priemonių apibrėžimą. Akcijų pardavimo opcionas, atsižvelgiant į maksimalų 48 mėn. opciono išpirkimo terminą, Grupei sukuria ilgalaikį finansinį turtą, kuris įvertinamas tikrąja verte. Investuotojo akcijų įsigijimo opcionas sukuria Grupei finansinį įsipareigojimą, kuris gali būti realizuotas bet kuriuo momentu investuotojui įvykdžius prisiimtus įsipareigojimus. Vadovybės vertinimu tikėtinas įsigijimo opciono realizavimo terminas - 42 mėn. nuo akcijų pardavimo sandorio datos. Kadangi Grupė neturi nenuginčijamos teisės atidėti akcijų įsigijimo sandorį, įsipareigojimas pripažįstamas trumpalaikiu įsipareigojimu ir įvertinamas tikrąja verte.

Kontrolės praradimo įtaka bendrųjų pajamų ataskaitos straipsniams:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2023 m.
Gautas atlygis grynaisiais pinigais iš patronuojamosios įmonės kontrolės perleidimo	6 500
Investicijos į asocijuotą įmonę pripažinimas investicijos tikrąja verte (34 proc.)	3 345
Bendra kontrolės praradimo ir perkainojimo įtaka	9 848
Patronuojamosios įmonės grynasis turtas	(1 429)
Kontrolės praradimo ir asocijuotųjų įmonių perkainojimo rezultatas	8 416

Turto ir įsipareigojimų, kurių kontrolė prarasta, pagrindinės kategorijos kontrolės praradimo momentu:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2023-05-31
Ilgalaikis turtas	498
Trumpalaikis turtas	41 791
Turtas iš viso:	42 289
Ilgalaikiai įsipareigojimai	48
Trumpalaikiai įsipareigojimai	40 812
Įsipareigojimai iš viso:	40 860
Grynasis turtas	1 429

Pasirinkimo sandoriai parduoti ir įsigyti asocijuotos įmonės GET Baltic akcijas

2023 m. gegužės 31 d. Grupė išleido akcijų pardavimo pasirinkimo sandorį, pagal kurį Grupė įgijo teisę parduoti fiksuota kaina likusią GET Baltic 34 proc. Ta pačia sutartimi Grupė išleido akcijų pirkimo pasirinkimo sandorį investuotojui įsigyti likusias GET Baltic akcijas fiksuota kaina. Vadovybės vertinimu minėti pasirinkimo sandoriai (opcionai) atitinka išvestinių finansinių priemonių apibrėžimą. Akcijų pardavimo opcionas, atsižvelgiant į maksimalų 48 mėn. opciono išpirkimo terminą, Grupei sukuria ilgalaikį finansinį turtą, kuris įvertinamas tikrąja verte. Investuotojo akcijų įsigijimo opcionas sukuria Grupei finansinį įsipareigojimą, kuris gali būti realizuotas bet kuriuo momentu investuotojui įvykdžius prisiimtus įsipareigojimus. Vadovybės vertinimu tikėtinas įsigijimo opciono realizavimo terminas - 24 mėn. nuo šios finansinės ataskaitos datos. Kadangi Grupė neturi nenuginčijamos teisės atidėti akcijų įsigijimo sandorį, įsipareigojimas pripažįstamas trumpalaikiu įsipareigojimu ir įvertinamas tikrąja verte.

Grupės turimos išvestinės finansinės priemonės atvaizduojamos šiuose finansinės būklės ataskaitos straipsniuose:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024-12-31	2023-12-31
Kitas ilgalaikis finansinis turtas (pasirinkimo parduoti „GET Baltic“ akcijas sandoris (angl. put option))	1 153	166
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos GET Baltic akcijas sandoris (angl. call option)	654	166

Pirminio pripažinimo metu 2023 m. gegužės 31 d. akcijų pardavimo pasirinkimo sandorio tikroji vertė vienai akcijai sudarė 0,19 Eur, 34 proc. akcijų paketo – 202 tūkst. Eur. Toliau pateikiama išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Pasirašymo data	Išpirkimo terminas	Akcijos išpirkimo kaina	Pasirinkimo sandorio tikroji vertė	
				2024-05-31	2023-12-31
Pasirinkimo sandoris					
Pasirinkimo parduoti sandoris	2023-05-31	2027-05-31	4,07	1 153	166
Pasirinkimo pirkti sandoris	2023-05-31	2026-12-31	3,97	654	166

Tikrosios vertės nustatymui buvo naudojamas vadovybės vertinimu labiausiai tikėtinas pasirinkimo sandorio realizavimo terminas.

Informacija apie išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčius:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024-12-31	2023-12-31
Ilgalaikis turtas	-	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	166	-
Pirminis pripažinimas	-	166
Tikrosios vertės pokytis	987	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	1 153	166

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024-12-31	2023-12-31
Trumpalaikiai įsipareigojimai	-	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	166	-
Pirminis pripažinimas	-	166
Tikrosios vertės pokytis	488	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	654	166

Toliau pateikiamos prielaidos ir vertinimai, atlikti nustatant finansinių priemonių tikrąsias vertes.

Pasirinkimo sandorių tikrosios vertės vertinimui naudotas Black Scholes metodas.

Prielaidos, taikytos nustatant pasirinkimo sandorių tikrąją vertę:

	Pasirinkimo parduoti sandoris	Pasirinkimo pirkti sandoris
Dabartinė akcijų kaina (eurais)	4,09	4,09
Sandorio įvykdymo kaina (eurais)	4,07	3,97
Laikas iki išpirkimo (metais)	2,417	2
Dividendų pajamingumas (%)	8,07	8,07
Akcijos kainos nepastovumas (%)	38,4	38,4
Nerizikinga palūkanų norma (%)	2,3	2,3

Dabartinei akcijų kainai nustatyti naudotas pajamų metodas, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą.

Pasirinkimo parduoti akcijas tikrosios vertės jautrumas svarbiausių prielaidų pokyčiui, įtaka pateikiama 34 proc. akcijų paketui:

Akcijos kainos nepastovumas (%)		34,56%	38,40%	42,24%
Akcijos dabartinė vertė	Pokytis	-10,00%	0,00%	10,00%
	3,68 EUR -10,00%	145 tūkst. Eur	218 tūkst. Eur	291 tūkst. Eur
	4,09 EUR 0,00%	(83) tūkst. Eur	0 tūkst. Eur	83 tūkst. Eur
	4,5 EUR 10,00%	(270) tūkst. Eur	(187) tūkst. Eur	(93) tūkst. Eur

Pasirinkimo įsigyti akcijas tikrosios vertės jautrumas svarbiausių prielaidų pokyčiui, įtaka pateikiama 34 proc. akcijų paketui:

Akcijos kainos nepastovumas (%)		34,56%	38,40%	42,24%
Akcijos dabartinė vertė	Pokytis	-10,00%	0,00%	10,00%
	3,68 EUR -10,00%	(280) tūkst. Eur	(208) tūkst. Eur	(135) tūkst. Eur
	4,09 EUR 0,00%	(73) tūkst. Eur	0 tūkst. Eur	83 tūkst. Eur
	4,5 EUR 10,00%	166 tūkst. Eur	249 tūkst. Eur	332 tūkst. Eur

Pasirinkimo sandoriai parduoti ir įsigyti asocijuotos RDL akcijas

Grupės patronuojamoji įmonė UAB „EPSO-G Invest“ kartu su kitais akcininkais - AB „Giraitės ginkluotės gamykla“ ir „Rheinmetall Waffe Munition GmbH“ - sudarė sutartį dėl bendro verslo UAB „Rheinmetall Defence Lietuva“ steigimo. Kartu susitarta dėl tam tikrų teisių ir pareigų įsigyti arba parduoti viena kitai priklausančias UAB „Rheinmetall Defence Lietuva“ akcijas, jeigu įvyks įvairūs suveikimo įvykiai. Šios tam tikros teisės ir įsipareigojimai yra susiję su daugeliu pagrindinių veiksnių, kurie būdingi kuriai nors sutarties šaliai, įskaitant finansinius kintamuosius (nuosavo kapitalo vertės ir tikrosios vertės pokyčiai) ir nefinansinius kintamuosius (su sandoriu susiję veiksniai, pavyzdžiui, įvairūs suveikiantys įvykiai, pavyzdžiui, esminių įsipareigojimų pažeidimas, likvidavimas arba bankrotas, statybos darbų užbaigimas, valdybos pasiūlymas finansuoti bendrovę, tam tikrų susitarimų nutraukimas). Kai tokio tipo priemonės turi daugiau nei vieną pagrindinį kintamąjį, o vienas iš jų yra nefinansinis kintamasis, būdingas bet kuriai iš kontrakto šalių, tada reikia įvertinti, ar priemonė yra išvestinė priemonė. Kadangi visos teisės ir įsipareigojimai įsigyti arba parduoti UAB „Rheinmetall Defence Lithuania“ akcijas yra būdingi kuriai nors sutarties šaliai ir labai priklauso nuo nefinansinių kintamųjų, o ne nuo finansinių kintamųjų, Grupės vadovybė padarė išvadą, kad šios teisės ir įsipareigojimai neatitinka 9-ajame TFAS ir 32-ajame TAS pateikto išvestinių finansinių priemonių sutarčių apibrėžimo ir neturi būti pripažinti ir apskaitomi kaip tokie.

10. Atsargos

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Medžiagos, atsargos	4 072	4 364
Gamtinės dujos	3 908	4 339
Atimti: vertės sumažėjimas	(1 038)	(1 147)
Apskaitinė vertė	6 942	7 556

Atsargų vertė, pripažinta ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis, 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė 36 304 tūkst. Eur (2023 m. gruodžio 31 d. – 38 546 tūkst. Eur).

Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2024 ir 2023 metais:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	1 147	810
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	(109)	337
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	1 038	1 147

11. Išankstiniai apmokėjimai ir sutarčių turtas

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Išankstiniai apmokėjimai	542	758
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	2 980	2 783
Sutarčių turtas	2 330	2 607
Sukauptos rangos darbų pajamos	1 110	930
Sukauptos su gamtinių dujų perdavimu susijusių paslaugų pajamos	1 220	1 677
Apskaitinė vertė	5 852	6 148

12. Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinas sumas sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
I. Prekybos gautinos sumos pagal sutartis su klientais				
I.1. Po vienerių metų prekybos gautinos sumos	10	10	-	-
Atimti: ilgalaikių gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai	-	-	-	-
Ilgalaikių gautinų sumų likutinė vertė:	10	10	-	-
I.2. Trumpalaikės prekybos gautinos sumos				
Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą ir susijusias paslaugas	48 901	19 058	-	-
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą ir tranzitą	9 783	9 038	-	-
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	5 796	5 195	549	383
Atimti: prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai	(573)	(249)	-	-
Prekybos gautinų sumų pagal sutartis su klientais likutinė vertė	63 907	33 042	549	383
II. Prekybos gautinos sumos pagal kitas sutartis:	-	-	-	-
Sukauptos gautinos sumos už su elektros energijos perdavimu susijusias paslaugas	81	8 002	-	-
Gautinos perkrovų valdymo įplaukos	1 053	770	-	-
Kitos prekybos gautinos sumos	65	74	-	-
Atimti: kitų prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai	-	-	-	-
Prekybos gautinų sumų pagal kitas sutartis likutinė vertė:	1 199	8 846	-	-
Trumpalaikių ir ilgalaikių prekybos gautinų sumų iš viso:	65 116	41 898	549	383

Trumpalaikės prekybos gautinos sumos / Prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai

Prekybos gautinas sumas pagal kitas sutartis sudarė gautinos perkrovų įplaukų lėšos, gautinos sumos iš ITC tarpusavio perdavimo sistemos operatorių elektros tranzito kompensavimo mechanizmo fondo, gamtinių dujų disbalansą ir turto nuomą. Tikroji prekybos gautinų sumų pagal sutartis su klientais vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei. Grupė 2024 metais apskaitė 349 tūkst. Eur tikėtinų kredito nuostolių dėl pradelstų apmokėti sumų.

Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą ir susijusias paslaugas 2024 m. gruodžio 31 d. palyginus su 2023 m. gruodžio 31 d. padidėjo 29,3 mln. Eur, nes 2024 m. papildomų (sisteminių) paslaugų kaina, palyginus su 2023 m. padidėjo 5,1 karto, o perdavimo paslaugų kaina - 2 kartus.

Sukauptų gautinų sumų už elektros energijos perdavimą ir susijusias paslaugas didžiausią dalį sudaro tarpusavio perdavimo sistemos operatorių elektros tranzito kompensavimo mechanizmo (toliau – ITC) sukauptos gautinos sumos, kurios išaugo dėl 2023 m. VERT patvirtintų didesnių elektros kainų technologiniams nuostoliams.

Bendrovė, įvertinusi, ar skolininkų, ypač Grupės įmonių, kredito rizika reikšmingai padidėjo, nenustatė jokių skolininkų kredito rizikos padidėjimo požymių. Todėl Bendrovė nepripažino prekybos gautinų sumų tikėtinų kredito nuostolių.

Grupė taiko supaprastintą kredito rizikos vertinimo metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąją TFAS ir apskaito atidėjinius nuostoliams viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo. Nustatant gautinų sumų kredito nuostolius, Grupė taiko individualų vertinimą ir nuostolių koeficientų matricą. Nuostolių koeficientų matrica, pagrįsta istoriniais, ilgesnio nei 36 mėnesio laikotarpio, duomenimis apie pirkėjų atsiskaitymus už skolas. Nuostolių koeficientai gali būti koreguojami atsižvelgiant į ateities makroekonominės prognozes. Nuostolių koeficientai skaidomi į atskiras gautinų sumų grupes, atsižvelgiant į atskiros grupės kredito rizikos ypatybes bei pradelsto mokėjimo terminus.

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip		Prekybos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas pradelstas				Iš viso
Prekybos gautinos sumos	Nepradelsta				181 ir daugiau dienų	
		1-30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų		
2024-12-31						
Prekybos gautinų sumų trumpalaikė dalis, iš kurių:	63 917	511	389	374	488	65 679
Valstybės valdomos įmonės	34 940	-	-	-	-	34 940
Tikėtini kredito nuostoliai, %	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kiti pirkėjai	28 977	511	389	374	488	30 739
Individualiai vertinamos prekybos gautinos sumos	23 571	-	-	-	486	24 057
Tikėtini kredito nuostoliai	15	-	-	-	486	501
Bendrai vertinamos prekybos gautinos sumos	5 406	511	389	374	2	6 682
Tikėtini kredito nuostoliai, %	0%	4%	6%	7%	100%	
Vertės sumažėjimas	-	20	23	27	2	72
Iš viso tikėtini kredito nuostoliai	-	20	23	27	488	573
2023-12-31						
Prekybos gautinų sumų trumpalaikė dalis, iš kurių:	40 370	1 000	191	575	1	42 137
Valstybės valdomos įmonės	32 041	-	-	-	-	32 041
Tikėtini kredito nuostoliai, %	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kiti pirkėjai	8 255	1 000	191	575	1	10 021
Individualiai vertinamos prekybos gautinos sumos	7 950	956	140	575	-	9 622
Tikėtini kredito nuostoliai	-	-	8	240	-	248
Bendrai vertinamos prekybos gautinos sumos	379	44	51	-	-	474
Tikėtini kredito nuostoliai, %	0%	14%	2%	15%	100%	-
Tikėtini kredito nuostoliai	-	1	-	-	-	1
Iš viso tikėtini kredito nuostoliai	-	1	8	240	-	249

Grupės prekybos gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo pokytis 2024 m. ir 2023 m.:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024 m.	2023 m.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	249	17
Papildomas vertės sumažėjimas	363	232
Vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas	(39)	-
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	573	249

13. Kitos gautinos sumos

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Nefinansinis turtas				
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	26 627	33 429	-	-
Gautinos administruojamos SGDT lėšos	11 626	9 377	-	-
Iš biudžeto gautinas PVM	538	1 050	-	-
Gautinos dotacijos	30 287	52 199	-	-
Kitos gautinos sumos	842	23	-	-
Atimti: kitų gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai	-	(23)	-	-
Ilgalaikio nefinansinio turto iš viso	69 920	96 055	-	-
Finansinis turtas				
Paskolos patronuojamosioms įmonėms	-	-	32 584	44 889
Kitos gautinos sumos	167	2 588	594	1 336
Finansinio turto iš viso	167	2 588	33 178	46 225
Apskaitinė vertė	70 087	98 643	33 178	46 225

Kitų gautinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Grupės vieną pagrindinių kitų gautinų sumų vertės dalį ir gautinų sumų pradelsimus sudarė gautinos VIAP ir SGDT lėšos. Grupė, veikdama kaip administruojantis asmuo, renkanti VIAP ir SGDT lėšas, nepatiria kredito rizikos, todėl šioms pradelstoms sumoms neformuojami tikėtini kredito nuostoliai.

Gautinų dotacijų straipsnyje apskaityta iš ES struktūrinių fondų gautinos dotacijos Grupės vykdomiems projektams. Pagrindinę gautinų dotacijų 2024 m. gruodžio 31 d. sumą sudarė gautina dotacija iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (CEF) sinchronizacijos projektuose patirtų išlaidų kompensavimui.

Nustatant kitų, nei VIAP ir SGDT gautinų sumų kredito nuostolius, Grupė taiko individualų vertinimą. Gautinos dotacijos yra kontroliuojamos ES ir Lietuvos valstybinių institucijų, todėl laikomos labai mažos kredito rizikos.

Patronuojančioji bendrovė 2024 m. gruodžio 31 d. įvertino ir nenustatė požymių, kad patronuojamųjų įmonių, t. y. trumpalaikių paskolų gavėjų, kredito rizika būtų padidėjusi. Dėl to trumpalaikėms paskoloms nebuvo pripažinti tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai.

14. Kitas finansinis turtas

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Administruojamos SGDT lėšos	3	-	-	-
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	14 741	15 898	-	-
Terminuoti indėliai ir trumpalaikės investicijos	140 815	-	135 000	-
Apskaitinė vertė	155 559	15 898	135 000	-

Grupė 2024 m. gruodžio 31 d. buvo sudariusi 3 terminuotų indėlių sutartis: Lietuvos bankuose, kurių bendra vertė sudarė 95 815 tūkst. Eur. (Bendrovė buvo sudariusi 2 terminuotų indėlių sutartis, kurių bendra vertė sudarė 90 000 tūkst. Eur). Terminuotų indėlių sutartys sudarytos nuo 120 dienų iki 210 dienų, kurioms taikoma metinė palūkanų norma nuo 2,88 proc. iki 3,30 proc. Taip pat Grupė ir Bendrovė buvo investavusi 45 000 tūkst. Eur. į Europos valstybių vyriausybių skolos vertybinius popierius, kurių terminas nuo 91 iki 360 dienų. Grupė 2024 m. uždirbo 1 460 tūkst. Eur palūkanų iš terminuotųjų indėlių ir trumpalaikių investicijų, Bendrovė - 1 409 tūkst. Eur. Grupė ir Bendrovė investavo į aukščiau minėtas trumpalaikes investicijas, siekdama pelningai investuoti laisvas pinigines lėšas, optimizuoti grąžą, atsižvelgiant į piniginių lėšų poreikio ir likvidumo prognozes.

Grupė garantijų deponuotas lėšas, depozitus ir terminuotus indėlius laiko kredito įstaigose, kurioms reitingų agentūros "Moody's" ar "Standard & Poors" yra nustačiusios ilgalaikio skolinimosi reitingus investicinio lygio: "Standard & Poors" (A+ arba AA-), ir "Moody's" (Aa3) kredito. Dėl šių priežasčių kitam finansiniam turtui tikėtini kredito nuostoliai nebuvo pripažinti.

15. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Pinigai banke	101 562	123 236	98 791	120 015
Apskaitinė vertė	101 562	123 236	98 791	120 015

Pinigai ir pinigų ekvivalentai 2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė pinigus banke. Informacija apie bankų kredito reitingus atskleista 36 pastaboje.

2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė buvo artima jų apskaitinei vertei. Grupė ir Bendrovė nėra įkeitusi dabartinių ir būsimųjų pinigų srautų.

16. Įstatinis kapitalas

2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinis kapitalas buvo 189 631 tūkst. Eur, kurį sudarė 653 900 000 vnt. paprastųjų vardinių akcijų po 0,29 Eur nominaliosios vertės. Visos akcijos 2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir visos Grupės įmonės atitiko šį reikalavimą.

Pagrindinis Bendrovės ir Grupės įmonių kapitalo valdymo tikslas yra palaikyti optimalią kapitalo struktūrą, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas, kapitalo kaštų ir rizikos minimizavimas. Grupės įmonių kapitalo struktūrą formuojama, įvertinant pagrindinės veiklos, planuojamų investicijų ir plėtros poreikį.

Bendrovės valdyba patvirtino dividendų politiką, kuria visoms Grupės įmonėms nustatomi vienodi dividendų išmokėjimo principai, kuriais siekiama tvaraus Grupės ir jos bendrovių verslo vertės augimo, ilgalaikės naudos akcininkams, ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų įvykdymo. Dividendų politika yra vienas iš kapitalo rizikos valdymo įrankių. Pagal ją dividendai skiriami, atsižvelgiant į bendrovių nuosavo kapitalo grąžos lygį, finansines galimybes mokėti dividendus, valstybei svarbių projektų vykdymą bei kitas aplinkybes. Dividendams skiriama ne mažiau nei 60 proc. grynojo pelno, priklausomai nuo nuosavo kapitalo grąžos dydžio bei kitų bendrovės mokumą įtakojančių sąlygų.

Bendrovės dividendų skyrimą už 2022–2026 m. laikotarpį reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. kovo 29 d. nutarimas Nr. 208 „Dėl UAB „EPSO-G“ mokamų dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas“. Pagal šio nutarimo nuostatas, Bendrovės akcijų valdytojai dividendams kasmet gali skirti 0,5 proc. paskirstytinojo pelno, jeigu UAB „EPSO-G“ įgyvendintų arba dalyvautų įgyvendinant Vyriausybės sprendimu pripažintą valstybei svarbų ekonominį projektą arba įgyvendintų Lietuvos Respublikos Seimo sprendimu pripažintą ypatingos valstybinės svarbos projektą, arba, išmokėjus dividendus, nutarime nurodyti įsipareigojimai viršytų Grupės konsoliduotąjį nuosavą kapitalą.

Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

17. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą.

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip			
Grupė	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	329	(52)	277
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(45)	7	(38)
Ilgalaikio materialaus turto perkainojimas	30 900	(4 634)	26 265
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.	31 184	(4 679)	26 504
Ilgalaikio materialaus turto perkainojimas	(22)	3	(19)
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(3 020)	453	(2 566)
Perkainojimo rezervo nurašymas	(25)	4	(21)
Atidėto pelno mokesčio tarifo pokytis	-	(280)	(280)
Likutis 2024 m. gruodžio 31 d.	28 117	(4 499)	23 618

18. Privalomasis ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti. 2024 m. Bendrovės privalomasis rezervas buvo padidintas 1 241 tūkst. Eur, 2023 m. – 276 tūkst. Eur (5 proc. nuo atitinkamų metų grynojo pelno). 2024 m. gruodžio 31 d. Bendrovės privalomasis rezervas nebuvo pilnai suformuotas.

2023 m. 2 280 tūkst. Eur Grupės įmonių sukaupto privalomojo rezervo buvo panaudota 2022 m. nuostoliui padengti. 2024 m. Grupės įmonės padidino savo privalomuosius rezervus iš viso pervesdamos EUR 3 699 tūkst. Eur iš nepaskirstytojo pelno.

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu (t.y. verslo vystymo tikslu) ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną.

2024 m. balandžio 30 d. įvykęs EPSO-G eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas pritarė pasiūlymui pervesti 28 064 tūkst. Eur iš nepaskirstytojo pelno į kitus rezervus ir juos panaudoti būsimoms investicijoms, o 500 tūkst. Eur skirti paramai.

2023 m. balandžio 30 d. įvykęs EPSO-G eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas nutarė patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir priėmė sprendimą 165 tūkst. Eur pervesti į rezervą, skirtą paramai.

2024 m. Grupės įmonių eiliniai visuotiniai narių susirinkimai priėmė sprendimus padengti patronuojamųjų įmonių ankstesnių metų nuostolius pervedant 9 957 tūkst. Eur iš kitų rezervų (2023 m. – 2 135 tūkst. Eur) į nepaskirstytąjį pelną.

19. Dividendai

Kaip nurodyta 16 pastaboje, Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 208 „Dėl UAB „EPSO-G“ mokamų dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas“ už 2022–2026 m. laikotarpį akcijų valdytojams kasmet gali skirti 0,5 proc. paskirstytinojo pelno dividendams.

2024 m. balandžio 13 d. įvykusio UAB EPSO-G eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo patvirtintas 2023 m. pelno (nuostolio) paskirstymas. Dividendų už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus išmokėjimui buvo skirta 196 tūkst. Eur. Dividendai, tenkantys vienai akcijai – 0,0003 Eur.

2023 m. balandžio 30 d. įvykusio UAB EPSO-G eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo patvirtintas 2022 m. pelno (nuostolio) paskirstymas. Dividendų už 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus išmokėjimui buvo skirta 66 tūkst. Eur. Dividendai, tenkantys vienai akcijai – 0,0001 Eur.

Grupės bendrovių išmokėti dividendai Grupės nekontroliuojamai daliai 2024 m. sudarė 1 505 tūkst. Eur, 2023 m. – 563 tūkst. Eur.

20. Dotacijos

Dotacijas sudaro dotacijos, skirtos įsigyti ilgalaikį turtą ir kompensuoti sąnaudas. Per 2024 m. ir 2023 m. dotacijų judėjimą sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Likutis laikotarpio pradžiai		
Gautinos dotacijos (13 pastaba)	52 199	32 726
Avansu gautos dotacijos (ilgalaikiai įsipareigojimai) (28 pastaba)	-	(32 802)
Avansu gautos dotacijos (trumpalaikiai įsipareigojimai) (25 pastaba)	(28 583)	(35 193)
	23 616	(35 269)
Pripažintos dotacijos		
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą (6 pastaba)	157 665	157 942
Kiti perkėlimai	(605)	-
Perkelta į ilgalaikį nematerialųjį turtą (5 pastaba)	1 911	2 415
Panaudotos dotacijos sąnaudų kompensavimui (31 pastaba)	1 742	315
	160 713	160 672
Gautos dotacijos		
Gautos dotacijos piniginėmis lėšomis (investicinės veiklos srantai)	(86 142)	(71 455)
Perkrovų įplaukos, perkeltos į dotacijas (26 pastaba)	(43 498)	(13 457)
Piginės dotacijos sąnaudoms kompensuoti (pagrindinės veiklos srantai)	(1 546)	-
	(131 186)	(84 912)
Dotacijos gautos turtu	(26 960)	(16 875)
Likutis laikotarpio pabaigai		
Gautinos dotacijos (13 pastaba)	30 287	52 199
Avansu gautos dotacijos (ilgalaikiai įsipareigojimai) (28 pastaba)	(3 469)	-
Avansu gautos dotacijos (trumpalaikiai įsipareigojimai) (25 pastaba)	(635)	(28 583)
	26 183	23 616

21. Paskolos

Grupės ir Bendrovės paskolas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Ilgalaikės paskolos				
Išplatintos obligacijos	74 893	74 849	74 893	74 849
Banko paskolos	77 312	89 105	-	-
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	11 792	11 792	-	-
Sukauptos palūkanos	1 633	2 166	1 327	1 327
Trumpalaikė finansinė skola iš Grupės įmonių	-	-	291 156	214 806
Banko sąskaitos perviršis	-	17 981	-	17 981
Iš viso paskolų	165 630	195 893	367 376	308 963

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
1–2 metai	9 649	11 792	-	-
2–5 metai	103 841	103 797	74 893	74 849
Virš 5 metų	38 715	48 365	-	-
Iš viso	152 205	163 954	74 893	74 849

2022 m. birželio 1 d. Bendrovė išplatino su darnumu susietų penkerių metų trukmės 75 mln. Eur. obligacijų emisiją. Už obligacijas mokamas 3,117 proc. metinių kuponas. Per 2024 m. su išleistų obligacijų palūkanomis susijusios sąnaudos sudarė 2 338 tūkst. Eur (2023 – 2 338 tūkst. Eur.).

2024 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo ilgalaikių paskolų iš Nordic Investment Bank ir European Investment bank, kurių bendras likutis atėmus einamųjų metų paskolų dalį sudarė 77 312 tūkst. Eur (2023 m. gruodžio 31 d. – 89 105 tūkst. Eur). 2024 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo 59 623 tūkst. Eur. (2023 m. gruodžio 31 d. – 68 717 tūkst. Eur.) paskolų su fiksuota palūkanų norma ir 17 689 tūkst. Eur. (2023 m. – 20 388 tūkst. Eur) paskolų su kintamąja palūkanų norma. Kintamos palūkanos susietos su 3 ir 6 mėnesių EURIBOR palūkanų norma.

2024 m. gruodžio 31 d. Grupės įmonės Bendrovei buvo suteiktą 291 156 tūkst. Eur tarpusavio skolinimo paskolų (2023 m. gruodžio 31 d. – 214 806 tūkst. Eur). Grupės paskolų palūkanų norma buvo susieta su kintamu 3 mėnesių EURIBOR.

.Grupės bendrovės 2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. nebuvo įkeitusios turto pagal sudarytas paskolų sutartis.

Grupės įmonių paskolų sutartyse yra numatytos finansinės ir nefinansinės sąlygos, kurių atskiros Grupės įmonės ir bendrai Grupė įsipareigojusios laikytis. 2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. sutarčių sąlygos buvo vykdomos.

Grupės įmonės neturėjo paskolų su Valstybės garantija.

22. Nuomos įsipareigojimai

Grupės ir Bendrovės nuomos įsipareigojimai ir jų judėjimas:

	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	10 881	11 360	701	237
Sudarytos nuomos sutartys	2 669	1 254	-	629
Nutrauktos nuomos sutartys	-	(76)	-	(74)
Apskaičiuotos palūkanos	284	154	19	6
Nuomos mokėjimai (pagrindinė suma)	(2 258)	(1 840)	(150)	(109)
Sumokėtos palūkanos	(284)	(154)	(19)	(6)
Indeksavimas	593	183	-	18
Perklasifikavimas į perleidžiamą grupę	-	-	-	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	11 885	10 881	551	701
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	9 579	9 282	397	552
Trumpalaikiai nuomos mokėjimai	2 306	1 599	154	149

Būsimieji nuomos mokėjimai pagal neatšaukiamas nuomos sutartis:

	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Nuomos įsipareigojimai iš viso:	11 885	10 880	551	701
Einamųjų metų dalis	2 306	1 599	154	149
Ilgalaikiai įsipareigojimai, kurių padengimo terminai:	9 579	9 281	397	552
1–2 metai	1919	1212	150	154
2–3 metai	833	961	132	150
3–5 metai	692	742	115	247
Virš 5 metų	6 135	6 366	0	0

Grupės palūkanos, apskaičiuotos nuo nuomos įsipareigojimų, atspindėtos finansinės veiklos sąnaudose 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė 232 tūkst. Eur.

23. Grynoji skola

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. suderinimas:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip					
Grupė	Pinigai	Kitas likvidus turtas	Paskolos	Nuomos įsipareigojimai	Iš viso
Grynoji skola 2022 m. gruodžio 31 d.	248 096	-	(208 174)	(11 361)	28 561
Įsigijimas (gautos paskolos, sudarytos nuomos sutartys)	-	-	-	(1 254)	(1 254)
Nuomos sutarčių indeksavimas	-	-	-	(183)	(183)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	(124 860)	-	-	-	(124 860)
Sąskaitų likučio perviršio pokytis	-	-	(17 981)	-	(17 981)
Paskolų grąžinimai	-	-	30 878	-	30 878
Nutrauktos nuomos sutartys	-	-	-	76	76
Nuomos mokėjimai	-	-	-	1 841	1 841
Kiti pokyčiai					
Apskaičiuotos palūkanos	-	-	(6 094)	(150)	(6 244)
Sumokėtos palūkanos	-	-	5 478	150	5 628
Grynoji skola 2023 m. gruodžio 31 d.	123 236	-	(195 893)	(10 881)	(83 538)
Įsigijimas (gautos paskolos, sudarytos nuomos sutartys)	-	-	-	(2 669)	(2 669)
Nuomos sutarčių indeksavimas	-	-	-	(593)	(593)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	(21 674)	-	-	-	(21 674)
Kito likvidaus turto įsigijimas	-	680 802	-	-	680 802
Kito likvidaus turto perleidimas	-	(539 987)	-	-	(539 987)
Kiti pokyčiai					
Apskaičiuotos palūkanos	-	1 169	-	-	1 169
Gautos palūkanos	-	(1 169)	-	-	(1 169)
Sąskaitų likučio perviršio pokytis	-	-	17 981	-	17 981
Paskolų grąžinimai	-	-	12 061	-	12 061
Nuomos mokėjimai	-	-	-	2 258	2 258
Kiti pokyčiai					
Apskaičiuotos palūkanos	-	-	(4 844)	(284)	(5 128)
Sumokėtos palūkanos	-	-	5 065	284	5 349
Grynoji skola 2024 m. gruodžio 31 d.	101 562	140 815	(165 630)	(11 885)	64 862

* Grupės ir Bendrovės vadovybės vertinimu, valdymo tikslais analizuojant grynosios skolos lygį, rodiklio apskaičiavimo formulėje finansinės skolos mažinamos ne tik grynųjų pinigų ir jų ekvivalentų likučiais, bet ir kito likvidaus turto likučiais (14 pastaba), kuriuos sudaro aukšto likvidumo ir mažos rizikos instrumentai, t.y. indėliai virš 90 dienų arba aukšto kredito reitingo šalių vyriausybės vertybiniai su išpirkimo terminu iki 360 dienų. Rodiklio apskaičiavime naudojamų dedamųjų sudėtis pasirinkta atsižvelgiant į tai, kad šių finansinių instrumentų konvertavimas į grynuosius pinigus gali būti realizuojamas per itin trumpą laiką ir nepatiriant jokių arba patiriant nereikšmingus finansinius nuostolius.

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip

Bendrovė	Pinigai	Kitas likvidus turtas	Paskolos	Nuomos įsipareigojimai	Iš viso
Grynoji skola 2022 m. gruodžio 31 d.	244 310	-	(407 693)	(236)	(163 619)
Paskolų grąžinimai Grupės įmonėms	-	-	117 420	-	117 420
Sudarytos naujos nuomos sutartys	-	-	-	(629)	(629)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas	(124 295)	-	-	-	(124 295)
Sąskaitų likučio perviršio pokytis	-	-	(17 981)	-	(17 981)
Nuomos mokėjimai	-	-	-	109	109
Indeksavimas	-	-	-	(19)	(19)
Obligacijų įsipareigojimo amortizacija	-	-	43	-	43
Nutrauktos nuomos sutartys	-	-	-	74	74
Apskaičiuotos palūkanos (sąnaudose ir kapitalizavimas)	-	-	(9 588)	(6)	(9 594)
Sumokėtos palūkanos	-	-	8 836	6	8 842
Grynoji skola 2023 m. gruodžio 31 d.	120 015	-	(308 963)	(701)	(189 649)
Paskolų mokėjimai iš Grupės įmonių	-	-	(76 427)	-	(76 427)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	(21 224)	-	-	-	(21 224)
Kito likvidaus turto įsigijimas	-	674 987	-	-	674 987
Kito likvidaus turto perleidimas	-	(539 987)	-	-	(539 987)
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Apskaičiuotos palūkanos	-	1 059	-	-	1 059
Gautos palūkanos	-	(1 059)	-	-	(1 059)
Nuomos mokėjimai	-	-	-	150	150
Obligacijų įsipareigojimo amortizacija	-	-	44	-	44
Sąskaitų likučio perviršio pokytis	-	-	17 981	-	17 981
Apskaičiuotos palūkanos (sąnaudose ir kapitalizavimas)	-	-	(9 699)	(19)	(9 718)
Sumokėtos palūkanos	-	-	9 688	19	9 707
Grynoji skola 2024 m. gruodžio 31 d.	98 791	135 000	(367 376)	(551)	(134 136)

24. Prekybos skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Skolos už elektros energiją	45 522	26 684	-	-
Skolos už gamtines dujas	1 513	-	-	-
Skolos vykdam gamtinių dujų balansavimą	2 253	2 415	-	-
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą	50 757	29 530	-	-
Skolos už remonto darbus, paslaugas	17 359	9 416	-	-
Kitos prekybos mokėtinos sumos	2 073	296	203	153
Apskaitinė vertė	119 477	68 341	203	153

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

2024 m. gruodžio 31 d. skolos už elektros energiją, palyginus su 2023 m. gruodžio 31 d. padidėjo 71 proc. dėl kintančios elektros energijos kainos biržoje. 2024 m. gruodžio 31 d. skola už ilgalaikį materialųjį turtą padidėjo 65 proc. dėl įvykdytų didesnės apimties investicijų, įgyvendinant sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais projektą.

25. Gauti išankstiniai apmokėjimai

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Finansiniai įsipareigojimai		
Gauti depozitai	13 504	14 343
Kitos avansu gautos sumos	423	1 269
Finansinių įsipareigojimų, iš viso:	13 927	15 612
Nefinansiniai įsipareigojimai		
Avansu gautos dotacijos	635	28 583
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų	874	217
Nefinansinių įsipareigojimų, iš viso:	1 509	28 800
Viso išankstinių apmokėjimų:	15 436	44 412

26. Perkrovų valdymo įplaukų įsipareigojimai

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	2024 m.	2023 m.
Perkrovų valdymo įplaukų įsipareigojimai sausio 1 d.	301 074	351 495
Gautos perkrovų valdymo įplaukos per laikotarpį*	134 856	108 527
Panaudota investicijoms į ilgalaikį materialųjį turtą	(43 498)	(13 457)
Perkrovų valdymo įplaukos pripažintos pajamomis per periodą	(2 314)	(145 491)
Perkrovų valdymo įplaukų įsipareigojimai gruodžio 31 d.	390 118	301 074
Perkrovų valdymo įplaukų įsipareigojimų ilgalaikė dalis	308 802	264 173
Gautų perkrovų valdymo įplaukų įsipareigojimų trumpalaikė dalis	81 316	36 901

Perkrovų valdymo įplaukų (toliau – PVĮ) gavimo ir panaudojimo principai aprašyti 2.14 pastaboje. 2024 m. gruodžio 31 d. nepanaudotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr.714/2009 nurodytas paskirtis įplaukų likutis sudarė 390 118 tūkst. Eur, 2023 m. gruodžio 31 d. – 301074 tūkst. Eur.

2024 m. gautos PVĮ pinigų srautų ataskaitoje pateiktos investicinės s veiklos pinigų srautų dalyje, nes gautos PVĮ buvo skirtos investicijų finansavimui 2023 metų gautos PVĮ pinigų srautų ataskaitoje buvo pateiktos pagrindinės veiklos pinigų srautų dalyje, nes buvo skirtos kompensuoti negautos pagrindinės veiklos pajamas (panaudota 142 300 tūkst. Eur) dėl sumažinto perdavimo tarifo.

Trumpalaikė įsipareigojimo dalis numatoma padengti (panaudoti) per 12 mėn.

27. Atidėjiniai

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	1 655	1 341
Atidėjiniai servitutų įsipareigojimams	45	419
Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui	369	532
Atidėjiniai teisminėms byloms / pretenzijoms	14 853	11 054
Garantiniai atidėjiniai	1 252	1 242
Kiti atidėjiniai	250	150
Apskaitinė vertė	18 424	14 738
Ilgalaikiai atidėjiniai	2 836	2 528
Trumpalaikiai atidėjiniai	15 588	12 210

Grupės atidėjinių apibūdinimas ir tikėtinas ekonominės naudos realizavimo laikas

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Atidėjiniai pensijų išmokoms	Atidėjiniai servitutų kompensacijoms	Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui	Atidėjinys garantiniams įsipareigojimams	Atidėjiniai teisminėms byloms	Kiti atidėjiniai	Iš viso
Apskaitinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	1 446	468	1 391	1 291	100	161	4 857
Priskaičiuota	36	-	176	-	11 054	107	11 373
Patikslintas įvertinimas	(141)	201	(264)	6	-	-	(198)
Išmokėta	-	(250)	(771)	(55)	(100)	(118)	(1 294)
Apskaitinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	1 341	419	532	1 242	11 054	150	14 738
Priskaičiuota	19	-	-	-	5 815	110	5 944
Patikslintas įvertinimas	295	(287)	(152)	10	-	-	(134)
Išmokėta	-	(87)	(11)	-	(1 358)	(10)	(1 466)
Pergrupavimas su prekybos skolomis	-	-	-	-	(658)	-	(658)
Apskaitinė vertė 2024 m. gruodžio 31 d.	1 655	45	369	1 252	14 853	250	18 424

Atidėjiniai teisminėms byloms

Ankstesniais laikotarpiais buvo vykdoma rangos darbų pirkimo sutartis, pagal kurią Grupės elektros energijos kaupimo sistemos įrenginių operatorius (toliau – BEKS operatorius), vadovaudamasi pirkimo sutarties nuostatomis pardavėjui apskaičiavo 9 696 873 Eur netesybų. Dėl visos netesybų sumos bei rangos sutarties darbų atlygio kilo ginčas ir 2024 m. rugpjūčio mėn. rangovas pateikė ieškinį teismui, šiuo metu teisminis procesas nėra pasibaigęs. Grupė suformavo atidėjinį laikotarpį iki ginčo baigtis bus aiški. Detalesnė informacija apie šį ginčą nepateikiama dėl to, kad jos atskleidimas galėtų pakenkti BEKS operatoriaus padėčiai, kai sprendžiamas ginčas su rangovu dėl atidėjimo, neapibrėžtojo įsipareigojimo arba neapibrėžtojo turto. Be to, teismas yra pripažinęs bylą ir jos medžiagą nevieša.

Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius 2024 m. gruodžio 31 d. suformavo 5.815 tūkst. Eur atidėjinį potencialiai galimoms grąžintinoms lėšoms, gautoms pagal garantinių įsipareigojimų užtikrinimą. Šios lėšos numatytos galimam Lietuvos – Lenkijos dujotiekio jungiamųjų dalių keitimui. Detalesnė informacija pateikta 38 pastaboje.

Atidėjiniai pensijų išmokoms

Kiekvienam Grupės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir pagal kolektyvinę sutartį priklauso 2-4 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Ilgalaikio atidėjinio laikotarpis apskaičiuojamas kiekvienam darbuotojui, naudojant aktuarines prielaidas, apimančias darbuotojo amžių, mirties tikimybę, darbuotojų kaitos rodiklį, diskonto normą (0,96 proc. 2024 m. gruodžio 31 d., 1,24 proc. 2023 m. gruodžio 31 d.), darbo užmokesčio augimą ilguoju laikotarpiu (2,8 proc. – 2024 m. gruodžio 31 d., 3 proc. – 2023 m. gruodžio 31 d.).

Atidėjiniai servitutų kompensacijos ir apsaugos zonų registravimui

Su atidėjiniais servitutams susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Kompensacijų išmokos žemės savininkams apskaitomos kaip atidėjinių sumažėjimas, o atidėjinių perkainojimas dėl pagrindinių prielaidų pokyčių – kaip atitinkamo nematerialiojo turto pokytis (5 pastaba). 2024 m. Grupė patikslino sumažindama 287 tūkst. Eur atidėjinį servitutų įsipareigojimams, atsižvelgdama į mokėjimų prašymų statistiką – prognozuojamas gauti prašymų skaičius buvo 236 vnt., vidutinė kompensacija – 212 Eur, (2023 m. – sumažindama 201 tūkst. Eur, prognozuotas prašymų skaičius buvo 1 813 vnt., vidutinė kompensacija – 213 Eur).

Su atidėjiniais apsaugos zonų registravimui ir kompensacijoms susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Išmokos už kompensacijas žemės savininkams apskaitomos mažinant atidėjinius, o atidėjinių perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo – atitinkamai kaip nematerialiojo turto pokytis (5 pastaba). 2024 m. Grupė patikslino sumažindama 152 tūkst. Eur apsaugos zonų atidėjinį (2023 m. suformavo naują 176 tūkst. Eur apsaugos zonų atidėjinį telekomunikacinių ryšių tinklų infrastruktūros apsaugai ir dėl pasikeitusių prielaidų patikslino atidėjinį sumažindama 264 tūkst. Eur).

2024 m. gruodžio 31 d. servitutų ir apsaugos zonų atidėjinių skaičiavimams taikyta 2,09 proc., 2023 m. gruodžio 31 d. – 1,74 proc. diskonto norma.

Garantiniai atidėjiniai

Grupėje garantiniai atidėjiniai formuojami vykdomiems energetikos projektų rangos darbams, atsižvelgiant į atliekamų paslaugų pobūdį ir apskaičiuojami nuo 30 proc. užsakovo priimtų atliktų darbų vertės. 2024 metais buvo peržiūrėti garantiniai atidėjiniai pagal įprastinę Grupės procedūrą grupiniam projektų vertinimui, tačiau esminių pokyčių formuojant atidėjinius nebuvo.

28. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Nefinansiniai įsipareigojimai		
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų prijungimo*	11 005	1 595
Avansu gautos dotacijos	3 469	-
Sutartiniai įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis	1 841	1 531
Nefinansinių įsipareigojimų, iš viso:	16 315	3 126
Finansiniai įsipareigojimai		
Ilgalaikės skolos tiekėjams	-	285
Finansinių įsipareigojimų, iš viso:	-	285
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai iš viso:	16 315	3 411

* Per 2024 m. reikšmingai išaugo Grupės elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus gautų išankstinių apmokėjimų sumos už naujų vartotojų/gamintojų/objektų prijungimą dėl LTG Infra AB įgyvendinamo vieno didžiausių geležinkelio infrastruktūros modernizavimo projektų Lietuvoje

Sutartinius įsipareigojimus pagal prijungimo sutartis sudarė naujų vartotojų lėšos, skirtos prijungimui prie dujų perdavimo sistemos. Šie įsipareigojimai bus pripažinti pajamomis per prijungimo metu sukurtu turto eksploatavimo laikotarpį. Sutartinių įsipareigojimų dalis, kuri bus pripažinta pajamomis per vienerius metus, apskaityta trumpalaikių įsipareigojimų pagal sutartis su klientais straipsnyje.

29. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio pajamos	(213)	6 948	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos	6 266	(442)	961	(250)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	6 053	6 506	961	(250)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip										
Grupė										
Atidėtojo pelno mokesčio turtas			IMT perkainojima s (vertės sumažėjimas)	Kito turto vertės sumažėjimas	Perkrovų valdymo lėšos	Nusidėvėjimo normatyvų skirtumai	Nepanaudota investicijų lengvata	Sukauptas mokestinis nuostolis	Kita	Iš viso
2022-12-31			3 623	187	2 378	633	2 192	8 796	1 525	19 334
Pripažinta straipsnyje	pelno	(nuostolių)	3 829	164	(58)	(566)	1 421	(6 463)	440	(1 233)
2023-12-31			7 452	351	2 320	67	3 613	2 333	1 965	18 101
Pripažinta straipsnyje	pelno	(nuostolių)	(1 424)	12	139	1 779	6 251	(1 926)	971	5 802
2024-12-31			6 028	363	2 459	1 846	9 864	407	2 936	23 903
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai			IMT perkainojima s (vertės padidėjimas)	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Kita	Iš viso				
2022-12-31			(46)	(1 374)	(877)	(2 297)				
Pripažinta straipsnyje	pelno	(nuostolių)	9	247	799	1 055				
Pripažinta kitose bendrose pajamose			(4 754)	-	-	(4 754)				
2023-12-31			(4 791)	(1 127)	(78)	(5 996)				
Pripažinta straipsnyje	pelno	(nuostolių)	450	29	(60)	419				
Pripažinta kitose bendrose pajamose			(284)	-	-	(284)				
2024-12-31			(4 625)	(1 098)	(138)	(5 861)				
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2023 m. gruodžio 31 d.								12 105		
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2024 m. gruodžio 31 d.								18 042		

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų realizavimosi terminai pateikti žemiau:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas vėliau kaip po 12 mėn.	14 600	12 105
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas per 12 mėn.	9 303	5 996
Iš viso:	23 903	18 101
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti vėliau kaip po 12 mėn.	(5 722)	(5 791)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti per 12 mėn.	(139)	(205)
Iš viso:	(5 861)	(5 996)

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	48 834	47 295	43 298	25 079
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	7 325	7 094	6 495	3 762
Investicijų lengvatos įtaka	(11 586)	(5 961)	-	-
Neleidžiamų atskaitymų ir neapmokestinamųjų pajamų įtaka	(270)	(483)	(7,508)*	(3,762)*
Praėjusių metų koregavimai	(131)	(7 156)	-	-
Nepripažintų mokesčių nuostolių įtaka	-	-	52	250
Pelno mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka	(1 391)	-	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaitytos pelne (nuostoliuose)	(6 053)	(6 506)	(961)	250
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaitytos per kitas bendrąsias pajamas	284	4 754	-	-

* Bendrovės 2024 m. pelno mokesčio apskaičiavime neapmokestinamos pajamas sudarė iš patrunuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių gauti dividendai – 48 286 tūkst. Eur, 2023 m. – 13 357 tūkst. Eur.

Per 2024 m. iš 2023 m. iš anksčiau sumokėto pelno mokesčio likučio 28 916 tūkst. Eur buvo padengti kiti netiesioginiai mokėtini mokesčiai.

30. Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Nefinansiniai įsipareigojimai				
Mokėtinos administruojamos VIAP lėšos	39 393	68 998	-	-
Mokėtinos administruojamos SGD terminalo lėšos	10 794	8 906	-	-
Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos	833	471	-	-
Sukauptos SIP lėšos*	12 714	12 348	-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	4 968	3 986	355	402
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	5 261	4 755	525	297
Mokėtinas PVM	145	135	-	35
Mokėtinas nekilnojamo turto mokestis	1 489	753	-	-
Nefinansinių įsipareigojimų, iš viso:	75 597	100 352	880	734
Finansiniai įsipareigojimai				
Mokėtini dividendai	665	561	-	-
Mokėtina CBCA įmoka*	27 450	27 450	-	-
Sukauptos kitos sąnaudos	2 017	1 049	209	190
Kitos mokėtinos sumos	2 710	2 240	-	-
Finansinių įsipareigojimų, iš viso:	32 842	31 300	209	190
Išvestinių finansinių priemonių įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte PNA	654	166	-	-
Kitų trumpalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų, iš viso:	109 093	131 818	1 089	924

2024 m. VIAP lėšų likutis sumažėjo dėl sumažėjusio VIAP kainų tarifo.

* 27 450 tūkst. Eur sukaupti įsipareigojimai už ilgalaikį turtą sudarė įsipareigojimas sumokėti CBCA įmoką. Pagal tarpvalstybinius sąnaudų paskirstymo principus, įgyvendinant GIPL projektą, CBCA įmoka bus sumokėta Lenkijos perdavimo sistemos operatoriui, fiksuojant ir audituojant statybos darbų vertę. 2024 m. gruodžio 31 d. CBCA įmokos galutinė mokėtina suma dar nebuvo suderinta tarp Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus ir Lenkijos perdavimo sistemos operatoriaus, todėl įsipareigojimas apskaitytas pagal geriausią vadovybės vertinimą.

31. Pajamos

Grupės pajamas sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024-12-31	2023-12-31
Grupės pajamos pagal sutartis su klientais		
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos		
Elektros energijos perdavimo paslauga	128 973	64 171
Prekyba balansavimo / disbalanso energija	102 653	108 063
Elektros energijos papildomos paslaugos	139 069	27 979
Kiti elektros energijos ir susijusių paslaugų pardavimai	2 764	5 945
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų iš viso:	373 459	206 158
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos		
Gamtinių dujų perdavimo paslaugos	61 231	67 376
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	12 879	12 543
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	76	42
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų iš viso:	74 186	79 961
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais		
Pajamos iš statybos, remonto ir techninės priežiūros paslaugų	24 346	25 110
Prekybos dujų biržoje ir susijusių paslaugų pajamos	-	880
Biokuro biržos, šilumos aukcionų, VIAP lėšų administravimo ir kitos pajamos	2 006	1 805
Kitų pajamų iš viso:	26 352	27 795
Grupės pajamų pagal sutartis su klientais iš viso:	473 997	313 914
Grupės pajamos nepriskiriamos sutartims su klientais		
Perkrovų įplaukos, įskaitytos kompensuojant elektros energijos perdavimo paslaugų tarifą*	2 314	142 300
Perkrovų įplaukos, pripažintos pajamomis kompensuojant patirtas sąnaudas	-	3 191
Kitos su elektros energija susijusios paslaugos	(322)	14 937
Gamintojų prijungimo ir elektros įrenginių perkėlimo pajamos	14	13
Kitos pajamos	154	69
Pajamų, nepriskiriamų sutartims su klientais iš viso:	2 160	160 510
Grupės pajamų iš viso:	476 157	474 424

*Pajamomis pripažinta perkrovų valdymo įplaukų dalis, įtraukta į 2023 m. elektros energijos perdavimo tarifą.

- elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos per 2024 m. dvylika mėnesių palyginus su 2023 m. dvylika mėnesių, padidėjo 1,8 karto, kai:
- balansavimo / disbalanso energijos pardavimo pajamos sumažėjo 5 proc. dėl 41 proc. sumažėjusios pardavimo kainos, nors parduotas energijos kiekis padidėjo 62 proc.
- balansavimo / disbalanso energijos pardavimo pajamos padidėjo 5 kartus dėl didesnės papildomų paslaugų įsigijimo dedamosios prie perdavimo paslaugos.
- perdavimo pajamos didėjo 2 kartus dėl 2 kartus didesnio perdavimo tarifo. Tačiau perdavimo pajamos, įskaičius tarifo mažinimui panaudotas perkrovų valdymo įplaukas, sumažėjo 37,5 proc. 2023 m. dvylikos mėnesių tarifo mažinimui buvo panaudota 142,3 mln. Eur perkrovų valdymo įplaukų.

Nuo 2024 m. spalio mėn. Elektros energijos perdavimo sistemos operatoriui (toliau – EE PSO) prisijungus prie Europos rankinio aktyvinimo dažnio atkūrimo rezervų balansavimo energijos mainų platformos (toliau – MARI) pasikeitė disbalanso kainodara. Neutralumo komponentė, kuri pridedama (atimama) prie (iš) balansavimo kainos, iki prisijungimo prie MARI buvo suskaičiuojama pagal faktinius ataskaitinio mėnesio balansavimo prekybos duomenis, kad EE PSO pajamos atitiktų patirtas sąnaudas. Po prisijungimo prie MARI neutralumo komponentė nustatoma iš anksto ir vėlesniems mėnesiams koreguojama naudojant praėjusių mėnesių faktinius duomenis, todėl balansavimo ir disbalanso pajamų ir sąnaudų skirtumas per ataskaitinį laikotarpį gali būti reikšmingas.

Bendrovės pajamos pagal sutartis su klientais sudarė pajamos iš valdymo ir profesinių paslaugų teikimo ir 2024 m. buvo lygios 2 315 tūkst. Eur (2023 m. – 1 357 tūkst. Eur).

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024 m.	2023 m.
Pajamos pripažįstamos per laikotarpį		
Elektros energijos perdavimo ir susijusios paslaugos	375 465	366 599
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusios paslaugos	74 340	80 030
Pajamos iš statybos sutarčių vykdymo	6 187	13 623
Pajamos už remonto ir techninės priežiūros paslaugas	18 159	11 487
Pajamų, pripažįstamų per laikotarpį iš viso:	474 151	471 739
Pajamos pripažįstamos tam tikru momentu, suteikus paslaugą		
Prekybos biržose pajamos	2 006	2 685
Pajamų, pripažįstamų tam tikru momentu, suteikus paslaugas iš viso:	2 006	2 685
Pajamų iš viso:	476 157	474 424

Grupės kitas pajamas sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024 m.	2023 m.
Pajamų dotacijos	1 742	315
Turto nuomos pajamos	757	786
Delspinigiai ir netesybos	1 115	1 030
Kitos pajamos	1 117	2 332
Kitų pajamų iš viso:	4 731	4 463

32. Sąnaudos

Grupės elektros energijos, gamtinių dujų ir kitų paslaugų pirkimo sąnaudas sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024 m.	2023 m.
Elektros energijos paslaugų pirkimo sąnaudos		
Balansavimo ir disbalanso elektros energijos pirkimo sąnaudos	(107 429)	(108 391)
Elektros energijos papildomų paslaugų sąnaudos	(114 214)	(95 792)
Elektros energijos technologinių reikmių sąnaudos	(37 869)	(38 536)
Elektros energijos susijusių paslaugų sąnaudos	(5 459)	(6 349)
Elektros energijos paslaugų pirkimo sąnaudų iš viso:	(264 971)	(249 068)
Gamtinių dujų paslaugų pirkimai		
Gamtinių dujų sistemos balansavimo pirkimai	(13 079)	(12 193)
Gamtinių dujų technologinių reikšmių pirkimai*	(3 000)	(5 247)
Gamtinių dujų paslaugų pirkimai iš viso:	(16 079)	(17 440)
Elektros energijos, gamtinių dujų ir kitų paslaugų pirkimai iš viso:	(281 050)	(266 508)
Subrangos paslaugų ir medžiagų pirkimo sąnaudos iš viso:	(13 223)	(12 723)

Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.
Darbo užmokestis	54 711	47 869	5 013	4 342
Socialinio draudimo įmokų sąnaudos	1 033	875	90	78
Darbo užmokesčio ir susijusių sąnaudų iš viso:	55 744	48 744	5 103	4 420

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė	
	2024 m.	2023 m.
Kitos sąnaudos		
Mokesčiai ir privalomieji mokėjimai	(9 694)	(9 711)
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos	(5 835)	(5 431)
Transporto sąnaudos	(3 244)	(3 316)
Patalpų sąnaudos	(1 532)	(1 836)
Verslo apsaugos sąnaudos	(1 563)	(1 412)
Draudimo paslaugų sąnaudos	(1 718)	(1 405)
Konsultacinių paslaugų sąnaudos	(1 710)	(1 426)
Komandiruočių sąnaudos	(1 216)	(1 068)
Personalo vystymo sąnaudos	(794)	(783)
Narystės mokesčių sąnaudos	(843)	(776)
Valdymo organų išlaikymo sąnaudos	(633)	(561)
Viešieji ryšiai	(532)	(492)
Audito sąnaudos	(328)	(284)
Kitos sąnaudos	(5 544)	(4 812)
Kitų sąnaudų iš viso:	(35 186)	(33 313)

33. Finansinės sąnaudos grynąja verte

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.
Finansinės veiklos pajamos				
Palūkanų pajamos	5 334	6 474	7 105	8 001
	5 334	6 474	7 105	8 001
Finansinės veiklos sąnaudos				
Paskolų palūkanų sąnaudos	(5 084)	(6 230)	(9 546)	(9 453)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(349)	(18)	(228)	(55)
	(5 433)	(6 248)	(9 774)	(9 508)
Finansinės veiklos sąnaudos grynąja verte	(99)	226	(2 669)	(1 507)

34. Dividendų pajamos

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip	Bendrovė	
	2024 m.	2023 m.
Dividendų pajamos iš patrunuojamųjų įmonių	48 290	11 951
Dividendų pajamos iš asocijuotųjų bendrovių	2 342	1 406
Dividendų ir investicinių veiklos pajamų iš viso	50 632	13 357

35. Sandoriai tarp susijusių šalių

2024 m. gruodžio 31 d. ir 2023 m. gruodžio 31 d. patronuojanti Grupės ir Bendrovės šalis buvo Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos. Susijusių šalių atskleidimo tikslais Lietuvos Respublika neapima centrinių ir vietinių valdžios institucijų. Atskleidimas apima sandorius ir likučius su akcininku, patronuojamosiomis įmonėmis (Bendrovės sandoriuose), visomis valstybės kontroliuojamomis, ar reikšmingai įtakojamomis įmonėmis (tokių įmonių sąrašas skelbiamas <https://governance.lt/apie-imones/vvi-sarasas> ir sandoriai atskleidžiami tik tada, jei sandorių suma per kalendorinius metus viršija 100 tūkst. Eur) bei vadovybe ir jų šeimų nariais.

Sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi pagal rinkos sąlygas, pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimų.

2024 m. dvylikos mėnesių laikotarpio Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip								
Susijusios šalys	Paslaugų pirkimai	Biržos dujų pirkimai, atskaitytos SGDT ir VIAP lėšos*	Paslaugų pardavimai	Biržos dujų pardavimai, priskaitytos SGDT ir VIAP lėšos*	Mokėtinios sumos už paslaugas	Mokėtinios sumos už biržos dujas, SGDT ir VIAP*	Gautinos sumos už paslaugas	Gautinos sumos už dujas, SGDT ir VIAP
Ignitis grupės įmonės:								
AB „Ignitis grupė“	-	-	-	-	-	-	-	-
AB Energijos skirstymo operatorius	4 057	25 179	259 132	150	29 236	291	3 465	15
UAB Ignitis	11 988	31 797	29 007	7 047	1 337	6 817	3 268	733
AB Ignitis gamyba	151 979	-	6 676	8 568	1 068	-	28 040	864
UAB Ignitis grupės paslaugų centras	301	-	-	-	33	-	-	-
Ignitis Polska Sp.z.o.o.	-	-	-	-	-	-	-	-
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	418	-	2 015	-	26	-	148	-
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	66	-	317	-	3	9	-	-
UAB "Vėjas LT"	97	-	-	-	1	-	-	-
UAB Transporto valdymas	91	-	-	-	8	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės:								
Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė	1 196	-	2	-	121	-	18	-
AB KN Energies	-	-	-	-	-	3 975	-	-
AB „LTG Infra“	806	-	60	-	85	-	4 891	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	106	-	321	-	64	-	29	-
Iš viso	171 105	56 976	297 530	15 765	31 982	11 092	39 859	1 612

*Dujų biržos operatorės dujų produkto pirkimai ir pardavimai bei atskaitytos Grupės SGDT ir VIAP lėšos neatspindėti Grupės pelno nuostolių ataskaitoje, nes Grupė šių lėšų atžvilgiu veikia kaip tarpininkas, surenkant ir paskirstant nurodytas lėšas.

2023 m. dvylikos mėnesių laikotarpio Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Visos sumos tūkstančiais Eur, jei nenurodyta kitaip								
Susijusios šalys	Paslaugų pirkimai	Biržos dujų pirkimai, atskaitytos SGDT ir VIAP lėšos*	Paslaugų pardavimai	Biržos dujų pardavimai, priskaitytos SGDT ir VIAP lėšos*	Mokėtinų sumų už paslaugas	Mokėtinų sumų už biržos dujas, SGDT ir VIAP*	Gautinų sumų už paslaugas	Gautinų sumų už dujas, SGDT ir VIAP
Ignitis grupės įmonės:								
AB „Ignitis grupė“	-	-	-	-	-	-	-	-
AB Energijos skirstymo operatorius	2 301	79 250	103 582	(13 398)	1 170	8 710	16 280	14
UAB Ignitis	14 926	11 235	42 846	2 796	1 618	4 932	2 440	528
AB Ignitis gamyba	133 126	-	9 033	3 172	12 886	-	1 102	640
UAB Ignitis grupės paslaugų centras	9	-	285	-	-	-	29	-
Ignitis Polska Sp.z.o.o.	-	-	121	-	-	-	-	-
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	616	-	592	-	100	-	123	-
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	276	-	89	-	36	-	1	-
UAB Transporto valdymas	456	-	-	-	48	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės:								
Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė	-	-	535	(382)	-	41	55	-
AB KN Energies	-	-	-	-	-	3 975	-	-
AB „LTG Infra“	1	-	296	(160)	75	23	37	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	653	-	1 378	-	60	-	69	-
Iš viso	152 364	90 755	158 757	(7 972)	15 993	17 681	20 136	1 182

* Dujų biržos operatorės dujų produkto pirkimai ir atskaitytos Grupės SGDT ir VIAP lėšos neatspindėti Grupės pelno nuostolių ataskaitoje, nes Grupė šių lėšų atžvilgiu veikia kaip tarpininkas, surenkant ir paskirstant nurodytas lėšas.

2024 m. dvylikos mėnesių laikotarpio Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė:

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip							
Susijusios šalys	Mokėtinų sumų ir sukauptos sąnaudos	Gautinų sumų ir sukauptos pajamos	Pardavimai	Dividendų pajamos	Suteiktos (gautos) paskolos	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos
Valstybės valdomos įmonės							
Grupės įmonės							
LITGRID AB	588	210	923	28 521	(265 472)	-	6 182
AB Amber Grid	-	273	759	19 484	23 482	1 084	-
UAB TETAS	-	96	284	-	7 723	447	-
BALTPool UAB	62	36	168	169	(25 096)	-	977
Energy cells, UAB	-	89	302	117	1 379	495	-
Iš viso:	650	704	2 436	48 291	(257 984)	2 026	7 159

2023 m. dvylikos mėnesių laikotarpio Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė:

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip							
Susijusios šalys	Mokėtinų sumų ir sukauptos sąnaudos	Gautinų sumų ir sukauptos pajamos	Pardavimai	Dividendų pajamos	Suteiktos (gautos) paskolos	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos
Valstybės valdomos įmonės							
Grupės įmonės							
Litgrid AB	482	150	505	-	(166 600)	-	4 849
AB Amber Grid		227	349	11 646	25 009	683	-
TETAS UAB	-	295	172	-	4 842	537	-
BALTPPOOL UAB	146	26	101	305	(47 541)		2 069
UAB GET Baltic	-	-	12	-	-	-	-
Energy cells, UAB	-	172	209	-	15 038	815	-
Iš viso:	628	870	1 348	11 951	(169 252)	2 035	6 918

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip				
Išmokos vadovybei	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	3 981	3 629	929	870
Iš jų: Išeitinės kompensacijos	211	35	46	30
Vadovų skaičius (vidutinis sąrašinis)	35	32	7	7

Per 2024 m. ir 2023 m. Grupės ir Bendrovės vadovybei paskolų, garantijų nebuvo suteikta, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

Vadovybe yra laikomi administracijos vadovai bei aukščiausio lygio vadovai. Per 2024 m. kolegialių valdymo organų nariams išmokos sudarė 558 tūkst. Eur (2023 m. – 518 tūkst. Eur).

2024 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vadovybei sukaupta bendra atostogų rezervo suma sudarė 38 tūkst. Eur, finansinio skatinimo 124 tūkst. Eur.

36. Finansinės rizikos valdymas

Grupė ir Bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupė ir Bendrovė siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, įtaką. Grupė ir Bendrovė vadovaujasi UAB „EPSO-G“ valdybos patvirtinta UAB „EPSO-G“ grupės įmonių išdo ir finansinių rizikų valdymo politika.

Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės būklės ataskaitoje)

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip				
Finansinis turtas	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Prekybos gautinų sumų (12 pastaba)	65 116	41 888	549	383
Kitos gautinų sumų (13 pastaba)	167	2 588	33 178	46 225
Kitas finansinis turtas (pastaba 14)	155 556	15 898	135 000	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (pastaba 15)	101 562	123 236	98 791	120 015
Finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina	322 401	183 610	267 518	166 623
Išvestinių finansinių priemonių turtas (pastaba 9)	1 153	166	-	-
Finansinis turtas iš viso:	323 554	183 776	267 518	166 623

Finansiniai įsipareigojimai	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Paskolos ir išleistos obligacijos (pastaba 21)	165 630	195 893	367 376	308 963
Nuomos įsipareigojimai (pastaba 22)	11 885	10 881	551	701
Prekybos skolos (pastaba 24)	119 477	68 341	203	153
Kitos mokėtinų sumų ir įsipareigojimų (pastaba 30)	32 842	32 026	209	190
Užstatai ir kiti gauti išankstiniai apmokėjimai (25 pastaba)	13 927	15 612	-	-
Finansinių įsipareigojimų, iš viso:	343 761	322 753	368 339	310 007
Išvestinių finansinių priemonių įsipareigojimas (9, 30 pastaba)	654	166	-	-
Finansinių įsipareigojimų, iš viso:	344 415	322 919	368 339	310 007

Kredito rizika

2024 m. gruodžio 31 d. ir 2023 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Finansinis turtas amortizuota savikaina*	322 391	183 610	267 518	166 623
Išvestinių finansinių priemonių turtas	1 153	166	-	-
Kredito rizika	323 544	183 776	267,518*	166,623*

*Kredito rizika taip pat susijusi su nepanaudotais skolinimosi įsipareigojimais dukterinėms įmonėms (atskleidžiama Likvidumo rizikos dalyje).

Kredito rizika dėl prekybos gautinų ir kitų gautinų sumų atskleista 12 ir 13 pastabose.

Grupė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 90 proc. (2023 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 92 proc.) visų Grupės prekybos gautinų sumų (finansinio turto). Didžiausio pirkėjo - skirstomųjų tinklų operatoriaus AB „Energijos skirstymo operatorius“ mokėtinos sumos 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė 30 proc. (2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 35 proc.) visų Grupės prekybos gautinų sumų (finansinio turto).

Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, pirkėjų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.). Grupės bendrovės yra patvirtinusios pirkėjų skolų valdymo reglamentą, kuriame nurodyti konkretūs veiksmai, terminai, kuriuos reikalinga vykdyti mažinant pirkėjų įsiskolinimą.

Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų reitingai, kuriuose Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (15 pastaba) ir kitą finansinį turtą (14 pastaba):

	S&P	Moody's	Banko sąskaitų likutis 2024-12-31		Banko sąskaitų likutis 2023-12-31	
			Bendrovė	Grupė	Bendrovė	Grupė
Swedbank	AA-		27	178	1	269
SEB	AA-		10	47	14	1126
OP Corporate Bank	AA-		68 608	71 114		5
Luminor		A3	30 146	30 223		1 836
Total			98 791	101 562	15	3 236

2024 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės terminuotasis indėlis 40 000 tūkst. Eur sumai buvo laikomas „OP Corporate Bank“, o 50 000 tūkst. Eur – „Luminor“. Visi Grupės ir Bendrovės skolos vertybiniai popieriai buvo iš tos pačios geografinės Prancūzijos virtos, kurių kredito reitingas yra AA- pagal S&P.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra palaikyti tvarią finansinę būklę, kuri sudarytų prielaidas investicinio lygio kredito reitingo palaikymui ir pakankamo likvidumo užtikrinimui t. y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir/ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartiniais įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma centralizuotai, sudarant ir nuolat atnaujinant Grupės įmonių grynųjų pinigų srautų prognozes ir užtikrinant efektyvų likvidžių lėšų valdymą pasitelkiant grupės sąskaitą.

Grupės pinigų srautai iš pagrindinės veiklos 2024 metais buvo teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo (trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2024 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 1,14 ir 1,12 (2023 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,98 ir 0,96). Grynoji grupės skola 2024 m. gruodžio 31 d. buvo neigiama t.y. Grupės įmonių kreditoriniai įsipareigojimai viršijo pinigines lėšas. Kaip nurodyta žemiau, Grupė, kaip ir Bendrovė finansinių įsipareigojimų padengimui yra sudariusi sąskaitų kredito perviršio sutartis.

Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2024 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,91 (2023 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,71). Bendrovė ir Grupė 2024 m. gruodžio 31 d. OP Corporate bank turėjo 100 000 tūkst. Eur nepanaudotą kredito limitą likutį pagal sutartį, galiosiančią iki 2026 m. balandžio 29 d. 2024 m. gruodžio 31 d. Bendrovės skolinimosi įsipareigojimai pagal tarpusavio skolinimosi sutartis su dukterinėmis bendrovėmis LITGRID ir Baltpool sudarė 340 000 tūkst. Eur (neišnaudota – 49 431 tūkst. Eur). 2024 m. gruodžio 31 d. Bendrovės skolinimo limitai dukterinėms bendrovėms Amber Grid, TETAS ir Energy cells sudarė 95 250 tūkst. Eur. (neišnaudota 62 666 tūkst. Eur).

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip					
Grupė	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus - penktus metus	Po penkių metų	Įsipareigojimų iš viso
2024 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	139 898	12 421	654	-	152 973
Paskolos	2 494	14 721	120 186	40 137	177 538
Nuomos įsipareigojimai	651	1 802	3 868	10 461	16 782
2023 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	70 991	29 500	42	-	100 533
Paskolos	2 456	31 764	125 698	50 644	210 562
Nuomos įsipareigojimai	445	1 248	3 614	10 864	16 171

visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip					
Bendrovė	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus - penktus metus	Po penkių metų	Įsipareigojimų iš viso
2024 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	203	209	-	-	412
Paskolos	291 756	3 665	78 357	-	373 778
Nuomos įsipareigojimai	39	118	410	-	567
2023 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	153	190	-	-	343
Paskolos	238 711	-	80 688	-	319 399
Nuomos įsipareigojimai	43	130	593	-	766

Rinkos rizika

Grupė turi ilgalaikių paskolų, kurių palūkanos susijusios su EURIBOR. Bendrovės trumpalaikės paskolos iš Grupės bendrovių susijusios su kintama palūkanų norma. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 1 procentu 2024 m. gruodžio 31 d. Grupės pelnas prieš mokesčius būtų 960 tūkst. Eur mažesnis / didesnis (2023 m. - pelnas prieš mokesčius būtų 1 230 tūkst. Eur mažesnis / didesnis).

2024 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė neturėjo jokių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos ir kitas finansinis turtas.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams, neatspindėtiems tikrąja verte, įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, , kito finansinio turto, pinigų ir pinigų ekvivalentų, paskolų susijusioms šalims, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Šiam vertinimui Bendrovė ir Grupė rėmėsi Lietuvos Banko skelbiamomis palūkanų normomis. 2024 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, tikroji vertė buvo apytiksliai 11 539 tūkst. Eur mažesnė nei apskaitinė vertė (2023 m. gruodžio 31 d. – 17 220 tūkst. Eur). 2024 m. Gruodžio 31 d. Grupės paskolų likutis su fiksuota palūkanų norma sudar 68 717 tūkst. Eur (2023 m. Gruodžio 31 d. – 77 810 tūkst. Eur). 2024 m. gruodžio 31 d. išleistų obligacijų, už kurias bus mokamas fiksuotų palūkanų kuponas tikroji vertė buvo apytiksliai 5 074 tūkst. Eur, (2023 m. – 2 177 tūkst. Eur) mažesnė nei apskaitinė vertė.

37. Audito įmonės suteiktos paslaugos

2024 m. – 2023 m. laikotarpiu audito įmonė Grupei ir Bendrovei suteikė žemiau nurodytas audito ir ne audito paslaugas. Ne audito paslaugos atskleidžiamos remiantis paslaugų suteikimo data:

Paslaugų pobūdis	Grupė		Bendrovė	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Audito paslaugos, sumos Eur				
Finansinių ataskaitų audito paslaugos	269 000	284 000	41 000	56 000
Kitos paslaugos, susijusios su audito paslaugomis	59 000	-	59 000	-
Iš viso audito paslaugų	328 000	284 000	100 000	56 000
Ne audito paslaugos, sumos Eur				
Užtikrinimo ir kitos susijusios paslaugos	56 450	49 565	14 950	14 935
Kitos paslaugos	8 500	16 125	2 500	4 335
Iš viso ne audito paslaugų:	64 950	65 690	17 450	19 270

38. Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Rangovui, vykdančiam investicinį projektą. Elektros energijos PSO apskaičiavo netesybas dėl nebaigtų darbų sutartyje numatytais terminais ir atidėjo apmokėjimą pagal pateiktas PVM sąskaitas faktūras 8 943 tūkst. Eur sumai. Tikėtina, kad sutarties įgyvendinimo metu ar jai pasibaigus, Rangovas gali pateikti ieškinį Vilniaus komerciniam arbitražui dėl išskaitytų netesybų sumažinimo arba jų panaikinimo.

2023 m. spalio mėn. Stokholmo prekybos Arbitražo institute yra pradėtas ir tebesitęsias arbitražo procesas prieš kelias perdavimo sistemos operatores, įskaitant LITGRID AB. Arbitražo byla iškelta todėl, kad perdavimo sistemos operatorės, laikydamosios tarptautinių sankcijų, sustabdė mokėjimus. Atsižvelgiant į Stokholmo prekybos Arbitražo instituto taisykles, išsamesnė informacija šiuo metu laikoma konfidencialia.

Teisme nagrinėjama sujungta administracinė byla, kurioje rangovas UAB „Alvora“ reikalauja išmokėti lėšas, kurias Grupė gavo pagal garantinio vykdymo banko garantijas. Rangovas teigia, kad garantinių lėšų panaudojimas buvo nepagrįstas ir neteisėtas. Grupė yra gavusi 5 815 tūkst. Eur garantinių įsipareigojimų užtikrinimo lėšų pagal pateiktus reikalavimus. Tačiau tokiai pačiai sumai buvo suformuotas atidėjinytis galimam garantinių lėšų grąžinimui. Šiuo metu bylos nagrinėjimas vyksta pirmosios instancijos teisme. Grupės nuomone, banko garantijomis buvo pasinaudota teisėtai ir pagal sutarties, sąlygas, nes buvo nustatyti darbų defektai, kuriuos UAB „Alvora“ atsisakė pašalinti. Pagal garantijas gautos lėšos bus skirtos nustatytų defektų šalinimui. Tuo atveju, jei UAB „Alvora“ nustatytus defektus iki bylos baigties pašalintų savo lėšomis, Grupė pagal garantijas gautus pinigus grąžintų rangovui UAB „Alvora“.

Nagrinėjama susijusi sujungta administracinė byla pagal du Grupės skundus dėl dviejų Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (VERT) nutarimų. VERT, atlikusi neplaninį patikrinimą pagal dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) statybos darbų sutartį, priėmė nutarimą, kuriuo įpareigojo Grupę pakeisti UAB „Alvora“ sumontuotas jungiamąsias dalis. Įpareigojimo pakeisti jungiamąsias dalis, kurios nutarimu pripažinto netinkamomis, vykdymas taip pat priklausys nuo bylos tarp Grupės ir UAB „Alvora“ baigties (žr. ankstesnį punktą). 2025 m. vasario 11 d. nutartimi teismas sustabdė administracinės bylos nagrinėjimą iki įsiteisės galutinis teismo sprendimas civilinėje byloje tarp Grupės ir UAB „Alvora“.

Dėl didelio šių bylų baigčių neapibrėžtumo, esamų jungiamųjų dalių naudingo tarnavimo laikas 2024 m. gruodžio 31 d. nebuvo peržiūrėtas. Paaiškėjus, kad jungiamąsias dalis būtina pakeisti, jų naudingo tarnavimo laikas turi būti iš naujo įvertintas ir gerokai sutrumpintas, nustatant jų naudingo tarnavimo laiką iki pakeitimo dienos. Preliminariu vertinimu, keičiamų jungiamųjų dalių naudingo tarnavimo laikas galėtų sutrumpėti iki 3 m., pakeistų dalių savikainą įvertinant pakeitimo išlaidų verte, nusidėvėjimo sąnaudos padidėtų 3 mln. Eur. Taip pat egzistuoja didelė rizika, kad naujų detalių pakeitimo išlaidos nebūtų įtrauktos į reguliuojamo turto bazę (RAB), dėl ko gali sumažėti turto vertė.

39. Klimato kaitos vertinimas

Gamtinių dujų veikla

Grupės vadovybės vertinimu, kovos su klimato kaita kontekste griežtėjantys Europos Sąjungos aplinkosaugos politikos reikalavimai, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimas ir plėtra bei efektyvesnis energijos naudojimas mažins gamtinių dujų vartojimą tiek energetinėms reikmėms, tiek ir pramonės poreikiams Lietuvoje. Tačiau gamtinės dujos atliks svarbų vaidmenį, kaip pereinamojo laikotarpio energija, siekiant europinių ir nacionalinių šiltnamio efektą kuriančių dujų išmetimo mažinimo į atmosferą tikslų. Grupės strategijoje iškeltas pagrindinis tikslas – veikti išvien Lietuvos energetikos transformacijos kelyje į klimatui neutralią ekonomiką. Grupės vienu iš pagrindinių darnios veiklos tikslu įvardijamas siekis sumažinti veiklos poveikį aplinkai.

Su klimato kaitos švelninimu, ŠESD emisijų mažinimu susijusios priemonės ir atitinkamos investicijos numatytos Grupės gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus (toliau- GD PSO) dešimties metų (2024-2033 m.) tinklo plėtros plane.

Įgyvendinus šias investicijas, jos bus įtrauktos į reguliuojamą turto bazę, o tai užtikrins papildomas pajamas ir ekonominę naudą GD PSO. Šios investicijos yra susijusios su naujo turto vienetų sukūrimu bei su nusidėvėjusio esamo turto pakeitimu, siekiant didesnio perdavimo tinklo efektyvumo bei tvarumo didinimo. Esamo turto naudingo tarnavimo laikotarpių trumpinimas ar reguliuojamo turto nurašymai nėra planuojami, kadangi turtas nusidėvės iki planuojamų investicijų įgyvendinimo, kitų turto vertės sumažėjimo požymių nėra.

Grupės vadovybės vertinimu su klimato kaita susiję reikalavimai nesukelia reikšmingų neapibrėžtumų ir abejonių dėl GD PSO veiklos tęstinumo ir poveikio aplinkai mažinimo priemonių pagrįstumo ir veiksmingumo. Su klimato kaita susijusi rizika nesukelia kredito rizikos ir tikėtinų kredito nuostolių. Klimato kaitos poveikio vertinimai ir prielaidos neturi didelės rizikos reikšmingam turto ir įsipareigojimų balansinių verčių koregavimui, ilgalaikio turto ir atsargų vertės sumažėjimui. Su klimato kaita susiję klausimai neturi reikšmingos įtakos pripažįstant atidėtųjų mokesčių turtą, neapibrėžtų įsipareigojimų su klimato kaita susijusių reikalavimų įgyvendinimui, rinkos ir likvidumo rizikai.

Daugiau informacijos apie klimato poveikį pateikiama 2024 m. Tvarumo ataskaitos dalyje „E1 Klimato kaita“.

Bendrovės su darnumu susietos išleistos obligacijos

„EPSO-G“ 2022 m. birželį išplatino su darnumu susietą 75 mln. Eur. dydžio 5 metų trukmės obligacijų emisiją, kuri listinguojama „Nasdaq“ Baltijos Skolos vertybinių popierių sąrašė. Šių obligacijų prospekte bendrovė iki obligacijų išpirkimo, kuris bus vykdomas 2027 m., įsipareigojo įgyvendinti du su tvarumu susijusius tikslus KPI1 ir KPI2.

Daugiau informacijos apie tikslo pasiekimo vykdymą yra pateikta Tvarumo ataskaitos dalyje „E1 Klimato kaita“.

Vieno iš numatytų rodiklių rezultatai nemaža dalimi priklauso nuo vadovybės nekontroliuojamų veiksnių, tačiau rodiklio pasiekimas bus vertinamas pasibaigus 5 metų laikotarpiui. Bendrovės vadovybės nuomone, nepaisant didelio neapibrėžtumo, rodiklio reikšmė pasibaigus 5 metų laikotarpiui gali būti neviršyta.

Neįgyvendinus KPI1 ar KPI 2 rodiklių reikalavimų, obligacijų turėtojams mokamos palūkanos būtų didinamos atitinkamai 0,3 proc. ir 0,2 proc. paskutiniųjų metų periodui. Padidintos palūkanos dėl kiekvieno rodiklio neįvykdymo būtų taikomos atskirai

40. Pobalansiniai įvykiai

2025 m. vasario 8 d. Baltijos šalių elektros sistemos sėkmingai atsijungė nuo Rusijos kontroliuojamos IPS / UPS elektros sistemos. Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius 2025 m. vasario 9 dieną drauge su Estija ir Latvija perdavimo sistemos operatorėmis sinchronizavo savo elektros sistemas su kontinentinės Europos sinchronine zona. Tai ypatingai svarbus, istorinis įvykis Baltijos šalims ir Europai, stiprinantis viso regiono energetinę nepriklausomybę ir atsparumą.

2025 m. sausio mėnesį Grupės rangos paslaugų bendrovė gavo pretenziją dėl 1,9 mln. Eur delspinigių ir 9,1 mln. Eur nuostolių atlyginimo (toliau – Pretenzijos) iš užsakovo, su kuriuo buvo pasirašytos Lietuvos Respublikos strateginės reikšmės objekto projektavimo ir rangos darbų vykdymo sutartys (toliau – Sutartys). Šiuo metu vyksta situacijos analizė. Vertinant tai, kad tuo pačiu yra pareikštas ir reikalavimas dėl nuostolių atlyginimo, o netesybos įskaitomos į nuostolius, Grupės bendrovė Sutarčių biudžetuose yra sumažinusi planuojamas gauti pajamas (ne visai Pretenzijų sumai, o tik tai daliai, dėl kurios, tikėtina, galimai gali kilti atsakomybė), papildomi atidėjiniai nuostoliams dėl Pretenzijų nebuvo suformuoti. Grupės bendrovė aktyviai dalyvauja Pretenzijų vertinimo procese ir pagal susiklosčiusias aplinkybes priima atitinkamus sprendimus konsultuodamasi su teisininkais. Detalesnė informacija apie šį ginčą nepateikiama dėl to, kad jos atskleidimas galėtų labai pakenkti Grupės bendrovės padėčiai, kai sprendžiamas ginčas su užsakovu dėl atidėjinio arba neapibrėžtojo įsipareigojimo.

2025 m. sausio 31 d. vykusiam Rheinmetall Defence Lietuva, UAB, neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime nuspręsta padidinti šios įmonės įstatinį kapitalą, nustatant, kad UAB „EPSO-G Invest“ turi teisę įsigyti 36 500 000 vnt. įmonės akcijų, kurių bendra vertė 36 500 000 Eur.